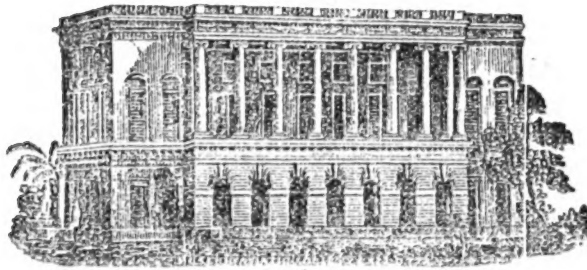

'BIBLIOTHECA INDICA ;

A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL
NEW SERIES, No. 776.

APPENDIX
TO
PAG-SAM TIII SIN

NOW FIRST EDITED

BY

SARAT CHANDRA DÁS, C. I. E.,
ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS I.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.

1890.

*Appendix to the Tibetan version
of the Avadāna-kalpa-lata*

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

NO. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S LONDON AGENTS, MESSRS. TRUBNER & CO.
57 AND 59, LUDGATE HILL, LONDON, E. C.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, Fasc. I—IV @ /8/ each	Rs.	1	8
Agni Purāṇa, (Sans.) Fasc. II—XIV @ /8/ each	..	4	14
Apu Bhāshyam, Fasc. I	0	6
Aitareya Aranyaka of the Rig Veda, (Sans.) Fasc. I—V @ /8/ each	..	1	14
Aphorisms of Sāṅdilya, (English) Fasc. I	0	6
Aphorisms of the Vedānta, (Sans.) Fasc. VII—XIII @ /8/ each	..	2	4
Aṣṭasāhasrikā Prajāpāramitā, Fasc. I—VI @ /8/ each	..	2	4
Aśvavāidyaka, Fasc. I—V @ /8/ each	..	1	14
Avadāna Kalpalatā by Kāhemendra (Sans. & Tibetan) Vol. I Fasc. I—III @ 1/	..	3	0
Bhāmati, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /8/ each	..	3	0
Brahma Sūtra, (English) Fasc. I	0	12
Bṛihaddevatā, (Sans.) Fasc. I—II @ /8/ each	..	0	12
Bṛihadharma Purāṇam, Fasc. I—II @ /8/ each	..	0	12
Bṛihat Aranyaka Upanishad, (Sans.) Fasc. VI, VII & IX @ /8/ each	..	1	3
Ditto (English) Fasc. II—III @ /8/ each	..	0	12
Bṛihat Saṃhitā, (Sans.) Fasc. II—III, V—VII @ /8/ each	..	1	14
Chaitanya-Chandrodaya Nāṭaka, (Sans.) Fasc. II—III @ /8/ each	..	0	12
Chaturvarga Chintāmaṇi, (Sans.) Vols. I, Fasc. 1—11; II, 1—25; III, Part I Fasc. 1—18, Part II, Fasc. 1—7 @ /8/ each	..	22	14
Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. II	0	6
Dāśarūpa, Fasc. II and III @ /8/	0	12
Gobhiliya Grihya Sūtra, (Sans.) Fasc. I—XII @ /8/ each	..	4	8
Hindu Astronomy, (English) Fasc. I—III @ /8/ each	..	1	2
Kāla Mādhava, (Sans.) Fasc. I—IV @ /8/	1	8
Kātantra, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/ each	..	4	8
Kāthā Sarit Sāgara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	..	10	8
Kaushitaki Brahman Upanishads, Fasc. II	0	6
Kūrma Purāṇa, (Sans.) Fasc. I—IX @ /8/ each	..	3	6
Lalita-Vistara (Sans.) Fasc. II—VI. @ /8/	1	14
Lalita-Vistara, (English) Fasc. I—III @ /12/ each	..	2	4
Madana Pārijāta, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /8/ each	..	3	0
Manuṣṭkā Sangraha, (Sans.) Fasc. I—III @ /8/ each	..	1	2
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Sans.) Fasc. IV—VII @ /8/ each	..	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa (Eng.) Fasc. I—II @ /12/ each	..	1	8
Mimāṃsā Darśana, (Sans.) Fasc. II—XIX @ /8/ each	..	6	12
Nārada Pancharātra, (Sans.) Fasc. IV	0	6
Nārada Smṛiti, (Sans.) Fasc. I—III @ /8/	1	2
Nayavārtikam, (Sans.) Fasc. I	0	6
Nirukta, (Sans.) Vol. I. Fasc. IV—VI; Vol. II, Fasc. I—VI; Vol. III, Fasc. I—VI; Vol. IV, Fasc. I—VII @ /8/ each Fasc.	..	8	4
Nītiśāra, or The Elements of Polity, By Kāmandaki, (Sans.) Fasc. II—V @ /8/ each	..	1	8
Nyāyabindutika (Sans.)	0	10
Nyāya Karmājñali Prakaraṇam (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—6 Vol. II, Fasc. 1 @ /8/ each	..	2	10
Parīśiṣṭa Parvan (Sans.) Fasc. I—IV @ /8/ each	..	1	8

(Continued on third page of Cover.)

ཚོས་གྱུ་ལ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

དོགས་པ་བརྗོད་པ་མཛད་བསྟེ

དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་

སྤྱན་རློངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བ་བཞུགས་སོ།

ལོ་པར་གྱི་ཤར་ཏེ་ཅན་སྤྱད་པ་ཞུང་མཆོག་འདི་ཉིད་དཔལ་ལྷན་བོད་ནས་གདན་དྲངས་

དེ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་གྱི་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་

ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཅུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་ལྷགས་

སྟག་ལོར་གདན་ལ་ཕབ་པའོ།

དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་ཐུབ་དབང་དོ་ཇེ་འཆང་།

དམིགས་མེད་བརྗེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས།

དྲི་མེད་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས།

བདུད་དཔྱང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག།

གངས་ཅན་སྐལ་པའི་གཙུག་གྱིན་ཅོང་ཁ་པ།

སློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཨོ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧྲཱི།

ཆོས་ཀྱི་མཁས་པ་མཁས་ཅན་གྱི་ལས་བྱུང་།
དེ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས།
གྱི་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ།
དགེ་སྤྱོད་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་གསུངས།

མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་མཆོག་དམ་པ་ནས།
མངོན་ཤེས་རྩོད་པུལ་མངའ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཅན།
སྤྱི་བ་པོ་ལ་མ་གཡལ་བུ་བཞིན་གཟིགས།
གནས་གསུང་མཁའ་འགྲུའི་ཆོག་ལ་ཕུག་འཆལ་བསྟེན།

གྱི་གར་པམ་ཆེན་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།
པདྨ་འབྲུང་གནས་སྤྱི་ལ་འདས་འཁྲུངས་མེད།
ད་ལྟ་སྟོན་པ་སྤྱི་བའི་ཁ་གཏོན་མཛད།
ཨོཾ་ཀུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

རྒྱན་གུབ་ཆོས་དབྱིངས་པོ་བྱང་དམ་པ་ནས།
གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་དྲག་མའི་སྐར་བཞེངས་པ།
དངོས་གུབ་རིན་ཆེན་འདོད་དགའི་ཆར་འབབ་མ།
དམག་རྩོད་གྱི་ལ་མའི་ཞབས་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ།

དགེ་ལྡན་ལཱ་ལ།

148
515

APPENDIX.

དོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལུ་ཤིང་ལས་བྱིས་པ་གོ་བདེ་བར་
བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།

No. I.

གྱུ་པ་པོ་རབ་གསལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

འཁོར་བའི་གྱི་མཚེ་ནས་འགོ་བཙུགས་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར། གུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་སྤྱད་པར་མཛད་པ། རབ་གསལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ། བདེན་པའི་བདུལ་
ཞུགས་དང་སྤྱོད་པ་དང་བཅུ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལྟོང་བ། ལྷན་
བྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། གྱུ་པ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ ལྷོ་བས་
ཆེ་བས་གྱུ་པ་ལྷན་ལྟོང་བས་ལྟོང་ཅིང་། གྱུ་པ་པོའི་བཀའ་གསུང་གི་མེ་དྲོག་
འཕྲུང་བ་ལྷན་སྤྱོད་པའི་འཁྲུང་ཉིད་གནས་སོ། ལྷོ་བས་ཤིག་ཀུན་དུ་བཏོད་ཞེས་པའི་
སྤྱང་ཇི་ཞིག་གིས་ནགས་ནས་སྤྱང་པའི་མཚེ་གསུང་དུ་གུང་བ་ཞིག་བརྒྱུང་སྟེ། གྱུ་པ་
པོའི་པོ་བྱང་གི་སྤྱང་དུ་འཁྲུང་དེ། བཏོད་ཀྱིས་ལོས་པ་ལྷ་བྱུང་འདི་ལ་གཟིགས་
སྟེ་གསོལ་ཞུས་པས། གྱུ་པ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་སྟེ་བྱོན་པས། སྤྱང་
དུང་ན་གངས་རི་གཡོ་བ་ལྷན་འདུག་པས་རབ་དུ་མཉེས་ནས། འདི་ལོགས་པར་
འཕྱུལ་ཅིག་ཅེས་གྱུ་པ་པོ་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་མོ། དེ་ནས་ཀུན་དུ་བཏོད་ཀྱིས་སྤྱང་པོ་
བདུལ་བས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་གྱིས་ཤིན་དུ་ལུས་བར་བྱུང་དེ། ཁེངས་དྲེགས་མེད་པ་
གུང་བ་མེད་པ། ལྷོ་བས་དང་ལྷན་པ། སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ། དག་པོ་འཛེམས་པའི་

གཡུལ་དུ་ལེགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་སྤྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས།
 ང་སྤྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷགས་ཀྱི་དང་བཅས་གྱུལ་པོ་ལ་ཕུལ་བས། གྱུལ་པོ་
 རབ་དུ་སྤྲོ་ཞིང་ཤར་རིའི་ཆེ་མོར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ལྟར། སྤྲོད་པོ་
 རིན་པོ་ཆེའི་གྱུན་གྱིས་བགྱན་པའི་སྤྲོད་དུ་གྱུལ་པོ་ཆེབས་དེ་ཀུན་དུ་བགྱོད་དང་བཅས།
 བོད་ཁྱིམ་གྱི་མཐའ་དབུས་ཀུན་དུ་བགྱོད་ཅིང་མཐར་མགས་གསེབ་དུའང་འབྲིགས་
 བྱེད་དང་ཉི་བར་ཕྱིན་པས། རྩོམས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ནམ་གྱིས་སྤྲོ་བ་
 བཞིན། སྤྲོད་པོ་སྤར་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉི་མགས་ཚལ་དུ་ཅི་བདེར་སྤྲོད་པ་དང་
 སྤྲོད་མོ་འདོད་པའི་དབང་གིས་དྲི་མཚོས་ཤིང་མགྲོགས་པར་གྱུགས་པས། ས་
 རྣམས་ཀྱང་ཡུད་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་གྱུལ་པོ་སྤྲོ་བ་ལྟེ་སྤྲོད་པོ་ཀུན་དུ་བགྱོད་ལ། བྱོད་
 ཀྱིས་སྤྲོད་པོ་དུལ་ཡོད་ཅེས་ལས་མ་རུངས་པ་འདི་འདྲ་ཅེས་བཀའ་བགྱོན་པར།
 སྤྲོད་པོ་དུལ་བ་སྤྲོ་བས་པ་ལ་འགལ་བས་ཁ་སྤྲོད་པོ་འདི་རབ་དུ་འཛིགས་ནས་
 ཐམ་མོ་སྤར་དེ་གསོལ་པ། བདག་གིས་སྤྲོད་པོ་ལྷས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་
 འདུལ་ལགས་དེ། ཡིད་འདུལ་བ་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྤོམ་པ་ལ་སྤྲོ་བས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 མཁས་ལོ་དཀའ་བ་འདི་ལྟ་བུ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ནི་ཤང་ཤོང་རི་
 བཟར་གྱི་ཆུ་དང་འདྲ་བས་བསྐྱོག་པ་དཀའ། སྤྲོད་པོ་ནི་སྤྲོད་མོའི་དྲི་ཚོར་བས་
 ལྷགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འདུས་པ་ལགས། སྤྲོ་བོ་ངན་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་
 གིས་ངལ་བ་དང་། *བསྐྱོམས་པ་དང་། ཡང་བཀའ་ལ་ཡང་མི་འཛོམས་པར་ལས་
 ལོག་པར་ལྟར་བ་བཞིན་ལགས་ན། གྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་པོ་གང་འགྱོར་བདང་ནས་
 རང་རི་གཉིས་སྤོན་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ནས་བརྒྱུད་ཞིག་ཟེར་བ་ལྟར། བཞིན་ཀས་
 ཤིང་གི་ལོ་མ་ལ་འཇུས་ཤིང་། གྱུལ་པོ་དང་སྤྲོད་པོ་ཤིང་ལས་བསམ་ནས། འབངས་
 བཞུན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་འབྲིད་པ་ལ་ཞོན་ནས་པོ་བྱང་དུ་ལོག་གོ། སྤྲོད་པོ་དེས་

གྲང་མོ་ལ་སྤྲད་པས་འདྲོད་པ་ཚེས་ཤིང་ཞག་བདུན་ནས་ཟས་བྲན་ཏེ་སྤར་གྱི་སར་
 སྤེབས་པས་ལུས་སེམས་དུལ་འདུག་པ་ལ། གྲང་ཇི་ཀུན་དུ་བགྲོད་དགའ་ནས་གྱུ་ལ་
 བའི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པ། གྱུ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤོན་དུ་ཆགས་པའི་ཞགས་པས་
 གཟེར་བའི་གྲང་པོ་དེ་ནི་དུལ་བསྐྱབས་པ་དང་མི་འགལ་བ་སྤེབས་འདུག། སང་
 གོ་དང། ལྷག་དང། གྲང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་ནས་ཀྱང། འདྲོད་ཆགས་གྱི་
 མྱོས་པའི་སེམས་འདི་འདུལ་དཀའ་བ་འདུག་ཅེས་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོ་ཐུགས་
 མགུ་ཏེ་ཀུན་དུ་བགྲོད། བྱིད་བདེན་པ་དང། རིགས་པ་བཞེད་པ་ཡིན། རབ་དུ་ཞི་
 བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས། སེམས་གྱི་གྲང་པོ་འདུལ་བ་སྤོམ་པའི་ཞགས་པས་བདགས་
 པ་འགའ་འཇིག་དེན་ན་ཡོད་དམ་གསུང་པས། ཀུན་དུ་བགྲོད་ལ་ལྟ་ཞུགས་ནས་
 སྤྲས་པ། གྱུ་ལ་པོ་ཆེན་པོ། འགྲོ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཚེས་མ་ལུས་པར་
 འཇོམས་པར་བརྩོན་ཞིང། ཚེས་པར་རིག་པ་དང་ལུན་པ། འབད་པས་ཆགས་བྲལ་
 བསྐྱེད་པ། ཞི་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ། དེ་མ་མེད་པ། རབ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སངས་གྱིས་
 ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་བཞེད་པས། གྱུ་ལ་པོ་སངས་གྱིས་གྱི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས།
 སྤོན་གྱི་བག་ཆགས་ཟད་ནས། འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་གྱི་མཚན་བྱིང་པའི་
 འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད། དག་བའི་ལམ་ནས་ཇོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་
 པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བདག་གིས་སྒྲོལ་བར་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 སྤེས་པ་ན། རྣམ་མཁའ་གནས་གཙང་མའི་རིགས་གྱི་ལྷ་ས་སྤྲས་པ། གྱུ་ལ་པོ་ཉིད་
 ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཛང་གྱི་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཐོས་པས་
 གྱུ་ལ་པོ་དུལ་བྲལ་ཚེས་གྱི་མཚོག་སྤེབ་བྲན་ཞིང་ལྷ་མིག་དང་ལུན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱུར་རོ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོ།

II.

གྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྒྲིའི་དོགས་བཞེད་ནི།

སྒྲིའི་གོང་ཁྲིའ་ཨ་རི་ཕུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་དཔལ་འབྱོར་སྒྲིའི་གོང་ཁྲིའ་ལ་
 འགན་རྒྱ་ཅམ་ཡོད། དེ་ན་གྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྒྲིའི་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བཀྱིན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ལྟེན་བ་སྤྱིན་པ་རབ་དྲ་དགའ་བ། རྫོ
 བྱོས་དང། སེམས་རྒྱང་བ། བསྐྱུ་བ་མེད་པ། གྱལ་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ཐུན་པས་སྤྱིན་
 དང་མི་བདེ་བའི་མིང་མི་གྲགས་པ་འཆི་མེད་སྒྲིའི་གོང་ཁྲིའ་དང་མཉམ་པ་ཅམ་དུ་
 བྱུར་གྲོ། དེ་ལ་ལྷ་བཀྱི་བྱིན་གྱི་བསམ་པ། གྱལ་པོ་འདིའི་དགེ་བའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་
 བདག་དང་མཉམ་ཞིང། སྤྱིན་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟངས་ཀྱན་ཁྲབས་པ་འདི་ལྷ་བྱ་
 སྤྱིང་སྟོབས་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མེད་བདག་པའི་བྱིར། གྱལ་པོའི་ལུས་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་
 དགོས་སྤྱིམ་སྒྲིའི་འཁོར་ཉུང་དང་བཅས་མི་ཡུལ་དུ་ཆས་སོ། དེའི་ཆོ་སྒྲོན་པོ་
 གྱལ་སྤྱིད་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མི་ལས་དུ་བྱུང་བ་གྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པ།
 གྱི་གྱལ་པོ་ཆེན་པོ། བྱིད་གྱི་སྤྱིན་པ་འཕང་མེད་དུ་གཏོང་བ་འདིས་སྤྱིན་གྲགས་ཏ་
 ཅང་ཆེ་བས། ལྷ་བཀྱི་བྱིན་ཀྱང་ཕྱག་དོག་དང་བཅས་གྱལ་པོའི་སྤྱིམ་སྤྱིང་དུ་ཡོང་
 བ་གནད། གྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཞོར་ཀྱན་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ་ལྷགས་དང་མཐུན་མོད།
 རང་གི་སྒོལ་དང་བྱ་དང་རྩང་མ་སོགས་གཏོང་སྤྱིམ་པ་ཕྱགས་ལ་འདུག་པས་འདི་
 རིན་ཅང་ཐུབ་ཆོས་ཆེས། གྱལ་པོའི་སྤྱིམ་སྤྱིང་འགྲོ་བ་ཀྱན་བསྐྱུང་བའི་ཞོར་བྱ་
 ཡོན་པས་འདི་འཕྲོག་པ་ལ་དགའ་བ་མ་མཛད་ཅིག། ཅས་ཞུས་པར། གྱལ་པོས་
 ཞལ་མཆུ་མཛེས་པའི་འཛུམ་དཀར་བཟུན་ནས་གསུངས་པ། རྫོན་པོ་རྫོ་མཁའ་ཁྲིད་
 ཀྱིས་བདག་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་ལེགས་ནའང། ཡིད་འདོད་པས་གཏུང་ནས་སྤང་
 ཟེར་དུ་འོང་བ་ནིས་ངོ་ལྷོག་པ་སྤྱིམ་ལྷས། ཅི་འདོད་ལྟར་བའི་སྤྱིན་པ་འགག་པའི་

ཚིག་སྒྲུབ་ནི་གསེན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། འདི་ལས་འདི་ཐོབ་ན་སྒྲུབ་རེ་བས་སྒྲིང་དུ་
འོང་བ་རེ་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གསེན་ནས་ཅི་བྱེད། འགའ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་ན་
བདག་གི་ལུས་ལ་གཞོད་ཀྱང་དགའ། ཅེས་གསུང་བས།

གྱུ་པོ་སྒྲོ་བདེན་པས་སྤྲི་བས་པ་འདུག་སྒྲུབ་སྒྲོན་པོ་ཡི་སྒྲུག་ནས་
འདུག་གོ། དེ་ནས་ཆགས་ཁྲོད་ཞིག་ན་བྱས་ཟེ་ཚེས་འཆད་པ་ལ་སྤྲུལ་པ་ཞིག་
ཡོད་པས། གྱུ་པོ་པའི་བཅུ་མོ་གྱུ་པའི་འོད་ཅེས་ཤིན་དུ་མཛེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། བྱས་ཟེ་དེས་མཐོང་ནས་ཆགས་བྱུ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲེ་བ་
སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལངས་ནས་བཅུ་མོ་དེ་སྒྲིང་ལ་འདོད་དོ། བྱས་ཟེ་ལ་
སྒྲོ་བ་མ་སྒྲོག་སྒྲོ་བས་པའི་བྱས་ཟེ་བྱེད་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ཤིས་
ནས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལ་ཡོན་ཅི་མཉེས་འབྱུལ་བས་ཐུགས་ལ་གང་མཁོ་བ་གསུངས་
ཤིག་ཞུས་པས། ང་ལ་ཆགས་གསེབ་དུ་ཞོར་གྱི་དགོས་པ་མེད། གྱུ་པོ་དཔལ་ལྷའི་
བཅུ་མོ་གྱུ་པའི་འོད་བྱ་བ་ཁྲོད་ཀྱིས་སྒྲིང་ནས་ང་ལ་འབྱུལ་ནུས་ན་ཡོན་དུ་འབྱུར་
གསུངས་པ། སྒྲོ་བ་མའི་བསམ་པ་ལ་འདི་མ་སྒྲིང་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྤྲི་བས་སྒྲིང་ན་
གྱུ་པོས་ཆད་པ་ཐོག་གསེན་ཅི་དུག་ན་སྒྲུབ། གྱུ་པོ་པའི་ཐོ་བྱ་དུ་ཕྱིན་པས།
སྒྲིང་བ་པོ་མཐོང་བས་གྱུ་པོ་དགའ་ནས་ཅི་འདོད་དྲིས་བས་སྒྲུ་མ་རུས་པ་གཞོང་ས་
ལ་ཕབ་ནས་འདུག་གོ། གྱུ་པོས་ཅི་འདོད་སྤྲེར་བས་སྒྲོས་ཤིག་གསུང་བ་ལ་ལོ་
གྱུས་བཤད་པས། གྱུ་པོ་ཡང་བཅུ་མོ་ཤིན་དུ་འཛུང་བས་འབྲུལ་མི་འཕོད་ལ།
ས་སྒྲིན་ན་བྱས་ཟེ་འདོད་པ་མི་རྒྱོགས་ཅི་དུག་དུ་གྱུར་ཀྱང་སྒྲིན་པའི་དམ་བཅའ་བདེན་
པོས་བཅུ་མོ་པོས་དེ་གདམ་ལེགས་པར་བཤད་ནས་སྒྲིན་ནོ། བཅུ་མོ་ནི་རི་དུགས་
ཞགས་པས་ཟེན་བ་ལྟར་དངངས་སྒྲུག་དང་བཅས་མིག་རིག་རིག་བྱས་ཟེས་འབྲིང་
པས། གྱུ་པོ་ཡང་བཅུ་མོ་སེམས་ལ་འཕྲེང་བས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་

པ་མེད་པར་གྱུར་ནོ། སྤྱོད་པོ་ཀུན་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ལས་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་བྱང་
 མེད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་། ལ་ལ་ནོར་གཏོང་། ལ་ལ་དཀའ་ཐུབ། ལ་ལ་
 ཚོས་གཏོང་། ལ་ལ་ངོ་ཚ་གཏོང་། ལ་ལ་ལུས་གཏོང་བ་ལ། སྤྱོད་པོ་འདིས་ངོ་མཚར་
 ཅན་གྱི་བཅུན་མོ་དེ་ལྟ་བུ་ཕྱིར་མེད་པ་ཟེར་གྲང་། སྤྱོད་པོ་ནི་འདྲུས་བྱས་ཅིའི་གཟིམ་
 པ་ལྟར་སྤྱོན་པ་ལ་འགྱུར་པ་མེད་དོ། བྱོར་བྱེད་གྱི་བྱང་མེད་ཀུན་གྱི་འདྲ་དང་
 བཅས་སྐྱལ་ཅིང་སྤྱོད་ལུག་གོ། དེ་ནས་བྲམ་ཟེས་པ་མས་བཅུན་མོ་འཁྲིད་ཡོང་བ་
 སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་མཐོང་དེ་ཤིན་དུ་ངོ་ཚ་བས་འགྱུར་པར་གྱུར་དེ་བཅུན་མོ་ལ་སྤྱོས་
 པ། ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱི་མ་ལྟ་བུ་བྱེད་ལ་འོ་བསྐྱེད་པ་འདི་བདག་གིས་མི་རིགས་པ་
 བྱས་སོ། འདོད་པའི་དབང་གིས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ངོ་ཚ་བྲལ་བ། གཏམ་ངན་
 དང་གཡང་སར་འཛོངས་པའི་ལས་འདི་ཤིན་དུ་མགོངས་ན། དེ་ནི་བྱེད་རང་སྤྱོད་པ་
 མ་མཛད་ཅིག། ད་ལྟ་སྤྱིར་དུ་བདག་གིས་འཁྲིད་དེ་སྤྱོད་པོ་ལ་འབྱུང་དུ་འགྱུ་བོ་
 ཟེར་བས་བཅུན་མོ་ནི། ཤི་བའི་རོ་ལ་སྤྱོད་ཆེད་པ་ལྟར་དགའ་བར་གྱུར་ནོ།

དེའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེར་སྤྱོད་འཆད་གྱི་མ་འཕྲོན་པ། ཁྱལ་
 འཛིག་པ། ཤེད་དེ་ལ་བྱ་དང་གཅན་གཅན་གཟུངས་སྤྱོད་པ། ཟས་
 ནོར་མེད་པ་ཉམས་ང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞིས་འཁྲོགས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཁྱར་ནས་བྱང་བ།
 བྱོར་བྱེད་གྱི་མི་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་འདར་ཅིང་སྐད་མི་འཕྲོན། བལྟ་མི་བཟོད་པ་
 འདྲུག་གོ་ཡང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཤི་མ་ཐུབ་པར་འདྲུག་པ་ལ་སྤྱོད་པོས་ཅི་འདོད་དྲིས་
 པས། བྲམ་ཟེད་སྐད་མི་ཕྲོན་པ་ལྟར་ལུག་ལྷིག་གྱི་ཚིག་གིས་སྤྱོས་པ། བདག་
 གིས་ལུས་སྤྱོད་འདི་ནགས་གསེབ་དུ་སྤྱོད་གྱི་ཟེས་པས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར། འདི་ལ་
 སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་པའི་ནམ་མཁའི་ལྟ་ཞིག་གིས། རང་གི་ལུས་ལ་འཕངས་པ་མེད་པའི་
 མི་ཞིག་གིས་ལུས་སྤྱོད་སྤྱོན་ནས་འཐུང་ན་བྱེད་སྤྱོད་འཛོའི་ཟེར་བ་བྱུང་གྲང་།

རང་གི་བདེ་བ་བདང་ནས་གཞན་དོན་སྦྱེད་པ་སྤྲུལ་ཡང་མི་འདུག་ན། འཇིག་
 རྟེན་འདི་ན་གྱི་པ་པོ་ཁྱོད་གཅིག་གྱུ་སྟེན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་འབྲུངས་པ། དབྱུལ་
 པོངས་ཉམས་ཐམས་གི་དབྱུང་གཉིས། ལུས་སྟོག་གཏོང་ནས་པ་བྱིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་ངོ་ལ་སྦྱིན་པའི་དབྱུག་གས་བདུངས་པས་སྟན་པའི་ངོ་སྤྲོད་དང། ཉ་རི་ཚན་དན་ལ་
 རྩོམ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུང་པོ་གཤམ་བཞིན་གསུམ་པ་ཀུན་དུ་བྱུང་འདུག་པས་སྦྱབས་སྤྲུལ་ཡང་
 བལ་གསུམ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་རས་ཉ་གང་གི་རྒྱ་བལས་འབྲུངས་པའི་ཆོག་གི་བདུད་ཅིད་
 ཆར་གྱི་རྒྱ་ལོད་ལྟར་བསེལ་བ་འདིས། ཉོན་མོངས་པ་བདག་གི་ཆད་གདུང་སྦྱབས་
 སྤྲུག་སོལ་ཞུས་པས། བྲམ་ཟེ་དེའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་པར་གྱུལ་པོས་ཁྱོད་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་མ་བྱེད་དབྱུགས་དབྱུང་བར་མཛོད་ཅིག། བདག་གི་ལུས་ཕྱེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་
 པར་ཕྱིར་རོ་གསུངས་བས། རྩོན་པོ་སྟོ་གོས་ཆེན་པོས་ལུས་ངག་འདར་བཞིན་པར།
 གྱུལ་པོ་བབ་ཅོལ་གྱོ་ཆ་ཉ་ཅང་གོས་པ་མ་ཡིན་ན། སྦྱོ་གྱུ་ཀུན་ལ་པན་པའི་
 གྱུལ་པོ་བྱིད་ལྟ་བུ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཅུ་ནས་འཆིང་བུའི་དུམ་བུ་དང་བཟེ་བ་
 ལྟར། སྦྱོ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཅེས་སྟོས་བདང་ནས། སྟིན་པོ་བསྐྱེད་བྲམ་ཟེར་
 བརྩུས་པའི་གདོན་ངན་འདིས་གྱུལ་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་མ་མཛོད་ཅེས་འབངས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོལ་བ་བདབ་ཀྱང། མ་གསན་པར་སྟོན་འབངས་ལ་བཀའ་
 ལྟུང་པ། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་པས་སྦྱེ་བ་སྤྲུལ་དུ། རྩོན་དུའང་
 ལུས་སྦྱིན་པས་ད་ལྟ་ལུས་ནད་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། ལྟག་མོ་ལྟོགས་པས་བྱ་ཟེ་བར་
 ཅོམས་པ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པར་ལུས་སྦྱིན་པ་དུ། ཤི་པོར་སྦྱོས་ཆོ་ཡང་ཡོང་བཞིག་
 ལ་མིག་གཉིས་སྦྱིན་པ་དུ། བྲས་བདས་པའི་ཐུག་རོན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤས་
 བསྐྱུངས། གྱུལ་པོ་རྒྱ་ལོད་དུ་གྱུར་ཆོ་དུག་པོའི་མིག་ལ་མགོ་བོ་སྦྱིན་པ་དུ། སྦྱོ་
 བ་གཞན་དུ་ཡང་རང་ལ་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་སྦྱིན་པ་དང། བྱ་དང། ཆུང་མ་

སོགས་ཀྱང་སྤྱི་ནི། ད་ལན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས་མ་
བྱེད་ཅིག་གསུངས་བས། འཁོར་འབངས་ཀྱན་གྱི་མ་གསོན་ལྟ་བུར་གྱ་གྱར་ལུས་
སོ།། དེ་ནས་གྱལ་པོས་བཀའ་ལྷུ་བས་བཟོ་བོ་བསྐྱོས་དེ་སོག་ལེ་རྣམས་ཞིང་ཚུབ་པས་
གྱལ་པོའི་ལུས་བྱེད་བཅད་པའི་ཚེ། ས་ནི་མས་གཡོ་ཞིང་། སྐར་མ་དང་འབྲུག་པ་
དང་གྱུ་སྐར་ནི་མས་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་འཆི་མ་འདོན། ཉི་མ་དུལ་གྱིས་འགྲེལ་པ་བཞིན།
མི་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཞིང་བགྱལ་ཡོ།། གྱལ་པོ་ཉིད་ནི་ལུས་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བཅད་
ཀྱང་དགའ་ཞིང་འཇུག་པ་དང་བཅས་རང་གི་སྒྲིབ་དང་། བས་ཟེའི་ཕྱོད་སྒྲིབ་དུ་
བཅུག་པས་ལེགས་པར་གསོས་ནས་བས་ཟེ་བདེ་བར་ལངས་དེ་གྱལ་པོ་ལ་བསྟེད་
དོ།། དེར་བགྱུ་བྱིན་གྱིས་གྱལ་པོ་ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པར་ངོ་མཚར་སྤྱོད་དེ་ལྷའི་
བདུད་རྩི་སྤྱན་གྱིས་གྱལ་པོའི་ལུས་སྤར་བཞིན་གསོས་པར་བས་དེ། ལས་མཁའ་
ནས་མེ་ཤོག་དཀར་པོའི་ཆར་བབས། ས་གཞི་དགའ་ཞིང་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་དུ་
བསྐྱོད་པ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་། ཀྱན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་དགའ་ཞིང་གསུམ་པའི་སྐབས་
དེར། བས་ཟེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྤར་སྤྱོད་པའི་བཅུན་མོ་འབྲིད་དེ་གྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་
ཞིང་བསྟེད་པ་དང་བསྐྱབས་པ་ཆེར་བཞེད་ཅིང་། གྱལ་པོ་བཅུན་མོ་བསམས་པ་དང་
སྤྱིང་ཇི་ཇི་ཕྱོད་པས་དང་ལུན་པས་སྤྱིང་ཕྱོད་པས་ཕུལ་དུ་གྱུར་པས་སྤྱི་གྱུ་ནི་མས་བདེ་བས་
ཆོས་པར་མཛད་དེ། ས་ཕྱིང་ལྷ་མའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་སྤྱོད་པའི་གྲགས་པས་ཁྱབ་
པར་གྱུར་དོ།། སྤྱོད་རབས་འདི་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་
པའི་ཆོས་སྐར་རོ།།

ཞེས་སྤྱིན་པ་ལ་བཙོན་བས་སྤྱོད་པོ་ཞེས་པ་དེ་སྤྱིད་དང་ལྷན་སྦྲེང་བ་པོ་མེད་པ་ཙམ་དུ་
 བྱུང་གོ། །དེ་དུས་སྤྱི་གཤི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པའི་དྲང་སྟོང་ཞིག་གིས། བྱ་མོ་བསྐྱ་
 ལྷན་ཞེས་ཤིན་དུ་མཛེས་ཤིང་འཛོལ་གྱིས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འབྲིད་ནས། འདི་བསྐྱའི་
 ད་ཀྱི་ལ་ནས་འབྱུངས་པ་ཡིན། བདག་གིས་སྤྱིན་སྤྱིག་གི་ལྷ་ལ་འོ་མས་གསེས་པ་
 འདི་གྱུ་ལ་པའི་བཙུན་མོའི་འོས་སུ་མཆི་ཞེས་སྤྱུལ་བར། ཡོན་ཅི་འདོད་གསུང་
 བ་བདག་གི་དུས་ཀྱི་སྤྱིན་སྤྱིག་གི་མཛོད་སྤྱིན་མ་ཆག་པ་མཛོད་ཟེར་རོ། གྱུ་ལ་པོས་
 དེ་དང་ཅེ་བས་སྤྱིན་པ་དུད་ཅི་བསྐྱའི་གཙུག་བྱ་བ་ཡལ་བ་ཀྱི་ཡོན་དན་འཛོན་པ་ཞིག་
 འབྱུངས་པས། གྱུ་ལ་པོ་ཡང་དྲང་སྟོང་གི་དྲིན་གསེབ་ཕྱིར་ཀྱུན་གྱི་སྒོར་མི་ཤོང་བ་
 ཙམ་གྱི་མཛོད་སྤྱིན་བྱས་སོ། །དེར་སྤྱིན་སྤྱིག་གི་མེད་དཀྱིལ་དུ། བགྱི་བྱིན་གྱིས་
 སྤྱིན་པོ་ཤིན་དུ་རིད་པ་གཙུག་དུ་སྤྱུལ་ནས། གྱུ་ལ་པོ་ལ་བདག་བགྱིས་སྒོམ་གྱིས་
 གཏུངས་པས་བཟའ་བརྟུང་སྤྲང་ཟེར་བ་ལ་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་སྤྲ་ཆོགས་སྤྱིན་
 བས། །འདི་དག་བདག་མི་འདོད། འཕྲུལ་དུ་གསལ་བའི་ཤ་དང་། བྲག་མང་པོ་
 འདོད། གྱུ་ལ་པོ་ཉིད་ཅི་འདོད་ཕྱིར་བར་གྲགས་པ་ལ་བདག་འདོད་པ་མི་ཕྱིར་བ་ཅི་
 ལ་རུང་ཟེར་རོ། གྱུ་ལ་པོ་ཤིན་དུ་མཛོད་དཀྱའ་བར་བྱུང་གོ། ཤ་བྲག་གསལ་བ་
 མ་སྤྱིན་ན་སྤྱིན་པོ་འདི་ནི་མི་ཆོས། སྤྱིན་ན་མ་གསལ་བའི་ཤ་བྲག་མི་འབྱོར།
 གསལ་ན་ཤ་གཞན་སྤྱིག་སྤྱིང་ཇི་བས། གཞན་ཐབས་མ་རྟེན་ནས་འཁོར་ནས་ཀྱིས་
 ཇི་ཙམ་ཞུས་ཀྱང་མ་གསལ་ན་པར། གྱུ་ལ་པོ་རང་གི་ཤ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ནས་སྤྱིན་པོ་
 རྟེན་མཁྱིན་པའི་བར་ཤ་བྲག་གིས་གང་བར་སྤྱིན་པས། བཙུན་མོ་བསྐྱ་ལྷན་ནི་
 བདག་པོ་དེ་ལྷར་བྱུང་བ་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་དུ་བགྱིལ་ཞིང་། ས་ནོམས་ཀྱང་རབ་དུ་
 གཡོམས། གྱུ་ལ་པོ་སྤྱིང་ཕྱོད་སེལ་ལ་ཞུས་པ་མ་མཆིས་པས་བགྱི་བྱིན་པོ་མཚར་སྤྱིས་དེ་
 རང་ག་ཐུགས་བཟུན་ནས་ལྷའི་སྤྱིན་གྱིས་གྱུ་ལ་པོའི་ལུས་སྤར་བཞིན་གསེས་སོ།

དེ་ནས་གྱལ་པོ་བཅུན་མོ་འཁོར་བཅས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་བས་ཟས་དང་མོར་ཏ་དང་
 སྤང་པོ་གང་འདོད་ལྟར། དཔག་ཚད་བཀྱའི་ས་ཉིན་གཅིག་ལ་བཀོད་པའི་སྤང་
 ཆེན་བཟང་པོ་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། རྒྱུན་པོ་ཆངས་པའི་ཤིང་ན་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སྤྱོད་ན། རི་ནས་མ་རི་ཅེའི་དྲང་སྤོང་ལྷ་གི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་འོངས་ཏེ།
 བདག་ལ་སྤྱོད་དཔོན་བགྱེས་པོ་ཞིག་ཡོད་པར། ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་པའི་ཡོན་དུ་
 བཞུགས་ལ་མི་འབྱེད་པའི་བུན་གཡོག་འབྱུལ་བར་འདོད་པས། གྱལ་པོའི་ལྷ་མོ་
 བུ་ལྷ་མོ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བསྐྱངས་ཟེར་བ་བཞིན། ལྷ་མོ་འདི་སྤྱོད་ལས་གཅེས་
 པས་འབྱུལ་བར་མི་བཟོད་ཅིང་། སྤྱོད་འདི་གྱལ་སྤྱོད་སྤོང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་ན་
 བསྐྱངས། ཡུམ་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱོད་ཞིང་དྲང་སྤོང་སྤྱོད་མས་སྤྱོད་དཔོན་ལ་ཕུལ་ལོ།
 སྤྱོད་པོ་ཀུ་གྱལ་པོ་བྱ་བས། གྱལ་པོའི་འབྱེད་པ་ལ་ཕྱག་དོག་སྤྱོད་ནས་
 སྤང་ཆེན་བཟང་པོ་རི་སྤོང་དུ་བཏང་བས། དེ་སྤོང་པོ་ལ་སྤྱོད་ཆར་བྱས་པས་ཁོ་ཁྱོས་
 ཏེ་ཀུ་ལ་དམག་བཅུག་གོ། གྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་བཀུལ་སྤྱོད་ཀྱང་ཀུ་འཛེས་ས་
 བསྐྱེད། སྤོང་འབྱོ་མང་པོའི་སྤྱོད་གཅོད་པ་གྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལན་ཐུགས་མ་བདེ་
 བའི་ཆོ། བཀས་གསེབ་ཀྱི་རང་སངས་གྱིས་བཞི་ནས་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཏེ་བྱང་།
 གྱལ་པོ་ལ་ནགས་ཆལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པས་གྱལ་སྤྱོད་སྤངས་ནས་དེ་དག་དང་
 བསྐྱེད་པས་ནས་ནགས་གསེབ་དུ་བྱོན་པས། རྒྱུན་པོ་ནམས་ཀྱིས་དྲང་སྤོང་མ་རི་ཅེའི་
 དྲང་དུ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱངས་པར། དྲང་སྤོང་གིས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་གྱལ་
 སར་བསྐྱོས་ཏེ་དམག་བྱས་པས། ཀུ་ཏའི་དམག་ནམས་མས་ནས་ཏེ་མྱི་མའི་གྲོང་
 བྱིར་གྱི་བར་དེད་དོ། རི་ནས་ཀུ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ཆར་མེད། ལྷག་དང་། ཡམས་
 བད་ཀྱིས་རབ་དུ་གདུངས་པར། གྱལ་སྤོང་ནམས་གྲོས་བྱས་ནས་གྱལ་པོ་གཅུག་
 བཟོད་བྱ་གང་ལ་ཡོད་ཅིང་གཅོད་པར་བྱས་ཏེ་བཏང་བས། བངས་ཅན་ངོས་ན

བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས། སྤར་བམ་ཟེ་ལྔ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་སྤོང་དུ་
བཏང་ངོ། དེ་དུས་གཙུག་ནོར་བུ་མ་དེ་ཙམ་ནགས་གསེབ་ཞིག་དུ་བྱོན་པས།
སྤབས་ཤིག་ནགས་གསེབ་ན་དུ་སྤར་སྤྱིང་ཇེ་ཇེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས། གྱུ་པོ་གཙུག་
ནོར་བུ་གང་ན་བཞུགས་བདག་སྤབས་དང་བལ་ལོ་ཞེས་སྤེ་སྤགས་ཀྱིས་འོ་དོར་
སྤང་སྤང་འདུག་པ་ལ་གྱུ་པོ་གྱུ་གས་རང་གི་བཙན་མོ་མེ་དོག་ལམ་དེ་དྲང་སྤོང་
གིས་ནགས་སྤུ་ཙམ་འབྲས་འབྲུ་བཏང་བར། ཤ་བ་དེ་ཞེས་བྱིར་བས་བཙན་མོ་
བཟུང་བ་སྤག་སྤེ་སྤང་དན་འདོན་པ་གཟིགས་ཤིང་། ཤ་བ་དེ་མཆས་གྱུ་པོ་མཐོང་
བས་དྲང་སྤོང་ཡིན་བསམ་དཔྱད་པ་ལ་འཇིགས་ནས་བྲོས་སོ། །དེར་བཙན་མོ་
གཞན་གྱི་བྲན་མོར་གྱུར་པས་སྤྱིང་ཇེ་དེ་གནས་སྤུ་འདུག་པ་དང་། གྱུ་པོ་ཡང་
གཏུགས་དང་། ཇེ་ཡལ་སོགས་གྱུ་པོ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་དང་བལ་བ་མཐོང་བས་ཡིད་
སྤྱོད་དང་དགའ་བ་གཉིས་འདྲེས་མར་གྱུར་དོ། །དེ་དུས་ཞི་བའི་དྲིང་ཇེ་འཛོན་སྤོམ་
པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་ཀྱིས། སྤེས་བུ་ཞིག་དུ་སྤྱུལ་ནས། གྱུ་པོ་ལ་འདི་
ལྟ་བུའི་བཙན་མོ་དེ་སྤྱན་མ་བཏང་བཟུང་བར་མ་མཛད་ན་མི་རུང་ངོ་ཟེ། ལྟ་མོ་
ཡང་འབྲལ་བར་འཛོར་བས་ཡིད་འཁྲུགས་ཤིང་སྤྱུག་བསྤུལ་བར། གྱུ་པོས་
བཙན་མོ་ལ་ལྟ་མོ་སྤྱུག་བསྤུལ་མ་བྱེད་ཆོས་གྱིས། ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་
འཁྲུལ་ན། དུས་གཏན་གྱི་སྤྱུག་བསྤུལ་ཡིན། རང་གི་ལྷས་དང་། སྤྱིང་སྤྱུག་གི་
བོགས་སོགས་མེ་དོག་གི་ཟིལ་པ་དང་འདྲ། དཔལ་ནི་གར་མཁན་དང་བློག་དང་
འདྲ། འཁོར་བ་ནི་སྤྱུལ་གྱི་ལྷ་ལྟར་གཡོ། ལོངས་སྤྱོད་ནི་སྤྱིང་ཙམ་འབྱོར་པ་ནི་
མི་ལས་དུ་བག་མ་ལོན་པ་དང་འདྲ། བདེ་བ་ནི་རྒྱུང་གསེབ་ཀྱི་མར་མེ་འདྲ། སྤྱིང་
པའི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་དག་སྤྱོད་པའི་གར་དང་འདྲ། དེ་བས་དཀྱུ་བལ་ནགས་སྤུ་
ཡང་དག་སྤྱིང་པོ་སྤོམ་དུ་འགྲོ། གསུང་ཞིང་བྱོན་པའི་ཆོ་ཀྱུ་པའི་བམ་ཟེ་ལྔ་པོས་

གྱུ་ལ་པོ་མཐོང་ནས་ལོ་གྱུས་བཞེད་པས། སེམས་ཅན་སྤྱད་པས་ལཱི་ཕྱིར་རབ་དུ་
 དགའ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ལྟེན་པའི་ཞོར་བྱ་དེ་མཚན་ཞོན་པོས་བཅད་པས་གྱུ་ལ་
 པོ་ན་ཚས་བགྱུ་ཞིང་། སྤྱར་ཞོར་བྱ་ཕྱག་དུ་བཞེས་ནས་བྲམ་ཟེ་ཞེས་ལ་སྤྱི་གཤམ་
 མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་སྒྲིན་ལས་བདེ་བ་ནས་དབྱེས་བཞེས་སྤྱིན་ཞོ་
 ཞོར་བྱ་དེ་ཀུ་ཅུའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ཅམ་གྱིས་ ཉན་དང་མུ་གེ་ཞི་ཞིང་བཀྲ་གིས་པར་
 བྱར་དོ། གྱུ་ལ་པོ་ལྟེན་པས་ཞོན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གཡོས་ཀྱི་ ཉམ་
 མཁའ་ནས་ལྷ་ཞེས་སྤྱད་པས། གཤམ་ཐོས་པས་སྤྱིན་ཞོན་འབངས་། དྲང་
 སྤྱང་མ་རི་ཅེ་དང་། བཅུན་མོ་པདྨ་ལྷན་སོགས་ཀུན་གྱིས་ཉམ་ཉམས་པར་བྱར་
 ཅིང་བཅུན་མོ་དཔེ་དུ་བགྱུ་ལོ། སྤྱང་སྤྱང་གིས་གྱུ་ལ་པོ་འདི་ལྷ་བྱའི་སྤྱིན་
 པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་མི་འགྲོད་དམ། འདིའི་བསོད་ནམས་ཅི་འདོད་དྲིས་པས། གྱུ་ལ་
 པོ་ལྟེན་པའི་ཞོར་བྱ་གིས་སྤྱད་པས་ཉམས་པས་བསྐྱེད་པ། བདག་ལ་འདོད་པ་གང་
 ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་ཕྱིར་འགྲོད་པ་
 མེད། དེ་ཉིད་བདེན་ནམ་འདི་གསོས་པར་བྱར་ཅིག་གསུངས་པས། དེ་མ་ཐོག་
 གྱུ་ལ་པོ་ལྟེན་པས་ཤིང་། དབྱེས་པའི་སྤྱིན་ཞོན་གྱི་ཞོར་བྱ་སྤྱར་བཞེས་སྤྱིན་སོ།
 བགྱེད་ཕྱིན་ཚངས་པ་སོགས་ལྷ་ཞེས་སྤྱད་དང་། སྤྱིན་ཞོན་འབངས་། ཐུབ་པ་མ་རི་ཅོ་
 བཅུན་མོ་པདྨ་ལྷན་སོགས་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བ་བདེ་བ་ནས། ཐོ་བྱང་དུ་སང་གའི་
 བྱུང་བ་ཞུགས་པར་ཞུས་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་དབྱེས་པའི་ཚོ། སྤྱར་གྱི་རང་
 གྱུ་ལ་ཉམས་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་བཅེ་བས། གྱུ་ལ་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཕྱིར་རང་ལུས་
 ཀྱང་སྤྱིན་ནས་ན། དེ་ནི་ཚས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་མཛོད་ཅེས་བསྐྱེད་པས།
 གྱུ་ལ་པོས་ ཉམ་ མཁའ་ ལ་ ལས་ བྱས་ ཉམས་ རང་གི་ཐོ་བྱང་དུ་བྱོན་ཞིང་ཀུན་ཚས་ལ་
 བཀོད་དོ། འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚོ། སྤྱིན་

པའི་ཚོས་སྒྲིབ་དུ་གནས་སོ། །མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གཙུག་
ནཱེར་བུའི་འབྲུངས་རབས་སྤྱན་རློངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་མྱེ་
གསུམ་པའོ།

IV.

ཡལ་འདབ་བཞི་པ།

ང་ལས་ལུང་དོགས་བརྗོད་ནི།

སྤྱན་སྤྱེ་གྱུ་ཚམས་ཚེ་ལ་དཔག་མེད་དུས། གྱུ་ལ་པོ་གསོ་སྤྱོད་འཕགས་ཞེས་
གྱུ་ལ་ཕྱན་ཀུན་བྱིས་སྤྱི་བེར་བསྐྱར་བ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཤིང། བཅུན་མོ་རྩོད་ཕྱག་
དུག་ཅུ་དང་བཅས་གནས་སོ། །མཛེས་ལ་ཚ་ན་གྱུ་ལ་པོ་དེ་བུ་འདོད་ནས། རང་གི་
མངའ་འོག་གསལ་ན་དང་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཚམས་ལ་བུའི་དངོས་གྲུབ་འཚོལ་བར་ཕྱིན་
པས། དང་སྤྱོད་ཚམས་ཀྱིས་བུ་འབྲུང་པའི་རིགས་སྤྱུགས་ཅུ་བྱས་པ་གང་ལ་བདབ་
ནས་བཞག་པའི་ཚོ། གྱུ་ལ་པོ་ངལ་ཞིང་ཞལ་སྤྱེ་མས་པས་བྱས་པ་རྟེན་ནས་ཅུ་བདུང་མྱེ།
སྤྱར་པོ་བྱང་དུ་ཡོག་གོ། །དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་དེ་དབྱ་གཙུག་དུ་ཤྱ་བ་སྤྱེས་པ་དུས་སྤྱི་ལོ་
ནས་བྱིས་པ་མཛེས་སྤྱུག་ཉི་མ་ལྟར་འོད་འབར་བ་ཞིག་སྤྱེས་ཤིང། སྤྱེས་མ་ཐག་
གྱུ་ལ་པོ་དེ་དབྱའི་མ་ཡང་གསོས་སོ། །བཅུན་མོ་ཚམས་བྱིས་པ་འདིའི་མ་བདག་གིས་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཡིད་སྟོན་བྱས་པས། བཅུན་མོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་ལས་
འོ་མ་འཛགས་པར། བྱིས་པས་རྣམ་ང་ལ་རྣུ་གསུངས་པ་ལ་བདེན་མིང་ཡང་སྤྱི་པོ་
སྤྱེས་མས་ང་ལ་རྣུ་ཞེས་གྲགས་སོ། བྱིས་པ་རྩེ་དགའ་དང་བཅས་གཞན་ལས་སྤྱི་དེ་
ཞིང། རིག་པའི་གནས་ཀུན་མཁམས་པར་གྱུར། ཡབ་གཤེགས་ཇེས་གྱུ་ལ་སྤྱི་དབུང་
བ་ན། སྤྱན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཇེས་འབྲངས། གནོད་སྤྱིན་མཁའི་ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་

བས། གསེར་གྱི་གཙུག་རྟེན་ཅོད་པའི་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང། འཁོར་ལོ། ཉ།
 རྟེན་གྱི་སྒྲིང་པོ། བྱང་མེད། བྱིས་བདག། དམག་དཔོན་བཅས་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་
 བྱང། བྱ་ཡང་སྤོང་བྱང་ལྟེ། བསམ་ཅད་གཟུགས་སྟོབས་གཟི་བུ་དང་ཅེས་དང་
 རྟེན་པ་ཤ་སྟག་གོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དང་པོར་འཕྲོན་པའི་འཁོར་ལོས་
 སྒྱུར་བའི་གྱིལ་པོ་དེ་མཁ་ཞིག་མགས་ཀྱི་མཐར་མེ་ཏོག་གི་གཟིགས་མོ་ལ་བྱོན་པས།
 བྱ་མང་པོ་གཤོག་པ་ཆད་ནས་ཀྱང་པས་འགྲོ་ཞིང། འགྲོ་དཀའ་བ་ཟས་དང་ལྷས་
 གཏོགས་མེད་པ། རིད་ཅིང་སྤྱག་པ་གཟིགས་པ་ལ་སྤྱིང་ཆེ་སྤྱིས་ནས་ཅི་བྱས་དྲིས་
 པར། སྤྱོན་པོ་བདེན་པའི་སྤེལ་བྱ་བས་མདུན་དུ་འདུག་པེ་ཞུས་པ། མགས་འདི་ན་
 དང་སྤོང་ཁ་རྟོན་བྱེད་པ། དག་ཅུས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གནས་པར། བྱ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤིང་གི་མགས་ལ་ཅེ་ཅོ་སྤྲོགས་པས། དང་སྤོང་གི་སྤྲོག་དང། བསམ་གཏན། བསྐྱུས་པ་
 སོགས་ལ་ཤིན་དུ་གཞོད་པ་བྱང་བར་ཁྲོས་ནས་དམོད་པ་བརྗོད་པས། བྱ་རྣམས་འདི་
 ལྟར་གྱུར་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཁོང་ཁྲིའི་མོ་ལ་བཟོད་པའི་ཆུས་མི་བྱན་པ། སེམས་
 ཅན་ལ་གཞོད་འཆོ་བྱེད་པའི་དང་སྤོང་གི་དེ་དག་ང་དབང་བའི་ས་འདིར་མ་སྤོད་
 གསུངས་འཕྲིན་བསྐྱར་བས། དང་སྤོང་རྣམས་སྤོངས་ནས་འདི་ཀྱན་ལ་གྱིལ་པོ་དབང་
 བས་བྱ་ཐབས་མ་རྟེན་པར། གྱི་མཚོའི་གླིང་གསེར་གྱི་རི་ལྷ་དང་གྲུབ་པས་གང་བའི་
 གནས་སུ་བྱིན་ནོ། །གྱིལ་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེ་བས་ས་ལ་མ་མོས་པའི་འབྲུ་
 སྤྱིན། མཁ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་གོས་ཀྱིས་བྱུག། ཞག་བདུན་གསེར་གྱི་ཆར་པ་བབས།
 གྱིལ་པོ་སྤེ་དང་བཅས་ནས་མཁའ་བགྲོད་དེ་ཤར་ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་བྱིན་ནས་
 དབང་དུ་བསྐྱུས། དེ་ནས་ལུབ་བ་ལང་སྤྱོད། དེ་ནས་བྱང་སྤྱི་མི་སྤྱི། དེ་ལྟར་གླིང་བཞི་
 དང། རིར་བ་སྤྱོན་པའི་ངོས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས། དེ་ནས་ལྷའི་གནས་སུ་
 བྱིན་པས། མཁ་མཁའ་ནས་དེ་དང་སྤོང་པའི་སྤྱང་ལྟ་བུ། སྤར་ལུལ་བཞོན་པའི་

དྲང་སྲོང་གསེར་རིར་གནས་པ་ཞིམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོར་བབས་པས། དྲང་སྲོང་ཞིམས་
 ཁྲིམ་ཞུས་དམོན་པའི་ཚུ་ཞུས་མཁའ་གཏོར་བས་གྱུ་པོའི་སྤེ་བཞོན་མ་ཐུབ་པར་
 ལུས། སྤེ་དཔོན་ཡོངས་འདྲིན་གྱིས་གྱུ་པོ་ལ་ཞུས་པས། གྱུ་པོས་བསོན་
 ཞུས་ཀྱི་བདེན་ཚོག་བརྗོད་པས། དྲང་སྲོང་ཞིམས་རལ་པ་ས་ལ་ཚར་རོ། ཉེ་ནས་
 རོལ་མཚོ་ཞུས་འཕྲོན་པའི་ཁྲུ་དང། བཞོན་སྤྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས། ལྷ་འཕྲོང་
 འཛིན། ཉལ་སྤྱོད། གྱུ་པོ་ཚེན་རིགས་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཡུ་ལ་བཤམས་ནས་
 བསྐྱངས་ཀྱང་མ་པ་བཞོན། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཀོ་ཐི་དྲ་ར་དང། ཡོངས་འདྲུ་
 སོགས་མཐོང། དེ་ནས་ལྷན་པོའི་ཅེར་ཚས་བཟང་ལྷའི་མདུན་སར། གསེར་དང་
 བྱ་ཅུ་ཐེད་ཡའི་ཀ་བས་མཛས་པ། ཞིམ་པར་གྱུ་པོ་བའི་ཁང་བཟང་གི་བཞོན་པ་ཁྱད་
 པར་འཕགས་པ་ཞིམས་མཐོང། ལྷ་དབང་བཞུ་བྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྐྱས་
 ཞུས་བཞུ་བྱིན་གྱི་ཁྲི་ལྷན་བྱེད་ལ་གྱུ་པོ་པོ་བཞག། བྱེད་ལ་བཞུ་བྱིན་བཞགས་སོ།
 དེར་བཞུ་བྱིན་དུག་འདས་བར་ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་ཞིམས་ཀྱིས་མཚོན་ཅིང། ལྷ་མིན་གྱི་
 དཔྱང་ཞིམས་ཀྱང་གྱུ་པོ་པོའི་གཞུ་བདྱངས་པ་ཅོམ་གྱིས་འཛོམས་པས་ཀུན་གྱི་འགན་
 རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཆོ། བསོད་ནམས་ཟད་ཀར་བསམ་ངན་སྤྱེ་བ་དང། མ་གོམས་
 པས་རིགས་པ་འཛོམས། ཆགས་པས་མཐོ་བ་འཛོམས། ཞེས་པའི་ལེགས་པ་
 འཛོམས། ང་གྱུ་པོ་པོས་དཔལ་འབྱོར་འཛོམས། ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། གྱུ་པོ་པོའི་
 ཐུགས་ལ་ལྷ་མིན་ཞིམས་ངའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འཛོམས་པས་ལྷ་ཞིམས་ངས་
 བསྐྱངས་པ་ཡིན། བཞུ་བྱིན་དང་ལྷན་མཉམ་པོ་འདི་མི་འོས། བཞུ་བྱིན་མེད་པར་
 བྱས་ཏེ། ལྷ་མིན་ས་ཐམས་ཅད་ང་རང་གཅིག་ཤུས་དབང་བར་བྱ་བསམ་ངན་སྤྱེས་ཏེ།
 གྱུ་པོ་པོའི་ཐུགས་ཆུ་རྩོག་མ་ཅན་ལྷ་བྱར་བྱར་པས་དེ་མ་ཐག་གྱུ་པོ་པོའི་བསོད་
 ཞུས་ཉམས་པས་འོག་དུ་ལྷུང་བར་བྱར་ཏོ། ཉེ་ནི་སྤྱི་བ་ཐུ་མ་གྲོང་ཁྱེར་གཉེན་

ལྟ་དུ། ཚོང་དཔོན་ལྟ་དུ་ཀ་རི་ཀ་ཞེས་པར་གྱུར་ཆོ། སངས་གྲིས་རྒྱལ་བཞིགས་
བསོད་སྟོམས་ཤེབས་པར། ཤིན་དུ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤན་མ་ཕྱག་གང་ཕུལ་
ཞིང་། མཐུག་དུ་ཡིད་མ་རངས་པའི་སེམས་སྦྱིས་པས་སྤན་མ་ལྟག་མ་བཞི་ས་ལ་
ལྟང་། དེ་ལྟར་དད་པས་སྤན་མ་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་སྦྱར་གྱི་ལ་དུ་
གྱུར་ཅིང་། ཡིད་མ་རངས་པ་སྤན་མ་ལྟག་མ་ས་ལ་ལྟང་བའི་རྒྱལ་བཞི་གྲིས་ལྟ་
ནས་ས་ལ་ལྟང་བ་ཡིན་ཅེས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྦྱོང་བའི་
ཆོ་སྦྱོར་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྒོར་ལོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གྱུ་པོ་
ང་ལས་ལྷུ་འབྱུངས་རབས་སྒྱུ་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟ་
བཞི་པའོ།

V.

ཡལ་འདབ་ལྷ་པལ་གྱུ་པོ་རྒྱལ་བཅོམ་གྱི་དོགས་བཅོམ་ནི།

གངས་རིས་མཚན་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ན། བྱོང་ཁྱེར་བཟང་པོའི་བྲག་ཅེས་བྱ་བ་
འདོད་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སྦྱུམ་ཚོགས་པའི་དབྱས་ན། སྦྱང་མོས་ཚལ་དང་། མེ་
དྲོག་ལྷུས་རས་བསྒོར་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཕོ་བྲང་གསེར་དང་ཕྱ་དྲིལ་གྱིས་བཟྱན་པ་ན།
གྱུ་པོ་རྒྱལ་བཅོམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ཆོག་མི་ཤེས་པ། བཅོམ་པའི་རྒྱབ་
ཉ་གང་བ་ལྟར་དཀར་ལ་འཇུག་པའི་འོད་འཕྲོ་བ། སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བས་རང་གི་
གདུགས་དང་ཅོད་པན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྟར་བཞིག་བྱང་དོ། སྦྱོང་གྱི་རྒྱལ་བཅོམ་ཆོ་ལོ་ནི་
བཞི་ཁྲི་དང་བཟྱ་ཕྱག། ཅོད་ལ་སྤང་བ་བྱང་ཞིང་། གྱུ་པོ་དེའི་བྱོང་ཁྱེར་ནི་རྩོང་
ཕྱག་དུག་ཅུ་བྱང་། སྦྱོར་པོ་རྒྱབ་ཆེན་པོ་དང་། སྤང་པོ་ས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ། སྦྱོ་གོས་
དང་། རྩེ་ལ་གྲུས་པའི་ཞབས་དྲོག་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི་འཁོར་གྱིས་འདུད་

ཅིང་སྤྱིན་པ་ལ་མཛོད་མོ་ནས་ཞིག་སྤོན་པོ་གཉིས་ལ་མི་ལས་ཤིན་དུ་ངན་པ་བྱུང་བས་
 རིམ་གྱོ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་། ལྷ་ཚོགས་པ་ཤེས་གཉིན་ལ་སོགས་པའི་དྲང་སྤྲོད་ཆོས་ས་
 གྲུང་མཚན་ལྷ་ས་ངན་ཞེས་ཀུན་སྒྲོ་མི་བདེ་བར་བྱུང་། དེ་དུས་རི་སྤོས་ངད་ལྷན་པའི་
 འདམ་ན་གནས་པའི་སྤྲོང་ན་མ་རུངས་པ་ཕྲག་དོག་ཅན་དུ་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པས། གྱུ་ལ་བའི་ཡོན་དན་དང་སྤྱིན་པའི་སྤྱན་གྲགས་མཐའ་དབུས་སྤྱུ་བྱུ་བ་
 པ་ལ། ཁོ་ཕྲག་དོག་ཅན་པོ་སྤྱིས་དེ་སྤྲོང་ཤིན་དུ་ན་བར་བྱུང་དེ་བས་ས་སྤྲོ་བདང་ཇེས།
 གྱུ་ལ་བའི་མཁོ་སྤྲོང་དུ་འགྲོ། སྤྱིན་ན་དེས་སྤྲོང་ཆོས་ས། མ་སྤྱིན་ན་ཁོང་གི་སྤྱན་གྲགས་
 འཕྱོག་ཀྱས་བསམ་ནས་ལས་དུ་ཞུགས་སོ། བྱོང་བྱུང་བཟང་པོའི་བྲག་གི་ལྷ་མོ་
 གཟུགས་ཅན་མས་ཁོ་ཡོང་བ་ཤེས་དེ་གྱུ་ལ་པོ་ལ་གཟུགས་བཟུན་ནས། གྱུ་ལ་བའི་
 དབུ་སྤྲོང་བའི་སྤྲོ་བོ་ངན་པ་གཡོ་ཅན་འོང་བ་འདུག། དེ་བདག་གིས་སྤྲོ་བྱ་བསྤྱང་
 གི། འགྲོ་བ་ཀུན་འཆོ་བ་བྱོད་ཀྱི་དབུ་སྤྲོང་ན། འགྲོ་བའི་འཆོ་བ་གཅོད་པ་ཡིན་པས།
 མ་རུངས་པ་དེ་ཆར་གཅོད་པར་འོས་སོ་ཟེར་བ་ལ། གྱུ་ལ་བོས་ལྷ་མོ་ལ་སྤྱིས་པ།
 ཐག་རིང་ཆོས་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་འོང་བའི་སྤྲོང་བ་འབྲས་མེད་དུ་ཁྲོག་པ་
 མི་རུང་བས་ནད་དུ་བྱོངས། བདག་ནི་ལུས་ནི་དུས་བཞིའི་གྲངས་སྤྱུ་གནས་ཀྱང་
 མཐའ་ནི་ངེས་པར་འཇིག། དེ་བས་སྤྲོང་བའི་རེ་བ་ཇོགས་ཕྱིར་སྤྱིན་པའི་མཆོག་
 བདག་གི་སྤྱིན་པའི་བསམ་པ་མ་དགག་པ་གོས་མཛོད་ཅིང་གསུངས་པས། ལྷ་མོ་
 ཡིད་གདུང་བས་སྤྱུ་ལའི་མིག་གཡོ་ཞིང་མི་སྤྲོང་བར་བྱུང་། དེ་ཆོ་ཡོག་སྤྲོན་ཅན་
 དེས་མིག་འཕྲུལ་ཤེས་པས། སོག་ལ་ལྷ་བུའི་བསམ་སྤྲོར་ཞི་ཞིང་རིགས་པའི་
 རྩལ་དུ་བྱས་ནས། སྤྱུ་གཅན་རྒྱུ་བའི་ཅར་སྤྱིབས་པ་ལྷར་གྱུ་ལ་བའི་དྲུང་དུ་སྤྱིབས་
 པས། ས་ཡང་རབ་དུ་འདར་རོ། དེར་ཁོས་མི་ཤིས་པ་སེམས་ལ་བཅངས་ནས།
 ཤིས་པ་བཛོད་པས་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་ལྷར་བྱས་ཏེ། གྱུ་ལ་པོ་དགོ་བར་བྱུང་ཅིག་

བདག་ནི་དབེན་པར་སྐྱབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱབ་ཇས་སུ་འཁོར་ལོ་སྐྱབ་པའི་
 མགོ་བོ་བྱང་ན་འགྲུབ་ཟེར་བའི་ལྷང་འགའ་བྱང་ཡང་། གྲུལ་པོ་ཉིད་མ་གཤོགས་
 གཞན་མགོ་བོ་ལྷུང་ནས་པ་སྤྲུལ་ཡོད། བྱིད་ནི་སྤོང་བ་ནི་མས་རེ་བ་སྤོང་བའི་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ། བཟོད་པས་ཁོང་ཁྲིའི་དྲུལ་སེལ་བ་བདུན་ཅིའི་ཆར་ལྟ་བུ།
 སྐྱལ་བསྐལ་གྱི་ཆུ་པོར་སློབ་ཤོས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ལྟ་བུ། དཔལ་འཕྱོར་གྱི་མེད་སྤྱིན་
 པའི་ཆུ་ཡིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྒྲན་གྲགས་ཤོས་པ་བདེན་ཞིང་རིགས་མཆུ་སྒྲུ་
 དེས་ན་འགྲོ་བའི་དབྱང་གཉིན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱོད། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་རེ་འདོད་
 སྒྲུལ་བ་བྱིད་ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་དགོན། ཅི་འདོད་ལྷུང་བ་བྱོད་ཉིད་གཅིག་སྤྲུལ་ཡིན་པས།
 བདག་གི་འདོད་པ་ཤོས་དུ་རེ་ནས་འོང་བ་ལགས། ཅེས་ཞུས་པས། གྲུལ་པོ་སྤྱིན་
 པའི་བསམ་པ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པས་དགའ་བའི་འཛུམ་གྱིས་བསུས་ནས། བདག་གི་
 ལུས་དང་སྒོག་གིས་གཞན་འདོད་པ་ཇོགས་ན་ཤིན་དུ་ལེགས་སོགས་བསྐྱང་ནས་དབྱ་
 ལྷུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན། སྤོན་པོ་རྒྱ་ཆེན་དང་། ས་འཛོན་གྱིས་ཞུས་པ།
 གྲུལ་པོ་ཉིད་ནི་འགོ་བ་མང་པའི་འཚོ་བ་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། བྲམ་ཟེག་ཅིག་གི་
 དོན་དུ་དབྱ་སྤྱིན་པ་ལ་མི་འོས། སྤྱིག་ཅན་འདིའི་སེམས་མ་རྩངས་པ། སྤྱི་གྲིའི་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་འདི་ཙམ་གཅད་ནས་གྲུལ་པོའི་མགོ་བོས་ཅི་བྱེད། བྲམ་ཟེའདི་རེ་
 བ་ཇོགས་ཕྱིར་གསེར་གྱི་མགོ་བོ་སྤྱིན་པ་འོས། ཁོ་གསེར་གྱིས་མགྲུ་ལྟོ་འགོ་མོད།
 ཞེས་རིན་ཆེན་གྱི་མགོ་བོ་མང་པོ་ལེགས་པར་བཟོས་ཏེ་བྲམ་ཟེལ་སྤྱིན་པས། འདི་
 དགའ་ལ་མཁོ་མེད་ཟེར་མི་ལེན་ན། །དེ་ནས་གྲུལ་པོས་དབྱ་ལྷུང་བ་བཙམས་ཏེ་
 ཙོད་བན་བགྲོལ་བས། གྲུལ་པོའི་དབྱ་དང་བྲམ་བའི་སྐྱལ་བསྐལ་གྱིས་སྤྱིག་ཏུ་གཏོམས་
 ཀྱང་མཆི་མ་འཛེག་ ཁྲོད་བྱིས་གྱི་མི་ཀུན་གྱི་ཙོད་བན་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་ས་
 ལ་རྒྱུད། སྤོན་པོ་ནི་སེམས་བསམ་སྤོང་བས། གྲུལ་པོའི་དབྱ་གཙོད་པ་མཐོང་བ་

སེམས་ཅན་པས། རང་གི་ལུས་སྒོམ་སྒྲིན་ལ་བཏང་ངོ་། གྱུ་ལ་པོས་ཙམ་པ་ཀའི་སྤྱིད་
 མས་ཚལ་དུ་བྱོན་ནས་དབུ་གཙོད་པར་བཙམས་པ་ན། སྤྱིད་ཚལ་གྱི་ལྷས་མགོང་ནས་
 བྱང་ན་གྱིས་འཁྲུགས་ཏེ། གྱུ་ལ་པོ་ཐུབ་ཚོད་མ་མཛོད་ཟེར། ལྷོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་
 འདས། བྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིས་པའི་སྤྱི་ལྷས། ཡལ་འདབ་རྣམས་ཀྱང་གཡོ་བས་
 འག་པས་འཛིན་པ་བདག་ལྟར་འཛིན་ནོ། གྱུ་ལ་པོ་ནི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་གཡོ་བ་མེད་པས་
 སྤྱིད་ཚལ་ལྷ་ལ་དངས་པས་སྒྲིན་ལས་བཞུང་པ། བྱོང་དང་རིན་ཆེན་སྤྱིད་ཚལ་འདི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མགོ་བ་ཡིན། སེམས་ཙན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྒྲོལ་བར་
 འོས་པ་སངས་གྱིས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། བདག་གི་སྤྱིན་པའི་དགེ་
 བཅུང་རྒྱ་ལ་པ་འདིས། འཁོར་བའི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྤོང་པར་
 གྱུར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་ནས་དབུ་སྤྱི་རྣམས་ཙམ་པ་ཀའི་ལོ་མ་ལ་བདགས་ནས་
 དབུ་བཙན་དེ་བྲམ་ཟེལ་སྤྱིན་ནོ། གྱུ་ལ་པོའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་དང་སྒྲིན་ལས་བདེན་ཚོག་
 གིས། སྤྱིད་པའི་ངན་འགྲོ་འཛོམས་ནུས་འགྲོ་བའི་ཐུན་པ་སེལ་བ་བྱུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རང་
 གི་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིས་མཐའ་བཤད་ནས་སྤྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ།* མཛོད་བཀྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གྱུ་ལ་པོ་རྒྱ་འོད་ཀྱི་འཁྲུངས་
 རབས་བསྐྱས་ཤིང་རྒྱན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཉེ་ལྟ་པའོ།

* ཆོས་ཐུག་དཔེ་དབང་གིས་མཛོད་པའི་མཛོད་བཅུ་འདི་རྩ་དུ་གི་པོ་དེ་ལ་དེས་པ་མ་མཐོང་
 ཞིང་། ཞལ་ཤང་ལ་ཐུག་པོ་རྒྱ་འོད་ཀྱི་མཁའ་འཕྱུག་དབང་ཐེད་ཅི་ལྟར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་གིས་
 འབྲས་ལགས།

VI.

ཡལ་འདབ་དུག་པ།

བ་ད་རའི་སྒྲིང་དུ་བགོད་པའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

གཉམ་ཡོད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གོང་ཁྱེར་པ་ཅོམས་ལ་མན་ངག་གི་
 ཆོས་བསྟན་ནས་སྤྲོད་པ་སེལ་ཇིས། དག་སྒྲིང་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་མ་ག་རྒྱར་
 བྱོན་ནོ། དེར་ལས་འབྲོགས་ཀྱི་ཆོང་པ་དོན་མཐུན་ཇིས་འབྲང་དང་བཅས་ནས་
 བྱོན་པས། སྤྲུལ་འཁྲུག་གསེབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ན་པས་མཐོང་ནས། སྤྲོན་ལ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་འབྱོན་དུ་བཅུག་ནས། ཇིས་ཀྱི་ཆོང་པ་ཅོམས་བཟུང་ཕྱེ་ཞོར་ཆེན་
 པོ་འདི་དག་འབྲོག་གོ་སྤྲོད་པ་ལ། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་དེ་འཇུག་པ་
 དང་བཅས་ཁྱེད་ཅོམས་ཅི་ཡིན་ཅི་འདོད་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་ན་ཅོམས་སེལ་སྤྲོད་
 བས་སྤྲོད་པའི་ཆོག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ནི་སྤྲོན་གྱི་ལས་
 ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྲོད། བདག་ཅག་གི་ལས་ནི་གཞི་གཞི་གླུ་དང་བའི་ན་པ་མ་
 ཡིན། ཞིང་དང་ཆོང་ལས་མ་ཡིན། ལས་ངན་པ་དུག་སྤྲུལ་གྱི་མཆེ་བ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ན་
 བྱིས་འཛོལ་པ་ཡིན། བདག་ཅག་གི་འཛོལ་བ་ཉམས་པར་མ་མཛད་གཤེགས་པར་ཞུ།
 ཁྱེད་གཤེགས་ཇིས་ཆོང་པ་ཞོར་ཆེན་འདི་དག་འབྲོག་པ་ལགས་ཞུས་པས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོང་པ་ཅོམས་ཀྱི་ཞོར་ཅོམས་ཅིས་ཤིང་བགྲངས་ནས། དེ་དག་དང་
 མཉམ་པའི་གཏོར་ཆོས་ཀྱི་ན་ཅོམས་ལ་སྤྲོད་པས། ཆོས་ཀྱི་དང་ཆོང་པ་ཅོམས་སོ་
 སོར་དགའ་ནས་ལས་ལ་སྤེལ་སྤྲོད་པས། ཡང་ལས་དུ་སྤྲོན་མ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་ན་བྱང་
 པ་ལ། ཞོར་གྱིས་ཆོས་པར་མཛད། དེ་ལྟར་ལས་དེར་ལན་དུག་གི་བར་དུ་བྱུང་། མཐར་
 ཆོས་ཀྱི་ན་ཅོམས་གྱུ་བ་བཤེར་བཅས་ལ་ཟས་མགོན་འདྲན་པར་འདོད་པ་ལ། སངས་

གྲིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཁུན་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་ནི་ཞེས་དོན་སྤྱོད་པ། དོན་
 མཐུན་པ། བདོག་པ་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ། བཅས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་།
 སྤྱིང་ཇེ། དགའ་བ། བདེ་སྤྱོད་མཁུ། བྱམས་པ་ཕྱེ་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་དང་།
 འཛིན་ཆགས་མེད་པ། རྒྱང་བ་མེད་པ། མོངས་པ་མེད་པ་ཕྱེ་དགེ་བའི་ཅ་བ་གསུམ་
 ཐུགས་གོམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟེ། སྤྱོད་ཚུལ་བརྗོད་བརྗོད་བསམ་ཤེས་ཏེ་
 ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་དྲི་དུ་བརྟེན་ཅིང་། ཐབས་དང་། སྤྱོད་ལམ། ཡེ་ཤེས་
 སྤྱོད་པ་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་རབ་དུ་བསྤྱོད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དབའ་
 པོ་གཅིག་ལྟ། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་གསུངས་པ། རིག་པ་གསུམ་གསལ་བ། རྒྱུ་
 མེད་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ། རྒྱང་པོ་ལྷ་ལས་ནི་མ་པར་གྲོལ་ཞིང་། སྤྱོད་མཆོད་དུག་
 གིས་མ་འབྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་ཅིང་། འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་བཅུད་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ། ཀྱུན་དུ་སྤྱོད་པ་དགུས་དམན་པའི་གྲྱེ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་
 བཅུད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁུན་པ་དང་། མི་
 གཟིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས། མགོན་དུ་གཉིས་ཅིང་ཞབས་ལ་བདུག་པ་དེ་དག་
 ལ་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་། དག་སྤྱོད་རྟོགས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཟས་སྤངས་མཐུན་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས། ཆོས་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཆགས་བྱལ་ཡོངས་སུ་
 སྤྱོད་པ་རབ་དུ་གསལ་བ་དང་བ་ཐོབ་ཕྱེ་རབ་དུ་བྱུང་བ། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་སྤྱོད་པས་
 དག་སྤྱོད་རྟོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤྱོད་གྲྱེ་བ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་
 དག་ངས་སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་ཡང་དོན་མཐུན་བསུང་ཞིང་སྤྱོད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ།
 སྤྱོད་ལྷ་ར་ཁ་སྤྱོད་པའི་གོང་ཁྱེད་དུ་གྲྱེ་བ་པོ་ཚངས་སྤྱོད་ཞེས་ཚངས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཡུལ་ན། དེད་དཔོན་དགའ་བའི་སྤྱོད་ཞེས་འབྱོར་
 པ་རྟོག་ཐོས་སྤྱོད་ལྟ་བུ། བྱ་ཤིན་དུ་དགའ་བུ་པ། ས་རོལ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྤྱོད་པ།

ལུས་མཚན་དང་དབང་ཅིལ་གྱིས་བགྱན་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། ཡབ་འདས་ནས་བྱ་དེར་
 བའི་ཁྲར་ཕོག་བས། བདག་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་འགའ་ལ་
 སྤྱིན་པ་བྱིན་ཀྱང་། བསམ་ཅད་ལ་མི་ཡན། ཀུན་གྱི་རེ་བ་ཚོགས་ནུས་པའི་ཁོར་མང་
 བོ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བྱ་སྐྱེས་ནས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་
 བསྐྱེས་པ་ལ་ཕྱིན་པས། ལམ་དུ་ཚོང་པ་ཕྱིར་ཁོག་ཡོང་བ་ལ་ཐག་པ་བྱུང་བ་མཐོང་ནས།
 རང་གི་ཁོར་སྤྱིན་དེད་གསུབས། དེ་ལྟར་ལན་དུག་གི་བར་དེ་བཞིན་བྱུང་ལྟ། མཐར་
 ཁོར་ནམས་ཟད་ཀྱང་ཆོས་ཀུན་མ་ཆོས་ཞིང་། དེད་དཔོན་ཤིན་དུ་མི་དགའ་ཡི་ཐུག་ལྟ།
 སེམས་ཅན་མང་པོའི་རེ་བ་ཚོགས་པའི་ཐབས་མ་རྟེན་པས། མཚན་མོ་ལོག་ཅིག་
 གི་ཐུན་ལྟར་བསམ་པ་བཞིན་གདུང་བའི་སེམས་གདུངས་སོ། །དེར་གཉིད་དུ་སོང་བའི་
 སྤྲི་ལམ་ལ། དཀར་ཕྱོགས་རྣམས་དེད་དཔོན་སྐྱབ་བསྐྱེད་མ་བྱེད་ཅིག །ཁྱེད་ཀྱི་རེ་
 བ་ཚོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་ཀྱི། གློ་ལྟན་བཙོན་འགུས་ཅན་གྱིས་འབད་པས་སྐྱབ་པ་
 ལ་དོན་མེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྲིད། གློ་ལྟན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱས་ན། མི་
 མཉམ་པ་ཡང་མཉམ་པར་འགྱུར། རིང་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཉེ་བར་འོང་། རྒྱལ་ཡང་སྐྱེས་
 བོར་བྱེད་བ་རུས། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དོན་བཙོན་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་འདི་ལ། བསྐྱེད་
 མེད་པའི་འབྲས་བྱུང་བྱུང་བ་ཐེ་ཆོས་མེད་པས། ལྷ་མོས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་གནས།
 བད་པའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་མང་པོ་ཡོད། རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་མཐུས་ཀྱང་
 འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཆོས་པར་རུས་ལ་ཡོད། དེར་སྤྲི་ལམ་འདས་པའི་བསོད་ནམས་
 དང་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཀྱི་གློ་ལྟན་བདན་པས་བབྱོད་རུས་ཀྱི། ཞེས་ལམ་གྱི་བབྱོད་ཚུལ་
 ཞིབ་པར་བསྟན་ནས་ལྷ་མོ་ཡལ་བ་དང་། ཤིན་དུ་དགའ་གཉིད་སད་དེ། སྤྲི་ལམ་གྱི་
 ལྷང་བསྟན་ལྟར་རུབ་ཕྱོགས་སུ་གླིང་ཆེ་བ་བདུན་བཅུ། རི་ཆེན་བདུན། རྒྱུང་
 བདུན། གྱུ་སཚོ་ཇེས་འགྲོ་དང་། བརྗོག་འགྲོ། རབ་རིབ་སོངས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་།

མིང་ཅན་དྲི། རྒྱུང་བའི་རྒྱུས་གྱི་མཚོ་ཀུན་ལའོར་བདུན་དང་རི་ཀུན་ལའོར། འབྲུང་
 བོད་དུང་གི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཤིན་དུ་འཛིགས་པ། རྒྱུ་མཚོ་དང་། སྤྱིན་པོ་མིག་དམར།
 རྒྱུ་མཚོ་རིང་འབྲུང་པོ་མགྲིན་མཚོ་སྤྱིན་པོ་ལྟ་བུར་བཅས་པ། དུག་སྤྱུལ་དང་།
 ཤིང་ར་རི་དང་། བྱག་པ་ཕྱ་མོ། འཛིགས་ཅུང་ཟངས་ཀྱི་ནགས་ཚལ། དུག་སྤྱུལ་
 སྤྱུལ་ཆེན་ཟངས་མིག་ཅན། འོད་མའི་ཆོར་མ་ཅན་གྱི་རི་བདུན། ཤལ་མ་ལའི་
 གཤམ་དང་། འབྲུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུར། ཅེ་གསུམ་ཆོར་མ་ཅན་གྱི་རི་དང་
 རྒྱུང་། ལྷགས་ཅེ་རི་དང་། རྒྱུང་ངོས། ལྷགས་ཕུར་རི། རྒྱུ་པོ་བཅོ་བུ་དྲུག་
 བསྟེན་དཀར་འཁྲོགས་ཀྱི་རི། རི་ཕྱ་མོ། རི་ཕྱ་བའི་མིག། འབྲུག་སྤྱུལ་གྱི་སྤྱིང་།
 སྤྱུལ་རི་དུག་པོ་བདུན། རྒྱུང་མཐའ་ཡས། རི་དཀར་ནམ་མཁའ་སྟེགས་པ་
 སོགས་འཛིགས་པ་དང་དཀར་བ་དེ་དག་ལ། བསྟེན་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་དང་། སྤྱིན་
 ཆེན་དོན་ཡོད་དང་། དུང་ལྟ་མ་ཀར། རི་ལྟ་ཉིན་མཚན་དུ་འབར་བ་སོགས་སྤྱིན་
 དང་། ཆོར་མ་ཅན་གྱི་རི་ལ་ཀོང་པ་ལ་ཟངས་ཀྱི་སྤྱེགས་བྲུ། གཞན་ཡང་གསོ་སྦྱོང་
 བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་ཐེ། སངས་གྲུས་ཀྱི་རིགས་གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་བརྒྱུས་བརྟུན་
 སོགས་ཐབས་དུ་མས་བཤོད་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་བ་དུ་རའི་ལམ་རེ་ཉི་ཉི་ཀའི་
 བོང་བྱིར་དུ་སྟེབས། དེར་དེད་དཔོན་མ་གྲགས་པ་གོད་པོ་ཆོ་ཆད་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་
 ཟིན་པ་དང་འཕྲད། སྤྱིན་གྱིས་རེ་ཞིག་གསོས་ནས་ཤིན་དུ་མཚོའ་བར་འབྲུར། བ་ད་
 རའི་སྤྱིང་དུ་དེད་དཔོན་གྱིས་འགོ་མ་སྤྱོད་ཡང་། ན་བས་ཐོས་པས་ལམ་གྱིས་བྱས་ཀྱི་
 གཞིངས་སུ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན། རྒྱུ་པོ་བཅོ་བུ་ཆོགས་འབྲུག་པ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས།
 ལྷགས་རི། ཟངས་རི། དུལ་རི་ནམས་ཀྱི་མདངས་ཡིན་ཟེ། དེ་ནས་དེད་དཔོན་
 ཆོའི་དུས་ཀྱང་། ཤིན་དུ་དགའ་སྤྱིང་སྟོབས་ལ་ཞུས་པ་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་མཐོ་བའི་དྲགས་སོ། ཁྱེད་དཔོན་གྱི་ཕྱང་པོའི་བྱ་བ་ནམས།

རྟོགས་ནས་གཞིངས་ལ་ཞུགས་ཕྱིན་པས་གྱི་མཆོད་གླིང་། རྟགས་ཚལ་ལྷག་པོའི་
 བྱང་དུ་རི་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུར་གང་དུ་ཡང་མ་ཐར། རི་འགྲམ་དུ་
 ཉལ་བའི་མི་ལས་དུ། རིའི་ལྷ་སྟོན་པོས་ལྷང་བལྟན་པ་ལྟར། ཤར་ཕྱོགས་དཔག་
 ཚད་བཤོད་ནས་རི་རྩེ་མོ་གསུམ་པར་སྤྱིའི་ཐོམ་སྐས་ལ་འཛེགས་ནས་ཕྱིན། ཡང་
 ཤེལ་རི་འཇམ་པོ་ནམ་མཁའ་སྟེགས་པ་བྱ་ཡང་མི་ཐར་བ་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ། གཞོད་
 སྤྱིན་ཕུག་གནས་ཆེ་འོད་ཅེས་པས་ལྷང་བལྟན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་གྱིང་གྲགས་ཅན་
 དན་ནགས་ཚལ་གྱི་ཕུག་ནས་སྤྲོད་རབ་གསལ་བྱེད་མཐུས། ཤེལ་གྱི་རི་ལ་བཤོད་
 ནས་བད་རའི་གླིང་དུ་གསེར་གྱི་ཁང་པའི་སྒོར་སྟེབས། སྒོ་བལྟམས་མ་ཐར་བའི་
 མི་ལས་དུ་མཐུ་ཆེན་ལྷས་ལྷང་བལྟན་པ་ལྟར་སྒོ་བདྱངས་པས། མི་འམ་ཅིའི་མོ་
 བཞིས་བསྟོན་བཀྲར་བ་ལ་མི་དག་བཅུ་སྟོང་གི་ཆོས་བལྟན་ཞིང་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་
 དགོས་འདོད་གྱི་ཆར་འབབས་བའི་ཞོར་བྱ་ཕུལ་ དེ་བཞིན་དཔུལ་གྱི་ཁང་པར་མི་
 འམ་ཅི་མོ་བཤོད་གྱིས་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་། བེད་རུའི་ཁང་པར་བཅུ་དུག་གིས་
 དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་། རིན་ཆེན་བཞིའི་ཁང་པར་སྤྲུམ་ཅུ་ལྟ་གཉིས་གྱིས་འཇམ་བྱ་
 གླིང་བྱབ་པར་དགོས་འདོད་ཆར་དུ་འབབས་པའི་ཞོར་བྱ་ཕུལ་ལོ། །དེ་ནས་ད་
 མཆོག་རབ་དགའ་སྤྱིན་གྱི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱང་ལས་མགོགས་པ་ཞིག་ལ་བྱོན།
 དེ་དག་གིས་ལམ་བལྟན་པ་ལྟར་སྤྲོད་ཅིག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་སྟེབས་སོ། དེ་དུས་གྱུལ་
 པོ་ཚངས་སྤྱིན་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་པས། སྟོ་ལྷན་ནམས་བཤོས་ནས་ཤིན་དུ་
 དགའ་ཆོས་གྱི་གྱུལ་པོར་བསྐར་རོ། །དེ་ནས་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་
 པས། ཞོར་བྱ་དེ་གྱུལ་མཚན་གྱི་རྩེ་ལ་བདགས་ནས་འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་འདོད་
 དགའི་ཆར་བབས་ཤིང་། ལོ་བཤོ་གྱུལ་སྤྱིད་བརྒྱང་མཐར་གྱུལ་སྤྱིད་སྤྲུལ་ལ་གཏད།
 ཤིན་དུ་དགའ་སྟེ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་ཅིང་ཚངས་པའི་དངོས་པོ་དག་ལ་གཤེགས་པར་

གུར་གྱི། ཁོ་ལྟ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དེ་དག་ད་ལྟའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་
འདི་དག་གོ། ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིན་
པ་དང་བརྟེན་འགུས་ཀྱི་ཆོས་བཟུན་དོ། མཛེད་བཞི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།
བ་དུ་རའི་སྤྱིང་དུ་འགོ་བའི་ཡལ་འདབ་བསྐྱས་ཤིང་སྤྱན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
གོ་བའི་བར་བྱས་པ་ཕྱི་དུག་པའོ།

VII.

ཡལ་འདབ་བདུན་པ།

ཐུ་དྲིལ་འཁྲི་ཤིང་གི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གོང་ཁྱེར་སེར་སྤྱིའི་ནུ་གོ་དྲུའི་ནགས་ཚལ་དུ། གྱུལ་པོ་
ཟས་གཙང་འཁོར་བཅས་དང་སྤྱི་དགའི་བདག་མོ་ཤྲུའི་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་
འཁོར་སྤོང་ཕྱག་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་ལ། གྱུལ་རིགས་སུ་སྤྱིས་པ་ཤྲུའི་མིང་ཆེན་
གྱིས། རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་རྒྱའོད་མ་ལ་ཆོས་ལྷ་བར་བསྐྱལ་བས། བསོད་ནམས་
སྐལ་ལྡན་ནམས་ཇེས་སུ་བརྒྱུང་མོད། བདག་ཅག་བྱད་མེད་ནམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་སྤྱད་པའི་འོས་སུ་མཆིས་ཀྱི་ཆོས་མི་ཐོབ་ཟེར་བར། མིང་ཆེན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་འགོ་བའི་སྤྱི་མ་སྤྱིང་ཇེས་གཟིགས་པ་ཉི་མའི་འོད་དང་། ནམ་མཁའི་ཆར་
དང་འབྲ། ཀྱན་ལ་སྤྱོམས་པས་ཆོས་ཐོབ་པར་ངེས་ཞེས་བཞེད་པས་མོ་ཡང་དགའ་
ཉེ་ཕྱི་དེའི་དུས། སྤྱི་དགའི་བདག་མོ་དང་། ཤྲུའི་བྱ་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་
སོང་ཉེ་ལྟོན་ཤིང་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་ན། དེ་ཉིད་གསེར་འོད་
རིན་ཆེན་གྱིན་གིས་བཀྱན་པ་མཐོང་ནས། ཀྱན་དགའ་པོས་མ་མཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ལྷགས་
འདི་དྲིགས་པས་གྱིགས་ཤིང་། རབ་དུ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལྷ་བའི་
དཀའ་བྱུང་ཆགས་བྲལ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་འཆོར་གྱིན་འདི་དག་མི་འོས་སོ་ཞེས་

པར། མོ་སྤྲོངས་ཤིང་གྱུན་ནས་བཀོལ་ནས་བྲིས་དུ་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་ཐམས་
ཅད་འཁོར་བ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་དྲག་བའི་ཆོས་
གསུངས་པའི་ཆོ། །ཤུའི་བུ་མོ་གཞིན་ཏུ་མཛེས་མ་ཞིག་ལང་ཆོ་དར་ཅིང་། གཟུགས་
དང་སྐལ་བ་བཟང་བའི་བསམ་པས་ཁྲིངས་དྲེགས་སྤྲོས་ནས། རང་གི་མགུལ་ལ་ལྷ་
དྲིག་གི་འཕྲང་བ་ཏུ་མའི་ཐད་དུ་འཕྲང་བ་ལ་ལྷ་ཞིང་ཆོས་མི་ཉན་འདུག། དེ་མིང་
ཆེན་གྱི་རྒྱུང་མ་རྒྱ་འོད་མས་མཐོང་ནས། ཆོས་གསུངས་པ་ལ་མི་ཉན། མོངས་
པས་དངོས་པོ་དོ་ཤལ་འདི་ལ་བལྟ་བ། ངའི་དོ་ཤལ་བསྐྱན་ན་མའི་འདི་ལས་ལྷག་
པ་མཐོང་བས། མོ་ཁྲིངས་དྲེགས་ཞི་འགྲོ་བས། རང་གི་གཡོག་མོ་རོ་ནི་དེ་ཞེས་
པ་ལ། རོ་ནི་དེ་སོང་ལ། བྲིས་ནས་ངའི་དོ་ཤལ་མགྲོགས་པར་འོངས་ཤོག་བྱས་
པས། གཡོག་མོ་དེ་ཆོས་ཉན་འཕྲོ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ། རང་དབང་མེད་པ་གཡོག་
གི་ལྷས་ང་འདྲ་བ་བསམ་ཞིང་སོང་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཐུན་དེ་སྤྲོང་ཇི་
དུག་པོ་འབྲུངས་ཀྱང་། མའི་ཆོ་འདི་འཕེན་པ་ཇོགས་ནས་མི་འདུག། གང་
ལྟར་ཡང་འདི་འཁོར་བ་ལས་འདོན་པར་བྱའོ་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་གཡོག་མོ་དེ་
མགྲོགས་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ། བ་བེའུ་སྤྲོས་པ་ཞིག་གིས་བདྱངས་ནས་ལྷས་
སོང་། དེར་མའི་བསམ་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་དེ།
འཁོར་བའི་གྱི་མཚན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་བོ་རྒྱ་བས་ཀྱིས་དྲུག་གས།
རང་རང་གི་ཐོད་པ་དེའི་ངོས་ལྟ་བུ། ལས་ཀྱི་རི་མོ་གཙོ་གིས་བཞོས་པ་ལྟར།
སྤྲོ་འཆིའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིག་འབྲུ་བཀོད་པ་འདྲ་བས། འདི་དག་ལག་པས་ཕྱིས་
པས་དག་པ་མ་ཡིན་བསམ་པ་སོགས། ཆོས་ཡིད་ལ་དམ་བཞིན་པར་གྱུ་ལོ། །དེ་
ནས་མོ་འཆི་ཁར་ཆོས་ལ་འདུན་པ་དུག་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྲོ་ལའི་སྤྲོང་དུ་འོ་
མའི་མཚོ་ལ་རྒྱ་རིས་གསལ་བ་བཞིན་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་སྤྲོས་དུས་ནས་

མཁའ་ནས་སྤྲིག་ཆར་བབས། བྱ་མོ་དེ་སྤྲོ་ལའི་བདག་པོར་གྱུར། མིང་ཡང་
 སྤྲིག་འབྲི་ཤིང་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སྦྲུལ་ཆོག་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་དོ། །ནམ་ཞིག་
 མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཚོང་པ་གྱི་མཚོར་གཟིངས་བདང་ནས་སྤྲོ་ལར་སྤྲོ་བས་པ་འགའ་
 མཚན་མོ་གཉིད་ཐོར་ངས་སད་ནས། ངལ་གསོས་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྤྱད་སྤྱངས་བས། ཐོ་བྱང་ནང་དུ་སྤྲིག་
 འབྲི་ཤིང་གི་ཐོས་ནས་ཚོང་པ་ནམས་བཀུག་ཕྱི་ཅི་ཡོན་དྲིས་བས། འདི་དག་སངས་
 གྱིས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་
 སངས་གྱིས་ལོ་གྱིས་ཞིབ་དུ་བཤད་པའི་ཆོ། སངས་གྱིས་ཀྱི་མཚན་དེ་ཐོས་པ་ཅམ་
 གྱིས་སྡོན་གྱི་བག་ཆགས་བག་ཆགས་སད་ནས་མི་བྱའི་བྱ་མོ་འབྲུག་གི་སྤྲོ་བས་པ་
 བཞིན་དགའ་ཞིང་། ལུས་བསྐྱུ་གཡོ་བས་འགུལ་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། དེར་མོས་
 བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་ལྷ་ཡིག་ལེགས་པར་ཚོང་པ་ནམས་ལ་བསྐྱར་རོ། ཚོང་པ་
 ནམས་གྱི་མཚོ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་ལྷ་ཡིག་ཕུལ་བ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཀྲོག་པར་
 མཛད། ཞལ་འཇུག་པའི་འོད་སེམས་ཅན་ལ་བྱབ་ཅིང་རང་གི་སྤྲོ་བ་ལྷགས་རི་མོ་ལ་
 བྲིས་ནས་ཡིག་ལན་དུ་བཟོངས་ལ། སྤྲོ་ཡང་ཚོང་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྲོ་ལར་ཕྱིན་
 ནས། སྤྲིག་འབྲི་ཤིང་ལ་སྤྲོ་དོ། དེར་ཐང་སྤྲོ་ལ་བལྟས་པས། གསེར་གྱི་སིང་
 བའི་ཁྲི་བཀོད་པའི་ངོས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོ་འབྲུག་པ་མཐོང་བ་ཅམ་
 གྱིས་བསམ་གཏན་གྱིད་ལ་སྤྲོས་སོ། །སྤྲི་གཤམ་ན་སྤྲོ་བས་འགྲོ་གསུམ་དང་།
 བསྐྱུ་བའི་གནས་ལ། དེ་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འབྱུང་དང་ལྷགས་བརྒྱུ་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བཅུད་སོགས་མཚོག་གི་བདུད་རྩི་རྫོགས་པར་འབྲུག་ཕྱིང་
 ན་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་མཛོས་པར། བཅོམ་ལུན་འདས་དགོངས་པ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་བཀོད་པ། སྤྲོ་འཆི་ཉན་མོངས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་འགྲོ་བ་ནམས་། མ་རིག་

པའི་སྐྱབས་ནས་ཕྱིར་འཕྱོར་ལ་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཚེས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིག། རྟེ་ལ་
 འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དེ་ཅེས་པ་སོགས་སངས་གྱིས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་བཟང་
 བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་བ་ཅུས་གྱིས། སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ལྷས་ལ་ཆགས་པ་
 སྤངས་ནས། བདེན་པའི་མཐུ་མཐོང་གྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། རྟེ་ནས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་མཛེས་རྒྱུ་བསམ་ནས། དགེ་འདུན་མཚོན་པའི་སྤྱད་དུ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱ་དྲིག་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱེས་བཟང་པོ་བསྐྱར་བ། ཚོང་པ་
 རྣམས་སྤྱར་འཁོར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱུལ་ཞིང་། ཀུན་དགའ་བོས་ཞུས་པས་
 གཡོག་མོ་རོ་དེ་དེ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱེ་བ་གཞན་དུ་འབྱོར་པ་ཕྱུག་པའི་ང་གྱི་ལ་
 དང་། མོངས་པའི་སེམས་གྱིས་མཚོན་པ་ལ་སེར་སྤྲ་ཆེ་བ་བྱས་པས། དུན་རིང་པོར་
 གཡོག་མོའི་ལྷས་སུ་སྤྱེས་པ་ཡིན། འདི་སྤྱོད་ཀྱི་ར་ཆ་སེར་ཚོང་པ་ཞོར་ཆེན་བའི་
 རྒྱུང་མ་རིན་ཆེན་ཟེར་བར་སྤྱེས། ཞོར་ཆེན་འདས་མཛེས་བྱད་མེད་དེས་མཚོན་དེན་གྱི་
 རྩར་རོ་གཡ་ཕྱུལ་ཞིང་། མཚོན་པ་ཆེན་པོ་ཕྱུལ་ཞིང་། མཚོན་པ་ཆེན་པོ་ཕྱུལ་བས་
 ད་ལྟ་སིངྒ་ལའི་བདག་མོ་སྐྱ་དྲིག་འབྲི་ཤིང་དུ་སྤྱེས་པ་ཡིན་ཅིང་། ང་དང་ཚས་ལ་
 དད་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པོ། རྟག་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱེ་བའི་
 ཞིང་ལ་དགེ་དང་མི་དགའི་ས་ཐོན་གང་བདབས་ཡིན། དགེ་བའི་ས་ཐོན་བདབ་ན་
 ཚས་ཀྱི་འབྲི་ཤིང་སྤྱེ། སྤྱིག་པའི་ས་ཐོན་བདབ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དུག་གི་སྤོང་པོ་སྤྱེ།
 དེས་ན་སྤྱིག་པ་དྲིག་དུ་སྤོངས་ལ་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་སྤེལ་མཛོད། སྤྱེ་བོ་ཀུན་
 ཞེས་སངས་གྱིས་དང་ཚས་ལ་གྱུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སངས་གྱིས་འབྲས་བུས་གང་
 འདུལ་གྱི་ཚེས་གསུངས་སོ། །མཛོད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་སྐྱ་དྲིག་
 འབྲི་ཤིང་གི་ལོ་གྱུས་བསྐྱེས་ཤིང་སྤྱན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་
 ལྟེ་བདུན་པའོ།

VIII.

ཡལ་འདབ་བགྱིད་པ།

བྱིས་བདག་དཔལ་སྤྲུལ་གྱི་དོགས་བརྗོད་ནི།

གྲོང་བྱིས་གྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་། བྱིས་བདག་དཔལ་སྤྲུལ་ཞེས་འབྱོར་བ་ཤིན་དུ་
 ཆེ་བ། རྩོམ་ལ་མཚན་པ། བྱིས་བྱོང་བ། བྱི་ཤེད་གྱིང་གྱི་ལ་ཆེ་བ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་གྲགས་པ་ལ་ཕྱ་དོག་ཆེ་བ། ཆོས་དང་དགོ་བ་ལ་མི་མས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་
 མས་ཞིག་ལྷ་སྤྲུལ་གྱི་ཕྱོད་པ་གཉིས་གྱི་བྱ་དང་འཕྲད་པས། དཔལ་སྤྲུལ་ལ་འཛིག་
 ཉིན་གྱི་གདམས་སྤོ་དང་མཐུན་པ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་འཛུང་བར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་
 ཕྱོད་པ་གཉིས་གྱི་བྱ་ན་རེ། ད་ལྟ་བུ་མོད་ཕྱང་རི་ལ་དགོ་སྤོང་ལྷ་བགྱིས་བསྐྱོར་ནས།
 སངས་བྱིས་བཙོས་ལྷན་འདས་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་པ། ཚུལ་འཚོས་ཁོ་ནས་
 ལྷན་པོ་ཐམས་ཅད་མགོ་བོ་བསྐྱོར་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲོ་སྤྲོ་ཆེ་བའི་ཆེས་སྤྱ་
 འབྲངས་ནས་མོས་གུས་བྱེད་གྱིན་འདུག་པ། འདི་ནི་ཆུ་སྤྲུང་མི་སྤྲུང་ཀྱང་ཅིག་དུ་
 བརྒྱུས་ནས་ཉ་ནི་མས་ཟ་བ་ལྟར། གཡོ་དང་ཟོག་གི་སྤོ་ནས་ཟ་བ་ཡིན། འདི་མེད་
 པར་བྱེད་ལྷན་ན་དཔལ་སྤྲུལ་ལ་གདམས་དང་གྲགས་པ་ཐོབ་བྱས་པས། དཔལ་སྤྲུལ་
 མག་ནས་ཁོ་རང་གི་བྱིས་དུ་གསང་བའི་དང་སང་མེད་གི་སོལ་བ་མེ་འབར་བས་
 བཀའ་ནས། ཅི་ཞིབས་གྱི་མི་མཐོང་བ་བྱས། ཟས་ལ་དུག་བདབ་ནས་བཙོས་ལྷན་
 འདས་གྱི་དུང་དུ་བྱིན་ཏེ། གུས་གུས་ལྟར་བྱས་བདག་གི་མགོན་དུ་གྱི་ལ་བ་འཁོར་
 བཙམ་མེད་པས་དགོས་ཞུས་པ་ལ་འཛུམ་བཙམ་ཞལ་གྱི་བཞེས། དེ་ནས་ཁོས་བྱིས་དུ་
 ཡོག་པར་ཆུང་མ་དེ་ཆོས་ལ་དཀར་བར་ཡོད་པས་འདི་འདྲའི་ལས་མ་བྱེད་ཅེས་
 འཐབས་པར། མོས་གཞན་ལ་བཤད་དོགས་ཁོས་མོ་བཀྱིགས་ནས་བྱིས་གྱི་སྤྲུག་

གཅིག་དུ་སྤྲོས་ནས་བཞག་ དེ་ལྟར་ཤིན་དུ་གསང་ཀྱང་གོང་ཁྱེར་བ་ནི་མས་ཀྱིས་རིག་
 པར་གྱུར་ནས། དགོ་བསྟེན་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚངས་པ་དང་བཟྱ་བྱིན་
 སོགས་འཁོར་བཅས་འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་བྱིན་ཞབས་ལ་མགོ་བོ་གཙུགས་དེ་གསོལ་
 པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་སྤྲོས་ནི་ཤིན་དུ་སེམས་ངན་པ། མཚོན་ཆར་སྤྱང་ཅི་
 དྲུགས་པའི་མངར་གྱི་བསྐྱུས་ནས་གྱུ་མ་གཅོད་པ་ལྟར། ལྷན་ལྷན་གྲུས་ཀྱིས་གཡོ་
 གྱིས་མེད་དང་། དུག་གིས་ཁ་ཟས་སྤར་བ་གོ་བས་དཔལ་སྤྲོས་སར་མི་ཕེབས་དགོས།
 འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་བྱིད་ལྟ་བུ། ལྷ་གཙན་ལྟ་བུ་འདིས་ཟེན་ན། འགྲོ་བ་ལྷན་
 པར་ལྷས་པ་ནི་མས་ཅི་བྱེད། ཅེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་འཇུག་པ་དང་
 བཅས་དེའི་སེམས་སྒོ་བ་སྦྱེད་དེ་དགོ་བསྟེན། ང་ལ་མེད་དང་། དུག་དང་། ལྷ་
 སེམས་ཀྱིས་མི་གནོད། སྤོན་ནག་དུམ་བུའི་གླིང་ཟེར་བར། ཀལིང་ཀའི་གྱུ་ལ་པོས་
 རི་དུགས་མང་པོ་གསོད་པའི་བྱིར་མེ་གྱུབ་པ། ང་བྱིའུ་དྲི་དེ་གཅིག་དུ་སྤྲོས་དུས།
 བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པས་མེ་ནི་མས་འཛེམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རི་ཁྲོད་དུ་སྤྲིའི་
 ཅོ་བ་དང་འབྲས་བུའི་དཀར་ཐུབ་བྱེད་པའི་དྲང་སྤོང་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་ང་རི་
 བོང་མི་སྐད་སྒྲ་བར་སྤྲོས་དུས། རྣམ་ཞིག་ཆར་མེད་པར་སྤྲིའི་ཅོ་འབྲས་ཀུན་ཟད་ནས།
 དྲང་སྤོང་དེ་ཤིན་དུ་བཀྲས་ཤིང་རིད་པ་མཐོང་ནས་རི་བོང་གིས་བདག་གི་ལྷས་
 འདིས་ཚོས་སྐྱབ་པ་པོ་བྱོད་ཀྱི་འཚོ་བ་མཛོད་ཅིག་ཅེས། དྲང་སྤོང་གིས་བསྐྱུང་ཀྱང་
 མ་ཐུབ་པར་མེ་འབར་བའི་དཀྱིལ་དུ་མཚོང་པས་ཡངས་ཤིང་འཇམ་པའི་པར་ལྟོ་
 མཚོར་ལྟོ་ལྷས་སུ་གྱུར་ནས། དྲང་སྤོང་ལ་ཚོས་ཀྱང་བསྐྱུས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་དུ་
 བཞགས་པ་ལ་མེ་དང་དུག་གི་མི་ཚུགས་གསུངས་ནས། དཔལ་སྤྲོས་ཀྱི་བྱིས་དུ་
 ཕེབས། ཁྲོད་བསམ་པ་ལ་ངའི་ངན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ག་
 ལ་ཡོང་བསམ་པའི་ཚོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཡམས་བཞག་པས་མེ་དོང་

དེ་པདྨའི་ཇིང་བྱར་གྱི་པའི་དགྲིལ་པད་སྤོང་པདྨའི་བྲི་མེད་དུ་བཞུགས་པས། ཁོ་
 རབ་དུ་དད་པ་སྤྱིས་དེ་ཕུག་འཛལ་མཆི་མ་འདོན། བདག་སྤོངས་པའི་ཁར། སྤྱིག་
 ཚན་གྲོགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན། ཟས་ཤྱིས་དུག་གི་སྤྲུགས་ནས་མེད་ཅེས་འགྲོད་པ་དུག་
 བོས་ཞུས་པར། དཔལ་སྤྲུས་ཁྱོད་ཡི་ཕུག་མ་བྱེད་ཅིག། དགེ་སྤོང་ཤྱིས་ཀྱང་ཉན་
 ཅིག། སྤྱོན་ལྷ་ར་ཁ་སིར་གྱི་པོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་པར་སྤྱིག་དང་འདྲ་བའི་བཅུན་
 མོ་དཔེ་མེད་མ་བྱ་བ་ཡོད། དེའི་གོང་ཁྱིམ་ཐང་ན་ནགས་ཚལ་ཞིག་ནང་མ་
 བྱའི་གྱི་པོ་གསེར་སྤང་བྱ་བར་སྤྱིས་དུས། སྤྱི་སྤྱན་པ་སྤྱིང་བྱ་བྱི་ལྷ་ར་ལྷ་བྱ་
 བཅུན་མོས་ཐོས་ནས། གྱི་པོ་ལ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས་མ་བྱ་གསེར་སྤང་གི་སྤྱི་ཡིན་
 རྒྱལ་སོགས་ལོ་གྱིས་བཤད་པར། བྱ་དེ་འཛིན་དགོས་ཞུས་གྱི་པོ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁར་
 དབང་མེད་དུ་སོང་ནས། དེ་མེད་པའི་བྱ་བ་ཅི་མ་པ་འབངས་ཤྱིས་ལ་བྱ་གྱི་བསྐྱར་
 དེ་མ་བྱ་བཟེན་ན་དང་། མ་བཟེན་ན་ཁྱེད་རང་གསེད་དེ་ཟེར། བྱ་པ་ཤྱིས་ཀྱིས་
 བཀས་བཀས་སུ་བྱ་གྱི་བཅུགས་པས། གྱི་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཆད་དོ། དེ་དག་
 སྤྱིག་བསྐྱལ་བ་མི་བྱའི་གྱི་པོ་མོས་མཐོང་ལྟ་སྤྱིང་ཇི་ནས་བྱ་པ་ཤྱིས་དང་སྤེབས་
 གྱི་པོ་བའི་པོ་བྱེད་དུ་བྱིན་ནོ། ཁོ་ལ་ལ་མཚན་སྤྱིས་དེ་གྱི་པོ་བཅུན་མོ་ཤྱིས་མི་
 བྱ་ལ་མཚན་པ་བྱེད་པ་ལ། སྤྱི་བས་ཤིག་གྱི་པོ་ཕྱོགས་བཞུགས་ཀྱི་ཅིག་དུ་དོན་གཉེར་
 དུ་སོང་བས་བཅུན་མོ་མི་བྱའི་ཞབས་དོག་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ཚོ། བཅུན་མོ་དེ་
 འདོད་པས་ངོ་ཚ་དང་བག་ཡོད་བྲལ་དེ། འབངས་བཞུགས་ཞིག་དང་བག་མེད་སྤྱིང་
 ཅིང་། ཇིས་སུ་འགྲོད་དེ་མི་བྱ་འདི་མི་སྤྱི་སྤྱི་བས་གྱི་པོ་ལ་ཤོད་པར་ངེས་སྤྱིས་
 བས། མི་བྱའི་ཟས་ཐམས་ཅད་དུག་དང་སྤྱིར་ནས་སྤྱིན་པས། མི་བྱ་སྤྱི་བས་དང་
 མེད་སྤྱི་ཁྱེད་པར་འཕགས་པ་དབང་པོའི་བཞུགས་དུ་གྱུར་དོ། དེར་མོ་རབ་དུ་
 འཛིགས་ནས་སྤྱིག་བསྐྱལ་གྱི་རིམ་བཞིན་གྱིད་ནས་ཤིངོ། སྤྱི་བ་སྤྱི་དུང་ཁྱོད་ཀྱི་

དུག་གིས་ང་ལ་མ་ཚུགས་པས། ད་ལྟ་ཡང་དུག་གི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་
གཏི་མུག་གསུམ་བཅོམ་པས་དུག་གི་མི་ཚུགས་བྱམས་པའི་བདུད་རྩིས་ཁོང་ཁྲིའི་
མེ་གསལ་པས་མེས་མི་ཚུགས། སངས་གྲུས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་སྦྱབས་གསུམ་
བདུད་རྩིས་འཁོར་བའི་དུག་དང་མེ་འོབས་འཛུངས་པ་ཡིན། དགེ་སྤྱོད་ནི་མས་པན་
ལན་ལ་གཞོན་པ་བྱུང་ཀྱང་། གཞོན་ལན་དུ་པན་པ་སྦྱབ་དགོས་པས་འཁོན་སེམས་སྦྱ་
མ་འཛིན་ཅིག་ཅེས། སངས་གྲུས་ཀྱི་གང་འདུལ་ཚོས་བལྟན་ནོ། མཛད་བགྱིད་པག་
བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དཔལ་སྤྲས་ཀྱི་ལོ་གྲུས་བསྐྱས་ཤིང་སྦྱོན་མོངས་བྱས་པ་
རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བགྱིད་པའོ།

IX.

ཡལ་འདབ་དག་པ།

མེ་སྦྱེས་ཀྱི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀ་ལན་དཀའི་གནས་འོད་མའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚོ་
བོང་བྱེད་གྱི་ལ་པའི་ཁབ་དུ་བྱིས་བདག་རབ་བཟང་ཅེས་བྱ་བ། ལྷི་པ་མུ་ལྷེགས་པར་
ཤིན་དུ་མོས་པ་གཅིག་བྱུང་། དེའི་ཆུང་མ་ནི་བདེ་ལྡན་མཁའ་མ་པ་སངས་གྲུས་
པར་མོས་པ་ཅིག་བྱུང་། དེ་མངལ་དུ་སྦྱུམ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་དུས་ན། བཅོམ་
ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་བསོད་སྦྱོམས་ལ་ཕེབས་པ་བྱིས་དུ་གཏན་དུངས། བསྦྱོན་
བསྐྱར་བྱས་བྱ་པོ་མོ་གང་སྦྱེ་ཞུས་པར། འདི་བྱ་སྦྱེ་ཞིང་རྩ་མིའི་འཕྱོར་པ་དང་ལྡན་
པ་ཡོང་། དེ་དའི་བསྦྱན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་གསུངས།
དེ་ཅེས་བྱིས་དེར་མུ་ལྷེགས་བླ་ཤི་ཀ་ཟེར་བ་བྱུང་བ་ལ་རབ་བཟང་གིས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་གསུངས་པའི་ལོ་གྲུས་བཤད་པས། ཁོའི་བསམ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྲི་བཤད་པ་དེ་བདེན་ངེས། བདེན་ན་ཡོན་བདག་འདི་ཡང་ནང་པར་མོས་བས།
 ཕྱི་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞི་དངེས་བསམ་ནས་སྦྱས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟེར་བའི་
 ང་གྱུ་ཙན་དེས་ཅི་ཡང་ཟེར། ལྷའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལྷ་ལ་འོས། ལྷའི་ཕུན་ཚོགས་མི་
 ལ་ཡོང་དོགས་མེད། རབ་དྲ་བྱང་བ་བདེན་ན། དབྱུ་པོ་ལྷོ་གོས་མ་འབྱར་པ་
 རྣམས་སྤོང་བདེ་བའི་ཕྱིར་དགོ་སྤོངས་ལ་སྦྱབས་པར་འོས། བདག་གིས་མངོན་
 ཤེས་བདེན་པ། བྱིས་པ་འདི་ཁྱིམ་བདག་རང་གི་རིགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དུ་
 སྦྱོ་བ་འདུག་གོ་སྦྱས། དེ་ནས་རབ་བཟང་གིས་དེ་བདེན་པར་བསམ་ནས་ཆུང་མ་དེ་
 ལ་མངལ་འཛིག་པའི་ཇིས་སྤྱོ་ཚོགས་སྦྱིན་པས་མངལ་མ་འཛིག་པར། ཁོ་ཁྱོས་ཏེ་
 ཆུང་མ་དེའི་ལྷོ་བར་འཛིག་བདུངས་མང་པོ་གྱུ་ནས་གསལ་དོ། །དེའི་རོ་དེ་དུར་
 ཁྱོད་བསིལ་བའི་ཚལ་དུ་མེལ་བསྟེན་པར་བཅམས་པ་ན། ལྷ་སྟེགས་རྣམས་དགའ་
 རྣམ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པའི་བྱིས་པ་འདི་འོ། ལྷ་མིའི་འབྱར་པ་དང་
 ལྷན་པ་འདི་འོ། རབ་དྲ་བྱང་བ་འདི་འོ། མ་བྱ་གཉིས་ཀ་གི་བ་འདི་ལ་ལྷོས་ཟེར་
 ཤེགས་འདེབས་སོ། དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་དུར་ཁྱོད་དུ་མགྱོགས་
 པར་བྱོན། མི་ཐམས་ཅར་ཀྱང་གྱུགས། གྱུ་པོ་གཟུགས་ཙན་སྤྱིང་པོ་སྦྱོན་འབངས་
 དང་བཅས་གྱུ་པ་བ་ཡེབས་པའི་ཇིས་སྤྱོ་གྱུགས་ནས་ཀུན་འདུས་སོ། དེར་རོ་
 བསྟེན་པས་པའི་ལྷོ་བ་གས་པའི་ནང་ནས་པདྨའི་སྤྱིང་དུ་བྱིས་པ་ཡེར་འཐོན་བྱང་།
 མའི་དཀྱུལ་དུ་ཚོག་དགོས་སྤྱོ་བོ་ཀུན་ཏེ་ཞེས་སྤྱོ་ཚོན་པོ་བར་རོ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་འཚོ་བྱེད་གཞིན་རྒྱལ་མེ་ནང་ནས་ཡོངས་ཤིག་གསུངས། སྤངས་པས་
 མེ་རྣམས་ཀྱང་ཏེ་རི་ཙན་དན་ལྷར་བསིལ་བ་འདུག། བྱིས་པ་གིན་དུ་མཇོས་པ་སྦྱོན་
 མེད་མེལས་འཐོན་པས་ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཁ་སྦྱངས་ཤིང་གི་བ་ཙན་གྱི་སྤྱུག་བསྟེན་
 བྱེད་དོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་བཟང་ལ་བྱིས་པ་གསོས་གསུངས་

པས། ཁོས་མུ་མེགས་པ་ལ་མིག་བཟ་ཞིང་འདྲུག། མིལས་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་
 འདིས་ཁྱིམ་ཕུང་འགོ་མ་ལེན་བྱས་པས་ཁོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མ་སྤངས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་གསེ་རོགས་གསུངས་ནས་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་གསོས་
 སོ། །བྱིས་པ་དེ་མེ་འོད་ལྗང་མདངས་དང་ལྷན་པས་མིང་ཡང་མེ་སྐྱེས་ཞེས་གྲགས་
 ཤིང་། དེའི་ཁྱེད་པོ་དེ་མཁའ་རིང་དུ་སོང་བ་འཁོར་ནས་ལོ་གྱུས་ཐོས་པས། རབ་
 བཟང་གི་སྒོར་ཕྱིན་ནས་སྐྱོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མུ་མེགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན། རང་གི་བྱུང་མེད་
 གསལ་བུ་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་གསོས། ད་ཁྱོད་རང་གྱུ་ལ་པོའི་ཁྱེད་ནས་བྱ་སྤངས་ནས་
 གསོ་ན་དང་། མི་ལེན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུང་མ་གསལ་པ་གྱུ་ལ་པོ་ལ་བཤད་དེ། ཆད་པ་
 གཅོད་དུ་བཅུག་གི་ཟེར་འབར་བས། ཁོ་སྐྱབས་ནས་བྱ་སྤངས་ཏེ་གསོས་སོ། དེ་ནས་
 རབ་བཟང་གི། བྱ་དེ་ཆེར་ལོངས་ནས་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས་རང་གི་མ་
 ཤི་བའི་གྲུ་དུ། སངས་གྱུས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཞབས་དྲོག་ཆད་མེད་པ་བྱེད།
 སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་པ་བཏང་། ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་འབད་ཚོལ་མེད་
 པ་གྱི་མཆོར་རྒྱ་བོ་འདྲུ་བ་བཞིན་བྱུང་ངོ་། །སྐབས་ཤིག་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་གོས་ལྷའི་གོས་
 ལྷ་བྱ་གཞན་གྱི་མི་འབྱོར་བ་ཞིག། བཀུས་ནས་ཉི་མ་ལ་བཞག་པ། རྒྱུང་གིས་འབྱོར་
 བྱས་གྱུ་ལ་པོའི་དབུ་མེད་དུ་བབས་ཅིང་། དེ་ཁྱེས་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁང་པར་གྱུ་ལ་པོ་
 མགོན་དུ་བོས་པས་དེ་དག་གིས་གོས་དང་། རིན་ཆེན་བང་མཛོད་རྣམས་མཐོང་བས་
 རང་གི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་ཀྱང་ཚ་དང་འདྲ་བར་བསམ། གྱུ་ལ་པོ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
 རྒྱུ་དང་ལྷན་པས་མེ་སྐྱེས་ལ་བསམས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པར། དེ་ལ་བསམ་པ་
 འོག་པ་མ་སྐྱེས་དགུས་གཡོ་དང་ལྷན་པས་གྱུ་ལ་པོ་བཀོངས་ཤིང་། མ་སྐྱེས་དགུས་
 གྱུ་ལ་སྤྱིད་གཞུང་ནས་མེ་སྐྱེས་ལ། ཁྱོད་ངའི་པས་གསོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དང་འདྲ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེད་ང་ལ་དགོས། མི་སྤྱོད་ན་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ཟེར་བ་ལ།

མེ་སྤྲིམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་ཞོར་དང་བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་སྤྲད་ནས་བྱིས་
 བཞན་དུ་ཕྱིན། ཡང་སྤོན་གྱི་བསོད་ནམས་གྱིས་མེ་སྤྲིམ་འབྱོར་པ་སྤར་ལས་ལྷག་
 པ་ཉིད་དུ་གྱུར། གྱུ་ལ་པོ་མ་སྤྲིམ་དག་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་སོང་བས། ཡང་ཡང་
 ཚོད་པ་བྱས་པས་ཁང་ཁྱིམ་ཞོར་དང་བཅས་པ་ལེན་བདུན་པར་སྤྲད་ཀྱང་གོང་བཞིན་
 བྱུང་། མཐར་གྱུ་ལ་པོས་ཚོད་པ་ཁོ་ན་དང་། དེའི་སྤོབས་གྱིས་ཀྱི་དང་ཇག་པ་ཁོ་ནས་
 མེ་སྤྲིམ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པ། ཞོར་དང་ཡོངས་
 སྤྱོད་འདི་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འཛིངས་པ་དང་། བཞན་གྱི་མི་བཟོད་པའི་སེམས་
 པས་འཐབ་ཚོད་སོགས་རང་བཞན་སྤྲིམ་པ་ལ་སྤྱོར་བ་ལས་མི་འདུག་ཆོས་གྱི་གྱུ་ལ་
 པོ་དེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ན་སྤྲིམ་གྱི་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཡིན་དེ། ད་ནི་གྱུ་ལ་པོ་སྤྲིམ་སྤྱོད་
 འདིས་སྤྲིམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་གང་ལ་བསམ་སྤང་སྤྱོད་པ་ལས་
 མི་འདུག་བསམ། ཞོར་རྒྱུ་མཉམས་དབྱེ་ལ་འཕོངས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གསུངས་པར་སྤྲིན་
 བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཞི་དུ་ལ་གྲོལ་བའི་མཆོག་
 ཐོབས་སོ། དེའི་ལས་ཅི་ཡིན་དག་སྤོང་མཉམས་གྱིས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤོན་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་དུ་བྱིས་བདག་དཔལ་ལྷན་མ་བལྟམས་
 པ་བྱ་བ་བསམ་པ་བཟང་ཞིང་སྤོང་གོས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། སངས་གྱུས་མཉམ་གཟིགས་
 དག་སྤོང་སྤོང་ཕྱག་དུག་ཅུ་དང་། བཅས་པར་དད་པས་རྒྱ་བགས་མ་བསྟེན་བསྐྱར་
 ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞུས། དེ་རྗེས་གྱུ་ལ་པོས་འབྲན་སེམས་གྱིས་ཐང་པོ་གྱུ་ལ་མཚན་
 ཞོར་བྱ་གདུགས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཁྱེད་པར་འཕགས་པས་གྱུ་ལ་བ་འཁོར་བཅས་
 མཆོད་པར། བྱིས་བདག་མ་བལྟམས་པ་ཡི་སྤྱག་པ་ལ་བཟྱ་བྱིན་གྱིས་གྲོགས་བྱས་
 དེ་ལྟའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་སངས་གྱུས་མཆོད་ཅིང་སྤོན་ལམ་ཡང་
 དག་པར་བཏབ་པས། བྱིས་བདག་དཔལ་ལྷན་མ་བལྟམས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་མེ་སྤྲིམ་

འདི་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་བསོད་ནམས་སྒྲུབ་ལྷན་རྒྱུ་ལ་གཞན་གྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལྷན་རྒྱུ་ལ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞི་དང་དགོ་
བའི་གོ་གསུང་འབྱུང་། མོངས་པ་རྣམས་ལ་དགོ་བའང་ལས་ཀྱི་དབང་གི་སྒྲིག་པར་
འབྱུང་བ་ཉིད། མེས་སྒྲིག་དང་མེས་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་ཚུལ་དང་འདྲ་བས། སྒྲིག་བའི་
ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་ཤོན་བདེ་མེད་སྒྲིག་ལས་ཀྱི་སྒྲིག་པར་བཅན་པ་དགོས་པ་
ལྟེ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱུས་འབྲས་བྱས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བཟུན་ནོ། མཛེད་བཞུག་
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མེས་སྒྲིག་ལོ་གྲུས་བསྒྲུས་ཤིང་སྒྲིག་མོངས་བྱས་པ་
རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དགྲ་པའོ།

X.

ཡལ་འདབ་བཅུ་བ།

མངལ་ནས་འབྱུང་བ་བཟུན་པ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གོང་ཁྲིམ་པ་ཀ་དང་ཉི་པའི་དྲི་མེད་པདྨ་འཁྲི་ཤིང་འབྲས་
དུ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་དགའ་བོས་ཞུས་ཤིང་གསུངས་པ། སྒྲིག་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་
དཀར་ནག་འདྲེས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན་གོས་རྣམས་གསར་པའི་
དུས་ན་མངོན་པར་མཐོ་ཡང་རྒྱིང་ཞིང་ལྷུ་པོར་བཟད་པར་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་དྲི་
མ་དྲིག་པ་ཆགས་པ་ལྟེ་བྱུང་། ཐོག་མེས་སྒྲིག་པར་བསྒྲིད་ཚུལ་ནི། ཐོ་མོ་སྒྲིག་བའི་ཀྱིན་
གིས་པའི་ཁ་བ་དང་། མའི་རྒྱ་མཚན་མངལ་དུ་འདྲེས་ནས་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འཇུག་
པའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་དེ། འོ་མ་དགོས་པའི་མར་ལྷར་ཁྲུག་འདྲེས་པས་ཤིང་
དུས་ལ་མཚན་དང་། སྒྲིག་ལས་ཆུ། ཉིལ་ལ་མེད་དང་། གསེར་ལ་མེ་ཡིས་བཞུག་
བཞིན། ལས་རྒྱུང་དབང་གི་བདེ་སྒྲིག་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཚོགས་ཁྲིང་ཞིང་། མེར་མེར་བ་

དང་། རྒྱ་རྒྱར་པོ་དང་། རར་རར་བ་དང་། གོར་གོར་ལ་སོགས་རིམ་པས་ཆགས་པ།
 མའི་དྲོད་ཀྱིས་སྒྲིན་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱས། རྒྱ་བ་དགའི་བར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་འདུ་
 ཤེས་དཔག་དུ་མེད་པས་ཆོགས་ནས། གཞུང་འཁྲུལ་གྱི་མདའ་འགོ་བལྟར་མ་བྱ་
 ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་མངལ་ནས་འཕྲོན་དེ། བྱིས་པ་དེ་གཞན་གྱི་ལ་ཁ་གདངས་སྒྲེ་ཡིས་
 མའི་རྩ་དྲིལ་འཛིན་རྩ་ཞོ་འཐུང་བ་ཙམ་ལས། རྩ་བས་བརྟེན་མི་གོ། མིག་གིས་ཇི་
 བཞིན་མི་མཐོང་། སྒྲིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ནི་མང་པོ་ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ནས་
 འདུ་ཤེས་མོངས་པ་དེ་ལ་རྩ་མའི་དེན་དུ་བརྟུན་ཅིང་མ་ངོ་ཤེས་ཙམ། མལ་སྤྲན་
 གོས་ཀྱི་མནན་དང་། ཡ་ཡོ་དང་། སྒོག་ཆགས་ལྷ་མོས་ཟ་བ་སོགས། མི་དགེ་བ་
 རྣམས་པ་མང་པོས་དུ་ཞིང་ཆོག་ལབ་མ་ཤེས། ཉན་མོངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་མི་ཟད་པ་
 དང་བཙས་བསྟེན་ནས། རིམ་པས་འཁྲིར་བ་ཐར་མེད་འཆིང་བའི་ལས་འཕྲོད་ཅིས་
 བྱངས་ཀྱིས། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡི་གེའི་སྒྲ་དོན་ཆོག་འབྱས་སྒྲ་ཞིང་བྱིས་
 པའི་མོངས་པ་བྱལ་ནས་ཤེས་རབ་གོ་བ་རྟེན་དོ། དེ་ནས་ལུས་སྟོབས་དར་ལ་བབས་
 པས་འདོད་པའི་དབང་གིས་འདུ་ཤེས་ཉམས་དེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཙུ་བ་སྟེས་པ་
 རྣམས་བྱེད་མེད་དང་། བྱེད་མེད་རྣམས་སྟེས་པ་ལ་ཆགས། སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་
 ལ་ནན་གྱིས་འཇུག་པའི་སྒྲོས། རང་རང་འཇོམ་པའི་ཆོག་ལ་ན་བ་ཉན། ལུས་ཀྱིས་
 འཁྲུང་། ཁ་ཡིས་ཆང་གི་དྲི་ལ་སྤྲ་དང་དེ་ཡི་རོ་ལ་ལྷེ་ཡི་ཕྱིངས། གཤོང་ལ་མིག་
 ཀྱང་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་དག་བོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་འཇོམ་པའི་སེམས་དེན་བྱེད།
 གཉན་འདུན་འཇོམ་ཤེས་རྣམས་ལ་སྤང་ཞིང་འཁྲིན་སེམས་བྱེད་བ་དང་། གསལ་པ་
 གསལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་གྱི་འདོད་ལྡན་པའང་འདོད། དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་ཁ་
 ཤས་ཙམ་ཞིག་བཟོད་ཀླགས་མེད་པའི་སེམས་འཇོམ་པའི་ཆོས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་
 རིང་ལྟེ། སྤང་པོ་ཆེ་འདམ་དུ་བྱིངས་པ་ལྟར་འཁྲིར་བའི་གྱི་མཚོ་མཐའ་མེད་དུ་

བྱིངས་ཀྱང་སྒྲིངས་པའི་ང་གྱལ་གྱི་ལེགས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་བཙེ་ཞིང་འབྲུམས་
 དང་གཡོ་དང་དགའ་དང་སྤྲུལ་དང་། འདྲོད་པས་འབྲུད་པའི་ལུས་འབྲིབ་ཅིང་
 འཇུག་ཞིང་སྤྲོ་བར་བྱེད། དེའི་ངང་ནས་སྟོན་ཁའི་མེ་དྲོག་འཛུམ་པའི་དྲགས་སུ།
 མ་ཚར་བཞིན་དུ་བ་མོ་འབབས་པ་བཞིན། བཀྲི་སྤྲུག་སྒྲིངས་པའི་ངང་དུ་ལུས་དེན་
 འདི་ལ་བསེད་ནས་ས་བསགས་འབྲས་མེད་པའི་ཁར། མི་དགོ་བ་མང་པོ་བསོག་
 བཞིན་པ་ནས། ཚེ་ལ་ཀློན་མོ་ཤོར་བ་ལྟར་མ་ཚར་ངང་ནས་གློ་ཤིང་། བྱུང་མེད་
 གློ་ཤིང་ལ་འཛུམ་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་ཤིང་འབྲུགས་པ་འདྲ། གཞོན་ནུ་གསེར་གྱི་
 རྒྱུན་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་དེ། མཛེས་དང་བྲལ་བ་སྤྲིན་བྲུས་བཟོས་པའི་ཤིང་ལྟར།
 ན་ཚུང་གཞོན་ནུ་སྤྲིན་གྱི་བུ་བུ་བའང་རིང་ནས་སྤོངས། ལུས་ཀྱི་འཛིག་ལྟས་སོ་
 ཡོ་སྤྲོ་བ་ཟད་སྟོབས་དང་རྒྱུད་སྟོད་དབྱགས་ཅིག་དུང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྲིད་པ་མ་
 ཟད་པར་སྤྲིན་པ་འབའ་ཞིག་གསོག་གོ། དེའི་ངང་ནས་དབྱལ་འཕོངས་ལ་བྱུ་ལོན་
 འདྲོད་པ་བཞིན་འཛི་བ་སྤྲོ་བས་དེ། ས་དང་ཁང་པ་ཤོར་དང་གཡོག་འཁོར་བྱ་དང་
 རྒྱུད་མ་ནྟམས་ལ་ཆགས་བཞིན་པར་འཛིའོ། འཛི་བ་དེ་དག་གི་འཛིན་ཆགས་དང་།
 སྤྲིན་པའི་ནྟམ་སྤྲིན་གྱིས་ཟངས་ཆེན་སྟོང་ཕྲག་ནང་དུ་བཟོད་མེད་འཛོད་པ་དང་།
 ཏུ་འཕོད། ཐིག་ནག་ལ་སོགས་དབྱལ་བ་ནྟམས་སུ་སྤྲུག་བསྤུལ་འབའ་ཞིག་སྟོང་ངོ།
 དེ་བས་སྤྲོས་ནས་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་ཆོ་འབྲི་གྲོག་ཐོས་བསམ་སྒྲོས་པ་ནྟམས་
 མཛེན་མཐོངས་ལེགས་ཐོབ་ཅིང་། བྱུང་པར་འཁོར་བའི་སྤྲིན་གསེས་སྤྲིད་པའི་ཚུ་
 བོ་ལ། བྱུར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས། དྲི་མེད་སྤྲིད་དྲིང་འཛིན་
 སྤྲོས་པ་དང་། འགྲོ་བ་ནྟམས་སྤྲོལ་བའི་བདུལ་ཞུགས་མཛོད། ཁྲིམ་བཙམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ནྟམས་གང་འདུལ་འབྲས་བྱའི་ཆོས་བཟུན་ནོ། ཁམ་དང་

བཀྲི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མངལ་ནས་འབྱུང་བ་བརྟན་པ་བསྐྱས་ཤིང་སྤྱན་
མོངས་ཀྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཅུ་པའོ།

XI.

ཡལ་འདབ་བཅུ་གཅིག་པ།

མཛེས་དགའ་བོའི་དོགས་བཅོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྤྱི་གཞི་ལྷ་གོ་རྒྱུ་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པ་ལ།
ཤྲུག་ཤི་གྱུ་ལ་པོའི་བྱ་དགའ་བོ་བྱ་བ་མཇལ་དུ་བྱུང་། དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་
གཏམ་མང་བོ་གསུངས་པའི་མཐར། བྱོད་རབ་དུ་བྱུང་བ་མཛོད་གསུངས་པས་ཁོང་
དགའ་བར་གྱུར་ཀྱང་། རང་གི་མཛེས་མ་ཡིད་ལ་ཁོངས་པས་གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་བདག་རབ་དུ་བྱུང་བ་མི་ཡོང་། བྱོད་ཀྱི་ཉེར་གཞས་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེན་བསྐྱར་ནི་མས་བདག་གིས་ཞུའོ་ཞེས་ཞལས་ལ་མགོ་བོ་སྤྱད་དེ་
སོང་ངོ་། དེ་ནས་མཛེས་དགའ་བོ་མཛེས་མ་དང་ཡུད་ཅམ་འབྲལ་མི་པོད་པ་སྐྱེད་
མོས་ཚལ་དུ་ཅེ་ཞིང་རོལ་ཡོ། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་
དགའ་བོའི་བྱིས་དུ་བྱོན་པར་དགའ་བོས་ཞལས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། ཆེན་པོ་ལ་
འོས་པའི་སྤྱན་ལ་བཞུགས་ཤིང་མཛོད་པ་དང་རིམ་འགྲོ་བསྐྱེད་དོ། དེར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་དགའ་བོ་ལ་བསོད་ནམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་བྱོན་པ།
དགའ་བོ་ཤིན་དུ་དད་ཅིང་གསུངས་པས་གསེར་སྤྲོད་དུ་ཞལ་ཟས་མངར་བའི་ཡོ་བྱད་
སྤྱག་ལྟེ་ཞལས་ཆེས་སྤྱའགྲོ་བར། འབྲལ་བར་མི་བཟོད་པའི་མཛེས་མས་མིག་
ཅུང་ཟད་བྱེ་བའི་རྩར་མིག་གི་བལྟས་དེ་སྟོ་བའི་ཚུལ་བྱས་པ་ལ། དགའ་བོས་ང་
ད་ལྟ་སྤེལས་ཡོང་བྱས་པས། འོ་ན་འདི་མ་སྐྱམས་པར་ཤོག་ཟེར། གོས་ལ་

མཆི་ས་བསྐྱས་སོ། དེ་ནས་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཐམ་མོ་སྦྲར་དེ། ད་
བདག་ཁྱིམ་དུ་འགོ་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱིམ་བཞུགས་ནས་འཇུག་
བཅས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། དགའ་བོ་སྦྲར་བར་འགོ་བཅི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་
པའི་ཚེངས་པ་ནི་མས་ཁྱིམ་ལ་ངས་འབྱུང་བསྐྱེད་ནས། མི་ཚེདི་གྱུན་ནི་ཡོན་ཏན་
ཡིན། ཡོན་ཏན་གྱི་གྱུན་ནི་དཔེན་པ་ཡིན། དཔེན་པའི་བསྐྱེད་ནི་ཞིབ་ཡིན། ཞིབ་དེ་
གྱུན་ནི་ཆགས་བྲལ་ཡིན། སྤིང་སྦྱག་སེམས་ལ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་གཟེར་དུམ་བྱ་དེ་ནི་
མི་ཚེ་འདི་ཉིད་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཕྱོད་སོང་ལྟ་བུ་ལྟེ། གང་ཡང་མི་
དྲག་རང་བཞིན་འདི་ལ་བསོད་ནམས་སྒོ་གོས་སྤིང་སྦྱབས་དང་ལྷན་ནི་མས་ཁྱིམ་ཚུལ་
ཁྱིམས་དང་། ཞི་དུལ། བདེ་ལེགས་གང་ཡང་རྟེན་པར་དགའ་བ་མ་ཡིན་དེ།
སྤྱོད་སྒོ་རྒྱུང་ནི་མས་ནི་སྤྱལ་གྱི་འདོད་དོན་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བཀའ་ཚེགས་མང་པོ་
བྱེད། འཁོར་བའི་གྱི་མཚོར་བྱུང་མེད་གཡོ་གྱུད་པོ་སྒོང་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱམ་མཛེས་
འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་བོ་འབབས་ཅིང་། ཁེང་དྲེགས་མི་བཟད་མཚན་མའི་རྒྱ་སྤྱི་འཛིགས་
པ་ཆེ། ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་མེ་འོབས་འདྲ། དེ་ལས་
འཁོར་བ་སྤིང་བོ་མེད་པའི་གདོན་ཆེན་འདི་སྤངས་ནས། གྱུལ་པའི་སྤྱམ་ཁྱོད་
རབ་དུ་བྱུང་ནས་རང་གི་དབང་པོ་སྦྱལ་ལ་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་བརྒྱུད་ཞིག་གསུངས་
པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དད་ཅིང་གྲུས་པས་ཕན་པར་གོ་ཡང་། མཛེས་མ་ཡིད་
ལ་གཙགས་པས་ཁས་མི་ལེན་པར། གྱུལ་བས་རབ་དུ་བྱུང་ནས་སྤྱི་ནི་མས་ཁྱིམ་མེད་ཅིང་
ཆོས་གོས་དང་རྒྱུང་བཟེད་གོས་པས། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་ནི་མས་ཁྱིམ་
མཛེས་པ་ཁྱིམ་མེད་ཕྱག་དར་ཁྱོད་པར་གྱུར་དོ། དེར་དགའ་བོའི་ལྷས་རབ་དུ་བྱུང་
ཀྱང་སེམས་ལ་བདག་གི་སྦྲར་དུ་འོང་བའི་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ངན།
བདག་གི་མཛེས་མ་དེ་མི་ཉལ་ཞིང་ཁྱོས་ནས་ཅི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་བསམ། ཉིན་

མཚན་དུ་མཛེས་མ་འབའ་ཞིག་དེ་ཕས་མདོག་སྒྲིལ་ཞིང་ལུས་རིང་པར་གྱུར་ཅིང་།
 བླ་མ་ལ་དུ་རྩོམ་པ་མཛེས་མའི་བྱད་གཟུགས་བྲིས་པས། སྤྲེལ་ཡང་དེ་དུ་ཀ
 རིང་ནས་ལག་པ་འདར་བ་དང་མཆི་མ་གཏོང་ཞིང་རྩོམ་བྲིས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་
 པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྤྲེལ་ཡང་འཛེར་གཏམ་ཟེར་རོ། །དགེ་སྤྲོད་ནི་མས་ཀྱིས་མཐོང་
 བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། དགའ་བོ་ལ་ཤེས་ལྡན་ཁྱོད་མོངས་པ་བཞིན་
 འཁོར་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་སེམས་འབྱུང་ལ་འདིར་འདུག་ཅིག་གསུངས་པས།
 དགའ་བོས་སྐབས་ཤིག་བྲིས་ནས་ཕྱིན། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་མང་པོ་བཅད་
 པས་ཡུན་རིང་ནས་ཐར་དེ་འགོ་བཤམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེས་སྤྲེལ་བཟུང་ཕྱི་
 འགའ་བོ་ཁྱོད་རི་དྲགས་གྱི་ནས་ཐར་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་གྱི་ལས་ཐར་བ། སྤྲེལ་
 ཡང་གྱི་ལ་འཇུག་པ་ཅི་དེ་གསུངས་ཁང་པ་གད་དར་བ་བཀོས་ནས་བཞག། དེར་
 དགའ་བོ་བྱ་གཟེབ་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྩི་མ་མི་དག་པ་བཞིན་
 ཁང་པའི་དྲུལ་ཡང་མི་འགོ་བར། ཚུ་གྱི་བ་ནས་གད་བྱས་ཀྱང་དྲུལ་མི་དག་ཅིང་ཚུ་
 ཟད་པས་སེམས་སྒྲིལ་ཕྱི་ཡང་བྲིས་དུ་བྲིས་ནས་ཕྱིན། དེ་འགོ་བཤམ་ཞིགས་པས་ཡང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་དགའ་བོ་ནགས་ཚལ་དུ་འབྲིད། སྤྲེལ་མོ་ཞར་མ་
 བཟུན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་མ་དང་། འདི་གཉིས་གཤམ་ཅུས་པའི་གཟུགས་ཐུང་འདྲ་
 བ་ཡིན། ཁྱོད་ཆགས་ན་འདི་ལ་དགའ་འཇགས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་མ་འོས་པར་
 འདུག་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་མཛེས་མ་ཡིད་འོང་དེ་འདི་ལྟ་མ་ཡིན་
 ཅས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རབ་བྱུང་གཏོང་བར་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགའ་
 བོ་ལྟ་ལྟ་དུ་འབྲིད་ནས་བཀྱི་བྱིན་གྱི་དགའ་ཚལ་དུ། བདུད་ཅི་ལས་འཁྲུངས་པའི་
 ལྷ་མོ་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་བཟུན་ནས་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་མ་སྤྲེལ་དགའ་གསུངས་
 པས། དགའ་བོ་ལྷ་འི་མཛེས་མས་ཡིད་འཕྲོག་པས་རང་གི་མཛེས་མ་རྗེས་པ་

བཞིན་སོང་། དེ་ཕྱིད་རེ་ཞིག་ཚངས་པར་སྤྱོད་ན་ལྟ་མོ་འདི་དག་ཕྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱངས་
 པས་དགའ་བོ་དགའ་ནས། རྣམས་ཚལ་དུ་འབྲིད་དེ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཚེ།
 སྐབས་ཤིག་དཔལ་བའི་ཟངས་ཆེན་མི་ཟད་པ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་མཐོང་ནས།
 དཔལ་བསྐྱེད་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། འདི་གྱུ་པའི་བྱ་མཆོས་དགའ་བོ་ཞེས་ཚངས་
 པར་སྤྱོད་ཚེ་ཡང་ལྟ་མོ་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་འདིར་མཁར་གཙོད་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་དགའ་བོ་སྐྱབས་ལྟེ། རང་གི་མཆོས་མ་དང་། ལྟ་མོ་སོགས་གང་
 ཡང་ཆགས་སེམས་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་དག་ནས། དག་བཙུངས་པ་
 ཐོབ་པོ། དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་བཙུངས་ལྟ་མོ་འདས་ལ་དགའ་བོ་འདི་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་
 པར། རྟོན་ལ་རུ་ཁྲུའི་གྱུ་པའི་སངས་གྱིས་རྣམ་གཞིགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རྟོན་བྱ་
 ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་པའི། ལས་བྱེད་བྱས་ཟེད་བྱ་བྱས་ལྟ་མོ་ཞེས་བྱ་བས་རྟོན་
 བྱའི་མཆོད་རྟེན་དང་། དག་འདུན་བསྟོ་ཁང་དུ་དག་འདུན་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱས་པས།
 དེའི་ལས་ཀྱི་བྱིས་བདག་བསོད་ནམས་ཚུལ་བྱ་བར་སྐྱེས་ནས་རང་སངས་གྱིས་
 ཞིག་གི་ཉ་གནས་བྱས་ཤིང་། ཇེས་སུ་དེའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ནས་འཕྲོང་བས་
 བཟུང་པའི་མཆོད་པ་ལྟེ། དེའི་ཇེས་ཀ་ཤིང་བདག་པོ་གྱུ་པའི་གྱི་ཀའི་བྱ་ལེགས་
 སྐྱེས་བྱ་བར་སྐྱེས། གྱུ་པའི་གྱི་ཀའི་སངས་གྱིས་འོད་བསྐྱེད་གི་མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་
 བདུན་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས། བྱ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གསེར་གྱི་གདུགས་
 ལྟེ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དགའ་བོ་ཤུགས་རིགས་སུ་སྐྱེས། གཞུགས་
 དང་ཡོངས་སྤྱོད་དར་ཞིང་དག་བཙུངས་ཐོབ་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟ་
 བྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་འབྲས་བྱ་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་
 བཟུང་པ་ལྟེ། མཛོད་བཟུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་མཆོས་དགའ་བོ་འདི་ལོ་གྱིས་
 བསྐྱེས་ཤིང་སྤྱོད་ཚེ་སྤྱོད་པའི་ལོ་གྱིས་པ་རུ་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།

དུ་འཛེལ་བར་འགྱུར་རེ། དེ་གཉིས་སྟོན་བྱས་ཟེ་ཐོས་མཆོག་གྱུ་བའི་ཆུང་མ་མཛོས་
 མ་དང་། །ཤི་ཤ་ཀ་ཞེས་པ་གཉིས་བྱུང་བ། མཛོས་མའི་མིང་པོ་རང་སངས་གྱིས་
 སྤྱུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱས་ཟེ་ཐོས་མཆོག་གི་ཁྱིམ་དུ་བོས་ནས་ཐླ་བ་གསུམ་ཞབས་དོག་
 བྱས། མཛོས་མས་གཙང་སྤྱད་དང་གྱུས་པས་མཚོད་པས་ད་ལྟ་དཔྱར་གནས་ལྟ་མོ་
 ལྟར་མཛོས་པར་སྐྱེས། །ཤི་ཤ་ཀ་ས་ཀྱང་མཛོས་འཇམ་ཡོངས་སྟོད་ཀྱིས་མཚོད་
 པས་ད་ལྟ་འབྲེང་ཅན་མ་རེག་བྱ་འཇམ་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཅོམ་ལན་འདས་ཀྱི་
 དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་གསུངས་སོ། དེ་ནས་འབྲེང་ཅན་མར་གྱུ་བའི་སྤྲུམ་གྱིག་
 བྱུང་བ། མིང་ཡག་ས་སྐྱེས་པོ་ཟེར་རིག་པ་དང་དཔལ་ཅོལ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་།
 དེའི་སྟོན་པའི་བྱ་རིང་སྟོད་ཟེར་བ་དང་ནུ་ཚོད་མཐུན་པའི་གིན་དུ་འཛེལ་བར་གྱུར།
 རྣམ་ཞིག་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། རིངས་སྟོད་གཉིས་དྲེལ་ཞེན་ནས་ཤྲ་གྱུ་འོ་དྲེལ་དུ་
 ཐྱིན་པས། །ཤྲ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ངས་ཀྱི་བྱན་མའི་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཐོ་ཅོ་བྱས་ཡོང་དུ་
 མ་བཅུག་པས། ཁོང་དཔོན་གཡོག་སྟོང་ན་སྟེ་ཡོན་འཇམ་པར་འདོད་ནས་རང་གི་
 གྱུ་ལ་སྤྲིད་ཐོབ་པ་ལ་རིང་ངོ་། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་བཅོམ་ལན་འདས་ལ་དང་
 པས་ཆོས་ཉན་དུ་ཐྱིན་པས། སྟོན་པོ་རིངས་སྟོད་ཀྱིས་གྱུ་ལ་པོ་སྐྱུ་ལ་ནས་ཤིང་དྲེལ་
 བཅས་སྤྱར་དུ་ཡོག། འཕགས་སྐྱེས་པོ་གྱུ་ལ་སར་སྟོན་ནས་གྱུ་ལ་སྤྲིད་ལ་དབང་བྱས།
 གསལ་གྱུ་ལ་ཆོས་ཐོབ་ནས་སྟོན་པོ་ཤིང་དྲེལ་སོགས་མེད་ཀྱང་། ཞབས་ཐང་ལ་ཡོག་
 བཅུན་མོ་གཉིས་དང་འཕྲད་པར་བསམ་འོང་བས། བྱས་གྱུ་ལ་སྤྲིད་འཕྲོགས་པའི་
 ཡོ་གྱིས་ཐོས་ནས་འབྲེང་ཅན་གྱི་ཁོ་ཐག་བཅད། །དཔྱར་གནས་འབྲིད་དེ་རང་གི་
 ཐོག་ས་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་སར་གྱུ་ལ་བའི་ཁབ་དུ་ཐྱིན་པས། ལམ་དུ་བགྱིས་ནས་ལ་
 ཐུག་རད་པ་ཟོས། ཆུ་འབྲུང་པས་མ་བཞུ་བར་གོངས་སོ། གྱུ་ལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་
 ཀྱང་གོགས་པོ་འོང་བ་ཐོས་ནས་བསུ་བུ་ཐྱིན་པས་གོངས་ཆར་བས་སེམས་སྟོ་ལྟེ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པ། བདག་གི་གོགས་པོ་དེ་ལ་ཕན་པ་
 མ་ཐུབ་ན། གོགས་པོ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་ཇེས་མེད་པ། འདི་ལྟ་བུ་བདག་གི་
 གོགས་པོ་དེས་ལས་ཅི་བསགས་པའི་ནམ་སྤྱིན་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ།
 འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་པ་མཆོས་ཅད་མི་དག་ཡིན་པས་ཞི་བའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པ་
 བཀའ་ཆེ་ཞིང་། སྟོན་བྱས་ཟེར་བ་བདེ་ཞེས་བྱ་བས་ལ་ཕྱག་ཞིག་རྟེན་པ། མལ་
 བཅོམ་ནས་བྱས་བྱེད་དུ་ཕྱིན། ཁོ་ལྟོགས་ནས་ཟས་ཟ་བུ་ལོག་པས་དེའི་བར་ལ་རང་
 སངས་གྱིས་གིག་ལྟར་བཟེད་གོགས་ནས་བྱང་བས་ལ་ཕྱག་མཐོང་ནས་སྤངས་པར་
 མ་དེས་སྤྱིན། དེ་ཇེས་ཁོ་སྤྱོད་ནས་ལ་ཕྱག་ག་རེ་ཟེར། ངས་རང་གྱི་ལ་ལ་ཕྱལ་
 བྱ་བས་ཁྱོད་རང་ཀྱང་དགོ་ལ་ཡི་རང་བགྱིས་གིག་བྱས་པས། ཁོ་ཁྱོས་ནས་ངའི་ལ་
 ཕྱག་དེ་མ་འཇུ་བ་གི་ནས་སྟོག་དང་ལ་ཕྱག་མཉམ་དུ་འཕྲོན་ཅིག་བྱས། དེའི་སྤྱོད་
 བས་ལ་གྱི་ལ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་གྱི་ལ་པོར་གྱུར་ཀྱང་།
 ཆོག་ཚུབ་དེའི་ནམ་སྤྱིན་གྱིས་ལ་ཕྱག་མ་འཇུ་བར་འདས་སོ་གསུངས། དེ་ནས་
 འཕགས་སྤྱོད་པོ་སྟོན་པོ་དང་བཅས་སྟོན་གྱིས་འཁོན་འདས་ཀྱི་དམག་བསྐྱལ་ནས་
 །ཤྱུ་འི་བྱོང་དུ་བཅུག། དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཁུན་སྟེ། །ཤྱུ་འི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་
 སྐྱམ་པོ་གཅིག་གི་འགམ་དུ་བཞུགས་པས། འཕགས་སྤྱོད་པོས་མཐོང་ནས་ཕྱག་
 འཇལ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོན་གྱིང་བཟང་པོའི་གྲིབ་བསིལ་ལ་མི་བཞུགས།
 སྟོང་སྐྱམ་འདིའི་འགམ་དུ་ཅི་མཛོད་དྲིས་པས། །ཤྱུ་འདི་ནམས་ངའི་གཉེན་ཡིན་
 པས། གཉེན་གྱི་གདུང་སེམས་ཀྱིས་ཤིང་སྐྱམ་འདིའི་དྲུང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་གསུངས་
 པས། ཁོང་སྤྱོངས་ནས་ལོག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤྱུ་ལྷན་
 སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དགས་འཛོམས་པ་མཁུན་ནས། མཆོས་ཅད་ཆོས་དང་དགོ་བལ་
 བསྐྱལ་བས་གྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་ལོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལོང་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་

བྱམྱེད། འཕགས་སྐྱེས་པོ་ལ་སློན་པོའི་བྱས་ཤྱུ་རྣམས་ལ་འཁོན་ལན་ས་བྱས་
 པར་འཛོལ་ཐབས་མེད་ཚུལ་གྱི་ཤེད་བསྐྱར་ནས་ཡང་དཔག་བཅུག་པས། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་རེ་ཤིག་དཔག་བསྐྱར་དུ་བཏང་། སྐབས་
 དེར་ཤྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་བྱས་པ། ད་ལྟ་ཡང་སློན་གྱི་ལས་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་གསུངས་པས། ད་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་ཅེས་དཔག་ལ་ཡང་
 འཐབས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ། དེར་ཤྱུ་ཤི་བླ་ཀ་ཟེར་བ་གོས་ལ་མེད་
 པས་ཁོ་ཁྲིམས་ནས་དཔག་གྱིབ་པས་དགྲ་མང་པོ་གསལ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་
 མཐས་ཏེ་ལོག་གོ། ཤི་བླ་ཀ་ཕྱིར་ལོག་པས་ཤྱུ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པའི་
 ཁྲིམས་དང་འགལ་བས་ས་བཅུག། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོས་
 ཉན་མཐར་དབུ་སྐྱ་སེན་ཆ་གནང་འབྱེད་ནས་བྱ་དུ་ཁྲི་ཡུལ་དུ་བློས། དེར་གཞིས་
 གཟུང་ནས་དབུ་སྐྱ་སེན་ཆ་འཛིན་བཞེད་ཀྱང་བཞེད་ས་སོ། དེ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་
 པོས་ཡང་དཔག་བཅུག་ནས། ཤྱུ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་ཙེ་བདུན་གསལ། བྱ་མོ་
 གཞོན་ཏུ་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་བཅེད་ས་ནས་འབྲིད། ཤྱུ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷགས་དང་སྐྱང་པོས་
 བཅོམ་ནས་གོང་ཁྱེད་སྟོང་པར་བྱས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་ལས་ལ་སྟོང་ཇེ་
 འབྱུངས་ཏེ་ཐུགས་འབྱུང་བར་མཛད་དོ། དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་
 པས། སློན་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་ནང་ནས་ཉ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཟིན་ནས། དྲི་བ་
 ཤི་བཅད་དེ་མཐར་གསལ་དེ་ཅིང་། ཉ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་དུ་སྐྱེས་དུས་ཡང་ཤྱུ་འདི་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་གསལ། ད་ལྟ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། སློན་པོ་འདི།
 ཉ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སྤོག་གི་ལན་ཆགས་འདིད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་
 འཕགས་སྐྱེས་པོ་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་པར། བྱ་གྲིལ་བྱེད་ཅེས་པས་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་
 གང་ཡང་མ་བྱས་པར། དོན་མེད་དུ་ཤྱུ་མང་པོ་གསལ་ནས་ཅི་མཛད་བྱས་པས།

ཁྲིམ་ནས་བྱ་ཡང་གསལ། ཁྲིམ་པོ་དྲུག་ས་དང་སྤྲིག་པས་བཀྲོགས་པ་ལ་ཤུག་ཏུ་
 བྱ་མོ་བཅེངས་པ་ནི་མས་ཡི་མ་རངས་པས། ཁྲིམ་རིག་ནས་དེ་དག་ལག་པ་ཚོད་
 ཅིག་ཅེས་ཀུན་ལག་པ་བཅད་པའི་ཁྲུག་ཇིང་དེ་ལ། ཇིང་བྱ་ལག་པའི་སྤྲིང་པོ་ཞེས་
 བྲགས། བྱ་མོ་དེ་ནི་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། ལྷ་མོ་
 རྟོགས་ཀྱིས་ཁྲུག་དང་གོས་སྤྲིན་ནས་ཆོ་འཕོས་ཏེ་ལྷ་ར་སྐྱེས་ནས། དེ་དག་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲོན་པར་མཛད་དོ། ལས་འབྲས་ནི་སྤྲོན་འདི་རྟོགས་ཀྱི་སངས་
 གྱིས་འོད་བསྟེང་འཁོར་བཅས་ལ་ཡིད་དྲངས་བསམ་མཛོད་པ་བྱས། ལག་པ་དབྱུག་
 ཅིང་ཁ་ནས་དབྱུག་སྐྱུ་ཞབས་སྐྱུ་ཞེས་ཐོ་ཅོ་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་གསུངས། དེ་དུས་
 འཕགས་སྐྱེས་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིག་སྟེང་ཕག་ཉན་བྱེད་མི་བཅད་བས། དགོ་
 སྟོང་རྟོགས་ལ་ཞལ་བདུན་ནས་བྱུལ་པོ་སྤྲོན་བཅས་མེས་ཆོག་ནས་འཆི་གསུང་བ་
 ཐོས་ནས་བྱུལ་པོ་ལ་བཤད་པས། རྒྱུ་དེ་དཀྱིལ་དུ་བྱ་བཅོམ་པའི་ནང་དུ་བྱུལ་སྤྲོན་
 རྟོགས་ལྡན། ཞལ་བདུན་ནས་བྱིས་དུ་མེ་མེད་པར་བྱས་ཡོང་བས། ཁང་པའི་
 གྱུན་ལ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ལ་ཉི་མའི་མདངས་ཕོག་པས་རྟེན་བྱས། བྱིས་ལ་མེ་ཤོར་
 རས་ཀུན་ཆོག་གོ། ལས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་ཀྱི་
 གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་བསྟོར་རོ། མཛད་བཀྲོ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་
 འཕགས་སྐྱེས་པའི་ལོ་གྱིས་བསྐྱས་ཤིང་སྤྲོན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
 བྱས་པ་ཕྱི་བཅུ་གཉིས་པའོ།

XIII.

ཡལ་འདབ་བཅུ་གསུམ་པ།

འཕྲོག་མའི་དོགས་བཞེད་ནི།

གོང་ཁྱིམ་གྱི་ཡོང་ཁབ་དུ་གྱུ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་སྤྱོད་པོ་ཞུས་པ་
བཞེད་པ་བསྒྲིམ་པའི་བྲིས་ས་བཅས་པར་ཀུན་སྒྲོམ་མི་དང་པའི་ཚོ། སྐབས་ཤིག་གོང་
ཁྱིམ་དུ་ནད་ཡམས་དང་བྱང་མེད་སྤྱུ་མ་ཞུས་ཆུག་པས་ཀུན་སྤྱུག་བསྐྲུལ་ལོ།
དེ་ནས་འབངས་ཞུས་གོས་བྱས་གྱུ་ཡོང་ཁབ་དུ་ཕྱིན་ནས་བདག་ཅག་ལ་འདི་
ལྟ་བུའི་འཆོ་བ་མཆིས། གྱུ་པོ་ཀུན་གྱི་དེན་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཅི་
ལགས་ཞུས་པས། གྱུ་པོ་འབངས་ཞུས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཞིང་བྱམས་པས་བྱིད་ཀྱི་
བྱ་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་ངས་སྤྱབས། ཁྱོད་ཞུས་བཞེད་དང་བྱམས་པ་སྒྲིམས་ཤིག་
གསུང་བས་ཀུན་གྱུ་པོ་ལ་དང་ཅིང་མགུ་ནས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱང་བཤམས་སོ།
དེར་གྱུ་པོས་གོང་ཁྱིམ་དུ་འབྱུང་པོ་ཞུས་ལ་མཆོད་པའི་རིམ་གྱོ་ཆེན་པོ་སྤྱབས་
པས། གོང་ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་གིས་འདི་ནི་གཞོན་སྤྱོད་མོ་འཕྲོག་མ་ཞེས་པས། གོང་
ཁྱིམ་གྱི་བྱ་ཞུས་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་གྱུ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀ་ལན་ད་
ཀའི་གནས་ཞེས་འོད་མའི་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྱབས་ཞུས་པས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་དང་རྒྱང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་འཕྲོག་མའི་བྲིས་དུ་
བྱོན་དེ། བྱ་པོ་བྱིད་ནང་ནས་བྱ་དགའ་བྱེད་ཞེས་པ་སྤྲས་སོ། །དེ་ཇེས་འཕྲོག་མ་
སྤྱབས་བྱ་དགའ་བྱེད་མེད་པ་ཤེས་ནས་སྤྱིང་འཕྲོན་པ་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྲུལ་བྱོགས་ཀུན་
དུ་བཅོལ་བས་མཆིང་། དེ་ནས་སྤྱིང་བཞི་དང་གྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ། རི་རབ་དང་ལྷ་
གནས་སོགས་ཀུན་ངའི་བྱ་དགའ་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་གཞོད་ཡིད་ལ་མི་ཇེད་པར་
གྱུག་ཅིང་འཆོལ་བའི་ཚོ། ལུས་ངན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་གྱི་ལེགས་ཉེས་

ལྷོན་པས་དེར་ཞུས་སྐྱེས་པ་ལྟར། འཕྲོག་མས་སྐྱེས་པས་བཞེད་ནས་ཞུས་པས།
 ཞུས་འཛུམ་མཛད་ནས་འཕྲོག་མ་ཁྱོད་ལ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ། གཅིག་མེད་པར་
 དེ་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་པས་མི་དགོས་གསུངས་པས། བཙམ་ལྟ་འདས་བྱ་སྟོར་བ་ལས་
 སྐྱེས་པས་ཆེ་བ་ཅིལ་འབྱུང་། བྱ་འབྱུང་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་མེད་པའི་སྐྱེས་པས་
 བཙེད་ཀླགས་མ་མཆིས་ཞུས་པས། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་དང་འདྲ་བས་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྤར་གྲོང་བྱིས་བྱ་དེ་ཙམ་བཀྲོས། ད་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་ཅིང་
 སྐྱེས་པས་པའི་གཞི་འཛིན་ན་བྱ་དགའ་བྱེད་ཡོང་བ་བྱེད་དོ་གསུངས་པས། མོ་དགའ་
 ལྟེ་ཁས་སྤངས་སྐྱེས་པས་གཞི་བརྒྱུང་བས། བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱི་སྤྱང་བཙེད་ནས་བྱ་
 བཀྲང་ངོ་། དེའི་ལས་ནི་སྤོན་གྱི་ལ་པའི་ཁབ་དུ་གྲོང་པ་ཁ་ཤས་ནོར་ཕྱག་ཅིང་གར་
 རྩེ་ཅུ་འགྲོ་བ་ལ། བཞོ་མ་ཞིག་དར་བ་འཛོང་དུ་འགྲོ་བས་མཐོང་ནས། གར་མཁམ་
 དེ་དག་ལ་སེམས་ཆགས་ནས་མིག་བཟླ་ཞིང་ག་ལེ་ཕྱིན་པས། དེའི་འདོད་པ་ཤེས་
 བས་གར་མཁམ་ནོམས་ཀྱང་སེམས་ཆགས་པས་འདོད་པ་བཞིན་སྤྱད་དོ། དེར་མོ་
 ངལ་དུ་བ་ལྟེ་ལྷས་པ་ལས། རང་སངས་གྱིས་ཤིག་མཐོང་ནས་དད་པས་ཕྱག་འཛུལ་
 ཞིང་། དར་བའི་རིན་ལ་བྱུང་བའི་ཤིང་ཕོག་ཡ་སྟ་ལྟ་བུ་ཕྱལ། དེའི་བསོད་ནམས་
 ཀྱིས་ད་ལྟ་འཕྲོག་མ་མཐུ་ཙམ་ཆེ་བ་འདིར་སྐྱེས་ནས་བྱ་ལྟ་བུ་བྱུང་། རང་གྱི་ལ་ལ་
 ཕྱག་འཛུལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྐྱེས་པས་གཞི་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་ཡང་སངས་
 གྱིས་འབྲས་བྱས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟེ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་
 འགྲི་ཤིང་ལས་འཕྲོག་མའི་ལོ་གྱིས་བསྐྱེས་ཤིང་སྤྱན་རློངས་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
 བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།།

XIV.

ཡལ་འདབ་བཅུ་བཞི་པ།

ཆོ་འབྲུལ་བཟུན་པའི་དོགས་བཅོད་ནི།

གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་པོ་འཁྲུག་དང་། གྲོང་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་བཙོན་ལྷན་
འདས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ལ་གསུངས་པས་མཆོད་པ་མཐོང་ནས་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་
སྤྱི་གཞུགས་ལས་བྱ་དང་། ཡང་དག་གྱི་པོ་དང་། མི་པོ་དང་། རྒྱ་ཅན་དང་།
ཆོག་ཅན་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་གཞན་ཡང་སྤྱི་གཞུགས་ཐམས་ཅད་ལྷན་
དོག་གིས། བཙོན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་འཕགས་པ་མ་བཟོད་པར། ཉི་མའི་
དྲུག་འཁོར་ལ་གྱུ་སྐར་འབྲན་པ་དང་། སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཉི་འོད་ལ་འབྲན་པ་བཞིན།
རང་གི་དྲུག་དང་། བདུད་ཀྱི་སྤྱི་གཞུགས་ལྷན་གྱི་ལྷན་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་ཞེ་སྤྱི་
དྲུག་བཟུན་ལྷན་གཏོབས་པས། གྲོང་པོ་དྲུང་དྲུག་གསུངས་ལ། གསུངས་ན་
གསུངས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དྲུག་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མཐོང་བ་འདི་དང་། རིང་
མས་ཆུང་འབྲུལ་གྱི་མཐུ་འབྲན་དྲུག་ལྷན་གསུངས། ཆུང་འབྲུལ་སྤྱི་གཞུགས་
འོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་འགྲོ་བ་གསུམ་དྲུག་མཆོད་པའི་འོ་མ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་
པས། གྲོང་པོས་གསུངས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་འདི་ཅི་འདྲ། མི་གོང་པོ་རི་
ལ་འཛོམས་འདོད་འོས་རིགས་མིན། བྱེ་མ་ལེབ་མཆོས་མེ་ལ་འབྲན་པ་དང་འདྲ།
དེ་བས་དེ་འདྲ་མ་སྤྱོད། གལ་དེ་སྤྱི་གཞུགས་དྲུག་མ་འདྲུག་སོང་གསུངས།
དེ་ནས་སྤྱི་གཞུགས་མཆོད་པོས་བྱས་པར། གྲོང་པོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་འདི་
མོངས་པ་ཕྱོགས་སྤྱིང་ཅན་ཡིན། ད་གྲོང་པོ་གཞན་གྱི་སར་འགྲོ་ཟེར་རྒྱུ་། དེའི་ཆོ་
བཙོན་ལྷན་འདས་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་དང་ཉི་མ་གྱི་ཁྱེད་ཚལ་དྲུག་ཕྱོག་ནི།
དེར་ཀོ་ས་ལའི་གྲོང་པོ་གསལ་གྱི་ཁྱེད་མཆོད་པའི་ཆོ། སྤྱི་གཞུགས་མཆོད་

དེར་སྒྲགས་ནས་གྱུ་པོ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་འབྲན་པར་སྤར་བཞིན་བཞིན་ཞུས་པས།
 གྱུ་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་པ་དང་། རང་གཞན་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་བཟླ་
 མོ་བཟླ་བར་འདོད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཞུས་པ། སྤྱི་ལོ་
 གླུ་མཉམས་སངས་གྱུས་ལ་ཕྱ་དོག་གི་འབྲན་སེམས་ཁོ་ནས་འདི་ལྟར་ཞུ་ན། འདི་དག
 གི་དྲེགས་པ་འཛིན་པ་དང་། སངས་གྱུས་ཀྱི་གཟི་བཞིན་རབ་དུ་གསལ་བས་སྤྱི་
 ལོ་མཉམས་སྤྱན་པ་ལྟ་བུ་གླུ་མཉམས་མ་ལུས་པ་བརྒྱུག་པར་མཛོད་ཅེས་ཞུས་པས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་བསམ་པ་ཆེན་པོ་གླུ་མཉམས་འབྲུར་དང་ཁྲོ་བ་མེད་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
 གྱུ་པོ་པོ་གཞན་དག་འཛིན་པ་དང་ཚུད་པ་དང་གྲིགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་དེ།
 བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བཟུང་བར་བྱ། འབྲན་སེམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་གྱི་བསྐྱབས་པ་
 འཕྲོག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཕྱ་དོག་གི་དྲི་མ་ཅན་ཡིན། དཔུང་ན་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བ་
 དེས་ཅི་བྱ། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་དེ་རང་གིས་
 ཆོས་རྒྱུད་གསོན་པས་སྦྱངས་ཤིང་བསྐྱབས་འོས་མིན། ཡོན་ཏན་ནི་སྤང་ལ་གཞལ་
 བའི་འོས་མ་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་ལ་དངས་བ་མེད་ན་ལག་དུ་མར་
 མེ་ཐོགས་པས་སྤྲོད་ཀྱི་གྲིབ་མས་སྤྱི་བ་པ་དང་འདྲ། ཕ་རོལ་གཟིལ་གྱི་གཞོན་པ་
 ཡིན་ཞེས་རབ་དུ་ཞིབ་ར་བཞུགས་པ་ལ། གྱུ་པོས་སྤྱི་ལོ་མཉམས་སྤྱན་པ་གླུ་མཉམས་ཀྱིས་བདག་
 ཅག་གི་ནི་བའི་ཕྱིགས་པར་འདུག་པས་ངོ་མཚར་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་བཟླ་ན་པར་ནན་གྱི་
 ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བཞེས་སོ། དེར་གྱུ་པོ་པོ་མགུ་བས་ཞག་
 བདུན་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་འབྲན་པའི་དུས་བདེ་བོ། དེའི་སྐབས་སྤྱི་ལོ་པོ་ལ་མ་མི་
 གཅིག་པའི་སྤྱན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་ཀླུ་མཉམས་མིང་ནག་པོ་ཟེར་བ་ལོ་བྲང་གི་ཉེ་འཁོར་
 ཁང་བཟང་འབྲས་ལ་དགའ་བའི་ཚུད་མོ་དང་བཅས་འགྲོ་བ་ལ། ལས་རྒྱུད་གིས་
 བསྐྱོད་པ་བཞིན་གྱུ་པོ་པོ་བཟོན་མའི་ལག་ནས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲིང་བཞིག་རྒྱུང་བ།

དེའི་ཐུག་པར་བབས་པ་ལ་བརྟེན། ཐུ་ས་མཁན་གྱིས་གྱུ་པོ་ལ་ཞུས་པས་གྱུ་པོ་
 ཐུ་དོག་གྱིས་ནས་སྤྱན་རླུང་དེའི་ཀྱང་ལག་ནམས་ཐུར་དུ་མཆོད་ཅིག་གསུངས་པ་
 བཞིན་བཅད་པས། བཞིན་ཏུ་ས་ལ་ཉལ་ཞིང་འཛིལ་ཐུགས་པ་དང་། མ་དང་གཉིན་
 མཚན་གང་ཡོད་མཐའ་མ་བསྐོར་དེ་མི་ཟད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་གཤོས་གདུང་བའི་
 ཚོ། ཐུ་སྤྱགས་ནམས་ཕྱོགས་དེར་གྱུ་བ་མཐོང་ནས་གཉིན་ནམས་ཀྱིས་ཐུ་སྤྱགས་
 ནམས་ལ་ཐུག་འཛལ་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་ཁྱེད་ནམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ལ་
 ཉེས་མེད་ཆད་པས་བཅད་པ་འདི་ལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ། ཞེས་མཆི་མ་དུ་གཏོང་
 ཞིང་གསོལ་བ་བདབ་པས། ཐུ་སྤྱགས་ནམས་ལ་ཕན་པའི་ཏུ་ས་མཐུ་མེད་པར་སྐྱེངས་
 ནས་ཅང་མི་སྦྱ་བར་གཞན་དུ་སོང་ངོ་། དེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་
 བདང་ནས་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞིན་ཏུ་ཀྱང་ལག་ཐམས་
 ཅད་སྤར་བཞིན་སྐྱེས་ནས་དད་པ་རབ་དུ་སྐྱེས་དེ་སངས་གྱིས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་སུ་གྱུར་དོ། དེ་ནས་གྱུ་པོས་ཆོ་འབྲུལ་འགྲན་པའི་
 མདུན་ཁང་གི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་བསྐྱབས་ཅིང་ཞག་བདུན་གྱི་དུས་
 འདས་པའི་ཆོ་གྱུ་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཐུ་སྤྱགས་ལ་སོ་སོར་བྲི་བཤམས་
 ཅིང་། ལྷ་དང་། མིའི་ཁྲིམ་ཚོགས་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པ་འདུས་ཤིང་། ལྷ་ནམས་
 ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རབ་དུ་འབར་བ་སེང་གའི་བྲི་ཡངས་ཤིང་གྱི་
 ཆེ་བ་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། བཞིན་ཐམས་ཅད་གྲལ་ལ་འཁོད་པའི་ཚོ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཟི་བརྗོད་ཀྱིས་ཐུ་སྤྱགས་ནམས་གདམ་ལ་བ་མི་ཤེས་ཟེ་
 མི་ཤེས། བྱང་ལོགས་ལ་རི་མོ་བྱིས་པ་བཞིན་ལྷས་གཡོ་འགྲལ་མེད་པར་ལྷས་སོ།
 དེ་ནས་སངས་གྱིས་ཀྱི་སྐུ་འགྲམ་ལས་འཁྱུངས་པའི་མེད་སྤང་རབ་དུ་འབར་བས་
 མདུན་ཁང་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སྐྱེངས་སྤྱིད་པ་གསུམ་ཀྱང་འཛིག་དུ་འཆའ་བའི་

འཇིགས་པ་ལ། མི་ལྟེ་ཞིམས་པ་དུ་ལྟར་འཇམ་པར་མཛད་ནས། ཡང་སྐྱུ་རྩེ་ལུང་
 བོར་བསྐྱར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་འོད་ཟེར་རྒྱ་བ་ལྟོང་པ་ལྟར་ཚོགས་ལས་སྐྱུ་བ་སྐྱོས།
 སྐྱུ་འི་གཟི་བཞིན་ཉི་མ་ལས་རབ་དུ་གྱིས་ཤིང་། མདུན་དུ་གསེར་གྱི་བདུ་རི་བསྐྱང་
 མངར་བོར་ཀྱང་དུག་ཞིམས་འདུ་བའི་པད་སྟོང་ཆེན་པོ་འཁྱུངས་པའི་སྐྱུ་འགྲོ་
 འཆག་ཉལ་ལྡང་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལས་སྐྱུ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། སྐྱུ་གསེར་གྱི་རི་
 བོ་ལ་ཉི་རྒྱའི་འོད་ཀྱི་གྱུན་པ་ལྟར་འཇིག་དེན་ཀུན་བདེ་བར་མཛད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་
 ནས་ལྟ་མོ་ཞིམས་ཀྱིས་མེད་ཤོ་ཤོར་ཞིང་མིག་མི་འཇུག་པར་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཞལ་ལ་
 བུ། ལྟ་དང་རི་ཟུ་མི་འམ་ཅི་དང་ཐུབ་དབང་ཞིམས་ཀྱིས་ལྟ་རི་རི་སྐྱུ་དུང་དང་བཅས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོགས། མི་ཞིམས་ཀྱང་དྲིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དུང་ལ་
 སྐྱུས་ཤིང་འབྲས་བྱ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་གྱི་པདྨ་ཚོམས་
 ཀྱི་གཤམ་འཇུག་པས་གསུང་གི་སྒྲུང་ཅི་མངར་བས་རང་རང་སྟོང་དང་འཚམས་
 པའི་ཚོས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་སྤིག་པའི་ཐ་བ་ཐུལ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་ཐོབ།
 ཁོམ་སེམས་དེར་ལ་ཞི་བདེར་འདུག། འཆི་བའི་དུག་ལ་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་འབྱང་
 ཤིག། དགེ་བའི་གོགས་དེན་ལུས་འདི་རིང་པོ་མི་གནས་ཤིང་དཔལ་འབྱོར་མི་དྲག་
 ཡང་ཚོ་སྐྱར་དུ་གིས། ལུས་འདི་ཡང་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་གྱི་དེན་མགོན་ཁང་ལྟ་སྟོག་ནི་
 མགོན་པོ་འདྲ་བས་ཡུད་ཅམ་ཡིན། དེ་བས་ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་དྲག་དུ་
 འབད། ཅས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་མཐུས་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་
 ཐམས་ཅད་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུའི་ཅེ་མ་དེ་ཆེའི་ཐོག་གི་བཅོམ་པ་
 བཞིན་གྱུར་དོ། དེའི་ཚོ་གཞོད་སྤྱོད་ལམ་ན་དེ་ཆེས་སྤྱི་ལྟེགས་ཞིམས་དྲག་དུ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་དྲག་པོའི་རྒྱུང་རྩལ་གྱི་སྤྱི་ལྟེགས་ཞིམས་
 འབྱེར། ཁྱི་ཞིམས་བཤེགས། ལ་ལ་རྩུར་འཛོངས། ལ་ལ་ཤིང་སྟོང་ལ་འཇུ། ལ་ལ་

སྤྲུང་དུ་ཡིག་། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཚོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་
 དག་ལ་སྦྱིང་ཇེས་བཀའ་སྩལ་པ། རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་ཁྲུང་ཁངས་སོགས་སྤར་
 མ་ནྲིས་ཀྱི་འཕྲོ་ས་ཡིན་དེ། དེ་དག་གིས་དྲིལ་དུ་འཛིགས་སྟོབས་མི་ཐུབ། དེ་བས་
 འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ལ་དངས་བའི་སེམས་ཀྱི་སངས་གྱིས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་
 ལ་སྐབས་སུ་སོང་ན་འཛིགས་པ་མེད་ཀྱི། དེ་གསུམ་ནི་བཅོམ་དཀའི་སྤྲིག་གཏུང་
 བའི་བསའ་ཡོངས་པ་ནྲིས་ལ་མི་འཛིགས་སྐབས་ཀྱི་བྱིན་པ་ཡིན། འཛིག་དེན་པ་
 རོལ་གྱི་སྒྲན་པར་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིན། བཞི་སྒྲུབ་གི་གཡངས་ས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ལག་པས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འོག་ལུ་རབ་རིབ་སེལ་ལ་དང་པའི་མིག་ཕྱེ་ཞིག་
 གསུངས་པས་སྤྲུལ་སྤྲུགས་སྤྲུགས་པ་ཚོས་ལྡན་འདས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ཞིང་
 ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་མགུ་ཞིང་ཚོས་པར་མཛད་དོ། ཚོ་འཕྲུལ་འདི་ལ་དུས་མཚན་
 གཉན་ཡོད་དུ་འཛིན་ཅིང་། རང་ཅག་བོད་ཡུལ་དུ་འང་ཚོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཞེས་སྐྱ་
 བ་དང་བོ་དེའི་སྐབས་འཛིན་ལ། མཛད་བཤྱོད་འདིའི་སྐབས་སུ་ཚོས་བཤྱོད་ཀྱི་ཉིན་
 མཛད་པ་ཅམ་ལས་ས་གསལ་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་གྱི་ལམ་མང་བོའི་འཁོར་བསྐྱ་བ་
 སོགས་སྤྱོད་གཞི་དང་བཅས་ཚོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལཱའི་བར་ཉིན་རེ་ཚོ་འཕྲུལ་མི་
 འདྲ་བ་རེ་བསྟན་པ་སོགས་གྱིས་པར་བཟུ་འདོད་ན་མདོ་མཛདས་སྒྲན་སོགས་སུ་
 གཟིགས་ཤིག། སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལ་སྤར་ནས་ཚོས་བསྟན་པའོ།
 མཛད་བཤྱོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཚོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་དྲོགས་བཞེད་སྒྲན་
 མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བའི་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའོ།

XV.

ཡལ་འདབ་བཙོ་ལྔ་པ།

ལྔ་པ་ལས་བབས་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཙོ་ལྔ་པ་ལས་སུ་མ་ཅུ་ཙ་གསུམ་གྱི་ལྔ་གནས་སུ་ཕེབས་དེ། སྤྱིང་ཚལ་
 ཀོ་པི་ད་རའི་དྲུང་དུ། ལ་བ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་རྩོལ་བ་ཕྱིང་དུ་བཞུགས་ནས།
 ལྔ་མོས་ལ་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཅིང་བཞུགས་པས་མིའི་འཁོར་མོས་པ་བཞི་
 དང་། ཡོན་བདག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་དེ། མེད་
 འགལ་གྱི་བྱ་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་མཚོག་དུ་བྱུར་པས་ལྔ་འཕྱུལ་དུ་བསྟོད་པར་སེམས་ནས་
 ཀུན་གྱི་ཞུས་པས། ལྔ་ཕྱུལ་དུ་བྱོན། བཙོ་ལྔ་པ་ལས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་འབྱོར་
 ཏེ་གསོལ་བ་བདབ་པས། འཛམ་བྱ་གླིང་དུ་ཕེབས་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས། དེ་ནས་
 བཞུ་བྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཆའི་སྐད་རིང་དབྱས་བེད་དུ་གཡས་གསེར་གཡོན་དངུལ་
 སྤྱི་གསུམ་སྐས་ཤིག་བཙུགས། དབྱས་མར་བཙོ་ལྔ་པ་ལས། གཡས་སུ་
 ཚངས་པ། གཡོན་དུ་བཞུ་བྱིན་གྱིས་སྐྱ་བཏེན་ཅིང་། ཚངས་པས་ངེ་ཡལ་དཀར་པོ་
 དང་། བཞུ་བྱིན་གྱིས་གདུགས་དཀར་། གཞན་ཡང་ལྔ་དང་ལྔ་མོ་མཚོད་སྤྱིན་དང་
 བཅས་ཏེ་ཞབས་ཇེས་སུ་འབྲིངས་ཏེ་ས་གཞིར་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱད། མིའི་འཁོར་
 ཚོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་བཅས་འདུས་པའི་དབྱས། བྱོང་བྱོར་ཤང་ཀ་ཤུའི་
 འགལ། ལྔ་དུས་ལྔ་རའི་ནགས་ཚལ་དུ་བབས་ནས་ལྔ་འཕྱུལ་གཡས་པས་རིན་པོ་ཆའི་
 ཁྲིལ་བཞུགས། ལྔ་མི་ཀུན་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་བཅས་ཕྱག་འཕྲིན་པར། དགོ་སྤོང་
 མ་ལྔ་དུལ་མདོག་ཞེས་པ་མི་ཁྲིམ་གྱི་མཐའ་ནས་བཙོ་ལྔ་པ་ལས་ཀྱི་མི་མཐོང་།
 ཕྱག་འཕྲིན་པའི་ས་མ་ཐོབ་པར་བདག་གི་བཙོ་ལྔ་པ་ལས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་།
 ཕྱག་འཕྲིན་པའི་གོ་སྐབས་མི་རྟེན་པ་འདུག་བསམ། འཁོར་ལོ་བསྐོར་གྱི་ལོ་རིན་

པོ་ཆེའི་ཚོད་པན་དང་ནི་གྱིན་སོགས་མངོས་ཤིང་གཟི་བུ་དེ་ལྟར་པར་སྤྱུལ་ནས་ནོར་
 དང་གྲགས་པས་འགྱིངས་ཚུལ་གྱིས་ཕྱིན་པས། སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་ཕུག་དང་ཞེས་ར་
 བཅས་ཏེ་ལམ་ཕྱེ་ཞིང་། བཅོས་ལྟར་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་གཡོ་ཞིང་
 ཕུག་བྱས་པས་སྐབས་དེར་དག་སློང་འཆར་ཀའོད་པས་ཤེས་ཏེ་འཇུག་དང་བཅས་
 སྤྱུས་པ། གྱུལ་པོའི་གཟུགས་བྱས་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱིས་ཕུག་བྱེད་པ་འདི་ནི་དག་སློང་མ་
 ལྷན་ལ་མདོག་ཡིན་པ་འདྲུག། ལྷན་ལ་གྱི་མདོག་དང་དྲི་ཡོད་པ་བདག་གིས་ཤེས་
 སོ་ཟེར། དེར་བཅོས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཁོངས་དྲེགས་ཀྱིས་ཚུ་འབྱུལ་
 རྟོན་པ་དེ། དག་སློང་མས་མི་རིགས། ང་གྱུལ་རིས་དང་འདྲ་བས་ཞི་དུལ་ནང་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས། ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་དག་བའི་ཆོས་གསུངས་ཏེ།
 ལྷ་ནི་མས་རང་ཡུལ་དུ་ལྷོག་གོ། །དེ་ནས་ཉེ་གནས་ནི་མས་ཀྱིས་དག་སློང་མ་ལྷན་ལ་
 མདོག་གི་གྱུ་ཀྱེན་ཞུས་པས། ལས་སོགས་ལོ་གྱིས་གསུངས་པ། རྟོན་ལྟར་
 ར་སིར་དེད་དཔོན་ནོར་ཆེན་ཞེས་པར། སྤྱོད་དང་འདྲ་བའི་རྒྱང་མ་སོར་ལྟར་མ་
 ལང་ཆོ་ལྟར་ཞིག་ལ་མངལ་དུ་སྤྲིད་ཆགས་བཞིན་པར། དེད་དཔོན་གྱི་མཚོར་
 འགྲོ་ཅིས་ལ་རྒྱང་མས་འབྲལ་བར་མ་བཟོད་དེ་སྤྱུས་པ། རོར་ཇིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
 པ་ནི་ཡོད། ད་དྲུང་རོར་མི་འཕེལ་བ་ནི་མི་འདྲུག། གྱི་མཚོ་འཛིགས་པའི་སྤྱིང་དུ་
 ཕྱིན་ནས་འཆི་འས། དོན་འབྲས་མེད་པ་ལོག་དགོས་སོགས་ཅི་ཡོང། རོར་ཕྱིར་དུ་
 བཞིན་པ་མང་བས་མ་འགྲོ་ཞེས་སྤྱུས་པར། དེད་དཔོན་ན་རེ་ རོར་སྤྱོད་པ་པོ་གྱིས་
 ཡིན། རོར་སྤྱོད་མི་ལྟས་པར་བདེ་བར་བསྐྱེད་ན་དེ་རིང་སང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཟེར།
 རོར་མེད་ཀུན་གྱི་སོག་ལེ་ལྟར་ཚུབ་པ་ཡིན། རོར་ཡོད་ཡུལ་བྱས་ཀུན་དུ་བྱམས་སོ།
 རོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་མཁས་པས་ཀྱང་ཕུག་བྱེད། གཏ་པོ་ཡིན་ཡང་མོ་ཡིད་དུ་འོང།
 མ་ནིང་ཡིན་ཀྱང་དཔའ་ཚལ་ཅན་དུ་ཅི། ཡོན་དན་མེད་ཀྱང་ཡོན་དུ་བསྐྱར། དཔུལ་

དོར་ཡོན་དཔག་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་མི་འབྱུང་། རོར་ནི་ཡོན་དཔག་ཀྱན་གྱི་སྲོག་ཡིན་ཞེས།
 སྲོག་ལས་རོར་སྐྱལ་པའི་གདམ་མང་པོ་སྤྲོས་ནས་མ་ཉན་པས། རྒྱུང་མ་ཡི་སྐྱལ་
 མཆི་མ་གཏོང་བཞིན་གནས་སོ། དེར་དེད་དཔོན་རོར་ཆེན་གྱིས་རྒྱུང་མ་རོར་ལྡན་མ་
 ཡང་འབྲིང་དེ་གྱི་མཚོ་ཆེན་པོར་གཟུངས་ལ་ཞུགས་པས། གྱི་མཚོ་འི་ནང་དུ་
 གཟུངས་དང་སྲོག་བཞིག་ནས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུང་མ་རོར་ལྡན་མ་ཤིང་དུ་མ་ལ་
 འཇུས་དེ་མ་ཤི་བར་ཀ་སེ་བུའི་སྒྲིང་དུ་སྤྲིབས། དེར་མགོན་མེད་སྤྱང་ན་གྱིས་གདུང་
 བར། རྒྱུང་གི་རིགས་ལས་སྤྲོས་པའི་བྱ་སྤྲོས་བུའི་དབྱིབས་ཅན་བཞིན་བཟང་ཟེར་
 བ་དང་ཕྱད་པས། མཛེས་མ་ཁྱོད་འཛིགས་མི་དགོས་ཀྱི་བདག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་
 པ་སྤྲོ་བ་པོ་ཞེས་རིན་པོ་ཆའི་ཁང་པར་འབྲིང། རོར་ལྡན་མའི་མངལ་རྒྱ་དུས་ཇོགས་
 པས་བྱ་མཛེས་པ་ཡོན་དཔག་ལྡན་པ་ཞིག་སྤྲོས། དེར་རོར་ལྡན་མ་དང་འདབ་ཆགས་
 བཞིན་བཟང་རོལ་པ་ལས་གཞིན་ཏུ་མཛེས་པ་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་སྤྲོས་པ་ལ་
 བདུའི་བཞིན་ཞེས་བདགས། དེ་ཆེར་ལོང་ནས་པ་འདབ་ཆགས་གྱུ་པ་པོ་བཞིན་
 བཟང་དེ་འཛིག་དེན་གཞན་དུ་སོང་། བྱ་འདབ་ཆགས་བདུའི་བཞིན་ལ་པའི་དབང་
 ཕྱག་དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཐོབ། དེའི་ཆོ་མ་དེས་མི་མེད་པར་བདུའི་བཞིན་ལ་
 སྤྲོས་པ། ཁྱོད་ནི་ཙལ་ལྡན་མངའ་ཐང་ཐོབ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུ་བོ་བདག་གི་དེད་དཔོན་བྱ་
 འདི་ལ་སྤྲོ་བ་གང་ཡང་མེད། ཁྱོད་སྤྲོ་བས་དང་ལྡན་པས་ལྷ་ར་ཆ་སིར་གྱུ་པ་པོ་ལ་
 འགོད་ཐུབ་པ་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པས། བདུའི་བཞིན་གྱིས་བྱ་ཕུ་བོ་ཕྱག་པ་ལ་འབྲེར་
 བས་གཤོག་རྒྱུ་བས་བསྐྱོད་དེ་ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་ར་ཆ་སིར་བབས་དེ་གྱུ་པ་པོ་ཆངས་
 བྱིན་ལ་དཔག་ནི་དོ་ཇེ་ལྷོ་མོ་གྱུ་བ་ནས་གསལ། སང་གའི་བྲི་ལ་རང་གི་ཕུ་བོ་དེ་
 བཞག་གྱུ་པ་སར་བསྐྱར། ཁྱོན་པོ་ནམས་ལ་འདི་ལ་བསྐྱར་སྤྲི་མ་ཞུས་ན་ཁྱོད་ནམས་
 ཀྱང་འདི་ལྷ་ར་བཟོ་བོ་སྤྲོས་པས། ཁྱོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གྱུ་པ་པོ་ཆངས་བྱིན་

རང་ཡིན་ཤིང་གུས་ཏེ་གུས་པས་བསྐྱར་རོ། སྐབས་ཤིག་སྤྱང་མོ་སྐྱུ་མ་ཞིག་ལ་ཕྱུ་
 གུ་སྐྱེ་བར་ཕྱིན་ཕྱོད་ཕྱིན་མ་ཕྱོད་པར། གྱུ་པོས་སྒྲོན་འབངས་ལ་ཐབས་དྲིས་ཅིས་
 བྱས་པར། བྱད་མེད་རང་གི་བཟའ་མི་མ་གཏོགས་གཞན་དྲིས་མ་ཕོག་པ། རྩལ་
 བྲིས་ས་དག་པ་ཞིག་གི་བདེན་ཚིག་བཞུགས་པས་ལག་པས་རེག་ན་སྤྱང་པོ་ཆེའི་སངས་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་ཟེར། གྱུ་པོ་པོའི་བཙུན་མོ་སོགས་ཕོ་བྲང་ཉེ་ལྷོར་གྱི་བྱད་མེད་
 རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞུགས་ཅིང་ལག་པས་རེག་ཀྱང་མ་གྲོལ་བས། བསྐྱང་ཇི་མོད་ག་
 པ་ཞིག་གིས་བདེན་ཚིག་བཞུགས་པས་ལག་པས་རེག་པས་གྲོལ་བར་གྱུར། དེའི་ཆོ་
 གྱུ་པོ་ཐུགས་མ་བདེ་ལྟེ། རང་གི་བཙུན་མོ་སོགས་བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་རྩལ་
 བྲིས་ས་དག་པ་མེད་ལ། བསྐྱང་ཇི་མོད་དག་པར་ཤེས་ནས་མགྲུ་བས་དེའི་བྱ་མོ་
 སོ་སྤྱུ་བྲུ་ཞེས་ལ་བཙུན་མོར་སྤྱངས། དེ་ཡང་གཡོ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་
 དགོས་པ་ཆེར་སྐྱེས་སོ། གཉིད་ཀྱང་མི་ཁྲགས་པར་གྱུར་པ་ནས། འདབ་ཆགས་
 པད་མོའི་བཞིན་ཕྱུ་བོ་ལ་བལྟ་བུ་འོང་བར་ཕན་ཚུན་འཇོམ་བས་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས།
 མི་མེད་པར་གོང་གི་ལོ་གྲུས་བཤད། ད་བདག་གི་མཛེས་མ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིན་རེ་
 བཞིན་མི་མེད་ཀྱི་གནས་སྤྱུ་སྐྱུལ། མཚན་དེ་བཞིན་བདག་གི་གནས་སྤྱུ་སྐྱུལ་ན་སྒྲོ་
 བདེ་ཞེས་བཞུགས་པས། ཉུ་བོ་འདབ་ཆགས་ན་རེ། དྲུག་པ་བཞུགས་པའི་ལཱ་ལྔ་པ་
 གི་སེམས་ལ་དགའ་བ་མེད། ཟས་ཀྱང་མི་ཞིམ་གཉིད་ཀྱང་མེད། མི་ཇི་བཟོད་པ་
 དང་ལྷན་པ། ཕྱག་པོ་ཞི་དུལ་དང་ལྷན་པ་གཅེས། བྱད་མེད་ཇི་ལྟར་ལེགས་ཀྱང་
 སྐྱོན་མེད་པ་ནི་མི་རྒྱེད། མོ་དྲོ་བྱི་ཅི་བ་ལ་འདམ་གྱི་མ་གོས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཕྱུ་བོ་
 གསུངས་ན་བདག་གི་དེ་བཞིན་བྱའོ་སྤྱུ་སྐྱུལ་ནས་འདབ་ཆགས་པ་དེའི་བཞིན་གྱི་སོ་
 སྤྱུ་བྲུ་ཐུག་པར་བྱེད། ཀ་སེ་བུ་པའི་སྤྱིང་དུ་སྐྱུལ། མོ་དྲོ་བྱི་ཚལ་དང་དུ་
 བར་སྤྱུ་སྐྱུལ་ནས་བཞག། མཚན་དེ་བཞིན་འདབ་ཆགས་ལ་ཞོན་ནས་གྱུ་པོའི་ཕོ་

བྱང་དུ་འོངས། ཉིན་རེ་བཞིན་མེདྲག་གི་ཚལ་དེར་སྐྱལ། དེའི་ཚེ་ལྟ་ར་ཏ་སིར་སྐྱ་
 ན་བཞེས་པའི་གཞིན་ལྷ་གཅིག་ཡོད་པར། ནགས་ནས་ཡམ་ཤིང་ལེན་དུ་ཕྱིན་པས་
 མི་འམ་ཅི་མོ་ཞིག་དང་འཕྲད། ཡན་ཚུན་འདོད་པས་མནར་ནས་ཕྱག་པ་ཞིག་དུ་
 རོལ། དེ་ནས་སྐྱ་ན་བ་ཕྱག་པ་དེར་བཞག། དེ་ཆེན་པོས་ཕྱག་པའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་པར་བྱས།
 དེའི་དུས་སྐྱ་མི་འམ་ཅི་མོ་མཛེས་ལྟན་མར་བྱ་ཞིག་སྒྲིབ། བྱའི་མིང་ལ་སྐྱར་འགོ་
 ཞེས་བདགས། སྐབས་ཤིག་པ་སྐྱ་ན་བས་བྱ་སྐྱར་འགོ་ལ་རང་གི་ལོ་གྱུས་བཤད་
 པས་སྐྱར་འགོས་པ་ལ་སྒྲིབ། གྲེ་མ་ཡབ་ཁྱོད་མཛེས་མར་ཆགས་པས་ལན།
 ཕྱག་སྒྲོང་དུ་ཡོང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོད་དགོས་པ་རང་ལུལ་དང་བྲལ་བ་འདི་འདྲ་ཉེ་
 རེ་མོངས། ད་བདག་གིས་དེ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མས་བསལ་ནས་རང་ལུལ་ལྟ་ར་ཏ་སིར་
 སྐྱལ་གྱི། ཞེས་ཕྱག་པའི་སྒྲོ་གསལ་ཞིང་མགོགས་པར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་ནས་མཛེས་ལྟན་
 མ་སྒྲིབས་པས་ཕྱག་སྒྲོང་ལ་བལྟ་ཞིང་སྒྲིང་མ་དགའ་ལྟེ། གྲེ་མ་བདག་ལ་འཛེལ་བ་
 བརྗེད་ནས་འབྲོད་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ངན་དེ་གར་སོང་། བསམ་ཞིང་གཞོད་པའི་
 སེམས་ཏེ་གོགས་མོ་ཞིག་ལ་གྱུད་མང་བསྐྱར་ཏེ་བྱ་ལ་སྒྲོད་ཅིག་བྱས། དེ་ནས་
 གོགས་མོས་བྱ་སྐྱར་འགོ་ལ་གྱུད་མང་སྤྱད། གྱུད་དང་པོ་འདི་ལ་རེག་ན་གོགས་
 བྱེད་པ་ཡིན་པས་མ་རེག་ཞིག་ཞེས་སོང་། དེ་ནས་པ་བྱ་གཉིས་རང་ལུལ་ལྟ་ར་ཏ་
 སིར་སྒྲིབས། བྱ་སྐྱར་འགོས་གྱུད་མང་བསྐྱངས་པས་ཀུན་མཁུ་ནས་བསྐྱེན་བསྐྱར་
 དང་མཚན་པ་བྱེད། ནམ་ཞིག་གྱི་མཚན་འགོ་བའི་ཚོང་པ་ནི་མས་ཀྱིས་སྐྱར་འགོ་ལ།
 གྱུད་མང་བསྐྱར་དུ་འགོ་རོགས་ཞུས་ཏེ་གཞིངས་ལ་ཞུགས། གྱུད་མང་ཤིན་དུ་སྐྱ་
 བས་གྱི་མཚན་ཡང་རྒྱབས་མེད་པ་བཞིན་ཕྱིན་པ་མ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ལ་འགོ་བའི་ཚོ།
 སྐབས་ཤིག་གྱུད་མང་པོ་ལ་རེག་པས་དེ་མ་ཐག་གཞིངས་ཆག་ནས་ཚོང་པ་ཐམས་
 ཅད་བརྒྱག་པར་བྱུར། སྐྱར་འགོ་ནི་ལས་དབང་གིས་ཤིང་དུ་མ་ཞིག་ལ་འཇུས་

རྒྱུ་གིས་བསྐྱོད་ནས་ཀ་སེ་ཅུའི་སྒྲིང་དུ་སྒྲིབས། མེ་དྲོག་སྐྱེད་ཚལ་དུ་ཞུགས་པས་
 སོ་སྤྱོད་སྤྱི་སར་ཞེས་པའི་མེ་དྲོག་གི་འབྲེང་བ་གྱུར་ཅིང་ཡོད་པ་མཐོང་བས་ཕན་
 ཚུན་ཤིན་དུ་འཛའ་བས་ཉིན་བར་དེ་དང་འགོགས། མཚན་མོ་འདབ་ཆགས་བསྐྱེད་
 བཞིན་གྱིས་གྱུ་ལ་པོའི་གམ་དུ་སྒྱུལ། དེ་ལྟར་སོ་སྤྱོད་སྤྱི་གཡོན་མའི་སྐྱོད་པར་གྱུར།
 དེ་ནས་སྤྱར་འགོས་བདག་ཀྱང་ལྟ་ར་ཆ་སྤྱི་སྐྱོལ་ཞེས་སྒྲིབས་དེ། འདབ་ཆགས་དེས་
 འོ་ན་ཁྱེད་རང་མིག་བཅུ་མས་ཤིག་བྱས་ནས་འཕུར་བས། སྤྱར་འགོས་མིག་ཕྱི་བས་
 གྱུ་མཚོའི་རྒྱངས་པས་མིག་གཉིས་སྤུལ་དུ་ཡོང་བར་གྱུར། སོ་བྱང་ཉི་འཁོར་གྱི་
 སྐྱེད་ཚལ་དུ་བཞག་པས། འཛིགས་ཤིང་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པས་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ཁྲགས་
 ཤིག་དུ་སྒྲིབས་ནས་བཞག། དེར་གྱུ་པོས་ཉིན་གཅིག་སོ་སྤྱོད་སྤྱི་བདེང་བར་མེ་དྲོག་
 སྐྱེད་ཚལ་དུ་བཅེ་བར་འབྲིད་ཕྱིན། སྤྱར་འགོ་ཡོང་བས་སོ་སྤྱོད་སྤྱི་མེ་དྲོག་དྲི་
 སར་གྱི་དྲི་ཚོར་བས་སྒྲིབ་པ་བཞེད་དེ་སྒྲུ་སྒྲངས། སོ་སྤྱོད་སྤྱི་ཡོན་ཏན་བཞེད་ཅིང་
 བྱང་བས་སྐད་སྒྲིབ་པ་གྱུར་མང་དུ་འབྱུང་པའི་ཆོ། གྱུ་པོས་དེའི་བསྐྱོད་བསྐྱུགས་
 གྱི་སྒྲུ་སྒྲིབ་པ་ཐོས་ནས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་བཅའ་བའི་འབྲི་ཤིང་ནང་དུ་ཡོང་བ་དེ་
 མཐོང་བས་གྱུ་པོ་དོགས་པ་སྐྱེས་དེ་དྲིས་པ། སོ་སྤྱོད་སྤྱི་ཞེས་པ་དེའི་ལྷས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་སམ་བྱས་པས་ཡོང་བས་སྒྲིབས་པ། ཅེའི་ཕྱིར་མི་ཤེས། དེའི་ཚུན་
 བཞིན་དཀར་དམར་ལྟ་བུ་ཡོད། བསྐྱེད་ནང་ན་རི་མོ་བྲག་ཤིས་དྲགས་བསྐྱེད་བྲིས་པ་ལྟ་
 བུ་ཡོད། ལྷ་མའི་དཀྱིལ་ན་ནོར་བུ་དགའ་འབྲིལ་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་ཡོད། ཅེས་སྒྲིབས་
 པས། གྱུ་པོ་ནི་ཤིན་དུ་ཁྱེད་དེ། དེ་ལ་མ་དགའ་བའི་མེ་དྲོག་སྤྱིང་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་
 ཏོ། དེ་ནས་གྱུ་པོ་ཐུགས་འཕྲུགས་པས་སོ་སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱར་འགོས་ཡོང་བ་ལྟན་
 ཅིག་དུ་ཡོང་བར་སྐྱོན་དེ་དུར་ཁྱེད་ཀྱི་ནགས་གསེབ་དུ་བཞོན་ནོ། དེའི་ཆོ་ནགས་
 གསེབ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱུང་ནས་སོ་སྤྱོད་སྤྱི་ནོར་དང་བཅས་ཇག་པས་འབྲིད། ཇག་འདིད་

Digitized by Google

བབས་པའི་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོད་མཛད་སྤྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེར་བྱས་པ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལོ།

XVI.

ཡལ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ།

བྲག་ངས་པར་འཕངས་པའི་དོགས་བཞེད་ནི།

གུད་ལྟོབས་པོ་ཆེ་འདུས་པའི་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཤེས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་
བཞིན་གྱིས་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་མཛད་པས། ཀྱུ་ཤེས་གུད་ལྟོབས་དགའ་ལྟོ
བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་འབྱོར་གོང་དུ་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཙམ་ནས་ཐེབས་ལམ་བདེ་
བར་བཅོས་དེ། ཐེབས་ལམ་རྩོམ་མ་དང་། ཅོ་དང་གསེག་མ་དང་། དུལ་ལྟོབས་
བསལ་ནས་ཙན་དན་གྱི་རྒྱས་ལེགས་པར་བྲན་དེ། ཡལ་དང་ཉེ་བའི་དབྱས་བྲག་རྩོ་
ཆེན་པོ་གཏོང་དུ་བྱིངས་བཞིག། ཐོ་བ་དང་ ཉོག་ཅེ་དང་ ཤིང་དང་། ཐག་པ་སོགས་
ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་གསེལ་ཡང་། རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་བྲག་དེའི་སྤྱོད་ཐུག་གི་ཆ་ཡང་
ཟད་པར་མ་གྱུར། གུད་ལྟོབས་ཐང་ཆད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པའི་ཆོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེར་ཐེབས། ཅི་ཡིན་དྲི་བ་མཛད་པར་ལོ་གྱིས་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱིད་
ལྟོབས་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་འབད་ཚོལ་འདི་
འདྲ་བཅོམས་པ། བཅོམ་ནས་མཐར་མ་ཕྱིན་ན་བྱ་བ་གདུགས་ལ་གྲུབ་ཀྱང་ཉར་
མཁོ་མེད་པས་ལས་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་དེ། བྲག་དེ་ཞབས་མཇུག་གིས་
ཕུངས། ཕུག་གཡོན་གྱིས་བཞེས་ནས་ཕུག་གཡས་སུ་བཞག། ཞལ་གྱིས་ཕུ་
བདེབས་པས་བྲག་དེ་དུལ་ཕན་བཞིན་དུ་འཐོར། དེའི་ཆོ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་ལངས་པའི་
སྒྲ་ཕྱར་སྒྲས་འཛིག་ཉེ་ཁྱབ་པ་བྱང་། སྒྲ་དེར་ འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་དྲག་ཉིད།

འདི་ནི་འབྲུལ་པ་མེད་པར་བྱེད། ཚེས་ནྟམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དང་། ཞི་བ་
 ཟུང་འདས་ཁོ་ན་ཡོད། ཅེས་པའི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་སོ། དེ་ནས་སྤྲུལ་ཡང་བྲག་
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་འཐོར་བ་དེ་དག་གཅིག་དུ་སྤྲུལ་ནས་བྲག་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལྟ་བུར་
 མཛོད་དེ། དེའི་ཁར་ཞུགས། བྱང་ནྟམས་ཤིན་དུ་དད་པར་གྱུར་པས་མགོན་གཅིག་དུ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ངོ་མཚར་ཆེ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཐུ་དང་། ལྷོ་བས་
 དང་། བཅོན་འགྲུས་གྱིས་པའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་ལྟ་ནྟམས་ལ་ཡང་མེད། འདི་
 འདྲའི་མཐུ་དང་། བཅོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་དང་། ལྷོ་བས་སོགས་ཀྱི་ཚད་
 ཅམ་ནི་སྤྲུལ་ཀྱང་མི་དོགས་སོ། །ཞེས་ཞུས་ཤིང་། ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ།
 མིག་མི་འཛུལ་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བལྟ་ཞིང་གནས་པ་ལ། བཀའ་
 ལྷུལ་པ། སྤིང་བ་གསུམ་གྱི་ལྟ་དང་། ལྟ་དང་། འབྲུང་པོ་ནྟམས་ཀྱི་ལྷོ་བས་གཅིག་དུ་
 བསྤྲུལ་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གཅིག་གི་ལྷོ་བས་མི་མཉམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ནྟམས་བབྱང་བར་རྣམས་ཀྱི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐུ་ནི་བབྱང་
 བར་མི་རྣམས་སོ། རིའི་གྲོལ་པོ་སྤང་ལ་བདེག་ན་བབྱང་བར་རྣམས་ཀྱི། བདེ་གཤེགས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷིང་དང་མི་མཉམ་མོ་གསུངས་དེ། སྤྲུལ་ཡང་བྲག་དེ་ཕྱག་
 ཏུ་བཞེས་ནས་ལྷའི་ཡུལ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཕངས་སོ། དེར་བྱང་ནྟམས་
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་གྱིས་དང་གྱུན་བཞུགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
 དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་འབྲས་བྱ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་
 པར་གྱུར་དོ། འདི་ནི་སངས་གྱིས་འབྲས་བྱའི་དོན་གྱི་རང་རང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྟོན་
 པའོ། །ཞེས་མཛོད་བསྟེན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་བྲག་འཕངས་པའི་ལོ་གྱིས་དེ།
 ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །ཡལ་འདབ་
 བཅུ་བདུན་པ་བྱམས་པ་ལྷང་བསྟན་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་

XVII.

ཡལ་འདབ་བཙུ་བདུན་པ།

བྱམས་པ་ལྟང་བལྟན་པའི་དོགས་བཛྲོད་ནི།

ལམོར་བཅས་གཏུ་ལ་སྤྱལ་གྱི་རྩམ་པར་ཐེབས་དེ། རྩའི་པ་རེལ་དུ་བཞུགས་
ནས། དགོ་སྤོང་ནྟམས་ལ་གསུངས་པ། རྩ་བོ་འདིར་སྤོན་རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་དེན་
མཛེས་པ་བྲད་པར་འཕགས་པ་ཞིག་བྱང་། དེ་བྲེད་ནྟམས་ལྟ་ནངས་བལྟན་གྱི་
གསུངས་པས། ཀུན་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་ནས་གསོལ་བ་བདབ་པས། དུག་ས་ལ་རེག་པ་
མཛད་པས་ཀླུའི་ཚོགས་ནྟམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་དེན་འོ་མཚར་ཅན་དེ་སྤངས་
ནས་བལྟན་པས། དགོ་སྤོང་ཐམས་ཅད་མིག་མི་འཛུམ། ལུས་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་
ལྟ་ཞིང་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྤྱལ་པ། འདི་ནི་སྤོན་ལྟའི་བྱ་ཞིག་མི་ཡུལ་དུ་
འཕོས་པ། བགྱི་བྱིན་གྱི་བཀའ་མིའི་གྱུལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཞེས་བྱར་བྱར།
ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ས་སྤྱང་སྤྱོངས་ཤིང་བགྱི་བྱིན་ལས་རིག་པ་བསྐྱབས། དེར་བགྱི་
བྱིན་གྱིས་བི་ཤུ་ཀམ་བཟོ་བོར་བསྐྱོས་དེ་རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་དེན་འདི་ཉིད་བཞེངས་
དེ། དེན་སྤྱལ་དུ་སྤྱིན། དེ་ལ་གྱུལ་པོ་དང་འབངས་མི་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་ལ་
ཆགས་དེ་སོ་ནས་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་གྱུན་ཆད་པས་གྱུལ་པོའི་བང་མཛོད་
ནྟམས་ཀྱང་རྩད། འབངས་ཀྱི་དཔྱ་བྲལ་ནྟམས་ཀྱང་ཆད། དེ་ལ་གྱུལ་པོ་ཐུགས་
འཁྱུགས་དེ་རིན་ཆེན་མཆོད་དེན་འདི་རྩལ་འཕངས། ད་ལྟ་ས་འོག་ཀླུའི་ཡུལ་
ན་ཉི་མའི་འོད་ལྗར་འབར་ཞིང་བཞུགས་པ་ཡིན། འདི་ནི་སྤོན་ཡུལ་དཔུས་སུ་གྱུལ་
པོ་ཞོར་ལྟའི་བྱ་ཞེས་འབྱོར་པ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡང་
གྱུལ་པོ་ཞོར་གྱིས་བཀྱར་བ་ཞེས་པ་བྱང་། བཀྱིས་པོ་འབྱོར་པ་འབྲན་པའི་ཆགས་
སྤང་གིས་འཁོན་སེམས་དང་བཅས་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། དེ་ནས་ཞོར་

གྲིས་བཀྲ་བས་དམག་དངས་གདམ་འགྲུ་འགྲུ་དམག་གིས་གང་བར་བྱས། དེར་
 སངས་གྲིས་རིན་ཆེན་གཙུག་ལ། ཚངས་པ་དང་བཤྱི་བྱན་སོགས་ལྷ་རྣམས་གྲིས་
 མཚོད་ཅིང་། ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་མཐོང་ནས་ནོར་གྲིས་བཀྲ་བའི་བསམ་
 པར། གྲིས་གྲུལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བྱ་འདི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འདུག། ལྷ་
 རྣམས་གྲིས་ཕྱག་བྱེད་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཡང་འདིའི་ཡུལ་གྱི་ཁོངས་ན་འདུག་སྟུགས་ལྟེ་
 འཁོན་སེམས་ཞི། དེར་ནོར་ལྷའི་བྱས་པ་རེལ་དང་བསྐྱུས་བྱས་པ་ན་ཚུན་འཛེལ་
 བར་བྱུར་དེ། གཉིས་ཀས་སངས་གྲིས་ལོངས་སྟོང་ཀྱན་གྲིས་མཚོད་པའི་མཐུག་དུ་
 ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྟོན་ལམ་བདེ་བས། མ་འོངས་པ་ན་གྲུལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བྱ་གྲུལ་
 པོ་དུང་དང་། རོར་གྲིས་བཀྲ་བ་བྱམས་པར་སངས་གྲིས་པར་ལུང་བལྟན་ནོ། ཇི་
 ལྷ་ནམ་འོངས་པ་སྐྱེ་གྱུ་རྣམས་ཚེ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བཤྱིད་ཅུ་པའི་དུས་སྐྱུལ་པོ་དུང་
 ཞིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ། ལང་ཚོ་དང་སྟོབས་དང་འབྱོར་པ་ཕུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་
 ཞིག་བྱུང་ལྟེ། དེ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་མཚོད་སྟོང་འདི་རང་གི་སྟོན་པོ་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་
 སྐྱེ་བ་ལྟར་འོས་སྐྱུ་བྱུར་པ་ཚངས་རབས་ལ་སྐྱིན། དེས་མཚོད་སྟོང་དུམ་བུར་བྱས་
 རྣམས་བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ལ་བགོས་ཤིང་སྐྱེ་གྱུ་རྣམས་དབུལ་བ་དང་བུལ་བ་བྱས་ཤིང་
 རྒྱུགས་པའི་སངས་གྲིས་བྱམས་པར་བྱུར། གྲུལ་པོ་དུང་མཚོད་སྟོང་དེ་ལྷ་བྱ་མི་
 རྟག་པར་བྱུར་པ་ལ་ཕྱགས་འབྱུང་ཞིང་། སངས་གྲིས་བྱམས་པར་མོས་གསུམ་གྲིས་
 གྲུལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་འཁོར་སྟོང་ཕྱག་བཤྱིད་ཅུ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པར་མཛད་དོ། འདི་འཁོན་སེམས་སྤངས་ནས། དག་པའི་གོམས་པོ་བལྟན་པའི་
 པན་ཡོན་དང་སྐྱིན་པའི་ཆོས་བསྟོར་རོ། མཛད་བཤྱི་དཔལ་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་
 བྱམས་པ་ལུང་བལྟན་པའི་ལོ་གྲིས། ལྷན་སྟངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་
 པ་ལྟེ་མཐུ་བདུན་པའོ།

XVIII.

ཡལ་འདབ་བཙེ་བཤྱད་པ།

མེ་ལོང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་ཡང་སེམས་རབ་དུ་དང་བ་དྲི་མེད་པས་སྦྱིན་པ་རྒྱུ་ཅུ་ཞིག་བཞུང་བའི་
 ཕན་ཡོན་ནི་ཤིན་དུ་ཆེ་ལ། འབྱོར་བ་དང་རང་དབང་ལྡན་པས་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོན་པོ་
 དང་། གསེར་རི་དང་། རྩ་བོ་རོ་ཉ་ན་དང་། བདུད་རྩིའི་གཏོར་སྦྱིན་པ་སོགས་ཕན་
 ཡོན་ཆེ་ཡང་། ཕན་ཡོན་སྤྲུལ་པ་དེ་དང་ཆར་མི་འདྲ་ཟླ། སྦྱོན་བཙེམ་ལྡན་འདས་གཉན་
 ཡོད་གྱིས་བྱེད་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་པའི་དུས།
 འཁོར་གྱི་ནང་ནས་འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོ་གོང་བྱེད་དང་ཉེ་བའི་ནགས་མཐར་ལྗོངས་གྱི་
 ཞིང་ག་ཤེགས་པས། བྱད་མེད་ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་མཛོ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ངན་
 འགོར་འགོ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་གིས་ཟས་སྦྱོང་པས་འབྲས་ཁུ་ཞིག་འབྱོར་བའི་ཆོ་
 འཕགས་པ་འོད་སྤྲུང་མགོང་བས། ཡིད་དད་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ནས་འོད་སྤྲུང་ལ་
 འབྲས་ཁུ་དེ་འབྲལ་བར་འདོད་ཀྱང་། འབྲལ་བའི་སྦོད་མ་འབྱོར་བས་ཅི་དྲག་ཡོན་
 པའི་ཆོ། དེའི་དད་པ་ལ་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་འོད་སྤྲུང་གིས་དགོངས་ཏེ་སྦྱིང་ཐེས་ཕྱག་
 བཀྱིངས་ནས་རྒྱུང་བཟེད་བཟེད་པས། མོ་སེམས་རང་བ་དྲག་པོས་འཁྲུགས་ཁྱེ་
 ཕྱལ་བའི་ཆོ། རྒྱུང་བཟེད་དུ་སྤྲུང་མ་ཞིག་ཤོར་བ་མཇུག་མོས་བཞོན་པས། མཛོ་
 མའི་ལག་པ་མ་དག་པས་འཇུག་མོ་ཆད་ནས་རྒྱུང་བཟེད་དུ་བྱུལ། དེ་འོག་མཛོ་མོ་
 ཤི་ཟླེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་སྦྱེས་པ་ལ་བཤྱི་བྱིན་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་དགེ་འབྲས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་ཤིང་གསུལ་བས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱའི་སྦོད་བརྗང་པོ་བདུད་རྩིས་བཀའ་ཟླེ་
 འོད་སྤྲུང་ལ་ཕྱལ་བས། ཕྱགས་དགའ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱུང་བཟེད་ཁྱེ་ཕྱར་དུ་བལྟས། ལྷ་
 པ་རྣམས་ནི་མཐུ་དམན་པ་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་མཉེས་ཤིང་། ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་

ཁངས་དྲིགས་ལ་ཐུགས་མག་བ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ནས་མཛོམ་དགའ་ལྷན་ལྷའི་ནང་
 གཡོད་པ་གྱུ་ལ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་གྱིས་ཐོས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོད་སྟོན་
 བསམ་གྱི་མི་བྱུ་བ་བྱས་པས། ཀྱན་དགའ་པོས་གྱུ་ལ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་དཔལ་འབྱོར་
 འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་སྟོན་བསོད་ནམས་ཅི་བསགས་པའི་མཐུ་ཡིན་ཞུས་པས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྟོན་བྱིས་བདག་ཞིག་གི་བྱ་དབྱུ་པོ་མའི་
 ཀའོ་ཤ་བྱེད་པ་ཅིག། ཞིང་ལས་བྱེད་ཅིང་ལྷོགས་ཤིང་རིང་ངལ་བར་གྱུར་ཆོ། ཡུན་
 རིང་ཞིག་ནས་དེའི་མ་ཡིས་སྐྱུ་དང་ཚུ་མེད་པའི་ཟན་ཆང་ཞིག་འབྱར་འོང་བ། བྱ་
 དེས་ལག་པ་བཀུས་ནས་ཟུ་སོང་བའི་ཆོ། རང་སངས་གྱིས་ཤིག་འབྱོར་པ་མཐོང་
 བས་དད་པ་རབ་དུ་སྟེས་དེ། རང་ཉིད་ལྷོགས་ཤིང་ངལ་ཀྱང་ཟན་ཆང་དེ་རང་སངས་
 གྱིས་ལ་ཕྱལ་བའི་བདེན་འབྲས་ཀྱིས་ད་ལྟ་གྱུ་ལ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་འདིར་སྟེས་པ་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཐམས་ལ་འབྲས་བྱ་ཆེར་
 ཐོབ་པ་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཅིང་། གསལ་གྱུ་ལ་གྱིས་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་མཛོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཞལ་ཟས་དང་འབྲུམར་བྱས་པ་བྱེད་བཀའ་ནས་
 མར་མའི་འབྲེང་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཕྱལ། དེར་དབྱེ་མོ་ཞིག་གིས་མར་མེ་རྒྱུ་བྱ་
 ཞིག་ཕྱལ་བ་མར་མེ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་ཟད་ཀྱང་དབྱེ་མའི་མར་མེ་དེ་མཐོར་མ་སོང་
 དམར་མ་སོང་། མེམས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སངས་གྱིས་པར་འབྱུར་
 ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་དེ། དེར་གྱུ་ལ་པོས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོན་མེ་
 དཔག་དུ་མེད་པ་ཕྱལ་ནས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་གསུངས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་། བདག་གི་བསོད་ནམས་འདིའི་མཐུས། བདག་ཀྱང་
 སྟོན་མེད་ཡང་དག་ལྷོགས་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་དུ་རེ་བ་ལགས་པས། བྱོད་ཀྱི་བཀའ་རིན་
 བཅེ་བས་བདག་ལ་སངས་གྱིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལྟར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་

པས། བཀའ་སྒྲུབ་པ། གྱུ་པོ་སྒྲ་མེད་ཡང་དག་ཤིགས་པའི་སངས་གྱུས་དེན་
 རྟེན་པར་དཀའ། བརྒྱའི་སྒྲ་པ་ལས་ལྷ། རི་བོ་ལས་ཀྱང་བརྒྱུང་། གྱུ་མཚེ་བས་
 ཀྱང་ཟུབ། བདེ་སྒྲུབ་ཏུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན། གྱུ་པོ་བདག་གི་སྤོན་སྤྱོད་བཀའ་ཞུ་མང་
 པོར་སྤྱོན་པ་མང་པོ་བཏང་ཀྱང་ཤིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། དེ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་
 དང་བ་རྩི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གྱུ་ཡིན། ངས་སྤོན་གྱུ་པོ་ལ་
 རྩར་སྤྱོས་དུས་སྒྲིང་བཞིའི་བདག་པོ་བྱས་དེ་ཟས་ཞོར་འབྲུ་གོས་སོགས་འདོད་
 དགའི་སྤྱོན་པ་ཡུན་རིང་བཏང་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། ལྷ་སྒྲུབ་ཏུ་སྤྱོས་དུས་སྤྱོན་
 པའི་འཁོར་ལོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཏང་ཀྱང་མ་ཐོབ། བཅིས་སྤྱོས་སྤྱོད་བ་བོ་ལ་མར་སྒྲང་
 པོ་བཀྱད་སྤྱོན་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། གྱུ་པོའི་བྱ་
 བཟུགས་ངན་སྒྲུ་ཤར་སྤྱོས་དུས་དཔལ་དང་དབྱང་དང་རང་བཟུགས་ལུས་སྟོག་
 སོགས་བཀོད་ཞིང་། ལྷའི་ཞོར་བྱ་སྤྱོན་ནས་བོད་ཁྱེད་ལྟོང་ཕྱག་དུག་ཆུ་གསེར་གྱི་
 མཚོད་སྟོང་ལྷར་སྒྲུབ། དཔལ་འབྱོར་རི་གྱུ་ལྷན་པོ་ཅམ་གྱུར་པས་སྤྱོན་པ་སོགས་
 བྱས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། ཅེ་གསུམ་གྱུ་པོ་
 པོར་སྤྱོས་དུས་བདག་གི་བདེན་མཐུས་ཆར་མེད་ལ་ཆར་ཡབས། ལྷ་གི་རྣམས་
 བཅོམ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། ལྷ་ཆེན་གྱུ་པོར་སྤྱོས་དུས་མཚོད་སྤྱོན་ཆེན་པོ་
 བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། མི་ཐེ་ལའི་གྱུ་པོ་
 པོར་སྒྲུ་བྱུང་ཅེས་པར་གྱུར་དུས་དཀའ་ཕྱབ་དང་མཚོད་སྤྱོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཐོབ་
 ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། བྱུང་པར་སྤོན་གྱུ་པོ་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱ་ཕྱ་མ་
 མཁའ་བཞི་དང་། བྱ་ལྷ་པ་གདོང་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྱང་བ་ལ་མིང་མེ་ལོང་བཞིན་
 ཞེས་བཏགས། དེ་ནི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་རྩི་མ་མེད་པ། ཤེས་རབ་ཙན། ཡོན་ཏན་
 དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྤྱོས། མཐར་ཡབ་དགའ་བོ་གཤེགས་ཁར་ཐུགས་དཔོངས་བཏང་

ཞིང་སློན་པོ་ལ་སྤྲུམ་པ། བདག་གྱུ་ལ་སྤྲུམ་པ་འདི་བྱ་ཚུ་བ་མོ་འདི་བཞི་ལ་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། བྱ་མེ་ལོང་བཞིན་འདི་བཟུན་མོ་དང་། སློན་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་
 བའི་འོས་ཡིན་པས། འདི་མིའི་དབང་པོར་བཀུར་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་ནས། གྱུ་ལ་པོ་དགའ་བ་མཐོ་རིས་སྤྱུ་ག་ཤེགས་མོ། དེ་རྗེས་
 སློན་པོ་ཞུས་ཀྱིས་བཟུན་མའི་ཚོགས་ཀྱི་ཞེས་དང་། དབྱ་གྱིན་མི་གཡོ་བ་དང་།
 རིན་པོ་ཆེའི་རྣམས་རེན་པ་དང་། གཏེར་དུག་ཤེས་པ་སོགས་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་
 བདག་དུ་བཟུག་དེ། མེ་ལོང་བཞིན་གྱུ་ལ་པོར་མངའ་གསོལ་བས། གྱུ་ལ་པོས་གྱུ་ལ་
 སྤྲུམ་ཚེས་བཞིན་བསྐྱངས་དེ། ཕྱི་ནང་གི་སློབ་པ་ཞུས་ཀྱང་རང་སར་ཞི། དེའི་ཆོ་གྱུ་
 མཚན་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྲུག་པ་ལས་ཀྱིས་འཁྲིའི་བ། བྱ་མེ་དབྱུག་གྱུ་
 ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་གིས། བྱིས་བདག་ཞིག་ལས་མོས་སྤྱང་གཡུར་ནས་ཞིང་མོས་ནས་
 སྤྱང་བདག་པོ་ཅན་དུ་སྤོང་དུ་ཕྱིན་པས། སྤྱང་བདག་ལྟོ་ཟ་བ་དང་ཐུག་པས་སྤྱང་
 སློར་བཞག་པ། སློབ་གཞན་ཞིག་དུ་ཕྱོན། བདག་པོས་བཅའ་བས་མ་རྟེན་པས་
 དབྱུག་གྱུ་ཅན་གྱི་སར་ཕྱིན་ནས་འདི་སྤྱང་དགོས་ཞེས་འཕྱུག་ནས་གཉིས་ཀ་གྱུ་ལ་
 པོ་མེ་ལོང་བཞིན་གྱི་དྲུང་དུ་ཁྱེད་བདུག་ལ་ཕྱིན། རུའི་ཁ་ཞིག་དུ་ཤིང་བཟོ་བ་གཅིག་
 དང་འཕྲད་པས། དབྱུག་གྱུ་ཅན་གྱིས་རྒྱ་འདི་གཏིང་རིང་ཐུང་རྒྱས་པར། ཤིང་བཟོ་
 སའི་ཕྱེའུ་རྒྱར་བཟུག་ཕྱེ་གཏིང་ཟབ་པོ་ཟེར་ཕྱེའུ་རྒྱར་ཤོར་ནས་གཉིས་པོ་འཕྱུགས་
 དེ་ཁྲིམས་ལ་བདུག་དུ་ཕྱིན། ཡང་ལམ་བར་དུ་མི་ཞིག་གིས་དྲོ་མོད་མ་ཞིག་ཤོར་བ།
 འདི་དྲོ་འདི་བཞོར་མ་ཐུབ་པས་དྲོ་འདི་ཁྲོག་དང་བྱས་པས། དབྱུག་གྱུ་ཅན་གྱིས་
 དྲོ་མཁོ་ལ་རྩོད་འཕངས་དེ་གསལ་དཔས་གཉིས་ཀ་ཁྲིམས་ལ་བདུག་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་
 དེ་ཞུས་པ་ལ་ནས་ཆང་ཆོང་མ་ཞིག་གིས་བྱིས་དུ་ཆང་ཉོམ་ནས་བདུང་བས། ཆང་
 ཆོང་མའི་བྱིས་སྤྱུག་ན་ཁྲེའུ་ཞིག་སྤྲུལ་བ་མ་ཤེས་པ་དེའི་ཕྱིང་དུ་དབྱུག་གྱུ་ཅན་གྱིས་

བསྐྱེད་པས་བྱ་ཆུང་བསྐྱེད་པས་ནས་ཤི། བཞིས་ཀ་བྲིས་སེལ་བདུག་དུ་སོང་། དེ་ནས་
 བྲག་མཁན་ཞིག་གིས་བྲིས་འགྲམ་དུ། དབྱུག་གུ་ཅན་རང་མོངས་ཀྱིས་རྩིག་པའི་
 རྩེང་དུ་འཛོགས་དེ་མཚོང་པས་ཁང་འགྲམ་ན་ཐགས་མཁན་ཡོད་པའི་རྩེང་དུ་རྩུང་
 བས་ཐགས་མཁན་ཤི། ཆུང་མས་རྩོད་ཅིང་གྱུ་པོའི་དུང་དུ་བདུག་དུ་སོང་། དེ་
 བས་དེ་དག་ཐགས་ཅད་གྱུ་པོའི་དུང་དུ་བདུགས་ཤེར་བྱས་པས། གྱུ་པོ་ཀུན་ལ་
 བྱམས་པའི་ཐུགས་དང་ལྷན་པས་སོ་སོར་ཉེས་པ་མེད་པ་རྩོད་པ་ཞི་བ་ལ་ཐབས་
 མཁས་པས་ཞལ་སྒྲེབ་ཅད་པ་ནི། སྤང་གི་བདག་པོས་སྤང་སྒྲེབ་མིན་མ་བདུག་
 འདུག་པས། བདག་པོའི་མིག་ཕྱང་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱི་སྤང་སྒྲེབ་བཅུག་པ་གོ་
 བར་མ་སྤྲོས་པས་སྒྲེའོང་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆུ་གཏིང་རིང་
 བྱང་རྩིས་འདུག་པས་མིག་ཕྱང་ཅིག། ཤིང་མཁན་གྱི་སྒྲེའུ་ཆར་བོར་འདུག་པས་ལག་
 པ་ཚོད་ཅིག། ཏྲ་བདག་གིས་ཏྲ་ཁོག་ཞེས་སྤྲོས་འདུག་པས་སྒྲེའོང་ཅིག། དབྱུག་གུ་
 ཅན་གྱིས་རྩོམ་པའི་འདུག་པས་ལག་པ་གཅིག་ཚོད་ཅིག། ཆང་ཚོང་མས་བྱ་ཆུང་
 གོས་མང་མོས་གཡོག་འདུག་པས་ལག་པ་ཚོད་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་མ་བདུག་
 པར་བསྐྱེད་འདུག་པས་མིག་ཕྱང་ཅིག། ཐགས་མཁན་གྱི་བྱང་མེད་ལ་དབྱུག་གུ་ཅན་
 འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བྲིས་ཐབ་དུ་འཁྱེར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། སྤང་བདག་ནི་བདག་གིས་
 སྤང་མེད་པའི་ཁར་མིག་མེད་པ་མི་བཟོད་པས་བཞིས་ཀར་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞུས། དེ་
 བཞིན་དུ་ཤིང་མཁན་གྱིས་སྒྲེའུ་མེད་ཁར་ལག་པ་གཅིད་མི་དགོས་པ་བཞིས་ཀར་
 ཉེས་མེད་ཞུས། ཏྲ་བདག་གིས་བདག་གིས་ཏྲ་མེད་ཁར་སྒྲེའུ་མེད་པ་བཞིས་ཀར་ཉེས་
 མེད་ཞུས། ཆང་ཚོང་མས་བདག་ལ་བྱ་མེད་ཁར་ལག་པ་མེད་པ་བཞིས་ཀར་ཉེས་
 མེད་ཞུས། ཐགས་མཁན་མོས་བདག་ཁྱོད་མེད་ཁར་འདི་དང་བྲིས་ཐབ་བྱེད་མི་
 དགོས་པ་བཞིས་ཀར་ཉེས་མེད་ཞུ། དེ་ལྟར་དག་ཐགས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཉེས་

པ་མ་བཟེད་པས། དབྱུག་གུ་ཅན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་ལྷུས་པས་ཐམས་ཅད་གྱུ་ལ་
 བོས་ཉིས་མེད་བདེ་བར་བདང་ཞིང་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གནན་དེ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཆོས་
 བཞིན་བསྐྱངས། ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ལ་ཟས་སྤྱན་དེ་སེམས་ཅན་
 ཀུན་གྱིས་སྟོག་སྐྱབས། གྱུ་པོ་མེ་ལོང་བཞིན་དེ་སྤོན་གཞོན་ཏུ་སྐྱར་བགས་ཞེས་པར་
 བྱུར་དུས་གོང་ཁྱེར་ཕྱོང་ཕྱག་དུག་ཅུར་གསེར་གྱི། མཚོད་རྟེན་བཞེངས་དེ་མཚོད་
 པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་མོད། བྱང་ཆུབ་ནི་མ་ཐོབ། དེ་དུས་གྱུ་པོ་མེ་ལོང་
 བཞིན་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ལ། སྤྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། སྤྱིན་པ་དེ་ཡང་
 འབྱོར་གྱིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཡིན། ལྷན་མེད་པར་ཡང་དག་
 པ་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་ནི་སྤྱོད་པོ་བསྟུ་ཕྱག་མང་པོར་མོངས་པའི་སྤྱིན་དང་བྲལ་
 ཞིང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ཆོགས་སྤྱན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
 པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས། རྫོམ་སེམས་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་
 ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་ཆོས་བསྐྱོར་དུ་གདམས་པ་སྟེ། མཛོད་བསྟུ་
 དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གྱུ་པོ་མེ་ལོང་གཞོང་གི་ལོ་གྱུས་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
 མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཙོ་བསྟུད་པའོ།

XIX.

ཡལ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ།

ཤ་རིའི་བྱ་རབ་དུ་བྱང་བའི་དོགས་བཞེད་ནི།

གང་ཡང་དགེ་བའི་གོགས་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བྱས་
 པའི་ཕན་བདགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཕ་མ་དང་། སྤྱན་རླབས་དང་། གཉེན་དང་མཛོལ་བ་ཤེས་
 སོགས་སྤུས་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱུ་པོའི་ཁབ་

འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་དཀའི་གནས་སུ་བཞུགས་ཆོ། ཀུན་དུ་གྱུ་པར་ནས་སྦྲེས་དང་
 ཉེ་གྱུ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དགོ་སྤྲོད་གི་དངོས་པོར་སྦྱབ་དགྲ་བཅོས་པ་ཐོབ། དེར་ཉེ་
 གྱུ་ལ་ནི་ཤ་རིའི་བྱ་ཞེས། གློ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ལ། དགོ་
 སྤྲོད་ནྟེས་ས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་དེ། བཅོས་ལྡན་འདས་ལ། ཤ་རིའི་བྱ་འདི་ཤེས་རབ་
 མཚུངས་པ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་སྤྲོན་གྱི་ཅིལ་གསུམ་ཞུས་པར། འདི་སྤྲོན་བྲས་
 ཟེའི་བྱ་མོ་སྤྲུང་བུ་ཀ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྲེས་ཆོ། རང་གི་མིང་པོ་སྤྲུང་བུ་པ་ཞེས་པ་རང་
 སངས་གྱིས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར། སྤྲུང་བུ་ཀ་ཁྲིམ་བདག་དང་བཅས་པས་བསྟེན་
 བཀུར་རབ་དུ་ཞུས་ཤིང་གསུམ་པས་མཉེས་པར་བྱས། དེ་ལ་འབྲུལ་གྱི་འོས་གོས་
 འཛོམས་པའི་ཆོ། གྱི་རྩོན་པོས་གྲུབ་པ་དང་། ཁབ་རྩོན་པོས་ཟབ་ཅིང་སྦྱང་པ་ཐམ་བྱུང་
 དུ་འགྲོ་བ་ལ་མགུ་མེ། སྤྲོན་ལས་བདུབ་པ། བདག་གིས་དགོ་བའི་ཙྰ་བ་འདིས།
 མ་འོངས་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་གློ་དང་ཤེས་རབ་རྩོད་གྱི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག།
 ཟབ་པ་ཁབ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། ཁམ་ཐོགས་མེད་པ་སྦྱང་པ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་བདུབ་པས། ཤ་རིའི་བྱ་འདི་གློ་དང་ཤེས་རབ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་དེ་གསུངས།
 ཡང་དགོ་སྤྲོད་ནྟེས་ས་ཀྱིས་ཞུས་པ། འོ་ན་ཤ་རིའི་བྱ་འདི་རིགས་དང་འོངས་སྤྲོད་
 འཁྲིང་པོ་ཅམ་ལ་རིག་བྱེད་སྦྱེ་བ་གར་མཁན་གྱི་གྱིད་དུ་འབྱུངས་པ་ཅིལ་གསུམ་
 ཞུས་པས། བཀའ་སྦྱུལ་པ། དེ་ནི་སྤྲོན་གྱི་ལ་པོ་གློ་གོས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དུས་
 དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་འདོད་ཁོ་ན་བསམ་པར། རང་གི་ཡབ་ཀྱིས་
 སྦྲེས་པ། དད་པས་དགོ་བ་སྦྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་གཤམ་གནོད། གཞོན་ནུ་
 དཔལ་འབྱོར་འདི་ཅམ་བཞག་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་འོས་པ་མིན། ཅེས། དུམས་པའི་
 ཆོག་གིས་ཐོག་མེ་གྱུ་ལ་སྤྲོད་གནད། བས་ཞིག་ཁྱང་ཆེན་ལ་ཞོན་ནས་ལས་དུ་འགྲོ་
 བར། མི་དབྱུལ་པོ་གི་དཔོ་ཞིག་དང་འཕྲད་པས་སྤྲོད་ཆེ་སྦྲེས་དེ་སྦྲེས་པ། ད་ལྟ་

སྐལ་མེད་ཞོར་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་འཆིངས་པས་བསྐྱམས་ན་ཆོས་བྱེད་དབང་མེད། ཁྱོད་
 ལ་འཆིངས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཅིས་མི་བྱེད་གསུངས་པར། གྱུལ་པོ། བདག་ནི་ལྷུང་
 བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་སྐྱབ་པའི་ཉེ་མཁོ་ཞོར་ཇོས་གང་ཡང་མེད།
 ཞུས་པས། གྱུལ་པོའི་སྐྱས་ཀྱི་གོད་པོར་མཐུན་ཀྱེན་ནི་མས་སྦྱིན་དེ་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་
 བགས་སུ་འཁྲིད་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་བཅུག། རིང་མིན་གོད་པོས་རང་སངས་གྱིས་
 ཐོབ། གྱུལ་པོའི་སྐྱས་དྲིན་ཆེ་བར་བསམ་ནས་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་བསྟོད་དེ། རྩོམ་ལྷུལ་
 སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་པས་གྱུལ་པོ་དད་ནས། ཀྱེ་མ་རིགས་དང་སྟོབས་འབྱོར་མཐོ་ན་
 ཆོས་ཀྱི་སྐལ་པ་མེད་ཅིང་། རིགས་དམན་དབྱལ་བ་ནི་མས་ལ་ཡང་ཆོས་སྐལ་མེད་ན།
 བདག་ནི་སྦྱོལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་བར་པ་དམན་པའི་རིགས་ལ། འབྱོར་བ་ཉེ་
 མཁོ་ཙམ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་སྦྱོབ་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་རང་སངས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྦྱོན་
 ལམ་བདུག་པས་ད་ལྟ་ཤི་བྱུང་བྱེད་པ་བར་མ་གར་མཁམ་གྱི་རིགས་སུ་སྦྱོབ་
 པའོ། །སྦྱོན་སངས་གྱིས་འོད་སྲུང་གི་དྲུང་དུ་ཤི་བྱུང་བྱེད་པ་བར་དུ་བྱུང་དུས་མ་
 འོངས་པ་ན། སངས་གྱིས་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་སྟོབ་མའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་མཆོག་དུ་
 གྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའོ། །འདི་ནི་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་
 པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཆོས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།
 ཤི་བྱེད་བྱེད་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མེད་སྐྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
 བྱས་པ་ལྟེ་བཅུ་དག་པའོ།

XX.

ཡལ་འདབ་ཉི་གུ་པ།

གྲོ་ཞིན་བྱེ་བ་ནི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱུ་ཤིང་གྲོ་ཞིན་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་
དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། རྟོན་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྱིས་བདག་
སྦྱོབས་གྱི་སྤེ་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་ཕུག་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པར། དེའི་
བཅུན་མོ་གྱུ་ལ་སྤེ་ཞེས་པར་བྱ་མིག་བསྐྱེད་པར། རྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ན་གྱིན་རང་
དོགས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཞིག་སྐར་མ་གྲོ་བ་ཞིན་ཉིན་སྦྱོས་པ། མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས།
འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་སྦྱོས་པ་ཞིག་ལྟེ། རྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསེར་སྤང་བྱེ་བ་
རེའི་ཀྱང་མི་དོ་བ་འདུག་ཅེས། མིང་ལའང་གྲོ་བ་ཞིན་སྦྱོས་ནི་བྱེ་བ་རི་ཞེས་
བདགས། དེ་གཞིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་དེ་ཆེར་ཡོང་དུས། མ་ལ་
ཆོག་ཅུབ་སྦྱས་པས་ཀྱིན་བྱས། པའི་བཀག་ཀྱང་མཉན་པར་གྱི་མཚར་རིན་པོ་ཆེ་
ལེན་དུ་འགྲོ་བར་ཆས། མའི་མཆི་མ་བཏང་བས། ང་འགྲོ་ཁར་དུ་བ་དེན་འབྲེལ་
ངན་པ་མ་འདི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས། ཆོག་ཅུབ་སྦྱས་
དེ། དེན་མཐུན་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་གྱི་མཚར་གཟིངས་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་
རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ལེན་དེ་གྱི་མཚོའི་མཐའ་བྱེ་མའི་གླིང་དུ་བསྐྱེད་པས། འཇིག་
དེན་གྱི་ཁམས་ན་བཟུ་བས་མི་ངོམས་པ་ནི་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྦྱོན་པ་སངས་གྱིས་
དང་། རི་རབ་ལྷན་པོ་དང་། གྱི་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ནི་བཟུ་བས་མི་ངོམས་
པས། གྲོ་བ་ཞིན་སྦྱོས་ཀྱང་གྱི་མཚོ་ལ་བཟུ་བས་ཡངས་ནས་གཉིད་མ་ཁགས།
སྤྲོ་གཉིད་ལ་ཤོར། ཁོང་པ་གཞན་ནི་མས་གཉིད་སང་དེ། དེད་དཔོན་བྱོན་
གྲུབ་པར་བསམ་ནས་མགྲོགས་པར་ཕྱིན། དེ་ནས་གྲོ་བ་ཞིན་སྦྱོས་ཉི་མས་དྲོས་པས་

མཉམ་པ་སྟེ། རོན་མཐུན་ཞུས་སྟེགས་པས་བྱེ་མའི་ལས་རྒྱུ་གིས་བསྐྱབས་པས་
 ལས་མ་རྟེན། ལས་དབང་གིས་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་སོང་སོང་བས་ངལ་ཞིང་དུ་བལ་དང་
 ཡིད་གདུང་བས་བསམ་པ། ཞོར་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ཞོར་སྐྱབ་པའི་
 བསམ་སྒྲུང་འདི་རང་གི་རང་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། གྱིད་པ་དང་། གཞོན་པ་བྱེད་པ་
 རྩལ་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདི་དག་གིས་བྱས་སོ། མི་ཐམས་ཅད་ཞོར་སྐྱབ་པའི་བག་
 ཆགས་གོམས་པས་སྒྲོ་སྒྲོངས་པ་ཞུས་གསེར་གྱི་རི་ཐོབ་ཀྱང་ནམ་གྱི་བར་ཆོག་
 ཤེས་དང་ཆོས་པ་མེད། ས་གཞི་འོག་འདི་ནི་འབར་བའི་མེས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་
 བ་སོགས་ངན་སོང་གི་གནས་ཡིན་ལ། ས་གཞི་འདི་ཉི་མས་ཆོག་པས་བདག་ནི་
 རབ་དུ་སྒྲོམ་ཞིང་རི་དྲགས་ལོང་བ་བཞིན་ཅི་བྱ་གར་འགོ་སྐྱེས་ལྟེ་དལ་བྱས་སོང་བ་
 ལས། ལྷགས་ཀྱིས་གོང་ཁྱེད་ཞིག་མཐོང་བའི་སྒོ་དུང་དུ་ཕྱིན་པས། སྐྱེས་བྱ་མིག་
 དམར་བ་འཛིགས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་ཆུ་རྒྱུས་པར་ཅི་ཡང་མི་སྐྱ་བར་ནང་
 དུ་ཞུགས་པས་ཡི་དྲགས་མང་པོ་ལྷས་ཀྱི་ཤ་དང་རུས་པ་ཆུ་གྱུས་ཀྱིས་བར་སྐྱམས་
 ཤིང་། ཤིང་བསྐྱེད་པའི་དུས་བྱ་ལྟ་བུ་ཞུས་ཀྱིས་འཇུག་ནས། དེ་རིང་ཆུ་རི་
 མིང་ཐོས་པས་ངེད་ལ་ཆུ་སྒྲངས་ཟེར་བར། གོ་བཞིན་སྐྱེས་རང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡང་
 བཅེད་དེ། དེ་དག་གིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིང་ཆེས་ཅི་དྲག་དུ་གྱུར་ནས། དེ་དག་ལ་
 རྒྱུས་པས། ཁྱེད་ཞུས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་བཅོམ་དཔག་ཞིང་ཐར་པ་མེད་པ་འདི་འདྲ་ལས་
 ཅི་བྱས་པ་ལས་བྱུང་རྒྱུས་པས། བདག་ཞུས་ཐར་མེད་རང་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲོན་
 རང་གིས་ང་གྱི་ལ་གྱིས་གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་གིས་སྒྲོད་ཅིང་། སྐར་པ་བདེ་བ་དང་།
 གཞན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆོག་ཅུང་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱིན་
 པ་མ་སྐྱིན་ཞོར་འཕྲོགས་པ་དང་། གཞོན་སེམས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་ལ་
 འབགས་པ་སོགས་ལས་ངན་སྐྱ་ཆོགས་བསགས་པས་ཡུན་རིང་ལ་དོས་དྲག་པའི་

སྤྱུག་བསྐྱེལ་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱོང་བ་ལགས་ཟེར་རོ། །ཀུན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་དྲུགས་
 མང་པོ་མཐོང་བས་སྤྱིར་ཇི་དྲག་པོ་སྤྱིས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 རྟོབས་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་གོང་ཁྲིར་དེ་ལས་ཐོན་ནས། རྟགས་ཀྱི་ཚལ་གྱི་བ་བསིལ་
 ལྡན་པ་ལ་ཕྱིན་ཀྱང་ལམ་རིང་བ་དང་། བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ལོང་བ་བཞིན་འོད་
 བྱེད་ཀྱི་རིལ་ལྷུངས་པས། ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་མཚམས་སུ་ལྷེན་ཤིང་དང་མེ་རྒྱུ་གིས་
 བརྒྱན་པའི་རྣམ་པོ་བྱང་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལས་ཁང་ཞིག་མཉམ་དུ་མཐོང་། དེར་སྐྱབ་
 དང་སྐར་མ་ཤར་བའི་མཚམས་སུ་མཛེས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་བྱང་ནས་སྤྱིས་བྱ་
 མཛེས་པ་ཞིག་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་བདེ་བ་ཕྱན་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་
 དག་གིས། གྲོ་བཞིན་སྤྱིས་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ་བཟའ་བདུང་ཞིས་པོས་མཉེས་པར་
 བྱས། ཐོ་རངས་སྤྱོད་ཤིང་ཤར་བ་དང་མི་དྲག་པ་བཞིན་གཞུང་ལས་ཁང་དང་ལོངས་
 སྤྱོད་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཡལ་ནས། སྤྱིས་བྱ་མཛེས་པ་དེ་མདོག་དང་རྟོབས་ཉམས་
 ཤིང་ས་ལ་བྱུང་བས། གྲིབ་དུ་ཤིན་དུ་འཛིགས་པའི་བྲི་མང་པོ་བྱབ་སྤྲེལ་དང་
 མགྲོན་པ་ནས་བརྒྱུང་ག་རྣམས་ཟེས་པས་མི་དེ་སྐད་ངན་འདོན་ཞིང་ག་ཁྲག་ཐམས་
 ཅད་ཟད་ཟད་ཟད་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཉིན་མོ་འདས་མཚན་གྱི་ཆ་ཟིན་པ་དང་གཞུང་
 ལས་ཁང་དང་། ལྷ་མོ་བཞི་དང་མཛེས་ལྡན་སྤྱིས་བྱ་དེ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་སོགས་
 སྤར་བཞིན་བྱང་སྤྱི་རྒྱབ་མོ་བདེ་སྤྱོད་དང་ལྡན་ནོ། དེ་ལྟར་ཉིན་སྤྱུག་མཚན་བདེ་བ་ལ་
 ཡ་མཚན་ཏེ་གྲོ་བཞིན་བྱེད་ནས་སྤྱིས་བྱ་དེ་ལ་དྲིས་པར། དེས་སྤྱིས་པ། བྲོགས་པོ་
 བྲིད་ནི་ངས་ངོ་ཤེས། ང་ཡང་ནོར་ལས་བྱང་བའི་གྲོང་ཁྲིར་ནས་ཡོན། བདག་
 ཕུགས་སྤྱོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དྲག་དུ་ཕུགས་ཀྱི་ག་བཙོངས་ནས་ཡོ་བྱད་སྐྱབ་པ་ལ།
 འཕགས་པ་སྤྱིར་ཇི་གཏེར་ཀྱང་ཡོན་བསོད་སྤྱིས་ལ་ཕེབས་པས། །བདག་ལ་
 ཐུགས་བཅེ་བས་བྲོད་ལས་ངན་འདི་འདྲ་བསགས་ན་སྤར་བྲོད་རང་གི་ཐོག་དུ་

འབབས་པས་སྒྲིག་པ་མ་གསོག། ཅེས་གསུངས་པར། བདག་གིས་མ་ཉན་པར་
 སྒྲར་ཡང་གསུངས་པ། གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ཉི་མོ་སྒྲིག་པ་ལ་ཅེས་ཀྱང་མི་འདྲེས་སུ་ན།
 མཚན་མོ་དམ་ཚིག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་འོངས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་
 པར། བདག་གིས་ནུབ་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་བསུངས་ཤིང་བླངས། ཉི་མོ་
 སྒྲིག་པ་སྤྱད་པས་ད་ལྟ་མཚན་མོ་བདེ་ཞིང་། ཉི་མོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་དུ་མེད་པ་
 མྱོང་བ་འདི་ལྟ་བུར་སྦྱེས། ད་ཁྱེད་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་བདག་གི་བྱ་ལ་རང་རེད་
 ཁང་པའི་རྩར་མཐའ་ན་གསེར་གྱི་སྒོ་ད་སྤྱོད་ནས་ཡོད། དེ་དུང་ལ་སྒྲིག་པ་སྤྱོད་བ་
 དང་། འཕགས་པ་ཀ་དུ་ཡ་ན་ལ་བསོད་སྟོམས་ལུལ། སའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ཞུས་
 ཤིག་གསུངས་དང་ཟེར་བར། དེ་བཞིན་བྱའོ་གསུངས་ནས་བྱོན། དེ་ནས་ཡང་
 ལྷ་འི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞིག་གི་ནང་ན། དེ་ན་པོ་ཆེ་དང་། བསྐྱེད་ཁྲི་མཛེས་ཤིང་
 དགའ་ཚལ་དང་ལྷན་པར་སྤྱོད་བྱ་བཅིག་དང་ལྷ་མོ་ཞིག་དེ་ཆེན་གྱི་དང་ཡོ་བྱད་
 ཀྱིས་ལུག་པར། གོ་བཞིན་སྤྱོད་མཆོད་ཅིང་། ཉི་མོ་བདེ་སྤྱོད་དང་ལྷན་ལ། མཚན་
 མོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་མོ་སོགས་གར་སོང་མེད་པར་སྤྱོད་བྱ་དེའི་ལུས་དུག་
 སྤྱུལ་འཛིགས་པ་ཞིག་གིས་ལན་བདུན་བཀྱིས་ཤིང་བཅིངས་ཏེ་ཁྲུང་པ་ནས་བརྒྱུང་
 ཟེར་བྱེད་ཅིང་། ཡང་སྤྱོད་ཅིངས་ཤར་བ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷ་མོ་དང་བཅས་པ་
 སྤར་བཞིན་བྱུང་། མི་དེ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས། དེ་ན་པོ་ཆེད་གྱི་དང་ཡོ་བྱད་
 སོགས་ཉི་མོ་བདེ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད། ཡང་ས་མཁལ་བ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷ་མོ་
 དང་བཅས་གར་སོང་མེད། སྤྱུལ་དེ་དུང་ནས་མི་དེ་བསྐྱེད་ཤིང་སྤྱོད་པོ་ནས་བརྒྱུང་
 ཤིག་ཀྱིས་མཐའ་མཐའ་ཅད་ཟད་དུ་ཟ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་ཉི་མོ་མཚན་དུ་གཏུ་བྱོང་
 པར། གོ་བཞིན་སྤྱོད་ཀྱིས། སྤྱོད་བྱ་ཁྱེད་ལས་ངན་འདི་ལྟ་བུ་ཅིལས་བྱུང་སྤྱོད་པས།
 དེ་ན་རེ་བདག་ཀོར་ལས་བྱུང་གི་གོང་ཁྱེད་ནས་ཡིན། བདག་གིས་གཞན་གྱིས་རྩུང་

མ་ཀུས་པས་ཆད་པ་ཤོག་ཅིང་། ད་དུང་མ་ཉན་པས། འཕགས་པ་ཀུའུ་ལ་ནས་
 བདག་ལ་སྒྲིང་ཇེས་ཁྱོད་འདིར་སྤྲོད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལས་ལྷི་བ་འདི་མ་བྱེད་གསུངས་
 ཀྱང་ད་དུང་མ་ཉན་པར་སྤྲོད་ཡང་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཅི་ལྟར་ལྟོ་མོ་ལས་ངན་འདི་མི་
 སྤོང་ཀྱང་། ཉིན་ཕྱེ་མ་ལེབ་མར་མེལ་འབབས་པ་དང་། ཁྱི་ལྷ་བྱའི་སྤོང་པ་འདི་
 སྤོངས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་སྤྲོད་ཉིན་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་སྤངས་
 ཤིང་བསྤངས་པས། ད་ལྟ་ཉིན་མོ་བདེ་སྤྱིད་དང་ལྷན་ཞིང་། མཚན་མོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 སྤོང་པ་འདི་ལྷ་བྱར་སྤྱེས་པ་ལགས། ད་ཁྱེད་ཅོར་ལས་བྱུང་གོང་དུ་བྱོན་ནས་བདག་
 གི་བྱ་ལ་འདི་སྤྲོད་གསུངས། རང་རེདི་མེདི་གནས་ན་གསེར་སྤྲོས་ཏེ་བཞག་ཡོད།
 དེ་ཕྱང་ལ་འཛོལ་ལེ་ཕྱེད་དང་ཀུའུ་ལ་ན་མཚོད་ནས་བསྡོལ་བ་ཞུས་ཤོག་གསུངས་
 དང་ཟེར་བར། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་བྱོན་པས། ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞིག་ན་ཅོར་
 བྱའི་གྱིན་དང་ལོངས་སྤོང་ལྷན་པར་ལྷ་མོ་མཇེས་སྤྱག་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་
 སྤོང་པ་ཞིག་གིས། གོ་བཞིན་སྤྱེས་ལ་ལྷ་ལོ་ཞལ་ཟས་དང་བདུན་ཅིདི་བདུང་བ་དངས་
 པ་བཞེས་པའི་ཚོ། གཞལ་ཡས་ཁང་དེདི་ཁྲི་ཀྱང་བཞི་ལ་ཡི་དྲགས་བཞི་བདགས་
 ལས་ཉམ་ཐག་ཅིང་བལྟ་མི་བཟོད་པ་འདུག་པས། དེ་དག་གིས་གོ་བཞིན་སྤྱེས་ལ་
 སྤྲོད་ཟེར་བའི་བདེ་བྱས་ཤིང་ལྷོགས་སྒྲོམ་མི་བཟོད་འདུག་པར། ཤིན་དུ་སྒྲིང་ཇེ་བའི་
 ཟན་ཆང་རེ་བྱིན་པས། གཅིག་ལ་ཕྱབ་མར་སོང་། གཅིག་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལྷས།
 གཅིག་ལ་རང་གི་ཤ། གཅིག་ལ་ནྟག་ཁྲག་དུ་སོང་། དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཟོད་མི་
 ཤེས་པར་གྱུར་པ་ལ། ལྷ་མོ་དེས་སྤྲོས་པ། བདག་གི་སྤོན་ནས་འདི་དག་ལ་ཟས་
 མ་ལྟར་ཞིག་ཞུས་པས། དེ་འདི་ལྷ་བྱའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཟས་བྱིན་པས་ལན་ཟེར་བར།
 དེདི་གྱུ་མཚན་དེས་པས། ལྷ་མོ་ན་རེ་བདག་སྤོན་ཅོར་ལས་བྱུང་བའི་གོང་དུ་བྱིས་
 བདག་གིས་ཆུང་མ་རབ་དག་འཁྲིམ་པར་ཡོད་དུས། སྤྱེས་སྤྲོད་མཚོད་པའི་དུས་

སྒྲིབ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པའི་ཟས་ཞིས་པོ་བཤམས་པའི་ཆོ། འཕགས་པ་ཀུ་ཡ་
 ན་བསོད་སྒྲིམས་ལ་བྱོན་པར་བདག་གིས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། བྲལ་ས་ཇེས་
 བཟུང་ཕྱེ་བཤེགས་ཇེས་བདག་གི་བྲིས་བདག་བྲས་ཟེ་དགའ་བ་ཞེས་པ་བྲས་བྲས་
 ནས་སྒྲིབས་བྱུང་བ། བདག་གི་དད་པ་དང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་
 མཆོད་པའི་ལོ་གྲུས་བཤད་པས་ཁྲིམ་ནས། མཆོད་འོས་ཀྱི་གྲུ་སྐར་མཆོད་པ་མེད་
 པར། དག་སྦྱོང་སྐྱ་མེད་གཡོ་ཅན་དེ་ལ་གྲུ་ཕྱབ་སྒྲིན་ན་འོང་ཞེས་འབར་བས། ད་ལྟ་
 བྲི་ཀྱང་དང་པོ་ལ་བདགས་པའི་ཡི་དྲགས་འདི་བདག་གིས་བྲིས་ཐབ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
 ཟས་གྲུ་ཕྱབ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལས་དེའི་ཚམ་སྒྲིན་ཅིང་། བྲི་ཀྱང་གཉིས་པར་བདགས་
 པ་འདི་བདག་གིས་བྲུ་ཡིན་དེ། དེ་དུས་དག་སྦྱོང་དེ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལྷམ་མི་ཟ་བ་ཞེས་
 སྒྲིམ་པས། ད་ལྟ་ཟས་ཐོ་ལྷམ་དུ་འགྲོ། དེ་བཞིན་བྲི་ཀྱང་གསུམ་པར་བདགས་པ་
 འདི། དེའི་དུས་མནའ་མ་ཡིན་དེ་དྲག་དུ་འང་ཟས་སྒྲིན་ལ་ཟ་ཞིང་བདག་ལ་མནའ་
 བྲས་ནས་རང་ག་ཟ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ད་ལྟ་ཟས་རང་གར་འགྲོ། བྲི་ཀྱང་བཞི་པར་
 བདགས་པ་འདི། དེ་དུས་བདག་གིས་གཡོག་མོ་ཡིན། གྲུན་དུ་ཀྱེ་ཞིང་ནྟག་
 བྲག་ཟ། ཞེས་སྒྲིམ་པས་ད་ལྟ་ཟས་ནྟག་བྲག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། བདག་ནི་འཕགས་
 པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ད་ལྟ་སྒྲིའི་འོངས་སྦྱོང་དང་ལྷན་པ་ཡིན། ད་གོ་བཞིན་སྒྲིམ་
 རང་ལྷལ་དུ་བྱོན་ནས་བདག་གིས་བྲུ་མོ་ལ་འདི་སྐད་གསུངས་དང་། བྱོད་ཀྱི་པའི་
 བྲང་པ་ན་གསེར་གྱི་གཏེར་བཞི་ཡོད། དེ་དག་ཐོན་ལ་དག་བ་ཅི་དེགས་པར་ཐོངས།
 བྱོད་པར་འཕགས་པ་ཀུ་ཡ་ན་མཆོད་ཅིང་པ་དང་མིང་པོ་སོགས་ཡི་དྲགས་འདི་
 ཚམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྡོམ་ཞུས། གོ་བཞིན་སྒྲིམ་བྱོད་རང་ལྷལ་ནས་ཐོན་ནས་ད་བར་
 ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་འདུག་པས། དངལ་དུ་བམ་མཆོད་པར་རང་ལྷལ་དུ་བྱོན་ཅིག་
 ཅེས། བྲི་ཀྱང་ལ་བདགས་པའི་ཡི་དྲགས་བཞི་པོ་དེས་སྒྲིགས་ནས། མནལ་དུ་སོང་།

བདེ་བར་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་མོས་ཚལ་ན་སྐད་ཅིག་ལ་སྤྱོད་བས་འདུག། དེ་ནས་
 ལངས་དེ་ཕྱིན་པས། དེ་ནས་ཐུན་ཚོང་པ་ནི་མས་སྤྱོད་བས་ཅིང་པ་མ་གཏིས། གྲོ་བཞིན་
 སྤྱོད་བྱོངས་པར་བསམ་ནས་མང་དུ་བས། གཏིས་ཀ་མིག་ལོང་ཞིང་བྱང་གིས་
 གཏུངས་དེ། ལྷ་ཁང་ནི་མས་ཀྱི་ལོགས་ལ་མིང་ཡིག་གིས། མཚོད་པ་ལྷུལ། དགོ་
 སྤོང་སོགས་མགོན་དུ་གཏིང་ཞིང་བཀྲར་ཕྱི་དང་བསྐྱོ་བ་སྤོན་ལས་ཞུས། དེ་དག་
 གཞིགས་ནས་པ་མ་ནི་མས་བདག་གི་བར་ཐག་བཅད་འདུག་ཅིང་། འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་མི་དྲག་པར་འདུག་པས་གང་ལ་ཡང་སྤྱིང་པོ་མེད་ཅིང་། མ་དེག་སྤོངས་
 པ་འདི་ནི་གཏིང་དང་འདྲ། འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མི་ལས་འཁྲུལ་པ་དང་འདྲ།
 ལུས་སྤྱོད་བའི་མ་ནི་ཞིང་ས་འདྲ། ས་བོན་འདི་བས་བའི་པ་ནི་འབྱུང་དང་འདྲ། མགོན་པོ་
 ཚོགས་པ་འདྲ་ཞིང་སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག་པས། དེ་ནི་བདག་ཀྱིས་སྤངས་དེ་
 རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱའོ་སྤྱོད་ཕྱི་དང་གི་པའི་ཀྱིས་དུ་བྱོན་པས། གྲོ་བཞིན་སྤྱོད་ནི་བ་
 བྱེ་བ་དེ་བྱོན་བྱུང་ཞེས་སྤྱོད་ཡང་། པ་མ་གཏིས་ངེད་ཀྱི་བྱ་དེག་ལ་ཡོད་ཅེས་ཡིད་
 མ་ཆེས་པར། གྲོ་བཞིན་སྤྱོད་ཀྱིས་ང་ཡིན་གསུངས་པས་སྐད་ངོ་ཤེས་དེ། ཡབ་
 ཡུམ་གཏིས་ཀ་སྤྱན་བྱེ་གསལ་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་པ་མ་དང་ནང་མི་ནི་མས་
 ལ་ལགས་པར་དཀྲོལ་དེ་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཞུས། ཡི་དུགས་ནི་མས་ཀྱིས་འཕྲིན་ནི་མས་
 སོ་སོར་སྤྱད་པས། རང་རང་གི་ཉེ་བ་ནི་མས་ཀྱིས་གསེར་སོགས་བཅའ་བས་ཇི་ལྟར་
 ཟེར་བ་བཞིན་སྤྱོད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་ནས། སོ་སོ་ནས་འཕགས་པ་ཀུ་ཡ་ནམ་ཚད་
 ཅིང་བསྐྱོ་བ་ཞུས། དེར་གྲོ་བཞིན་སྤྱོད་ཀུ་ཡ་ནམ་རབ་དུ་བྱུང་། སྤྱིང་ལྷག་
 སྤངས་ནས་ཚས་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པས་གྱིན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོངས་པ་དང་།
 མི་འོངས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཁྲམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་
 འབྲས་བྱ་ཐོབ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་སྤྱིག་མའི་

ཀལ་མ་ན་བརྒྱུམ་པའི་དྲུང་དུ་མེད་ཞེས་ཀྱང་ཡ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱོད་དེ།
 སངས་གྲིས་དང་མཛེས་ཞིང་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་མེས་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ལུས་ཀྱན་
 དགའ་རབ་དང་མཉམ་པའི་གནས་ཤིག་བཟུན་དེ་ཐོབ། དེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ལ་ཤེས་ནས་ཆོས་གསུངས་པར་དགེ་སྤྲོད་ཅིས་སེལ་མཚན་དེ་སྤྲོན་གྲིས་ལས་ཅི་
 ཡི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྲོན་སངས་གྲིས་འོད་སྤྱང་བྱུང་ནས་
 འདས་པའི་དུས། གྲིལ་པོ་གྲི་གྲི་ཞེས་པས་སངས་གྲིས་ཀྱི་མཚན་དེན་རིན་པོ་ཆེ་
 ལས་བཞེད་སེལ་དེ་མཚན་པའི་གྲིན་བྱས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ། སྤྲུང་སྤྲུས་ཀྱི་
 དུས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ཤིང་སྤོངས་པས་མཚན་པའི་གྲིན་ཆད། དེ་དུས་བྱང་ཕྱོགས་
 ཀས་འོངས་པའི་དེད་དཔོན་ཞོར་སྤྲོན་ཞེས་པས་ན་པའི་གྲིན་དང་། ལེན་ཡང་ཞོར་
 མང་པོ་ཕྱུལ་ནས་ཞིག་གསོས་བྱས། སྤྲོན་ལས་བདེ་པས་ད་ལྟ་གོ་བཞིན་སྤྲུས་སོ།
 འདི་གྱི་མཚན་ལས་དུང་ལ་དུབ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ནི་འགོ་ཁར་མ་ལངན་སོང་དུ་འགོ་
 འདོད་པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཆོག་ཅུབ་སྤྲུས་པ་ལས་བྱང་ཞིང་། ལེན་ཡང་ལས་ཀྱི་
 ལྷག་ཅུང་ཟད་ལས་བྱང་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། སངས་གྲིས་འབྲས་བུའི་མཛན་
 པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་སྟེ། མཛན་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་
 གོ་བཞིན་སྤྲུས་ན་བ་བྱི་བ་རིའི་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོན་སྤོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ།

XXI.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཞིག་པ།

ཡམ་སྤྱོད་མའི་དོགས་བཞེད་ནི།

ལུས་འཕགས་ཀྱི་མི་ཐིམ་གྱི་པ་པོ་རྒྱུ་མེད་མེད་པ་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དཔའ་
 དང་འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ། སློན་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མིང་ལ་
 དུས་བྱ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པར། གྱི་ལ་པོས་དེ་ལ་ཉ་ཅང་མཐོང་མི་མཛད་པར་སློན་པོ་
 དེ་ཀུན་གྱིས་བཀུར་ཞིང་ཞལ་ལ་ལྟ་དགོས་པར། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་དོག་ཆེན་པོ་
 བྱེད་ཅིང་། གྱི་ལ་པོ་ལ་ཕྱ་མ་ཁོ་ན་བྱས་པས་གྱི་ལ་པོ་ཡང་ཡིད་དོགས་པས། སློན་པོ་
 ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་གྱི་ན་དུ་སྤྲོ་མི་བྱས་པར་གྱུར་པ་ལ། སློན་པོ་དུས་བྱའི་
 བསམ་བཤམ་པ་ལ། གྱི་ལ་པོ་འདི་དོགས་འོས་པ་ལ་མི་དོགས། དོགས་མི་འོས་པ་ལ་
 དོགས། བདག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནས་ཡང་མི་མཛད་ན། དུས་བྱའི་གཞན་དུ་འགྲོ་
 བར་བྱའོ་སྒྲུ་མ་ལྟེ། །རང་གི་བྱ་ས་འཚོ་དང་། སང་གི་ཞེས་པར་སྤྲོས་པ། གྱི་ལ་པོ་
 དོགས་པ་ཅན་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འདི། བདག་གིས་སྤྱིང་བྱེད་ནས་བཅུན་ཀྱང་མཛད་བ་
 མཛད་ཅིང་། གཤམ་ཅན་ལྟེ་གཉིས་པ་དུག་སྤྲོ་ལ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་མས་ཀྱི་ཕྱ་མའི་དབང་དུ་
 སོང་བས། དེའི་དུས་བྱ་ནོར་བུའི་གཞུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་སྤྲོ་སྤྲོར་བའི་ཐབས་མ་
 མཆིས་པ་ལྟར། ད་ནི་རང་རེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཡལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་སྤྲོས་ནས། ཕ་བྱ་
 ཚང་མ་ཕྱིན་ནོ། །གྱི་ལ་པོས་སློན་པོ་ཕ་བྱ་ཇེས་འབྲང་འཁྲིལ་བཅས་སོང་བ་ཤེས་
 ལས། ཇེས་འདེད་པ་བཏང་ཀྱང་མ་ལྟོག་པར་ཤོར། དེ་ནས་སློན་པོ་དུས་བྱ་ཡོང་བ་
 ཤེས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོང་དུ་བཀུར་ཞིང་གྲུས་པས་མཚོད།
 །ཁོང་ནི་མས་ཀྱིས་ཚོང་གི་ལས་བྱས་པས་འབྱོར་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། ཇེས་སྤྲོ་

གློན་པོའི་བྱ་སང་གར་བྱ་མོ་ཅི་ལ་ཞེས་པ་ཡོན་དན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྟེ། ཡང་དེའི་
 ལྷ་མོ་ཉེ་བའི་ཅི་ལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྟེ། མཚན་མཁན་གྱི་བཟུངས་ནས་ཉེ་བའི་ཅི་
 ལ་ནི་ཡོན་དན་ཕྱན་སྟུང་ཚོགས་པ་དང་ལྷན། ཅི་ལ་ནི་གྱུ་པོའི་བཙུན་མོར་གྱུར་
 བྱས་པ་གསོད་པའི་བྱ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཟུན། དེ་ནས་གློན་པོའི་བྱ་གན་པ་
 ས་འཛོལ་ནི་སྟོན་པ་གྲོང་བས་ཡངས་པ་ཙན་མཆས་སྤང་ཞིང་། པ་དང་བྱ་གཞིན་པ་
 སང་གོ་གཉིས་ལ་སྟེང་མོས་ཚལ་གྱི་ཆེ་ཞིང་ལགས་པ་རེ་རྟེན། སྤར་སྟེང་ཚལ་
 དེར་བསོད་ནམས་པ་ཞིག་གིས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱབ་ལྷགས་གཙུག་ལག་
 ཁང་དང་བཙས་པ་བཞེངས། མཐར་གློན་པོ་དུས་བྱ་ཁྲོ་བ་མེད་ཅིང་གློ་གྲོས་དང་ལྷན་
 པ་དེ་མཐོང་རིས་སྤྱད་གཤེགས། པའི་ཚབ་དུ་བྱ་སང་གོ་བསྟོས་དེ་ཡངས་པ་ཙན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུས་པས་བཀྱར། བྱ་ས་འཛོལ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས་གྲོང་ཁྱེར་
 གྱུ་པོའི་ཁབ་དུ་ཕྱིན་དེ་གྱུ་པོ་བོ་གཟུགས་ཙན་སྟོང་པོ་ལ་གྲུས་པས་བདུད་ཅིང་།
 གྱུ་པོས་ཀྱང་བརྟེ་བས་གཟུང་དཔོན་གཡོག་མཛེད་བར་གྱུར། བས་ཞིག་གྱུ་པོ་
 པོའི་བཙུན་མོ་གྲོངས་པས་གྱུ་པོ་ཐྱང་ན་གྱིས་གདུངས་པའི་ཆོ། གློན་པོས་
 འཛོལ་བསམ་པ། གྱུ་པོ་འདིའི་བཙུན་མོར་རང་གི་ལྷ་མོའི་བྱ་མོ་ཉེ་བའི་ཅི་ལ་
 འོས་པར་བསམ་ནས། གྱུ་པོ་ལ་ཞུས་ཤིང་གྲོས་བྱས་དེ་ཡངས་པ་ཙན་དུ་ཕྱིན།
 དེའི་དུས་སྤྱ་ཡངས་པ་ཙན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནང་ཁྲིམས་བཙས་པར། ཉེ་བའི་ཅི་ལ་ནི་
 ཡོན་དན་དང་ལྷན་པས་སྟེང་མོས་ཚལ་གྱི་ཁང་བརྒྱ་དུ་བཞག་ནས། ཡུལ་པ་སྟེ་
 སྟོན་པ་ལས། སྤར་དུ་སྤྱས་ཀྱང་དབང་གྱུ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་སྟེར་བའི་
 ཁྲིམས་བཙས་པ་དང་ཐུག། དེར་ས་འཛོལ་སྟེང་མོས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཉེ་བའི་ཅི་
 ལ་ལ་གྲོས་བསྟུན་བཟུང་བའི་དུས་བྱས། ཇེས་སྤྱས་འཛོལ་ཁྲོར་བཙས་ཉེ་བའི་
 ཅི་ལ་ཀྱི་བར་ཕྱིན་པས། ཡངས་པ་ཙན་གྱི་མི་ཤི་བ་ཞིག་གཞོད་སྟོན་དུ་སྟེས་ནས།

མིའི་ཁྲིམ་དུ་སྒྲོམ་པས་ཡུལ་འདིར་ཕྱིའི་དགྲ་དང་ཀུན་མ་གྱུང་ན་ངས་བདེ་བའི་
 ཞེས། གྱི་སྒྲིའི་ཐོང་དུ་བྱིལ་བྱ་ཆེན་པོ་སྒྲིའི་སེང་བ་ཞིག་བདག་སེའུ་ཕྱི་ནས་དགྲ་ཀུན་
 གྱུང་དུས་འདྲི་དེས་བྱིལ་བྱ་དེ་དགྲོལ་བ་ཡིན་པས། ཉེ་བའི་ཚེ་ལ་ཀྱི་མི་རྣམས་ནང་
 དུ་ཞུགས་ཚམས་ལ། འདྲིའི་བྱིལ་བྱ་དགྲོལ་བས་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
 ཁྲོད་ཐམས་ཅད་ཆོལ་བས་ཀྱི་མི་རྣམས་སྐྱབས་པ་དང་། ཚེ་ལས་སྒྲོན་དུ་ཕྱིན་པས།
 ཉེ་བའི་ཚེ་ལ་དང་ནོར་ནས་ཚེ་ལ་ཤིང་དྲོར་སྒྲོན་དེ་བྲོས་ནས་ཕྱིན། ཡངས་པ་ཅན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་དེད་པས་ས་འཕྲོལ་མདའ་གྱུ་ཅིང་གྱུ་བོ་འཁྲུག་དུ་འབྱོར། དེ་ནས་
 ཉེ་བའི་ཚེ་ལ་ནི་མ་ཐོབ། ཚེ་ལ་འདི་གྱུ་བོ་འཁྲུག་མོར་གྱུར་ནས་བསོད་པའི་བྱ་
 ཞིག་སྒྲེབ་མཚན་མཁའ་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་པས། འདི་ནི་གྱུ་བོ་འཁྲུག་མོར་
 མི་རྒྱུང་ངོ་ཞུས་པས། གྱུ་བོ་དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ནས་གསུངས་པ། བྱས་པ་གསོད་
 པ་གཤམ་སྤྲིད་གསུངས་དེ་བཙུན་མོར་བཞེས། དེ་ལ་སྤྲས་ཤིག་འབྲུངས་པ་མིང་མ་
 སྒྲིས་དག་ཞེས་བདག་སེའུ་བྱ་དེ་མཚན་མཁའ་ལ་བཟུན་པས། འདི་ནི་པ་བསོད་པ་
 ཞིག་ཡོང་ཞེས་བཤེད་ཀྱང་། གྱུ་བོ་པོ་ལས་དབང་གིས་ཡིད་ཆེས་མ་མཛེད། སྐབས་
 དེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་མོས་ཆལ་ཨ་མ་སྤྲ་ནགས་ལས་ཆུ་ཤིང་གི་སྒྲོང་པོ་ཞིག་
 ལས་བྱ་མོ་མཚན་ལྡན་ཞིག་སྒྲིས་པ་མིང་ཨ་མ་སྤྲ་དུ་བདག་སེའུ་
 རྣམ་ཁང་བཟང་དུ་བཞག་ཅིང་ཡུལ་པ་སྤྱིའི་སྤྱོད་པ་ལས། སྒྲིའི་དབང་དང་གཞན་དུ་
 མི་གཞོང་བའི་བྲིས་ས་བཅས་སོ། དེ་ནས་ཨ་མ་སྤྲ་དང་འགྲོགས་པར་འདོད་པའི་
 སྤྱོད་པོ་རྣམས་དེའི་གཞི་བཤེད་མི་བཟོད་ཅིང་འདར་བདང་། དུག་སྤྱུལ་ཞིག་གིས་
 བསྐྱུངས་པར་བྱེད། དེ་ནས་ལྷ་བཟོ་མཁའ་ཀུན་དུ་གྱུ་བོ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་དེར་བྱུང་བ།
 ཨ་མ་སྤྲ་གིས་ལྷ་བཟོ་བ་རྣམས་པོས་ནས་ཡུལ་ཁམས་སོ་སོའི་གྱུ་བོ་རྣམས་ཀྱི་
 གཞུགས་རི་མོར་འབྱོར་བཙུག་པས། གྱུ་བོ་གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པའི་སྤྱང་བཙུན་

པ། བདག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངལ་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་ཚུས་སྐྱེས་གྱུ་ལ་བའི་བཙུན་མོར་འོས་
 པ་ཞིག་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག། ཅེས་བདབ་པས། ད་ལྟ་ཨ་མ་སྐྱོང་དུ་སྐྱེས་པའོ། མ་སྐྱེས་
 དག་འདིས་ཡབ་བཞོངས་པ་ནི་སྒོན་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་ཀགས་སུ་གྱུ་ལ་བོས་རི་དུགས་
 དེད་པ། ཀགས་ན་གནས་པའི་དྲང་སྤོང་སྐྱབ་པ་བོས་བསྐྱང་བ་ལ་གྱུ་ལ་པོ་ཁྲིས་དེ
 དྲང་སྤོང་གསལ་པས། དྲང་སྤོང་གིས་ང་ཁྱོད་ཀྱི་བྱར་སྐྱེས་ནས་ཁྱོད་གསོད་པར་
 ཤོག་ཅིག། ཅེས་སྒོན་ལམ་བདབ་པས། མ་སྐྱེས་དགར་སྐྱེས་པའོ། གསུངས།
 འདི་ཡང་མངས་གྱིས་ཀྱིས་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་
 བཟུང་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཨ་མ་སྐྱོང་གི་ལོ་གྱིས། ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་
 རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་ཉར་གཞིག་པའོ།

XXII.

ཡལ་འདབ་ཉི་གུ་ཅ་གཉིས་པ།

གྱུ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་ཡངས་སུ་བརྒྱང་བའི་དོགས་བཞེད་ནི།

མཉན་ཡོད་དུ། བྱིས་བདག་སྐྱོན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱ་རབ་སྐྱོན་ཞེས་བསོད་ནམས་
 ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱུང་། བྱ་དེས་བྱིས་པ་ནས་བརྒྱང་རང་གི་གྱོན་ལ་སོགས་
 ཟས་ནོར་འཕངས་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་སྤྱོར་ཞིང་། བྱེད་པར་སྐྱབས་མེད་མགོན་
 མེད་ནོམས་ལ་ཤིན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་བས། མིང་དེ་ཡང་མགོན་མེད་ཟས་སྐྱོན་དུ་
 གྲགས། དེ་ནས་རང་གི་པས་བྱུལ་སྦྱས་པ། ཟས་གོས་སོགས་སྤྱོར་ཡང་གྱོན་
 ནོམས་དྲི་མ་སྤྱོར་ཞེས་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར། བྱས་སྦྱས་པ་སྐྱོན་པ་བདད་ན་
 དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞེས། རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཟད་པའི་གཉེར་མང་
 པོ་སྤངས་ནས་པ་ལ་བསྟན་པས། རབ་དུ་མགྲ་ཞིང་། སྤར་པ་འདས་ནས་མགོན་མེད་

ཟས་སྤྱོད་ལ་བྱ་སྤྱོད་པར་མནའ་མ་ལེགས་པ་ཞིག་འཛེལ་བར་བྱས་ཟེ་སྤང་ཅི་འདི་
 སྤང་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་བཏང་བས། བྱས་ཟེས་གྱུ་ལ་པོ་འདི་ཁབ་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་དུ་སྤྱོད་
 ཅས། བྱིས་བདག་ནོར་ཆེན་ཞེས་པ་ལ་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་འདུག་པ་སྤང་ཞིང་།
 མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པས་ནོར་ཆེན་མགྱུ་ཅས། དེ་ངེད་ཀྱི་
 རིགས་རུས་ལ་འེས་པས་བྱ་མོ་ཕྱེར། ངེད་ཀྱི་བགྱུད་ཀྱི་བྱ་མོ་ནོམས་རིན་ཆེན་པོ་
 བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་ཡོད་པས་ཤིང་དྲ་བགྱུ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་བགྱུ། དྲ་བགྱུ། གཡོག་མོ་
 བགྱུ། གསེར་སྤང་བགྱུ་ནོམས་དགོས་ཟེར་བར། བྱས་ཟེ་འཛུམ་ཞིང་སྤྱོད་པ་།
 དེ་དག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་གྱི་བྱ་མོ་གཡོག་གི་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་ཞེས་དེ་དག་སྤྱོད་པར་
 ཁས་སྤངས། དེ་ནས་ནོར་ཆེན་གྱིས་བྱས་ཟེ་ལ་མགོན་གིན་དུ་ཟབ་པ་དངས་པས།
 བཟའ་བ་བཟའ་བ་ནོམས་ཏེ་ཅང་ཟས་གྲགས་མཚན་མོ་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་བཏབ།
 ཆོ་ངེ་འདོན་ཞིང་ཁང་པ་མི་གཙང་བར་གྱུར་པས་འབངས་ནོམས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཏོན།
 དེ་དག་བའི་ལས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་དེ། །ཤུ་རིའི་བྱ་དང་། མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་
 གཉིས་ལས་དེར་འབྱོན་པས་གཞིགས་ནས་སྤྱོད་ཇེས། དེའི་མི་གཙང་བ་ནོམས་
 སྤྱོད་མའི་ཆེ་མོ་དང་། ས་ཡིས་བཀྱས་དེ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། བྱས་ཟེ་ཡང་རབ་དུ་
 དངས་པས་སྤྱོད་ལས་བཏབ་དེ་ཆོ་འཕྲོས་སོ། བྱས་ཟེ་གྱུ་ལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་
 ལྷའི་ནང་དུ་སྤྱོད་པར་ནོམ་ཐོས་སྤྱོད་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུ་ལ། མའི་འཛིག་དེན་གྱིས་
 ཁང་བཟང་དང་། ལྷ་ཁང་ནོམས་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོས་སོ། དེ་ནས་ནོར་ཆེན་གྱིས་
 ཡི་གེ་བསྐྱར་དར་དེ། མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་གྱིས་མནའ་མའི་རིན་ནོམས་འབྱེད་དེ་
 གྱུ་ལ་པོ་འདི་ཁབ་དུ་སྤྱོད། དེའི་ཆེ་ནོར་ཆེན་གྱིས་བྱིས་ན་གྱུ་ལ་པོ་ལ་གསོལ་འེས་པའི་
 ཟས་ཀྱི་སྤང་པོ་རི་ལྟ་བུ་དང་། གདན་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤོས་པ་
 མཐོང་བས། མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་ནི་དད་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་བྱིས་པ་ཐ

མལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལུས་པས། སྟོན་པ་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཆ་གྱིས་མེད་པ་ཞིག་སྟེ།
 རྟོན་ཆེན་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་བྲལ་བ་གྱིས་ནས་གྱིས་པོ་ལ་སྟོན་བཀའ་ཞུ་བ་ཨེ་ཡིན་དྲིས་
 པར། རྟོན་ཆེན་གྱིས། བདག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་
 སྟོན་བཀའ་ཞུ་བའོ། ཞེས་བཅོད་པས། ཟས་སྦྱིན་དད་པའི་སྦྱུ་ལོང་གཡོ་ཞིང་ལུས་
 སེམས་སྒྲུབ་པའི་ཁྱེད་པས་བཀའ་བ་བཞིན་སྟོན་པས་སྟེ་གྱིས་ཀྱིས་ནས། རབ་དཀར་བཞིན་
 གྱི་པརྟོ་འཛུམ་ཞིང་སྦྱས་པ། སངས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་དང་། དགེ་
 འདུན་ཞེས་སྦྱུ་ཡིན་དྲིས་པས། རྟོན་ཆེན་གྱིས་འཛུམ་དང་བཅས་སྦྱས་པར། ཀྱི་མ་
 ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འཁོར་བའི་འཛིགས་སྟོབས་གྱིས་བ་སངས་གྱིས་ངོ་མི་ཤེས་
 པ་ནི་ཤིན་དུ་སྦྱོན་པ་སྟེ་བ་འབྲས་མེད་ཡིན་ནམ་ཅི། གོ་བུ་ཏ་མ་སངས་གྱིས་ནི་
 །གྲུའི་གྱི་ལ་རིགས་ལས་འབྱུངས། བྱིས་སྦྱངས། སྦྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་གྱིས་ཡིན་ལ། དེས་ཚེས་སྦྱ་
 བཟུང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སློང་གི་ཚོགས་ལ་དགེ་
 འདུན་ཞེས་བཅོད། སངས་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་མཆོད་པའི་
 བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཅེས་སྦྱས་པས། མགོན་མེད་ཟས་
 སྦྱིན་རབ་དུ་དད་ཅིང་མཚན་མོ་ཉལ་བ་ཐོ་རངས་ལངས་ཏེ་ཕྱི་རེལ་དུ་ཐོན་ནས། སྒྲིའི་
 རྩ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པས། བྲས་ཟེ་སྦྱང་ཅིའི་ཕུང་པོ་རྩར་སྦྱས་པ་དེ་དང་འཕྲད། དེས་
 ལས་བསྟན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྦྱེབས་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་
 རབ་དུ་དྲངས་བའི་སེམས་ཀྱི་འདུག་གོ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་དབྱེས་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་གདམས་གྱིས་སྦྱོབ་བསྦྱང་དེ། བདན་པ་བཞིའི་ཚོས་བསྟན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་གྱིད་ཞི་སྦྱེ་མགུ་བར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་གསུམ་པས་འདི་སྐད་གསོལ་དེ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ནི་བྱིད་ལ་སྦྱེབས་སྦྱ་སོང་བས། འཁོར་བ་ལ་མི་དགའ་

པར། ཤུ་རིའི་བྱས་མཁུན་ནས་བྱས་པའི་སྤྱན་རྒྱུ་གིས་དེ་དག་ལ་གང་འཚམས་
 གྱི་ཚོས་བསྟན་པས་སྤྱི་མེད་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད། དེ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་བཙུག་
 པའི་གོགས་ལྟ་མཚན་གྱིས་བྱས་པས་གོགས་མེད་དུ་བྱུང་ཅིང་། དགའ་ལྡན་གྱི་
 ལྷའི་གནས་སུ་འདྲེས་པ་དབ་པ་ནས་གསེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཡང་
 མཉམ་དུ་བྱུང་། དེའི་གྱུ་མཚན་ཤུ་རིའི་བྱས་གསུངས་པས་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱན་
 ཉིས་འགྱུར་གྱི་དགའ་བ་ཐོབ། དེ་ནས་དེར་གྱུ་པ་པོ་ལ་འོས་པའི་བསྟན་བཀའ་ལྟར་
 སྤྱི་མཚན་གསུངས་པ་བཤམས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལུང་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་
 གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བཞུགས་པའི་ཆེ། དེར་རེ་ཞིག་ཆུའི་གྱུན་མ་བབས་པར།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆུ་བབས་པར་གསུངས་མ་ཐག་ཆུ་གྱུན་ལེགས་པར་བབས་
 པས་ཡ་མཚན་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་མཚན་གྱིས་ཞུས་པར། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱོན་ཡང་
 འདིས་སངས་གྱིས་མཚན་གཞིགས་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ས་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་
 ལྟུང་། གྱུ་པ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་སངས་གྱིས་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་སྤྱུང་། དེ་ནས་
 ར་ལྟུང་སྤྱོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་སྤྱུང་། སྤྱིད་པས་བྱིན་ཞེས་པར་གྱུར་ཆེ། ལུང་
 བའཛིག་ལ་དེ་བཞིན་སྤྱུང་། ཆེན་པོའི་བདག་ཞེས་པར་གྱུར་ཆེ་གསེར་ཐུབ་ལ་སྤྱུང་།
 ལྷ་ལྷ་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་འོད་སྤྱུང་ལ་སྤྱུང་། ད་ལྟ་འདིས་ང་ལ་སྤྱུང་། བྱིས་ཀྱི་ཚོར་
 བཟང་ཞེས་པར་འདི་གྱུར་ཆེ་བྱས་པ་པོ་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུང་། འདི་སྤྱོད་གསེར་སྤྱན་
 ཞེས་པར་གྱུར་པ་ན། རང་སངས་གྱིས་ཤིག་འདས་པའི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བྱས་
 ཤིང་། དེའི་གཏུང་རིན་པོ་ཆའི་བྱས་པར་བཙུག་ནས་སྤྱོད་ལམ་བདེ་བས། ད་ལྟ་
 སྤྱོད་པ་ཀུན་དུ་གསེར་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱོད་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།
 འདི་ཡང་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བསྟན་པའོ།
 མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གྱུ་པ་བྱེད་ཚལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལོ་

གྱུས་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བསྟུན་པ་ལྟེ། ཉི་ཤུ་ཙྰ་
གཉིས་པའོ།

XXIII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙྰ་གསུམ་པ།

ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་དོགས་བཞི་དཔག་གི་

ཤུ་གཉི་གྱུ་པོ་ཟས་གཙང་ཉིད། རང་གིས་སྐུས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གིན་དུ་
བྱུང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱིས་སྤངས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནས། བྱིས་དུ་ཕྱིར་ལོག་
པར་མ་མཛད་པས། ཡལ་གྱུ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་གྱུ་པོ་ཟས་དུ་བཅུ་མི་ཞུ་
ཡིག་བཙས། ཤུ་གཉི་གྱུ་པོ་ཟས་དུ་ཕྱིར་ལོག་པར་ཞུ་ཡིག་ཡང་ཡང་ཕྱུ་པོ་བར། བཅུ་མི་
ནིས་སྐུས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་བས་དད་པ་མཚོག་དུ་སྐྱེས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་
ཞིང་བསྐྱུང་བས། བཀའ་ལན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བས། གྱུ་པོ་ཟས་སྐྱུ་ལྟེ།
བཙོམ་ལྡན་འདས་གཞན་གོང་དང་། གོང་དཔ་སྐྱུ་ལྟེ། ཕྱིར་ལོག་པར་ཞུ་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ། རང་གི་པོ་བྱུང་ཤུ་གཉི་གྱུ་པོ་ཟས་འཕྱོན་པ་སྐྱུ་ལྟེ།
ཆུང་ཞེས། ཡང་འཆར་ཁལ་པོ་ཉར་ཕྱིན་དེ་རབ་དུ་མ་བྱུང་བར་ཕྱིར་ལོག་པོག་
གསུངས། འཆར་ཁལ་ཀྱང་ཕྱིར་ལོག་པར་དམ་བཙས་ནས་སོང་ལྟེ། བཙོམ་ལྡན་
འདས་དང་མཇལ་བས་དད་པ་མཚོག་དུ་སྐྱེས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། འཆར་ཁལ་བཙོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཡལ་སྐྱུ་ལྟེ། ཕྱིར་ལོག་པར་ཞུ་ཡིག་ཡང་ཡང་ཕྱུ་པོ་བར། ཤུ་གཉི་གྱུ་
པོ་ཟས་དུ་ཕྱིར་ལོག་པར་ཞུ་ཡིག་ཡང་ཡང་ཕྱུ་པོ་བར། ཤུ་གཉི་གྱུ་པོ་ཟས་དུ་
ཕྱིར་ལོག་པར་ཞུ་ཡིག་ཡང་ཡང་ཕྱུ་པོ་བར། ཤུ་གཉི་གྱུ་པོ་ཟས་དུ་ཕྱིར་ལོག་པར་
ཞུ་ཡིག་ཡང་ཡང་ཕྱུ་པོ་བར། ཤུ་གཉི་གྱུ་པོ་ཟས་དུ་ཕྱིར་ལོག་པར་ཞུ་ཡིག་ཡང་
ཡང་ཕྱུ་པོ་བར། ཤུ་གཉི་གྱུ་པོ་ཟས་དུ་ཕྱིར་ལོག་པར་ཞུ་ཡིག་ཡང་ཡང་ཕྱུ་པོ་བར།

བཤྲོལ། རྒྱ་བསྐལ་གྱིས་བྲན་བས་ཐུགས་དྲན་གསེས། འཆར་ཁས་ཞུས་པ། དེ་ནི་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞུག་བདུན་ནས་ཕེབས་ཡོད། ཅེས་ཞུས་པས། ཤྲོལ་པོ་རབ་དུ་
 དགའ་མགུ་སྟེ། ཤྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ཀྱུ་གོ་དེ་ཀྱུ་དགའ་ར་བ་
 བཞེངས་ཤིང་། ཕེབས་ལམ་ནི་མས་བདེ་བར་འཛོམས་དེ། ཕེབས་བསུའི་ལྷ་གོན་ཆེན་
 པོ་མཛད་པ་ལས། ཞུག་བདུན་འདས་པའི་སྤྱོད་ཕེབས་ལམ་ལ་བལྟ་ཉལ་དང་།
 ཕེབས་བསུའི་གྲ་སྒྲིགས་ལེགས་པར་གསར་བའི་ཆོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡབ་
 རོགས་གཉེན་དང་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིའམ་དང་། སྤར་འདྲིས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེགས་
 བཞེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། ཚངས་པ་བཤྲོ་བྱིན་རོགས་
 ལས་མཁར་མི་ཤོང་བ་ཅམ་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་མཛོད་པའི་སྤྱིན་ཕུང་དང་བཅས། ལས་
 མཁའི་མཐོང་ནས་ཀྱུ་གོ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་ལ། འཆར་ཁས་ཡ་གི་
 དག་བཅོམ་པ་འདྲིའོ། འདྲི་འདྲིའོ། ཞེས་སོ་སོ་ནས་ངོ་སྤྱོད་པར་བྱེད། དེ་ནས་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིལ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷ་ས་པས་མཛོད་པ་ཆེན་
 པོས་མཛོད་ཅིང་། ཡལ་ཟས་གཙང་གིས། སྤྲས་ཀྱི་ཞལ་ལ་མིག་མི་འཇུག་པར་
 བལྟ་ཞིང་། མགོན་པ་མཆོ་མས་འགགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྤྱར་དེ་གསེལ་པ། འགོ་བ་
 ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་ལས་ལ་འགོད་ཅིང་དགའ་བར་མཛད་པ་ལ། བདག་ཅག་
 ལྷས་ལ་བརྟེ་བ་མེད་གདུང་བ་ཆེན་པོ་བསྟེན་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མཛད། མཛད་པའི་
 རོགས་དང་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྤྱད་དུ་བདག་
 གིས་སྒྲི་ནི་ཁྱོད་ཅན་དུ་དྲི་བྱུག་པས། ད་ལྟ་མཇལ་བ་ནི་རབ་དུ་དགའ་ལ། བཞི་
 ལས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོ་བྲང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཆགས་བྲལ་བལྟན་པ་འདྲི།
 ཉི་ཁྱེ་ལྟར་གསལ་བའི་གསེར་གྱི་ཁང་བཟང་བཞུགས་ནས་ནགས་སྤོང་པར་འབྱམས།
 ད་རྒྱུང་ལག་པར་གསེར་གྱིས་བུམ་པ་དྲི་བཟང་རྒྱས་གང་བ་ཐོགས་དེ་སྤྱོ་བྲས་

འབྲུལ་བ་བཞག་སྟེ། བྱ་ངན་ཐང་ལ་ཚ་བའི་ཆུས་གཅིག་ཕྱར་ཇི་ལྟར་འབྱ། རིན་པོ་
 ཆེའི་གྱིན་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་འབྱོར་བ་ཅི་ཞིག་རིགས། བདེ་བ་མེད་པ་སློབྱར་དུ་
 འབྱམས་པས་ཁྱི་སྟན་སྒྲ་རེ་སོགས་གཟིམས་ཆ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཅིས་མི་གཟིགས།
 དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས། སྟན་ངན་ས་ལ་སྟོད་པ་ལྟས་
 ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད། གོས་བཟང་ལྟ་ལ་འོས་པ་བཞག་ནས་ཆོས་གོས་གྱོན་པ་ཇི་
 ལྟར་འོས། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱད་པ་དེ་འདྲུག་པ་འདྲ་བ་འདྲིར་ལྷུང་ཟེར་ཐོགས་པ་ལ་
 དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱུ་ལྟས་མཛོས་སྤྱད་བཅུན་མོས་འབྱུང་པར་འོས་པ་
 སློབྱར་མཛའ་བཅུགས་ནིམས་ཉམས་པར་བྱས། འདོར་ན་འདོད་ཡོན་ཕུན་ཚོགས་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མི་ཟད་པའི་ནགས་སུ་ཆགས་བྲལ་མཛའ་བ་འདྲི་འདྲ་ཅི།
 ཞེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ཉ་གྱིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞིན་འཛུམ་དང་
 བཅས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཡབ་གྱི་ལ་པོ། དཔལ་འབྱོར་ནི་འཛའ་པའི་རང་བཞིན་
 དང་། སྟོག་ནི་ཆུ་གྱིན་ལྟར་གཡོ། ཀལ་དེ་གི་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བས་མི་
 འཛེམས་ན། འདོད་ཡོན་གྱིས་ཡུལ་ནིམས་ལ་མི་འདོད་པ་མི་བགྱི་ཡང་། གི་ན་
 འཆི་བ་ཀུན་ལ་ཡོང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ། ནགས་སྟོང་པར་ཞི་བའི་བདུད་རྩི་ཉམས་སུ་
 ཟུངས་པ་བདྱན་པ་ནིམས་ནི་གཞོད་པ་མེད་པ་ཡིན། འབྱོར་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཅེ་
 དགའི་ཁང་བཟང་ཀྱང་མཐར་ནི་ནིམ་པར་ལྷུངས། ཇི་བཟང་དང་བཅས་པའི་ཆུས་
 བཀྱས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྟེ་པའི་གྱི། ཡིད་དྲངས་པའི་ཆུས་ཉོན་མོངས་པ་བཀྱས་
 ན་ཆོག་ཤེས་ཇི་མ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། ཁོངས་སུ་སྤྱིང་ཇི་སྟེས་པའི་ལྟས་མཛོས་
 པ་ནི། ཀལ་ན་པན་སྤྱོད་པས་ཡིན་གྱི་ཅན་དན་བྱགས་པས་མཛོས་པ་མིན། ན་བ་
 ཞེས་པ་སྤྱོད་ཐོས་པས་ཡིན། ན་ཆ་མཛོས་པས་མ་ཡིན། ལག་པ་ཞེས་པ་སྤྱོད་པ་
 བདང་ན་ཡིན། ཀལ་བ་བྱ་མཛོས་པས་མིན་རིན་པོ་ཆེའི་གྱིན་ནིམས་ཇི་ལྟར་ལེགས་

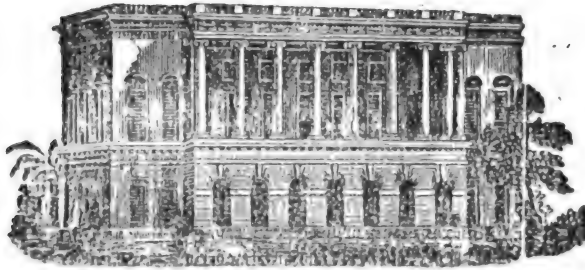
ཀྱང་། མོངས་པའི་ལྷགས་ལ་མཛེས་ཀྱི། དམ་པ་ནྟམས་ལ་འོས་པ་མིན། བྲི་ཕྱན་
 དང་གཟིམས་ཆ་ལེགས་ཀྱང་། ཡིད་ཆགས་པས་གཟིར་བ་དང་དགའི་སྤང་
 སེམས་ཀྱིས་གདུངས་བ་དང་། རྟོན་གྱིས་བསམ་མཐོ་གཏོང་བ་སོགས་གྱུལ་པོ་ལ་
 གཟིམས་ས་ཡོད་ཀྱང་། གཉིད་ཡོད་པ་མིན། ཞི་བའི་ནགས་སུ་ཞི་དུལ་ནྟམས་ནི་
 ཀྱན་དུ་དག་བར་གཟིམས། སྤྱལ་ཤུན་ལྷ་བུའི་གོས་བཟང་ནྟམས་ཡང་དག་མིན།
 ཡང་དག་པའི་གོས་ནི་ཆོས་གོས་ཡིན། ལྷུང་བཟེད་ནི་ཟས་ནྟམས་གཙང་ཞིང་བདུད་
 ཚིའི་གོགས། འདོར་ན་གྱུལ་པོས་ཁངས་དྲེགས་དང་། ཁང་བཟང་དང་། འབྱོར་པ་
 དང་། མངའ་ཐང་དང་། བཅུན་མོ་དང་། འཁོར་འབངས་སོགས་འདོད་ཡོན་ཐམས་
 ཅད་མི་དྲག་པ་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་ཞིང་སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་ལ་གནས་པའོ། ཞེས་སོགས་
 ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཚིའི་གྱུན་གསུང་པས། །ཀྱུའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པའི་སྐམས་པ་
 བྲི་ཕྱག་བདུན་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་སྤོང་ཕྱག་བདུན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་
 བྱུར། ལྷག་པར་གྱུལ་པོ་ཟས་དཀར་དང་། བུའི་ཟས་དང་། བདུད་ཚི་ཟས་སོགས་
 ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ནྟམས་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་མང་པོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་།
 སྤྲོ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། གྱུན་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
 དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོས་པའི་འབྲས་བུ་སོགས་ཅེ་རིགས་པ་ཐོབ་
 པར་མཛད། དེར་ལྷས་བྱིན་མོངས་པ་ཐིག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སངས་གྱིས་ལ་དཔེ་
 ཅིང་། འདི་ནི་སྒྱུ་མའོ། ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལ། མོ་འགལ་གྱི་བུས་རྩོམ་འབྲུལ་སྒྲ་
 ཆོགས་བསྟན་པ་སོགས་ལ་ཀུན་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པར་བྱུར་ཡང་། ཡབ་སོགས་
 པལ་ཆེར་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བཞིན་དུ་གཉེན་སྲེད་ཀྱི་ཞེན་པ་དང་།
 མཉམ་འགྲོགས་ཀྱི་ནང་སྟེམས་ལྟ་བུས། མཚོག་དུ་བྱུར་པའི་ངོ་མཚར་དུ་མི་སེམས་

བའི་ཚོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡབ་སོགས་གཉིན་ནིས་ས་ཀྱི་ང་གྱུ་ལ་
 ལ་སོགས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་འཛོམས་པའི་སྤྲད་དུ་ལྷ་རྣམས་ཚོས་ཉན་དུ་འོང་ན་
 དགོངས་མ་ཐག། ལྷའི་གཞུལ་ཡས་ཁང་གསེར་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ། ལྷན་
 པོའི་ལྷོག་ལྷར་གསལ་ཞིང་མཛོམས་པའི་ནང་དུ། རིན་ཆེན་སང་གའི་བྲི་ལ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཚངས་པ་དང་བསྟུ་བྱིན་ལ་སོགས་འོད་ཟེར་དང་
 ལྷན་པའི་ལྷའི་འཁོར་མང་པོ་གཞུལ་ཡས་ཁང་གིས་ཕྱི་ནང་བར་མཚམས་མེད་བར་
 ཁངས་ནས་ཚོས་ཉན་པའི་ཚོ། དེར་གྱུ་ལ་པོས་ཀྱང་གཞུལ་ཡས་ཁང་དུ་འཇུག་
 བར་ཅོམས་པས་མ་ཐར། མོ་འགལ་གྱི་བྱ་རོགས་སུ་སྤྲད་ཏེ་ཤར་སྒྲོར་བྱིན་པས།
 དུལ་འཁོར་སྤང་གིས་དེ་རིང་ལྷ་རྣམས་ལ་ཚོས་གསུངས་བས། བཞིན་གྱིས་མདོག་
 ཉམས། གཟི་བཞིན་མེད་པ་མཐའ་མལ་དུ་ལྷས་པའི་ཚོ། ཁང་པ་ཤེལ་ལྷར་
 ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་མཐོང་བས་དད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེས་པ་ལ། སངས་
 གྱུ་ཀྱི་བཀའ་གྱུ་ལ་ཆེན་བཞི་ལ་ཡབ་ཐོང་གསུངས་ཁྲིའི་དྲུང་དུ་སྤོང་ས་ཐོབ་པས་
 ལྷན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འཚལ་སྟེ། དང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་ལ་བདེན་
 པ་བཞི་སོགས་ཚོས་གསུངས་པས། གྱུ་ལ་པོའི་མི་རྣམས་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་
 ཟེར་མ་བཤང་། དེ་བཞིན་ལྷོ་དང་། ལྷུ་དང་། བྱང་སོགས་སུ། འཕགས་
 སྟེས་པོ་དང་། མིག་མི་བཟང་དང་། ཀྱུ་པོར་སོགས་གྱུ་ལ་ཆེན་བཞིས་སྤྲོད་མ་གཡོ་
 ཞིང་སྒྲོ་རྣམས་བསུངས་པས། གྱུ་ལ་པོ་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་རི་ཅེ་ཉི་ཤུ་དག་
 ཀྱང་བཅོམ། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཟས་དཀར་ལ་བྱོད་ཀྱི་གྱུ་ལ་སྤྲིད་འདི་
 བཟང་གསུངས་བས། བདག་ནི་རབ་དུ་བྱང་བས་གྱུ་ལ་སྤྲིད་མི་འདོད་ཟེར། དེ་བཞིན་
 བྱོད་ཟས་དང་། བདུད་ཅི་ཟས་སོགས་ཀྱང་རབ་དུ་བྱང་བས་གྱུ་ལ་སྤྲིད་མི་འདོད།
 དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་དཔལ་འབྱོར་གྱུ་ལ་སྤྲིད་ཐམས་ཅད་བཟང་ལྷན་ཞེས་

212.13.0
BIBLIOTHECA INDICA ;

COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
New Series, No. 788.

APPENDIX

TO

PAG-SAM THI SIN

NOW FIRST EDITED

BY

SARAT CHANDRA DAS, C. I. E.,

ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS II.

~~~~~
CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY. 57 PARK STREET.

1891.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S LONDON AGENTS, MESSRS. TRUBNER & CO.

57 AND 59, LUDGATE HILL, LONDON, E. C.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, Fasc. I—IV @ /6/ each	Rs.	1	8
Agni Purāṇa, (Sans.) Fasc. II—XIV @ /6/ each	..	4	14
Āitareya Aranyaka of the Rig Veda, (Sans.) Fasc. I—V @ /6/ each	..	1	14
Aniruddha's Commentary (English) Fasc. I	..	0	12
Apa Bhāṣyam, Fasc. I	..	0	6
Aniruddha's Commentary (English) Fasc. I	..	0	12
Aphorisms of Sāṅkhya, (English) Fasc. I	..	0	6
Aphorisms of the Vedānta, (Sans.) Fasc. VII—XIII @ /6/ each	..	2	4
Aṣṭaśāstrīkā Prajñāpāramitā, Fasc. I—VI @ /6/ each	..	2	4
Āśvavāidyaka, Fasc. I—V @ /6/ each	..	1	14
Avadāna Kalpalatā by Kāhemendra (Sans. & Tibetan) Vol. I Fasc. 1—3	..	4	0
@ 1/ Vol. II, Fasc. 1	..	3	0
Bhāmati, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each	..	0	12
Brahma Sūtra, (English) Fasc. I	..	0	12
Bṛihaddevatā, (Sans.) Fasc. I—II @ /6/ each	..	0	12
Bṛihadharma Purāṇam, Fasc. I—II @ /6/ each	..	0	12
Bṛihat Aranyaka Upanishad, (Sans.) Fasc. VI, VII & IX @ /6/ each	..	1	2
Ditto (English) Fasc. II—III @ /6/ each	..	0	12
Bṛihat Saṃhitā, (Sans.) Fasc. II—III, V—VII @ /6/ each	..	1	14
Chaitanya-Chandrodaya Nāṭaka, (Sans.) Fasc. II—III @ /6/ each	..	0	12
Chaturvarga Chintāmaṇi, (Sans.) Vols. I, Fasc. 1—11; II, 1—25; III, Part I Fasc. 1—18, Part II, Fasc. 1—7 @ /6/ each	..	22	14
Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. II	..	0	6
Dāśarūpa, Fasc. II and III @ /6/	..	0	12
Gobhiliya Gṛihya Sūtra, (Sans.) Fasc. I—XII @ /6/ each	..	4	8
Hindu Astronomy, (English) Fasc. II—III @ /6/ each	..	0	12
Kāla Mādhava, (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/	..	1	8
Kātantra, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/ each	..	4	8
Kāthā Sarit Sāgara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	..	10	8
Kaushitaki Brahman Upanishads, Fasc. II	..	0	6
Kūrma Purāṇa, (Sans.) Fasc. I—IX @ /6/ each	..	3	6
Lalita-Vistara (Sans.) Fasc. II—VI @ /6/	..	1	14
Lalita-Vistara, (English) Fasc. I—III @ /12/ each	..	2	4
Madana Pārijāta, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each	..	3	0
Manuśikā Saṅgraha, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ each	..	1	2
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Sans.) Fasc. IV—VII @ /6/ each	..	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa (Eng.) Fasc. I—II @ /12/ each	..	1	8
Mīmāṃsā Darśana, (Sans.) Fasc. II—XIX @ /6/ each	..	6	12
Nārada Pancharātra, (Sans.) Fasc. IV	..	0	6
Nārada Smṛiti, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/	..	1	2
Nayavārtikam, (Sans.) Fasc. I	..	0	6
Nirukta, (Sans.) Vol. I, Fasc. 4—6; Vol. II, Fasc. 1—7; Vol. III, Fasc. 1—6; Vol. IV, Fasc. 1—7 @ /6/ each Fasc.	..	8	4
Nītiśāra, or The Elements of Polity, By Kāmandaki, (Sans.) Fasc. II—V @ /6/ each	..	1	8
Nyāyabindutika (Sans.)	..	0	10
Nyāya Karmāṇjali Prakaraṇam (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—6 Vol. II, Fasc. 1—2 @ /6/ each	..	3	0
Parīśiṣṭa Parvan (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ each	..	1	8

(Continued on third page of Cover.)

པར་ཤོག་མེ། ཉུ་གྲོ་དྲུའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བསྟེན་བཀུར་ཕུན་སྲུང་ཚོགས་པ་དང་
 བཅས་སངས་གྱིས་ལ་ཕུལ། དེ་ནས་བྱ་བོ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བཞིན་ཉུ་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག་
 མ་ཡིས་བསྐྱལ་བས་རབ་དུ་བྱུང་། བཞིན་ཉུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་གྱིས་པོ་འེ་བཀུས་བཀུས་
 པས་བྱིས་ན་གནས། དེ་ནས་གྱིས་པོ་བཟང་ལྷན་གྱིས་གྱིས་སྤིན་སྤངས་ནས་རབ་དུ་
 བྱུང་བར་མཇེད་པས། ལྷས་བྱིན་ལ་གྱིས་སྤིན་མི་འདོད་དམ་སྤྲུམ་པས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་
 སྤིན་རབ་དུ་འདོད་ཀྱང་གྲུ་གྲུའི་ཚོག་གིས་བདག་ནི་གྱིས་སྤིན་མི་འདོད་རབ་དུ་བྱུང་
 བར་བྱེད། ཞེས་བཞེད་པས། གྱིས་སྤིན་མ་ཐོབ། དེ་ནས་བཟང་ལྷན་སོགས་ཤུག་
 བཞིན་ཉུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གྱིས་སྤིན་བདེ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། དེའི་ཚེ་བཟང་ལྷན་
 གྱིས་སྤྲུམ་འབྲེག་སྐལ་ཉེ་བ་འཁོར་ལ་རང་གི་གྱིན་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པས། དེ་ཉིད་
 མོངས་ཤིང་དམན་ལང་ཚོས་ལ་སོས་པས་མིག་ཆུ་ལྷན་པར། གྱིས་བས་བཀུས་
 བཀུར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་མཆོད་འོས་མཆོག་དུ་བྱུང་། དེའི་ཚེ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྤིན་མི་
 འདོད་ཞེས་བཞེད་པའི་ཁྲིག་གིས་ཚོག་བཞེད་པ་ལ་འགྲོད་ཅིང་། ལྷས་བྱིན་རང་གི་ཅོད་
 པན་པར་ལྷ་ག་ཆེན་པོ་ཁྲིག་གིས་བྱུགས་པ་ལྷ་བ་འདོད་སངས་དམར་པོ་ནས་
 མཁའ་ལ་འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཤ་ཅུ་འབྲུལ་ནས་བྲུ་ཡིས་འབྲེལ། དེ་ལ་དྲོག་པ་
 སྤྲུམ་དེ་མཚན་སྐལ་གྱིས་བདགས་པར། ཁྲིག་གི་དྲོགས་དེ་སེམས་སྦྱོན་ཅན་དཀྱལ་
 བདུག་པོར་འགྲོ་བ་སོགས་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད། ཤུག་ནི་མས་རབ་བྱུང་
 ཚོས་གོས་སྤྲུང་བཟེད་ལྷན་པས་ས་བཞི་བྱུང་བ་བཞིན། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྤིན་ཀྱང་མ་
 ཐོབ་བཞིན་ནི་མས་ལ་འབྲན་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་ངན་པས་དྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རབ་དུ་བྱུང་། ཐམས་ཅད་སྦྱོན་པའི་དྲུང་དུ་འཁོད་པའི་ཚོ། བཟང་ལྷན་གྱིས་འབྲེག་
 མཁའ་དེ་ཡང་སྦྱོན་པའི་འཁོར་དུ་འབྲུག་པ་མཐོང་ནས། བཟང་ལྷན་གྱིས་བསམ་པ་
 བདག་ནི་ས་བདག་གྱིས་པོ་བྱས་པ་ཞིག་གིས། དམན་པ་འདི་ཀྱང་ལམ་ཕྱག་ཏུ་

བཅི་རིགས་སྒྲུབ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཐུན་ནས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་
 ལས་བྱུང་བའི་ཁེངས་སེམས་ནི་སྐོངས་པ་ཡིན། རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཁེངས་སེམས་བྱ་
 མི་རུང་གསུངས་པས། གྱུལ་པོས་གོ་ཞིང་དེ་ལ་ཕྱག་བཅའ་བས་ས་གཞི་རབ་དུ་
 གཡོས་སྒྲུབ་བྱིན་གྱིས་ཚོག་ཅུབ་བཞེད་ཅིང་ཕྱག་མི་བྱེད་དེར་ས་གཡོ་བ་སོགས་ལ་
 དགོ་སྐོང་ལྷོང་ལྷོང་གིས་གྱུ་ཞུས་པས། སྒྲོན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གྱུལ་པོ་འདི་སྒྲེབ་
 གཞན་ལའང་འདི་ཀྱང་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ཡིན་དེ། སྒྲོན་ཀྱུ་ཤིང་གོང་དུ་དབྱུལ་པོ་
 གཞན་ནུ་ཞིག་སྤྲོད་འཛོང་མ་བཟང་མེཞིས་པ་མཛེས་པ་མཛོང་ནས། དེ་དང་
 འབྲོགས་སུ་རེ་ནས་དེའི་གཡོས་བྱས། དེས་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་དྲོག་འཕྱུ་བྱུང་བྱང་
 ལས་འབྲོགས་དབང་མེད་ཅིང་རེ་བས་ངལ་ཞིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་འབྱུངས་པ་ལ།
 ལྷུངས་དེར་གྱུལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་པ་ནགས་གསེབ་དུ་དགོ་འདི་དེ་ལ་ཕྱིན་པ། ཤིང་
 རྫོང་གིས་ཙུ་བར་ངལ་ཞིང་བཞུགས་པས་མེ་དྲོག་འཕྱུ་བའི་མི་དེས། མེ་དྲོག་གསར་
 པ་ཉིན་མོ་མཛེས་ཀྱང་རྒྱུ་མོ་རྩམ་པ་བཞིན། །ལུས་ཀྱི་ལང་ཚ་མཛེས་ཀྱང་རེ་བའི་
 ངང་ནས་གིས་པ་སོགས་སྤྱུ་དབྱངས་སྒྲན་པོ་སྤྱངས་དེ། གྱུལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱིས་
 ཐོས་ནས་ཐུགས་ལ་ཤིན་དུ་འབབས་པ་བྱུང་ཕྱེ། མི་དེ་ལ་སྤྱུས་པ། ང་ཉི་མ་ཚ་མོས་
 རབ་དུ་གཏུང་བ་ལ། བྲོགས་པོས་སྤྱུ་དབྱངས་སྒྲན་པོ་ཐོས་པས་ཉམས་དགའ།
 གསུངས་པས། མི་དེས་སྤྱུས་པ། སོས་ཀའི་བྱ་ངམ་ཐང་ལ་ཉི་མས་བསྐྱེད་པ་གཏུང་
 བ་མིན། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་འདི་དེ་པའི་གཏུང་བས་རང་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཏུང་། ཅེས་ཞུས་པས་ཚོག་དེ་གྱུལ་པོའི་ཐུགས་ལ་ལེགས་བཤད་
 དུ་གྱུར་ནས། མི་དེ་པོ་བྱང་དུ་འཁྲིད་དེ། གྱུལ་སྤིད་ཀྱི་ཕྱེད་སྤྱིན། དེའི་རྒྱུ་མོ་མི་
 དེས་ནས་སྤྲོད་ལ་བསམ་སྒོ་བྱང་བས། བདག་ལ་ཆུང་མ་ནི་མེད། གྱུལ་སྤིད་ཕྱེད་
 བཟུང་ཡང་། སྤྲུང་གྱུལ་པོ་དང་པན་ཚུན་ཆགས་སྤང་འབྲན་སེམས་ཀྱི་གྱུ་ལས་

མེ་ཡོང་། དེ་བས་གྱུ་པོ་ནང་དུ་བཀུས་ན་གྱུ་པོ་སྤྲོད་ཡོངས་རྗོགས་བདག་གིས་
 ཐོབ་བས་སྒྲུབ་པ་ཤར། ཡང་དེ་ཕྱི་ལ་བསམ་བསམས་པས། གྱུ་པོས་གྱུ་པོ་
 གྱི་ཕྱིད་སྤྲོད་པ་ལ། བདག་གིས་མཆོག་དུ་སྤྲོད་འོས་པ་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་
 འདི་འདྲ་ཤར་བ་ནི་ལས་ངན་དོགས་པའི་དྲི་མས་བཅིང་བ། རང་སེམས་ལ་རང་
 སེམས་གྱི་ངོ་ཚ། དེ་ན་གྱི་བསམ་གཞིག་འདི་ལེགས་པར་བཏང་ན། དང་པོར་
 ཤར་བའི་སྒྲོ་སེམས་ཙམ་ཙམ་དང་། དཔལ་དང་འབྱོར་པ་འདི་ནི་དུག་ཤིང་དང་
 འདྲ། གང་ལ་རིག་པ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཕྲུལ་པ་སྤྱིད་བྱེད་པ་བཀྱུ་བ་
 དང་མཚུངས། རང་ཉིད་ངན་འབྱོར་ལྷུང་བྱེད་མ་རིག་པའི་ཐུན་པས་མོན་པར་བྱེད་
 པ་ཉིད་དུ་འདུག། དེ་ནི་བདག་བྱང་ཚུབ་དེ་ན་དུ་གཉེར་བར་བྱ། གྱུ་པོའི་གྱུ་པོ་
 སྤྲོད་ཕྱན་ཆོག་ཤིས་གྱུར་ཅིག། སྒྲུབ་པ་ཤར་ནས། སྤྲོད་པོས་པོས་ནན་གྱིས་
 ཐུལ་ཀྱང་། དེ་སྤྲོད་པ་དང་བྲལ་བས་གྱུ་པོ་སྤྲོད་མ་བཟུང་བར་ཆོས་བྱས་པས། རྗེས་
 སྤྱིར་རང་སངས་གྱིས་ཐོབ་ཐེ་ཐེ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བཟུན་པ་མཐོང་བས་དེའི་ཞབས་ལ་
 གྱུ་པོས་པོས་ཐུག་བྱས་ཤིང་འདྲུད་པ་ལ། དེས་ཆོས་ཀྱང་བཤད། གྱུ་པོ་ཆགས་
 བྲལ་དུ་གྱུར། དེའི་དུས་ཀྱི་དབྱེད་པོ་གཞོན་ནུ་གྲུ་དབྱངས་ལེན་པ་དེ། གང་གྱ་
 སྤྲོད་བཅེ། ད་ལྟ་འབྲེག་མཐན་ཉེ་བ་འཁོར་འདི་འོ། གྱུ་པོ་ཚངས་སྤྲོད་དེ་ནི་
 ལྟ་བཟང་ལྟ་འདི་འོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་གྱི་དགོ་སྤྲོད་ཆོས་ལེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྱི་སེམས་རབ་དུ་དྲངས་པ་ལ་རིག་འདུག་སྒྲུབ་པ་ཤར། འདི་ཡང་
 སངས་གྱིས་འབྲས་བྱའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བཟུན་པའོ། མཛད་བཀྱི་
 དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཡབ་སྤྲས་མཇལ་བའི་ལོ་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
 མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་པོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་པའོ།

XXIV.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅེ་བཞི་པ།

ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུ་གཉི་ལྔ་ཁྲི་བྱེད་ཀྱི་བཞུགས་པའི་ཆོ། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཉུང་
 ཆེ་བ་དག་སྒྲོང་མྱེས་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ལྷས་པར། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱོན་ཡང་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཆོག་
 པའི་གྲོང་ཁྲི་བྱེད་ཀྱི། དཔལ་འབྱོར་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་གནས་བསོད་ནམས་སྤྱེ་བའི་
 ས་གཞི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུ་ལ་པོ་ཐུགས་བཀྲ་ཤིང་སྤྱོན་པ་སེལ་བའི་ཉི་མ་ལྷ་བྱ་གྱུ་ན་
 ཏུ་གྱུ་ལ་བཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་བྱ་སྤོང་པོད་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱུང་། དེས་སྤྱིན་པ་དཔག་མེད་ཀྱི་ལ་བཏང་བས། ས་ཀྱི་ཐུགས་པས་བསྐྱབས་ཅིང་།
 སྐབས་ཤིག་གྱུ་ལ་སྤྱིད་ལ་གཅེས་པའི་ཤིང་དེ་རིན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བཟུན་ཅིང་འོད་
 དང་ལྷན་པ་གཞུགས་ལས་གྱུ་ལ་བར་བྱེད་པ། གཞན་ལ་མི་འབྱོར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 ཡང་སྒྲོང་བ་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱིན་པས། ཡལ་གྱི་ཐོས་ནས་སྒྲོན་པོ་མྱེས་མཛུན་དུ་བོས་
 བས་སྤྱོད་པ། གཞན་ཏུ་འདི་སྤྱིན་པ་གཞན་གཏོང་ཡང་རང་གིས་སྤྱིད་བསྐྱུང་ཞིང་།
 ཡ་རོལ་དག་དཔུང་འཛེམས་པ་མེད་ཐབས་མེད་ཀྱི་ཤིང་དེ་རིན་ཆེན་དང་། སྤྱང་བའི་
 མཆོག་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཤིང་དེ་ནི་གཞན་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱིན་པ་འདུག་པ།
 དེ་ལྷ་ལྷ་བྱ་རྒྱུས་པར། སྒྲོན་པོ་མྱེས་སྤྱི་སྤྱིན་པ་ལ་བཅོམ་པས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སྒྲོན། ད་ཤིང་དེ་ནི་སྒྲོང་བ་པོས་གཞན་ལ་བཅོངས་སྤྱོད་པ། ཞེས། བྱ་ཐབས་
 བྱལ་བས་གྱུ་ལ་སྒྲོན་ཀྱིས་སེམས་ལ་རྒྱུ་འདྲེན་གྱི་དོ། །དེ་ནས་ནས་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཤིང་དང་མེད་ཀྱི་གྱུ་ལ་པའི་ཆོ། གྱུ་ལ་བྱ་གཞིགས་མེད་འབྱོན་པ་ལ། གྱུ་ལ་སྤྱིད་
 སྤྱེལ་བའི་སྤྱང་པོ་མཆོག་ལ་ཆིབས་དེ་བྱོན་པའི་ལས་དུ། གྱུ་ལ་སྤྱན་གཞན་ཞིག་གིས་

བདང་བའི་བྱམ་ཟེཞིག་དང་འཕྲད། དེས་ཤིས་པ་བཅོམ་པའི་ཚོགས་སྡོད་དུ་བདང་
ནས་སྤྲོས་པ། གྱུ་ལ་པོ་བྱིད་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་ཡིད་བཞིན་ཚོར་བྱ་
ལྟ་བུ། སྤྲོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་པས་རེ་བ་བསྐྱོང་བ་བྱིད་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་
ལྡན་པའི་སྤྲོང་བོ་མཐོ་བདེན་འདི་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མེད་ཀྱིས། སྤྲོང་བོ་འདི་
བདག་ཅག་ཚམས་ལ་གནང་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་བྱད་གཤམ་བཞིན་དུ་
སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས། སྤྲོང་བོ་དང་གདུགས་དང་། གྱུ་ལ་མཚན་དང་། ཇི་ཡབ་དང་
བཅས་སྤྱིན་དེ་ཐུགས་ཤིན་དུ་དགེས་པར་གྱུར་དོ། དེ་ཡབ་ཀྱིས་གསན་དེ་གྱུ་ལ་སྤྱིད་
ཉམས་པར་བསམ་ནས་ཐུགས་ཁྲོས་ནས་གྱུ་ལ་བྱ་གཞན་དུ་བསྐྱོང་དོ། དེའི་ཚེ་གྱུ་ལ་
བུའི་བཅུན་མོ་མ་དྲིས་ལྟ་གཅིག་ཟེར་བ་དང་། སྤྲོས་གཞིན་ཀུ་དྲིས་ལྟ་ན། སྤྲོས་མོ་
ཀྱི་ཁ་ཞེས་པ་དང་བཅས་ཞེན་པ་དྲི་དང་སྤྲོང་བོ་སོགས་ཞེན་དེ་བྱོན། ལམ་དུ་གཞན་
སྤྲོང་བ་པོ་འཕྲད་ཆད་ལ་སྤྲོང་བོ་དང་། དྲི་དང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ནས། གྱུ་ལ་
བྱ་ལྟུང་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོས་མིང་སྤྱིད་གཉིས་གྱུ་ལ་བསྐྱམས་དེ་ཆགས་གསེབ་དུ་བྱོན།
དེར་བཅུན་མོ་ཐོ་དང་ཤིང་ཐོག་སོགས་ཟས་འཚོལ་དུ་སྤྱིན་པས། དེའི་ལུས་བྱམ་
ཟེཞིག་བྱུང་བྱེ། གཡོམ་འཁོར་གང་ཡང་མེད་པ་བདག་ལ་བྱ་སྤྱིད་སྤྲོང་བོ་འདི་
གཉིས་སྤྲོང་ཞུས་པས་དེ་ལྟར་ཐུགས་བཅེ་བཞིན་དུ་སྤྱིན། དེ་ནས་ལྷམ་མ་དྲིས་མ་
སྤྲོབས་པས་མིང་སྤྱིད་གཉིས་གར་སོང་ཞུས་པས། ཇས་བྱམ་ཟེལ་སྤྱིན་གསུངས་
པས་གྱུ་ལ་བུའི་མདུན་དུ་དྲན་མེད་དུ་འབྲེལ་བར་གྱུར། དེ་ནས་དྲན་པ་གསོས་དེ་ཆོ་
ངེ་འདོན་ཞིང་མིང་སྤྱིད་གཉིས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་
མེའབར་གྱང་། ཁྱོལ་མཚོའ་བའི་སྤྱན་སྤྱེད་དེ་ཡོད་པའི་སྐབས། ལྷའི་དབང་པོས་
གྱུ་ལ་བྱ་འདི་ལ་འབྱོར་པ་ཡོད་མེད་བདག་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཟེཞིག་དུ་སྤྲོལ་དེ། གྱུ་ལ་
སྤྲོས་བྱིད་ཀྱི་གཡོམ་མོ་མེད་པ་བདག་བཅུན་མོ་དམ་པ་འདི་གཡོམ་མོར་སྤྲོང་ཞུས་

བས། བྲེ་ཚོས་མེད་པར་སྦྱིན་པས། བཅུན་མོ་ནི་རི་དྲགས་སྟེས་ཟིན་པ་ལྟར་དངངས་
 སྟག་དང་བཅས་བྲམ་ཟེས་བརྒྱུད་ཕྱི་འཁྲིད་པའི་ཚོ་གྲུལ་བྲམ་བཅུན་མོ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་བག་ཆགས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་སྦྱས་པ། དག་མ་ཁྱོད་བྱང་ན་མ་བྱེད་ཅིག། མཛེས་
 བ་འདི་ནི་མི་ལམ་དང་འདྲ། སྟིང་སྟུག་འགྲོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མེད། ཁྱོད་སྟོ་
 ཚོས་ལ་དགའ་བར་བགྱིས་ལ། བྲམ་ཟེ་འདི་དག་བདེ་གྲོགས་སྟུ་བསམ་ཕྱི་འདི་
 གཡོག་གྱིས་ཤིག་གསུངས། བཅུན་མོ་ལ་ཆགས་ཞེན་བདང་བས། བསྟུ་བྱིན་གྲུལ་
 བྱ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་། བཅུན་མོ་གྲུལ་བྱ་དང་འབྲལ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་མི་
 བཟོད་པར་སྟིང་ཇེ་སྟེས་ནས་སྦྱས་པ། བྱ་མོ་ཁྱོད་སྟུག་བསྟུལ་མ་བྱེད་ཅིག། ང་ནི་
 ལྷའི་དབང་པོ་བསྟུ་བྱིན་ཡིན། བྱིན་ཆད་ཁྱོད་གཞན་ལ་མི་ཕྱེར་ཞིང་། བྱ་ཚ་མིང་
 སྟིང་གཉིས་དང་འཕྲད་པ་ངས་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་དེ། བསྟུ་བྱིན་རང་གཟུགས་
 བསྟན་ཅིང་མི་སྦྱང་བར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་བྲམ་ཟེས་སྦྱས་མིང་སྟིང་གཉིས་སྦྱར་གྱིས་
 ཡུལ་དུ་ཆོང་དུ་བྱིན་པས་ངོ་ཤེས་ནས། ཞོར་མང་པོ་སྦྱད་དེ་བསྦྱས་ཤིང་། གྲུལ་བྱ་
 བསམས་ཅད་སྟོལ་སྦྱས་མིང་སྟིང་ཀྱང་ཕྱིར་ཕོད་པའི་སྟིང་སྟོབས་ལ་ཏ་ལས་ཤིང་
 མག་ཕྱི། བསམས་ཅད་སྟོལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། སྦྱར་ཡབ་
 གྲུལ་པོ་གཤེགས་ཇེས་བསམས་ཅད་སྟོལ་གྲུལ་པོར་བསྟོས། བྱིན་པས་ཡུལ་ཁམས་
 བསམས་ཅད་ཚོས་པར་མཛེད་པས། སྟེ་བོ་བསམས་ཅད་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སྟོང་བ་
 པོ་མེད་པ་ཅམ་དུ་གྱུར། དེའི་ཚོ་གྲུལ་པོས་བྱིན་པས་ཞོར་གྱི་འབྱོར་ཚོགས་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པའི་བྲམ་ཟེ་སྟུག་ཅན་ཇུ་གཞེས་པས། ཡུལ་ཕྱོགས་ཕུན་གསུམ་ཚོགས་པ་
 འདི་ངའི་མཐུ་ཡིན། ཞེས་གྲུལ་པོ་ལ་འབྲན་སེམས་ཁོ་ན་བྱེད་དོ། དེའི་དུས་ཀྱི་
 གྲུལ་པོ་བསམས་ཅད་སྟོལ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། བྲམ་ཟེ་དེ་ལྟས་བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། འདི་ནི་བྱིན་པའི་ཚོས་བསྟོར་དོ། མཛེད་བསྟུ་དཔག་བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལས།

ཐམས་ཅད་སྒོལ་གྱི་དོགས་བཞེད་རེན་པོ་ཆེ། ལྷན་མེད་ས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
བར་བྱས་པ་ལྟེ། ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པའོ།

XXV.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅུ་པ།

མངོན་པར་བྱང་བའི་དོགས་བཞེད་ནི།

ཤྲུའི་གོང་ཁྱེར་དུ། དཔལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་གྲོལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ། ལྷའི་
ཡལ་ནས་དཀར་མུ་དང་ལྷན་པའི་ལྷའི་བྱ་མོ་ཞིག་སངས་གྱིས་གྱི་ཡལ་དུ་བདག་
གྱུར་ཅི། ཅེས་སྒྲོན་ལས་བདབ་ལྟེ། མི་ཡལ་དུ་འོང་པ། བི་ཤུ་མའི་བྱ་མོ་ལོ།
ཟེར་བ་མཚན་ལྷ་མོ་སྐྱུ་འབྲུལ་ཆེན་མོ་ཞེས། གྲགས་པ་གྲོལ་པའི་བཙུན་མོ་དམ་
པར་གྱུར་རོ། དེའི་དུས་དཀར་ལྷན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པ་དྲོག་དཀར་
པོས་རང་གི་དབུ་གྱིན་སོགས་བྱམས་པ་ལ་བཀོན་ལྟེ་གྲོལ་ཚབ་དུ་མངའ་གསོལ།
འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་གཟིགས་པ་ལྲས་སྤྱང་ཆེན་མཁའ་དཀར་མཆོ་བ་དུག་ལྷན་ཡལ་ནས་
ཐེབས། ལྷ་མོ་སྐྱུ་འབྲུལ་གྱི་མི་ལས་དུ་རང་གི་དཀྱུན་དུ་སྤྱང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་འོད་
དང་ལྷན་པ་ཞིག་འདུག་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀླུ་འཁྲུག་ལ་འགོ་བ་དང་། རི་རབ་ལ་གྱིན་དུ་
འཛོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཆེ་དྲག་མང་པོས་ཕྱག་བཙལ་ཞིང་འདུད་པ་སོགས་སྤྲིས།
སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཛོག་དེན་ལ་ཕྱགས་བཙེ་བས། ལྷ་མོ་སྐྱུ་
འབྲུལ་གྱིས་ལྷུ་མས་སུ་བྱོན་པས། རོ་མཚར་ཆེ་བའི་མཚན་ལྷས་སྒྲུ་ཆོགས་བྱང་།
དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེ་ལྷམ་བི་ཞི་ནགས་ཚལ་དུ་བཞུགས་པར། མངལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་
སྐྱུ་བཞེད་དེ་སྤྲས་འབྲངས་པ། བགྱི་བྱིན་གྱིས་ལྷའི་གོས་ཀྱིས་བཙེབས་དེ་སྤྲངས་
པར། དེ་མ་ཐག་ཕྱོགས་བཞིར་གོས་པ་བདུན་བདུན་པོར་དེ་ཤར་ལ་གཟིགས་དེ། འདི་

ནི་བདག་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཤར་རོ། རྫོལ་བདག་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒོ་བོས་ཇེས་སྟེ་
 མཐུན་པས་རྫོ། རྒྱལ་ལ་བདག་སྤྱི་བའི་མཐའ་རྒྱལ་སོ། གུང་ལ་བདག་འཁོར་བའི་
 ལས་ཐམས་ཅད་གུང་ངོ། གསུངས་པས། ས་རབ་དུ་གཡོས་སོ། དེར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱུ་
 གསོལ་ཞིང་གདུགས་དང་ངོ་ཡབ་སོག་མཚོད་ཇིས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད། དེ་དུས་
 འཇིག་རྟེན་ཁམས། ཕྱག་པ་དང་རི་དང་ས་འོགས་སོགས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མུན་
 པ་མེད་པ། ཉི་མ་བགྱི་ཤར་བ་ལྟར་སྒྲ་བ་ཆེན་པོས་བྱབས་པར་གྱུར་པ་ལ། དཀར་
 ཐུན་གྱི་རི་ཀྲི་དེ་ཞེས་པར། དྲང་སྤོང་ནག་པོ་ཞེས་མཛོད་ཤེས་དང་ལྷན་བཞིག་ལ།
 རང་གི་ཚ་བོ་མི་སྤྱོད་ཞེས་པས། འདི་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་ཅི་ཡིན་དེས་པར། དྲང་
 སྤོང་གིས་སྤྱུས་པ། འོད་ཟེར་འདི་ནི་བྱ་རྩི་ཤིང་པའི་གྱུ་ལ་བསྟུང་གྲུའི་རིགས་སྟེ་
 གུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་འབྱུངས་པའི་ལྟ་ཡིན། དེ་ནི་ལྷན་མི་རིང་བར་བྱ་
 ཅག་ལ་གཟིགས་པར་འགྱུར། ཞེས་སྤྱུས་པས། རི་ཁྲོད་པ་ཀུན་རབ་དུ་དགའ་
 བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་སྤྱུས་ཀྱི་མཚན་ལ་དོན་ཀུན་གྱུབ་པ། ཞེས་
 བདགས་གཞོན་སྤྱོད་གྲུ་འཕེལ་ཞེས་པས་ཕྱག་བཙུལ་ཞིང་བར་ཆད་མིས་ཅན་
 བསྐྱུངས། དེ་ནས་གཞོན་རྒྱལ་ལ་གྱི་པར་དུ་སྤངས་ནས་མཚན་མཁའ་ལ་བཅུན་པས།
 མཚན་མཁའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུས་པ། འདི་ནི་ཞབས་གཉིས་མཛོད་ཤིང་དམར་ལ་
 མཉེན་པ་པདྨ་འདྲ། སོར་འདབ་རིང་ཞིང་འཁོར་ལོས་མཚན། ངང་པ་བཞིན་དུ་
 སོར་མོ་འབྱེལ། ཕྱིན་པ་ཡོན་ལ་ལ་བྱས་མའི་བར་དུ་ཕུགས་སྤྱེབས། གསང་བ་
 སྤྱབས་རྒྱལ་སྤྱུས་ཚུ་ཞིང་གསལ། མཛོད་སྤྱུ་གཡས་འབྱིལ་དུ་ལ་དང་དྲི་མའི་ཆ་ཤས་
 ཀྱིས་ཀུང་མ་གོས་འཛིན་བྱ་ཆུ་བའི་གསེར་ལྟར་འོད་འབར་བ། སྤྱོད་སང་གི་འདྲ་
 ཞིང་ཡན་ལག་གསལ་མཛོད་ཚོམས་དཀར་བཞི་བཅུ་ཞེས་ལ་བསྟུན། ཤངས་མཛོད་
 ལྷགས་རིང་སྤྱབ་ཅིང་མགུལ་ནི་འབྲུག་དང་ངོའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། སྤྱན་མཐིང་ཇི་མ་ལེགས་

ཤིང་དཔུ་ནི་གདུགས་དབྱིབས་གཙུག་རྒྱུ་། ཐུགས་ཁར་བཀྲ་ཤིས་འབར་བ་
 དང་། ཐུགས་དུང་དང་པདྨ་འི་རི་མོ་གསལ་བ་སོགས། མཚན་བརྗང་པོ་སྤྱུ་མ་ཅུ་
 ཅོ་གཉིས་མ་ལུས་པ་ཆོགས་ཤིང་། འདི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་གྲུ་པོ་ཞིག་དུ་
 འགྱུར་ངས། ཡང་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཆོགས་པའི་སངས་གྲིས་འགྲོ་
 བའི་སྒྲ་མ་ཆེན་པོར་འགྱུར། ཞེས་བཅོམ་པས། ཡབ་གྲུ་པོ་ཟས་གཙང་རབ་དུ་
 མཉེས་ཤིང་། དེ་ནས་ཞག་བདུན་ནས་ལྷོ་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་གཞིན་ཏེ་དཀར་
 ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལྷར་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བས་ཤྲག་ཅོས་སྒྲིས་ཤྲག་ཐུབ་པ་ཞེས་མཚན་
 གསོལ་ལོ། ལྷ་ཅོས་སྒྲིས་གྲིན་དུ་བཀྲར་སྟེ་ཞུས་པས་ཡབ་གྲིས་ལྷའི་ལྷར་ཞེས་
 མཚན་གསོལ། དེ་ནས་ཐུབ་པ་ནག་པོ་རང་གི་ཚ་བོ་མིས་བྱིན་དང་འགྲོགས་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷར་འོང་བས་ཞལ་མཐོང་བས་ཤིན་དུ་དགའ་ཤིང་། འདི་ནི་
 མཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཐུན་སྤྱུ་མ་ཆོགས་པ་མྱོང་ཆང་ཞིང་། འདི་
 མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་ནས་འགྲོ་བ་ཅོས་སུ་ལ་གསུང་གི་བདུན་ཅིས་སྤེལ་ལྷན་
 ཅོས་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་བས། བདག་ནི་ན་གསེལ་ཆོའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བའི་དུས་ལ་
 བབས་པས། བསོད་ནྱིས་དམན་ཡང་མིས་བྱིན་མཆོད་ངའི་མནང་ག་ཅོས་སྒྲང་
 ཡོངས་ཆོགས་སྟིན་གྲིས། སྒྲར་གྲུ་པ་སྤྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་མཛོན་པར་
 སངས་གྲིས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་འབྱུང་ཞིག། ཅེས་སྒྲུས་ནས་ལུས་བོར་། མིས་བྱིན་
 གྲིས་དེའི་གཤེགས་རྗེས་ཀྱི་ཡ་ན། ཞེས་ལྷ་ར་ཆ་སྤོར་སོང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སྤྱུ་ལུས་སྟོབས་གྲིས་ཏེ་སྤྱང་པོ་ཆེ་བྲི་དང་སྟོབས་མཚུངས་ཟེར་བའི་
 གྲགས་པས་བྲུབ་པའི་ཆོ། ཡངས་པ་ཅན་པས་དགའ་ནས་སྤྱང་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་ཞིག་
 བསྐྱེངས་པ། ལྷས་བྱིན་གྲིས་ཐུག་དོག་གིས་སྤྱང་ཆེན་གྲིས་སྤྱ་ནས་བརྗང་། འཛོག་
 བདྲིང་གྲུབ་སྟེ་གསལ། སྤྱང་པོ་གྲུ་པ་སྟོའི་མདུན་དུ་གྲུ་དོག་པར་སྤྱུས་ཀྱང་འགྲུལ་

མ་ནུས་པར། དགའ་བོས་གོས་པར་བདུན་སྒྲུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྲིའུ་ལ་
 བྲིལ་མཛད་ནས། ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོས་བྱིང་བྲགས་གཅིག་གིས་སར་གཡུགས།
 གཞན་ཡང་མདའ་གཅིག་གིས་ཤིང་ཏེ་ལ་བདུན་དང་། ལྷགས་ཀྱི་སྤྲང་བདུན་སོབ་
 པ་ཕུབ་ནས། མདའི་ལྷོང་གི་བར་ས་ལ་ཐིམས་པ་བདོན་པས། མདའ་ཆུ་ཁྲོན་པ་ཞེས་
 པའི་ཆུ་མིག་དོལ། གཞན་ཡང་གཅོད་འབྲིགས་དང་། བང་དང་མཚོངས་དང་ཀྱུལ་
 དང་འཛིངས་པ་སོགས་སྒྲུ་ཙེལ་ཀུན་ལ་སྤུས་ཀྱང་འགན་རྒྱ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡིག་
 རིས་དང་ཕྱིས་དང་བཟོ་ལ་སོགས་རིག་གནས་ཚུལ་ཀྱང་འཛིག་དྲན་ན་མཚུངས་
 པ་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་བྱ་མོ་བྲགས་འཛིན་མས་གྱུལ་
 སྤུས་ལ་སོར་གདུབ་ཕུལ་ཁབ་དུ་བཞེས་པས་བཅུན་མོར་སྤངས། སྐབས་དེར་རྒྱུང་
 ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ལྷོན་ཤིང་གདུགས་ཚད་བདུན་པ་ཞིག་བསྐྱེལ་བས་ཆུ་ཆེན་རོ་དྲི་ཀ་
 ཞེས་པའི་གྱུན་གྲགས་ལྷེ་མཚོར་འབྲིལ་བ་ལ། སྤུས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པར། ཤུག་ཀྱི་
 སྤུས་ཀྱིས་ཤིང་དེ་དྲི་བྱར་བཅག་དེ་ཕྱོག་སྤུ་འཕངས། དེ་ནས་སྤྱིང་ཚལ་དུ་ངང་པ་
 ཞིག་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མདས་གསད་པ། གཞོན་ནུས་ཕྱག་གིས་བྲགས་ཤིང་གསོས་
 པར་མཛད། དེ་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངའི་ངང་པ་འཕྲོགས་ཟེར་རྩོད་ཅིང་གྱུན་དུ་འགན་
 སེམས་ཁོན་བྱེད། དེ་ནས་གཞོན་ནུས་གྱུལ་བའི་བྱ་མོ་ས་འཚོ་མ་གཟིགས་པས་ཡིད་
 ཆགས་པའི་རྣམས་མཛད་པར། ཡབ་ཀྱིས་སྤུས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་འོས་པར་ཤེས་ནས།
 བཅུན་མོར་སྤངས་དེའི་མཚན་མཁན་གྱིས་ཡབ་ལ་སྤྲོས་པ། ད་ནི་སྤུས་འདི་ཉི་མ་
 བདུན་པ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའས་རབ་དུ་བྱང་བ་གང་རིགས་སྤུ་འགྱུར། ཞེས་
 བཛེད་པས་ཡབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་གྱུལ་མཛད་དུ་རེ་ནས་རབ་དུ་བྱང་བ་བཀག་
 པའི་ཐབས་བཅོན་པར་མཛད་དོ། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་སྤྱིང་མོས་ཚལ་དུ་ཤིང་ཏེ་ལ་ཞོན་ཏེ་
 གཤེགས་པས། ལས་དུ་མི་གོ་དེ་པོ་འཁོགས་ཤིང་མདོག་མི་སྤྲུག་པ་སྤྲོ་རྣམས་བྱི་བ།

སྐྱེས་ཤིང་ཚུབ་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། རང་གིས་ལུས་ལ་གཟིགས་ཤིང་ཡུན་
 རིང་དགོངས་པ། གྲེ་མ་ལུས་འདི་སྒྲིན་པའི་འཇུག་དུ་གྱི་བའི་རྣམ་འགྲུར་ནི། སྐྱ་
 རྣམ་དཀར་ཞིང་ཟས། རུས་པའི་གསེབ་དུ་ཆུ་གྱུས་གོང་། གཤམ་བལ་བརྟེན་ཅིང་
 སོ་ཐེང་བུད། ཁ་ཆུ་གཟགས་ཤིང་ཆོག་རྣམས་འབྲུལ། རྟོབས་ནི་ཞུལ་ཞིང་མིག་
 དང་ནི་བཏམས། གིས་འཁོག་སྒོ་ཁྲམས་འགྲུར་གྱིས་གཞོན་ཀྱའི་ལུས་འདི་གཡོ་
 ཞིང་དྲིག་པ་མེད་པས། དེ་བས་དཀར་ཐུབ་ནགས་སུ་ཅི་མི་འགྲོ་དགོངས་པ་ཤར།
 ཡང་གཞན་ཞིག་ན། མི་ནད་པ་གནག་དང་བཅས་པ་སྐྱ་བོ་རོ་འདྲ་བ་ཞིག་གཟིགས་
 པས། གྲེ་མ་རང་གི་ལུས་ཤིང་རང་བཞིན་ནད་གྲི་ཆོགས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་བ།
 གཞོན་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདི་དམན་པས་རང་བཞིན་དེ། རང་གིས་ལུས་འདི་
 ལ་ཡིད་བདྟན་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ན། གྱུ་ལ་སྤྱིད་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པར་དགོས་
 པ་མེད་པར་དགོངས་དེའི་དུས་མི་རོ་ཞིག་གོས་དང་ཐེང་བས་གཡོགས། གཉེན་
 མདུན་རྣམས་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་སེའི་འབྲུལ་ཞིང་འཁྲུང་བ་གཟིགས་པས། འཁོར་
 བ་སྒྲིང་བོ་མེད་པ་ལས་གྲི་རང་བཞིན་དང་འགྲོགས་དེ། རྣམ་ཤེས་ཡི་དུགས་གྲི་
 གནས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ལུས་ནི་ཤིང་དང་རོ་བ་དང་འདྲ་བ་སྤྱིད་མཚའི་སྐྱག་བསྐལ་
 ཆུ་བྱར་དང་འདྲ་བས། ལུས་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཤིང་ཅེའི་མེ་དོག་ལྟ་བུ། སྐྱ་མའི་
 རང་བཞིན་མི་བདྟན་གཡོ་བ་འདི་ལ་ཁེངས་གྲགས་དང་བཅས་གཞན་ཕན་མི་སྐྱབ།
 དག་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཚུལ་མིན་ལུས་དང་ཡུམ་ལ་ཆགས་པས་ཅི་བྱེད་དགོངས་
 དེ་ཐུགས་ཡིད་ལྱུངས་བར་གྱུར་པའི་ཚོ། གཙང་མའི་རིགས་གྲིས་ལྷ་རྣམས་གྲིས་
 སྐྱལ་པ། རབ་དུ་བྱུང་བཅུར་སྒྲིག་གོན་ཞིང་རྒྱུང་བཟེད་འཛིན་པ་འཇི་པོར་གྱུ་བ་ཞིག་
 གཟིགས་པས། དེ་ལ་རབ་དུ་མོས་ཤིང་དགའ་བ་མཚོག་དུ་དབྱེས་པར་གྱུར། དེ་
 རྣམས་གྲི་ལོ་གྱུས་ཤིང་དེའི་ཁ་ལོ་པས་ཡབ་ལ་ཞིག་པར་བཤད་པས། གྱུ་ལ་པོས་

སྤྲུལ་གྱི་ཐུགས་འབྱུར་དུ་རིན་པོ་མེད་པའི་གཏེར་གཟིགས་བཅུག།
 དེ་བྱུང་མེད་མཆོས་མས་གཏོན་ནས་ཕུལ་ཀྱང་མ་བཞེས་པར་ཆུའི་གཏེར་དུ་བཅུག།
 དེ་ནས་ཞིང་པ་རྣམས་མདོག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་རྒྱུ་ལྱིས་གཏོགས། ཀྱང་ལག་སེར་ཀ་
 དང་བཅས་བཀྲས་སྒྲིལ་ལ་དུག་གི་གཟིར་བ་དང་། ས་ཀོ་བ་དང་གོང་འབྱུང་པའི་
 སྤང་པོ་རྣམས་གཉེན་ལ་མ་དང་བཅས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཟིགས་པས། དེ་དག་ལ་
 སྤྱིང་ཇི་མི་བཟོད་པ་འབྱུངས་ཏེ་བཅེ་བས་མི་རྣམས་ནོར་གྱིས་སྤྱིན་པས་དབུལ་བ་མེད་
 བ་དང་། སྤང་བྱ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ལས་གོལ་བར་མཛད། དེ་ནས་གྱུ་སྤྲུལ་འཁོར་
 བཅས་ཕྱིར་ལོག། ལོ་བར་དུ་ཉི་མ་ཚ་བས་ཚད་པས་གདུང་བ་ལ། བྱེན་ཕྱོགས་ན་
 བྲགས་ཚལ་སྤོན་པོ་གཞི་བསིལ་བ་ཡལ་འདབ་ལས་ཟེལ་བ་འབབ་པ་ཉམས་སྒྲོ་བ་
 ཞིག་གཟིགས་ནས། ཤིང་དྲོ་ལས་བབས་ནས་ལལ་གསེའི་སྤྱད། ཤིང་འཛམ་བུའི་
 གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པས། ཤིང་མིན་གྱི་གྲིབ་མ་ཡོལ་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་དེས་
 སྤྱུལ་སྤྲུལ་མ་བཟང་བར་འཁོར་ལ་ཐུགས་འབྱུང་ཞིང་། དཔེན་པ་ལ་ཐུགས་སྒྲོ་བའི་
 བསམ་གཏན་གྱིས་ཡུན་རིང་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཡབ་ཀྱིས་སྤང་པོ་ཆེར་ཆིབས་ཏེ་
 སྤང་བྱ་བསྤུང་བའི་ཕྱིར་ང་ཡབ་དཀྱུག་བཞིན་སྤྲུལ་བལྟ་བར་བྱོན་པས། ཤིང་གིས་
 གྲིབ་མ་གཏོ་བ་མེད་པ་དེ་གཟིགས་པས་ཡ་མཚན་ཞིང་གསལ་པས་བདུན་དེ་ཕུག་
 འཚལ། དེ་ནས་ཡབ་སྤྲུལ་ལྷན་ཅིག་དུ་ལོག་བྱོན་པས། བོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་དུར་
 ཁྲོད་རོ་ཡིས་གང་བ་གཟིགས་ནས། ཤིང་དྲོ་བཟོར་ཏེ་ཁ་ལོ་པར་བཀའ་སྤྱུལ་པར།
 ཁྱོས་ཤིག་སྤོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྲུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་
 པ་མཐོང་བཞིན་པར། སྤྱིད་པ་འདི་ལ་ཆགས་པ་ཅི་མི་སེམ། བྱ་རོག་དང་བྱ་ཆོད་
 དང་ལྷེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷེ་དང་། ལྷེ་མ་དང་གྱུ་མ་དང་སྤྱིང་དང་གཟུགས་
 ཅུས་པ་སོགས་ཉལ་གྱི་ཐོབ་ཐབས་འདི་ལ་ཁྱོས། སྤྱིད་པ་འཛིགས་ཅུང་བ་སྤྱད་པར་

འོས་པ། དགའ་བ་དང་བྲལ་བ། ཉམ་མོངས་པའི་གནས་འདི་ལས་བརྒྱུག་པའི་
 ཐབས་མི་བྱེད་པ་ཅི་དོན། དགོངས་བཞིན་གྲོང་བྱིར་དུ་ཕེབས་པས། དེ་ན་རི་དྲགས་
 གླུ་ཞེས་གཞིན་ལུ་མ་མཚན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་ནས་གྱུ་
 སྤྲུལ་མཐོང་བས། གྱུ་སྤྲུལ་གྱི་ངོ་མཚར་ལ་ཡིད་ཆགས་པས་ངོ་ཚ་མེད་པར་ལྟ་
 ཞིང་རྩྱ་འགྲུར་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་པས། གྱུ་སྤྲུལ་སྤྲུག་གིས་པད་ཆལ་གཉན་དུ་
 གཟུགས་དེ་མེས་གྱི་དོ་ཤལ་དེ་ལ་འཕངས་པས། དེ་ཡབ་གྱིས་ཤེས་ནས་བཅུན་མེར་
 གྲངས། གཞན་ཡང་བཅུན་མོ་དེ་པ་དུག་ཁྲི་དུག་ཉོང་གི་དབུས་སུ་ཐུགས་སྐྱོ་བ་
 མེད་པར་བཞུགས་པུ་བཅུག་གྱུ་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཞི་བ་དཔེན་པར་འབྱོན་
 པའི་ཐུགས་དགོངས་ཁོ་ན་བསམ་ཞིང་བཞུགས། དེར་མཚན་མཁན་རྣམས་གྱིས་
 ཡབ་ལ། སྤྲུལ་འདི་དེ་ནི་ནང་པར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་བསྐྱར་རྟེན། རབ་དུ་བྱུང་བ་
 གང་རིགས་སུ་འགྲུར་རོ་ཞེས་སྤྲུལ་པས། གྱུ་པོ་རབ་དུ་བྱུང་དོགས་ཤིན་དུ་མཁུ་
 འཛིགས་པས་སྒོ་རྣམས་མི་སྒོ་བསྐྱུངས་དམག་དང་བཅས་པ་སྒོས། རང་ཉིད་གྲོང་
 བྱིར་དབུས་སུ་དཔུང་དང་བཅས་ནང་སྒོ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཟེས་སོགས་སྤྲུག་རྒྱ་རྣམས་
 སྒོས། དེ་ཚོ་ལྟ་མོ་གྲགས་ལྷན་མར་གྱུ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་མངལ་དུ་ཆགས། དེ་ནས་
 ཞག་ལྷག་མའི་ཉི་མ་རྒྱུ་པ་དང་། རྒྱ་བ་རབ་དུ་དངས་བ་ཤར་ཞིང་མིང་སྒོ་བག་
 ཕེབས་པའི་ཚོ། གྲགས་འཛིན་མའི་མི་ལས་དུ་རང་གིས་བྲི་དང་གྱིན་སོགས་ཆག་
 པ་དང་། དཔལ་རྣམས་ཉིས་ཤིང་ཉི་རྒྱ་རྒྱུ་པ་སོགས་མིས། གཉིད་སད་ནས་གྱུ་
 སྤྲུལ་ལ་བདག་ལ་མི་ལས་ངན་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ་འཁོར་བ་འདི་མི་ལས་
 འཁྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ང་ལ་མི་ལས་བཟང་པོ་འདི་བཞིན་བྱང་ལྟེ་བ་ནས་ལྟོན་ཤིང་
 གླུ་པས་ནམ་ཁའ་བྲུབ་པ་དང་། རི་རབ་རྒྱུན་པོ་ལ་སྤྲུལ་བས། ཤར་རྒྱུ་གྱི་ཆ་
 གཏེར་གཉིས་ལག་པ་གཉིས་གྱིས་བརྒྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱང་པས་སྒྲིའི་གྱི་མཚོ་

བརྒྱུང་བམྱིས། ང་ཉིད་བདག་པོའི་མི་ལས་བཟང་བས། བྱིད་ཉིད་བྱད་མེད་ཀྱི་མི་
 ལས་ལ་སྦྱོན་མེད་གསུངས་པས། གྲགས་འཛིན་མ་སྟོབ་དེ་ཞིང་གཉིད་དུ་སོང་།
 ཕྱི་ནང་གི་མེལ་ཚོ་བ་ཅིས་མེལ་ཚོ་དང་ལྷན་ན་དོན་དང་ལྷན་ཀྱང་། གཉིད་དང་གི་
 བའི་རོ་ལ་དོན་འབྲུག་པ་ཅི་ཡོད། དེའི་ཚོ་ཚངས་པ་དང་། བཤྱི་བྱིན་ལ་སོགས་ལྟ་
 ཅིས་མེད་ནས། ལྟའི་བྱ་མགྲོགས་པ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་བཞི་བྱུང་སྤྱུང་གི་གྲོགས་
 སུ་སྟོས། མི་ཅིས་གཉིད་ཀྱིས་ར་རོ་བར་བྱས། གནོད་སྦྱིན་ལྷས་ཅན་ཞེས་པར་
 བཤྱི་བྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཆའི་ཐེམ་སྒྲིམ་འཇུགས་སུ་བཅུག། ཁང་བཟང་ལོགས་ལ་
 ཐེམ་སྒྲིམ་སུ་བྱུང་སྤྱུང་བས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱོན། འདུན་པ་ཞེས་པའི་ཁ་ལོ་པ་
 བོས་ཏེ་གཉིད་སང་ནས་ཏེ་མཆོག་བསྐྱུགས་ལྷན་ཞེས་པ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཆིབས།
 ལྷས་ཀྱི་ཁང་ལ་བཏོག་ཏེ། ཡལ་དང་གཉིན་འཁོར་གྲོང་བྱིར་བཅས་པ་ལ་གཡམས་
 བསྐྱོར་མཛད་ནས་བཟོད་པར་མཛོད། ཞེས་གསུངས་ནས་གཤེགས་པས། ཤུག་
 མིང་ཆེན་གཉིད་སང་དེ་བལྟས་པས་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བས་སྒྲིབ་ཡིན་
 ཅིས་སྒྲིམ་གཞིགས་པས། བྱུང་སྤྱུང་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དུ་ཞིང་སྒྲིང་ཆེར་སྒྲིམ་པ།
 གཞོན་ནུ་བྱིད་བྱུང་སྤྱུང་དང་བཅུན་མོ་གཉིན་འཁོར་སོགས་ཐུགས་ཅད་སྤངས་ནས་
 ཡལ་གྱི་རེ་བ་འདི་ཅུ་མཛད་པ། རེ་ཐག་གཅོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་ཞུས་པས། སྤྱི་
 ཀྱི་གསན་ནས་ལན་གསུངས་པ། གཉིན་དང་མཛོད་ཤེས་ཀྱིས་ཆིངས་པའི་ལྷགས་
 སྟོག་འདི་མ་བཅད་ན། འོག་པའི་བྲིམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཏེ་དགའ་བའི་ལྷས་
 འདི་འཇིག་པ་ངེས། ཡུལ་གྱི་ཞེན་པ་ནི་དུག་གིས་གཟིར་བ་དང་འདྲ། འཁོར་བ་
 འདི་ལ་བག་མེད་པར་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་ནི་དུག་སྤྱུལ་ལག་པས་བརྒྱུང་ནས་
 མགོ་ལ་དཀྱིས་ནས་རང་ཉིད་གསོད་པ་དང་འདྲ། མི་དགོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་དུག་
 ཤིང་ཟ་ཞིང་སོལ་དོང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་

འཇུག་པ་ཡིན། དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ནགས་ནི་བདུད་རྩི་ཁང་པ་དང་འབྲ་
 བོ་གསུངས་གཤེགས་སོ་དེར་མིང་ཅན་གྱིས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་
 ཉ་ལས་ཤིང་དྲན་པ་འཐོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུན་མོ་རྣམས་ཚོ་ངེ་ཆེན་པོ་འདོན་
 པར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་ལྷ་དང་གཞོན་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་དེ་དཔག་ཚད་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱིས་སར་ཕྱིན་ནས་ནགས་ཚལ་དུ་དྲོལ་བ་བསམ་དེ། སྤྱོད་རྣམས་བགྲོལ་ཞིང་
 དགའ་འཇུག་དང་བཅས་འདུན་པ་ལ་སྤྲས་པ། བྱོད་དྲོད་ཕྱིན་རྣམས་བྱིར་ལ་པོ་
 བྱང་དུ་ལོག་ཅིག། དེ་ནི་བདག་ལ་སྒྲུ་མའི་འཆིངས་པ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་
 མེད། ནགས་ཚལ་འདིར་གཅིག་ཤུ་ཆོག་གེས་ལྡན་པས་གནས་པར་བྱ། དང་པོ་
 སྤྲོས་ཡང་གཅིག་ཤུར་སྤྲོས། མཐའ་མ་འཆི་ཡང་གཅིག་ཤུར་འཆི། འཆིངས་བའི་
 འདོད་ཡོན་བཟང་ཞིང་ཉོན་མོངས་མཚོ། སྤྲོས་སྤྱིད་པ་འདི་ཉིད་ཟེལ་གྱིས་གནན་
 དེ་ཞིབ་ཁོན་བཞེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་དེ། མཚོད་དེན་རྣམ་དག་དྲུང་དུ་དབྱ་སྒྲ་
 རྣམས་རལ་གྱིས་བཅད་དེ་ནས་མཁའ་ལ་འཕངས་པ་བཤྱོ་བྱིན་གྱིས་སྤངས་དེ་གྲུས་
 པས་ལྷའི་གནས་སུ་འབྱེད་ནས། དབྱ་སྒྲ་སྤངས་པའི་མཚོད་དེན་བཅིགས། དེ་ནས་
 འདུན་པས་མཆི་མཐུ་དྲིག་གིས་དོག་མ་ལྟར་འབྱེལ་ཞིང་། སྤྱོད་རྣམས་བྱིར་དེ་
 བྱིར་ནས་ཉིན་བདུན་གྱིས་བར་ལོག་ཕྱིན། བྱོང་བྱིར་དང་ཉེ་བར་སྤྲོབས་ནས་གྱུ་ལ་
 སྤྲས་ནི་མེད། དྲོད་པ་འདི་འབྲིད་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སོགས་ལྟ་བུར་གལ་ལྟས་བསམ་
 ནས། དྲོད་པ་ལྟེ། འདུན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད། དྲོད་པས་ལྡན་ནི་བྱང་ན་
 གྱིས་རྣམ་པ་དང་བཅས་བྱོང་བྱིར་དུ་ཞུགས་པས། ཀྲན་གྱིས་མཐོང་ནས་གྱུ་ལ་སྤོན་
 སོགས་སྤྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོ་ངའི་ཀྱ་ཚ་ཆེན་པོ་འདོན་ཞིང་། དྲོད་པ་འཇུག་ནས་
 དུས་པས་དྲོད་པ་མཆི་མ་ཉིད་ཞིང་གི་བར་གྱུར། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རེག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འཁོར་ལས་གྲོལ་བའི་སྤྲད་དུ་བྲམ་ཟེལ་རིགས་སུ་སྤྱོ་

བ་སྒྲངས་སོ། གྲུལ་སྤྲུལ་ནི་བཟྱ་བྱིན་གྱིས་ཚེས་གོས་དྲུང་སྤྲིག་ཕྱུལ་ཞིང་གྲུལ་བའི་
ན་བཟའ་ཚེས་བཟྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲངས་དེ་ན་བཟའ་སྒྲངས་བའི་མཚོད་དེན་བྱས་སོ།
དེ་ལྟར་སྤིང་པར་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་བ་གོལ་བའི་སྤྲད་དུ་སྤྱི་བོས་དཔེན་བའི་གནས་
སྤྱི་ཚེངས་པ་བསྒྲོག་ཅིང་ངོ་མཚར་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཀུན་མགྱུ་ཞིང་ཆགས་པ། དག་
བ་འདོད་ཅིང་རང་འདོད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བསྤྲུགས་པར་འོས་བའི་མཛད་པ་དེ་ལྟ་
བུ་བཞེན་དོ། འདི་ཡང་སངས་གྲུས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚེས་
བསྟན་པའོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མཛོན་པར་འབྱུང་བའི་དོགས་
བཤེད་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱན་ཚེངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བས་པ་ལྟ། ཉི་ཤུ་ཙ་
ལ་པའོ།

XXVI.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་དུག་པ།

བདུད་བཙུག་པའི་དོགས་བཤེད་ནི།

དེ་ནས་ཆུ་ཁྲུང་ནི་རན་ཇ་ནའི་དྲུང་དུ་ནགས་ཚལ་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཉིན་རེར་འབྲས་འབྲུ་བདུན་རེ་གསོལ་ནས་ལོ་གཉིས། འབྲས་དོག་རེས་ལོ་གཉིས།
ཅི་ཡང་མ་གསོལ་བར་ལོ་གཉིས་དེ་དཀའ་ཐུབ་ལོ་དུག་མཛད་པས། སྤྲུལ་སྤྲུལ་
ཤིང་རིང་པ་སྤོང་གོག་ལྟར་སྤྲུང་བུའི་ཚང་འཆའ་བ་ལ། ཕྱགས་ཇི་བྱིས་པ་ནིས་
ཀྱིས་རོ་སྤྲུལ་པོ་འདི་མི་འབྱེལ་བ་ཡ་མཚན། ཞེས་ལྟགས་ནས་མེར་བསྟེགས་དེ་
སྟན་ལ་པར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་སྤྱི་ཕྱག་ཀྱང་གཡོ་འབྱུལ་མ་མཛད་པས། ཡུམ་ལྷ་མོ་
སྤྱི་འབྱུལ་མ་ལྷའི་གནས་སྤྱི་ཡོད་པས་གཟིགས་ནས་མ་བཟོད་པར་འཁོར་བཙུག་

ནམ་མཁའ་ནས་མདུན་དུ་ལྷགས་ནས་མཆི་མ་ཆར་དུ་བབས་པ་མཆོར་འབྱེལ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཡུམ་ལ་སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོད་པར་གསུང་བཏང་ཟླ། ངན་གྱུར་དུ་
 སངས་གྱི་བས་བྱང་ནམ་བུད་ཅིག། གསུངས་བས་དགའ་ནས་ལྷ་ཡུལ་དུ་སོང་།
 དེའི་ཆོང་ནི་དོགས་པ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇེས་འཕྲུག་ནི་སས་ལ་ཅེ་བས་དགོངས་
 ཏི། བཀའ་ཐུབ་བཏང་ནས་ཞལ་ཟས་གསོལ་བར་བཞེད་པའི་ཆོ། སྤེ་གོདོང་ཞེས་
 པའི་བྱོང་བྱིས་ན་བྱིས་བདག་སྤེ་ཞེས་པར། བྱ་མོ་དགའ་མ་དང་དགའ་སྤྱོད་སེམས་
 ཞེས་པ་ཡོད་པས། ཟས་གཙང་གིས་སྤྲས་རབ་དུ་བྱང་བ་ནི་མ་གོ། ངོ་མཆར་ཆེ་
 བའི་གདམ་ཞིབ་དུ་ཐོས་པས། དེའི་བཅུན་མོར་རེ་བས་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
 པའི་སྤྱོད་པ་ལེགས་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པས་ཅིང་། དྲིལ་དུ་སྤྱིང་ནས་སྤྱོན་ལས་
 འདེབས་པ་ལ། གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷས་ལྷང་བལྟན་པ། བྱིད་ཀྱི་སྤྱོན་ལས་དེ་
 འགུལ་བར་འདོད་ན། དྲང་སྤྱོང་བཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་གཉིས་འབྱུང་གིས་དེ་ལ་
 འོ་ཐུག་ཕུལ་ལ་སྤྱོན་ལས་ཐོབས། ཞེས་ཐོས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བ་དམར་སེར་ལྷ་
 བགྱི་བཞེས་པའི་འོ་མ་ཉིད་སིངས། ཤེལ་སྤོད་དུ་འོ་ཐུག་སྤོལ་ནས་སྤྱོན་ལས་བདལ་
 ཟླ། ལང་པར་བལྟས་པས་འོ་ཐུག་ཁལ་འོད་ཟེར་དང་དྲི་བསྐྱངས་ལྷན་ཞིང་དོགས་
 བགྱིད་ཀྱི་རི་མོ་སོགས་ལ་མཆོད་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་། དེའི་ཆོང་ཆངས་པ་
 དང་། བགྱི་བྱིན་གཉིས་བྲམ་ཟེའི་གཞུགས་སུ་འོང་བས། བྱ་མོ་དེ་དག་དགའ་ནས་
 འོ་ཐུག་འདྲེན་པར་བཅོམས་པས། བགྱི་བྱིན་གྱིས་བདག་པས་འདི་ལྷག་ཟས་ཕུད་
 ཆངས་པ་ལ་ཕུལ་ཟེར། ཆངས་པས་བདག་ལས་ཀྱང་གཙང་རིགས་ལྷ་ནི་མས་ལ་
 ཕུལ་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཟེར། གཙང་ལྷ་ནི་མས་ནས་མཁའ་ནས་གཞུགས་བལྟན་ནས་
 སྤྲས་པ། རྒྱལ་འདྲེན་ཞེས་པའི་ནང་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཀའ་ཐུབ་
 ཀྱི་རིད་པ་འདི་ལ་ཕུལ་ན་ཀུན་ལས་ཀྱང་པར་འཕགས་ཞེས་བརྗོད་པས། བྱ་མོ་དེ་

གཉིས་ཀྱིས་འོ་ཐུག་སྤང་ཅི་ཡན་དེ་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲོན་དུ་གྲུག་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱལ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོ་ཐུག་གྲངས་དེ་སྒྲོན་ཕྱིར་
 སྐྱལ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོན་དང་བཅས་ཕྱལ་ཟེན་པས་མ་གྲངས་པར་ཆུ་ལ་
 བོར་བས། གྲུ་མཉམས་ཀྱིས་གྲངས་པ། ལྷས་བྱ་བྱང་གཟུགས་ཀྱིས་འཕྲོགས་དེ་
 འཕྲེར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འོ་ཐུག་གི་སྒྲོན་ནི་གྱུ་ལ་ཆེན་བཞིས་དེའི་ལྷང་
 བཟེད་ཕྱལ་བ་གཅིག་དུ་མཛད་ནས་གསོལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀའ་སྐྱལ་བ།
 བྱང་གཉིས་སྤྱན་པ་ལ་བཙོན་པ་འདི་སྒྲོན་ལས་ཅེ་ཞིག་འདེབས་པར་འདོད། ཞེས་
 བསྐྱུངས་པས། བདག་ཡག་ནི་ཟས་གཙང་སྤྲས་གཞིན་ནུ་དོན་གྱུ་བ་ཀྱི་བཅུན་མོར་
 འདོད་ཞུས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆུའི་བདེ་འདུ་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་
 ཐུགས་ལ་ཆགས་པས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་བསྐྱུངས་པ། གཞིན་ནུ་དེ་རབ་དུ་བྱང་བ་
 མ་ཐོས་སམ་བསྐྱུངས་པས། དེ་ནི་མས་ཤུགས་རིངས་འདོན་ཞིང་། འོ་ན་སྤྱན་པ་འདི་
 གཞིན་ནུ་དེ་བྱང་ཆུབ་སྐྱུ་བའི་གྱུར་གྱུར་ཅིག། ཞེས་གསོལ་ལོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྤྲར་ཡང་ནགས་སུ་བྱོན་ནས་འོ་ཐུག་གསོལ་བའི་ནུས་པས་སྐྱུ་ལྟས་ཀྱིས་
 སྒྲོབས་གྱིས་ཤིང་། གསེར་གྱིས་གཏན་པ་ཕྱིས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་དབེན་
 བའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ཤིང་དང་ལྷན་པའི་རི་ཅེ་མོ་རབ་དུ་མཐོ་བ་ཞིག་གིས་རྩེར་འཛོགས་
 ཅས། དཀྱིལ་དཀྱང་གཉམ་བཞག་དུ་བཞུགས་པས། རི་དེ་བཞིག་པར་གྱུར། ཐུགས་
 མ་བདེ་བ་ཀྱི་མ་བདག་ནི་ལས་ལྷི་བ་དྲི་མ་ཡན་ཅེ་ཞིག་ཡིན་གོངས་པའི་ཐུགས་
 བསམ་མང་དུ་གཏོང་བའི་ཆོ། ཅས་མཁའ་ནས་ལྷས་སྤྲས་པ། དམ་པ་བྱེད་ལ་མ་
 དག་པའི་ལས་ཅེ་ཡང་མེད། གྱུ་མཆད་མེད་པར་དགོ་བ་སྐྱུ་བའི་བསོད་ནམས་ནི་
 རི་བགྱི་བས་ལྷི་བ་ཡིན་པས་ནགས་རི་བཞིག་པ་ཡིན། ད་སྒྲོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་མས་སྤྲ་ན་མེད་པ་འཛོགས་སངས་གྱིས་པའི་གནས་ནི་ཆུ་ལོ་འདི་

སྐལ་བའི་པ་རེལ་ན་རྩེ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེར་གཤེགས་ཟེར་ལམ་བཟུན་དེ།
 དེ་བཞིན་ས་གནི་ལ་ཞབས་བཀོད་ལྟེ་གཤེགས་པས། གར་ཐེབས་སུ་གསེར་གྱི་པར་
 བྱང་བ་དང་། ས་ལ་ཆུ་རྩོལ་བ་དང་། མཁར་རྩེ་བདྱངས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འབྱུང་ཤིང་།
 སུམ་མས་འཕར་བྱེད་པ་དང་། མེས་བྱེད་པ་སོགས་བྱུང་བས། ཆུ་ཁྲུང་ནི་རྩྭ་ནི་
 ས་ལ་གནས་པའི་ཁྲུ་ནག་པོ་ཞིས་མིག་ལོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ། གྱུ་ལྷ་ས་དེར་བྱོན་
 པས་མིག་ཕྱེ་ཞིང་། སའི་སྐྱ་ཐོས་པས་ས་ཕྱིང་དུ་ཐོན་ནས་བཞུགས་པས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་མཐོང་ནས་རབ་དུ་དད་པ་དང་། གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བཟློད་པ་
 བྱེད། དེ་ནས་ཆུ་བོ་བསྐལ་ནས་གཤེགས་པས། བཤྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐལ་བས་རྩ་ཚང་
 བཟུངས་ཀྱིས་ཀྱུ་ཤ་ཕུལ་བ། རྩེ་མཚན་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུ་ཀྱུ་ཤའི་ཅེ་མོ་
 གཤམས་སུ་བཟུན་དེ་ཕྱིན་དུ་བཏིང་བའི་ཕྱིང་དུ་སྦྱིལ་ཀྱང་མཛད་དེ། བདག་ནི་འདིར་
 སྐྱ་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདུན་ཅེ་མ་ཐོབ་བར་དུ་
 གཤམ་འགྲུལ་ཙམ་མི་བྱ་བར་དམ་བཅས་ནས། གསེར་གྱི་རི་བོ་མཚོ་ག་རབ་ལྟར་
 བདྲན་པར་བཞུགས་སོ། སྐབས་དེར་བདུན་མེས་རབ་དུ་འབྱུགས་ནས་བར་གཙོད་
 ཀྱི་ཐབས་བྱས་དེ། ཤྲུག་འི་བང་མི་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ཡི་གེ་ཐོགས་དེ་འདི་སྐད་
 སྒྲིམ། གཉེན་འདུན་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་མེད་པར་བོར་རྒྱས་པའི་མེ་དྲོག་ལྟ་བུའི་
 གཞོན་ཏུ་ཁྱོད་ཆོལ་སུ་འདོད། ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་ཁྱེད་ནི་ལྟ་སྦྱིན་གྱིས་སྤངས། བཅུན་
 མོའི་ཚོགས་ནམས་བྱིས་དུ་བཀག། ཡབ་ཟས་གཙང་ནི་བཅོན་དུ་བཅིངས་ཅེས་
 སྒྲིམ་པས། བྱང་ནད་ཁྱོད་སྤངས་པའི་ཐུགས་ལ་ནམ་འགྱུར་མེད་པར། འདི་ནི་
 བདག་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་བདུན་དུ་འདུག་དགོངས་གཤམ་བ་མེད་པ་བཞུགས་
 པས། བདུན་ཀྱི་སྐལ་པ་ཁྱོས་ནས་ལོག་སོང་། དེ་མེས་ཤིན་ཏུ་མཛོས་ཤིང་ཡོད་དུ་
 འོང་བའི་བྱ་མོ་གསེར་དང་གྱིན་བཟང་པོ་བྱས་པ་གསུམ་བྱང་ལྟེ། འབྲིང་ཞིང་ལང་

ཚེ་གྱིས་པའི་མིག་རྒྱར་གྱིས་བལྟ་ཞིང་། རྒྱ་མ་དང་བརྒྱ་ལྷོན་པ་སོགས་ཆགས་
 པའི་རྣམ་འགྲུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བྱིད་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་
 གྱིགས་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཟིལ་གྱིས་གཙན་པས། བྱ་མོ་དེ་དག་དེ་མ་
 ཐག་ན་ཚོད་ཡོལ་བ་ལྟ་བུའི་གྲོ་མོ་མོ་ཁོགས་པ་ངོ་ཚ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་དུ་གྱུར་དེ་
 རྒྱུངས་ཤིང་ཡོག་སོང་། དེ་ནས་བདུད་ཀྱིས་དམག་ཚོགས་བསྐྱུས་དེ་མགོ་བརྒྱན་
 མི་གཅིག་པའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཀྱང་གྱུས་དང་། ལག་པ་མང་པོ་དང་། མཚོན་
 ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་འཛིགས་པའི་ཆ་ལྷགས་ཅན་བྱེ་བ་ལྷག་སྐྱམ་ཅུ་ཙུག་
 ལྷགས་དེ། མེ་རླང་འཛུལ་པའི་གསེབ་ནས་མི་སྐྱུག་པའི་སྐྱ་སྐད་དྲག་པོ་སྣ་ཚོགས་
 བཞེད་ཅིང་། རྣ་བའི་བར་དུ་མཉམ་པ་གཏངས་དེ་དེག་པ་དང་། དང་། དྲག་དང་།
 རོ་དང་། མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་དྲག་པོ་ཕབས་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱའི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་མེ་དོག་མན་དར་བ་དང་། བསྐྱའི་
 ཚོགས་ཁོ་ནར་གྱུར་དེ་སྐྱལ་མ་རེག། ཡང་བསམ་གཏན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་
 གྱི་ལྗེན་ཤིང་ཡལ་འདབ་རྣམས་ལ་དྲིལ་བུ་སྐྱ་ཆེ་བ་མང་པོ་བདགས་པ་ཞིག་ཀྱང་
 སྐྱལ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་དཔུང་ཤེས་གྱི་ཤིང་དང་བཅས་པ་
 ཕྱི་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་རིལ་དུ་འཕངས། དེ་ལྟར་སྔོད་ལ་བདུད་བཅོས་དེ་ནས་གུང་
 མཉམ་བཞག་དུ་བཞུགས། ཐོ་རངས་བཅོས་ལྡན་འདས་དྲིམ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ། ཀུན་རིག་པ། ཀུན་དོགས་པ། རྩེ་བ་
 ཐམས་ཅད་དཔ་པ། དུས་གསུམ་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་མཚོག་དུ་གྱུར་དོ། དེ་དུས་
 ལས་ཀྱི་བདུད་སྐྱལ་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀུན་དུ་འགོ་ཞིང་། ཤྱུག་ཤིང་ཁྱེད་ཀྱི་བདུད་
 ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་སྐྱ་སྐྱགས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དཀར་ཐུབ་ཀྱིས་ཤིན་
 དུ་ཉོན་མོངས་ནས་གོངས་སོ། ཅས་པའི་སྐྱ་ཐོས་པས། དེ་མ་ཐག་ཡལ་ཟས་གཙང་

དང་། བཙན་མོའི་ཚོགས་བཅས་སྤྱག་བསྐྱེད་གིས་ས་ལ་འབྱེད་ཞིང་དཔ་པ་མེད་པ་
 སྟོག་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུར་བྱུང་དོ། དེའི་ཚེ་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པའི་རྣམས་ནས་
 མཁའ་ནས་སྤྲུལ་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲོངས་པ་མི་བདེན། བདུད་
 གྱིས་སྦྲངན་པ་སྦྱགས་པ་ཡིན། བདུད་ཅི་གསོལ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་བྱིས་ཉིད་ཐོབ་བཟེན་དོ། དེས་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འཆི་བའི་
 འཇིགས་པ་མེད་དེ་ཟེར་བས། སྤྱི་ལོ་བཙན་མོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བདུད་
 ཅིས་བྲན་པ་བཞིན་སྟོག་རྟེན་དེ། ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས།
 དེར་རྒྱབ་སྦྱ་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཚེ་བཙན་མོ་གྲགས་འཛིན་མར་སྤྲས་མཛེས་མ་ཞིག་
 འཁྱུངས་པ་སྦྱ་ཅན་འཛིན་དུ་མིང་དགས། དེ་རྣམས་སྤྱི་ལོ་དུག་གནས་པས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྲས་ཡིན་མིན་དོགས་པས་ཐོཾ་བ། དུམ་གྲགས་འཛིན་
 མས་དག་པ་རྒྱངས་དེ་དམེད་ཐོར་ནས། སྤྲས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་དེ་དང་མཉམ་དུ་
 བསྐྱེད་སྤྲུལ་འཕངས་པའི་ཚེ། སྟོན་མེད་རྒྱལ་འཕྲོ་ཞིང་སྤྱི་ལོ་མཛེད་ནས་
 རྒྱུ་ཁར་བྱོན། བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚངས་རིགས་ཀྱིས་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 བས། རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱི་ལོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་འདི། སྤྲན་ཆད་མ་གོ་
 ད་ནི་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་སྟོན་པར་བཞེད་ཀྱང་གཞན་
 བྱིས་སྤྱི་ལོ་མི་གོ། སྟོན་དུ་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་སྤྲས་ལ་བཙེ་བའི་ཕྱིར། དཀའ་
 ཐུབ་སྐབས་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསམ་
 ཀའན་ལ་མི་གནོད་པའི་པ་ཚད་དུ་ཉེ་གནས་སྤྱི་ལོ་བརྟེན་པ་རྣམས། དཀའ་ཐུབ་བདང་
 བས་འོ་ཐུག་གསོལ་བ་ལ་ལོག་ལྷས་ཁྲིམ་ནས་ལྷ་ར་ཆ་སིར་སོང་། དེའི་ཚེ། ཟབ་ཞི་
 སྤྱི་ལོ་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་བདག་གིས་
 རྟེན། སྤྱི་ལོ་བཙན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ལུས་པས། མི་སྤྲན་གྱི་འདབས་སྤྱི་ལོ་གནས་

པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། སྐྱ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་དོ་མེད་སྒྲིལ་གྲང་བཅེངས་ཏེ་གསུང་
 བཅད་ནས་བཞུགས། ཞེས་བདུན་འདས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པའི་ཚོང་པ་ག་
 བོན་དང་། བཟང་པོས་བསོད་སྟོམས་ཕུལ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚོས་ཞུས། མངས་པ་
 དང་བཅི་བྱིན་གྱིས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བདེ་བ་པའི་ངོར་ག་བོན་བཟང་པོ་
 ལ་ཚོས་གསུངས་ཤིང་། བསོད་སྟོམས་གྲུལ་ཆེན་བཞིས་ཕུལ་པའི་ལྷང་བཟེད་དུ་
 བཞེས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ལྷ་ར་ཅ་སིར་ལྷ་མེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་
 འཁོར་བསྐྱོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། གྱི་རྩིས་སྟོན་ཐའ་བྱིང་པོ། ཉོར་ལུགས་རྒྱ་
 བ་དུག་པའི་ཚོས་བཞི་ལ་ཚོས་འཁོར་དང་པོ། སྐྱ་ག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་དང་།
 ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་
 བཅས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་རྒྱུ་ཏེ་འདུལ་བ་སྟེ་བཞི་གསུང་རབ་སྟེ་སྟོད་བཅ་
 བཞིས། སྟོམ་ཆོག་སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱིས་ཚོས་འཁོར་རོ། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་
 འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཚོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བཅི་དཔག་
 བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལས། བདུད་བཅོམ་པའི་དོགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་བྱིས་
 པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཙ་དུག་པའོ།

XXVII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་པ།

ཤྲུག་བྱང་བའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་སེར་སྒྲིའི་གཞིར་རྩ་གོ་དྲའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་
 པའི་ཆོ། ཤྲུག་ནམས་ཀྱིས་རང་གིས་རིགས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་མོ་འགལ་གྱིས་བྱུལ་དགོངས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་ཏེ། ཤྲུག་འི་

རིགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་སྟོས་གསུངས་པར། རྟོག་པ་ལྟུང་ལེ་ཤེས་སྤྲོད་གྱིས་གཟིགས་
 ཅིས་དེ་དག་ལ་གསུངས་པ། སྤྲོད་ཐོག་མར་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནས་ཁའ་སྟོང་
 པའི་སྟོང་དུ། རྒྱུ་ཆེན་གཡོས་པ་ལས་མེད་པར། མེ་རྒྱུང་གི་ཟིལ་པར་རྒྱུ་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཆགས། མེ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱབས་པས་འོ་མ་དཀྱོགས་པའི་
 མར་བཞིན། ཁ་དོག་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། གྲི་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་
 ས་གཞིའི་གཟུགས་སུ་དཔ་བྱས་ཆགས་ནས་བསྐྱབས་པར་གྱུར། དེ་དང་དུས་མཉམ།
 འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཟད་པ་ནི་མས། བདུད་རྩིའི་ཞལ་གིས་རོ་སྤང་རྩི་ལྟ་བུ་ལ་
 ཆགས་ནས་མཆུབ་མོས་སྤངས་དེ་ཟོས་པས། ལུས་ལྷི་བ་དང་། རྩལ་ཅིང་ཁ་དོག་
 འན་པར་གྱུར། དེ་རྩལ་ནས་སའི་བཅུད་རོ་མངར་འདྲ་བ་ཟོས། དེ་ནས་མ་མོས་
 པའི་འབྲས་ས་ལུ་རྩལ་ཟོས་ཤིང་། ལྷན་པར་ལུས་པ་རྩལ་ཁང་པ་བཅོས་ནས་
 གཟུང་། དེ་ནས་ཉི་ཟླ་བྱུང་ཞིང་། ཞིང་བདེ་བ་ལྟེ་འབྲས་བྱ་འབྲུབ་པའི་ཆོ་འབྲུག་ཙོད་
 བྱུང་། དེར། དེ་རྩལ་གྱི་ལྷ་ནས་སྤོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་སོ་སོར་ས་རིས་
 བགོས་དེ་འབྲུག་ཙོད་མེད་པར་བྱས། ཀུན་ལ་སྟོམས་པས་ཁོ་རང་ལ་ས་སྐལ་ཆད་
 པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གིས་ས་སྐལ་ནས་དུག་ཆ་རེ་སྤུལ་བས་ཀུན་ལས་
 ལྷག་པ་བྱུང་། དེའི་རིགས་བསྐྱེད་གཏུང་རབ་མང་པོ་གཏུགས་ཅིག་ཉིད་དང་ལྷན་པ་
 བྱུང་བའི་ཇེས། གཏུང་རབ་སྟོང་སྤྲལ་གིས་མཚམས་སུ་གྱུལ་པོ་གྱི་གྱི་བྱུང་། དེའི་
 དུས་སངས་གྱིས་འོད་སྤུང་བྱུང་། གྱི་གྱིའི་གཏུང་རབས་དེ་ཉིད་ལས་བྱ་རམ་ཤིང་
 པའི་གྱུལ་བསྐྱེད་དུ་མཚན་འཕོས། དེའི་གྱུལ་བསྐྱེད་ལ་གྱུལ་པོ་འཕགས་སྟེས་པོ།
 དེས་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བས་ལྟ་བུ་བོ་གནས་ནས་བསྐྱེད། དེའི་སྤྲོད་གཞི་ལྟ་བུ་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་དུ་འདུས་ནས་རང་ལྷུལ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤངས་དེ། སེར་སྤྲོད་པའི་
 གནས་གཟུང་བས། སེར་སྤྲོད་གཞི་ཞེས་གྲགས། མཐར་ཡལ་བུ་རྩལ་དུན་

བས་སྒྲོན་པོ་ལ་གཞིན་ནུ་ནྲི་མས་པོས་ཤོག་གསུངས་པར། སྤྲུལ་མིང་སྤྲིང་ནྲི་མས་
 མཉམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། བྱ་ཚ་མང་པོ་འཕེལ་ཞིང་ཤྲུག་ཏི་བརྒྱུད་ཞེས་གསུངས་།
 ཤྲུག་ཏི་གྱུ་ལ་བརྒྱུད་རྟོང་ཕྱག་ལྔ་པ་ལྔ་འདས་པའི་ཆོ་གྱུ་པོ་ཤིང་དྲ་བཅུ་པ་ཤེས་
 བྱ་བ་བྱུང་། དེའི་བརྒྱུད་ལ་གྱུ་ལ་པོ་སང་གོ་འགྲམ་ཞེས་པ་བྱུང་། མང་པོས་བཀྲར་
 བའི་གྱུ་ལ་པོ་ནས་སང་གོ་འགྲམ་གྱི་བར་གྱུ་ལ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་སྤྲ་ཆོགས་སུ་འཕྲོས་
 ཀྱང་། ཇོ་པོ་གྱུ་ལ་བརྒྱུད་གཅིག་རང་གིས་གདུང་རབས་མ་ཆད་པ་ཡིན་ཞིང་སང་གོ་
 འགྲམ་གྱིས་སྤྲུལ་གྱུ་ལ་པོ་ཟས་གཙང་ཡིན། དེའི་ནུ་པོ་ཟས་དཀར། དེའི་ནུ་པོ་བྲེ་པོ་
 ཟས། རྒྱུང་ཤོས་བདུད་རྩི་ཟས་དེ་སྤྲ་མཆེད་བཞིའོ། དེ་བཞིན་སྤྲུལ་མོ་བཞི་ཡང་བྱུང་།
 ཟས་གཙང་གི་སྤྲུལ་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་དང་། གཙུང་དགའ་པོ། ཟས་དཀར་སྤྲུལ་
 དཀར་གྱུ་ལ་དང་། བཟང་ལྷན་ནོ། བྲེ་པོ་ཟས་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་འགགས་པ་དང་ཆེན་པོའོ།
 བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཀྱན་དགའ་པོ་དང་ལྷན་བྱིན་ནོ། དེ་བཞིན་སྤྲུལ་མོ་བཞི་ནི་
 གཙང་མ་ཞེས་བའི་བྱ། ལེགས་པར་རབ་རྟོགས། དཀར་མའི་བྱ་འཕྲུང་བ་ཅན།
 བྲེ་མོ་མ་ཡི་བྱ་བཟང་པོ། བདུད་རྩིའི་བྱ་ཡངས་པ་ཅན། སྤྲ་ཅན་འཛིན་ནི་བཙོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པོ། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་
 འདུལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱུད་པག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཤྲུག་
 བྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་
 པ་ལྟེ། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པའོ།

XXVIII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙུང་བཤྱིང་པ།

གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་ལ་པོའི་ཁབ་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་
 ཤིག། བྱིས་བདག་ཞོར་གྱིས་ཕྱག་པ་གྱུ་ལ་པོའི་དཔལ་འབྱོར་དང་མཉམ་པ་ཙམ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སྐར་མ་གྲོ་བཞིན་ལ་བུ་ཞིག་སྟེན་པ། བྱུ་འཛིན་དགའ་ནས་བཙས་
 རྟོན་ལ་གསེར་སྤང་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་དབུ་ལ་འཕོངས་ཅོམས་ལ་བྱིན་བས། བྱའི་མིང་
 ཡང་གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པར་གྲགས། དེ་སྟེང་སྤངས་ནས་བསོད་ནམས་སྟོབས་
 གྱི་ཡོངས་སྟོད་དང་རིག་པ་རྒྱག་པར་འཕེལ་བའི་པའི་ལྷགས་བརྒྱུད་ཞིང་བདེ་བ་ལ་
 སྟོད་པའི་ཚོ། དེ་འདུལ་བར་དཔོངས་ནས། དེ་རང་ཉིད་མ་ལ་མོས་པའི་རིགས་
 ཡིན་བས། མོ་འགལ་གྱི་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་འདི་དཀྱིལ་ནས་དེའི་མདུན་དུ་བྱོན་པར། ཡ་མཚན་
 དེ་སྟེན་པ། ཕྱོགས་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཁྱོད་ནི་སུ་ཡིན།
 ཉི་མའི་རྩེ་འམ། རླབའི་འམ། ཞོར་གྱི་རྩེ་འམ་ཅེ་ཡིན་དྲིས་པར། བདག་ནི་རྩེ་
 མ་ཡིན། སངས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་རྩེ་མམས་ཅད་གྱིས་ཕྱག་བྱེད་པ་དེའི་
 སྟོབས་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་སྟེང་སྟོབས། དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་བསོད་སྟོམས་
 ཕུལ་ཞིག་གསུངས་པས། སངས་གྱིས་གྱི་མཚན་ནི་བར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དད་
 པའི་སྤྱི་ཡོང་གཡོས་དེ། རྩེ་ལ་འོས་སྟོད་ཁྱད་པར་ཅན་ཉི་ཤུ་ཞམ་གྱིས་བཀའ་
 རྟེན་བསྐྱར། མོ་འགལ་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕུལ་བས་དེ་ཉིད་རྩེ་སྤྱི་ཡོང་
 པའི་ཕྱིར་བཞེས་པར་གྱུར། སྐབས་དེར་གྱུ་ལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོ་གསལ་པས་
 གྱུ་ལ་པོ་ལ་འོས་པའི་རྟོད་ཞམ་རྩེ་མམས་གྱིས་བཀའ་བ་ཐོགས་ནས་འབུལ་དུ་བྱུང་བར།

བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་བཟེད་ཀྱི་བཞེས་འཕྲོ་བྱེད་པོ་ལ་གནང་བས། བྱེད་པོས་
 བྱངས་ཤིང་དྲི་བཟང་ཚོར་བས། འདི་ནི་བཟྱ་བྱིན་གྱིས་ཕུལ་བའོ་སྟེ་མ་པར།
 འདི་ནི་གོ་བཞིན་གྱིས་བསྐྱར་བའོ་གསུངས་པས། བྱེད་པོ་ལ་མཚན་ནས། སྐར་
 བོ་བྱང་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་གོ་བཞིན་ཕུན་ཚོགས་གྱིས་པ་དེ་བལྟ་བར་འདོད་ནས་སྒྲོན་པོ་
 དང་བཅས་འབྱོན་པར་ཚུམས་པའི་ཆོ། འབྱོན་པའི་གདམ་ཐོས། སྐབས་འཛིན་གྱིས་
 བྱེད་པོ་གྲོག་ཀྱིས་སྒྲ་ལྟ་བུ་བྱེད་པལ་ཅུ་འོང་ཞེས་པ་འདི་
 སྒྲོན་ཅན་ཡིས། བྱེད་པོ་ནི་མཚན་ཆ་དང་འདྲ། གང་ལ་རེགས་པ་ཐོགས་མེད་འཛིན་པས།
 བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མདའ་དང་འདྲ། བྱེད་པོ་དབང་ཆེ་བས། རང་རེས་འབྱོར་
 པ་ཐོས་པས་འགན་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པ་སྤྲིད་ཀྱི། དེ་བས་རང་གིས་ཡོན་ཏན་
 སྐས་པའི་སྤྲེལ་ལ་ཉི་མ་ཡིད་དུ་འོང། རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྤང་བ་སྐྱུས་བྱེད། ཤིང་
 སྤོང་སྐས་རེངས་རྒྱུང་གིས་འབྱེད་མོད། རབ་དུ་བྱུང་བ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱངས། བྱེད་
 པོ་བྱེད་ཅན་འོངས་པ་ལ་དགའ་བ་བྱེད་པ་མོངས་པ་ཡིན། དེ་བས་བྱེད་པོ་ལ་རིན་
 ཆེན་དོ་ལལ་གྱི་སྐར་གྱི་ཕུང་པོ་དང་མཚུངས་པ་འདི་བྱེད་པོ་ལ་ཕུལ་ཕུག་འཚུལ་
 ཤོག་བྱས་པས། གོ་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པོ་མཇུག་དུ་བྱིན། ཕུག་འཚུལ་ཞིང་དོ་ལལ་
 ཕུལ། བྱེད་པོ་མཉེས་ནས་འཛིན་པའི་སྐྱུན་གྱིས་གཟིགས་པས། ཀྱང་པ་གསེར་གྱི་
 བསྐྱུས་མཚན་པ་ལ་མཚན་ཞིང་སྐྱུས་པ། འདི་ནི་པ་སོད་ནས་ཀྱིས་མཐུ་དང་ལྡན་
 པ་ཕྱད་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཚུལ་དངས་པ་བྱེད་ཅི། སྤྲོད་པའི་ནང་ན་ཡོན་
 ཏན་ལས་དབང་ཕུག་གཏོ། དབང་ཕུག་ལས་བདེ་བ་གཏོ། ཏན་མེད་ལས་གོགས་
 གཏོ། བྱེད་ཀྱི་འོད་མའི་ཚལ་གྱི་བཅོས་ལྡན་འདས་མཐོང་ངས། དེའི་ཞབས་པད་
 ཟུང་ལ་རང་རེ་ལྟ་བར་འདོད་དམ་ཞེས་གསུངས་པར། གོ་བཞིན་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་
 སྐྱུས་པ། ལྟ་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད། བདག་བཅོས་འདས་བལྟ་བར་

ཤིན་དུ་འདོད་ཞུས་པས། གྱིལ་པོ་དང་ལྷན་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཀྱང་པས་ཕྱིན། གྲོ་
བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སྟེས་པ་ནས་བརྒྱུད་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་འཁོར་གཤོག་ནི་སྤྲོས་ཀྱིས་
མི་ཆེན་ལ་འོས་པའི་གོས་ཀྱིས་སྤྲོས་གཤོག་པས་དེ། ཀྱང་པས་ལ་རེ་གཤམ་སྤྲོངས་
པས། དེ་དུས་འཁོར་གཤོག་ནི་སྤྲོས་སྤྲོས་ལ་གོས་བཀའ་བཤམ་པས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་གུས་པས་དུལ་བ་དང་། གྱིལ་པོ་ལ་འདྲ་མི་འོས་པར་བསམ་ནས་གོས་
ནི་སྤྲོས་བསམ་པས། བཅོམ་ནས་དང་ལྷན་པའི་ཉེར་མཁོ་ནི་སྤྲོས་འབད་མེད་དུ་
འབྱུང་བས། ལྷས་ལྷའི་གོས་ཀྱིས་སྤྲོས་གཤོག་པས། དེ་ཡང་གསལ་ལ་ནས་ཀྱང་པ་
སྤྲོས་ཞུས་པས། རི་དང་། ལྷས་ཚལ་དང་། གྱི་མཚོར་བཅས་པའི་སྤྲོས་མས་ཅད་
གཤོས་སོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་སྟེབས་ནས་ཕུག་འཚལ་ཞིང་།
མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། ཚོས་གསུངས་པས། ཁྲམས་དང་བསམ་པ་བཀའ་ལྟལ་
རང་བཞིན་ཡང་དག་དྲིགས་བྱའི་ཚོས་ཐོས་པས། འཛིག་ཚལ་ཀྱི་ལྷ་པའི་རི་ཅེ་ཉི་
ཤུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུས་བཅོམས། གྱིན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་དེར་རབ་
དུ་བྱུང་། གྱིལ་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕུག་འཚལ་ནས་ཐོ་བྱུང་དུ་ཡོག། གྲོ་བཞིན་
བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་ལྷག་མས་ཡུལ་དང་གཉིན་འཁོར་ཡོངས་སྟོང་ཀྱིས་བདེ་
བ་སེམས་ལ་དུན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་འཇུག་དང་བཅས་དེ་བཀའ་
སྤྲོས་པ། གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་སེམས་ཞུགས་པས་དྲིགས་པ་འདི་ཅི། དེ་བས་སེམས་
མཉམ་བཞག་བདེན། ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱི་ནང་གི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་
རྒྱུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། དེ་ལྷར་གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སྟེས་དུ་གྲུབ་
པ་ཐོབ་པར། དག་སྟོང་ནི་སྤྲོས་ལ་མཚན་དེ་སྟོན་གྱིས་གྱུ་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲོས་པ། སྟོན་སངས་གྱིས་ནི་སྤྲོས་གཤོག་ཀྱིས་འཛིག་དྲིན་དུ་བྱོན་
དུས། འཁོར་བཅས་ཉིན་རེ་བཞིན་གཉིན་ལྷན་ཞེས་པའི་གྲོང་བྱེར་དུ། རྫོངས་གྱུ་

ཞིང་གཤེགས་པར། བྱིས་སོ་སོས་ཉིན་རེ་མོས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་ཞུ་བར། དེ་ན་བསམ་
 ཟེའི་བྱ་དབང་པོའི་རྒྱ་བཞེས་པའི་དབྱལ་པོ་ཞིག་ལ་རེ་མོས་བབས་པའི་ཆོ། འབད་
 པ་ཆེན་པོས་ཚལ་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཁལ་ཟས་དང་། གོས་ཀྱིས་ས་གཞི་གཡོགས་དེ་
 བསྟེན་བཀུར་བྱས་པས། ཚེ་རབས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་ལྟ་ལྟ་བུ། ཀྱང་པ་ལ་གསེར་གྱིས་
 སྤྱ་སྤྱིས་པ། ས་གཞི་ཐེན་པར་ཀྱང་པ་རེག་མ་སྤོང་བ། གཤམ་དེ་རེག་ནས་གཡོ་བ་
 འདིར་སྤྱིས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་
 པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གྲོ་
 བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུའི་གཏམ་གྱིད་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
 བར་བྱས་པ་ལྟེ། ཉི་ཤུ་ཙ་བཟྱད་པའོ།

XXIX.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་དག་པ།

མོར་སྤོང་གི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱུ་པོའི་ཀ་ལན་དྭ་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་
 པའི་ཆོ། གྱུ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོའི་བུ། མ་སྤྱིས་དགའ་ཞེས་ཚུབ་པ་དེ་ལ།
 སྤྱིང་གི་གྲོགས་པོ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཡིན་དེ་ཤིན་དུ་འཛེལ་བར་བྱེད། ལྷ་བས་ཤིག་ལྷས་
 བྱིན་གྱིས་གྱུ་པོ་ལ་སྤྱིས་པ། བདག་གིས་བྱིད་བཅུན་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་
 མཛད་དགོས། རྒྱན་མོང་ཅིང་ཕན་ཚུན་ཡིད་ལ་རེ་བ་བསྐྱོང་བ་ནི་གྲོགས་པོ་ཡིན།
 འོད་མའི་ཚལ་ན་གནས་པའི་ཤུག་འི་དགོས་སྤོང་འདི་བསམ་དུ། ལྷའི་ཕྱག་བྱེད་པའི་
 གནས་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་འདོད། དག་པོ་མི་ཆོམས། གྲགས་པ་མི་ཐོབ།

ཁོངས་པ་མི་འཕེལ་ན། བོགས་པོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཀྱང་ཅི་བྱེད། དེས་ན་ནང་པར་
 བྱིས་བདག་ནོར་ཆེན་གྱི་མགོན་དུ་དགོས་པའི་ལམ་པ་བཅས་འབོད་པ་འདྲུག་པས།
 དེའི་ལམ་དུ་སྤྱང་ཆེན་ནོར་སྤྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཅན་འདི་བཏང་བར་མཛོད། ཅེས་སྒྲུས་
 བས། སྤྱི་ལོ་བོགས་པོ་ལ་བཅུ་བ་དང་། སངས་བྱིས་ཀྱི་མཐུལ་བསམ་ངོ་སྤྲོས་
 ལས་ཅང་མི་ཟེར་རོ། དེ་ནས་ལྷ་ས་ཁྱིན་ཕྱིར་སོང་ཕྱི་སྤྱང་པོ་སྤྱོད་བའི་སྤོན་པོ་ལ་དོ་
 འལ་ངན་པར་ཁྱིན་ནས་དགོས་པའི་ཆུ་ལ་འཆོས་ཅན་དེ། ལང་པར་དགོས་པའི་བྱིས་
 བསྐྱར་ནས་བྱོང་བྱེད་དུ་འོང་གི། དེ་ལ་སྤྱང་པོ་ནོར་སྤྱོད་ཐོངས་ཤིག་ཞེས་སྤྱི་ལོ་
 བསྐྱར་སོ་བཞུགས་པའི་བཞུགས་ཀྱི་ལུས་ཅན་འདི་ལ་ལྷ་ས་དགོས་པའི་སྤྱོད་པ་
 བྱིས་བསྐྱར་དེ་བྱོན་པས། སྤྱང་ཆེན་བདག་པོས་སྤྱང་པོ་བཏང་དུ་བསྐྱུན་ནས་བཀྱི་
 ཞིང་བཏང་བས། སྤྱང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཅན་ལ་ལྷ་ས་དགོས་པའི་སྤྱོད་པ་བཞུགས་པའི་
 ཅིང་བྱིས་པས་ཤིང་ལྷ་ས་སྤྱོད། བྱོང་བྱེད་ལྷ་ས་འཛོམས་པ་ཅས་དུ་གྱུར་ནས་
 ཀུན་དངངས་སྒྲགས་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། ལྷ་ས་ཁྱིན་སྤྱང་པོ་ཆེས་བཅོས་ལྷ་ས་དགོས་པའི་
 པ་མཐོང་དུ་རེ་ནས་བགས་མཐོན་པོའི་ཆུང་འཛོམས་ནས་བཏང་། དགོས་པའི་ལྷ་ས་
 ཀྱང་འཛོམས་ཤིང་སྒྲགས་ནས་བྱོས། བཅོས་ལྷ་ས་དགོས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་གྱུར་དགའ་བོ་
 བཞུགས་པོ་ཉེ་བར་གནས། དེ་ནས་བཅོས་ལྷ་ས་ཕུག་སོར་སྤྱང་པས་སོང་གི་
 ཆེན་པོ་ལྷ་སྤོན་དེ་རལ་བ་གསེག་ཅིང་སྤོར་མོ་བཟང་པས། དེའི་དྲི་ཆོར་བ་ཅས་བྱིས་
 སྤྱང་ཆེན་ནོར་ཆུ་དང་གཅི་བ་ཟག་ཅིང་བྱོས་སོང་བ། མཐུན་ཕྱི་ཐམས་ཅད་མེ་འོ་བ་
 འབར་བས་བསྐྱར་ནས། ལང་དུ་འང་མ་ཐར་བར་སྤྱང་པོ་དུལ་བས་བཅོས་ལྷ་
 ཞབས་ལ་འདྲུད་པ་དེ་ལ་སྤྱི་བོར་ཕུག་བཞུགས་ཕྱི་བཀའ་སྤྱུལ་བ། བྱོད་ལས་ཀྱི་དབང་
 བྱིས་སེམས་ལོད་ཀྱང་། ལུས་ཤིང་རི་བོ་གཡོ་ཞིང་མི་བདེན་པས་སྤྱི་ལོ་ལ་སྤྱོད་
 བསྐྱར་སོ་བས། སྤྱང་པོ་གསེག་པས་གར་ཡེབས་ཀྱི་ཞབས་ཆེས་སྤྱི་གི། དེ་ནས་བྱིས་

བདག་ནོར་ཆེན་གྱིས་བསྟེན་བསྐྱར་བཞེས་ནས་ནགས་སུ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་
 པར་ཅོམས་པས། ལཔས་ལ་གྲང་པོའི་སྒྲ་ལག་རེག་དེ་གི་བར་གྱུར། གྲང་པོ་གི་
 མ་ཐག་གྱི་ལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་མཛེས་པ་དྲི་མེད་དུ་སྦྱེས། དེའི་ཕྱལ་སྒྲའི་
 མིག་གིས། སྔོན་གྱི་སྦྱེ་བ་ཤེས་དེ། རྣམ་མཁའ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལཔས་དུང་
 དུ་སྦྱགས་དེ། རོར་བུའི་སྒྲ་ཆ་དང་། དཔུང་གྱིན་རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཙོད་པན་
 རོགས་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་ཞིང་ཕྱག་འཆམ། མེ་ཏྲོག་དཀར་པོས་གཏོར་ཞིང་གསལ་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ལས་ངན་དབང་གིས་ལུས་ངན་དེ་ལྟར་སྤངས་ཀྱང་།
 རྒྱུད་ལཔས་ལ་རེག་པའི་བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱིས་བདག་འདི་ལྟར་གྱུར་ཞེས་བསྐྱབས་
 བརྗོད་ཆེན་པོས་རབ་དུ་གྱུས་ཤིང་འདུད་པ་ལ་ཆོས་གསུངས་པས། ཡང་དག་པའི་
 བདེན་པ་མཐོང་ཉེ་རབ་དུ་དགའ་བས་སོང་ངོ། དེ་ལ་ཡ་མཚན་ནས་དགོ་སྒོར་ནྟེ་ལྟེ་
 ཀྱི་སྔོན་གྱི་གྱུ་ཞུས་པས། བཀའ་སྒྲུབ་པ། སྔོན་སྔོན་པའོད་སྤུང་གི་བཅུན་པ་ལ།
 རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོ་འདུན་བཅུན་ཅིང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་བསྐྱབ་པའི་
 གནས་ལ་མ་གྲག་པ་ཞིག་བྱུང་བ། ལས་དེས་གྲང་པོ་འདིར་སྦྱེས་ཤིང་། དཀོན་
 མཆོག་བཅུན་པའི་མཐུས་མཐར་སྒྲ་ལུས་ཐོབ་ཅིང་བཅུན་པ་ལ་འཇུག་པར་གྱུར།
 སྦྱེ་བ་སྤྲ་མར་སྦྱབ་པའི་ལས་ནི་སྦྱས་ཀྱང་བརྒྱུག་དུ་མེད་པའོ། དེ་བཞིན། སྔོན་སྦྱོར་བ་
 ལྟར་བསྐྱེད་པའི་མཚོར། ངང་པའི་གྱིལ་པོ་གང་བའི་བཞིན་ཞེས་བསྐྱབ་དང་། ངང་
 པ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ཅིག་དུ་གནས་པ། ལྟ་རྟེན་གྱི་ལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི། ཚངས་པ་
 ལྡན་པ་ཁྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ངང་པ་འཁོར་བཅས་བྱིན་པ། ངང་པའི་གྱིལ་པོ་
 གང་བའི་བཞིན་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་གྱིལ་པོས་གསན་ནས། བྱ་གྱི་
 མཁའས་པ་འཛིན་དུ་བཏང་ནས། ངང་པ་འོད་ཟེར་ལྡན་པ་དེ་བརྒྱུང་བས། ངང་པ་ལྟ་
 བུ་མཐོག་གསལ་པར་བྱོས། གཅིག་ངང་པའི་གྱིལ་པོ་ལ་གཞུང་བརྒྱུང་བས་འཛུལ་བ་

དང་གཏུང་བས་འབྲུག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པས། དེ་གཉིས་ལ་གྱུ་ལ་པོ་འོ་མཚར་དུ་གྱུར་
ནས་གཉིས་ཀྱི་བཏང་། ཡང་ལྷ་ར་ཅ་སིར་སྤྲོད་གྱུ་ལ་པོ་ཨ་ཤེས་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་དང་
གཡུ་ལ་འབྱེད་པའི་ཚེ། སྤོན་པོ་ལྷ་བཀྱིས་གྱུ་ལ་པོ་པོར་ནས་བྲོས། སྤོན་པོ་ལག་
པའི་མཚན་ཆ་ཞེས་བས་གྱུ་ལ་པོ་བསྐྱེད་པར་ལྷ་དུ་འབྱོགས། ཡང་སྤྱེ་བ་
གཞིག་ལ་སེང་གེ་སྤོན་པར་ལྷུང་བས། ལྷ་སང་པོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྲོས། ལྷ་
གཞིག་གིས་སྤོན་པའི་མཐའ་ཡུན་རིང་སྤེར་མོས་བཞོས་པས་སེང་གེ་ཐར། ཡང་
སྤོན་ཚེ་རི་དྲགས་ཀྱི་བདག་པོ་གཙོ་བོ་གཞིག་གྱུ་ལ་ཐེབས་པས། གྱུ་འཛུགས་མི་
སྤེད་ལྷན་པ་བསྐྱེད་པས། རི་དྲགས་གཞན་ཅི་མས་བྲོས། སྤེད་ལྷན་གྱི་རི་དྲགས་
གཙོ་བོར་མདའ་གྱུག་པར་བཅུ་མས་པས། རི་དྲགས་མོ་གཞིག་གིས་མ་བཟོད་པར་
མཆི་མ་གཏོང་ཞིང་སྤོན་ལ་བདག་གསོད་ཅེས་སྐྱས་པས། རྩོད་པས་བྲོས་ཤིང་སྤྱིང་
ཇི་སྤྱེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཏང་། དེ་ལྷ་ར་སྤོན་ཚེ་ངང་པའི་གྱུ་ལ་པོ་གང་པའི་བཞིན་དེ་
དང་། གྱུ་ལ་པོ་ཨ་ཤེས་པའི་སེང་གེ་སྤོན་པར་ལྷུང་བ་དང་། རི་དྲགས་གཙོ་བོ་རི་ཅི་མས་
ད་ལྷ་ར་ཉིད་ཡིན་ལ། ངང་པ་གཞུང་བཟང་བ་དེ་དང་། སྤོན་པོ་ལག་པའི་མཚན་ཆ་
དང་། ལྷ་སྤོན་པ་བཞོ་བ་དང་། རི་དྲགས་མོ་རི་ཅི་མས་ཀྱན་དགའ་བོ་ལྟེ། འདི་སྤྱེ་བ་
སྤོན་དུ་ཡང་ང་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་བག་ཆགས་གོས་པས། ད་ལྷ་ཡང་སྤྱང་པོ་འི་
འཛིགས་པ་ལ་མི་བསམ་པར་ང་ཉིད་མ་བཏང་བར་ཇིས་སྐྱེ་འབྱེད་། སྤོན་གྱི་ངང་པ་
ལྷ་བཀྱི་པོ་དང་། གྱུ་ལ་པོ་ཨ་ཤེས་སྤོན་པོ་ལྷ་བཀྱི་པོ་དང་། སེང་གེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
བྱིངས་དང་། རི་དྲགས་བྲོས་འབྱོ་བ་ཅི་མས་སོགས། ད་ལྷ་འི་དག་སྤོང་སྤྱང་པོར་
འཛིགས་དེ། ང་བཏང་ནས་བྲོས་འབྱོ་བ་ལྷ་བཀྱི་པོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་དག་
སྤོང་ཅི་མས་ངོ་ཚ་ཞིང་ཞུས་པའི་ཚུལ་དང་། ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་འོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་
འཛུགས་ཞིང་དུངས་བས་བཏུའོ། འདི་ཡང་སངས་གྱུས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་།

འདུལ་གྱི་ཚུལ་བཟུང་བའོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རྟོག་སྐྱོང་གི་
རྟོགས་བརྟེན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོང་སྤྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ།
ཉི་ཤུ་ཙཱ་དག་པའོ།

XXX.

ཡལ་འདབ་སྤྱུལ་ཅུ་བ།

ཀ་ཤི་མཛེས་པའི་རྟོགས་བརྟེན་ནི།

དགོ་སྐྱོང་གོ་དེ་རྟུ་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་འདུག་པའི་གཏམ་གྱི་ཞར་ལ་དགོ་སྐྱོང་
ནམས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་ཡོ་གྱུས་ཞུས་ཤིང་། སྟོན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྟོན་པར་
ཅུ་མིར། གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་བྱ་ཀ་ཤི་མཛེས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་
གཉིས་བྱུང་བ། ཀ་ཤི་མཛེས་པ་གྱུ་ལ་སྤིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་འོས་པས། ཀ་ཤིས་
ཡུན་རིང་བསམ་པ། རང་ལུས་ལང་ཚོ་ནི་འཛིག་པའི་གྱུ། སྟོག་ནི་ཆུའི་བོ་རྒྱ་བས་
ལྟར་གཡོ། གྱུ་ལ་སྤིད་ནི་མི་ལམ་དུ་བག་མ་ལེན་པ་འདྲ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྤྱིང་
པོ་མེད་པ་ལ་ཆགས་ན་སྐྱོང་སྤྱིས་པ་རང་སྟོག་རལ་གྱིས་གཅོད་པ་འདྲ། དེ་བས་དབེན་
པའི་ནགས་སྤུ་འགོ་བར་རིགས་བསམ་ནས་མཆི་མ་སྤྱིག་གི་དོག་མ་ལྟར་འབབ་
ཅིང་། དེ་དོན་ཡབ་ལ་ཞུས་པས། ཡབ་སྐྱུག་ནས་སྤྱུས་པ། རིགས་ཆེན་པོར་གྱུར་
པའི་གྱུ་ལ་སྤིད་འདི། གོན་པོ་བདག་གིས་རེ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་གཤམ་ཅུང་།
ཁྱོད་ཀྱི་ལང་ཚོ་འདི་ནགས་ན་མཛེས་པ་མ་ཡིན། ལྟ་སྟོན་ལེགས་པ། དབང་པོ་
དུལ་བ། ཚུལ་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གྱུ་ལ་པོ་ནི་ཆུའི་བོ་རྒྱ་འདས་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་བྱིས་
ན་གནས་ཀྱང་སྟོན་གྱིས་མ་གོས། པོ་བྱང་ན་གནས་པ་ནི་དབེན་པས་ནགས་དང་འདྲ་

ཞིང་། བྱང་ན་དང་འཛིག་ས་པ་མེད། བྱང་མེད་ཅོམས་ཀྱིས་ཞབས་དྲོག་བྱེད་ཅིང་།
 ཡོངས་སྤྱོད་ཐོག་ས་པ་མེད། བྱིས་ན་ཆོས་པ་དེ་བར་གནས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་།
 བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱ་གྱུ་ཡོད། གནས་སྐྱེས་པོར། བྱིས་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་།
 ཉོན་མོངས། ཅི་ཤིང་ཁབ་དང་འདྲ་བས་ཀྱང་པ་མོས། སྤྱོད་པོ་ཟེ་བ་ཅོམས་ལ་བཟུ་
 ཞིང་ལྷས་གྱུད་པགས་པ་རུས་པའི་གཟུགས། དྲག་དྲུག་ཞུས་གྱིས་བྱིན་པ་ཙམ་ལས་
 ཟས་མེད་ཡི་དྲགས་འདྲ། ས་ཁྲང་དང་། ལྷག་པ་གནས་པའི་ལྷག། སེང་གོ་གསལ་ད་
 པའི་སྤྱང་ཆེན་ཁྲག་སོགས་འཛིག་ས་རུང་ཡ་ངའི་གནས། ཀུན་གྱི་སྤྱང་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། ས་གོན་པོར་ནས་གནས་སྤྱོད་འགྲོ་བ་ནི་དག་ཅོམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་བསམ་སྤྱོད་པོར་ཅིག་ཅེས། ཡབ་ཀྱིས་བྱང་ན་དང་བཅས་ཡང་
 ཡང་སྤྱས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་དེ་ཆེད་ཅེ་མོར་ལྟར་བསྐྱོག་པར་
 མ་གྱུར། མ་དང་། སྤྱོད་པོ་གཉིས་འཁོར་དང་། བྱོང་བྱེད་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བ་
 བདེ་བ་ཀྱང་མ་གསན་པར། ཞག་གསུམ་ཟས་མི་གསོལ། གདམ་མི་སྤྱོད་པར་བཞུགས་
 པས། སྤྱོད་པོ་ཅོམས་ཀྱིས་ཡབ་ལ་འཛིག་དེན་འདི་ན་རང་གི་འདོད་པ་གཙུག་པས།
 ད་ཐབས་མ་རྟོག་ཟེར། གྱིལ་པོ་འཆི་མ་དང་བཅས་སྤྱས་ལ་གནད་བསྐྱེད། དེ་ནས་
 སྤྱས་ཀ་གི་མཛེས་པས་གསལ་དཔེན་པར་བྱོན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་
 པ་སྤྲོམས་པས། དེའི་མཐུས་གསལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། གཞིག་གིས་གཞིག་
 ལ་ཁྲོ་བ་མེད། སེང་གོས་སྤྱང་ཆེན་མི་གསོད། ཀུན་སེམས་ཞི་བ་དང་དུལ་བར་གྱུར།
 དེར་ཀ་གི་མཛེས་པ་ཀུན་ལ་བྱམས་ཤིང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས། མཚན་བཟོད་པ་
 སྤྱོད་པ་ཞེས་གསལ། དེའི་དུས་མི་ཀུན་མཁུ་བར་བྱེད་པའི་ཡབ་གྱི་ལ་པོ་ཆངས་པས་
 བྱིན་མཐོ་རིས་སྤྱག་ཤེགས། སྤྱས་དུས་ཀྱིས་གྱིལ་པོར་བཏོན། མཐ་ཞིག་དཔྱིད་
 ཀྱིས་དུས་ལྗོན་ཤིང་དང་། གསལ་ཆལ། མེ་དྲོག་གྱིས་པ་ལ་ལྟན་མོ་བཟུ་བར།

གྱལ་པོ་བཙན་མའི་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་ཕྱིན། དེར་ལྟ་མོ་དང་ཅེ་དགས་ལྟན་
 རིང་ལ་གསོ་ཕྱིར་ཉལ་བས་གྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་ས་གཞི་དུ་སོང་། བཙན་མོ་རྣམས་
 མེ་དོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཕུལ་ཞིང་ཀྱགས་གསེབ་དུ་ཕྱིན་པས། བཅོད་པ་སྤྱོད་བཅའ་
 ཀས། དེ་ཉིད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞི་བར་གནས་ཤིང་། ཕྱག་ཕྱ་བར་འོས་པ། སྤྱུལ་ས་
 རིང་ཀྱང་མཆོས་སྤྱུག་མ་ཉམས་པ། རྒྱལ་པོར་བ་ལྟ་བུ་ཐུགས་དགོངས་དག་པ་ཞི་
 བ་དུལ་བ། དེ་ལྟ་བུ་མཆོད་པས། བཙན་མོ་རྣམས་རབ་དུ་དད་པས་མདུན་དུ་གྲུས་
 པས་གཡོ་བ་མེད་པར་བསྐྱད། གྱལ་པོ་གཞི་སད་པས་བཙན་མོ་རྣམས་མེད་པས་
 ཀྱགས་སུ་ལྟ་བར་ཕྱིན་པ་ན། དྲང་སྟོང་ལ་བསྐོར་ནས་གནས་པ་མཆོད་པས། གྱལ་པོ་
 དུག་སྤྱལ་ཁྲོས་པའི་དབྱུགས་གོད་ལྟར་འབྲུགས་ཏེ། རང་གི་སྤྱན་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་
 མ་ཤོས། ཚོག་ཚུ་བ་དྲག་པོས། དཀའ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་བཅོས་ནས་སྒྲོན་པོ་དང་།
 བྱང་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཁྲོད་སྤྱུ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་དུ་ཚུལ་འཚོས་ཀྱིས་དྲང་
 སྟོང་ལྟར་རྒྱས་ནས། ཀང་དུ་གཡོ་གྱུ་དང་ཟོལ་ཟོག་གིས་གཞན་གྱི་བྱང་མེད་རྣམས་
 ཀྱི་བར་འདོད་དམ། ཅེས་བཅོད་པས། བཅོད་པ་སྤྱོད་པས་གསུངས་པ། བདག་ནི་དྲང་
 སྟོང་བཅོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན། བདག་ལ་དོགས་པ་མཛད་འོས་མེད། བཙན་མོ་རྣམས་ནི་
 འཁྲི་ཤིང་འདྲ། ཅེས་ཁྲིང་ཁྲིང་རྣམ་འབྱུང་མེད་པ། ཞི་བ་དང་། ཕན་པའི་སེམས་
 གྱིས་དུལ་པར་སྤྱུས་ཀྱང་། ཁྲོད་བཅོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་མིན་བཏུ་འེ་ཟེར། རལ་གྱིས་
 ཕྱག་གཉིས་བཅད། ད་བཅོད་དམ་ཟེར། དུམས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཅང་མ་གསུངས་
 པས། ཡང་ཞབས་གཉིས་བཅད། ད་བཅོད་དམ་ཟེར། ད་དྲུང་ཁྲོ་བ་མེད་པས། ཕྱང་
 པོ་ཐམས་ཅད་བཞིག་བཅོག་མང་དུ་བྱས། ད་བཅོད་དམ་ཟེར། བདག་ནི་གཏུང་བ་
 དྲག་པོར་གྱུར་ཀྱང་ཁྲོ་བས་འབྲུགས་པ་མེད། ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་གཅད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་འཁྲིང་བའི་ཉོན་མོངས་མི་ཟད་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་

གུར་ཅིག་གསུངས། དེ་ནས་གྱུ་པོ་འཁོར་བཅས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཆོ། ས་གནི་
 རྣམས་ཀྱང་ཁྱ་ངན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལ་དུ་གུར། བཟོད་པའི་ལྷ་ཁྲོས་པས་གོང་ཁྱེད་དུ་
 ལྷ་གོ་དང་། ཡམས་དང་། ཆར་མེད་པ་སོགས་ཉེ་བར་འཆོ་བ་མང་དུ་བྱུང་། མཚན་
 ལྷས་སྐམན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དཀའ་ཐུབ་པ་ལ་གཞིན་པ་བྱས་བས། དེའི་ལྷ་ཁྲོས་
 པའི་སྒྲོན་ཡིན་ཟེར། གྱུ་པོས་བཟོད་བཤགས་འབྲུལ་བར་ཕྱིན་ནས་ཞབས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ཞིང་བདུད་དེ་འགྲོད་བཤགས་ཕྱུལ། ཕྱི་འགྲོད་པའི་ཁྱ་ངན་གྱིས་གསུངས་ཏེ་
 སེམས་དང་བྲལ་བ་བཞིན་གུར། དེ་ལ་གསུངས་པ། གྱུ་པོ། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་
 བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་འདི་ནི་བདེན་པ་མིན། ཡོན་དན་མིན། དོན་མིན།
 དཀའ་ཐུབ་མིན། ཇིས་མིན། སྐྱེ་བ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་གྲུན་ནིས་བོན་སྐྱེ། གསར་པའི་
 སྐྱེ་བ་ཀྱུན་དུ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། གྱུ་པོ་ཁྱོད་
 ལ་བདག་མི་དགའ་བའི་བསམ་པ་ཅི་ཡང་མེད། བདེན་པ་དེས་བདག་གིས་ཁྲག་
 རྣམས་འོ་མར་ཐོན་པ་ལ་ལྟེས། ད་དུང་བདག་གི་ཡིད་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་པ་བདེན་
 ན་ཡན་ལག་རྣམས་འབྲར་བར་ཤོག་གསུངས་མ་ཐག་ཡན་ལག་རྣམས་འབྲར་ཞིང་
 སྤར་ལྷར་གསོས་སོ། གྱུ་པོ་ཡིད་ཆེས་གིང་ཞབས་ལ་མགོ་གཙུགས་ཏེ། ཐུབ་པ་
 ཁྱོད་ནི་མཐུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་འདི་ཙམ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་འོ་བཤྱུ་ལ་
 འདི་མཛད་ནས་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད་ཆོངས་པས་ལོང་བ། སྤྱི་པའི་གཡང་ལ་རྒྱུང་
 བ་བདག། སྤྱིང་ཇིའི་གཏོར་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཇིའི་ཕྱག་གིས་འདོན་དུ་གསོལ།
 ཞེས་གསུང་ཤུགས་དུག་པོས་གསོལ་བ་བདེ་བས། གྱུ་པོ། བདག་དཀའ་ཐུབ་
 སྤྱོད་པ་ནི། བྱིངས་པ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་། བཅིངས་པ་རྣམས་དཀྲོམ་པ་དང་།
 འཇིགས་པ་རྣམས་དབྱགས་དབྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོངས་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། བདག་སྐྱེ་མེད་ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་ཡིན། བདག་

གིས་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཚྭ་ངས་པ་
 བཅད་པར་བྱའོ། གྱུ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་སེམས་ལ་དྭན་བཞིན་པར་སོང་ངོ། དེའི་
 དུས་ཀྱི་ཀ་ཤི་མཛོས་པ་བཟོད་པ་སྤྲུལ་དེ་ནི། ན་ལྟ་ངའོ། གྱུ་པོ་དུས་ཀྱི་ས་དེ་ནི་
 ཀུའུ་དི་རྩུ་འདིའོ། ན་ལྟ་ང་ཉིད་ཡང་དབག་ཇོགས་བྱང་ཐོབ་ནས་འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་དེ།
 ཞེས་གསུངས་པས་ལཱི་ཤིང་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར་དོ། འདི་ནི་བཟོད་
 པའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛོད་བབྱ་དབག་བསམ་ལཱི་ཤིང་ལས། ཀ་ཤིའི་མཛོས་པའི་
 དྲོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆོ། ལྷན་ཚྭ་ངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་སྤྲུལ་
 ཅུ་པའོ།

XXXI.

ཡལ་འདབས་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གཅིག་པ།

གསེར་ལོགས་ཀྱི་དྲོགས་བཞེད་ནི།

དགོ་སྒོར་རྣམས་ཀྱིས། ལྷས་བྱིན་གྱི་ལོ་གྱིས་ཀྱིས་ཞར་ལ་ཞུས་པར། བཙམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤོན་བྱང་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤོན་བར་ཆ་སེར་གྱུ་པོ་དབང་པོའི་
 སྤེ་ཆེན་པོ་ཞེས། གྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། བཙུན་མོ་
 རྒྱ་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། མི་ལམ་ཤིན་དུ་འཕྱིངས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་
 ཆོ་ནགས་ཀྱི་ཚལ་ན་དེ་དུགས་མང་པོའི་ཁྱུའི་བདག་པོ་གསེར་ལོགས་ཞེས་བྱ་བ།
 སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱི་དགའི་དོ་ཤལ་གྱི་ཁྲོམ་སྤྱི་རིན་ཆེན་མཐིང་
 གས་སྤྲུས་པ། མིག་གི་ཇི་མ་སྤྱོ་ལྟ་བུ་གསལ་བའི་རང་བཞིན། བྱ་ཅུའི་དུ་ཙོ་དང་། རིན་
 ཆེན་བགས་པས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ། རྒྱ་ཁྲུང་འབྲུམ་དུ་གནས་ཆོ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

བདུད་ཅིར་འགྱུར་བ། གྲང་ཆུབ་སེམས་དང་ལམ་པ་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་མི་སྐད་
ཡེས་པ་ཞིག་གྲུང་། དེ་ལ་གོགས་པོ་བྱ་རྒྱུ་གཤམ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། རྒྱུ་པ་
སོགས་འཛིགས་པ་ཡོང་མིན་བཟུ་བར་བྱེད། མཁ་ཞིག་རི་དྲགས་ཀྱི་དང་བཅས་ཆུ་
འཕྱང་བར་ཕྱིན་པའི་ཆོ། ཆུ་ཁྲུང་བོ་རྒྱབས་གཡོ་བའི་ནང་ན་མར། དགས་འཆིངས་
ནས་ཆུར་སྐྱར་བའི་མི་ཞིག་འོ་དོད་ཆེན་པོ་འདོན་ཅིང་འབྱུར་བ་མཐོང་ནས།
རི་དྲགས་བྱིངས་ནི་མས་མགྱིན་པ་ཀྱོགས་དེ་བྲོས་སོང་། གསེར་ལོགས་ནི་སྙིང་ཇེས་
དེར་བཟུང་ནས་མི་དེ་ཆུ་ནས་འདོན་པར་ཆས་བས། བྱ་རྒྱུ་གིས་མཐོང་ནས་སྐྱེས་
བ། གོགས་བྱ་བ་མི་རིགས་པ་འདི་ཞོག། བྱས་པ་མི་བསམ་པའི་མིང་ན་ནི། གྱུད་
པའི་དུས་ན་མེ་དྲོག་དང་འདྲ་ཡང་། པན་བདགས་ཇེས་སྐྱ་དོ་ཇེ་ལྷར་མཁྱེགས། པན་
ལན་དུ་གཤོད་སྐྱེལ་དུ་འོང་སྐྱས་ཀྱང་། སྙིང་ཇེ་གྱིས་ཤིང་དྲང་བ་དེས་མ་བཤེད་པར་
ཆུ་བོ་ཆེན་པོར་བཞུགས་ནས་མི་དེ་བདོན། བཅིངས་པ་ནི་མས་ར་ཅོས་བཀྲོལ། མི་དེ་
ལ་གོགས་པོ་འདི་ན་བདག་འདི་ལྷར་འདུག་ཅེས་སྐྱེལ་ཡང་མ་སྐྱ་ཞིག་བཟོད་པས།
མི་གྲུ་ཅན་ཞེས་པ་དེས་རི་དྲགས་དེ་ལ་ཕུག་འཆལ་ཞིང་བཟོད་པ་དང་བཅས།
བདག་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུངས་པ་བཞིན། སྐྱེལ་ཡང་མི་སྐྱ་ངེས་སོ་ཟེར་སོང་།
དེ་ནས་གྱེལ་པའི་བཙན་མོ་ལྷ་འོད་མའི་མི་ལམ་དུ་རི་དྲགས་གསེར་ལོགས་མི་
སྐད་དུ་དམ་ཆོས་སྐྱ་བ་དེ་མཐོང་ནས། གྱེལ་པོ་ལ་བདག་གི་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བའི་
རི་དྲགས་དེ། མཛོད་སྐྱེལ་དུ་མཐོང་བར་འདོད་ཞུས་པར། གྱེལ་པོ་བཙན་མོ་ལ་
མཛེལ་བས། རྒྱུ་པ་ནི་མས་ལ་ནོར་མང་པོ་སྐྱིན་དེ་དེ་འཛིན་པར་བཏང་བས། རྒྱུ་པ་
ནི་མས་ཀྱིས་ཇི་ཅམ་བཅལ་ཀྱང་མ་རྟེན་པར་ལོག་འོང་བས། དོན་མ་རྟེན་པར་འོང་
པ་ལ་གྱེལ་པོ་བྲོས་པས། རྒྱུ་པ་ནི་མས་འདར་བཞིན་དུ། རི་ནགས་སྐྱ་བདག་
ནི་མས་ཀྱི་མ་བཅལ་པའི་ས་མེད་ཅིང་། གསེར་གྱི་རི་དྲགས་དེ་འདྲ་མི་རྟེན་ངེས།

ཅི་ལྟེ་མནལ་ལས་དུ་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་འདོད་ན། བཟོ་བོ་མཁམས་
 པལ་ཅིག་ལ་གསེར་གྱི་རི་དྲགས་བཟོ་བྱ་ཆུག་ཞུས། དེར་གྱུ་པོས་བཙན་མའི་མི་
 ལས་བདེན་ངེས་སྟེ། ཞོར་མང་དུ་བཏང་ནས་ད་དུང་འཛོལ་བར་བཙོན་པས།
 བོང་གི་མི་གྲ་གྲ་ཙན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཞོར་ལ་བཀོམ་ཆགས་པས་གྱུ་ལ་པའི་དུང་དུ་
 དྲིན་ནས་གསོལ་བ། གསེར་གྱི་རི་དྲགས་དེ་བདག་གི་མཐོང་བས་བཟུན་གྱི། བདག་
 ལ་བཀའ་དྲིན་སྟོལ་ཅིག་ཞེས་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་དཔུང་དང་
 བཅས། གྲ་གྲ་ཙན་གྱིས་ལམ་སྟོན་བྱས་པས། དྲ་དང་སྤང་པའི་ཚོགས་མགྲོགས་
 པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ས་གཞི་དྲུལ་གྱིས་འཁྲིགས་པ། བྱ་རོག་གི་རིང་ནས་མཐོང་བས།
 གསེར་འོགས་ལ་སྦྱས་པ། ཀྱའི་གྲོགས་པོ། བདག་གིས་སྟོན་ནས་ཕན་བ་སྦྱས་
 པར་གྲོགས་པོས་ས་ཉན། ད་ནི་གྱུ་ལ་པའི་དཔུང་གོ་ཆ་གྲོ་ཞིང་མདའ་གཞུ་ཐོགས་
 པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་སྟོན་སྟོན་གྱིན་པའི་མི་ངན་དེས་འཁྲིད་ནས་ཐུར་དུ་
 སྦྲེབས་པ་འདུག། ཀའ་དུ་འབྲོས་ཀྱང་ཐར་པའི་གནས་མི་འདུག་པས། ཐམས་ཅད་
 མཉམ་དུ་འཆི་འམ། བྱས་པ་མི་གཞོ་བའི་མི་ལ་ཕན་བདགས་པ་དང་། གྲ་གྲའི་
 བདག་པོ་ལ་ཡིད་གཏོད་པ་དང་། མི་ངན་ལ་གདམས་ངག་བྱིན་པ་སོགས། རང་བྱེད་
 པ་པའི་སྟོན་ཁོ་ནར་ཡོང་། ད་ནི་གའ་དུག། ཅི་བྱེད། ཀའ་འགྲོ། ཞེས་སྦྲེལ་བའི་ཆོ་
 གྱུ་ལ་པོ་དཔུང་བཅས་ཉེ་བར་སྦྲེབས། དེ་ཆོ་གསེར་འོགས་ཀྱི་བསམ་པ། བདག་མ་
 གསོད་ན་རི་དྲགས་གང་ཡོད་གསོད་པར་དེས། བསམ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཕན་གྱིར་རང་
 གི་སྟོན་ནི་རྩ་ལྷར་འཕངས་པ་མེད་པས། གྱུ་ལ་པོ་དང་ཉེ་བར་བྱིན་པ། གྲ་གྲ་ཙན་
 གྱིས་མཐོང་སྟེ་དགའ་ནས་འོ་རི་དྲགས་གསེར་འོགས་འདི་འོ་ཞེས། ལག་པ་སྦྲིང་
 ནས་བཟུན་པས། བྱ་རོག་གིས་ཤིང་ཅི་ནས་མཐོང་སྟེ་མ་འོ་དགྲར་བདེན་པའི་
 དམོད་པ་བོར་མ་ཐག། གྲ་གྲ་ཙན་གྱི་ལག་པ་ཆད་ནས་ས་ལ་སྤྱང་། དེར་གསེར་

ཡོགས་གྱིལ་པོའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤོན་གྱི་ལོ་གྲུས་བཤད་པས། གྱིལ་པོ་ལ་
མཚན་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱས་པ་མི་གཞོ་བའི་སྤོད་ངན་དེ་འདྲ་སྤྲད་པར་འོས་ཞེས་གྲུ་
གྲུ་ཅན་ལ་སྤྱོད་ཅོར་སྤྲོ། དེ་ནས་གྱིལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་། བྱས་པ་དང་བཅས་རི་
དུ་གསལ་གསེར་ཡོགས་གཤན་དངས། ཐོ་བྲང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཕྱན་ལ་བཞུགས་སྤྱོད་
གསོལ་ནས། གྱིལ་པོ། བཅུན་མོ། སྤོན་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་བྲང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རི་དུ་གསལ་དེའི་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ་ཆོས་བཟུན་པས། དེ་དག་ཀྱན་བསྐྱབ་
པའི་གནས་དང་ལྷན་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་རི་དུ་གསལ་གསེར་ཡོགས་དེ། ད་ལྟར་ཡིན་མ་
བྱུང་པ་གྲུ་གྲུ་ཅན་དེ་ད་ལྟ་ལྟས་བྱིན་ཞེས་གསུངས་པས། དགོ་སྤོང་རྣམས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤོན་སྤྲིད་པའི་འཛིགས་པ་སྤོལ་ཕྱིར་བྲང་ཆུབ་སྤོད་པ་ལ་མཁུ་ཞིང་།
དགོ་བའི་སྤྲིང་སྤོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་མཚོག་དུ་བཅུན་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་གེས་
རབ་ཀྱི་ཆོས་སྒོར་རོ། མཛེད་བགྱིད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གསེར་ཡོགས་ཀྱི་
དྲོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། སྤོན་སྤོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་སྤྱུ་
ཆུ་ཚོགས་ཀྱི་པོ།

XXXII.

ཡལ་འདབ་སྤྱུ་ཚོགས་པ།

དགོ་བྱེད་ཀྱི་དྲོགས་བཞེད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྟས་བྱིན་གཤམ་གྱི་ཞར་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤོན་
གྲོང་ཁྲིར་པ་འཁོའི་བྱ་ཞེས་པར། གྱིལ་པོ་བ་ཡི་འབྱོར་འཛིག་ཞེས་བྲུབ་བསོད་
ནམས་ཕུན་སྤྱུ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ། སྤྱུ་ཡོན་དན་དང་ལྷན་པ་དགོ་བྱེད་ཞེས་པ་

དང་། དེའི་སྤྱན་རླང་བ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་མི་དགེ་བྱེད་ཞེས་པ་བྱུང་བས། དགེ་བྱེད་ནི་
 སློང་བ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་པས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ལ། གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་བདེ་
 ཞེས་པ། དགེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མགྲུ་ནས། རང་གི་བྱ་མོ་ཡིད་དགའ་མ་ཞེས་པ་
 སྤངས་ན་སྤྱེར་ཞེས་བང་མི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་བསྟོངས་པས། ཡབ་ཀྱང་དགའ་
 ནས་ལེན་པར་ཉེ་བའི་ཚོ། སྤྲུལ་གྱིས་ཡབ་ལ་གསོལ་བ། ཡབ་ལགས་ད་ལྟ་བདག་
 ལ་བག་མ་ལེན་པའི་འོས་མིན། བདག་སྤྱན་པ་ལ་སྤྱོད་བས་ཡབ་ཀྱི་བང་མཛོད་ནྟེ་མས་
 ཀྱང་སྟོང་། བཞིན་སྤེལ་ས་ད་ལྟ་ཡངས་ཀྱང་ཕྱགས་ཀྱི་ངན། དེ་བས་ཐོག་མར་
 བདག་གྲུ་གཟིངས་བསྐྱལ་ནས་རིན་ཆེན་སྒྲིང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་མཚོག་གི་རིན་ཆེན་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པར་སྤངས་པར་བྱ། རོར་མེད་རླང་མ་སྤངས་ཀྱང་རང་གཞན་སྐྱབས་པ་
 སྤྱོད་བས་བདེ་བ་མེད། ཅེས་ཞུས་པས། ཡབ་ཀྱི་གནང་བ་ཐོབ་ཏེ་ཞབས་ལ་ཕྱག་
 འཛལ་དེ། དོན་མཐུན་འཁོར་བཅས་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ལ། སྤྱན་གྱིས་སེམས་ལ་
 འཁྲུག་ཞིང་སྤངས་སེམས་ལས་མེད་ཀྱང་། ལྟར་སྤངས་པ་ཞུང་བ་ཟུང་སེམས་མ་པོད་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཇེས་སྤྲུའབྱང་། དེ་ནས་གྱུ་པོ་དགེ་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཐུས།
 གྱུ་མཚོ་བོ་རྒྱལ་པ་མཐུས་དུ་འཕོ་བ་ལྟ་བུར་ཡང་འདོད་པའི་རླང་གིས་སྤྱར་དུ་རིན་
 ཆེན་སྒྲིང་དུ་བསྟོན། མཚོག་གི་རིན་ཆེན་མང་དུ་ལོན། རིན་ཆེན་མཚོག་ནི་སྤྲུལ་
 ལ་བཅངས་ནས་ཕྱིར་ལོག་པས། རླང་དྲག་པོས་གྲུ་ཞིག་པས་དགེ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་པར་
 སྤྱན་རླང་སྤྱལ་ལྟར་འཁྲིལ་དེ་རླང་གིས་བསྟོད་ཅིང་ཀྱུ་ལ་བས་གྱུ་མཚོ་ལས་འཕྱོན།
 དེ་ཕྱི་དགེ་བྱེད་ཐང་ཆད་པས་གཉིད་ལ་ཤོར། སྤྱན་གྱིས་ལྟས་པས། དགེ་བྱེད་ཀྱི་
 ལུས་ལ་རོར་བུ་རིན་ཆེན་ནྟེ་མས་བཅིངས་པ་མཐོང་ནས། དེ་དག་འཕྱོག་པའི་སེམས་
 ཀྱིས་ཕྱུ་པོ་གཉིད་པའི་མིག་གཉིས་ཕྱང་ནས་རོར་བུ་འབྱེད་དེ་ལོག་ཕྱིན། དགེ་བྱེད་
 ནི་སྤྱང་ན་སྤྱན་པས་བསྐྱིབས། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ། བསྐྱང་ཇི་པའི

བདག་པོ་ཞིག་ཕྱོགས་དེར་བྱང་བས་མཐོང་ནས་ལོ་གྱུས་བསྟན་དེ་རང་གི་གནས་སུ་
 སྤངས་ཤིང་བཀུར་སྟེ་བསྐྱངས། དེ་ཡོན་དན་དང་སྟོད་པ་ལེགས་པས་བསྐྱང་ཇི་
 མགུ་ཞིང་མཛའ་བར་གྱུར་ཅིང་། བཟའ་མི་གཉིས་ཀ་པི་ཤང་མཁམས་ཤིང་སྟུང་
 མཁམ་པོ་ཡོན་པས། གྱུ་ལ་པོ་འི་སྟེ་བྱང་སེལ་ཞིང་ཐུགས་མི་སྟོ་བའི་ཕྱིར།
 བི་ཤང་མཁམས་པར་སྤྲུབས། དེ་ནས་བསྐྱང་ཇི་ཅུང་མ་དེ། དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་
 འདྲོད་པས་གདུང་སྟེ་ལག་པ་བཅངས་ནས་སྤྲུབ་པ། བདག་གི་མིག་དང་ཡིད་ནི་
 བྱིད་ལ་ཆགས། བྱིད་དང་འགྲོགས་ན་བདག་ནི་སྤྲུལ་བ་བཟུང་། འདྲོད་པས་མནར་
 བའི་བྱང་མེད་ནམས་ངོ་ཚ་མེད། རིགས་མེད། བྲིམས་མེད། བཅོམས་མེད། བཅངས་
 པ་མེད། བདག་གི་མཛའ་བའི་སེམས་འདི། བྱིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མཛེད་ན།
 བྱིད་ལྟ་བཞིན་བསྐྱར་བར་བྱ། ཞེས་སྤྲུབ་པས། གྱུ་ལ་བྱས་སྤྲུག་ཅིང་སྤྲུབ་པ།
 ཡུམ། བྱིད་ཚུལ་བྲིམས་གཏོང་བ་འདི་མི་རིགས། ཀང་ཞིག་གཞན་གྱི་བྱང་མེད་
 སྟོད་པ་ནི། དབྱུང་བའི་མེ་ལྷེ་ལ་བྱེ་མེ་ལ་ལྷེ་བ་པ་ཡིན། ཀཞན་ལ་ཕན་བའི་སེམས་
 དང་ལྡན་ཞིང་། ཀཞན་གྱི་བྱང་མེད་ལ་མཛའ་བ་བྲལ་བ་ན་འཛོ་བ་མེད་ཅིང་གསོན་
 པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་ན་གི་བ་དང་འདྲ། ཅེས་བཞེད་པས། མོ་ཡིད་ཆད་ཅིང་རེ་བ་
 བྲལ། གི་བ་ལས་ལྟག་པར་གྱུར་ནས་བྲོས་དེ་རང་གི་བདག་པོར་སྤྲུབ་པ། ཇོ་བོ།
 བྱིད་ཀྱི་གྲོགས་འདི་མཛའ་བའི་འོས་སུ་མི་འདུག། དཔེན་པའི་དུས་སུ་བདག་ལ་
 འདིས་བདེ་ཅུ་མི་འཇུག་འདུག། མིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟ། བདག་ནམ་ཡང་
 མི་ཐར་འདུག། ཅེས་ཐུག་སྤྲུབ་པས། བསྐྱང་ཇི་སེམས་འཁྲུགས་ནས། བྱང་མེད་
 ཀའོན་མའི་ཕྱིར་དུ་པས་བྱག་དོང་བ་དང་། གྲོགས་པོ་མཛའ་བས་གྲོགས་པོ་དང་།
 ཀའོན་དང་སྤྲུལ་ཡང་བསོད་པ་སོགས་ཅུང་མའི་སྟོད་ཚུལ་ཡིན་པས། བསྐྱང་ཇིས་
 ཀྱང་གྱུ་ལ་བྱ་ཐག་རིང་པོར་བོད་སེམས་ཐྱེང་བས་པི་ཤང་བྱིན། དེ་ནས་གྱུ་ལ་བྱ་

དལ་བྱས་ཕྱིན་པས། རང་གི་སྤྱན་མི་དག་གྱེད། རོན་མཐུན་དང་བཅས་པ་རང་ཡུལ་
 ཏུ་སྤྱོད་པས། ཡལ་འབྱོར་འཛིག་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་མི་དག་གྱེད་ཀྱི་ལ་སར་
 བསྐོས་འདུག་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། དག་གྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་ལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་
 བོང་ཁྱེད་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་མས། དེ་དུས་དག་གྱེད་གྱུ་གཟིངས་ཞིག་ནས་གྱི་མཚོར་
 བོངས་པ་ལ་ཐག་བཅད་དེ། ཀྱི་ལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རང་གི་བྱ་མོ་ཡིད་དགའ་མ།
 གླངས་ཟེར་བའི་ཀྱི་ལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བསགས་ནས་གྲལ་བསྐྱོགས། མི་མང་འཛོམས་
 པའི་ཁྲོམ་དེར་བྱ་མོ་རང་བཟང་ནས་གང་མོས་འདམས་སུ་བཅུགས་པས། བྱ་མོས་
 མི་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟམས་ནས། ཁོང་བ་བི་ཤང་འཁྱུར་བ་དེ་ལ་རང་གི་དོ་ཤལ་མགུལ་
 ཏུ་སྒྲོན་ནས། སྤྱན་པའི་ངག་གིས་བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་ངེ་ཟེར། དེར་ཀྱི་ལ་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱིངས་ཤིང་ཁོ་ཐག་ཚད་ནས་ལོག་སོང་། ཀྱི་ལ་བྱ་བསོད་ནམས་སྟོབས་
 བྱ་མོ་ལ་ཁྲོམ་ནས། ཀྱི་ལ་པའི་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤང་ནས། སྤོང་བ་པོ་ཞར་བ་བི་ཤང་
 ཐོགས་པ་འདམས་པ་ཞེས་བྱ་མོ་ཕྱིར་བཞོན་ལོང་བའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་པས། བྱ་མོ་ད་
 རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་ལ་འཛིགས་ནས་སྤྱོད་པ། བྱ་མོ་ད་བྱ་བ་ཤེས་རབ་དམན་པ་
 བྱ་བ་མི་རིགས་པ། ཀྱི་ལ་པའི་བྱ་པ་དེ་ལྟར་སྤྱན་རྟོགས་སྤྱིང་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
 ལོང་བ་བདག་ལྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་འདམས། མིག་ལོང་ནི་ཉིན་མོ་ཡང་སྤྱན་པར་གནས།
 བདག་ལ་བྱ་མོ་ད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད། བྱ་མོ་ད་བྱ་བ་ཐུར་ལ་བགྱོད་པའི་གྲུ་གྲུ་
 གཤོན་ཅན་ཡིན་པས་བདག་ནི་ཡིད་ཆེས་མེད། ཅེས་ཆོག་ཚུལ་མང་དུ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་
 མ་བསྐྱུན་པས། བྱ་མོས་སྤྱོད་པ། མགོན་པོ། བྱ་མོ་ད་འགའ་ལ་སྤྱོད་ཡོད་པ་
 མཐོང་བས་བདག་ལ་དོགས་པ་ཅིལ་མཛད། བདག་གི་ཡིད་ཁྱོད་ལ་དགའ་ཞིང་
 གཞན་ལ་རེ་བ་ཅམ་མེད་པ་འདི་བདེན་ན། བདེན་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ལ་གཅིག་
 གསལ་བར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱི་ལ་བྱ་པའི་མིག་གཤམས་པ་སྤར་བཞིན་

གསལ་བར་མཐོང་། དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས། གྱུ་ལ་བྱའི་བཞིན་བསྐྱར་ལྟར་
བསྟན་ཅེ། འོ་ན་ཁྱོད་འདོད་པ་བཞིན་བྱ་ཡི། ང་ནི་སྟོན་གྱུ་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
ཁྱོད་རང་སྟོན་དུ་སྟོན་ཟིན་པ་དེ་ཡིན། ངའི་མིག་སྟུན་གྱིས་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན།
ང་གྱུ་ལ་བྱ་དགོ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྟུན་ལ་ཁེངས་སེམས་མེད་པ་བདེན་ན། མིག་ལ་
གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བརྟུན་པས། དེ་མ་ཐག་མིག་གཡོན་པ
འང་གསལ་བར་གྱུར་དོ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དགའ་ནས། གྱུ་ལ་པོ་
བསོད་ནམས་སྤེས་སྟོངས་གོགས་བྱས་དེ། རང་གི་སྤར་གྱི་གྱུ་ལ་སྤིང་ལ་མངའ་
ན་བང་བསྐྱར་ཞིང་། སྤུས་མོ་ཀྱང་བཅུན་མོ་དམ་པར་བསྐྱར་རོ། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་བྱ་
དགོ་བྱེད་དེ་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་ཡིན་ལ། གྱུ་ལ་བྱ་མི་དགོ་བྱེད་དེ་ལྟ་ལྟས་བྱིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་སོ། འདི་ཡང་བཟོད་པའི་ཆོས་སྒོར་རོ། མཛད་བགྱིད་པག་བསམ་འབྲི་
ཤིང་ལས། དགོ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྟུན་རིན་པོ་ཆེ། སྟུན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་སྤྲུམ་ཅུ་ཙྰ་གཉིས་པའོ།

XXXIII.

ཡལ་འདབ་སྤྲུམ་ཅུ་ཙྰ་གསུམ་པ།

ཁྱད་པར་ལོ་མའི་རྟོགས་བརྟུན་ནི།

གཞན་ཡང་ལྟས་བྱིན་གྱི་གདམ་ལ་དེན་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྟོན་ཀ་ལིང་ཀའི་
ཡུལ་དུ་གྱུ་ལ་པོ་བྱ་ངན་མེད་ཅེས་པ། དག་ཅོམས་འཛོམས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཅོམ་
པར་གཞོན་པ་ཞིག་ལ། སྤུས་བཞི་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ལ་མཚན་ལོ་མ་ཟེར། དེའོག་ལ་
རབ་དུ་ལོ་མ། དེའོག་ཇེས་སྤྲུལ་ལོ་མ། དེའོག་ཁྱད་པར་ལོ་མ་ཞེས་གྲགས། དེ་བཞི་

ཡང་ཚེ་གྱིས་ཤིང་སོ་སོར་རྒྱང་མ་དང་བཅས་ཁ་དྲག་པས། ཡམ་ཁྲོས་ནས་བཞི་
 རྒྱང་མར་བཅས་པ་ཡུལ་ནས་བཏོན། དེ་དག་ནགས་ཚལ་དུ་འབྱམས་པས་ཡམ་
 བཟྱགས་རྩད་ནས་འིན་དུ་བགྱིས་པས་གཞན་ཐབས་མ་རྟེན་དེ། འིན་དུ་བགྱིས་པའི་
 གནས་སྐབས་ངན་པ་འདྲིར། ཟས་མི་རྟེན་ཅིང་ལོ་མ་ཙམ་རེ་རྟེན་ཀྱང་བྱུང་མེད་
 འདི་ནི་མས་ལ་སྒྲུབ་བཞེས་དགོས། ད་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ཡས་བྱུང་མེད་བཞི་པོ་
 འདི་གསལ་ནས་ཟེལ། བུ་བཞི་ནང་གོས་བྱས་པར། བྱུང་པར་ལོ་མས་བསམ་པ།
 གནས་སྐབས་ངན་པ། མྱི་ག་པའི་ལས་ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པའི་གཞུང་ངན་འདི་མི་
 བཟོད་སྟུང་། རང་གི་རྒྱང་མ་འཁྲིད་དེ་བྲོས་ནས་ཕྱིན། དེ་ནས་ཡུན་རིང་གྱུགས་
 པས་རྒྱང་མ་སྒྲོན་ཐུན་པ་བུ་དེ་ཡིད་འབྱུག་ཅིང་། ལུས་ངལ་དུ་བགྱིས་ས་ལ་
 འབྱེལ། བགྱིས་སྒྲོས་གྱིས་འཆི་ལ་ཐུག་པའི་ཚེ། གྱུ་བྱ་བྱུང་པར་ལོ་མས་རང་གི་
 སྤྱི་བོ་ནས་ཁྲག་བཏོན་དེ་འཛིབས་སུ་བཅུག་པས་གསོས། དེ་ནས་བཙུན་མོ་བགྱིས་
 པས་མི་བཟོད་པའི་ཚེ། གྱུ་བྱས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་ཤ་ནི་མས་བཙད་ནས་སྤྱིན།
 སྒྲོས་པས་གདུང་ཚེ་ཙ་ནི་མས་གདར་དེ་ཁྲག་འབྱུང་སུ་བཅུག་ནས་བཙུན་མོ་གསོས།
 མཐར་རྒྱ་མེད་ཀྱི་ནགས་སྤྱོད་རིམ་པས་བསྐྱོད་པས། རི་བོའི་མདངས། ནགས་ཚལ་
 མེ་དྲོག་བཀྲ་བ། ཤིང་དྲོག་ཞིས་བཅུད་ཐུན་པ། ཉམས་དགའ་སྤྱིད་པའི་གནས་
 ཞིག་དུ་སྤྱེབས། དེར་གྱུ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་མེ་དྲོག་དང་འབྲས་བྱ་སྤར་
 བས་འཕེལ་ཞིང་བདེ་སྤྱིད་དང་ཐུན་པའི་ཚེ། ནགས་གསེབ་བྲག་གི་འགྲམ་རྒྱ་ཁྲུང་
 རྩེ་བོར་མི་ཀྱང་ལག་ཐམས་ཅད་བཙད་པ་ཞིག་འོ་དོད་འབོད་ཅིང་འབྲེལ་བ་མཐོང་
 ནས་སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོད་པར་གྱུ་བྱ་པོས་རྒྱར་ཞུགས་ནས་བཏོན་བྱམས་པར་གསོས་
 པས་མི་ནི་མས་སྤར་དུ་དྲག་ཀྱང་ཀྱང་ལག་མེད་པས་གར་ཡང་འབྲོ་མ་ཐུབ། དེ་ནས་
 མི་དེ་དབང་པོ་གྱིས་ཤིང་། གྱུ་བྱ་པོ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་སེང་གོ་

ལྟར་དུས་དུས་ལས་དྲི་ཤིང་ལ་ལ་དགའ་བ་ས་ཡིན་པས། བཅུན་མོ་འདྲོད་
 ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་ཤིང་། ཀྱང་ལག་མེད་པའི་མི་བྱམས་པས་གསོས་པ་དེ། མི་
 གསོས་ལུས་བཀྱིགས་པས་ཡོན་ཏན་དབང་པོ་མ་ཆང་། མཛེལ་འདྲིས་སྒྱུ་མ་ཙམ་
 གྱིས་མ་གསོས་པ་དེ་དང་། བཅུན་མོ་འདྲོད་པ་སྤྱད་པས། མཚན་ལ་གྱུ་ལྟས་རིག་
 དོགས་འཛེམ་བག་དང་བཅས་དལ་བྱས་སྤྱད་པས་བཅུན་མོ་མ་ཚོས་པར། བདག་པོ་
 གྱུ་ལྟ་བུ་དེ་འབྲིག་པའི་གོགས་སུ་བསམ་ནས་གསོད་པའི་བསམ་ངན་སྤྱིས་དེ་
 བཅུན་མོ་མགོ་པོ་ཤིན་ཏུ་ན་བའི་ཚུལ་བྱས། མགོ་པོ་རས་ཀྱིས་བསྐྱམས་ནས་ཉིན་
 ཞག་མང་པོ་རྒྱག་གཟེར་བཟོད་མེད་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་པས། གྱུ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཐུགས་
 བརྩེ་བས་ཕན་ཐབས་ཅེས་གདུག་གྱུར་བའི་ཆོ། བཅུན་མོས་སྤྱིས་པ། བདག་སྤྱོད་པ་
 མའི་གོ་ན་ཡོད་དུས་མགོ་ནད་འདི་ལྟར་བའི་ཆོ། སྤྱི་པས་དོ་ཞུན་གྱི་དྲིག་པ་སྤྱིན་
 བས་ན་བདག་གི་ཡོད། ད་གྱུ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཐུགས་ལ་འབྱོན་ལྟས་ན་ཐུག་འཕྲངས་
 ཆེན་པོ་པ་གི་ལ་དོ་ཞུན་གྱི་དྲིག་པ་འདུག། བདག་གི་ལག་པས་ཐུག་པ་འཛིན་ལྟས་
 ཟེར། གྱུ་ལྟས་ཏུ་ཐུག་བཟོས་ནས་བཅུན་མོ་འཛིན་དུ་བཅུག་སྟེ་དཔུང་ཐུག་ལ་བྱོན་
 པས་བཅུན་མོས་ལྟས་ཙམ་ལྟས་ཙམ་བཟང་མཐར་ཉུང་གྱིས་བཟང་སྟེ་ཐུག་གཤམ་ལ་
 སྤྱར། གྱུ་ལྟ་བུ་བསོད་ནས་མ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆུ་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་དུ་རྒྱུངས་ཤིང་།
 བོ་རྒྱལ་ཆེན་པོས་མཐར་ཐོན། མཐར་ཐོན་ལྟས་ལུས་སྟོག་ལ་སྤྱོད་བར་མ་གྱུར་ཅིང་།
 ཐུགས་བསམ་བཟང་བས། བཅུན་མོ་ཁྱིལ་དང་ངོ་ཆ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་འདྲུས་
 པར་དགོངས་ཤིང་། གཞན་དུ་མ་ཐར་བའི་ཆུ་ཁྲུང་གང་དུ་གྱུག་པའི་འབྲས་དུ་མར་
 བྱོན་པས། ལུང་པའི་མདོར་གོང་ཁྱེད་ལྟར་ཆུ་ཞེས་བྱ་བར་བྱོན། དེ་ན་གྱུ་པོའི་
 སྤྱིས་གོངས་ནས་གོང་ཁྱེད་དུ་གྱུ་པོ་བསྐྱོད་པའི་ཆོ། སྤྱོད་པོ་ནས་ཀྱིས་གྱུ་ལྟ་
 ཁྱེད་པར་ལོ་མ་མཐོང་སྟེ་ངོ་མཚར་སྤྱིས་ནས་ཁྱེད་གསོལ། ན་བཟའ་བཀོན། གྱུ་ན་

བདགས། གོ་བྱ་དུ་གྱུ་ལ་སྤོང་ལ་དབང་བསྐྱར། མངའ་གསོལ། དེ་ནས་བཅུན་མོ་
 འབྲུལ་བར་ཞུས་པས་བྱད་མེད་ཀྱི་སྦྱོན་ལ་ཐུགས་འབྱུང་བས་མ་བཞེད་པའི་ཆོ།
 སྤར་གྱི་རིའི་རྩོངས་དེར་རྩ་གིང་དང་གིང་དོག་རྣམས་སྐྱམས། མི་ཀང་ལག་མེད་པ་
 དང་། བཅུན་མོ་གཉིས་ཟས་མ་རྟེན་པར། མི་དེ་ཀོན་རྩེལ་གྱི་ནང་དུ་བཅུན་མོའི་
 གྱུབ་ལ་འབྱེར་དེ་བྱོང་བྱེར་ཀྱན་དུ་འབྱམས་ནས། བཅུན་མོས་མི་དེ་གྱུལ་བྱ་བྱུང་
 པར་ལོ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས། ཀང་ལག་ཇག་པས་བཅད་པ་དང་། བཅུན་མོས་བཅེ་
 བས་མ་བཟོད་པར་ཞབས་དོག་སྐྱབ་པའི་རྩྭ་ལ་བཤད་པས། མི་ཐམས་ཅད་བཅུན་མོ་
 ལ་མགུ་ཞིང་དད་ནས། བསོད་སྦྱོམས་མང་བར་བྱིན། མཐར་གྱོང་བྱེར་བྱ་སྐར་ཅན་དུ་
 གྱུལ་པའི་གོ་བྱ་སྒྲོར་སྦྱེབས། སྦྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུལ་པོ་ལ་ཞུས་པར། ཐག་རིང་
 པོ་ནས་བྱད་མེད་སྒོ་ལྷན་བྲིམས་ལ་གནས་པ། བྲིལ་དང་ངོ་ཚ་ཆེ་བ་སྒོ་གཙང་ཞིང་
 གཞུང་བཟང་བ་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་གི་སྦྱོད་རྩྭ་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་པས། བྱད་མེད་
 ངོ་མཚར་ཅན་འདི་ལ་གྱུལ་པོས་གཟིགས་སྤྲུགསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། གྱུལ་པའི་
 ཞལ་ནས། བྱད་མེད་བྱ་བ་སྒོ་ངན། གཡོ་སྐྱུ་ཆེ། སྦྱོན་མང་། གཙང་གྱུ་ཅི་ཡོད།
 བྱད་མེད་ཀྱི་གཡོ་འབྲུལ་ནི་སྒོ་ལྷན་བཟྱ་ཡང་དོགས་པར་དཀའ་གསུངས་ནས་
 གཟིགས་སྤྲུག་མ་འདོད་པར། ཡང་སྦྱོན་པོས་གསོལ་པ། བྱད་མེད་ངོ་མཚར་ཅན་
 འདི་ལ་གཟིགས་གིང་བྱམས་སྦྱོངས་མཛད་ན་སྦྱེས་པའི་ཆོ་འཕེལ་ཞིང་། བསོད་
 རྣམས་གྱིས་པ་ཡིན། ཞེས་ནན་གྱི་ཞུས་པས། གྱུལ་པོས་འོ་ན་ལྟོ་གསུངས།
 གོ་བྱ་གི་ཡང་ཐོག་ནས་གཟིགས་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱད་མེད་བྱོང་གྱི་གོགས་དེ་
 གྱུལ་བྱ་བྱུང་པར་ལོ་མ་ཞེས་སྤྲུན་བཞིས་རང་གི་བྱད་མེད་རྣམས་གསོད་པའི་ནང་
 བྲིམས་བྱས་དུས་བྲོས་ནས་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ནས། བྱོང་ལ་དུབ་ཆོ་གྱུབ་ལ་འབྱེར་བ་
 དེ་ཡིན་ནས། སྦྱོས་ཆོ་བྲག་འཛིབ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ནས། རྟོགས་ཆོ་ཡན་ལག་

གི་ཤ་བཅད་དེ་བྱིན་པ་དེ་ཡིན་ནས། བྱོད་མགོ་ན་ཚོ་ནི་དྲིལ་ལེན་ཕྱིར་བྲག་གཡང་
ལ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡིན་ནས། ཞེས་གསུངས་པས། མོས་གྱུ་ལ་བྱ་ངོ་ཤེས་ཏེ་གདོང་
ཕབ་ནས་སྤང་འདུག། སྐྱེ་བོ་ནི་མས་ཀྱིས་དེའི་ཚུལ་ཐོས་པས་དེ་དག་རིང་དུ་བསྐྱར་
པར་གྱུར་ཏོ། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་པོ་ཁྱད་པར་ལོ་མ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། བཙན་མོ་དེ་ལྟས་
བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་དུ་གསུངས་སོ།
མཛད་བགྱུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཁྱད་པར་ལོ་མའི་དོགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ།
སྤྱན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་སྤྱུ་མ་ཅུ་སོ་གསུམ་པའོ།

XXXIV.

ཡལ་འདབ་སྤྱུ་མ་ཅུ་ཙེ་བཞི་པ།

དགའ་བོ་དང་ཉར་དགའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཙོམ་ལྟན་འདས་གྱུ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཀུན་དགའ་དུ་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་། དགོ་
སྤོང་ནི་མས་ཅི་ནགས་དཔེན་པ་ནི་མས་སྤྱ་བསམ་བཏན་ལ་བཏང་བ་ལས། དགོ་སྤོང་
ཁ་ཅིག་ཅི་རབ་རྒྱན་པོའི་ངོགས་སྤྱ་བྱིན་པས། དེ་དག་ལྷས་ནད་ཀྱིས་གཞིར། མདོག་
སྐྱེ་བོ་རིད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་ནས། བཙོམ་ལྟན་འདས་དུང་དུ་བྱིན་ཏེ་ལོ་གྱུས་
ཞུས་པས། ཁྲུའི་གྱུ་ལ་པོ་དགའ་བོ་དང་། ཉར་དགའ་གཉིས་ཅི་རབ་རྒྱན་པོ་ལ་
གནས་བཅས་ཤིང་། ལན་གསུམ་ལྷས་ཀྱིས་དྲིལ་ནས་གཉིད་དུ་སོང་བས་ཁ་
སྤངས་ཀྱི་དུག་ཕོག་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་གཉིས་འདུལ་བ་ལ་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་སོང་
གསུངས། དེས་རྒྱན་པོའི་ལྷོག་དུ་བྱིན་ཏེ་ཁྲུ་གཉིས་གཉིད་སད་པས་གཉིད་མ་སད་
པར་མོ་དགལ་བྱས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་ལས་ཀྱང་སྤོབས་ཆེ་བའི་ཁྲུ་གསུམ་གསུམ་སྤྱ་

སྤྱལ་ནས་དགྲིས་ཤིང་བསྐྱམས་པས། གྲུ་གཉིས་གཉིད་སད་ཅིང་དངངས་སྐྱབ་བཅོད་
 གྲུགས་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། མོ་འགལ་བྱས་རང་གཟུགས་བཟུན་ནས་ཁྱེད་
 གཉིས་དེ་ཙམ་གྱི་དངངས་སྐྱབ་དང་འཇིགས་པར་གྱུར་ན། མི་འཇིགས་པའི་སྐབས་
 ལྷོན་པ་སངས་གྱིས་ལ་ཞུས་གསུངས་པས། འཕགས་པ་བདག་གཉིས་སངས་གྱིས་
 གྱི་དྲུང་དྲུ་འཁྲིད་དྲུ་གསོལ་ཞུས་ཤིང་། གྲུ་གཉིས་མི་གཟུགས་སུ་སྤྱལ་དེ་མོ་འགལ་
 བྱས་འཁྲིད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་དྲུང་དྲུ་འཁྲིད་པར། སྐབས་འགྲོའི་
 བསྐྱབ་གཞིར་བཀོད་པས་དེ་དག་སྦྱོན་དང་སྤང་བའི་སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་དུལ་བར་
 མཛད་དོ། དག་སྦྱོང་ཅོམས་གྱིས་དེ་དག་གི་སྦྱོན་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། སྦྱོན་ལྷ་ར་
 ར་སེར་གྱི་ལ་པོ་གྱི་གྱི་ཞེས་པ་སངས་གྱིས་འདྲ་སྤང་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་། སྦྱོན་པོ་
 དགའ་བོ་དང་། ཉེ་དགའ་གཉིས་ལ་གྱི་ལ་སྤྲིད་གདད། གྱི་ལ་པོ་རང་བྱང་རྩལ་ལ་
 ཞུགས་ཤིང་བདེན་པ་མཐོང་། སྦྱོན་པོ་གཉིས་གྱིས་གྱི་ལ་སྤྲིད་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས།
 སངས་གྱིས་འདྲ་སྤང་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
 ལྷན་པ་ཕུལ། སྦྱོན་པོ་དེ་གཉིས་ད་ལྟ་ཀྱི་གྱི་ལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་སྦྱིས།
 གཙུག་ལག་ཕུལ་བའི་བསོད་ཅོམས་གྱིས་ལྷན་པོ་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་དབང་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གྱི་
 འབྲས་གྱི་ཆོས་བཟུན་པའོ། མཛད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་དགའ་བོ་
 ཉེར་དགའི་དོགས་བཅོད། ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་
 སུམ་རྩ་སོ་བཞི་པའོ།

XXXV.

ཡལ་འདབ་སྲུང་ཅུ་སོ་ལྔ་པ།

བྱིས་བདག་ལེགས་སྤྱོད་བྱི་རྟོགས་བརྟེན་ནི།

འགའ་ཞིག་འདས་པའི་དུས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ། དགའ་བོ་
 དང་ཉེ་དགའ་གཉིས་ཆོས་སྟོན་དང་ཉན་དུ་འོངས་པའི་ཆོ། གྱུ་པོ་གསལ་གྱུ་པ་དེར་
 བྱོན་པ་ལ། ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་དང་ཕྱག་མ་བྱས་ཏེ། གྱུ་པོ་ཁྲིམ་ནས་
 སངས་གྱུས་ལ་ཕྱག་འཆམ་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་ནས་མི་དེ་གཉིས་ལ་ཆད་པས་གཅོད་ཅིག་
 གསུངས་པས། ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་ནས་མཁའ་སོང་སྟེ་གྱུ་པོ་ལ་མཚན་ཆའི་ཆར་
 ཡབས། གྱུ་པོ་བས་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་མུར་དུ་བཏང་ནས་མཚན་ཆར་ནྟེ་མས་པ་དུ་དང་
 ལྷ་དྲུལ་གྱི་འཕྱོང་བར་གྱུར། སྤྲུང་ཡང་གྱུ་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་འོང་
 ཞིང་། ལྷ་གཉིས་དང་ཕན་རྒྱུན་བཟོད་གསོལ་བྱས། གྱུ་པོས་སངས་གྱུས་འཁོར་
 བཅས་རང་གནས་སུ་སྤྱོད་དངས་ནས་བཤོས་གཙང་བཟང་པོས་མཚོད་པའི་ཆོ།
 མཚན་མོ་མེ་ཤོར་བ་སངས་གྱུས་ཀྱི་མཐུས་ཞི་ཡང་། སངས་གྱུས་གཤེགས་གྱུ་བ་
 པའི་རྒྱུ་སུ་གྱུ་པོས་གྲོང་ཁྱིམ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མོ་མེ་མི་སྤོར་བའི་བྲིམས་
 བཅད། དེའི་ཆོ་བྱིས་བདག་ལེགས་བྱིན་གྱི་བྱ་རྩེ་འཕྱུལ་སྟོབས་ཞེས་པ་ལང་ཆོ་ལྷན་
 པ་ཞིག་རྩོན་སྟོན་ལ་དེན་གྱུ་པོས་བསད། ལེགས་བྱིན་ནི་སྤོན་སངས་གྱུས་ལས་
 ཆོས་ཐོས་པས་བྱ་གསལ་པ་ལ་སྤྱུག་བསྟེན་མེད་ཅིང་། ཞོར་མང་པོ་དབྱུལ་འཕོངས་
 ལ་སྤྱོད། ལྷ་གམ་པ་ན་གཅིག་ལས་མ་ལུས། དེ་ནས་སྤྱོད་པའི་གྲགས་པས་སྤྱོད་བ་
 པོ་བྱང་བར། པ་ན་གཅིག་སྟེར་མ་རྒྱས་པ་ངོ་ཆ་བའི་ཆོ། གྱུ་པོ་བས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
 བྱིས་བདག་སྤྱོད་པ་རྒྱུང་དུ་ལ་ངོ་ཆ་མི་དགོས་ཀྱི་དད་པས་ཐིག་གཅིག་ཙམ་བྱིན་ན་
 གསེར་གྱི་རི་བོ་དང་མཆུངས་པར་གྱུར། དད་པ་མེད་ན་ཕན་ཡོན་མི་འཕེལ་དེ་སྤོན་

ཆོ་གཉིས་སྤྱིས་བེ་ལ་མས་དད་མེད་རང་བཞིན་ཐུན་མཛེས་ཀྱི་མང་དུ་སྤྱོན་པས་
 བསོད་ནམས་མ་ཐོབ། དེ་བས་ན་འཛམ་གྲུ་གླིང་གི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲུས་པས་
 མཆོད་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་དད་པས་གསོལ་བ་བསོད་ནམས་
 ལྷག་པར་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཆོས་བསྟན་པས་བྱིས་བདག་དགའ་ནས་རང་གི་བྱིས་
 དུ་མཚན་མོ་མར་མེག་ཅིག་སྤར་ཏེ་སངས་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གྲོག་པས། སྤྱི་ལོ་
 ལས་བྱེད་ཀྱིས་མཐོང་ནས་མཚན་མོ་མི་སྤོར་བའི་བྱིས་ས་དང་འགལ་བས་བྱིས་
 བདག་བརྩུང་ཕྱེ་བཅོན་དུ་བཅེངས། བཅོན་ཁང་དེར་མཚན་མོ་བསྟུ་བྱིན་དང་ཆངས་
 པ་སོགས་ལྷ་ནམས་འོང་ཕྱེ་བྱིས་བདག་ཞོར་ཡོངས་ཞེས་སྤྱིས་ཀྱང་མ་སྤངས་པས།
 བྱིས་བདག་གི་ཁང་པར་ནོར་མང་དུ་འཕེལ། སྤྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེར་བརྟུ་
 འབར་བ་མཐོང་ནས། བྱིས་བདག་བཅོན་ར་ནས་བདང་བས་མེག་ན་ཡང་མ་
 མཐོང་། ནམ་ཞིག་སྟོན་པའི་དུང་ན་གྱི་ལོ་བོ་བཞུགས་པ་ལ་བྱིས་བདག་གིས་ཕུག་
 འཆལ་དུ་སྤྱོན་པས་བསམ་པར། སྟོན་དུ་འགོ་བའི་མཆོད་འོས་སངས་བྱེད་ལ་ཕུག་
 མ་བྱས་པར་གྱི་ལོ་ལ་ཕུག་མི་འོས་སྤྱིས་སངས་བྱེད་ལ་ཕུག་བྱས་པས། སྤྱི་
 ལོ་ལོ་ཕུག་འཆལ་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་དུ་བྱོན། བྱིས་བདག་གཞན་དུ་སྤྱུགས་ཞེས་བཀའ་
 བསྐོས་པས་བྱིས་བདག་གི་ལྷས་གྱི་ལོ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ཆགས་མང་
 པོས་སོ་དུག་གིས་གྱི་ལོ་ལོ་འབྲུགས་ཤིང་མ་བདེ་ནས། སྤྱི་ལོ་སྟོན་བཅུན་མོ་བཅས་
 བཅོམ་ལྷན་དུང་དུ་སོང་ཞིང་། ལེགས་བྱིན་སངས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་དད་ཅིང་
 དུངས་བར་བྱས་པས་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སངས་བྱེད་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་
 ཀའ་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛོད་བསྟུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ལེགས་
 སྤྱོན་གྱི་དོགས་བཅོམ་། ལྷན་མཛེས་བྱས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟ་སྤྱིས་ཅུ་
 ཅོ་ལྟ་པའོ།

XXXVI.

ཡལ་འདབ་སྤུམ་ཅུ་ཙྰ་དུག་པ།

གདངས་ཙན་གྱི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཅོས་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་ན་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་གྱི་ཀུན་
 དགའ་ར་བར་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཀློ་ཤམ་ཐེང་བད་སའི་གྱི་ལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཅེས་
 བྲགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་དུ། བྱིས་བདག་ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་སྤྱོད་པ་ལ་
 ཤིན་དུ་མཁའ་པ་ཞིག་ཡོད་པ། མཐ་ཞིག་གྱི་ལ་པོའི་དྲུང་དུ་དོན་གཉེར་ལ་ཕྱིན་པས།
 དེར་གདངས་གྱི་འཕྲོས་ལས་བྱིས་བདག་ལ་གསེར་མང་པོ་ཡོད་པ་སྐད་ཀྱི་གདངས་
 ལས་ཤེས་དེ་གྱི་ལ་པོ་འཕྲོས་བཅས་དྲིས་པས། བྱིས་བདག་གིས་སྤྲོས་པ། བདག་
 ལ་གསེར་མང་པོ་ཡོད། གྱི་ལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བྲིས་ས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན།
 དེ་མིན་ན་ནོར་ལྡན་ནོམས་ནོར་མེད་དུ་གྱུར་ཞིང་། ནོར་མེད་ནོམས་འཆི་བར་འགྱུར།
 གྱི་ལ་པོ་ཆོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་ན་སྤྱོད་པོ་ནོམས་དོགས་མེད་པར་ནོར་སྤྱོད་ཅིང་།
 འབྱོར་པ་ནོམས་བགོས་ཤིང་འབྲུལ་བས་གྱི་ལ་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པར་གྱུར།
 ཞེས་གསོལ་བས། གྱི་ལ་པོ་མགྲུ་ནས། སློ་གྲོས་སྤྱོད་པས་ལྡན་ཁྱོད་བདག་གི་སློན་
 པོར་འོས་སོ། ཞེས་ནན་དན་ཆེན་པོས་སློན་པོར་བསྐྱོས་དེ། གྱི་ལ་པོའི་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་
 གཉེར་གཏད་ཅིང་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་གནས་ཐོབ། དེར་སློན་པོ་གཞན་ནོམས་ཀྱིས་མ་
 བཟོད་པར་ཕྱ་མས་བསྐྱེད་དེ་གྱི་ལ་པོས་སློན་པོ་གདངས་ཙན་ལ་དམ་པའི་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་ངན་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་བསྐྱོས་པས་ཉན་དུ་མ་འདོད། དེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱོ་བ་
 ནོམས་མི་ཉན་པས་ཁྱོད་གསོད་དོ་གསུངས་པར། སློན་པོས་སྤྲོས་པ། བདག་སྤྱོད་བ་
 གཅིག་བདེ་བའི་སྤྱད་དུ་སྤྱོད་བ་བཟྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཉེས་པའི་ལས་མི་བཟྱིད་དོ་ཞེས་
 སྤྲོས་པས། ཆོས་ལ་སློ་བཏོན་པར་ཤེས་ནས་གང་བདེར་བཏང་ངོ། སློན་པོས་རང་

གནས་སུ་སྤྱོད་ཁང་བྱས་དེ་སྤོང་བ་ཞུས་ལ་གྱུན་ཆད་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་བཏང་། མིང་
 སྤར་ནོར་བཟང་ཞེས་པ་ཕྱིས་གྱུ་ལ་པོས་བདག་ས་པས་གདངས་ཙན་དུ་གྲགས། དེའི་
 དུས་སུ་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་དང་སྤོང་མང་པོ་དོན་གཉེར་ཞིག་དུ་འོང་བ་ལྟར་ཕྱོང་ཉམང་
 བར་གིན་དུ་སློམ་པས་བགྱུ་ཞིང་ཉལ་ནས་སྤྲོད་ཆེན་པོས། ལུལ་འདྲིའི་ལྷ་དང་དྲི་ཟ
 གྲུ་ཞུས་ཀྱི་བདག་ཅག་ལ་བརྟེ་བས་ཅུ་སྤངས་ཞེས་བརྗོད་པས། ཤིང་གི་དབུས་ནས་
 རིན་ཅན་དཔུང་གྱུན་དང་གསེར་གྱི་དྲིལ་ཅུང་སྤྲོ་སྤྲོ་ག་པའི་ལག་པས་གསེར་གྱི་ཅུ་
 སྤོད་བཟུང་ཕྱི་བདུད་ཅི་སྤྱོད་པས་དང་སྤོང་ཞུས་མགྱུན་པའི་བར་དུ་ངོམས་པར་
 འཕུང་ཤིང་ཁྱོད་སུ་ཡིན་དེས་པར། གཉེན་ཡོད་ན་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་
 ཀུན་ལ་ཕྱིར་བ་ཞིག་ཡོད། ཆོས་བྱ་བདག་དེའི་བྱིས་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི། སྤོང་
 བ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་བྱིས་བལྟན་ཅིང་སྤོང་བའི་དཔུང་གོགས་དྲིལ་དུ་བྱས་ལྟར་
 སྤྱོད་ནས་ཤིང་འདྲི་ལ་གནས་ཤིང་དཔུང་པ་དང་ལག་པ་མཛེས་པ་འདྲི་འོ། དེ་ནས་
 དང་སྤོང་ཞུས་ནགས་ལྗོངས་སུ་འོང་བ་བཀའ་ནས། ཡང་ལྷོ་ན་ཤིང་གི་བ་བསིལ་
 ལན་པ་ཞིག་ལ་སྤར་བཞིན་ཟས་སྤངས་པས་གཟུགས་མེད་པའི་སྤྲོད་ཀྱིས་ཐིང་བྱ་
 འདྲིའི་འགྲམ་ན་ལྷའི་ཟས་ཡོངས་ཐོགས་ཡོད། གང་འདོད་གསོལ་ཞིག་ཟེར་བ་
 ལྟར་ཟས་མཆོག་དེ་དག་ཟས་ནས་ཤིང་དེ་ལ་ཁྱོད་སུ་ཡིན་དེས་པས། མཉམ་ཡོད་ན་
 བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་ཡོད། དེ་དག་འདུན་མཆོད་པའི་ཆོ་བདག་བྲམ་
 ཟེ་རིམ་གོ་མཁམས་པས། དག་འདུན་ལ་ཞེའི་བྱམ་པ་འགྲིམ་པ་ལས། དག་སྤོང་
 ཞུས་ལ་གྱུ་ལ་པོའི་ཟས་ལྟར་ཞེས་དང་བཅས་དངས། བདག་ལ་ཟས་ལྟག་ཅུང་ཅུ་
 ལས་མ་སྤོངས་པས་ཡིད་སྤྱོད་བར་བྱར། མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་གྱིས་དག་འདུན་ལ་
 ཟས་འདྲན་པ་ལ་གྱུ་ལ་པོའི་བསམ་པས་ཡན་ལག་བགྱུད་པའི་གསོ་སྤོང་ཡོངས་
 ཟེར་བ་ལྟར་སྤངས་པས། དུས་མ་རྗོགས་པར་བདག་གིས་མཚན་མོ་ཁ་ཟས་ཟོས་

Digitized by Google

པད་མའི་འབྲུང་གནས་དེ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱན་ནོ། ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དེ་གྱུ་ལ་
 བོ་འཆར་བྱེད་དོ། བྱི་དེ་ནོར་བཟང་ངས་གདངས་ཅན་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་གསུངས།
 འདི་ཡང་སངས་གྱུས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདྲུལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་པའོ།
 མཛད་བགྱེད་པག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གདངས་ཅན་གྱི་དོགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ།
 ལྷན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་སྤྱུ་ཆ་ཙ་དྲུག་པའོ།

XXXVII.

ཡལ་འདབ་སྤྱུ་ཆ་ཙ་བདུན་པ།

གང་པོའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོས་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱུ་བྱེད་ཚལ་ན་དྲིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་
 ཆོ་བོང་བྱིར་སློབ་མ་ལྟ་བུར་དེད་དཔོན་འབྱོར་པ་ཞེས་སློབ་ལྷན་ཞིག་ཡོད་པར། རྒྱུང་
 མ་ཀེ་ད་ཀེ་ཞེས་པ་ལ་བྱ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། ཆེ་བར་འབྱོར་ཡོན། བར་པ་ལ་འབྱོར་
 བཟང་། རྒྱུང་བ་ལ་འབྱོར་དགའ་ཞེས་གྲགས། ལྷན་ཞིག་ལ་འབྱོར་པ་ནད་ཀྱིས་
 བདབ་སྟེ་འཆི་ལ་ཐུག་པའི་ཆོ། ལྷན་ཀྱིས་སེམས་འབྱུགས་པས་ཞེན་ཆགས་བྲལ་
 བས་གྱུད་དང་ཚིག་ཙམ་མོ་སྤྲོས་པས། རྒྱུང་ཆུང་མ་ནིམས་ཀྱིས་བོར་དེའི་གཡོག་
 མོ་འབྲེང་ལྷན་མ་ཟེར་བས་མ་པོད་པར་ནད་གཡོག་ཕུན་སྤྱུ་ཚོགས་པ་བྱས། དེ་ལ་
 དེད་དཔོན་འབྱོར་པ་མགུ་ཞིང་རྒྱན་ཆེ་བར་བསམ་སྟེ་སྤྱངས་པས་བྱ་ཞིག་སྤྱེས།
 དེ་སྤྱེས་མ་ཐག་དུ་པའི་བྱིས་ཐམས་ཅད་ནོར་གྱིས་གང་བས། བྱའི་མིང་ལ་གང་པོ་
 ཞེས་བདགས། སྤྱན་གྱིན་པ་གསུམ་པོས་རྩེ་དུ་བྱེད་མེད་སྤངས་སྟེ། གྱུ་མཚོ་ལ་

མོར་ལེན་དུ་ལན་གསུམ་ཕྱིན། གསེར་མང་པོ་འབྱོར། གང་པོ་ནི་གར་ཡང་ས་ཕྱིན་
 པར་པའི་ཚོང་ཁང་དུ་མོར་སྐྱབ་པས། གྱི་མཚོར་འགོ་བའི་སྐྱན་གསུམ་ལས་གང་
 པོ་གསེར་མང་བ་བྱུང་། དཀའ་ཚོགས་མེད་པར་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་པ་དང་དཔོན་
 པོ་སོགས་ཀུན་མགྱུ། ཉམ་ཞིག་པ་གས་ནས་ནད་ཀྱིས་བདམ། འཆི་ལ་ཉེ་བའི་ཚོ་སྐྱན་
 ཉམས་ཀྱི་བྱད་མེད་ཀྱིས་གང་པོ་ལ་ཤིན་དུ་སྤང་བར་བྱས། པ་ཤི་ཁར་བྱ་འབྱོར་ལེན་
 པ། བྱ་ཆུང་ཤོས་གང་པོ་འདི་ལ་བྱོད་ཀྱིས་རེམས་ཤིག་ཞེས་གཉེར་རོ། དེ་ནས་མོར་
 ཉམས་སྐྱན་གསུམ་གྱི་བགོས་དེ་གང་པོ་ལ་འབངས་མེད་པ་བྱོད་ལ་མི་ཐོབ་ཅེས་
 སྐལ་བ་བཅད་པས། གང་པོ་མོར་མེད་སྐྱབ་བསྐལ་དེ་ཉེ་མ་དོ་ཡང་བསེལ་བའི་
 འདུ་ཤེས་ལྟར་གྱུར། དེ་ནས་གང་པོས་ཤིང་ཚོང་བ་གཅིག་གི་ཤིང་ཁར་བ་གཅིག་
 ཚོང་བ་མཐོང་ནས་ཤིང་དེ་ལྟའི་ཅན་དན་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་དེ་ཉམས་
 ཉམས། གྱི་ལ་པོ་སོགས་ཆེན་པོ་ཉམས་ལ་བཅོང་པས་མོར་མང་པོ་ཐོབ་ཅིང་ཀུན་མགྱུ་
 པར་གྱུར། དེ་ནས་གང་པོས་གྱི་མཚོར་ལན་དུ་གསུམ་ཅིང་མོར་མང་པོ་འབྱོར། སྐྱིན་
 པ་མང་དུ་བདང་། དེ་ལྟར་ཚོང་བ་ཉམས་ལ་གྱུ་བཅས་དང་ཤོ་གས་སོགས་གང་པོས་
 འགན་སྒྲུངས་པས་བྱིངས་ལ་མ་དགོས་པས། སྤྲར་ཡང་གང་པོ་ལ་བྱོན་རོགས་ཞུས་
 ཉམས་གྱུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས། བྱའི་ནང་དུ་ཚོང་བ་ཉམས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱི་ཚོས་ཆོག་སྐྱབ་བཅད་པ་འགའ་རེ་སྤྲར་སྒྲུངས་པས་གང་པོས་ཐོས་ནས། དེ་འདྲ་
 སྐྱུས་གསུངས་དྲིས་པས། འདི་ནི་སངས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
 པའོ། ཞེས་སྤྲུས་པས། སངས་གྱིས་ཀྱི་མཚན་དེ་གང་པོས་ཐོས་ནས་མཇུག་པར་
 འདོད་པས་གྱི་མཚོ་ནས་སྤྲུར་བར་འཁོར་ཇེས། སངས་གྱིས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་མགོན་
 མེད་ཟས་སྐྱིན་ལ་གཏད་ནས་མཉམ་ཡོད་དུ་ཕྱིན། དེ་ལ་སངས་གྱིས་མཇུག་འདོད་དང་
 རབ་དུ་བྱུང་འདོད་སོགས་སྤྲུས་པས་ཟས་སྐྱིན་གྱིས་འཁྲིད་དེ་སངས་གྱིས་མཇུག་

བས། བང་པོ་དོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྒྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་སྦྱེས། གྱུ་ལ་བས་ཀྱང་གདུལ་
 བྱར་དགོངས་ནས། དག་སྟོང་ཚུར་ཤོག་གསུངས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཚངས་པའི་
 བཀས་པ་བཞི་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སངས་གྱུས་ཀྱི་བཀའ་བཀྱང་ཤིང་། ལྷོ་ཕྱོགས་
 ན་སྟོན་ཞེས་པའི་པ་རེལ་གྱི་འགྲམ་ན་མཐའ་ཁྲིམ་གདུག་པ་ཙན་གྱི་ཡུལ་དུ།
 རང་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ་གཉིན་པ་བདུན་ཅིང་བྱོན་པས། ཡུལ་དེར་བྱི་ར་
 བ་མང་པོས་གཞུ་བཀའ་ནས་མདའ་བརྟེན་པར་ཅམ་པས། ཉམ་ང་བ་དང་
 བག་ཆ་བ་དང་། ཁྲིང་ཁྲོ་བའི་ནྟ་འགྱུར་ཅམ་མེད་པར་འཛུམ་པ་དང་བཅས།
 མདའ་རྒྱུ་བ་ཅིག་གསུངས་པས། རྩོན་པ་ནྟ་མས་ཞི་ཞིང་རབ་དུ་དད་པས་དེ་དག་ལ་
 ཆོས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཆོས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་
 ཡུལ་དེར་གྱུ་ལ་བ་ལ་འོས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྔ་བཅུ་བཞེངས། དེ་དག་ལྷ་འི་
 ལོངས་སྟོན་གྱིས་གང་བར་མཛད། དེའི་ཆེ་སྒྲུབ་གོན་པ་འབྱོར་ལེན་ནས་ནྟ་ཟད་
 དེ་དབུལ་བས་ཆོང་པ་མང་པོ་དང་། མཉམ་དུ་གྱུ་མཆོར་བྱིན་ཏེ། ཙན་དན་གོ་རོ་
 ཤིའི་ནགས་ཚལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་སྤྱོད་པས། དེར་ཁོ་བ་མང་པོས་སྒྲ་གྱི་
 རྩོན་པོ་ཐོགས་ཏེ་གཙོད་པར་བཅོམས་པས། དེའི་ལྷ་གཙོད་སྒྲིན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཁྲོས་ནས། ཀལ་ཀལ་ཞེས་པའི་རྒྱུང་དྲག་པོ་བདང་བས་ཐམས་ཅད་སྟོག་
 ལ་ཉན་ཅིང་། ལྷ་ཚངས་པ་བཅུ་བྱིན་ལ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་མིང་ནས་འབོད་ཅིང་
 ལྷ་ཙོར་དྲག་པོ་འབོད་པའི་ཆེ། འབྱོར་ལེན་གྱི་བསམ་པར། ང་ཡོང་དུས་གང་པོས་
 གྱུ་མཆོད་གནས་ན་རྒྱུང་སོགས་པ་མང་བས་མ་འགོ་ཟེར་བར་མཉན་པར་འོང་།
 ད་འདི་ལྷ་བྱ་ཡོང་བ་དེ་མཁྱེན་པར་འདུག་པས་མ་ཞིང་གོགས་ཀྱུ་ལ་བཤད་པས།
 ཐམས་ཅད་སྐད་འདོན་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཞི་བ་བདུད་རྩི་ཐོབ་པ་གང་པོ་
 ལ་སྐབས་སྤྱ་འཆིའོ། ཞེས་བཞེད་པས། སྟོན་ཙན་གྱི་འགྲམ་དུ་གསན་ཏེ་ཆེ་འཕྲུལ་

གྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་བྱོན་ཞིང་སྤྱང་ཆེན་པོ་དེ་ཞི་བར་མཛད། བཀའ་གྱི་ལྷ་དེ་དག་ཀྱང་
 དད་པས་ཅན་དན་ཅིད་གོས་ལུལ། དེ་ནས་གང་པོ་དང་ཚོང་པ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་དུ་
 འོགས་བྱོན། འབྱོར་ལེན་ལ་གསུངས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སུ་ཅན་དན་གོ་རོ་
 ཤིའི་འཕྱང་བ་བྱོན་དུ་བཀྲམས། སངས་གྱིས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་འདྲན་པའི་འདུན་
 པ་བཏང་བས། ཁོང་ཁྱིམ་སློབ་མ་ལྟ་བུ་ནས། གྱིལ་བྱེད་ཚལ་བར་ལ་དཔག་ཚད་བསྒྱི་
 ཡོད་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འཁོར་བཅས་སྐད་ཅིག་གི་མཁའ་འཁོར་ནས་གཤེགས་ནས་
 སྤྱན་ཅན་ལ་སྤྱིའི་འོད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་མདངས་སུ་གསལ་ཞིང་།
 ཅན་དན་འཕྱང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིལ་བཞུགས། ལུལ་དེའི་
 བྱད་མེད་རྣམས་མཆོག་དུ་དད་ཅིང་། ཆོས་གསུངས་པས་གོང་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་
 མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་བཞེངས་ཤིང་ད་ལྟ་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞུགས། གཞན་ཡང་
 སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་བཀོད། བྱད་པར། བཀའ་པོ་དང་།
 གོ་ཏམ་སོགས་དྲང་སྤྱོད་མང་པོ་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་
 མཛད། སྤྱང་ཡང་འཁོར་བཅས་ཚུ་འཕུལ་གྱི་གྱིལ་བྱེད་དུ་གཤེགས་སོ། དེ་ནས་
 མོ་འགལ་གྱི་བྱུང་མ་ཇེས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤོང་གསུམ་འདྲིའི་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་ནས་
 སྤོང་གསུམ་གཞན་གྱི་ཅེར་ཞབས་བཞག་སྤྱོད་མོ་འགལ་བྱུང་བཅས་འོད་ཟེར་ཅན་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་གོལ་བར་མཛད་ནས་སྤྱང་ཡང་གྱིལ་བྱེད་
 ཚལ་དུ་ཐེབས། དེར་དགེ་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་གང་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སྤྱན་བྱང་
 ཞུས་པར། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱན་སངས་གྱིས་འོད་སྤྱངས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་
 ལག་ཁང་སྤོང་བའི་ཉེ་གནས་སུ་གང་པོ་འདྲི་སྤྱོད་པའི་དུས། རྒྱལ་ཤིག་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་གནི་ཕྱག་བདར་མ་བྱས་པ་མཐོང་ནས། རེ་མོས་བབས་
 པའི་རབ་བྱུང་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་མི་བྱེད་པ་འབངས་མའི་བྱུང་བ་

འདི་འདྲ་ཞེས་ཁྲོ་ཚྭ་ཚུ་བ་སྤྲོས་པས་དབྱེ་ལ་བར་སྤྲོས། དེ་ནས་སྤྲོ་བ་ལྔ་བཅུ་
 འབངས་མའི་བྱ་ཁོ་ནར་སྤྲོས། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞུས་པའི་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་སྤྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་གང་པོ་དགྲ་བཙུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། ཞེས་
 བསྟུངས་པས། འདི་ཡང་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བསྟུངས་པའོ། མཛེན་བཅུ་དཔག་
 བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གང་པོའི་དོགས་བཅོལ་སྤྲོ་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
 བར་བྱས་པ་ལྟེ། སྤྲོ་མ་ཚུ་ཙྰ་བདུན་པའོ།

XXXVIII.

ཡལ་འདབས་སྤྲོ་མ་ཚུ་ཙྰ་བཅུ་དཔག་།

སྤྲོ་མ་པ་འབྲེ་བའི་དོགས་བཅོལ་ནི།

བཙུག་ལྷན་འདས་གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་ཤིང་།
 ཤུག་ལྷན་པོ་རྣམས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་ལ་སོགས་དགེ་སྤྲོ་སྤྲོས་ལ་དགའ་
 རྣམས་ཀྱི། བཀྱར་བའི་གོས་བཟང་པོ་དང་། སྤྲོ་དམ་དང་། དུས་འཁྱུད་ལ་སོགས་
 པ་མང་པོ་བསགས་པ་གྱི་ལ་བས་བཞུགས་ནས། ཀྱེ་མ་འདི་དག་ཁོང་དེགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དང་། དུས་ལ་མཛེས་པའི་གོས་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་འཛིན་པ་འདི།
 འཛིང་བའི་ལྷགས་སྤྲོ་གོས་བསྐྱམས་པ་ཡིན། འདི་དག་བདག་འཛིན་གྲོལ་བའི་
 ཐབས་བྱ་དགོངས། ང་དཔེན་པར་རྒྱ་བ་བསྐྱམས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ངའི་ཉེ་འཁོར་དུ་
 སྤྲུལ་པ་གནས་པར་མ་བྱེད་ཅིག། བསྟུངས་ནས་བཞུགས་སོ། དེ་ནས་དགེ་སྤྲོ་
 ཉེ་བའི་མེ་ཞེས་པ་དཔེན་པར་གནས་པ། ཚོས་གོས་ངན་པ། ཡོ་བྱད་མེད་པ་ཞིག་
 གི་དགོས་དོན་ཞིག་ཀྱི་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པ། དགེ་སྤྲོ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱིས་གྱི་ལ་བ་རྒྱ

གསུམ་གསུང་བཅད་པས་མ་འགོ་སྤྲོས་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་མཇལ་ཞིང་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྒོར་དབེན་པར་གནས་པ་ཡོ་བྱད་མེད་པ།
 འཛིང་བ་ལས་གྲོལ་བ། ཤིང་དྲུང་ཕྱག་དང་བསྐྱོད་པ་ཀློང་པ་མཐོང་བ་བཀག་
 པ་མིན། ལྷང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་བདག་འཛིན་བྱེད་པ་
 ཀློང་པ་མཐོང་བས་བཅིངས་ཤིང་ཀློང་པར་གྲོལ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཕྱི་ངས་ཕྱད་པ་
 བཀག་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་ཉེ་ལྷོས་ཕྱིར་ཡོག་པའི་མདུན་དུ་དགོ་སྒོར་ཀློང་པ་
 འོང་ཕྱི་གྲོལ་བ་མཐོང་ངས་ཞེས་དྲིས་པར། བོད་གི་ཡོ་བྱུས་ཀློང་པ་བཀའ་བས།
 དགོ་སྒོར་དེ་དག་སྤྱིངས་ནས་དེ་གཞན་ལ་གསུངས་པ་མིན་བདག་ཙམ་ལ་གསུངས་
 པ་ཡིན་སྐྱུ་ལྟེ། ད་ལྟ་གྲོན་པ་མ་དོགས། བཀྲ་བའི་ཆོས་ཡོ་བྱད་ཀློང་པ་བོར་བས་
 བཅོམ་ལྷན་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པར་མཉམ་ནས་འཛིག་ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྗེ་ཤེས་བཅོམ་དེ་གྲུན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པོ། དེ་དག་གི་སྤྱོད་བྱུང་ཞུས་པས་
 བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱོད་ལྟ་ར་ཁ་སིར་གྲོལ་བོ་ཆངས་བྱིན་ཞེས་པར། བཅུན་མོ་ཡོན་
 དན་ཅན་ཆངས་ལྷན་མ་ཞེས་བསམ་པ་དག་པ་ཞིག། དེ་སྐབས་ཤིག་ཆུ་མ་ཅེ་ཅེ་ཕྱིན་
 པའི་ཆེ་ཆུ་ནང་དུ་བྱ་གཙོ་སྤྱོད། དེ་མཚན་དང་ལྷན་པ་ཡབ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་།
 དེ་སྤྱོད་པའི་ཉིན་སྒོན་པོ་ལྔ་བཅུ་ལ་ཡང་བྱ་གཙོ་སྤྱོད་མཛེས་པ་ལྔ་བཅུ་སྤྱོད། གྲོལ་
 པའི་བྱ་དེ་ལ་ཆུ་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས། ཡབ་ཀྱི་གྲོལ་ཚབ་དུ་བསམ་ནས་དགའ་བ་
 ཆེན་པོར་གྱུར། བྱ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱུང་ནས། བདག་ཆེ་སྤྱོད་གྲོལ་ཚབ་བྱས་
 པས་དཔྱལ་བར་སྤྱོད་ནས་མི་བཟད་པའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལུན་རིང་དུ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་།
 ད་ལན་སྤྱོད་བའདི་ལ་ཅི་ལ་ཕྱག་ཀྱང་གྲོལ་ཚབ་མི་བྱེད་དོ་སྐྱུ་ལྟེ། སྤྱོད་རན་ཀྱང་
 དག་སྤྱོད་པའི་ཆུ་ལྟེ། འགོ་རན་ཀྱང་ཀྱང་བའཕྱེ་བའི་ཆུ་ལྟེ། འོ་དུག་
 ཅམ་སོང་ནས། སྤྱོད་པའི་བྱ་ཀློང་པ་ཅི་ལ་ལྷན་རིག་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བྱུང་། གྲོལ་པའི་

བ་ནི་གཞུགས་བཟང་ཀྱང་ངག་སྒྲུ་གྱི་མེད། ཀྱང་པ་ལྔ་གྱི་མེད་གཉིས་མྱོས་ཡི་
 ཟུག་ཅིང་མིང་ཡང་ལྷག་པ་འབྲེ་བོ་ཞེས་གྲགས། ཡབ་ཀྱང་ཡི་ཟུག་ནས་སྒྲན་པ་
 མཁས་པ་ལ་བསྟན་པས། སྒྲན་པ་ན་རེ། སྤྲུལ་འདི་དབང་པོ་མ་ཚངས་པའི་སྒྲོན་
 བྱི་ཅིལ་ཡང་མི་འདུག། འདི་ཉ་ཅང་གཅེས་གྲགས་མ་ལྔ་ངས། མ་སྒྲུལ་པས་ལང་
 རྟོན་གོམས་པ་ཡིན་འདུག། དེས་ན་འདི་ལ་འཛིགས་དངངས་དྲག་པོ་འབྱུང་བ་
 གྲས་ན་གྲགས་ལ་ལྔ་བར་འབྱུར། སྒྲ་བར་འབྱུར་ཞེས་སྒྲས་པས། ཡབ་ཀྱིས་
 གཤེད་མ་མང་པོ་ལ་གཏད་དེ་འདི་གསོད་ཅིག་གསུངས་སྒྲིག་རི་བྱས། གཤེད་མ་
 མྱོས་ཀྱིས་འབྲིད་ཕྱིན་པའི་ལས་དུ་སྤྲུལ་གྱི་ཞལ་ནས་ལྷ་ར་ན་སི་འདི་ན་གཞན་
 སྒྲུལ་བྱ་མང་ཉུང་ཡོད་དམ་གསུངས། དེ་ཐོས་པས་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དྲུམ་བས་ཇི་
 ཅམ་དྲིས་ཀྱང་ཆོག་མ་སྒྲུལ། ཡང་གསོད་པར་འབྲིད་པས་རེ་ཞིག་མཐོང་ནས།
 རོ་འདི་སྒྲར་འཛོལ་པ་ཡིན་ནམ་དུ་ཀྱན་དུ་གི་བ་ཡིན་ཅེས་གསུངས། ཡང་ཡབ་ཀྱི་
 དྲུང་དྲུམ་ཕྱིན་པས་སྒྲ་བ་བཅད། སྒྲར་ཡང་གསོད་པར་འབྲིད་པས། འབྲུའི་ཕྱང་པོ་
 འདི་དག་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་ཟས། སྒྲར་ཡང་ཟ་བ་ཡིན་ནམ་གསུངས། ཡབ་ཀྱི་དྲུང་
 དྲུམ་འབྲིད་པས་ཅང་མི་སྒྲ། དེ་ལ་གྱུ་ལ་པོས་ཁྱོ་བའི་ཚུལ་གྱི་མང་དུ་འབར་བས།
 སྤྲུལ་གྱི་སྒྲས་པ། ཡབ་བདག་གིས་སྒྲས་པ་ལ་དོན་གནད་ནང་གསུ་ཞིང་ཀྱང་བས་
 འགོ་བར་བགྱེད། ཞེས་ཐོས་པས། ཁྱོད་ལ་དོན་མཆོག་ལོས་སྟེར་གསུངས་པས་
 དགའ་ནས། ཀྱང་བས་ཕྱིན་ངག་སྒྲས་དེ་ཡབ་ལ་ཞུས་པ། བདག་ཀྱང་པ་འབྲེའོ་
 མ་ཡིན། ཁ་ལྷགས་པ་མ་ཡིན། བསམ་པ་བློན་པོ་མ་ཡིན་དེ། བདག་སྒྲེབ་སྒྲོན་
 ལོ་དྲུག་གྱུ་ལ་སྤིང་བཟང་བས་དཔྱལ་བར་སྒྲུལ་ནས་སྤྲུག་བསྐལ་ཡུན་རིང་པོ་ལོ་
 རྟོང་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་ཅྱིང་དགོས་བྱུང་། དེ་དཔྱད་ནས་བདག་གྱུ་ལ་པོ་ལ་འཛིགས་པས་
 ལྷགས་པ་འབྲེ་བོ་འདི་ཉེད་དགོས་བྱུང་། ད་བདག་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཚངས་པར་

སྤྱོད་པ་གནང་བ་སྟོལ། ཞེས་ཞུས་པས། ལྷགས་པ་འཕྲེ་མིན་པས་རབ་དུ་དགའ་
 བས། རབ་བྱུང་ཞེས་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བར་གྱུར་ནས་གསུངས་པ། བྱམས་ཀྱི་ཙ་
 བ་གྱི་ལ་སྤྱིད་འདི་མཚོད་སྤྱིན་གཏོང་བ། སྤྱི་གྱི་སྤྱོད་པས་པ། བསོད་ནམས་ཆོགས་པ།
 གྱིལ་པོའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་སྤངས་ནས། ལྷགས་མཐའི་གནས་སུ་
 མལ་ཕྱན་མེད་པར་དུལ་ཁྲོད་དུ་ཇི་ལྟར་ཉལ། ཐོ་བྱང་མོར་བྱས་བཀྱིན་པའི་ཁང་
 བཟང་བཞག་ནས། ལུང་སྟོང་འཛིགས་པར། སྤྱུག་དང་། སྤྱུལ་དང་། ཀྱིན་པོ་
 སོགས་ཉམས་པར་དེ་འདྲའི་གནས་སུ་ཅིལ་འགྲོ། དེ་བས་ཁང་བཟང་ལོངས་སྤྱོད་
 དབྱས་སུ་མཛེས་མའི་བཅུན་མོ་རོལ་ཞིང་གྱིལ་སྤྱིད་ཚོས་བཞེན་སྤངས་པ་ལེགས།
 ཞེས་གསུངས། སྤྱུས་ཀྱིས་སྤྱུས་པ། ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་དྲི་མེད་ཅིང་སྤྱུལ་བ་
 བཟང་པོ་ལྷགས་ཚལ་དུ་ཆགས་བྱལ་ལ་གནས་པ་ནི་རབ་དུ་དགའ་བས། ཐོ་བྱང་དུ་
 དགོ་སྤྱིག་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱོད་ཅིང་བཅུན་མོ་དང་བཅས་གྱིལ་པོའི་འབྱོར་པར་སྤྱོད་པ་ནི།
 ཇེས་པར་དབྱལ་བར་གྲེ་ཚོས་མེད་པར་སྤྱོད་པ། ཡབ་བདག་ནི་ལྷགས་ཚལ་དབེན་
 པར་ས་གཞི་མེ་ཏྲོག་གྱིས་པར་ཞི་བར་གནས་པ་ལ་རབ་དུ་དགའ་བས། ཡབ་མི་
 ཏྲོག་པ་ལ་ཆགས་པས་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་མཐུན་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་བདེན་
 གསུངས་བྱུང་འདྲེ་མཚར་སྤྱུས་ཏེ་ཁྲོད་བདག་གིས་གསོད་སྤྱིགས་སྤྱུས་ནས་འབྲིད་
 དུས་ཁྲོད་ཁྲོད་ན་སྤྱི་པོ་ཡོད་མེད་འདྲི་བ་ཅི་ཡིན་གསུངས། དེར་བདག་གསོད་པ་
 ལས་བསྐྱོད་པའི་མི་བསམ་ཡོད་འདྲ་གནས་སམ་ཟེར་བ་ལགས། རོ་འདི་རོ་ཡིན་
 ལས་གསོན་པོ་ཡིན་འདྲི་བ་ནི་སྤྱིག་སྤྱོད་ནམས་གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། དགོ་བྱེད་
 ལས་ཤི་ཡང་གསོན་པོ་ལས་ལྷག་ཟེར་བ་ཡིན། འབྲུའི་ཕུང་པོ་ནམས་ཟེས་ཤིང་
 སྤྱར་ཡང་ཟེར་ཞེས་པ་ནི། བསོད་ནམས་སྤྱི་མའི་ཙ་བལ་སྤྱོད་ཅིང་། སྤྱར་ཡང་དེ་
 ལ་སྤྱོད་པ་ནི་འབྲུའི་ཕུང་པོ་དང་འདྲ་བསམ་ནས་སྤྱུས་པ་ལགས། ཞེས་བཟོད་

བས། ཡལ་གྱིས་སྤྲུལ་ལ་འཇུག་ཤིང་མཆི་མ་བདང་མྱེ། བྱ་ཐུགས་ལ་འདོད་པ་
 ལྟར་མཛོད་ཅིག་གསུངས་རབ་དུ་བྱང་བ་གནང་། དེར་སྒྲོན་པོའི་བྱ་ལྔ་བཟྱ་ཡང་ཇེས་
 སུ་འབྲང་མྱེ་བྱང་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་ཆུ་ཁྲུང་འགྲམ་དུ་འཁོར་བཅས་རབ་བྱང་ཐོབ། དེར་
 སྒྲོན་པོའི་བྱ་དེ་དག་གི་རིལ་བ་དང་ཤིང་ཤུན་སྒྲིགས་བསམགས་པ་མཐོང་ནས་
 ཐུགས་ཁྲིལ་ཏེ། དཔེན་པར་རི་དྲགས་བཞིན་གཅིག་བྱར་གཞན་དང་མ་འཕྲད་སྒྲིབ་
 བཅད་ནས་བཞུགས་བས། སྐྱ་དུང་དུ་རི་དྲགས་ཕྱིན་ན་དགོ་བ་དག་ལེགས་པར་
 བྱོན་ནས། བདག་འཛིན་སྤངས་པ་ལེགས་སོཞེས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་
 ཡང་ཆགས་བྲལ་རི་དྲགས་བཞིན་གནས་པ་ནི་མས་སྐྱ་དུང་དུ་ཕྱིན་གོང་བཞིན་གསུང་
 བ་དང་མཉེས་པར་མཛོད་པ་མཐོང་བས། སྒྲོན་པོའི་བྱ་དུང་སྒྲོང་ལྔ་བཟྱ་པོ་སྤྲེངས་
 ཤིང་ཡོ་བྱད་བསམགས་པ་ཀུན་ཆུ་ཁྲུང་ལ་དོར་དེ་རི་དྲགས་ལྟར་བྱས་ནས་དུང་དུ་
 ཕྱིན་བས། ཐུགས་མགྲུ་ནས་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པའི་ཆོས་
 ལྟན་པ་མཛོད། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་པོའི་བྱ་དེ་ང་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲོན་པོའི་བྱ་དེ་དག་
 ད་ལྟ་ཤུགས་དགོས་སྒྲོང་ལྔ་བཟྱ་པོ་འདི་དག་ཡིན་གསུངས་སོ། འདི་ནི་ཆུ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛོད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་སྒྲུགས་འཕྲེ་བའི་དོགས་
 བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་མྱེ། སུམ་ཅ་
 ཅ་བཟྱད་པའོ།

བཟོད་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་ད་ལྟ་ངོམ། གྱུ་ལ་པོ་ཙན་དན་དེ་རྣམས་བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 པས། བགྱི་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཞུས་ས་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ་མཚོག་དུ་དད་
 ཅིང་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ་། འདི་ནི་བཟོད་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་རོ། མཛད་བགྱིད་པག་
 བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བཟོད་པ་ལ་དགའ་བའི་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
 མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། ལུས་ཅུ་ཙེ་དགྲ་པའོ།

XL.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་པ།

སེར་སྤྲི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཙུག་ལྷན་འདས་ཡངས་པ་ཙན་གྱི་ཡལ་ཅུ་བོ་ཡིད་འོང་ལྷན་གྱི་འགྲམ་དུ་
 བཞེགས་པའི་ཆོ། ཡལ་དེའི་ཉ་པ་མང་པོས་ཉ་གྱི་བཙུགས་དེ་ཉ་མང་པོ་བརྒྱུད་མེ་
 ཅུ་བོར་ལམ་མི་ཐར་བ་བྱས་ཤིང་། སྤར་ཉ་གྱི་ལ་ཅུ་སྤན་ཆེན་པོ་མགོ་བོ་བཙེ་བགྱིད་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཆུག་མེ། མི་སྤོང་ཕྲག་མང་པོས་བཏོན་ནས་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་དུ་
 བྱུར་པའི་ཆོ། མངས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཙན་དེ་ལ་བཞེགས་འདོད་པའི་ཚུལ་མཛད་
 པས། བོང་བྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱི་འཁོགས་དང་བྱིས་པ་ཚུན་མ་ལུས་
 པར་ལྟ་མོར་འདུས་པར་སེམས་ཙན་དེ་ནི་སེང་གོ་དང་། སྤང་ཆེན། ལྷག། བོང་བྱ་
 ལ་སོགས་པའི་མགོ་བོ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད་པ། ལུས་རི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་པ།
 མི་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ཅིང་ཉ་པ་ནམས་འགྲོ་མི་རྣམས་སྤོད་མི་རྣམས། ཀུན་ཡ་མཚན་དུ་
 བྱུར་པའི་ཆོ། མངས་གྱིས་ཀྱི་སེམས་ཙན་དེ་དང་། སྤྱོད་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར།
 སེམས་ཙན་དེའི་མདུན་དུ་ཕེབས་པས་སྤྱོད་པོ་ཀུན་ཀྱང་དེར་དབྱུངས་པར། སེམས་

ཅན་ཅུ་སྟོན་ཀྱང་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་པ། སེར་སྒྲུ་བྱོད་སྒྲུ་བ་སྟོན་པ་གི་མི་དག་གི་
 བསམ་གསུང་པའི་ནོར་སྟོན་དུ་ནན། བྱོད་ལ་མི་དག་གི་སྟོན་པའི་གོ་གསུང་བྱོད་རང་གི་
 མ་དེ་ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པས། ཅུ་སྟོན་དེས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས།
 བདག་གི་སྟོན་པ་གིས་ཉེས་པ་བསམ་གསུང་པའི་ནོར་སྟོན་དུ་ནན་ལགས་སོ། དེས་ད་
 ལྟ་བདག་སྒྲུབ་བསྐྱེད་མི་ཟད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱོད་ཅོད། བདག་ལ་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པའི་
 མ་དེ་མཛོད་སྒྲུབ་དུ་ཐར་མེད་དུ་སྒྲུབ་བར་སོང་ལགས། ཞེས་ཏུ་འཁོད་དུག་པོ་
 འདོན་ནོ། དེ་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་པ། སེར་སྒྲུ་བྱོད་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་འགྱུར་པ་དུག་པོ་
 བསྐྱེད་ལ། ང་ལ་དད་པ་དང་གུས་པར་བགྱིས་དང་། བྱོད་དུང་འགྲུའི་སྒྲིག་མཚན་དེ་
 ལས་གྲོལ་ཏེ། ལྷན་གནས་སྒྲུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་སྒྲུ་བོ་
 ཀུན་ཡིད་ཅེས་དང་ཅོད་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་ཀུན་གྱི་གསོལ་བ་བདེ་བ་བཞིན། ཀུན་
 དགའ་བོས་དེའི་སྟོན་གྱི་ལས་ཞུས་པས། བཀའ་སྒྲུབ་པ། སྟོན་སྒྲུ་གྱི་ནོར་སྟོན་ཚོ་
 ལོ་ཉི་ཤེས་པའི་དུས་སུ། སངས་བྱེས་འོད་སྒྲུངས་ཀྱི་བཅུན་པ་ལ། ལྟ་ར་ཆ་སེར་གྱི་ལ་
 བོ་གྱི་གྱི་ཞེས་བྱ་བར། སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་ཚིམ་པ་མཛོད་པས། བགྱི་བྱིན་
 ལྟ་ར་ཅོད་མཚན་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སྐབས་ཤིག་ལུལ་གཞན་ཅིག་
 གསུ་བས་ཟེ་རིག་བྱེད་མཁན་སྒྲུ་བའི་སང་གི་ཞེས་པ་ཞིག་གྱི་ལ་པའི་དུང་དུ་བྱུང་ཕྱེ།
 མཇུག་པ་དང་། ཤིས་པར་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བདང་ནས་གྱིལ་པོ་ལ་བསྟོད་བསྐྱེད་པས་
 སྟོག་ཅིང་། མི་དབང་བྱེད་ལྟ་བུའི་མངའ་འབངས་ཀྱི་གྲོང་ན་རིག་བྱེད་སྒྲུ་བ་ཡོན་
 དན་ཅན་ཡོད་ལས་ཆེ། བདག་ཀྱང་སྟོན་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བརྒྱུང་བའི་སྟོན་མ་རིག་
 བྱེད་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཡོན་དན་འགན་དགོས་ཞུས་པར། གྱིལ་པའི་ཐུགས་
 ལཱ་འདི་མངའ་འབངས་ན་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པ་བྱེད་པར་འཕགས་པ་འདྲ་མེད་ན་
 ལུལ་གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ངན་པ་འབྱུང་ཞིང་། གྱིལ་པའི་འཁོར་ན་ཡོན་དན་མེད་པ་

ན་གྱི་པ་པོ་ཡང་མི་མཛེས་པ་ཡིན་དགོངས་ཏེ། མཁམ་པོ་རིག་བྱེད་ཀར་པ་ཏ་ལ་
 མཁམ་པ་འི་བྱས་ཟེ་ཆེན་པོ་འགྲུགས་སུ་ཁྲོན་པོ་བཏང་ནས། དེ་གཉིས་འགྲན་དུ་
 བཅུག་པས་དེ་གྱི་ལ་ཞིང་གྱི་པ་པོ་འི་བཀྲར་མྱི་ཆེན་པོ་ཐོབ་མྱེ་རང་གནས་སུ་སོང་།
 སྤྱི་བའི་སིང་གི་ལ་ཡང་གྱི་པ་པོ་འི་བཀྲར་མྱི་ཆེན་པོ་ཆེད་དེ་སོང་། དེ་ནས་
 མཁམ་པ་དེ་ལ་བྱ་ལེགས་པ་གཏིག་བྱང་བས་དེ་སྤྱི་སེར་སྤྱི་འདུག་པས་མིང་
 ཡང་སེར་སྤྱི་བཏགས། ཆེར་ཡོངས་ནས་རིག་བྱེད་ལ་མཁམ་པ་། ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་དང་ལྡན་པ་པ་བས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་ནས་བྱས་ཟེ་ནད་ཀྱི་བཏབ་མྱེ་འཆི་
 ལ་ཉེ་བའི་ཆོ་བྱ་ལ་སྤྱོད་པ་། ངས་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པས་ཞོར་དུ་ཞོར་དང་གྲགས་པ་
 ཆེན་པོ་སྤྱོད་པས། བྱོར་བྱེད་ཀར་པ་ཏ་རང་གི་མངའ་རིས་སུ་གྱི་པ་པོས་གནང་།
 བྱ་བྱེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་མཚུངས་པ་མེད། ད་ཁྲིད་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷག་པར་གྱས་པ་བྱོས། ཁྲིད་ལ་ཚོད་པའི་རྒྱ་བ་དང་བྱལ་ཡང་།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དགོ་འདུན་ལ་ཚོད་པ་ནམ་ཡང་མ་བྱེད། ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དགོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་དུ་བྱས་ནས་ཆོ་འཕོས་སོ། དེ་ནས་སེར་སྤྱི་ནི་མངའ་
 ཐང་གྱིས་ཤིང་འགྲན་རྒྱ་བྱལ་བར་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་མ་ཀ་ཙ་ར་ཞེས་པས་བྱར་
 རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་པ་། བྱ་བྱེད་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་སུ་ཡང་མེད་པས་ན། དགོ་སྤྱོད་
 ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡོད་པར་རྫོམ་པ་། ཀྱན་གྱིས་འདུད་པ་། སྤྱི་བ་དང་ཚོད་པ་ལ་
 དགའ་བ་། བཟུལ་མ་ཅན་འདི་དག་ཁྲིད་ཀྱིས་ཆར་བཅད་ན་མཁམ་པ་འི་གྲགས་པ་
 ཐོབ་ཅིང་མཆོག་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྤྱོད་པར་སེར་སྤྱི་སེར་མ་ལ་སྤྱོད་པ་། བདག་ནི་
 མཆོད་འོས་ལ་ཆོལ་བ་མི་རུང་། པའི་ཞལ་ཆེས་སུ་འདེད་ཡོན་ཏན་ཅན་རྫོམ་སེམས་
 ཀྱི་བྱེད་བ་དང་། མཁམ་པ་གཞན་ལ་འགྲན་སེམ་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་མྱེ་
 འཛེམས་པ་དང་། ཞོར་ཡོད་ཞོར་ལ་ཆགས་པ་དང་། རིག་པ་གཞན་ལ་ཚོད་འདོད་

དང་། ཙ་བ་གསུམ་ལ་མི་གསུམ་སོགས། དེ་དག་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མིན།
 དགོ་འདུན་ལ་རྩོད་པའང་མི་རུང་གསུངས་པ་ཡོད། བདག་ནི་དགོ་འདུན་ལ་མི་
 རྩོད་དེ་ཞེས་སྒྲུས་པས། མ་དེ་ཁྲོས་ནས། བུ་ཁྲོད་ས་སྤེང་ན་འགན་རྒྱ་དང་བུ་
 ཞིང་། རིག་པ་ལས་ཐོབ་པའི་འབྱུང་པ་ནི་གྱུ་པོ་ལས་ལྟག། རྩོད་པས། གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཚར་གཏོད་ཀྱས་པས། དགོ་སྤོང་ངན་པ་ང་གྱུ་པ་ཅན་འདི་རྣམས་མ་
 བཅོམས་ན། སྤྱིན་གྱིས་སྤྱིབ་པའི་ཉི་མ་ལ་འོད་ཟེར་མེད་པ་བཞིན་མཁམས་པ་ལ་དོན་
 མེད། ཁྲོད་གྱི་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་ལ་གསུམ་པ་ཆེ་བས་དགོ་སྤོང་ངན་པའི་
 ངག་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན། ཁྲོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱེད་ན་མི་རུང་གི་འདི་དག་རྩོད་པས་
 ཚར་གཏོད་ཅིག་ཟེར། ཡང་བུས་སྒྲུས་པ། བདག་ནི་པའི་གདམས་པ་བཞིན་སྒྲུ་མ་
 ལ་སྤང་བ་དང་། མཁམས་པ་གྱུད་གདུམ་པོ་རྣམས་ཤིན་དུ་ངན་པས་སྤྱད་པའི་འོས་
 མིན། གང་ཞིག་གཤམ་གྱི་མེད་ན་སྤོང་ལྡན་ཡིན། ཆགས་པ་མེད་ན་དཔལ་དང་ལྡན།
 དྲིགས་པ་མེད་ན་རིག་པ་ཡིན། བཟོད་པ་ཆེན་ལྗོངས་དང་ལྡན། གཞན་ལ་སྤང་དང་
 རྩོད་མི་བྱེད། དེ་བས་མཆོད་འོས་གཤམ་རྩོད། དགོ་སྤོང་རྣམས་སངས་གྱིས་གྱིས་
 ཉེ་གནས་ཚད་མ་ལ་མཁམས་པས། བདག་གིས་ཐུབ་པ་འང་དཀའ། ཐུབ་ཀྱང་དེ་
 མི་རུང་ཞེས་ཡང་སྒྲུས་ཀྱང་། བན་གྱིས་བསྐྱུལ་བས་མ་ལ་བཅེ་བས་ངོ་མ་བརྒྱུག་
 བར་ལམ་དུ་ཞུགས་ཕྱིན་པར། དགོ་སྤོང་གཅིག་པུ་འཕྲད་པས་དེ་ལ་སྤྱོད་དོན་དྲིས་
 པས་ལྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གི་སྤྱོད་དོན་འགའ་གསུངས་པས། སེར་
 སྒྲུས་ཆོགས་བཅད་ཟབ་མའི་དགོངས་དོན་གོ་དཀའ་ཞིང་། ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་
 སངས་གྱིས་འོད་སྤངས་བཞུགས་པའི་ནགས་སུ་ཕྱིན། དགོ་སྤོང་རྣམས། དཀའ་
 ཐུབ་ལ་གནས་ཤིང་། ཐུགས་ཞིབ། དུལ་བ། དྲི་མ་མེད་པ། ཐུག་དོག་དང་བུལ་བ།
 ཡང་དག་འཛིག་ལ་བརྩོན་པ་དེ་དག་མཐོང་བས་རབ་དུ་དད་ནས། འདི་དག་བདག་

གི་ནས་ཡང་ཚོད་པའི་འོས་མ་ཡིན་སྟེ། ལོག་ནས་མ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་གྲིས་
སྒྲིམ་པས། ཡང་མ་དེ་ཁྲིམ་ནས། ཁྱོད་མངལ་དུ་ཁྲུང་བའི་ངལ་དུ་བ་བྱས་པ་དོན་
མེད། ཚར་བཅད་འོས་ནི་མས་མི་གཙོད་པའི་བྱ་སྒྲིམ་ནས་ཅི་བྱེད། ཞེས་མང་དུ་
འབར་བས། སེར་སྒྲིམ་མཁའ་དུལ་འཛུགས་ཀྱིས་གང་བ་ལྟར་ཡིད་འབྲུགས་ནས་
དགོ་སྒྲོང་ནི་མས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སོང་སྟེ། རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། སྒྲིམ་བ་མཆོག་དུ་གྱུར་པས་
སེང་གའི་བྲི་ལ་འཛོམས་ཏེ་ཆོག་ཚུབ་མོས་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྒྲིམ་ཆོགས་
བཤད། དགོ་སྒྲོང་ནི་མས་ལ་བྱེད་ནི་མས་བོང་བྱ་འདྲའོ། སྒྲིའུ། ཇ་སོང་། ལྟག།
བ་མྲང་། བྲི་ལ། ཡེན་ན། པག། བྲི་སོགས་ཀྱི་གདོང་པ་འདྲའོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་
དུག་པའི་ཆོག་གི་ཡང་ཡང་སྒྲིམ་དེ་གྱུར་དུ་གྲགས་པས་དགོ་སྒྲོང་ནི་མས་ཀྱིས་ཆོག་
གི་ལན་མ་བཞེད་པར་དེ་སྤངས་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སོང་ངོ། སྒྲུར་སེར་སྒྲིམ་ཡང་
འགྱོད་པ་དུག་པོ་སྒྲིམ་ཏེ་ཕྱིར་མ་ལོག་པར། རབ་དུ་བྱུང་བ་དེ་མ་བདང་བར་དཔེན་
པར་ཆོས་བཞེན་སྒྲུད་དོ། མ་དེ་སྒྲོན་ནས་ངའི་བྱ་དགོ་སྒྲོང་ནི་མས་ཀྱི་འབྲོགས་སོ་ཟེར་
སྒྲིམ་ཆོག་ཅིང་གི་ནས་དབྱུང་བར་སྒྲིམ་སོ། དེ་ནས་སེར་སྒྲིམ་ཡང་ཆོ་འཕྲོས་པས་
ཆུ་སྒྲིན་འདི་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་ཤིང་། རང་གི་ངག་ནས་བཞེད་པ་དང་མཛུངས་པའི་མགོ་
བོ་སྒྲིམ་ཆོགས་ཡིད་པ་སོགས་ངག་གི་ལས་བསགས་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོད་པ་
འདིའོ་གསུངས། བཅོམ་ལྟན་འདས་རང་གནས་སྒྲིག་ཤེས་སོ། སྒྲིམ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སོ་སོར་བྱས་སོ། ཆུ་སྒྲིན་དེ་ཡང་ཟམ་མེད་
པས་ཆོ་འཕྲོས་ཏེ་གྱུལ་ཆེན་བཞེད་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་ནང་དུ་ལྷ་བྱེད་མ་མེད་ཀྱན་
དགའ་རིན་པོ་ཆའི་ན་གྱིན་དང་། ཅོད་པའི་གྲིས་མཛེས་པ་ཞིག་དུ་སྒྲིམ། དེ་བཅོམ་
ལྟན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་ལྷགས་ནས་བཟུ་ཞིང་ཕྱག་འཛལ། མེ་ཏོག་འཕྲོར་ཞིང་དུང་དུ་
འཕྱོད་པ་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་བདན་པ་མཐོང་ཞིང་གྱུན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་

ཐོབ་པོ། ས་དང་མ་སོགས། གཉན་གཤེས། གྲོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུའང་མྱིག་པའི་ལས་
གསོག་མི་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུའོ། འདི་ཡང་སངས་གྲུས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་
འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲིལ་གྱི་ཤིང་ལས་སེར་སྒྲུའི་
རྟོགས་བཞེད་ནི། ལྷན་མོང་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཞི་བཅུ་པའོ།

XLI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཅིག་པ།

ཡུ་ཏུ་ཡ་ནའི་རྟོགས་བཞེད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་པ་པོའི་ཁབ་ཀ་ལེན་ཏུ་ཀའི་གནས་ནགས་ཀྱི་ནང་ན་
བཞུགས་པའི་ཆོ། གྱུ་པ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཞེས་དཔལ་གྲགས་དང་ལྷན་ཞིང་
རིན་པོ་ཆའི་འབྲུང་གནས་སུ་གྱུར་བ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་དེ་དང་
མཆོངས་པའི་གྱུ་པ་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ན་ཞེས་པར་བཅུན་མོ་ལྷ་བའི་འོད་ཅེས་པ། སྤྲུལ་
གཞུག་ཕྱད་ཅན་ཞེས་དཔག་ཅིང་ལྷན་པ། ལྷོན་པོ་ཉི་ཅུ་ཀ་དང་། སྤྱི་ཅུ་ཀ་ཞེས་པ་
སོགས་བབྲང་བར་དཀའ་བ་མང་པོ་ཡོད། གྱུ་པ་པོ་དེ་གཉིས་ཉི་མ་དང་། ལྷོད་
བཞིན་པར་རྩེར་ཡིག་གོ་དང་སྤྱེས་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་རེས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་མཛའ་
བའི་གྲོགས་པོར་གྱུར། རྩེ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱི་ཡོད་ཅི་དང་མེ་བཞིན་གཞོན་པ་
ཡིན་ལ། དམ་པ་ནི་སྤྱི་ཡོད་ཅི་དང་ནགས་ཀྱང་པན་རྩེན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། ནམ་
ཞིག་གྱུ་པ་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ནས་གོ་ཆ་བཟང་པོ་གསེར་འོད་འབར་བ་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེས་
གྱིན་པ། དུག་མཚན་དང་མེ་ལ་སོགས་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་བར་རྣམས་པ་ཞིག་
སྤྱེས་སུ་བསྐྱར་ནས། གྱུ་པ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་མགྲོན་ཞིང་འཆར་དུ་གྱུར།

བན་ལན་གནོད་ལན་གང་ཡང་ཆུང་ན་མི་རུང་བས། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བཟང་པོ་ལ།
 ལན་བཟང་པོ་བསྐྱར་འོས་མི་རྟེན་སྤྱི་ལྟ་བུ་གསུམ་མ་བདེ་བའི་ཚོ། སློན་པོ་སློ་ལྟ་
 རྣམས་བསགས་ནས་འདི་ལ་ལན་ཅི་འོས་ཀྱིས་རྟེན་མས་ཀྱི་བསམ་སློ་ཐོངས་ཤིག་
 གསུངས། དེར་སློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱང་ལན་དུ་འོས་པ་མ་འབྱུང་བས།
 སློན་པོའི་མཚོག་བྱས་ཟེ་དབྱར་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དེས་བསམ་ཞིང་གྱུ་ལ་པོ་ལ་སྤྱི་
 བ། མི་ཇི་ཀྱིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཕྱོད་པ་སངས་གྱིས་བཞུགས་པས། དེའི་སྤྱི་གཟུགས་
 རས་ལ་བྱིས་ཏེ་ཐང་ཀ་བཞེངས་ནས་བསྐྱར་ན། ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་པ་རེ་ལ་དུ་བཀྲ་
 ཤིས། བསོད་ནམས་བསོག་པའི་དེན་དུ་འགྱུར། ཞེས་སྤྱི་བསམ། གྱུ་ལ་པོ་དགའ་
 ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་གསུངས། བཅོམ་ལྟོན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། ལོ་གྱིས་རྣམས་
 ཞུས་པས་དག་ཞིང་སྤང་བ་ཐོབ་ཕྱི་རི་མོ་མཁའ་གྱི་བྱི་བར་བཅོམས་ཤིང་བཅོམ་ལྟོན་
 སྤྱི་ལ་ཚད་བྱས་པས། ཚད་གཞུལ་བར་མ་ནུས་པས། ཐང་ཀ་ལ་སྤྱི་གཟུགས་ཀྱི་འོད་
 འཆར་དུ་བཅུག་ནས་བྱིས་པས་ལེགས་པར་བྱུང་བ། བསྐྱེན་བསྐྱར་བཟང་པོ་དང་
 བཅས་སྤང་བོ་ཆེར་བཀལ་ནས་ཆེ་བརྗེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་བསྐྱར་བས། ཡིག་གེ་
 སློན་དུ་འབྱུང་བ་བཀྲགས་པས་ཨུ་དུ་ཡ་ན་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་ཤིང་རྟེན་དང་མཚོད་
 ཇིས་འབྲངས་ཏེ་སློན་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་བསྐྱར་བྱས་ཤིང་། སང་གའི་ཁྱིའི་
 ཕྱིང་དུ་ཐང་ཀ་བཀྲགས་ནས། མཚོད་པ་གྱི་ཆེན་པོ་བྱས་པས། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་
 དེའི་མཚན་དཔེ་དང་གཟེ་བྱིན་ལ་ངོ་མཚར་སྤྱི་ལ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱག་འཛལ་
 ཞེས་རབ་དུ་དད་པས་བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ། གྱུ་ལ་པོ་གྱིན་བཞུགས་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་དེ་ནས་སྤྱི་ལ་ལན་དང་ཡིག་གེ་བསྐྱར་ཏེ་གྲོགས་པོ་དག་
 སློང་ཞིག་ཇིངས་དགོས་ཟེར་བར། གཟུགས་ཅན་སྤྱི་ལ་པོ་སངས་གྱིས་ལ་ཞུས་
 བས་ཀ་དུ་ཡ་ན་དང་། དག་སློང་མ་རི་མ་གཉིས་ཇིངས་ནས་ཀ་དུ་ཡ་ནས་ཐང་ཀ་ལ་

མཆོད་པ་དང་། གྱུ་ལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་བཟུན་པས། སྐྱེ་བོ་ནི་མས་ཀྱི་གྱུན་
 བཞུགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་གྱི་འབྲས་
 བྱ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ། གྲོང་ཁྱིམ་དེར་ཁྱིམ་བདག་གྱུ་ལ་དང་། ཀར་གྱུ་ལ་ཞེས་པ་
 གཉིས་རབ་དུ་དྲུང་ཞིང་ཐུང་འདས་ཐོབ། ཉེ་དུས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མཆོད་རྟེན་ཞིང་ས་
 པ་ད་ལྟ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཕྱག་མཆོད་བྱེད་པ་ཡོད། གྱུ་ལ་པོ་འི་
 བཅུན་མོ་ཁྱེད་འོང་མ་ཞེས་འཁོར་བཅས་ལ་དགོ་སྤོང་མ་རི་མས་ཆོས་བཟུན་ཅིང་
 གྱུ་ལ་པོ་འི་བཀའ་བཞིན་རབ་དུ་བྱུང་། བཀའ་བྱུང་གིས་ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་ཆོ་འཕྲོ་སྤྲོ་
 གྱུ་ལ་ཆེན་བཞི་འི་རྩ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་དྲུང་དུ་འོང་། མེ་དོག་
 འཕྲོར་ཞིང་ཆོས་ཉན་པས་ལྟ་དེས་བདེན་པ་མཐོང་། ལྟ་མོ་དེ་ལྟུང་མོ་སྤར་གྱི་རང་གི་
 གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་ནས། ཐོ་རངས་མ་ཉལ་ཞེས་དགོ་བ་བསྐྱེད་བས། གྱུ་ལ་པོ་ལྟ་དུ་
 ལ་ན་རབ་དུ་བྱུང་བར་འདོད་ནས། སྤུས་གཙུག་ཕྱད་ཅན་ལ་གྱུ་ལ་སྤྲིད་གཏད་དེ་
 དབང་བསྐྱར་དང་མངའ་གསལ་ཆེན་པོ་བྱས། གྱུ་ལ་པོ་རང་གོགས་པོ་གཟུགས་
 ཅན་སྤྲིང་པོ་འི་ཅིར་ཕྱིན་པས། གོགས་པོ་འཕྲད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། གཏུགས་དང་
 ཇི་ཡལ་སོགས་གྱུ་ལ་པོ་འི་འཁྱོར་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། གོགས་
 བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་སངས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་ཐང་ཀ་མཐོང་བས་འཁོར་
 བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། གྱུ་ལ་པོ་འི་མངའ་ཐང་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བས་ཆག་བྲལ་རབ་
 དུ་བྱུང་བར་འདོད་ཞེས་ལོ་གྱུས་ནི་མས་བཤད་པས། གཟུགས་སྤྲིང་མགུ་ནས།
 གོགས་པོ་ཁྱོད་ཡིན་ཏན་བཤུ་བྱིན་དང་མཚུངས་ཤིང་། སྐྱེ་གྱུ་ཀྱང་གྱི་སྤྱི་བོར་ཞབས་
 འགོད་པའི་དམ་པ་ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ནགས་སུ་རབ་དུ་བྱུང་བཞེད་སྤྲིང་སྤྱོད་ས་
 མཆོག་དུ་གྱུར་ཞེས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས། འོད་མའི་ཆོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲུང་
 དུ་འཁྲིད་ནས་ལོ་གྱུས་ནི་མས་ཞུས་པས། མཉེས་ཤིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དགོ་སྤོང་གི་

དངོས་པོ་ཐོབ། ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ནས་གོང་ཁྱིམ་དུ་བསོད་སྟོམས་
 གྱི་འཚོ་བ་མཇེད་པས་ཀུན་ཏུ་ལས་ཤིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། སྤྲུལ་གཙུག་ལྷན་ཅན་
 གྱིས་གྱུལ་སྤོང་ཆོས་བཞིན་སྦྱོངས་པའི་སྤྱར། སྤྲུལ་ཡི་ལ་སེམས་ལ་སེལ་ཞུགས་ཏེ་
 སྤྲུལ་པའི་ལས་མང་པོ་དཔྱ། མངའ་འབངས་ནིམས་གཞིས་ཞིང་གྱུལ་པོ་སྦྱོང་ན་དུ་
 གྱུར་པས། སྦྱོན་པོ་ཉེ་ཅུ་ཀ་དང་། སྤྱི་ཅུ་ཀ་གཉིས་གྱུལ་ངན་སྤངས་ཏེ་གཞན་དུ་སོང་།
 དེའི་ཆོ་གྱུལ་པོས་རང་སྦྱོང་དང་མཚུངས་པའི་དབྱུག་པ་ཐོ་བཞེས་པ་སྦྱོན་པོར་
 བསྐྱོས། གྱུལ་སྤོང་ཚུལ་མ་ཡིན་པས་སྤངས་ནས་ཡུན་རིངས་སོང་བའི་ཆོ། ལྷ་ཏུ་
 ཡ་ནས། རང་ཡུལ་ནས་འོངས་པའི་ཆོང་པ་ནིམས་ལ་གཏམ་དྲིས་པས། སྤྲུལ་གྱུལ་
 བདེ་བར་བཞུགས་ཏེ། སྦྱོན་གྱི་སྦྱོན་པོ་དམ་པ་ནིམས་སྤངས། ད་སྦྱོན་ངན་གྱི་བསྐྱུར་
 བས་ཆོས་དང་འགལ་ཞིང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོང་། འབངས་ནིམས་མནར་ཞིང་
 ཉིན་མཚན་བདེ་བ་མེད། གྱུལ་པོ་ཁྱིམ་ཉི་དྲན་ཞིང་སྦྱེ་གྱུ་ཐམས་ཅད་གདུང་བ་དྲག་
 པོས་གདུངས། ཞེས་སོགས། ཡི་ཐུག་པའི་གནས་ཚུལ་ནིམས་བཤད་པས། ལྷ་ཏུ་
 ཡ་ན་གོང་ཁྱིམ་གྱི་སྦྱེ་གྱུ་ནིམས་ལ་གྲགས་བཅེ་བས། ཆོང་པ་ཁྱིམ་ནིམས་རང་ཡུལ་
 དུ་སོང་ལ། གོང་ཁྱིམ་བ་ཀུན་སྤྲུལ་བསྐྱུར་མི་དགོས་ཀྱི། ང་སྤྱར་དུ་འོང་ནས་གཙུག་
 ལྷན་ཅན་ལ་ཆོས་བཞུན་ཏེ་སྦྱོང་ན་པ་བསྐྱུར་ནས་ཀྱི་གསུངས། ཆོང་པ་ནིམས་རང་
 ཡུལ་དུ་སྦྱེབས་ནས་ལོ་གྱིས་བཤད་པས། ཀུན་དགའ་ནས་གྲགས་པ་ཆེན་པོས་
 ཁྱབ། དེའི་ཆོ་སྦྱོན་པོ་དབྱུག་པ་ཐོ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། གཙུག་ལྷན་ཅན་ལ་སྤྲུལ་པ། བདག་
 གིས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་སྤྲུང་པའི་གཏམ་ངན་པ་ཐོས། ཡབ་གྱུལ་པོ་
 དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ངལ་དུབ་ཏེ། གྱུལ་སྤོང་གྱི་ལོངས་སྦྱོང་དཔྱ། ཆོས་གོས་ཀྱིས་སྦྱོང་ཞིང་
 གོས་མཚོག་འདོད། མགོ་རྒྱུམ་ལ་རིན་ཆེན་ཅོད་པའི་གྱོན་ནས་པོ་བྲང་བརྒྱུང་།
 རི་དྲགས་གྱུ་ཞིང་ཆོར་མས་ཚུབ་པའི་ཐང་ལ་ཉལ་ལ་སྦྱོན་ནས་ཁང་བཟང་དུ་མལ་

ཉམས་འཇམ་པོ་འདོད། གཤམ་ཚུ་རྟོད་མོ་ཁ་བའི་ཚུ་ལ་ཡིད་བསྐྱུན། རླེ་ཟེར་ལྟར་
བསིལ་ཆང་ལ་སྲིད་ཅིང་དཔལ་འབྱོར་འདོད་པས་སྐྱར་དུ་འོངས་ནས་གྱུ་ལ་པོ་གཟེ་
བྱེན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་ཁྱིལ་ས་པམས་ཏེ་གྱུ་སྲིད་གིད་པོས་བསྐྱངས། བྱོང་བྱིར་མི་
འམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དགའ། ཆོས་མིན་ལྷགས་དང་ངོ་ཚ་བྲལ་བ་དཔེ་ངན་འཛོག་
པ་དེ་འདྲ་བས། ད་ལྟ་ཡུལ་དུ་མ་འོངས་པའི་གོང་དུ་གསལ་དཔ་དྲག། བྱེ་མ་ལེབ་
མ་བབས་གོང་ནས་མ་བསྐྱེགས་ན་མར་མེ་འཛོམས། ཞེས་སྒྲུས་པས། གྱུ་ལ་བྱ་
སེམས་དོགས་པས་ཡིད་རྒྱི་མ་ཅན་སོག་ལེ་བཞིན་ཚུ་བ་མོར་གྱུར་ཏེ་སྒྲུས་པ། རང་
རེ་གཉིས་ལ་གཞོན་པའི་ཚུ་ལ་དེ་ལོགས་པོ་མ་བྱུང་། དེ་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་མཁས་
པའི་བསམ་སྒྲོ་ཐོངས་ལ། གང་རིགས་པའི་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛོད་ཅིག། ཅེས་སྒྲུས་
པས། སྒྲོན་པོས་ལམ་དུ་བགྲུག་མི་བཟང་། ལྷ་དྲུ་ལ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
ཡུལ་དུ་འགོ་བའི་ལོ་གྱིས་ཞུས་པས། སྤང་བ་ཐོབ་ཕྱི་གོང་བྱིར་སྒྲོག་དུ་ལམ་ལ་
དོག་པ་མེད་པ་འོངས་པས། ལམ་དུ་བགྲུག་པའི་གཤེད་མ་འམས་ཀྱིས་བསལ།
དེ་དག་ངོ་བོ་འདོད་ནས་ལྷ་དྲུ་ལ་ནི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་འབྱེར་ཏེ་སྒྲོན་པོ་
དབྱུག་ཐོལ་སྤྲད། སྒྲོན་པོས་ངོ་སོ་དང་བཅས་གྱུ་ལ་བྱ་ལ་བསྐྱུན་པས། ཡབ་ཀྱི་
ལྷུང་ཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཁྲག་གི་སྤྲགས་པ་དེ་མཐོང་བས་གྱུ་ལ་བྱ་དེ་མ་ཐག་དྲན་པ་
ཉམས། སྤྲར་བསམ་ཞིང་བདག་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་བསལ་དཔས། ལྷགས་ཐམས་
ཅད་ཉམས། ད་བདག་ལ་བདེན་ས་དང་སྒྲོབས་ས་སྤྲུ་ཡང་མེད། གིན་དུ་མི་བཟོད་པའི་
དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་འཇུག་ངེས་པའི་ལས་ངན་པ་འདི། སྒྲོན་པོ་ངན་པའི་ངག་ལ་ཉན་
པས་ལན་སྟམ་སྟེ། དབྱུག་པ་ཐོབ་གྱུ་ལ་པོའི་དུང་དུ་བཀག། སྒྲོན་གྱི་ཡབ་སྒྲོན་པོ་
ཉེ་ཅུ་ཀ་དང་། བློ་ཅུ་ཀ་གཉིས་རབ་དུ་དྲངས་བས་བོས། གྱུ་ལ་བྱ་བྱ་ངན་གྱིས་ལྷས་
རེད་ཅིང་སྒྲུ་བོར་གྱུར། དེ་ནས་སྒྲོན་པོ་དབྱུག་ཐོས་གྱུ་ལ་བྱ་གཙུག་ལྷ་ཅན་གྱི་མ་

ཏ་ར་ལི་ཀ་ཞེས་པའི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་ག་ལེར་སྤྲས་པ། ལྷ་མོ་བྲིད་ཀྱི་སྤྲས་དཔལ་
 དང་ལྷན་པ། བསམ་པ་བྱང་བ་ཡིན་ཀྱང་། གྱིལ་སྤྱིད་བསྐྱེད་སྤྲས་མི་ཤེས་པ་འདུག།
 ས་རབ་བྱང་བཤང་ནས་གྱིལ་སྤྱིད་འཕྲོག་དུ་འོངས་པ་བདག་ཅག་གིས་ཞི་བར་བྱས།
 དག་སྤོང་གྱིལ་སྤྱིད་དུ་འབབས་པའི་གཏམ་ངན་བརློག་པར་བྱས་པའི་བྱ་བ་ལེགས་
 པར་བྱས་པས་གྱིལ་བྱས་ཉེས་པར་ག་ཟེགས་ནས་བདག་ཅག་གནས་ནས་དབྱུང་།
 གྱིལ་སྤྱིད་ལ་ཕན་པ་སྤྱབས་པ་ནམས་པས་དུ་བཅུག། གྱིལ་པོ་རང་མི་དགོས་པའི་
 ཐུགས་ཁྲལ་གྱིས་རིད་ཅིང་སྤྲས་ས། འདི་ལ་ལྷ་མོ་བྲིད་ཀྱིས་ལེགས་བྱས་ཉེས་བྱས་
 རོ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྤྲས་པས། ཡུམ་གྱིས་སྤྲས་པ། འདི་ནི་ཕ་བསམ་དཔ་
 དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བསམ་དཔ་གཉིས་མཚམས་མེད་པའི་དབྱེལ་བར་སྤྱེ་བའི་ལས་
 གཉིས་བསགས་འདུག། འོན་ཀྱང་ཕ་བསམ་དཔའི་བསྐྱེད་བདག་གིས་སངས་བར་
 བྱེད་ནུས་ཀྱི། དགྲ་བཅོམ་པ་བསམ་དཔའི་སྤྱིག་པ་བྲིད་རང་གཉིས་ཀྱིས་བསངས་
 ནུས་པ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྤྲས་ཏེ། གྱིལ་བུའི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས། བྱ་བྲིད་ཆོས་དང་
 ཆོས་མིན་འདྲེས་མའི་སྤྱོད་པས་གྱིལ་སྤྱིད་ཉམས་པའི་གྱུ་ཡིན། བྱ་བྲིད་ཕ་བསམ་དཔ་
 པ་ལ་འགྱོད་མི་དགོས་ཀྱི། བྲིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་སངས་ཕྱིར་བདག་གིས་རོ་ཆ་བཤང་
 ནས་བྱང་བོར་སྤྲས་ཀྱི། བསམ་དཔ་དེ་བྲིད་ཀྱི་ཕ་མིན། བྲིད་ཀྱི་ཕ་ནི་གཞན་གསང་
 བ་ཞིག་ཡིན། སྤོན་པོས་གྱིལ་སྤྱིད་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པར་མ་ཁྲོ་ཞིག་ཅེས་བརྟུན་
 པས། གྱིལ་བུ་སྤོ་མ་བདེ་ཡང་། ཕ་བསམ་དཔའི་འགྱོད་པ་སངས་བར་བྱས་སོ།
 སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་བྱང་མེད་གཡོ་སྤྱུ་ཅན་གྱིས་སྤྱུབ་ན་གང་ཡང་འགྱུར་དུ་བདུབ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའོ། དེ་ནས་གྱིལ་བུ་དགྲ་བཅོམ་གསལ་དཔ་ལ་འགྱོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སངས་
 པའི་ཕྱིར་དབྱུག་པ་ཐོ་བ་སོགས་སྤོན་ངན་འགའ་ཞིག་གིས། སྤོན་གྱི་སྤོན་པོ་དགྲ་
 བཅོམ་ཐོབ་པ་གྱིལ་དང་། དཀར་གྱིལ་གཉིས་ཀྱི་མཚོད་ནིན་གྱི་ནང་དུ་བྱི་ལའི་ཕྱ་གྱུ་

གཉིས་བཅུག་མྱེ་ཤིག་ཕྱིན་ནས་སྤྲུགས་པ། སོ་སོའི་མིང་ནས་བོས། བྱེད་གཉིས་
 དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་བྱེད་རང་གི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བ་གྱིས་ཤིག་ཞེས་སྐད་ཆེན་
 བོས་བཅོམ་ནས། སེམས་ཅན་བསོད་དུ་བཅུག། ཤིག་ཕྱིན་པས་བྱིལ་གཉིས་གོམས་
 ལས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་བཞིན་བྱེད་པར་གྱུར་ཆོ། གྱིལ་པོ་ལ་དག་བཅོམ་བསལ་པའི་
 འགྲོད་པ་མཛད་མི་དགོས་ཀྱི། ལྷ་དུ་ཡ་ན་དག་བཅོམ་པ་གཤམ་ཐོབ། དཔེར་ན་
 རྒྱུ་པོ་གྱིལ་དང་། དཀར་གྱིལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཟེར་བ་དང་འདྲ། དོན་དུ་དེ་གཉིས་
 སོ་སོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་ན་བྱིལ་སྤྲུགས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་གཤམ་ཆོད་ཅིང་ཤིག་
 ཟེར་འདུག། དེ་འདྲའི་དག་བཅོམ་གཤམ་འོངས། གྱིལ་པོ་ཐུགས་ཡིད་མི་ཆེས་ན་
 མཛོན་སྤྲུག་དུ་གཟིགས་པས་ཆོག་པ་འདུག། ཞེས་སྤྲུགས་པས། གྱིལ་པོ་གཙུག་
 ལུང་ཅན་ཐེ་ཆོས་དུ་གྱུར་ནས་གཟིགས་སུ་ཕྱིན་པས་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཀུན་ཀྱང་
 འདུས་དེ་རྒྱོན་ངན་དེ་དག་གིས། གྱིལ་དང་། དཀར་གྱིལ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནས་བོས་
 པས་མཆོད་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱིལ་རེ་ཉུག་ཉུག་འཕྲོན་པར། བྱེད་གཉིས་དག་
 བཅོམ་པ་གྱིལ་དང་། དཀར་གྱིལ་གཉིས་ཡིན་ན་བྱེད་རང་གི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བ་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཅོམ་པས། བྱིལ་གཉིས་བོས་གྱུགས་ནས་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་
 གྱིལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། མངས་གྱིས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཞིང་ལོག་ལྟར་གྱུར།
 འཇིག་རྟེན་ན་མི་གཡོ་སྤྱོད་ལྟུང་ཅན་གྱིས་མགོ་བསྐྱོར་ན་སུ་ཡང་མི་འཆོལ་མི་
 སྤིད་ལ། བསྐྱབ་པས་ཤེས་པ་བྱོལ་སོང་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་ནས་གྱིལ་བོས་
 འཕགས་པ་ཀ་དུ་ཡ་ན་དང་། དག་སྤོང་མ་རི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་བསྐྱོན་བཀྱུར་མ་
 བྱས། རྒྱོན་ངན་ལྡོམས་ཀྱིས་དག་སྤོང་མགོ་རིལ་འོང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞུས་པས། དེ་ལ་
 ཐམ་བ་ཐོབ་ཅིག་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཐུག་དར་བྱས་པའི་ཐམ་བ་མང་དུ་
 བསགས་ནས། ཀ་དུ་ཡ་ན་ཐམ་བས་གཡོགས་འཕགས་པས་ཁང་བཟང་སྤྲུལ་ནས་

བཞུགས། གློན་པོ་ཉི་ཅུ་ཀ་དང་། སྤྱི་ཅུ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས། སྤྱི་གཞུང་གྱི་པོ་འདི་
 བཞེན་ན་བདག་ཅག་གྲང་སྤྱི་གཞུང་གིས་པ་འདུག། འཕགས་པ་བྱེད་གྲང་ལོ་
 བཞུལ་བས་སྤྱི་གཞུང་ཙན་འདི་སྤྱོད་པ་ལ་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་ཞུ་ཞུས་པས། འཕགས་
 པས་གསུངས་པ། དེ་ནི་གྲོང་ཁྱིམ་འདིར་ཉིན་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་དམར་ལངས། ཉིན་
 གཉིས་པ་ལ་མེ་དྲོག་གི་ཆར། གསུམ་པ་ལ་གོས་ཀྱི་ཆར། བཞི་པ་ལ་དངུལ་གྱི་
 ཆར། ལྷ་པ་ལ་གསེར་གྱི་ཆར། དུག་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར། ཉིན་བདུན་པ་ལ་
 དྲུལ་གྱི་ཆར་བབས་ནས་གྱུ་ལ་གློན་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ཅོ་ལག་བཙས་འཕྲང་བར་འགྱུར་
 བས། ཆོས་གློན་བྱེད་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་པ་ཇི་དགོས་ལོངས་ལ་བྱོས་
 ཤིག་གསུངས་པ་བཞིན་ཆར་ནྟམས་རིམ་པར་བབས། ཉིན་དུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
 ཆར་བབས་ནས་གློན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཅི་འདོད་སྤངས་དེ་དེ་ཅུ་ཀའི་བྱ་སྤྱོད་སངས་ཙན་
 ཞེས་པ་འཕགས་པའི་ཉི་གནས་སུ་ཕྱུལ། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཅུ་ཀའི་བྱ་སྤྱོད་སངས་ཙན་
 ཞེས་པ་དག་སྤྱོད་མ་རིམ་ལ་ཕྱུལ། གློན་པོ་གཉིས་གྲུ་བཟང་ཉེ་གསང་སྐབས་སུ་
 གློ་ཕྱོགས་ལ་བྱོས་ཕྱིན། ས་སོས་ཡུལ་རེ་བཟང་བཞེད་ཅུ་ཀའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། སྤྱི་ཅུ་
 ཀའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཞེས་པ་གཉིས་ཆགས། དེ་ནས་འཕགས་པ་གློན་པོའི་བྱ་འབྲེལ་དེ་
 ཅུ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་བཙན་མོ་ཀ་རི་ཁྲའི་ཡུལ་ཤར་པའི་ནགས་སུ་བྱོན་ནས་
 ཡུལ་དེ་ཆོས་དང་བདེ་བ་ལ་བཀོད། དག་སྤྱོད་མ་རིམ་སྤྱོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་འབྲིད་
 ཉེ་གསང་སྐབས་ཙན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀ་དུ་ཡ་ན་བོག་ཀ་ན་གཞེས་
 པའི་ཡུལ་དུ་བྱིན། མ་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་བདེན་པ་ལ་བཀོད། ཤར་པའི་གནས་
 དེར་གློན་པོའི་བྱ་གྱུ་ལ་པོར་བསྐྱོས། དེར་ཀ་དུ་ཡ་ན་པའི་མཆོད་དེན་ཞེས་པ་བཞེངས།
 འཕགས་པ་མཉན་ཡོད་དུ་བཙོས་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་འཁོད་དེ་ཡོད་
 དག་འཁོར་ལྷ་དུ་ཡ་ན་པའི་བྱ་དང་བཙས་པའི་ལོ་གྱིས་ནྟམས་ཞུས་པས། དག་སྤྱོད་

ནམས་ཀྱིས་སྤོན་གྱི་གྲུ་ཞུས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤོན་ཀར་པ་ཏ་དང་ཉེ་བའི་ནགས་
 ཚལ་དུ། རྡོ་པ་དྲག་པོའི་ཞབས་པ་ཞེས་པས་རི་དྲགས་ལ་གཤམ་དང་། གྱིལ་དང་།
 ཞགས་པ་མང་པོ་གཙུགས་ནས་བཞག། དེར་རང་སངས་གྱིས་ཤིག་བྱོན་པས་དེའི་
 བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་རི་དྲགས་ལ་གཞོན་པ་གང་ཡང་སྤྱད་བའི་ཆེ་རྡོ་པ་བྱང་ནས་
 ཁྲིས་ཏེ་རང་སངས་གྱིས་ལ་དུག་མདའ་གྱི་པ་ནས་བསད། དེ་ཁྲོ་བ་དང་ཟུག་ཏུ་མེད་
 པར་གཤེགས་པ་མཐོང་བས་རྡོ་པ་དད་ཅིང་འགྲོད་པ་དྲག་པོས་རང་སངས་གྱིས་
 ཀྱི་གཏུང་རུས་ནམས་ལ་རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཏེ་དྲིལ་དུ་མཆོད་པ་གྱི་
 ཆེན་པོ་ཕྱལ་ཞིང་འགྲོད་བཤགས་དྲག་པོ་བྱས། རྡོ་པ་དེའི་སྤྱི་བཞི་གྱིལ་པོ་ཙུ་
 ཏུ་ཡན་ཡིན་ཅིང་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་མཆོད་དང་འགྲོད་བཤགས་བྱས་པས་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ཐོབ། རང་སངས་གྱིས་བསད་པས་སྤྱི་བམང་པོར་གཞན་གྱིས་བསད་
 ནས་འཆི་བ་ཡིན། བྲིམ་བདག་ཀླུ་ཀར་གནས་པ་ནོར་འབྲུག་གྱིས་པ་དགའ་པོ་ཞེས་
 པ་ལ་བྱ་མོ་གྱགས་པའི་རི་མོ་ཞེས་ཡོད་པ་འདོད་པ་གཡོ་བས་བག་མར་འགྲོ་
 འདོད་ཀྱང་སློང་བ་མེད་པ་ལྟས་པར། ནམ་ཞིག་བྱ་མོ་དེས་འཕྱག་དར་གྱི་དུལ་རང་
 སངས་གྱིས་ཞིག་གི་དབྱེ་ལ་སྤར་མོས་གཏོར་བས་དེའི་ཉིན་བྱ་མོ་བག་མར་སློང་མི་
 བྱུང་། མའི་བསམ་པར་རང་སངས་གྱིས་ལ་ཐམ་བ་གཏོར་བའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་པར་
 བསམ། དེའི་གྲུ་མཚན་མིང་པོ་གཏམ་སྒྲིགས་ལ་བཤད་པས། དེ་དང་བྲིམ་བདག་
 མཐམ་པ་དང་། སད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ནི་སྤོན་འབྲས་ཆོས་པའི་རྒྱལ་ལ་
 ཡིག་གཟུགས་བྱང་བ་ལྟར་སྤྱབས་སྒྲིག་པ་ལས། རང་སངས་གྱིས་ལ་ཐམ་བ་བདུབ་
 པས་བྱང་བ་མིན། དེ་ནི་མི་རུང་ཞེས་ངན་སྦྱོད་བརྒྱུག་པར་བྱས་པས་བྲིམ་བདག་དེ་
 གཉིས་སྒྲོན་པོ་ཏེ་རྩ་ཀ་དང་། སྤྱི་རྩ་ཀར་སྤྱོད་ཤིང་། མིང་མོ་དེ་ཀྱང་ཡན་ཡིན།
 བྱ་མོ་དེ་གྱིལ་པོ་གཙུག་ཕུད་ཅན་དུ་སྤྱོད་པའོ། དེ་ནི་མི་བསུན་སྤྱི་བའི་ཆོག་ལ་རྟོག་

དབྱེད་མེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དབྱེད་པ་དང་། གཏམ་དང་བྱ་བ་ཀུན་ལ་དོགས་
བཅོམ་ཡང་དག་ཀྱངས་པའི་སྒྲ་མ་དང་། ལེགས་བྱས་ལས་ལྷག་པའི་གཉིན་ནི་འཛིག་
དྲིན་ཉ་ཡོད་པ་ས་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་ཡང་སངས་གྲུས་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལས་
འབྲས་སྒྲ་དོར་གྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་
ཡུ་ཏུ་ཡ་ནའི་དོགས་བཅོམ་། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
བྱས་པ་ལྟེ། བཞི་བཅུ་ཞེག་ཅིག་པའོ།

 XLII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་གཉིས་པ།

མཁས་པའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་བྱེད་ཆལ་གྱི་ཀུན་དགའ་དུ་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་། མཉམ་
ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་བཟུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་བུ་ག་ཞེག་ལ། བྱ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་བསོད་ནམས་ལྷན་བ་ལེགས་པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ། དྲི་བ་ལྷགས་པ་དང་ལྷན་
པ། སྦྱེས་པ་ཙམ་ནས་ནོར་ནམས་རབ་དུ་འཕེལ་བ། བྱིས་བ་ནས་ཤུ་རིའི་བྱ་སོགས་
དག་སྒྲོང་ནམས་ལ་ཤིན་དུ་དད་པ། གྱུ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཟས་དང་གོས་ཀྱི་བསྟེན་
བཀྱར་བྱེད་པ་ཞེག་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་སྒྲོང་བྱ་སྒྲོང་བྱེད་
དབྱལ་པོ་མཉམ་དུ་སོང་། སྦྱེ་བོ་ནམས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་དག་སྒྲོང་ནམས་འཛོ་བ་
མི་རྟེན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཁས་པ་བོས་ནས་གྱུ་བྱེད་ཆལ་དུ་ཆས་
ཤིང་། གསེར་གྱི་འབྲེང་བས་བཟུན་ནས་དྲི་ལ་ཞོན་ནས་ཕྱིན་པར། དག་སྒྲོང་ག་ཡོན་
ཅན་དང་སྦྱ་མཁས་པ་ཞེག་གིས་སྦྱས་པ། སྒྲོང་བ་པོའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་

བྱིད་ལ་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་པོ་བསམ་པ་གཏད་ནས་འོང་བ་ཡིན། བྱིད་ཀྱིས་མོད་ན་
 བདག་ཅག་རེ་རེར་གོས་དང་གྱུན་རེ་རེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གཏད་པར་མཛོད་ཅིག་ཞེས་
 གྲུས་པས། གཤམ་པ་ནི་དྲིལ་བའི་བསམ་ཏེ་དེ་ཅི་མས་ལེགས་པར་མཛོད་ཅིང་བསམ་
 པ། བདག་འདི་ནས་ལོག་ན་བཅོམ་ལྟ་འདས་ཀྱི་ཞལ་མ་མཐོང་ཞིང་གསུང་གི་
 བདུད་ཅི་འབྲུང་བའི་གོགས་སུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་གིས་མི་བཟོད་ལ། སློང་བ་པོ་
 ཅི་མས་ལ་མ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ན་རང་གི་གྲགས་པ་ཉམས་ཤིང་ཚུལ་མ་ཡིན། ཇི་ལྟར་བྱ་
 གྲུམ་པའི་ཚེ། གྲུའི་གྱུ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ས་གཞི་བཅོམ་ནས་འཕྱོད་བྱིད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་
 གོགས་བདག་གི་བྱའོ། ཞེས་སློང་བ་ཅི་མས་ལ་གོས་གྱུན་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྦྱིན།
 དེ་ནས་གཤམ་པ་དད་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་
 དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་མ་ཡིན་སྒྲུམ་སྟེ། དག་སློང་ཅི་མས་དང་ལྟན་ཅིག་
 དུ་སྦྱིན་ཏེ་བཅོམ་ལྟ་འདས་དང་མཇུག་བས། ཞབས་ལ་སྦྱི་པོས་བདུད་ཅིང་ཞབས་
 དུང་དུ་དོ་ཤལ་རྒྱ་འོད་རབ་འབར་སྤྱངས་ནས་འཁོད་པ་ལ་གྱུ་པ་བས་ཆོས་གསུངས་
 པས་དེ་དག་འཛིག་ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་པོ་ཕྱག་ནས་གྱུན་དུ་བཞུགས་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཐོབ་ཅིང་ཕྱག་བྱས་ཏེ་སོང་། གཞན་ཀྱང་གཤམ་པ་ལ་གྱུ་པ་བས་དབྱེས་ཤིང་
 གསུངས་པ། བསོད་ནམས་དང་ལྟན་པ་བྱོད་ལེགས་བྱས་དང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་
 གྲུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ། དཔྱོད་ཀྱིས་དག་སློང་ཅི་མས་ལ་ཟས་སྤར་ནས་སྤྱོད་དང་བྲལ་
 བར་མཛོད་གསུངས་པས། གཤམ་པ་དག་འཛིང་དུལ་བ། སློ་བ། དྲང་བས་དེ་བཞིན་
 ཞུ་བར་ཁས་སྤངས། རང་གི་བྱིས་དུ་སོང་ནས་དག་སློང་བཟྱ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཅུ་
 གསུམ་སོགས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་གྱུ་པ་པོ་ལ་འོས་པའི་བསྟོན་བཀུར་མ་ཆག་
 པ་ཕུལ། གཞན་ཡང་སློང་བྱ་སློང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དབྱལ་བ་དང་བྲལ་བ་སྦྱིན། ཉམ་
 ཐག་སྟིང་ཇི་ལྟ་ལ་ཅི་མས་ལ་བཅུ་བས་ཟས་ལྟ་བུ་པར་སྦྱིན། ལྟ་བུ་མ་ཅི་མས་སེམས་

འཇུང་བ་ཤིས་ཀྱང་སྤྱིང་ཇེས་བཅའ་ནས་རིན་པོ་ཆའི་ཚོགས་བྱིན་ནས་དབུལ་བ་
 དང་བྲལ་བར་བྱས་པས། མི་དེ་དག་ལ་རིན་ཆེན་ཐོབ་པ་ཅད་སོལ་བའི་ཕྱང་པོར་
 བྱུར་བས་དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། མཁའ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་བདག་ཅག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་
 པས་སྐད་ཅིག་ལ་འཁྱོར་བ་དང་ལྷན་ཞིང་མཐོན་པོར་བྱུར་ཀྱང་། ཡང་དག་མིན་ནས་
 སྤྲོ་མ་ཇི་ལྟར་ཡང་། སྐད་ཅིག་ལ་སོལ་ཕྱང་དུ་བྱུར་ནས་བདག་ཅག་ཉམས་པར་བྱས་
 སོ་ཟེར་བར། མཁའ་པས་ལུས་ཅན་ཤིས་ནི་དོན་རང་བཞིན་མི་ཤིས་ཀྱི་ཞོར་
 བྱའི་སྐལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱེད་རང་ཤིས་པ་སོལ་ནས་མ་བསམ་གསུལ་སོལ་ཕྱང་
 དུ་བྱུར་བ་ཡིན། ད་བདག་གིས་ཟས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱ་ཞོས་པ་སྤྱིན་གྱི། དེ་དག་
 དང་ས་བ་དང་གྲུས་པས་སངས་གྱུས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་།
 མཇུག་དུ་བདག་བཅུ་དབུལ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱུར་ཅིག་ཞེས་བསྐྱབ་ནས། ཡོ་བྱད་
 ཤིས་སྤྱིན་པས་དེ་དག་གི་ཉིན་གཅིག་ལྟོན་པ་འཁོར་བཅས་མཆོད་ཅིང་སྤོན་ལམ་
 བདབ་པས། དེ་དག་གི་མདུན་ན་ཡོད་པའི་སོལ་ཕྱང་ཤིས་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱང་པོར་
 བྱུར། མཁའ་པའི་བྱིས་ནང་ཐོབ་པ་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཟས་ཞོར་གྱི་གཏོར་མི་ཟེར་
 པས་གང་བར་བྱུར། དེ་ནས་སྤྱིན་པ་སྤར་བཞིན་ཆག་མེད་དུ་བཤང་། ཞོར་ཤིས་པ་
 བསྐྱང་བའི་སྤྱིན་ཞོར་ཐོབ་པ་ཅད་ཀྱི་དུག་ཆ་རེ་གྱུ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་ཕྱལ་བས།
 དེ་ལ་ཡང་སོལ་བའི་ཕྱང་པོར་བྱུར། དེའི་ཆེ་མས་མཁའ་ནས་ཞོར་གྱི་གཏོར་འདི་
 དག་གཞིན་ཏུ་མཁའ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལའོ། ཞེས་གྲགས་པ་གྱུ་ལ་
 པོས་ཀྱང་གསུན། དེ་ནས་གཞིན་ཏུ་མཁའ་པ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ་བདག་གིས་
 དབུལ་བ་ཤིས་པ་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱངས། འཕོངས་པ་ཤིས་པ་ཞོར་གྱིས་བསྐྱངས།
 ཁ་ཉིན་ཤིས་སྤྱིན་པས་དང་གོགས་སུ་བྱས་ཀྱང་འདི་དག་ལ་འཁྱོར་བ་དང་ལྷན་པའི་
 དུས་ནི་མི་འདུག། ཞོར་འཕོངས་སྤྱོད་ལ་བསུན་ཅིང་། འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་ལ་

སྤྱིང་པོ་མེད། རང་ལུས་འབད་དེ་གསོས་ཀྱང་མི་དྲིལ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་སྟེ་
 བསམ། བྱི་ལོ་མེད་མེས་སེམས་ལུས་པར་མཆོད་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས། རང་ཉིད་ཁང་
 བྱིས་ཆུང་ཏུ་དམན་པ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད། སྤུངས་བདག་ནི་བྱིས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསམ་
 ཅིང་སྤྱིང་པོ་མི་འདུག་པས། བྱིས་དཔེན་པར་རབ་དུ་འབྱུང་བས་གནང་བ་མཛོད་
 ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་པས། ཁོ་རང་གི་ཡབ་བུ་ལ་ཆགས་ཀྱང་། དེ་སྤྱོད་བདེན་པས་མི་
 བསྐྱོག་སྟེ་གནང་བ་སྤྱོད། དེ་ནས་ཤིང་འཕྲུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། ཆུང་
 བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ནས་ཤིང་འཕྲུལ་ཉི་ཤུ་ལོ་ལྷན་པས། བསོད་སྟོམས་སྤྱོད་
 ཀྱི་བའི་སྐབས་ཤིག་ལས་དུ་ཞིང་པ་ཞེས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཆོགས་གུས་དེ་ཞིང་ནས་ཞིང་
 ལ་ཆུ་འཕུག་པ་མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་ཞིང་འདི་ལྟར་བསམ། ཀྱིས། སེམས་མེད་ཀྱི་
 ཆུ་ཞེས་ཀྱང་ཀྱི་ལ་དྲངས་ནས་གང་འདོད་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་འདུག། ལུས་
 ཅན་ཞེས་ཀྱི་སེམས་འདི་བཅོས་དཀའ་བ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ཞིང་ཕྱིན་པས་ཡང་ལས་དུ་
 མདའ་མཁན་ཞིག་མདའ་སྤྱོད་ནས་དྲང་པོར་སྤྱོད་བམཐོང་། ཡང་བསམ་པ། མདའ་
 སེམས་མེད་འདི་དག་བསྐྱང་ན་དྲང་པོར་འགྱུར་བ་འདུག། ལུས་ཅན་ཞེས་ཀྱི་
 སེམས་འཕྱོག་པོ་འདི་འཁོར་བའི་གདུང་བས་ཀྱང་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པ་ཅི་སྟེ་པ་བྱུང་།
 ཡང་ཤིང་མཁན་ཞིག་གིས་ཤིང་ཉི་འཁོར་ལོ་ལྷགས་པར་བཅོས་དེ་ཤིང་ཉི་ལས་
 གང་ཡང་བྱེད་ཀྱས་པ་མཐོང་བས་འདི་ལྟར་བསམ། སེམས་མེད་ཀྱི་ཤིང་ཞེས་
 ཀྱང་བཅའི་བཀོད་པ་ལ་བདེན་ནས་ཅི་འདོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་འདུག། ལུས་ཅན་
 ཞེས་ཀྱི་སེམས་འདི་བཅོས་སྤྱོད་དཀའ་ཞིང་ལས་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པ་ཅི་སྟེ་པ་ཞིང་། ཤིང་
 འདི་ཤིང་ཞེས་ཅེས་སྤྱོད། ཁང་པར་པ་དང་བྱ་བཞིན་བག་ཐེབས་པར་ཞུས་པ།
 སྤྱོད་དཔོན། དེ་རིང་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པ་ཞུ། བདག་གིས་
 སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བསམ་པར་བྱ་ཞུས་པས། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དེ་

བཞིན་གནང་ཉེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁང་སྐྱབས་སུ་བཞག་ནས་བྱོན། མཁས་པས་
 དེ་ཕྱི་ལུས་གཤོ་མེད་སྤྱི་ལ་ཀྱང་དང་པོར་བྱས། དཀ་པ་སྤོན་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་
 ཚེས་ལ་བསམ་ཞིང་དྲིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་ས་པའི་ཚེ། ས་དང་རི་དང་གྲི་མཚར་
 བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་རབ་དུ་གཤོས། དེར་དེའི་འབྲས་བུ་ཐུར་དུ་ཐོབ་པ་བཞི་བྱིན་
 བྱིས་ཤེས་ནས་ཉི་མ་དང་ལྷ་བག་ཉིས་བར་ཆད་བསྐྱང་བར་བསྐྱོས། དེ་ནས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཟླ་དགེ་ཙམ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་ཐུར་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་འདུག་
 ཀྱང་། དྲིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོམ་འཕྲོར་གཏམ་དང་གཤེད་བ་བྱང་ན་བར་ཆད་དུ་འགྲོ་བར་
 མཁྱེན་ནས། །ཤ་རིའི་བྱ་བྱོན་ན་སྒོ་བདྲུངས་པས་ཁོང་གི་བསམ་གཏན་ལ་གནོད་
 དོགས། སངས་བྱིས་རང་དེ་མ་ཐག་དེའི་བྱོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་ལུས་འགྲུལ་མི་ཤེས་
 ཤིང་། རྒྱ་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པར་བྱིན་བྱིས་བསྐྱབས་པས། མཁས་པ་ནི་རྒྱུང་མེད་གྱི་
 སྒྲོན་མེ་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱིན་བཞག་ས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེའི་
 སྤྱིང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་ཞོད་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ནས་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་གཏམ་གསུངས་ཏེ་སངས་བྱིས་རང་གནས་སུ་བྱོན། །ཤ་རིའི་
 བྱ་དེར་བྱོན་པས་རང་གི་སྒོ་བ་མ་ནི་སྤྱིད་པའི་འཛིང་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་
 པ། ཉི་མ་ལྟར་འབར་བ་མཐོང་ནས། དུས་གྱི་ཚུ་ཚོད་བཞི་བཞི་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་
 ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་བསྐྱབས་པ་བཞེད་པས་ཀུན་ལ་གྲགས། དགེ་སློང་ཞྭ་མས་ཀྱིས་
 དེའི་གྲི་ལུས་པས་གཤེད་སྐྱུལ་པ། སྤོན་ལྷ་ར་ཅ་སིར་སངས་བྱིས་འོད་སྐྱུང་དགེ་
 སློང་སྤྱིང་ཕྱག་ཉི་ཤ་དང་བཅས་པ། བོད་ཁྱིམ་བ་ཞྭ་མས་ཀྱིས་དད་པས་གཙང་མའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་ཡིད་འོང་བ་ཐོས་ཅད་གྱི་དུས་ཇི་སྟེད་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 བཞག་ས། བྱིས་བདག་དད་འབྱོར་མཚོད་པ་ལ་བཙོན་པ་ཞིག་གིས་བྱིས་དུ་ཐེབས་
 པ། མི་དབྱུང་པོ་མིང་ལ་ཡང་དབྱུང་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། དབྱུགས་

འཛངས་ཤིང་བསམ་པ། ཤིན་དུ་དབྱེ་བས་དག་པའི་བྱ་བ་ཅིག་ཀྱང་བྱེད་གྱི་མེད།
 དག་སྒོང་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞུ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ང་འདྲ་སྐྱམ་ཞིང་ཡི་
 གྲག་པའི་ཆོ། དག་སྒོང་ནམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས། དབྱེ་བའི་དག་བ་བསྐྱལ་བའི་
 སྤྱིར་སྐྱེས་པ། དབྱེ་བའི་བྱེད་དག་སྒོང་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་པ།
 ད་ལྟ་ནི་ཤི་དབྱེ་བའི་སྤྱིར་བཀུར་དུ་དག་བ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དག་སྒོང་གཅིག་ཙམ་
 ལ་བསྟེན་བཀུར་ཅིས་ཀྱང་ཞུ་དགོས་གསུངས་པས་དབྱེ་བའི་ནི་མེད་འཇུག་པའི་
 རྒྱུ་འདྲ་ཡིད་པ་སྤྱིར་ཡང་ནན་གྱིས་བསྟུན་པ་བཞིན་གྱུར་ནས། བདག་ལ་ཞལ་ཟས་
 མ་འཕྱོང་པས་བཀྲོས་འཕོངས་ཀྱིས་ཉམ་ཐག། ཁ་ཞན། དཔང་རྒྱུང་། ཚོགས་མི་ཚུ་བ་
 ཀྱན་ལས་ཞན་པས་ཡི་གྲག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས། ཡང་སྤྱིར་བའི་འབད་པས་སྐྱབ་
 བ་ཟས་ནི་ཉེ་ཉེ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཐོབ་མེད། དེས་འཕགས་པ་མཆོད་ན་དོན་དང་ལྡན་གསུངས་
 པས། དབྱེ་བའི་དཀའ་ལས་ལ་མ་རྩིས་པར་ཤིང་བཅད་ནས་གཙོངས་པས་རིན་
 ཆ་ཤས་ཐོབ། དེ་བཞིན་དབྱེ་བའི་ཀྱང་གཞན་གྱི་འབྲས་སའམ་པས་སྤྱི་བདེན་ཆ་
 ཤས་ཐོབ། དེ་ལས་ཆ་ཤས་ཅིག་ཇི་བོ་ལ་ཕྱལ། དག་སྒོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཅི་སྐྱབ་
 ཞིག་འབྲལ་བར་བཅམས་པས། བསམ་པ་དག་ལ་དེ་བཞི་བྱིན་གྱིས་ཤེས་ནས་དེའི་
 བོགས་བྱས་ནས་བཞི་བྱིན་གཞུགས་མ་བསྟན་པར། ལྷའི་བཟའ་བཤེན་དོག་དྲི་ར་
 དང་ལྡན་པ་བསྐྱབས་པས། དབྱེ་བའི་དག་སྒོང་གཅིག་ཀྱང་མ་རྩིས་པར་ཕྱག་པོ་
 རྩིས་པ་མེད་ནམས་གསོག་དུས་དག་སྒོང་མང་དུ་འཕྱོང་ཞིང་། བདག་ལ་གཅིག་
 ཙམ་མགོན་དུ་མི་རྩིས་པ་བསམ་འཛི་བར་བཅམས་པས་སངས་གྱིས་འོད་སྤྱང་
 ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཁྱེན་ཏེ་ཞལ་ཟས་སྤྱངས་པས། གྱིལ་བོས་སངས་གྱིས་ཀྱི་
 ཞལ་ཟས་བདག་གིས་འབྲལ་ཞེས་འབད་པས་གསོལ་བ་བདེ་བའི་དབྱེ་བའི་སྤྱིར་
 ཡིན་བདག་གི་སྒོར་ལེབས་པས་ཞལ་ཟས་བདག་གིས་འབྲལ་ཞེས་གྱིལ་བོ་ལ་ཁས་

མ་སྤངས་པར་སངས་གྱིས་མཆོད་དེ་སྒྲོན་ལས་བདབ་པ། བདག་ཡོན་དན་གྱི་ནོར་
 ཡང་དག་ཆོག་མ་ཤིང་དབྱེ་ལས་གྲོལ་བར་གུར་ཅིག་ཅེས་བཞུང་། འོད་སྤང་རང་
 གནས་སྤྱུ་གཤེགས་ཤིང་། ལྷ་དབང་མཐོ་རིས་སྤྱུ་སོང་བའི་ཆོ་རབ་ལ་བའི་བྱིས་
 ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་། བགྱི་བྱིན་གྱིས་བི་ཤུ་གསེལ་བ་གཤེགས་
 ཏེ། དབྱེ་ལ་བའི་བྱིས་དུ་སྤྱེད་ཆལ་མཛེས་པ་རིན་ཆེན་ཀུན་གྱིས་བཞུན་པ་དྲི་མ་མེད་
 བའི་ཁང་བཟང་བྱས། དེར་དབྱེ་ལ་བའི་ཞལ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སངས་གྱིས་འོད་
 སྤངས་དག་སྤོང་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་འབྱོར་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་རབ་དུ་མཆོད།
 སྤར་བྱིས་ཀྱི་བྱད་མེད་བཞེས་སྒྲོམ་གྱིས་རིད་ཅིང་བྱ་ཆ་ལྟོགས་པས་རྩ་ལ། སྤོང་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བོར་ཐོབ་པ་ལ་བདེ་ལྡན་ལས་སྤྱེད་ལྷུང་བྱ་སྤྱོད་ཅིང་ཐབ་དུ་བྱི་བའི་ཆང་
 བཅའ་རྩ་འབོད་འདོན་ལས་བྱ་ཐབས་གཞན་ནི་མེད་པ་དེ། དེ་ཇེས་དཔལ་འབྱོར་
 གྲོལ་བའོང་སྒྲོན་པའི་གནས་སྤྱུ་གུར་པ་དེ། སྤྱིན་པའི་མཐུ་བདུད་ཅི་ལྟར་སྤོངས་
 པའི་དབྱེ་ལ་བའི་ནི་ད་ལྷ་མཁམས་པ་འདིར་སྤྱེས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པས། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་ལས་འབྲས་གང་
 འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛོད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་མཁམས་པའི་
 རྟོགས་བཞིན། སྤྱིན་མོང་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཞི་
 བཅུ་ཙེ་གཉིས་པའོ།

XLIII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཅེ་གསུམ་པ།

གསེར་མདོག་གི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཅོས་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་དུ་དག་པའི་འཁོར་ལྔ་རྣམས་ལ་
 དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོ་འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སྟེ་གྱུ་རྣམས་ཆོ་ལོ་
 བཟོད་ཁྲིའི་དུས་སྟུང་ཁྲིའི་བུར་གསེར་ཞེས་བཟོ་བྱིན་གྱི་གནས་ལྟ་བུར། བོ་བྱང་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་དེའི་ནང་དུ་གྱིལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅན་འགོ་བའི་འདྲེན་པར་འོས་
 ཤིང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོམས་པ། མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་གྱུ་བདེ་བའི་
 བྱ་བ་ཁོན་སྟོང་ལ་བརྒྱུད་བཞིག་བྱུང་། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱིས་གོང་ཁྲིའི་
 དེར་ཆར་མེད་པ་ས་ཐམས་ཅད་ཆད་པས་གདུངས་ཏེ་ཤིན་དུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར།
 དེ་ལ་གྱིལ་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤིན་དུ་མ་བདེ་བར་སྟོན་པོ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཆོགས་པར་སྦྲས་
 པ། བདག་གིས་སྟེ་གྱུ་རྣམས་འབད་པས་བསྐྱུངས་ཡང་། ཆར་མེད་པ་འདི་ཐམས་
 གང་གིས་ཀྱང་མ་འབྱུབ། སྟེ་གྱུ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་གྱིལ་པོ་ནི་ཅེ་བྱེད།
 དེ་བས་བདག་གི་མཛོད་དང་བང་བ་ཐམས་ཅད་སྟེ་གྱུ་རྣམས་ལ་ཕན་བདགས་པར་བྱ་
 རིགས་སོ་གསུངས་ནས། བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་བཏང་། ཟུ་གེ་ཆེན་པོ་
 དེ་ཡུན་རིང་བས་མཐར། གྱིལ་པོ་ལ་གསོལ་ཟས་སི་གཙིག་ལ་ཟ་ཐེབས་གཙིག་
 ཡོང་བ་ཙམ་ལས་མཁུས། དེའི་ཆོ་ནས་མཁུའ་ནས་རང་སངས་གྱིས་གཙིག་བཅས་
 དེ་གྱིལ་པོ་ལ་ཟས་སྐྱུངས་པས། གྱིལ་པོས་བདག་སྟོག་འཛོ་བའི་ཟས་ཀྱི་ལྷག་ས་
 འདི་ལས་མེད་ཀྱང་། རབ་དུ་དྲངས་པས་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་ཞེས་ཟས་ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་
 ལྷག་མེད་པར་ཐུལ། རང་སངས་གྱིས་དེས་གྱིལ་པོ་ལ་སྟོང་སྟོབས་དང་། ཡོན་ཏན་
 ཆེ་བའི་བཞེད་བསྟུགས་བཞེད་ནས་ནས་མཁུའ་ལ་གཤེགས་པའི་ཆོ། ལྷག་མཁུའ་

ཆུ་རིས་ཅན་གྱི་སྤྱིན་གྱིས་འཕྲོ་བ་རབ་དུ་གཡོས་ཏེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྤྱི་གྱི་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆར་བ་བབས། དེའི་འོག་དུ་འབྱུང་བྱེད་ལ་
 སོགས་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་བབས། དེ་ནས་རིས་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་
 ཆོགས་ཀྱི་ཆར་བབས། གྱུ་ལ་བོ་གསེར་མདོག་ནི་གྱུ་ལ་ཁྲག་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་
 བྱ་བཞིན་དུ་བྱར། སྤྱི་གྱི་མཐའ་དབུས་ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོག་བསྐྱེད་བའི་གཞན་དོན་
 འབད་པས་སྒྱུ་བ་པ་ལ་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པར་བྱར་པའོ། དེའི་དུས་ཀྱི་
 གྱུ་ལ་བོ་གསེར་མདོག་དེ་ནི་ད་ལྟ་འོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ནོམས་རབ་དུ་
 དགའ་བས་ཆེས་སྤྱ་ཡི་རངས་ངོ། འདི་ནི་སྤྱིན་པའི་ཆོས་སྒོར་རོ། མཛད་བཤྱི་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་གསེར་མདོག་གིས་དྲོགས་བཅོད་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱིན་
 མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། ཞེས་སྤྱུམ་པའོ།

XLIV.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙེ་བཞི་པ།

གསེར་གྱི་ལྷག་པའི་དྲོགས་བཅོད་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་གྱུ་ལ་བྱེད་ཆལ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། མཉན་ཡོད་ན་བྱིས་
 བདག་ལྟའི་སྤེལ་པར་བྱ་གསེར་གྱི་ལྷག་པ་བྱ་བ། ལྷག་པ་གཉིས་ཀྱི་གསེར་ལས་
 བྱུ་བ། སྤྱི་རྩོམ་རེ་བཞིན་ལྷག་པ་རེ་ནས་དདུལ་འབྱུང་ཕྱག་རེ་སྤྱི་ཞིང་། དེ་སྤྱོད་
 པ་ནོམས་ལ་ཅི་འདོད་ཕྱིར་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུར་བྱར། དེ་ནས་སངས་
 གྱིས་ལ་དད་པ་སྤྱིས་ཏེ་གྱུ་ལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བྱིན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ཞིང་འཁོད་པར་སངས་གྱིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏད་པས། ཀུན་མོངས་ཀྱི་རབ་

རིབ་སངས་ཤིང་། ཉི་མའི་འོད་གྱིས་པར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་གྱིས་ཤིང་དྲི་ས་
 མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཆགས་སངས་ལ་གསོལ་པ། བཅོས་ལྡན་འདས།
 སེམས་ཅན་མས་ཀྱི་ཆོ་སྤྲོལ་དང་། ལང་ཆོ་གཞིན་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལ་
 རོགས་པ་ནས་སྒྲོག་ལྟར་གཡོ་བ་ལགས་ན། བདག་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཞི་བ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་བྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞུས་པས། སངས་གྱིས་ཀྱི་མཐུས་
 རེ་ཐག་སྒྲོས་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཤིང་འཁོར་བ་ལས་
 ཐོལ། དེ་ཉིད་ངོ་མཚར་སྤྱད་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་ནས་དགེ་སྤྱོད་ནས་ཀྱི་སྒྲོན་བྱུང་
 ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྒྲོན་ཁྲ་ར་ན་སེར་སངས་གྱིས་འོད་སྤྱང་བྱུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོ་གྲོལ་ལོ་གྱི་གྱིས་སངས་གྱིས་ཀྱི་གདུང་ལ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དེན་
 ཤིན་དུ་མཐོ་བ་ནས་མཁར་སྒྲོག་པ་ལྟ་བུ་བཞེངས་དེ། མཛོད་པ་འཛིན་པའི་བཟོ་བོ་
 ཀན་དལ་ཞེས་པ་བཀོད་པས་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་བྱས་པས་ད་ལྟ་
 གསེར་གྱི་ལྷག་པ་འདིར་སྦྱེས་སོ། ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་སངས་གྱིས་འབྲས་
 བུའི་མཛད་པས་ལས་འབྲས་འདུལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བཀྱིད་པག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་གསེར་གྱི་ལྷག་པའི་དོགས་བཞེད་ནི། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲོག་
 བོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། ཞེ་བཞི་པའོ།

XLV.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙུམ་པ།

མ་སྐྱེས་དགུས་པ་བསད་པའི་དོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་ལ་པའི་ཁབ་ཀྱི་རི་བོ་བྱ་ཚོད་ཕུང་བའི་ངོས་ལ་བཞུགས་
 པའི་ཚེ། གྱུ་ལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ནི་བྱ་ལ་ཤིན་དུ་བྱམས་པས། བྱ་མ་སྐྱེས་
 དགུ་ཇི་ལྟར་མཐོ་བ་བཞིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱ་ནི་གོགས་པོ་ངན་པ་སྤྲིག་
 ཅན་ལྟས་བྱིན་གྱིས་གོས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་བཞིན་བྱེད་པས། སྐབས་ཤིག་ཡབ་ཀྱི་
 སྤྲས་མ་སྐྱེས་དགུ་ལ། སྤོན་འབངས་སོགས་སྐྱེ་གྱུ་ནམས་ལ་ཅུབ་མོ་མ་བྱེད་པར་
 བྱམས་པས་སྤྱོད་ས་གསུངས་པར། བྱ་རབ་དུ་ཁྲོས་པ་ལ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་ཁྲམ་
 བཅུག་མྱེ། ཡབ་འདི་མ་བསད་ན། སྤྲས་དམ་པ་བྱེད་ལ་གྱུ་ལ་སྤིང་དང་དབང་ཐོབ་
 པའི་དུས་ནས་ཡང་མི་ཡོང་ཟེར་བར་ཉན་ཏེ་བཙོན་ཁང་ཁྱུན་པ་ཅན་འཇིགས་སུ་བུང་
 བ་ཞིག་དུ་བཅུག། བཀྲེས་སྒོམ་གྱི་གསོད་པར་འདོད་ནས་སུ་ཡང་གྱུ་འབྱུལ་བྱེད་
 པ་མེད་པར་བྱས་པས། ཡབ་བཀྲེས་སྒོམ་ཉམ་ཐག་པར་བཅུན་མོས་གསང་ནས་
 བཙོན་ཁང་དུ་ཟུག་སྐྱུ་ལ་བ་བྱས་ཤིས་ནས་དེ་ཡང་བསྐྱངས། ཡབ་ནི་ཤིན་དུ་བཀྲེས་
 ཤིང་སྒྲོ་ནག་རིད་ཅིང་བྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར། དེར་བཙོན་ཁང་གི་ཕྱི་ནས་བཅུན་མོ་དང་
 ལང་ནས་གྱུ་ལ་པོ་རང་གིས་སྤྲ་གདངས་གཞན་པས་གདུང་བའི་སྤྱེ་སྤྲུགས་ཀྱི།
 འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་སངས་གྱེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བརྟེན་ཅིང་གསོལ་
 བ་བདབ་པས། གྱུ་ལ་བའི་འདོད་ཟེར་བཙོན་ཁང་གི་བྱག་པ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ལ་ཞུགས་ནས་
 བཙོན་ཁང་ཁྱུན་པ་མེད་འདོད་མདངས་གསལ་བ་བྱུང་། བྱས་ཤིས་ནས་རབ་དུ་
 འཁྲུགས་ནས་པའི་བཙོན་ཁང་གི་བྱག་པ་ཕྲ་མོ་དེ་ཡང་བཀག། གཤེགས་མ་ལ་
 བཀའ་བསྒྲོས་ཏེ་ཡབ་དམ་དུ་བཅིངས། ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་གྲིས་བཅད། དེའི་དུས་

སྤྱ་ཤིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་སངས་བྱིས་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་། ངག་ནས་སངས་བྱིས་
 སངས་བྱིས་ཕྱག་འཛལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ་ཞེས་བཅོམ་པས་བྱུང་བའི་མདུན་དུ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་སྲུང་དུ་བྱོན། བཤུ་བྱིན་བྱིས་གདན་བཤམས་པ་ལ་
 བཞུགས་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱུང་བའི་སྤྱི་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་གི་དུག་གིས་
 མྱོས་ནས། རང་རང་ལ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དཔག་པོ་མྱོང་བ་ནི་འཁོར་
 བ་སྤྱིང་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། རང་རང་གི་བསམགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་
 རང་ཐོག་དུ་སྤྱད་པས་འཛད་ཀྱི། མ་སྤྱད་པར་ལས་འཛད་པ་མེད། དེའི་ཕྱིར་བྱུང་བོ་
 བྱིད་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་བ་སྒྲོས་ཐོངས། སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་རང་གི་ལས་འཁོར་བའི་
 སྤྱོད་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག། བྱིད་ཀྱི་ལས་འདི་ཟད་པའི་འཇུག་དུ་ད་ལྟ་ཉིད་
 དགོ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སེམས་གསོ་བར་མཛད་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་གནས་སུ་གཤེགས། བྱུང་བོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཆོ་
 འཕེས་དེ། དེ་མ་ཐག་ནི་ཐོས་ཀྱི་བྱ་བྱུང་བའི་བྱ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་དོ།
 དེ་ནས་པ་ཆོ་འཕེས་པ་མ་སྤྱིས་དགས་ཤེས་ནས་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྤྱིས་ནས་པའི་
 ཕྱར་སྤྱངས། སྤྱིག་པ་བྱས་པ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ངན་པ་ལ་རང་གི་རང་ལ་བྱིས་ཞིང་
 གདུང་བས་ཀྱི་མ་ཀྱི་ཉུང་མོངས་པ་བདག་སྤྱིག་པའི་གཡང་ལ་ཁ་བྱབ་དུ་སྤྱངས།
 བདེན་ས་མེད་པ་བདག་འདྲ་བ། དཔྱུལ་བའི་མེས་ཕྱར་དུ་བསྐྱེག་པ་བདག་ཐུགས་
 རྒྱུ་བྱུ་མཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ། པ་ཆོད་ནས་འདར་ཞིང་མཆི་
 མ་དང་བཅས་ཆོངས་འདོན་ཅིང་། སྤྱིག་ཅན་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཚུགས་ཚུལ་ངན་པས་
 པ་གསལ་དཔ་བདག་སངས་བྱིས་ཀྱི་སྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སྤྱི་སྤྱགས་བཅོམ་པས།
 བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱུང་བོ་བྱིད་ཀྱི་དགོ་མི་དགའི་ལས་ལ་བསམ་གཞིགས་བཅུག་
 པར། སྤྱིག་ཅན་མི་བསྐྱེན་པའི་ངག་ལ་ཉན་དེ་སྤྱིག་པའི་ལས་ངན་རང་གིས་བྱས།

དག་ལེགས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཉི་ཤེས་ཡོད་པ་རང་གི་ལག་པས་ཕྱིར་འཕངས། ས་སྤྱོད་
 དེའི་སྤྱོད་བཡང་དེ་རང་གིས་ལས་ཡིན། ད་ཕྱོད་ལ་ཡང་ལས་འདི་ལྟ་བུ་ངེས་པར་
 མྱོངས་དགོས། དག་སྤྱི་གིས་ལས་ནི་རང་རང་གི་དབྱེ་བར་རྩི་ལ་རི་མོ་བཀོད་
 པ་བཞིན་གཞན་གྱིས་གཡོ་བ་མ་ཡིན། ད་གཤམ་དེ་ཕྱོད་ལ་སྤྱི་གི་པའི་མཆོད་པ་ལྷན་དུ་
 མི་སྤྱོད་ཅིང་། གནས་སྐབས་སུ་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་ལ་ཞི་
 བ་ལ་མོས་པ་དང་། སྤྱི་གི་བདེ་བས་འཚོ་བ་དང་། བློ་གསལ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་།
 བློ་གསལ་དུ་བཟུང་བ་དང་། སྤྱི་གི་ཕྱི་ལས་ལ་འགྱོད་པས་གདུང་བ་དང་། ཡང་
 དག་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀུན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཚན་མཆོད་པ་སྤྱི་གི་པ་
 མྱོང་བ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མི་གཙང་བ་དག་པར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་པོ་སྤྱི་
 གི་པ་ཕན་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་རབ་ཀྱི་མར་མེ་འབར་ན་གྱི་པ་པོ་དཔལ་བྱས་དཔལ་བྱས་
 སྤྱི་གི་པ་ཟད་པར་གྱུར་ནས། མཐར་དབུགས་པས་སྤྱོད་པར་བྱས་ས་རང་སངས་གྱིས་
 སུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་དབྱེ་གསལ་དབྱུང་ནས་སྤྱི་གི་པའི་ཁྲིམ་པོ་ཆེན་པོ་ཅུང་ཟད་ཡང་བ་
 བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ་། དེ་དག་གི་གྱུ་དག་སྤྱོད་པ་མཆོད་ཀྱིས་
 ཞུས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱོད་པ་རྩི་སྤྱོད་པ་ཆོད་པོ་ཞིག་ལ་བྱ་བཞི་ཡོད་པ་
 དཔལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་མཆོད་པས་བཟུང་བ་དང་ལས་སུ་གནས་པ།
 སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཆེ་དགའ་ལ་སྤྱོད་པ་ལས། བས་ཞིག་བདེ་བས་
 མྱོང་ཞིང་ཀུ་རེ་དང་ཀུ་ལ་ཀུ་ལ་ཀུ་ལ་གྱི་ལང་ཆོ་གྱིས་པ་དེ་དག་གིས་རང་སངས་
 གྱིས་ཤིག་བྱོན་པ་མཐོང་ནས། ཞི་དུལ་མོད་ཅིང་སྤང་སེམས་སྤྱོད་ནས། བྱ་ཆེ་བ་
 སྤྱོད་པ་རྩི་ཞེས་པས་བདུང་བས་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་སྤྱོད་པ་ཆོད་པས་ལ་འཇུག་ཞིང་
 སྤྱོད་པ། དག་སྤྱོད་ཆོས་གོས་དང་སྤྱོད་པ་ཟེད་ཐོགས་པ་འདི་བསད་ན་སྤྱོད་པ་
 བརྗེ་པས། སྤྱོད་པ་འོག་ཀུན་དུ་ཞེས་པས། འོ་ན་ཆུ་ལ་འཕངས་དེ་བསད་དོ་

XLVI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙྰ་དུག་པ།

བྱས་ཤེས་ཀྱི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། ལྷས་བྱིན་
 ནི་སྤང་བ་དང་ཚོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཁོ་ན་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་འདབ་
 ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱང་ཡང་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་ཁྲམས་གསུམ་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་མཆོད་
 ཡུལ་བྱེད། ད་ཉི་མ་རྒྱལ་ན་གཞན་ལ་གཟི་བྱིན་མི་འབྱུང་བས། དེ་འཛོམས་པ་ལ་
 འབད་དགོས་སྟུང་གྱིས་དང་ཕྱ་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རེག་དུག་སྦྱར་དེ་རང་
 གི་སེན་མའི་ཆེ་ལ་བཟུང་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསུམ་ལྟར་བྱས་ནས་ཞབས་
 ལ་བྱགས་དེ་སྦྱུ་ལས་མི་ངན་པས་ཕྱག་གོ་སྟུང་མྱེ། སྐར་གྱི་ལ་མོགས་པས་གཉིན་
 རྣམས་ལ་སྦྱས་པ། བདག་ནི་སངས་ཀྱིས་ལ་གདུག་པ་དང་གནོད་པའི་སྤྲིག་ལྷོ་བས།
 དེ་རིང་ཞབས་ལ་བསྟུད་དེ་ཕྱག་འཚལ་བས་རང་རེ་འདོང་ངོ་ཞེས་གཉིན་རྣམས་
 འབྲིད་དེ་གྱིས་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱིན་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་དུག་བྱགས་པས། སངས་
 ཀྱིས་ཀྱི་ཞབས་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་བསེལ་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་པའི་འོག་
 ས་ལས་མི་སྦྱར་དེ་ཀྱང་པ་དུག་ཀྱང་ཅིང་སྐད་ཆེན་པོ་འདོན་ཞིང་བདག་ཆོག་གོ་ཟེར།
 དེའི་སྤྲིག་པ་སྐད་ཅིག་ལ་དོ་ཇི་ལྟ་བུས་བཅོམས་པའི་ཕྱིར་དཔུལ་བའི་མེ་ཆེན་པོ་
 རབ་དུ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྦྱང་ངོ་། དེར་ཀྱན་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་པ་ལ་བཀའ་སྦྱུལ་
 པ་སྤོན་གོང་ཁྱེར་དགོ་བའི་དབྱངས་སུ། གྱིལ་པོ་ཡིད་བཟང་ལ་བྱ་བྱས་ཤེས་བྱ་བ་
 དང་། བྱས་མི་ཤེས་བྱ་བ་གཉིས་བྱུང་བར། བྱས་ཤེས་ནི་རང་གི་གོས་གྱིན་སོགས་
 ཟས་ནོར་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་གཏོང་། སྦྱན་གཞིན་པ་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱི་པ་ནོར་བགོས་
 ལས་མིན་པ་ཕྱ་བོ་གཅིག་པོ་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་མེད་ཟེར། སྦྱིན་པ་རྣམས་འཕྲོག་

པར་བྱེད། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སློ་གྲོས་དབྱངས་ཞེས་པ། བྱས་ཤེས་ལ་མག་ནས་ཁོང་
 རང་གི་བྱ་མོ་དག་མ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེར་བར་བྱས།
 ཡབ་ཡིད་བཟང་ཀྱང་དགའ་ནས་ལེན་པར་འདོད། བྱས་ཤེས་ནི་དབྱུལ་འཕོངས་
 རྣམས་ལ་གཏོང་ཕྱིར་གྱུ་མཚོར་རིན་ཆེན་ལེན་པར་གྱུ་གཟིངས་སྤྱུ་ཞུགས། གཞན་
 ཡང་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་། སྤང་ཤིང་འབྲན་སེམས་ངན་ཀྱང་གུས་གུས་བྱས་པས་
 བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་ཇེས་སྤྱུ་འབྱངས། འདོད་པའི་རྒྱུང་གིས་རིན་ཆེན་སྤྲིང་དུ་སྟེབས།
 ཚོང་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་འདོད་ཀྱིས་གྱུ་ཁྲེངས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་ས་གཞི་རི་བའི་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་འཕྱབར་གདུམ་སྟེ་རས་མས་མདུད་པ་བཅིངས་ལོག་ཡོང་བའི་
 ཆོ། རིན་ཆེན་མང་བའི་སྟེང་གྱི་གྲུ་གུམ་པར་རྒྱུང་ཆེན་པོས་གྱུ་ཞིག། བྱས་ཤེས་གྱི་
 ཤིང་དུས་བརྒྱུང་། སྤྱན་གྱི་བ་དུ་འཁུལ་ནས་གྱུ་མཚོ་ལས་སྟོལ་ཐུབ་སྟེ། ངལ་དུ་བ་
 ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཆོ། སྤྱན་ངན་བྱས་མི་ཤེས་གྱི་སྤང་བའི་སེམས་དང་འཕྱ་
 བར་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྟེས་པ་བཅས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་
 མིག་གཉིས་ལ་མཚན་བཅུགས་ནོར་བུ་རྣམས་འཁྲེར་ནས་ཡུལ་དུ་འགྲོགས་པར་
 ཕྱིན། བྱས་ཤེས་ནི་ཉི་མ་དག་ཅན་གྱི་ཟེན་པ་བཞིན་སྤྱུག་བསྟེན་ཞིང་། དབྱུལ་
 འཕོངས་རྣམས་ལ་སྟོན་པས་རེ་བ་བསྐྱང་བར་འདོད་ཀྱང་དོན་མ་གྲུབ། དེ་ལོང་བ་
 བདག་འཚོ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པས་དགོས་པ་ཅི། དེ་ནི་ནོར་ཟད་སྟེ་བོ་སྤང་ཞིང་།
 རང་ཉིད་ཁྲེངས་གྲུལ་ཞི་བ་སྟེན་པར་འོས་སོ་སྟེས་དལ་བྱས་ཕྱིན་པས་གྱུ་ལ་པོ་སློ་
 གྲོས་དབྱངས་ཀྱི་གོང་ཁྲེང་དང་ཉེ་བར་སྟེབས། བསྐྱང་སྟོང་བའི་ཁང་པར་ཅུང་ཟད་
 བསྟན། དེར་གྱུ་ལ་པོ་སློ་གྲོས་དེས་སྟེད་མོས་ཚལ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་པས་ལོང་བ་
 དེ་མཐོང་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སློ་གྲོས་མཚན་བཟང་པོ་དང་སྟེན་པ་སྤྱི་མཐོང་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་
 དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བྱ་མོ་དེ་ལ་གྱུ་ལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་

རང་གང་དགའ་བ་ཞིག་འདམས་ཤིག་གསུངས་པས། ཡོང་བ་འབྱམས་པ་དེ་
 གདམས་ཞེས་བཞེད་པས་ཡབ་ཁྲིམ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ཐམས་ཅད་བདང་ནས་ཡོང་སྤང་
 འདམས་ཞེས་བྱ་མོ་ཕྱིར་བཏོན། དེ་ནས་བྱ་མོས་ཡོང་བ་སྤྱིང་ཚལ་དུ་བཞག་ནས་ཁ་
 ཟས་སྤངས་ཤིང་དྲི་ཤུ་གཡོག་ལ་བཅོན། མ་ཞིག་ཡུན་རིང་ཟས་མ་འབྱོར་བས་
 ཡོང་བ་བཀྲེས་སྐྱོམ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཆོ་གྱུ་པའི་བྱ་མོ་སྤྱིབས་པར་སྤྱིས་པ།
 ཁྱོད་བདག་ཞིབ་སྒྲིན་དུ་མི་བྱེད་གྱུ་ལ་པོ་ཡངས་པའི་སྤྱན་ལྗན་ནིམས་བདང་ནས་ང་
 ཡོང་བ་འདམས། གཡོན་ཅན་མ་ཁྱོད་དེ་འབྱོར་ནས་བདག་ལ་འཇོང་བ་མི་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནམ་ཞེས་སྤྱིས་པས། བྱ་མོས་འདར་ཞིང་སྤྱན་པའི་ངག་གིས་སྤྱིས་པ། མགོན་
 པོ་ཁྱོད་པའི་ཆོག་གིས་མདའ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ཅིག། ཁྱོད་ནི་ལྟར་ཤེས་ཤིང་དྲི་ཤུ་
 བཏོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། བཏོན་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་གཅིག་གསལ་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་བཞེད་པས་སྤྱན་གཅིག་བསྐྱེད་ལྟར་རབ་དུ་གསལ་བར་གྱུར། དེ་ལ་བྱས་
 ཤེས་ལ་མཚན་ཏེ་རང་གི་བྱུང་ཚུལ་ནིམས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱན་ཟླ་བྱས་
 མི་ཤེས་ལ་འཁྲིན་སེམས་དང་མི་དགའ་བའི་ནིམ་འབྱུར་ཅམ་མེད། དེ་བཏོན་ན་
 མིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བཞེད་མ་ཐག་སྤྱན་གཉིས་ཀ་ཤིན་དུ་
 གསལ་བར་གྱུར། དགོ་མ་རབ་དུ་དགའ་ནས་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་
 གྱིས་བཤད་པས་མགྱ་ནས་བྱས་ཤེས་དང་རང་གི་བྱ་མོ་རབ་དུ་མཚོད་ཅིང་བྱས་
 ཤེས་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པར། ཞབས་ལ་སྤྱི་པོས་གདུགས་ཤིང་དགའ་མགྱ་
 ཡི་རངས་ཤིང་གྱུ་མིན་ཀྱི་གནས་ལ་བཀོད། ཇོ་ཆ་མེད་པའི་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་
 གཡོ་གྱིས་རབ་དུ་དྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞབས་ལ་གདུག་ཅིང་སེམས་འཁྲུ་བས་
 གསོད་པའི་བསམ་ངན་ཡིད་ལ་སྤྱིས་པས་ཀྱི་དྲུང་བདག་བསྐྱེགས་བདག་བསྐྱེགས་
 ཞེས་སྐད་ཅིག་ལ་དབྱེད་པར་རྒྱངས། དེ་ཉིད་ལྟས་བྱིན་འདི་ཡིན་ནོ། བྱས་ཤེས་དེ་

ང་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ཤིངས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངན་པ་ལ་ཡིད་
འབྱུང་ཞིང་སངས་གྲུ་ལ་ཇེས་སྤྲུལ་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ནི་བཙུན་འགུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་
དུ་གསུངས་སོ། མཛེད་བགྱིད་པག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། བྱས་ཤེས་ཀྱི་དོགས་
བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲོག་གིན་བྱས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་
ཞེས་གསུངས་པོ།

XLVII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་བདུན་པ།

ས་ལའི་སྤང་པོའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཙུན་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་གྱུ་པོ་ཀོ་ས་ལའི་བདག་པོའི་ཚལ་ན་དགོ་
སྤང་གི་ཆོག་ས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགོ་བའི་ཆོས་འཛིན་དེན་གསུམ་པོ་རབ་དུ་
དགོ་ལ་སྤོར་བ་ལྟོན་པའི་ཆོ། ལྷན་གྱུ་པོ་གྱུ་མཛེད་བྱ། ལྟོབས་དང་། ལྟོབས་
དང་། དབྱུགས་དང་། དབྱུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་སྤྲུལ་བཞི་དང་། སྤང་མི་མངོན་དགའ་
སོགས་ལྷན་པོ་མོ་ནིས་ས་མའི་གཞུགས་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་ཉན་དུ་འདུས་པའི་ཆོ།
ཀོ་ས་ལའི་གྱུ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་ཀྱང་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་ལྟེ། གདུགས་དང་ཇི་ཡབ་
སོགས་ཕྱིར་སྤྲོག་ནས་གསུམ་པས་ལྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཛལ་བར། མི་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་གྱུ་པོ་ལ་ལྷང་བ་དང་། ཕྱག་དང་། ལམ་གོ་སྐབས་བྱེད་པ་ལ། ལྷན་
བྱ་བཞི་པོ་ནི་སྤོར་སངས་གྲུ་ལ་ཁོར་བ་འཛིན་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྤྲུང་
ནིས་ལ་ཆོས་ཉན་པར་སྤང་མོས་བསྐྱེད་ཀྱང་ལྷན་བདེ་བ་དང་འབྱོར་པ་ལ་ཆགས་
ནས་ཆོས་ཉན་དུ་ས་ཕྱིན། སྐབས་འདིར་སྤང་མོས་བསྐྱེད་ནས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་ཆོས་

ཉན་ཅིང་གས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། གྱུ་པོ་ལ་ཕྱག་དང་
 གས་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པས། གས་ལ་གྱུ་པོས་ཀྱང་འགྲམ་དུ་ནྟེ་འགྲུར་མེད་
 པ་ལྟར་བྱས། ཕྱགས་ལ་དེ་དག་ལ་ཆད་པ་འབེབས་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོ་སྤྲོས།
 མཐར་མེ་མོར་འགོ་བའི་ཆོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གས་ལ་གྱུ་པོ་ལ་ཞལ་འཇུག་
 མཛེད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཁོང་ཁྱོད་དྲུལ་གྱིས་གང་བཞིན་དུ་ཆོས་
 ཉན་ཀྱང་དགོ་བའི་གཟུགས་བརྟན་རྒྱུང་དུ་འང་འཆར་མི་ཐུབ་གསུངས་པ་དོན་གོ་
 ཡང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་མ་སངས་པར། རང་གི་འཁོར་ནྟེ་མས་ལ་ཞེག་དུ་མངགས་པ།
 མི་དེ་དག་ལས་དུ་ཟུངས་ཤིག་གསུངས། འཁོར་ནྟེ་མས་ཀྱིས་ལས་དུ་འགྲུགས་
 པས་ཀྱང་ནྟེ་མས་མཐའ་ལ་ཕྱིན་དེ་ཁྲོས་ནས་གཞོན་པ་བྱེད་དུ་གོ་ས་ལའི་ཐད་ཀྱི་
 བས་མཐའ་ཕྱིན་པ། སངས་གྱིས་ཀྱི་མཁེན་དེ་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་རྒྱར་དུ་བཏང་བས།
 ཀོ་ས་ལར་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འདུས་དེ་ཐོག་དང་མེར་བ་དྲག་པོ་འབེབ་པའི་ཆོ་མོ་འགལ་
 བས་ཐོག་མེར་ནྟེ་མས་མེ་དོག་གི་ཆར་དུ་སྤྱུར། ཡང་ཀྱང་ནྟེ་མས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་དང་
 དེའི་ཆར་པལས་པས། གྱུ་པོ་ལ་འེས་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆར་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཀྱང་
 ནྟེ་མས་ཁྲོ་བ་ཉམས་དེ་རང་གནས་སུ་སོང་། གས་ལ་གྱུ་པོ་ལ་འེས་པའི་བསྟོན་
 བསྟར་དཔག་མེད་འབྱེད་དེ་གྱུ་པོ་ལའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་མཛོད། དེར་དགོ་
 སྤྱོད་ནྟེ་མས་ཀྱིས་གྱུ་པོ་གས་ལ་གྱུ་པོ་སྟོབས་དང་དཔལ་འབྱོར་རབ་དུ་གྱིས་པ།
 ཚལ་ནྟེ་མས་ཀྱང་སྤྱི་ལའི་སྤོང་པོ་བྱར་ཤིང་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་བ། ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསོད་ནྟེ་མས་གང་གི་ཀྱི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྤྱུལ་པ།
 སྤོན་གོ་ས་ལ་འདིར་བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཞིང་ས་ཞིག་བྱུང་། དེས་རང་སངས་གྱིས་ཞིག་
 ལ་བྱར་རྒྱ་སོགས་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་མཛོད་པས། དེའི་རྒྱུང་ནད་སངས་ཤིང་མཉམ་
 པར་གྱུར། བསོད་ནྟེ་མས་དེས་གས་ལ་གྱུ་པོ་བྱར་ནས་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པར་གྱུར་དོ། གསུངས། དེར་གྱུ་པོ་དགའ་ནས་འབྱེད་པ་ཕུན་སུ་མ་ཚོགས་པས་
 རབ་དུ་མཆོད་ནས། སྤོན་དགོ་བ་རྒྱུད་པས་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་ཐོབ་ན། ད་བསོད་
 ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པས་ཚོགས་ཇོགས་དེ་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོད་པ་ཐོབ་
 བས་སྒྲུམ་པ་ལ། བཀའ་སྒྲུལ་པ། གྱུ་པོ་དགོ་བའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསགས་
 ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་མེད་ཀྱི། འཁོར་བའི་ལམ་ལ་འཁོར་མེད་འཇུག་པ་ལ་སྒྲ་མེད་བྱང་
 རྒྱུ་མི་འབྱུང་གི། སྤོན་ལྗོངས་འདིར་ནོར་ཆེན་ཞེས་པའི་དད་འབྱེད་ཕུན་སུ་མ་
 ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་པ་ལ་འཕངས་མེད་སྤྱོད་ཅིང་། ལྷགས་སྤྱེ་འགྲོ་ཉམ་ཐག་
 པའི་ཆེ་རང་སངས་གྱིས་ལྷ་བགྱུ་ལ་བསྐྱེན་བསྐྱར་ཆོས་པར་ཞུས། བང་མཛོད་ནས་
 འབྱུང་ཁ་ཟས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་ནམས་ཆོས་པའི་སྤྱོད་པ་གྱུ་ཆེན་པོ་གྱིན་ཆད་
 མེད་པ་བཏང་། རང་སངས་གྱིས་སྤྱོད་ལྷག་གཉིས་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ལ་བསྐྱེན་
 བཀའ་ཕུན་སུ་མ་ཚོགས་པས་མཉམ་པར་མཆོད། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དགོ་བའི་
 ཙུ་བ་ཆེ་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་གྱུ་ཙམ་དུ་འབྱུར་གྱི། སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་
 ལམ་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་དྲིང་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ནོར་ཆེན་དེ་ནི་ད་ལྟ་
 ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས། གསལ་གྱུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ནམས་བསོད་
 ནམས་བསགས་པའི་ང་གྱུ་ལ་དང་། ཁེངས་གྲགས་ཞི་ནས་དབེན་པར་རབ་དུ་ཞི་བའི་
 ཆོས་ལ་སྤྱོད་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་
 གསུངས་པའོ། མཛོད་བགྱུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་སྤྱི་ལའི་སྤོང་བའི་དྲེགས་
 བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོང་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་
 ཞེ་བདུན་པའོ།

XLVIII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་བརྟུན་པ།

དོན་ཀུན་གྱུ་བ་པའི་རྟོགས་བརྟུན་ནི།

བཅོས་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱིས་བྱེད་ཆལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་གསུང་
བའི་ཞོར་ཞིག་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། སྤྱོད་གྱིས་པོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་གྱུ་བ་བྱ་བ་
བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་གཏོགས་ལ། གྱི་མཆོད་ནང་གི་ཀླུ་གྱི་མཆོ་ཞེས་པའི་བྱ་དོན་
ཀུན་གྱུ་བ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་
འཕོས་ནས་མའི་གྱིས་པོ་དོན་གྱུ་བ་གྱི་བྱུང་སྟེ། དེ་སྟེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷས་གྱི་
འོད་གྱིས་ས་གཞི་བྱུང་བ་བྱུང་། ཆེ་བར་ལོངས་ནས་སྤྱོད་མའི་འཛིག་དོན་ཐམས་ཅད་
གསལ་པས་བྱུངས་ཅིང་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པ་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་སྟེང་མོས་ཆལ་དུ་
ཤིང་དེ་ལ་བཞུགས་ནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་པས་ལམ་དུ་མི་གད་པོ་གསུ་ཤིང་
འཁོགས་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། འཁོར་བའི་ལྷས་འདྲི་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པས་
ཐགས་སྟོ་ཞིང་། སྟེང་ཆལ་དུ་ལྟ་ཡང་མ་འདོད་པར་དལ་བྱས་ལོག་འོངས་པས་
ལམ་ན་མི་དབྱལ་འཕོངས་མཛེས་སྤྲུག་དང་བྲལ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་
སྤྱིང་ཇི་དྲག་པོས་བསམ་པ། གྱི་མ་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་དགས་གང་
བའི་སྟེང་ན་གཞན་ལ་སྤངས་བས། འཕྲོ་བ་དབྱལ་ཞིང་འཕོངས་པས་སྤྲུག་བསྟེན་
བ་འདི་དག་སྤྱོད་པ་བསྐྱམས་དེ་སེར་སྒྲ་བྱས་པའི་ནོམ་སྤྱོད་ཡིན། འདི་དག་ལ་
སྤྱོད་བཅི་སྟེར་བ་ཡང་སྤྱིག་པའི་ལས་སྤྱོད་པའི་འོས་ཡིན། དབྱལ་བ་འདི་དག་
བསྤངས་ཀྱང་དྲག་དུ་ལྟོགས་སྟོན་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི་གྱི་མ་བསོད་ནམས་མ་
བསགས་པ་ཡིན། འགྲོ་བ་དབྱལ་འཕོངས་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་གྱི་

མཚན་ནས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལེན་དུ་འགོ་འཛུགས། སྤལ་ཞུས་ཤིང་གནང་བ་ཐོབ་མེད་
 རོན་མཐུན་ཆོང་པ་མང་པོ་དང་བཅས་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཕྱིན། དེ་ནས་རིན་ཆེན་
 གླིང་དུ་སྦྱས་པ། བྱིད་མཆས་རིན་པོ་ཆེ་གང་འདོད་ཆོས་པ་བསྐྱས་ཤིག། བདག་
 ལ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་མེད། བྱིས་གྱི་མཛོད་ན་རིན་ཆེན་འོད་ལྡན་མང་པོ་ཡོད།
 བདག་ནི་ས་སྤེང་གི་དབུལ་འཕོངས་མཆས་གྱི་དོན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལེན་པ་
 ལ་འབད་བཅོན་བྱ་བ་ཡིན། གླུ་འི་གྱུ་པོ་གྱུ་མཚོའི་བྱིས་ན་བསམ་འཕེལ་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་སྤངས་ནས་འཇམ་བུ་གླིང་གི་འགོ་བདུལ་
 འཕོངས་མཆས་བདེ་སྦྱིད་ལ་འགོད་པར་འདོད། དེའི་བདེན་པས་བྱིད་མཆས་ང་དང་
 མ་འཕྲད་པར་མི་བདེ་བ་དང་འཕྲིགས་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་ངོ་གསུངས། སྤྱིང་
 སྟོབས་ཅན་དེ་ཆུ་པོལ་རྩལ་ཅམ་ལ་ཞག་བདུན། ཡོང་བུ་ཅམ་ལ་ཞག་བདུན་ཕྱུས་རྩལ་
 ཅམ་ལ་ཞག་བདུན། མགུལ་སྒྲིལ་ཅམ་ལ་ཞག་བདུན། ལུས་རྩལ་པར་ཞག་བདུན་བགྱིལ་
 ཅམ་ཕྱིན། དེ་ཐོན་ནས་སོ་དུག་ཅན་དང་མཐོང་བའི་དུག་ཅན་འཕྲད་པར་བྱམས་པ་
 སྒྲིལ་པས་དུག་ཅམས་ཞི། དེ་ནས་གཞོན་སྦྱིན་ཁྱོའི་འཕྲུག་པའི་གླིང་དུ་སྦྱེབས།
 བྱམས་པ་སྒྲིལ་པས་དེ་དག་ཞི་དུལ་གྱི་སྦྱས་པ་བྱིད་ཀྱི་བཞིན་དོན་སྦྱབ་ཅིང་མཐར་
 སངས་གྱིས་ཐོབ་པས་བདག་ཅག་ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཟེར། དེ་ནས་
 འཇིགས་རུང་ཉམ་ང་སྦྱིན་པོའི་གླིང་དུ་སྦྱེབས་དེ་དག་ཀྱང་བྱམས་པས་རབ་དུ་
 མཚོད་ཅིང་ཐུག་པ་ལ་བཀལ་ནས་སྒྲིལ་ཅིག་ལ་གླུ་འི་པོ་བྱང་དུ་བསྐྱལ། དེ་ནས་བདེ་
 སྦྱིད་དང་དཔལ་འཕྱོར་རྣ་དང་མཉམ་པ་འདུག་ཀྱང་། ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོ་ངོའི་སྦྱ་
 མང་པོ་འདུག་པ་ཐོས་ནས་ཐེ་ཚོས་མེ། མདུན་དུ་གླུ་འི་བྱུ་པོ་བྱང་བ་མཆས་ལ་ཅི་
 ཡིན་དྲིས་པས། དེ་དག་ཀྱང་ཐུང་ན་དང་ཤུགས་རིང་འདོན་ཅིང་ཁའི་ཆུ་འདབ་ནག་
 དུག་གིས་བྱས་ནས་སྦྱས་པ། འདིར་གླུ་འི་གྱུ་པོའི་བྱུ་ཆོ་ཤོས་དོན་ཀྱན་གྱུ་པ་པ་

ཅེས་བྱ་བ་ཚེ་འཕོས་པས་དེའི་སྤྱལ་བསྐལ་ད་དུང་མ་སངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བས།
 དོན་ཀུན་གྱུ་བ་པས་རང་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་ངོ་ཤེས་པས་དགའ་བ་དང་བཅས་ཀླུའི་ཕོ་
 བྱ་ཅུང་ཁྲ་གྱུ་ལ་དུང་དུ་བྱིན་པས། ཀླུ་གྱུ་ལ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ནས།
 བྱ་ཅུང་ཤོག་ཅེས་ཀུན་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར། དེར་མེད་ཕྱར་སྤྱེས་པའི་གདམ་
 དང་། གྱི་མཚོར་འོང་བའི་གྱི་ཀྱེན་ནོམས་བཤད་པས་ཀླུའི་གྱུ་པོས་སྤྱེས་པ།
 བྱ་བདག་གིས་མགོ་བའི་གྱིན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བྱ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་དུ་བསྐྱམས་ལ།
 འབྲས་བྱ་མེད་པར་མ་ཞོག་པར་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་ཆེན་པོ་མཛོད་ལ་སྤྲར་བདག་ལ་
 ཅུར་སྤྱིན་ཞིག་ཞེས་གཙུག་གི་ནོར་བྱ་བཀོལ་ནས་ཕྱལ། དོན་ཀུན་གྱུ་བ་རབ་དུ་དགའ་
 སྤྱི་ཕྱིར་འོག་གྱུ་གཟིངས་དང་ཉི་ཤར་སྤེལ་པའི་ཆོ་གྱི་མཚོའི་རྩྭ་མཐོང་ནས།
 ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བྱ་དེ་ཅི་འདྲ་སྟོན་ཟེར་བར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་དུང་
 པོས་ལག་པ་གདངས་ནས་བསྟན་པས། ནོར་བྱ་ཉི་མའི་འོད་ལྗང་འབར་བ་མཐོང་
 ནས་ལྷ་དེ་ཕྱག་དོག་གི་ལག་པའི་ཐལ་མོ་བསྐྱེད་ནས་ནོར་བྱ་གྱི་མཚོའི་གཏིང་དུ་
 ཤོར། ངས་ཤིན་དུ་དགའ་བས་སྐྱབ་པའི་ནོར་བྱ་འཛུང་བས་བསྟན་པ། ཀྱི་མ་ཁྱེད་
 ཀྱི་སྤང་བས་སྤིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་འདི་མི་རུང་། གཞན་ལ་བྱེད་པར་འཕགས་པ་
 མཐོང་ན་འགྲན་སེམས་དང་སྤང་སེམས་བྱེད་པ་འདི་བསེལ་བསེལ་འདྲ་ཡང་སྤར་
 བའི་མེས་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྤོབ་དང་མགུ་བ་བསྤྱེད་ན་བསོད་ནསས་
 དང་གྲགས་པ་ག་ཕྱར་ལྗང་དཀར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་བསྐྱེད་པའི་ཡིན།
 ལྷ་ནོམས་བདག་གི་ནོར་བྱ་སྤངས་གསུངས། གལ་སྟེ་མི་ལྟེར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་གྱི་
 མཚོ་འདི་སྐྱམ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཡང་ཡང་སྤྱེས་ཀྱང་མ་སྤྱིན་པས། བྱི་བྱིན་གྱི་
 སྤྱི་ཤུགས་སྤྱུལ་པའི་སྟོད་རི་བྱའི་ཁྱེད་པ་ལྷ་བྱ་བདད་པ་དེས་གྱི་མཚོ་ལས་ཆ་
 སྤངས་ནས་བར་སྤང་ལ་གཏོར་བས་གྱི་མཚོའི་གསུམ་གཉིས་སྐྱམ་སྟེ་གསུམ་ཆ་

ལུས་པར། གྲི་མཚོའི་ལྷ་ནི་མས་འཛིགས་ནས་ནོར་བུ་ཕུལ། དེ་ནས་དོན་མཐུན་ནི་མས་
 དང་འབྲེགས་ནས་ལོག་འོང་བས་འདོད་པའི་སྤྱང་གིས་སྤྱར་དུ་བབྱོད་དེ་རང་
 གི་ཕ་གྲོལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཟློད་ཅིང་རབ་དུ་མཁུ། དེ་ནས་ནོར་བུ་གྲོལ་མཚན་
 གྱི་ཅེ་ལ་བདགས། ཕྱགས་ཀུན་དུ་གདམ་བསྐྱབས་དེ་བདག་གིས་དཀའ་བས་འབད་
 པ་འདི་གཞན་དོན་ཁོ་ལས་རང་དོན་མ་ཡིན། བདེན་པ་དེས་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་
 མསས་ཅད་དབུལ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་སྤྱིད་དང་ལུན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིང་ཇི་བཅེ་
 དང་སྒྲིང་སྟོབས་ཀྱི་གདོར་ཆེན་པོ་དེས་དེ་སྐད་བཞེད་མ་ཐག་ས་གཞི་མཐའ་དབུས་
 མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་ཕྱོགས་མསས་ཅད་དུ་བབས་ནས། སྒྲིང་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་
 བདེ་བས་ཚིམས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡང་སྤྱར་པ་སྤྱུག་གི་བཀའ་
 བཞིན་ཕུལ་ལོ། དེའི་དུས་ཀྱིས་གྲོལ་པོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་འདི་
 ཡང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛེད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས།
 དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྟོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མེངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་
 ཉིད་གོ་བདེ་བར་བསྐྱས་པ་ལྷེ་ཞེ་བཟྱ་དཔའོ།

XLIX.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙྰ་དག་པ།

སྤྱང་པོ་ཙྰ་གྲི་རྟོགས་བཞེད་ནི།

བཙོན་ལུན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ནགས་ལྗོངས་སུ་གྲི་བའི་ཆོ། བྱིས་བདག་
 ལོགས་པ་རབ་སད་ཞེས་པར་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱང་། དེ་སྤྱིས་པའི་ཉིན་སྤྱང་
 པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་སྤྱིས། མཛེད་ནི་མས་ཀྱང་

XLVI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙྰ་དུག་པ།

བྱས་ཤེས་ཀྱི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལྷས་བྱིན་
 ནི་སྤང་བ་དང་ཚོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞོད་པ་ཁོ་ན་བྱེད་ཅིང་། ཤྲུག་འུ་ལྷས་
 ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྲུལ་ཡང་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་མཚན་
 ཡུལ་བྱེད། ད་ཉི་མ་རྒྱབ་ན་གཞན་ལ་གཞི་བྱིན་མི་འབྱུང་བས། དེ་འཛོམས་པ་ལ་
 འབད་དགོས་སྟམ་ང་གྱིས་དང་ཕྱ་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རེག་དུག་སྦྲར་ཏེ་རང་
 གི་སེམས་འདི་ཙྰ་ལ་བཟུང་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསུལ་བྱས་ནས་ཞབས་
 ལ་བྱུགས་ཏེ་སྤྱུ་ལས་མི་ངན་པས་ཕྱག་གོ་སྟམ་སྟེ། སྐར་གྱིས་ལ་སོགས་པས་གཉེན་
 ཅོམས་ལ་སྦྱས་པ། བདག་ནི་སངས་གྱིས་ལ་གདུག་པ་དང་གཞོད་པའི་སྤྲུག་སྟེ་བས།
 དེ་རིང་ཞབས་ལ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱག་འཚལ་བས་རང་རེ་འདོང་ངོ་ཞེས་གཉེན་ཅོམས་
 འཁྲིད་དེ་གྱིས་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱིན་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་དུག་བྱུགས་པས། སངས་
 གྱིས་ཀྱི་ཞབས་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་བསེལ་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་པའི་འོག་
 ས་ལས་མེས་སྦྲར་ཏེ་ཀྱང་པ་དུག་ཅིང་སྐད་ཆེན་པོ་འདོན་ཞིང་བདག་ཆོག་གོ་ཟེར།
 དེའི་སྤྲུག་པ་སྐད་ཅིག་ལ་དོ་ཇི་ལྟ་བུས་བཅོམས་པའི་ཕྱིར་དབྱེད་པའི་མེ་ཆེན་པོ་
 རབ་དུ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྦྱང་ངོ་། དེར་ཀྱན་ལ་མཚན་པར་གྱུར་པ་ལ་བཀའ་སྦྱུལ་
 པ་སྤྲོན་གྲོང་བྱེད་དགོ་བའི་དབྱངས་སུ། གྱིས་པོ་ཡིད་བཟང་ལ་བྱ་བྱས་ཤེས་བྱ་བ་
 དང་། བྱས་མི་ཤེས་བྱ་བ་གཉིས་བྱུང་བར། བྱས་ཤེས་ནི་རང་གི་གོས་གྱིན་སོགས་
 ཟས་ནོར་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་གཏོང་། སྦྱིན་གཞིན་པ་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱི་ཡ་ནོར་བགོས་
 ནས་མིན་པ་ཕྱ་བོ་གཅིག་པོ་ལ་སྦྲེར་བའི་དབང་མེད་ཟེར། སྦྱིན་པ་ཅོམས་འཕྲོག་

པར་བྱེད། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སློ་གྲོས་དབྱངས་ཞེས་པ། བྱས་ཤེས་ལ་མག་ནས་ཁོང་
 རང་གི་བྱ་མོ་དག་མ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལྟར་བར་བྱས།
 ཡབ་ཡིད་བཟང་ཀྱང་དགའ་ནས་ལེན་པར་འདོད། བྱས་ཤེས་ནི་དབྱུང་འཕྲངས་
 རྣམས་ལ་གཏོང་ཕྱིར་གྱི་མཚོར་རིན་ཆེན་ལེན་པར་གྲག་གཟིངས་སུ་ཞུགས། གཞན་
 ཡང་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་། སྤང་ཤིང་འགྲན་སེམས་ངན་ཀྱང་གུས་གུས་བྱས་པས་
 བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་ཇེས་སུ་འབྲངས། འདོད་པའི་རྒྱུད་གིས་རིན་ཆེན་སྒྲིང་དུ་སྦྲེབས།
 ཚོང་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་འདོད་ཀྱིས་གྲག་ཁེངས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་ས་གཞི་རི་བའི་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་བརྒྱ་འཕུ་བར་གདུམ་ལྟེ་རས་མས་མདུད་པ་བཅིངས་ཡོག་ཡོང་བའི་
 ཆོ། རིན་ཆེན་མང་བའི་ལྟེད་ཀྱི་གྲུ་གུས་པར་རྒྱུད་ཆེན་པོས་གྲག་ཞིག། བྱས་ཤེས་ཀྱི་
 ཤིང་དུས་བཟང་། སྤྲན་གྱི་བ་དུ་འཁུར་ནས་གྱི་མཚོ་ལས་སྦྲེལ་ཐུབ་ལྟེ། ངལ་དུ་བ་
 ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཆོ། སྤྲན་ངན་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བའི་སེམས་དང་འཕྱ་
 བར་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྦྱིས་པ་བཅས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་
 མིག་གཉིས་ལ་མཚོན་བཅུགས་ནོར་བུ་རྣམས་འཁྱེར་ནས་ལྷུ་ལ་དུ་འབྱོགས་པར་
 ཕྱིན། བྱས་ཤེས་ནི་ཉི་མ་དག་ཅན་གྱི་ཟིན་པ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིང་། དབྱུང་
 འཕྲངས་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པས་རེ་བ་བསྐྱང་བར་འདོད་ཀྱང་དོན་མ་གྲུབ། དེ་ཡོང་བ་
 བདག་འཚོ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པས་དགོས་པ་ཅི། དེ་ནི་ནོར་ཟད་སྦྱོ་བོ་སྤང་ཞིང་།
 རང་ཉིད་ཁེངས་གྲག་ཞི་བ་སྦྱབ་པར་འོས་སོ་སྦྱུང་དལ་བྱས་ཕྱིན་པས་གྱུ་ལ་པོ་སློ་
 གྲོས་དབྱངས་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་དང་ཉེ་བར་སྦྲེབས། བསྐྱང་སྦྱོང་བའི་ཁང་པར་ཅུང་ཟད་
 བསྐྱེད། དེར་གྱུ་ལ་པོ་སློ་གྲོས་དེས་སྦྱིད་མོས་ཚལ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་པས་ཡོང་བ་
 དེ་མཐོང་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སློ་གྲོས་མཚན་བཟང་པོ་དང་སྦྱིབ་སྤྲུལ་མའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་
 དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བྱ་མོ་དེ་ལ་གྱུ་ལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་

རང་གང་དགའ་བ་ཞིག་འདམས་ཤིག་གསུངས་པས། ལོང་བ་འབྱུངས་པ་དེ་
 གདམས་ཞེས་བཞེད་པས་ཡབ་ཁྲིམ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ཐམས་ཅད་བདང་ནས་ལོང་སྤང་
 འདམས་ཞེས་བྱ་མོ་ཕྱིར་བཞེད། དེ་ནས་བྱ་མོས་ལོང་བ་སྤྱོད་ཆལ་དུ་བཞག་ནས་ཁ་
 ཟས་སྤངས་ཤིང་དྲིལ་དུ་གཡོག་ལ་བཅུན། རྩམ་ཞིག་ཡུན་རིང་ཟས་མ་འབྱོར་བས་
 ལོང་བ་བཞེས་སྒྲིམ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཆོ་གྱུ་པོའི་བྱ་མོ་སྤྱོད་པས་པར་སྤྱོད་པ།
 རྒྱུ་བདག་ཞིབ་སྒྲིལ་དུ་མི་བྱེད་གྱུ་ལ་པོ་ཡངས་པའི་སྤྱན་ལྷན་རྩམས་བདང་ནས་ང་
 ལོང་བ་འདམས། གཡོན་ཅན་མ་རྒྱུད་དེ་འབྱོར་ནས་བདག་ལ་འཛེལ་བ་མི་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནམ་ཞེས་སྤྱོད་པས། བྱ་མོས་འདར་ཞིང་སྤྱན་པའི་ངག་གིས་སྤྱོད་པ། མགོན་
 པོ་ཁྲོ་བའི་ཆོག་གིས་མདའ་དེ་ལྷར་མ་མཛེད་ཅིག། རྒྱུ་ནི་ལྷར་ཤེས་ཤིང་དྲིལ་དུ་
 བཞེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། བདེན་པ་དེས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་གཅིག་གསལ་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་བཞེད་པས་སྤྱན་གཅིག་བསྐྱེད་ལྷར་རབ་དུ་གསལ་བར་གྱུར། དེ་ལ་བྱས་
 ཤེས་ལ་མཚན་དེ་རང་གི་བྱུང་ཚུལ་རྩམས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྷ་ན་ཡང་སྤྱན་ཟླ་བྱས་
 མི་ཤེས་ལ་འཁོན་སེམས་དང་མི་དགའ་བའི་རྩམ་འབྱུར་ཅུ་མེད། དེ་བདེན་ན་
 མིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བཞེད་མ་ཐག་སྤྱན་གཉིས་ཀ་ཤིན་དུ་
 གསལ་བར་གྱུར། དགོ་མ་རབ་དུ་དགའ་ནས་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་
 གྱུས་བཤད་པས་མགྱུ་ནས་བྱས་ཤེས་དང་རང་གི་བྱ་མོ་རབ་དུ་མཚོད་ཅིང་བྱས་
 ཤེས་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པར། ཞབས་ལ་སྤྱོད་པོས་གདུགས་ཤིང་དགའ་མགྱུ་
 ཡི་རངས་ཤིང་གྱུ་མིན་ཀྱི་གནས་ལ་བཀོད། ཇོ་ཆ་མེད་པའི་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་
 གཡོ་གྱུས་རབ་དུ་དུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞབས་ལ་གདུག་ཅིང་སེམས་འཕྲུ་བས་
 གསོད་པའི་བསམ་ངན་ཡིད་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཏུང་བདག་བསྐྱེད་པས་བདག་བསྐྱེད་པས་
 ཞེས་སྤྱོད་ཅིག་ལ་དབྱེད་པར་རྒྱུངས། དེ་ཉིད་ལྷས་བྱིན་འདི་ཡིན་ནོ། བྱས་ཤེས་དེ་

ང་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ཤིངས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངན་པ་ལ་ཡིད་
འབྱུང་ཞིང་སངས་གྲུ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིབ་
དུ་གསུངས་སོ། མཛེད་བགྱིད་པག་བསམ་འཁྲི་བེད་ལས། དུས་ཤེས་ཀྱི་དོགས་
བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲོག་གིས་བྱས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་དུས་པ་ཉེ་
ཞི་དུག་པ་འོ།

XLVII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་བདུན་པ།

ས་ལའི་སྤྲོང་པོའི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཙུག་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་གྱུ་པོ་ཀོ་ས་ལའི་བདག་པོའི་ཚལ་ན་དག་
སྤྲོང་གི་ཆོག་ས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དག་བའི་ཆོས་འཛིན་ཉེན་གསུམ་པོ་རབ་དུ་
དག་ལ་སྤྲོང་བ་ལྟོན་པའི་ཆོ། ལྷའི་གྱུ་པོ་གྱུ་མཛོའི་བྱ། ལྟོབས་དང་། ཤིན་དུ་ལྟོབས་
དང་། དབྱགས་དང་། དབྱགས་ཆེན་པོ་ཞེས་སུ་བཞི་དང་། སྤྲོང་མི་མཛོན་དགའ་
སོགས་ལྷུ་པོ་མོ་ཤིངས་མིའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་ཉན་དུ་འདུས་པའི་ཆོ།
ཀོ་ས་ལའི་གྱུ་པོ་གསལ་གྱུ་པ་ཀྱང་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་ལྟེ། གཏུགས་དང་ངོ་ཡབ་
སོགས་ཕྱིར་སྒྲོག་ནས་གསུམ་པས་ལྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར། མི་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་གྱུ་པོ་ལ་ལྷང་བ་དང་། ཕྱག་དང་། ལམ་གོ་སྐབས་བྱེད་པ་ལ། ལྷའི་
བྱ་བཞི་པོ་ནི་སྤྲོན་སངས་གྲུ་ལ་འཁོར་བ་འཛིན་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྤྲུང་
ཤིངས་ལ་ཆོས་ཉན་པར་སྤྲོང་མོས་བསྐྱུལ་ཀྱང་ལྷའི་བདེ་བ་དང་འབྱོར་པ་ལ་ཆགས་
ནས་ཆོས་ཉན་དུ་མ་ཕྱིན། སྐབས་འདིར་སྤྲོང་མོས་བསྐྱུལ་ནས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་ཆོས་

ཉན་ཅིང་གྲུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། གྱུལ་པོ་ལ་ཕྱག་དང་
 གྲུས་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པས། གསལ་གྱུལ་ཁྲིས་ཀྱང་འགྲམ་དུ་ནྟེན་འགྱུར་མེད་
 པ་ལྟར་བྱས། ཐུགས་ལ་དེ་དག་ལ་ཆད་པ་འབེབས་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོ་སྦྱེས།
 མཐར་མོ་མོར་འགྲོ་བའི་ཚེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསལ་གྱུལ་ལ་ཞལ་འཇུག་
 མཛད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ། ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཁོང་ཁྲོའི་དུལ་གྱིས་གང་བཞིན་དུ་ཆོས་
 ཉན་ཀྱང་དག་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཆུང་དུ་འང་འཆར་མི་ཐུབ་གསུངས་པ་དོན་གོ་
 ཡང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་མ་སངས་པར། རང་གི་འཁོར་ནྟེན་ལ་སྒྲོག་དུ་མངགས་པ།
 མི་དེ་དག་ལ་མ་དུ་རྒྱངས་ཤིག་གསུངས། འཁོར་ནྟེན་ལ་མ་དུ་འགྲུགས་
 པས་ཀླུ་ནྟེན་མས་མཁའ་ལ་ཕྱིན་དེ་ཁྲིས་ནས་གནོད་པ་བྱེད་དུ་གོ་ས་ལའི་ཐད་ཀྱི་
 རྟེན་མཁའ་ཕྱིན་པ། སངས་གྱིས་ཀྱི་མཁའ་ཉི་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་མུར་དུ་བཏང་བས།
 གོ་ས་ལར་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འདུས་དེ་ཐོག་དང་སེར་བ་དྲག་པོ་འབེབ་པའི་ཚོ་མོ་འགལ་
 བྱས་ཐོག་སེར་ནྟེན་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་དུ་སྒྱུར། ཡང་ཀླུ་ནྟེན་ལ་མཚན་ཆ་དང་
 དེའི་ཆར་པ་བས་པས། གྱུལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆར་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཀླུ་
 རྟེན་མས་ཁྲོ་བ་ཉམས་དེ་རང་གནས་སུ་སོང་། གསལ་གྱུལ་ལྷ་ལ་འོས་པའི་བརྟན་
 བསྐྱར་དཔག་མེད་འབྱེད་དེ་གྱུལ་བའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་མཛོད། དེར་དག་
 སྤོང་ནྟེན་ལ་ཀྱིས་གྱུལ་པོ་གསལ་གྱུལ་སྟོབས་དང་དཔལ་འབྱོར་རབ་དུ་གྱིས་པ།
 ཚལ་ནྟེན་ལ་ཀྱང་སྒྲུ་ལའི་སྤོང་པོ་བྱར་ཤིང་སོགས་ལོངས་སྟོང་གིས་གང་བ། ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་གང་གི་གྱུ་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ།
 སྤྱོད་གོ་ས་ལ་འདིར་བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཞིང་ས་ཞིག་བྱང་། དེས་རང་སངས་གྱིས་ཞིག་
 ལ་བྱར་ཆུ་སོགས་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་མཛོད་པས། དེའི་རྒྱང་ནད་སངས་ཤིང་མཉེས་
 པར་གྱུར། བསོད་ནམས་དེས་གསལ་གྱུལ་དུ་གྱུར་ནས་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པར་གྱུར་ནི། གསུངས། དེར་གྱུ་པོ་དགའ་ནས་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་
 རབ་དུ་མཆོད་ནས། སྤོན་དགོ་བ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་ཐོབ་ན། ད་བསོད་
 ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པས་ཆོགས་ཆོགས་དེ་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཕྱུང་སྤོན་པ་ཐོབ་
 བས་སྒྲུམ་པ་ལ། བཀའ་སྒྲུལ་པ། གྱུ་པོ་དགོ་བའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསགས་
 ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་མེད་ཀྱི། འཁོར་བའི་ལམ་ལ་འཁོར་མེད་འཇུག་པ་ལ་སྒྲ་མེད་བྱང་
 རྒྱུ་མི་འབྱུང་གི། སྤོན་ཐོངས་འདིར་ནོར་ཆེན་ཞེས་པའི་དང་འབྱོར་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་ཞིག་གིས་སྤྱིན་པ་ལ་འཕངས་མེད་སྤྱོད་ཅིང་། ལྷག་སྤྱི་འགྲོ་ཉམ་ཐག་
 པའི་ཆེ་རང་སངས་གྱིས་ལྷ་བགྱི་ལ་བསྟེན་བསྐྱར་ཆོས་པར་ཞུས། བང་མཛོད་ནས་
 འབྱུང་ཁ་ཟས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་ནམས་ཆོས་པའི་སྤྱིན་པ་གྱི་ཆེན་པོ་གྱུན་ཆད་
 མེད་པ་བཏང་། རང་སངས་གྱིས་སྤོང་ཕྱག་གཉིས་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོགས་པ་ལ་བསྟེན་
 བཀའ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་མཉམ་པར་མཆོད། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དགོ་བའི་
 ཙམ་ཆེ་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱི་ཙམ་དུ་འབྱུར་གྱི། སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་
 ལམ་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་དྲིང་འཛིན་ཁོན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ནོར་ཆེན་དེ་ནི་ད་ལྟ་
 ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས། གསལ་གྱུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ནམས་བསོད་
 ནམས་བསགས་པའི་ང་གྱུ་ལ་དང་། ཁེངས་གྲགས་ཞིན་དཔེན་པར་རབ་དུ་ཞི་བའི་
 ཆོས་ལ་སྤོ་བར་གྱུར་ནི། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་
 གསུངས་པའོ། མཛོད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྤྱི་ལའི་སྤོང་པའི་དོགས་
 བཅོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོང་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་
 ཞེ་བདུན་པའོ།

XLVIII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་བརྟུན་པ།

དོན་ཀུན་གྱུ་བ་པའི་རྟོགས་བརྟུན་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱིས་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་གསུང་
 བའི་ཞོར་ཞིག་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། སྤོན་གྱིས་པོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་གྱུ་བ་བྱ་བ་
 བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་ལ། གྱི་མཚོའི་ནང་གི་ཁྲུ་གྱི་མཚོ་ཞིས་པའི་བྱ་དོན་
 ཀུན་གྱུ་བ་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྤྲིང་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་
 འཕོས་ནས་མིའི་གྱིས་པོ་དོན་གྱུ་བ་གྱི་བྱར་སྟེས། དེ་སྟེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷས་གྱི་
 འོད་གྱིས་ས་གཞི་བྱུ་བ་བྱང་། ཆེ་བར་ཡོངས་ནས་ལྷ་མིའི་འཛིག་དོན་ཐམས་ཅད་
 བྲགས་པས་བྱུ་བས་ཅིང་ཀུན་གྱིས་མཚོད་པ་བྱང་། སྐབས་ཤིག་སྟེང་མོས་ཚལ་དུ་
 ཤིང་དྲུ་ལ་བཞུགས་ནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་པས་ལས་དུ་མི་གད་པོ་གས་ཤིང་
 འཁོགས་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། འཁོར་བའི་ལྷས་འདི་ལ་སྤྲིང་པོ་མེད་པས་
 ཐུགས་སྟོ་ཞིང་། སྟེང་ཚལ་དུ་ལྷ་ཡང་མ་འདོད་པར་དལ་བྱས་འོག་འོངས་པས་
 ལས་ན་མི་དབྱལ་འཕོངས་མཛེས་སྟུག་དང་བྲལ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་
 སྤྲིང་ཇི་དག་པོས་བསམ་པ། གྲུ་མ་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་དཔག་གང་
 བའི་སྟེང་ན་གཞན་ལ་སྤངས་བས། འཚོ་བ་དབྱལ་ཞིང་འཕོངས་པས་སྟུག་བསྟུལ་
 བ་འདི་དག་སྟོན་པ་བསྟུལ་ས་ཏེ་སེར་སྒྲ་བྱས་པའི་མི་སྟོན་ཡིན། འདི་དག་ལ་
 སྤྲོད་བའི་སྟེར་བ་ཡང་སྟོན་པའི་ལས་སྟུག་པའི་འོས་ཡིན། དབྱལ་བ་འདི་དག་
 བསྤངས་ཀྱང་དག་དུ་ལྟོགས་སྟོན་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི་གྲུ་མ་བསོད་ནམས་མ་
 བསལ་པ་ཡིན། འགྲོ་བ་དབྱལ་འཕོངས་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་གྲུ་

མཚན་ནས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལེན་དུ་འགྲོའོ་སྟེ། སྔ་ལ་ཞུས་ཤིང་གནང་བ་ཐོབ་མྱེ
 རོན་མཐུན་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་བཅས་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཕྱིན། དེ་ནས་རིན་ཆེན་
 སྒྲིང་དུ་སྦྱས་པ། བྱིད་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་གང་འདོད་ཚོས་པ་བསྐྱས་ཤིག། བདག་
 ལ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་མེད། བྱིས་གྱི་མཛོད་ན་རིན་ཆེན་འདོད་ལྡན་མང་པོ་ཡོད།
 བདག་ནི་ས་སྤེང་གི་དབུལ་འཕོངས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལེན་པ་
 ལ་འབད་བཙོན་བྱ་བ་ཡིན། གྲུའི་གྱུལ་པོ་གྱུ་མཚོའི་བྱིས་ན་བསམ་འཕེལ་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་སྒྲུངས་ནས་འཛམ་བུ་སྒྲིང་གི་འགོ་བདུལ་
 འཕོངས་ཀྱིས་བདེ་སྦྱིད་ལ་འགོད་བར་འདོད། དེའི་བདེན་པས་བྱིད་ཀྱིས་ང་དང་
 མ་འཕྲད་བར་མི་བདེ་བ་དང་འཕྲིགས་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་ངོ་གསུངས། སྒྲིང་
 སྤྱོད་ས་ཙན་དེ་ཆུ་བོའ་རྩབ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན། ཡོང་བུ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན་པུས་རྩབ་
 ཙམ་ལ་ཞག་བདུན། མགུལ་སྒྲི་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན། ལུས་རྩབ་པར་ཞག་བདུན་བགྱིལ་
 ཀས་ཕྱིན། དེ་ཐོན་ནས་སོ་དུག་ཙན་དང་མཐོང་བའི་དུག་ཙན་འཕྲད་པར་བྱམས་པ་
 སྒྲིམ་པས་དུག་ཀྱིས་ཞི། དེ་ནས་གཞོན་སྦྱིན་ཁྱོ་ཞིང་འབྲུག་པའི་སྒྲིང་དུ་སྦྱོབས།
 བྱམས་པ་སྒྲིམས་པས་དེ་དག་ཞི་དུལ་གྱི་སྦྱས་པ་བྱིད་ཀྱི་བཞིན་དོན་སྦྱབ་ཅིང་མཐར་
 སངས་གྱིས་ཐོབ་པས་བདག་ཅག་ཀྱང་བྱིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཟེར། དེ་ནས་
 འཛིགས་རྩང་ཉམ་ང་སྦྱིན་པོའི་སྒྲིང་དུ་སྦྱོབས་དེ་དག་ཀྱང་བྱམས་པས་རབ་དུ་
 མཚོད་ཅིང་ཐུག་པ་ལ་བཀལ་ནས་སྒྲིམ་ཅིག་ལ་གྲུའི་པོ་བྱང་དུ་བསྐྱུལ། དེ་ནས་བདེ་
 སྦྱིད་དང་དཔལ་འཕྱོར་ལྟ་དང་མཉམ་པ་འདུག་ཀྱང་། ཐུག་བསྐྱུལ་གྱི་ཚོང་འཛི་སྒྲི
 མང་པོ་འདུག་པ་ཐོས་ནས་ཐེ་ཚོས་མྱེ། མདུན་དུ་གྲུའི་བྱུ་པོ་བྱང་བ་ཀྱིས་ལ་ཅི
 ཡིན་དྲིས་པས། དེ་དག་ཀྱང་ཐུང་ན་དང་གྲུགས་རིང་འདོན་ཅིང་ཁའི་ཆུ་འདབ་ནག་
 དུག་གིས་བྱས་ནས་སྦྱས་པ། འདིར་གྲུའི་གྱུལ་པོའི་བྱུ་ཆེ་ཤོས་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་

ཅེས་བྱ་བ་ཚེ་འཕྲོས་པས་དེའི་སྤྱུག་བསྐལ་ད་དུང་མ་སངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བས།
 རོན་ཀུན་གྱུ་བ་པས་རང་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་ངོ་ཤེས་པས་དགའ་བ་དང་བཙས་ཀླུའི་ཕོ་
 བྱང་ནང་ཀླུ་གྱི་ལ་དུང་དུ་ཕྱིན་པས། ཀླུ་གྱི་ལ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ནས།
 བྱ་ཚུར་ཤོག་ཅེས་ཀུན་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར། དེར་མིའི་བྱར་སྤྱེས་པའི་གདམ་
 དང་། གྱི་མཚོར་འོང་པའི་གྱི་རྒྱུན་རྣམས་བཤད་པས་ཀླུའི་གྱི་ཕོས་སྤྱེས་པ།
 བྱ་བདག་གིས་མགོ་བོའི་གྱིན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བྱ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་དུ་བསྐྱེམས་ལ།
 འབྲས་བྱ་མེད་པར་མ་ཞོག་པར་འགྲོ་བའི་རོན་གྱི་ཆེན་པོ་མཛོད་ལ་སྤྱར་བདག་ལ་
 ཚུར་སྤྱིན་ཞིག་ཞེས་གཙུག་གི་ནོར་བྱ་བཀོལ་ནས་ཕྱལ། རོན་ཀུན་གྱུ་བ་རབ་དུ་དགའ་
 རྩེ་ཕྱིར་ཡོག་གྱུ་གཟིངས་དང་ཉི་ཤེས་སྤྱེས་པའི་ཆེ་གྱི་མཚོའི་རྩྭ་མཐོང་ནས།
 ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བྱ་དེ་ཅི་འདྲ་སྤྱོད་ཟེར་བར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་དྲང་
 བོས་ལག་པ་གཏེངས་ནས་བསྟན་པས། རོན་བྱ་ཉི་མའི་འོད་ལྗང་འབར་བ་མཐོང་
 ནས་ལྷ་དེ་ཕྱག་དོག་གི་ལག་པའི་ཐམ་མོ་བསྐྱུན་ནས་ནོར་བྱ་གྱི་མཚོའི་གཏིང་དུ་
 ཡོར། ངས་ཤིན་དུ་དགའ་བས་སྐྱབ་པའི་ནོར་བྱ་འཛུལ་བས་བསྟན་པ། ཀྱི་མ་ཁྱེད་
 ཀྱི་སྤང་བས་སྤིག་པའི་ལས་ཀྱེད་པ་འདི་མི་ཅུང་། གཞན་ལ་ཁྱེད་པར་འཕགས་པ་
 མཐོང་ན་འབྲན་སེམས་དང་སྤང་སེམས་ཀྱེད་པ་འདི་བསིལ་བསིལ་འདྲ་ཡང་སྤར་
 བའི་མེས་བསྐྱེས་པ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྤོ་བ་དང་མགུ་བ་བསྐྱེད་ན་བསོད་ནམས་
 དང་གྲགས་པ་ག་བྱར་ལྗང་དཀར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་བསྐྱེས་པའི་ཡིན།
 ལྷ་རྣམས་བདག་གི་ནོར་བྱ་སྤངས་གསུངས། གལ་སྟེ་མི་སྟེར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་གྱི་
 མཚོ་འདི་སྐྱམ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཡང་ཡང་སྤྱེས་ཀྱང་མ་སྤྱིན་པས། བགྱི་བྱིན་གྱི་
 བློ་ཤུགས་སྤུལ་པའི་སྟོན་རི་བྱའི་ཁྱོད་པ་ལྷ་བྱ་བདད་པ་དེས་གྱི་མཚོ་ལས་ཆ་
 སྤངས་ནས་བར་སྤང་ལ་གཏོར་བས་གྱི་མཚོའི་གསུམ་གཉིས་སྐྱེ་གསུམ་ཆ་

ལུས་པར། གྱི་མཚོའི་ལྷ་ནི་མས་འཛིགས་ནས་ནོར་བུ་ཕྱུལ། དེ་ནས་དོན་མཐུན་ནི་མས་
 དང་འབྲེགས་ནས་ལོག་འོང་པས་འདོད་པའི་རྒྱུང་གིས་སྤྱར་དུ་བབྲོད་དེ་རང་
 གི་པ་གྱིལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་རབ་དུ་མགུ། དེ་ནས་ནོར་བུ་གྱིལ་མཚན་
 གྱི་ཆེ་ལ་བདགས། རྟོགས་ཀྱན་དུ་གདམ་བསྐྱབས་དེ་བདག་གིས་དཀའ་བས་འབད་
 པ་འདི་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལས་རང་དོན་མ་ཡིན། བདེན་པ་དེས་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དབུལ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་སྤྱིད་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོང་ཇི་བཅེ་
 དང་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེས་དེ་སྐད་བཞིན་མ་ཐག་ས་གཞི་མཐའ་དབུས་
 མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་རྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བབས་ནས། སྟོང་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་
 བདེ་བས་ཆོམས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡང་སྤྲར་པ་སྤྲུགྱུལ་གྱི་བཀའ་
 བཞིན་ཕྱུལ་ལོ། དེའི་དུས་ཀྱིས་གྱིལ་པོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་འདི་
 ཡང་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་རོ། མཛེད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།
 དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྟོགས་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མེད་འབྲེག་གིན་གྱིས་པ་རང་
 ཉིད་གོ་བདེ་བར་བསྐྱས་པ་སྟེ་ཞེ་བགྱིད་པའོ།

XLIX.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དག་པ།

སྤང་པོ་ཙན་གྱི་རྟོགས་བཞིན་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ནགས་ལྗོངས་སུ་གྱུ་བའི་ཆོ། བྱིས་བདག་
 ལེགས་པ་རབ་སང་ཞེས་པར་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བཞིག་བྱུང་། དེ་སྟེས་པའི་ཉིན་སྤང་
 པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་སྟེས། མཛེད་ནི་མས་ཀྱང་

ནོར་གྱིས་གང་། བུའི་མིང་ལ་སྤྲུང་པོ་ཅན་ཞེས་བཏགས་། དེ་ཆེར་ཡོངས་ནས་སྒྲ་བ་
 ལྟར་མཛེས་ཤིང་དཔའ་ཅིལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། དེའི་ཆོ་གྱུ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་
 བུ་མོ་ལུས་ཆོས་གོས་ཀྱི་དྲགས་དང་ལྡན་པ་ཅེག་སྒྲིམ་པ། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་ཞིག་སྒྲིམ་པར་མིང་ཡང་ཆོས་གོས་བུ་མོ་ཞེས་བྲགས་། རྒྱལ་བ་ཤིག་གཞིན་ནུ་
 སྤྲུང་པོ་ཅན་སྒྲིད་མོས་ཆལ་བལྟ་བུ་ཕྱིན། ཆོས་གོས་བུ་མོས་ཀྱང་སྒྲིད་ཆལ་དུ་ཕྱིན་
 པས། གཅིག་གི་གཅིག་མཐོང་བས་སོ་སོ་མཛེས་སྤྲུག་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་འདོད་
 པས་ངོ་ཆ་བྲལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སོ་སོར་སྟོན་ཅིང་། རང་རང་གི་གནས་སྤྱི་
 པས། གཉིས་ཀ་སོ་སོའི་གཟུགས་བྱད་ཡིད་ལ་དྲན་པས་གཉིད་ཀྱང་མི་ཁྲག་པར་
 གྱུར། དེ་ནས་སྤྲུང་པོ་ཅན་གྱི་པ་ལ་ལོ་གྱུས་བཤད་པས་པས་སྤྲོས་པ། བུ་འདི་ནི་
 ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་གྱུ་པོ་འདི་སྤྲོས་མོ་ཡིན། འདི་ལུ་ཅག་ལ་
 ཅིའི་ཕྱིར་འོང་། བྱང་བ་རྣམས་རང་མཉམ་སྒྲིད་ཆལ་ལ་ཆགས་ན་བདེ་བ་ཡིན། རྒྱུ་
 ཤིང་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་ན་བྱང་བ་རྣམས་ཆོག་པའི་གྱུ་ཡིན། གྱུ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བྱ་
 མོ་སྤོང་བའི་གཏམ་བཞེད་ཀྱང་མི་རུས། འོན་ཀྱང་པན་རྒྱུན་སྟོན་གྱི་ལས་དབང་ཡོད་
 ན་ངེས་པ་མེད། བུ་ཁྱོད་རང་ཡོན་དན་དང་ལྡན་པས་བཙུན་ཞིང་གྱུ་པོ་ལ་གསུ་
 པར་མཛོད་ཅེས་ཟེར། དེ་ནས་སྤྲུང་པོ་ཅན་གྱིས་རང་གི་སྤྲུང་ཆེན་མཆོག་ལས་
 གསེར་གྱི་མཆེ་བ་གཉིས་སྤྲུངས་ཏེ་འབྱེར་ནས་གྱུ་པོ་མཇལ་བར་ཞུས་ཏེ་བྲལ་
 བས་ཤིན་དུ་མཉེས། ང་ལ་གསེར་གྱི་བང་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་གསེར་
 ལ་དགའ་བ་མེད་མོད། ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་སྤྲུག་དང་སྤྲོ་མཁམས་པ་སོགས་ཡོན་དན་ལ་
 མགྲུབ་ཡིན་པས། འདོད་དོན་ཅི་ཡོད་སྤྲོས་ཤིག་ཕྱིར་བ་ཡིན་གསུངས་པས། སྤྲུང་
 པོ་ཅན་གྱིས་བུ་མོ་སྤོང་མ་རུས་པར། བདག་ནི་གྱུ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲན་རྒྱུར་གྱིས་བསྐྱང་
 དུ་གསོལ། ནོར་སོགས་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་ཞུས་ནས་ལོག་ཕྱིན། ཡང་དེ་

གཉིས་སོ་སོར་ཡིད་ལ་འབྲེང་ཞིང་ཕན་ཚུན་ནས་ཡང་ཇེས་མེད་དུ་བྱམ། དེ་ནས་
 གླང་པོ་ཅན་གྱི་གསེར་གྱི་མཆེ་བ་གསར་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་སྒྲུངས་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་
 འབྲུལ་ཞིང་། གངས་མཁའ་པས་བྱིད་པ་མཁའ་པས་འོས་ཤིང་འདྲ་ཆགས་པའི་
 ཆོག་བཞིན་ན་ཅུབ་མོར་སྐྱས་ཀྱང་ཀུན་མཁུ་ཞིང་། ཆོངས་པས་ངོ་བསྟོད་དང་
 ཞོགས་སྒྲོངས་སྐྱས་ན་འཇམ་པོར་བཞིན་ཀྱང་ན་བཅ་བའི་གྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེས་
 གངས་རིགས་པར་བཞིན་པ་ལ་གྱུ་ལ་པོ་མཁུ་ལྟེ་ཤིན་དུ་མཛེང་བས་ཁྱོད་ཡང་ཡང་
 གྱུ་ལ་པོ་བསྟེན་པ་ལ་དོན་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས། གུས་པས་འདུད་པ་ལ་བདག་
 གི་བང་མཛོད་རྣམས་སྦྱིན་ཀྱང་འགྲོད་པ་མེད་པས་ཅི་འདོད་སྦྱོས་ཤིག་གསུངས་
 པས། དེས་བདག་ལ་ཞོར་སོགས་དགོས་པ་མེད། དཔལ་ལ་བསྐྱེད་ནས་འདོད་
 དོན་ངེས་པར་གནང་ན་མཆོག་ཡིན་ཞུས་པས། འོ་ན་ཅི་འདོད་སྦྱོས་ཤིག་གསུངས་
 པར། བདག་ལ་གྱུ་ལ་པོའི་བྱ་མོ་སྒྲུངས་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོས་བསམ་པ། མ་སྦྱིན་
 བཤེས་ཏིག་དུ་དཔལ་པ་བསྟེན་པ་ལ་དོན་མ་ཐོབ་པས་བདག་ངན་པར་འགྲོ། སྦྱིན་ན་
 འབངས་ལ་བྱ་མོ་ལྟར་དུ་མི་རུང་བསམ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ལྟེ། དོན་པ་ངས་
 བསམ་མཐོན་གཏོང་བས་ཇེས་སུ་ཤོག་ཅིག་གསུངས། དེ་སོང་ཇེས་གྱུ་ལ་པོས་སྒྲོན་
 པའི་གཙོ་བོ་ལ་གྲོས་སྐྱས་པ། གཞོན་ནུ་གླང་པོ་ཅན་ལ་བྱ་མོ་སྒྲུངས་ཟེར་བར་ལྟེར་
 བཤམས་སྒྲུངས། ད་སྦྱིན་ན་བྲན་ལ་བྱ་མོ་འོས་ཇི་ལྟར་བྲག་གསུངས་པས། སྒྲོན་
 པོས་ཞུས་པར། ད་ཁྱོད་ལ་གསེར་གྱི་གླང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཞོན་ལ་ཤོག་བྱ་མོ་སྦྱིན་གྱི།
 དེ་མིན་ན་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟེར་དུ་མི་འཇུག་གསུངས་དང་། གླང་ཆེན་ས་དུ་ལ་
 བས་གཞོན་དུ་གལ་གཏུབ། དེའི་ངོ་ཚས་སྒྲོང་དུ་འོང་མི་རུས་ཞུས་པ། དེ་བཞིན་
 གསུངས་པས་ནང་པར་གཞོན་ནུ་གསེར་གླང་ལ་ཞོན་རང་གི་འཁོར་གཡོག་རྣམས་
 འཁྲིད་ནས་བག་མ་ལེན་དུ་འོངས་གྱུ་ལ་པོས་གཟིགས་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་

དགོངས། གསེར་གླང་དེ་ལ་གྱུ་པོས་ཆིབས་པས་གཡོ་མགུལ་ཙམ་མ་བྱས།
 ཡང་གཞོན་ནུས་གཞོན་པས་གང་འདོད་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གྱུ་པོ་ཡ་མཚན་དེ་གཞོན་
 ལཱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གླང་པོ་འདི་ལྟའི་སྒྲུལ་པར་འདུག། འདི་ལ་བདག་གི་བྱ་
 མོ་ཕྱིར་བ་སྐལ་བ་བཟང་སྟུང་ཉེ་སྤྱོད། བྱ་མོ་ཡང་རབ་དུ་དགའ་ཕྱི་གཞོན་ནུ་ལ་
 མཆོག་དུ་གསུམ་པས་མཆོད། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཤིན་དུ་མཛའ་བས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
 ཡུན་རིན་འཛོལ་གྱུ་པོ་ཡང་དགའ་ནས་གཉིས་ཀ་པོ་བྱང་དུ་བོས། འདོད་ཡོན་
 གྱི་ཆོས་པར་བྱས་དེ། བྱིད་གཉིས་བསོད་ནམས་དང་ལས་དབང་ཅི་ཡིན་ཞུ་བ་དང་
 བཅས་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་མོ་མཁུ་བ་གྱུ་པོ་སྒྲོན་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་གྱུ་པོ་བྱེད་ཆལ་དུ་ཕྱིན། གྱུ་པོ་བྱེད་ཆལ་མིག་གི་མཐོང་མཚམས་ནས་
 དེ་སོགས་གཞག་ནས་ཞབས་ཀྱིས་བྱོན། བཅོམ་ལྷན་དུང་དུ་ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་བརྟེན་
 ཕྱི་དུང་དུ་འཁོད་ནས་གསོལ་བ། གཞོན་ནུ་འདི་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྷན་ཞིང་།
 ཅི་འདོད་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་གླང་པོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གི་བྱ་མོ་འདི་སྦྱིས་
 དུས་ནས་ཆོས་གོས་ཀྱིས་བྱུན་པ་ཞིག་བྱང་། འདི་ཉིད་ཤིན་དུ་ཡིད་མཛའ་བ་སྦྱིང་
 ལྟར་འབྲལ་མི་ཤོད་པ། ལས་ཀྱི་གྱུ་ཁྱེན་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྒྲུལ་པ།
 གྱུ་པོ། འདི་དག་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་ཕྱི། འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་དོན་འགྲུབ་
 པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆེ་བ་དང་། བྱ་བ་འོས་པ་དང་། མཛེས་པ་དང་། ལེགས་
 པ་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན། སྒྲོན་སངས་གྱིས་རྣམ་གཟིགས་
 དགོ་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཉམ་ཡོད་དུ་གྱུ་བའི་ཆོ།
 བྱིའུ་ཞིག་དང་བྱ་མོ་ཞིག་ཤིང་གི་གླང་པོ་ཆེ་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་དེ་ལམ་ན་རྩེད་མོ་
 བྱེད་ཅིང་འདུག་པས། སངས་གྱིས་འཁོར་བཅས་མཐོང་ནས་སྒྱུ་འཛམ་བྱ་ན་དའི་
 གསེར་འོད་པད་འདབ་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་དད་ཅིང་གསུམ་པས་བརྟེན་དེ་རྩེད་ཆའི་

སྒྲིང་པོ་དེ་ཕྱལ་ནས་ཞབས་དྲུང་དུ་འཁོད་པར། སངས་གྲུས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་
ཤིང་གི་སྒྲིང་པོ་ལ་ཞབས་པད་རེག་ཅིང་དེ་དག་གི་མོས་པ་ཡང་དག་པ་མཐུན་ནས།
ཁྱེད་ལྟུང་། ཕན་ཚུན་ཁྱོད་ཀྱི་འུ་ལྱུང་ནས་གསེར་གྱི་སྒྲིང་པོ་འདི་བཞེད་པ་དང་། རིགས་
དང་། མཐུད་དང་། འགྱུར་པ་དང་། ལེགས་བས་སྒྲེ་བོ་ཀུན་དུ་འཛོལ་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་པ་དང་། བྱ་མོས་སངས་གྲུས་ཀྱི་ཚོས་གོས་མཛེས་པ་མཐོང་ནས། བདག་སྒྲེ་
བར་ཚོས་གོས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ། དེ་དག་གིས་བསམ་པ་བཞིན་སྒྲུབ་
པར་སངས་གྲུས་ཀྱི་བསྟོན་བ་མཛེད་པས། དེ་གཉིས་གཞིན་ནུ་སྒྲིང་པོ་ཅན་དང་། ཚོས་
གོས་བྱ་མོ་འདི་གཉིས་སུ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པས་གྱུ་ལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་
ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་གཙུག་གི་བདུད་དེ་པོ་བྱང་དུ་ལོག་གོ། གཞིན་ནུ་དང་
བྱ་མོ་གཉིས་བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་ཆགས་བྲལ་ཡང་
དག་པ་གྱུད་ལ་སྒྲེས་དེ་གཉིས་ཀ་རབ་དུ་བྱང་བས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བདུལ་ཞིང་
ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་རོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛེད་པས་ཚོས་
གསུངས་པའོ། མཛེད་བགྱིད་པག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་དོགས་
བཞེད། ལྷན་མིང་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེད་གྲུ་པའོ།

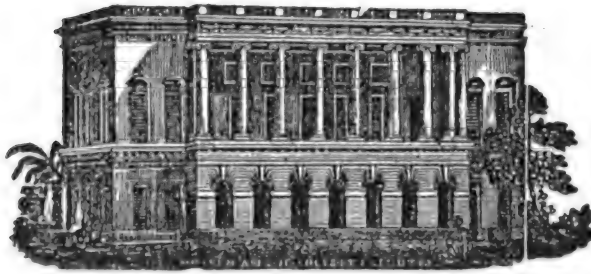

LIBRARY
BIBLIOTHECA INDICA ;

COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL
NEW SERIES, No. 815.

APPENDIX
TO
PAG-SAM THI SIN

NOW FIRST EDITED

BY

SARAT CHANDRA DAS, C. I. E.,

ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS III.

~~~~~
CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY, 57 PARK STREET.

1892.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S LONDON AGENTS, MESSRS. KEGAN PAUL, TRENCH,
TRÜBNER & CO., LD.

PATERNOSTER HOUSE, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W. C.

*Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.*

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	Rs.	1	8
*Agni Purāṇa, (Text) Fasc. II—XIV @ /6/ each	...	4	14
Aitareya Aranyaka of the Rig Veda, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	...	1	14
Aṇu Bhāṣyam (Text) Fasc. I—II	...	0	12
Aphorisms of Sāṅdilya, (English) Fasc. I	...	0	6
*Aphorisms of the Vedānta, (Text) Fasc. VII—XIII @ /6/ each	...	2	10
Ashtasāhasrikā Prajñāpāramitā, (Text) Fasc. I—VI @ /6/ each	...	2	4
Aśtvavaidyaka, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	...	1	14
Avadāna Kalpalatā, (Sansk. and Tibetan) Vol. I, Fasc. I—III; Vol. II, Fasc. I @ 1/	...	4	0
*Bhāmati, (Text) Fasc. II—VIII @ /6/ each	...	2	10
Brahma Sūtra, (English) Fasc. I	...	0	12
Bṛihaddevata (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	...	1	2
Bṛihadharma Purāṇa, (Text) Fasc. I and II @ /6/ each	...	0	12
*Bṛihat Aranyaka Upanishad, (Text) Fasc. VI, VII & IX @ /6/ each	...	1	2
* Ditto (English) Fasc. II—III @ /6/ each	...	0	12
*Bṛihat Saṃhitā, (Text) Fasc. II—III, V—VII @ /6/ each	...	1	14
*Chaitanya-Chandrodaya Nāṭaka, (Text) Fasc. II—III @ /6/ each	...	0	12
Chaturvarga Chintamanī (Text) Vols. I, Fasc. 1—11; II, 1—25; III, Part I, Fasc. 1—18. Part II, Fasc. 1—9 @ /6/ each	...	23	10
*Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. II	...	0	6
*Daśarūpa, (Text) Fasc. II and III @ /6/	...	0	12
Gopatha Brahmana, (Text) Fasc. I—II	...	0	12
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. II—III @ /6/ each	...	0	12
Kāla Mādhuba, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	...	1	8
Kātantra, (Text) Fasc. I—VI @ /12/ each	...	4	8
Kāthā Sarit Sāgara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	...	10	8
*Kaushitaki Brahman Upanishads, (Text) Fasc. II	...	0	6
Kūrma Purana, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	...	3	6
*Lalitā-Vistara, (Text) Fasc. III—VI @ /6/ each	...	1	8
Ditto (English) Fasc. I—III @ /12/ each	...	2	4
Madana Pārijāta, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	...	3	6
Manutikā Sangraha, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	...	1	2
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Text) Fasc. IV—VII @ /6/ each	...	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. I—II @ /12/ each	...	2	4
*Mīmāṃsā Darśana, (Text) Fasc. II—XIX @ /6/ each	...	6	12
*Nārada Pancharātra, (Text) Fasc. IV	...	0	6
Nārada Smṛiti, (Text) Fasc. I—III @ /6/	...	1	2
Nyayavārtika, (Text) Fasc. I	...	0	6
*Nirukta, (Text) Vol. I, Fasc. 4—6; Vol. II, Fasc. 1—6; Vol. III, Fasc. 1—6; Vol. IV, Fasc. 1—8 @ /6/ each	...	8	10
*Nītisāra, or The Elements of Polity, By Kāmandaki, (Sansk.) Fasc. II—V @ /6/ each	...	1	8
Nyayabindutika, (Text)	...	0	10
Nyaya Kusumāñjali Prakaraṇa (Text) Vol. I, Fasc. 1—6; Vol. II, Fasc. 1—2 @ /6/ each	...	3	0
Parīśiṣṭa Parvan, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	...	1	8

(Continued on third page of Cover.)

L.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་པ།

ལས་བཅུ་སྟུང་པའི་རྟོགས་བཞིན་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་གིང་། ཡོག་ལྟ་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་
བའི་མུ་ཉེགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་ནྟེ་མས་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་གཞིས་པ་ལ་བརྩོན་པས།
དེ་དག་ལུས་མ་སྤངས་པར་དབྱལ་བར་རྒྱུངས། དེ་ནས་ཆུ་ཁྲུང་ཡོངས་སུ་ཆོགས་
པ་དྲི་བུལ་ཇིང་བྱ་གདུང་བ་མེད་པ་ཅེས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཐེམ་སྐྱས་དང་། གསེར་གྱི་
པད་འདབ་གྱིས་པའི་གེ་སར་པདྨའི་ཁྲིལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་གིང་།
ལམ་རིམ་ནྟེ་མས་ལ་ལས་ཀྱི་གྱུན་སྟོང་ཚུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པར། ལས་འབྲས་ཀྱི་
ཆོས་ཆད་པ་དེ་ཉན་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཤཱ་རིའི་བྱ་འཁོད་པར་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་
བདང་བས། ཤཱ་རིའི་བྱ་བྱ་ཆོད་ཐུང་པོའི་རིལ་ཁབ་དང་སྒྲིབ་པས་ཆོས་གོས་སྟོར་
བས་ཆོ། མོ་འགལ་བུས་ཤཱ་རིའི་བྱ་སེར་མ་རིངས་པར་བུས་དེ་སྟུར་དུ་རྩྭ་ཤོག།
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཇིང་བྱ་གདུང་བ་མེད་པ་ན་དག་སྟོང་ནྟེ་མས་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོས་
སྟོན་པས་ཉན་དུ་ཤོག། གལ་དེ་སྟུར་དུ་མི་འགོ་ན་བདག་གིས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་གི་
སྐྱས་པས། ཤཱ་རིའི་བུས་རེ་ཞིག་བདག་གིས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོབས་
བརྩེའོ། ཞེས་སྐྱས། དེ་ནས་བྱ་ཆོད་ཐུང་རིའི་རྩེ་ལ་རང་ཉིད་བདགས་པས།
མོ་འགལ་བུས་སྤངས་པས་རིལ་གྲུལ་ཞིང་ཤཱ་རིའི་བུས་རྩྭ་པོ་ལ་བདགས་པ་མོ་
འགལ་བུས་སྤངས་པས་རྩྭའི་གནས་ཀྱང་ནྟེ་མས་པར་གཡོས། ཤཱ་རིའི་བུས་རི་རབ་
རྒྱང་དོགས་སྟོན་པའི་བཞུགས་ཁྲིགས་པའི་བྱ་པད་གདན་ལ་བདགས་པས། མོ་འགལ་
བུས་གཡོས་འགལ་མ་རུས་པར་ཤཱ་རིའི་བྱ་རྩྭ་འཕུལ་གྱིལ་བར་གྱུར། དེ་གཉིས་རྩྭ་

འབྲུལ་གྱི་ཕྱོད་པའི་དུང་དུ་བསྐྱོད་པས། ལྷ་དགའ་བོ་དང་། ཉིད་གཤམ་གཉིས་ཀྱང་
 འཇིགས་ནས་ས་འོག་ནས་འཕྱོན་དེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ཞིང་འགོད། རེར་དག་སློང་ནམས་ཀྱི་མོ་འགལ་བྱ་ཆུ་འབྲུལ་གྱི་མཚོག་ཡིན་ཀྱང་།
 །ཤ་རིའི་བྱ་ཆུ་འབྲུལ་གྱི་ལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། ཕྱོད་པས་སྒྲིན་བྱང་གསུངས་པ།
 སྒྲིན་ལྷ་ར་ཆ་སྤྱིར་དུང་སློང་དུང་དང་བྲིས་པ་ཟེར་བ་གཉིས་བྱང་བས། མཐ་ཞིག་དེ་
 གཉིས་ཆར་དང་ཆར་མེད་ལ་འགལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཤགས་འདྲིན་པར། དུང་
 བྲིས་ནས། བྲིས་པའི་རལ་པ་དུང་གི་ཀྱང་བ་བཞག་པས། བྲིས་པས་སྒྲིས་པ། སང་
 ཉིམ་ཤར་བ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་བོ་དུམ་བྱར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བརྗེད་པས། དུང་གིས་
 སྒྲིས་པ་འོ་ན་ཉིམ་མི་འཆར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗེད་པས། ཉིམ་མ་ཤར་བས་
 འགོ་ཀྱན་སྒྲན་པར་གྱུར། དེ་ལ་བྲིས་པའི་དུང་དང་སེམས་ཚན་ཀྱན་ལ་བཙེ་བས་ས་
 གཞི་མགོ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱས་དེ་ཉིམ་ཤར་དུ་བཅུག་པས། ས་གཞི་དུས་བྱ་བྱོར་
 གྱུར་རོ། དུང་གི་མོ་འགལ་གྱི་བྱར་སྒྲིས། བྲིས་པ་ནི་ཤ་རིའི་བྱར་སྒྲིས་པ་ལྟེ་དེའི་
 ཆོ་འང་བྲིས་པ་གྱུ་བར་གྱུར་རོ། དེ་ནས་འཁྲིར་ནམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཙོམ་ལྷན་
 འདས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འདི་སྒྲེ་འགོ་ཀྱན་ལ་སྒྲིན་ངེས་ཤིང་། ལས་ཀྱིས་གྱུ་མཐུ་
 བཙན་པས་སངས་གྱིས་ཡེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་འང་ལས་ཀྱི་ནིམ་སྒྲིན་ཁྱོངས་གསུངས་
 པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་
 རྩེའི་ཟེམ་ཕོག་པས་མཐེ་བོང་སྒྲད་པ་དང་གཅིག། སང་ལྷེང་ཐུར་མས་ཞབས་ཕྱག་
 ལྷེ་མ་བྱང་བ་དང་གཉིས། བསོད་སྙོམས་མ་ཐོབ་པར་སྒྲུང་བཟེད་སྙོང་པར་སྒྲད་པ་
 དང་གསུམ། མཛེས་མ་རབ་དུ་བྱང་བའི་བརྩོན་གྱི་བདག་ལ་སྒྲད་པ་དང་བཞི། ཡང་
 མི་བདེན་བཞིན་དུ་བསྐྱུ་བྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་སྒྲད་པ་དང་ལྔ། བེ་རན་དུ་ཀོ་ཏ་རིའི་ནས་
 དུལ་གསོལ་བ་དང་དྲུག། ལོ་དུག་དུ་དཀའ་ཐུབ་སྒྲད་པ་དང་བདུན། ལུས་ལ་རབ་

གཞོན་གྱི་ནད་ཀྱི་རིག་པ་དང་བསྟུན། ཡུལ་འདི་རིགས་ཞུས་འཛིག་པའི་ཚེ་དབྱ་
 བསྐྱུང་བ་དང་དག། ལུས་ལ་རྒྱུང་གི་སྐྱུ་གྱུ་བ་བསྐྱུང་བ་དང་བཅུ། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཀྱི་གྱུ་རེ་རེར་འབྲས་བུ་རེ་རེ་སྦྱེ་བ་ཀུན་དུ་སྦྲིན་ཅིང་། ད་ལྟ་ང་སངས་གྱུ་ས་
 ཞས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་དེ་ལྟར་སྦྱོང་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་
 ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོ་ཞས་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་འགོ་ཡང་གྱི་ཞས་འབྲངས། གང་
 རྟོན་དུ་མཐུན་ན་རྟོན། དཔེན་པར་གནས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དུ་འཇུག། ས་ཕྱོགས་གང་
 དུ་དོན་ཞུས་འབྲལ་བ་ཀྱང་ལས་ནི་དེ་ཅུ་གྱུ། གྱུ་མཚོར་བཞུགས་ཀྱང་ལས་ནི་མཉམ་
 པོར་འཇུག། རི་རབ་ཅེ་ལ་འཛོམས་ཀྱང་ལས་ནི་མཉམ་པོར་འཛོམས། བགྱུ་བྱིན་
 གནས་སུ་བྱིན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀུན་དུ་གཞོན། ས་འོག་མི་མངོན་གནས་སུ་ཡིག་ཀྱང་
 ལས་ནི་གསལ་ཞིང་འབྲལ་བ་མེད། འཁོར་བའི་གྱུ་མཚོར་ལས་ཀྱི་བྱ་རྒྱ་བས་གཡོ་
 ཞིང་གང་གི་འང་འགོག་མི་ཐུབ། སྦྱེ་བའི་ལྷོན་ཤིང་གསར་པར་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 སྦྱིང་བས་དྲིལ་དུ་བྱུང་། ལས་ནི་དགེ་སྤྱི་གཤམ་ཡང་ཤིང་ལྟར་བཅད་ཀྱང་མི་ཚད་ཅུ་
 ལྟར་གཅུས་ཀྱང་མི་འགྲོངས། ལྷགས་ལྟར་བདོར་ཀྱང་ཟད་པ་མེད། དགེ་བའི་
 ལས་ནི་རྒྱ་བ་ལྟར་མཛེས་ཀྱང་སྤྱི་གཤམ་པའི་ལས་ནི་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་ལྟར་གཞོན། སྤྱི་
 པའི་ལས་ནི་དུག་སྐྱུ་ལ་གཅུག་གི་ནོར་བུ་ལྟར་ཕན། ལས་དཀར་ནག་འབྲེས་མ་
 ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དཀར་ནག་སོ་སོར་བྱིས་པའི་རི་མོ་ལྟར་གསལ་ཞིང་སྦྲིན་
 པའོ། ཅེས་གསུངས་པར་འཁོར་ཞུས་ཀྱིས་ལས་བཅུ་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་གྱུ་ཞུས་
 པས། བཀའ་སྐུལ་པ། རྟོན་གྲོང་ཁྱེར་ཀར་པ་ཏར་བྱིས་བདག་ཁར་བཤེས་ནོར་
 ཡུག་ཅིང་བུ་མང་ཆུང་མ་དང་བཅས་འབྱོར་པ་གྱུ་ས་ཞིག་ལ། མ་མི་གཅིག་པའི་
 སྦྱན་རྒྱ་བྱིས་པ་སྐྱུ་ལྟར་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཞུས་ཞིག་བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་
 ནག་པོ་ཞེས་པ་སེམས་མ་རུངས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་སྦྱས་པ། རྗེའི་སྤྲུལ་པོ་མ་ཡིན་

བའི་མ་མ་གཅིག་པའི་སྤྱན་འདི་དུག་གི་ལྷོན་ཤིང་དང་འདྲ། སྤར་ཞོར་ཞམས་འདི་
 ལ་ཕྱེད་བགོས་ཤོར་འགྲོ། འདི་ད་ལྟ་བུ་བསམ་ན་ནད་ལ་སྤྱན་བཞིན་མཆོག་དུ་ཕན།
 མི་ཞམས་གཉེན་སྤོང་བ་མང་། ཞོར་སྤོང་བ་ག་ལ་བཟོད། ཞོར་ཉམས་ན་སྤང་ཆེན་
 འབྱུལ་བ་དང་འདྲ། ཞེས་སྤྱུས་པས། བྱིས་བདག་གིས་སྤྱུག་པའི་ཆོག་དེ་ཐོས་
 པས་བསམ་ཞིང་འདར་ནས་རྒྱུང་མ་ལ་སྤྱུས་པ། བྱིད་ཀྱི་མཛེལ་བས་ཕན་པར་བཅོམ་
 ཀྱང་། འདི་ནི་སྤྱི་གཤམ་པའི་གྱུ། ཕྱི་རོལ་ཞོར་གྱི་ཡན་ལག་འདོད་ནས་རང་གི་ཡན་
 ལག་གཅོད་པ་སྤྱུ་ཡོད། ཞོར་གྱི་དོན་དུ་སྤྱི་གཤམ་གསོག་པ་མི་རུང་། ལས་ངན་པ་དེས་
 རྒྱན་ཅིག་ལ་བརྒྱག་པར་གྱུར་ཞིང་། ཞམ་སྤྱིན་རི་གཟར་གྱི་རྒྱ་བོ་བཞིན་སྤྱུས་བརྒྱུག་།
 ཞོར་ཉམས་ཀྱང་གསོ་བྱ་ཡོད་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་ཉམས་ན་གསོ་བྱ་བས་མེད་ཞེས་སྤྱུས་ནས།
 སྤྱན་གསོད་པའི་འདྲ་ཤེས་མེད་པར། རྒྱུང་མ་དེས་ཡང་ཡང་གྱུན་དུ་ནན་གྱི་བསྐྱུལ་
 བས་བྱིས་བདག་དེ་རྒྱུང་མ་དང་མཛེལ་བས་ངོ་མ་བརྒྱུག་པར་བྱུང་མེད་དབང་ཆེ་
 བའི་ཁྲོ་གོས་ལ་སྤྱུ་གྱི་རྩོད་པོ་ལྟར་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་བྱར་གཅོད་པ་ཡིན་
 པས། བྱིས་བདག་གིས་སྤྱན་རྒྱ་དེ་མེ་དོག་འཕྲ་བྱ་བྱང་། མི་མེད་ནགས་གསེབ་
 རྒྱན་མི་ཐོས་པའི་སར་རྩོལ་བ་ནས་བསད། བྱིས་བདག་དེ་ང་ཡིན་དེ་སྤྱི་གཤམ་པ་དེའི་
 ཞམ་སྤྱིན་སྤྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་ཞིང་། ལས་ཀྱི་ལྟག་མས་ད་ལྟ་མཐེ་བོང་རྩོས་
 བསྐྱེད་པ་འདི་ཡིན་གསུངས། ཡང་དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་གྲག་གཟིངས་སྤྱ་
 རྒྱགས་དོན་མཐུན་ཆོང་བ་མང་པོ་དང་བཅས་རིན་ཆེན་སྤྱིང་ནས་འདོད་པའི་རྒྱུང་
 གིས་ལོག་འོང་བའི་ཆོ། དེད་དཔོན་གཞན་གྱི་མཆོར་དོན་གཉེར་བ་ཞིག། དེད་དཔོན་
 དོན་བྱིན་ལ་དེན་བཅོལ་དེ་བཅུག་པ། དེས་སྤང་བའི་ངན་སེམས་ཀྱིས་གྲག་གཟིངས་
 ལ་སྤྱུས་པའི་བྱག་པ་འབྲུག་པར་བཅོམས་པས། དོན་བྱིན་གྱིས་མཐོང་ནས་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བཀག་ཀྱང་། དེས་སྤང་བའི་ངན་སེམས་ཀྱིས་བྱག་པ་འབྲུག་ཅི་ཐུབ་

བྱས་པར། དོན་ཤིན་གྱིས་གྲུ་བྱིངས་དོགས་རང་དང་ཚང་པ་བྱིངས་སྐྱབས་པའི་
 ཕྱིར་སྤང་སེམས་ཅན་གྱི་མི་ནག་དེ་ལ་ཤུགས་བྱི་བྱེ་གསལ། དོན་ཤིན་དེ་ད་ལྟར་
 ཡིན། སྤང་བའི་ངན་སེམས་ཅན་དེ་བསད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲེ་བ་མང་པོར་སྤྱིང་ནས།
 ད་ལྟའས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཅིག་ལྷས་པས་ཀྱང་པར་སེར་སྤིང་གི་མི་ཀྱང་
 པའོ། ཡང་སྤོན་ཀ་ཤིང་གོང་དུ་ལྷ་པ་རིན་ཞེས་བྱ་བའི་རང་སངས་གྱིས་ཤིག་
 བསོད་སྟོམས་མཛད་པས་འདོད་པའི་རྩྭ་བཟེད་ཁེངས་པ། འབྲས་མེད་གཡོ་ལུན་
 ཞེས་བྱ་བས་ལག་པས་རྩྭ་བཟེད་དཀྲུགས་ནས་སའ་འཕོ། དེ་ད་ལྟར་ཡིན། རང་
 སངས་གྱིས་ཀྱི་རྩྭ་བཟེད་འཕོ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་སྤྲེ་བ་མང་པོར་སྤྱིང་ཀྱང་
 ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་རྩྭ་བཟེད་ལྷས་པས། ལན་འགའ་བསོད་སྟོམས་མ་ཐོབ་རྩྭ་བཟེད་
 སྤྱིང་པར་གྱུར་པའོ། ཡང་སྤོན་དག་བཙོམ་པ་བ་ཤིག་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་དྲངས་ཤིང་
 རབ་དུ་ཞི་བ་ཞིག་ཡོད་པ། གོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཆལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་
 བཞེངས་ཏེ། དེར་བཞུགས་ནས་དྲུག་ཀྱང་སྤྱི་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ། དེའི་སྤྱན་རླབས་
 ལྷ་ར་རྩྭ་ཇ་ཞེས་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ། བ་ཤུར་གཞན་གྱི་གྲས་པས་
 བཀྱར་སྤྱི་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་ར་རྩྭ་ཇ་ཕྱག་དོག་དྲག་པོས་སྤང་སེམས་ཀྱིས་སྤྲད་གང་ཐུབ་
 བྱེད་ཅིང་། སྐབས་ཤིག་བ་ཤུར་གཞན་ཞིག་གིས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་བཟང་
 པོ་རྩྭ་ཞིག་ཐུལ་བ། སྤྱན་རླབས་ཉེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཀྱང་། ཕྱག་དོག་གི་
 སེམས་ཞེས་པ་ཉི་བརྒྱུ་པར་དཀའ་བས། ལྷ་ར་རྩྭ་ཇ་གཙུག་ལག་ཁང་བསྤང་
 མ་མང་དུ་གསོ་ནས་གོས་རྩྭ་དེ་སྤྱིད་ནས། མི་གཞན་གྱི་གང་ནས་བྱུང་འདྲི་ན་བ་
 ཤིག་ཀྱིས་བྱིངས་སྤྲོས་ཤིག་བྱས་པས། མོས་གྲོན་ནས་དེ་བཞིན་སྤྲོས་པས། གོང་
 བྱིར་བཙོམས་ལོག་ལྟར་གྱུར་ཏེ་ཆུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་བསམ་བཀྱར་སྤྱི་ཆེན་པར་
 གྱུར། ལྷ་ར་རྩྭ་ཇ་དེ་ད་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་སྤྲད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲེ་བ་མང་

བོར་སྤྲོངས་གིང་། ལས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཆ་གས་ཀྱི་མཛེས་མ་རབ་དྲ་བུ་བའི་བཞུན་
 གྱི་སྤྲད་པའོ། ཡང་སྤྲོན་ལྟ་ར་ཏ་སིར་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པའི་དྲང་སྤྲོང་གོ་དམ་
 མཛེན་གསུལ་ཐོབ་པ་ཞིག་དཔེན་པར་གནས་གིང་། སྤྲོང་བྱེད་དུ་སྤྲད་ཆོང་མ་བཟང་
 མེ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་མེད་ཞིག་ཡོད་པར། ལྟ་ར་ཏ་སིརི་སྤྲེས་བྱ་གཡོན་ཅན་པདྨ་འི་
 ཅེ་ལག་ཞེས་བྱ་བ་ཅིག་ཡོད་པས། བཟང་མོ་ལ་མཚན་མོ་སྤྲོད་པའི་དུས་བྱས་དེ་
 གོས་དང་གྱིན་སྤྲིན། དེ་ནས་དགོང་ཁའི་མཚམས་གཞན་ཆོང་པ་ཞིག་གིས་བཟང་
 མའི་སྤོར་ཕྱིན་དེ་གཡོས་མོ་ཆུ་སྤྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀ་ཀ་པ་ནི་ལྟ་བུ་བསྐྱར་དེ་
 བཟང་མོ་དང་འགྲོགས་པའི་འཕྲིན་བྱས་པར། བཟང་མོས་སྤྲེས་པ་བདག་དོ་རྒྱུ་
 སྤྲེས་བྱ་པད་ཅེ་དང་དུས་བྱས་པས་ནང་པར་ཤོག་གིས་ཟེར། གཡོས་མོས་དེ་བཞིན་
 བྱས་པས། ཆོང་པ་ན་རེ་དོ་རྒྱུ་འོངས་པ་ཕྱིར་སྤྲོས་ནས་ནང་པར་འོང་སྤྲེས་ཟེར་
 བར། གཡོས་མོས་བཟང་མོ་ལ་སྤྲེས་པ། སྤྲད་ཆོང་མ་དང་གྱུ་པའི་མཉུན་པ་
 འདྲ། སྤྲོ་བོ་མང་པོ་འདྲ་ས་ཡིན། དེ་གཉིས་སྤྲོང་པར་ལུས་ན་ཡོན་དན་མེད། གཅིག་
 ཐལ་བའི་ཁྲིས་སྤྲུག་ཅིག་འཇུག། གཞན་དག་འགྲུག་ཅིང་ཐམས་ཅད་འདྲུན་སྤྲད་
 ཆོང་མཛེས་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཟས་ནོར་འོངས་སྤྲོད་ཆར་བཞིན་འབབ། བཟང་མོ་བྱེད་
 མཛེས་གིང་ཡོན་དན་ལྷན་པས་སྤྲོ་བོ་འདྲུབ་ཀྱན་སྤྲོངས་པར་མཛོད། དེའི་ཕྱིར་དོ་
 རྒྱུ་ནས་སྤྲོད་ལ་ཆོང་པ་འདི་བཞེན་ལ་ཀ་ཀ་པ་ནི་ལྟ་བུ་པོ་འདི་འོང་། དེ་ནས་
 སྤྲེས་བྱ་པད་ཅེ་བཞེན་ཞེས་སྤྲེས་པས། བཟང་མོས་ཁྲུས་བྱས་བྱིན་དང་མེ་དོག་
 འཕྲོང་བས་མཛེས་པར་སྤྲེས། ཆོང་པ་ནང་དུ་བོས་གིང་དགའ་མགུར་སྤྲོད་པའི་ཆོ།
 སྤྲེས་བྱ་པདྨ་འི་ཅེ་ལག་སྤྲེས་དེ་གཡོས་མོས་ལོ་གྱུས་སྤྲེས་པས་པད་ཅེ་ཁྲིས་དེ་
 ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བཟང་མོ་བསམ། གཡོས་མོས་སྤྲད་བདང་བས་པད་ཅེ་བྲོས་ནས་
 སྤྲུག་གི་ཁྲིས་སྤྲུག་པ་དེ། གོ་དམ་བསམ་གཏན་པའི་སྤྲིལ་པའི་འགྲུག་དུ་བོར།

Digitized by Google

བྱས་ཀྱང་། བདག་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཕྱིར་བ་འདི་ལྟ་ན། ཕྱིན་ཆད་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་སྒྲིན་
 བ་ལ་ཅིས་སྤྱུ་ག་ལ་འོང་སྒྲིན་པའི་བསམ་པ་འོག་པ་ཤར་ནས། སྤྱོད་ཆད་པའི་
 སྒྲིན་སྤྱིན་པས། གན་པ་དེ་གྱུ་མ་དུ་མ་བྱར་ཆད། སྤྱིག་པ་དེའི་ནོམ་སྤྱིན་སྤྱོད་པ་ཁྲིམ་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པར་དུ་སྤྱོད་པ་ནས་ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྟ་ཡང་རབ་གཞོན་གྱི་ནད་ཀྱིས་
 བདབ་པའོ། ཡང་སྤྱོན་ཉ་པ་ནོམས་ཀྱིས་ཉ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཟུང་སྟེ་ཤ་གཙོད་པའི་
 ཆོ། ང་ཉ་པའི་བྱར་བྱར་པས་མཐོང་ནས་ཉ་ཤ་གཙོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བྱས།
 སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་ཡང་ནོམ་སྤྱིན་མང་པོ་སྤྱོད་པ་ཤིང་། ད་ལྟ་ཡང་ཤྲུག་ནོམས་ཉ་མས་
 པའི་ཆོ། སྐད་ཅིག་ལ་མགོ་བོ་ནད་ཀྱིས་བདབ་པ་འང་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་གོ། ཡང་
 ང་སྤྱོན་སྤྱོད་ཀྱི་བྱད་དུ་བྱར་པའི་ཆོ། བོགས་པོ་བྱད་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 གཡུལ་འབྱོར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅིལ་འབྱན་པས། དེའི་བྱུ་བ་ནོམ་པ་གཉིས་སྤྱོད་པ་
 བས་སྤྱིག་པ་ཆེན་པོ་དེའི་ནོམ་སྤྱིན་སྤྱོད་པ་མང་པོ་སྤྱོད་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱུང་གི་ནད་
 ཀྱིས་བྱུ་བ་དུ་གཟེར་བ་འདི་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའོ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱད་ཚུབ་
 དུ་མངོན་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་བྱུས་ཐོབ་ཀྱང་། སྤྱོན་གྱི་དགོ་སྤྱིག་གི་ལས་ཀྱི་ལྷག་
 མའི་ཆ་ཤས་ངས་པར་འབྱུང་ན། སྤྱོད་པོ་ཀྱན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་
 པའི་བདེ་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྤྱོན་བསམས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོད་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པས། འཁོར་ནོམས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྤོང་
 ལེན་ལ་ཤིན་དུ་བརྩོན་པར་བྱར་དོ། འདི་ཡང་སངས་བྱུས་འབྲས་བྱེད་མཛད་པས་
 སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་པ་གྱུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལས་
 བཅུ་སྤྱད་པའི་དོགས་བཤེད་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱོད་མོངས་འབྲོག་གི་ན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་བཅུ་པའོ།

དེ་བདེན་ན་བདག་གིས་ལུས་འདི་བྱད་མེད་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་
 ཅིག། ཞེས་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཐུན་སྦྱར་ཆོག་པའི་སྐྱེས་
 པའི་ལུས་སུ་གྱུར། དེའི་དུས་སུ་གོང་ཁྱེད་ལྷན་ལྷན་གྱི་གྱུ་ལ་པོ་ལྷན་ལྷན་ཞེས་པ་
 ཆོ་ཚད་ཆོག་པ་ནས་འདས་པས་ལུས་དེའི་གིན་པ་དང་། སྒོན་པོ་དང་། སྒོ་ལྷན་ནིམས་
 བྱོས་བྱས་ཏེ། ལྷན་དུ་བྱད་མེད་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་གསེར་ལྷན་འདི་གྱུ་ལ་པོའི་འོས་
 མོ། ཞེས་གྱུ་ལ་པོར་དབང་བསྐྱར་མངའ་གསོལ། དེས་གྱུ་ལ་སྤྱད་ཆོས་ཀྱིས་ལུན་
 རིང་བསྐྱངས། མཐར་ཆོ་འཕོས་ནས་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གི་བྱ་སྤྱོད་སྟོབས་མཆོག་
 ཅེས་བྱ་བར་སྐྱེས། སྤྱན་པ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་ཀུན་
 སྐྱོངས་ཤིང་། བཤེགས་དེས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བྱ་ཤིན་དུ་ལྷོགས་པ་ནིམས་མཐོང་ནས་སྦྱ་
 བྱིས་རང་གི་ལུས་གཤགས་ཏེ་གན་གྱི་ལ་དུ་ཉལ་ནས་སྤྱོན་པས། བྱ་ནིམས་ཀྱིས་མིག་
 གཤམ་པ་མཆུས་ཐོག་ཤིང་ཡང་ཡང་འཕྱེན། དེ་ནི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གཤམ་
 འགུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་ནིམས་བག་ཟེན་གྱིས་མིག་འཕྱོག་པ་ལ་སྤྱོད་ཆེས་སྤྱོས་
 པ། འཁོར་བའི་ལུས་འདི་ཟག་པ་དང་བཙས་པ་བདེན་པ་མེད་པ། སྤྱོད་པོ་མེད་པ་
 ནུམ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གྱུ་འདི་ལ་ཞེན་ཆགས་མེད་ཅིང་། གཞན་ལ་པན་ཕྱིར་
 བདང་ན་སྤྱོད་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། བག་ཟེན་མེད་པར་ཟེ་ཞིག་ཅེས་བཞེད་པས།
 བྱ་ནིམས་ཀྱི་ཟེས་ཏེ་རུས་པའི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་དེ་བུམ་ཟེ་ལྷ་ལ་ཆེན་
 པོའི་བྱ་བདེན་པའི་བདེན་པ་ལྷགས་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེས། རིག་པ་དང་སྤྱོད་ཆེས་
 སེམས་ཞི་བ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་བསྐྱར་བ། རིགས་བཟང་ཞིང་སྒོ་གྲོས་དང་ཡོན་ཏན་ལྷན་
 པ་དེ་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་འདོད། བགས་གསེབ་དབེན་པར་ཕྱིན་པས་དྲང་
 སྤོང་གཉིས་ལས་འདོད་པ་ཐོབ། བགས་གསེབ་ན་སྦྱག་མོ་བཀྲེས་པ་ལྷུ་གུ་བཙའ་
 ལ་ཉེ་བ་ཉམས་ཐག་པ་ཞིག་མཐོང་བས། འདི་ཞིག་བདེན་ཆུན་ལ་བྱ་ནིམས་བཙས་ནས་

ཟ་བར་ངས་སྐྱམ་ཉི་དང་སྤོང་གཉིས་ལ་ལོ་གྱིས་བཤད། ཞག་བདུན་སོང་ནས་ལྷག་
 མོ་དཀར་ལས་དང་བཅས་ཕྱ་གྱ་སྐྱེས་ལྷོག་སྐྱེས་གྱིས་རང་གི་ཁྲག་གིས་དྲི་ལ་ཡང་
 སྐྱེས་ཞིང་བཟླ་བ་སོགས་ཕྱ་གྱ་ནིས་ཟ་ལ་ཁད་འདུག་པས། སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོད་
 པར་རང་གི་མགུལ་དང་སྤྱིང་ཁར་མི་གཤགས་དེ་ལྷག་མོའི་མདུན་དུ་འབྱེལ་བས།
 ལྷག་མོ་ཐུང་མོ་རྣོན་པོས་སྤྱིང་ཁར་བདེ་བུ་ཤིང་ཤིང་ཁྲག་སྐྱེས་མ་མེད་པར་ཐོས་སོ།
 དེའི་དུས་ཀྱི་བདེན་པའི་བདུལ་ཞུགས་དེ་ནི་ད་ལྟོ་ཞེས་གསུངས་པས་བཟྱ་བྱིན་
 ལ་སོགས་པ་འཁོར་ནིས་འགྲོ་ལ་བཅེ་བའི་སྤྱིང་སྐྱེས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དོ།
 འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ལས་
 ལྷན་གྱི་དོགས་བཅོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གྱིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
 བར་བྱས་པ་ཉེ་ལྟ་བུ་ཙམ་གྱིས་ཤོད།

LII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་གཉིས་པ།

བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་དོགས་བཅོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་ཞལ་འཇུག་པ་
 མཛད་པར། བཟྱ་བྱིན་གྱིས་འཇུག་པའི་གྱི་ཞུས་པས། དཀར་སྐྱེས་པ། ངས་གནས་
 འདིར་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བྲན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱོད་མཛུ་དཀར་ཞེས་པའི་
 བྱོང་བྱུང་ལྔ་ལྔ་དང་མཚུངས་པར། བྱུལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་ཞེས་བྱ་བ།
 སེམས་ཅན་ནིས་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་ཇེ། དགའ་བ་དང་། བདེ་སྐྱིས་
 སོགས་ཚད་མེད་པ། འཕོངས་པ་ནིས་སྤྱིན་པས་སྤོང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་སྐྱེན་

གྲགས་ཀུན་དུ་གྱིས་པ་ལ། གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་ཀྱིན་མི་བཟོད་པའི་སྤྲལ་དོག་གིས་སྒྲང་
 པོ་ཆའི་དཔུང་སོགས་དམག་བཤམས་ནས་གཡུལ་སྤྲད་ཅིང་གོང་ཁྱིམ་གྱི་མཐའ་
 བསྐོར་བས། གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། ཡ་རེལ་འཛུམས་པ་
 བྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པས་འཐབ་ལན་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱོན་པོས་གསང་
 བས་དམག་གྱུ་ལས་ཚངས་སྤྱོད་པས། དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པས་མཁྱེན་
 བས་ཡ་རེལ་དང་ཅོད་པ་འདི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་འདི་བརྒྱུང་བས་ལན་དགོངས་དེ། ཀུན་གྱི་
 མ་ཤེས་པར་དབྱུག་གུ་དང་ཤིང་ཤུན་ཐོགས་ནས། གགས་ཚལ་དབེན་པར་དྲང་
 སྤོང་གི་བདུལ་ཞུགས་བརྒྱུང་ནས་བཞུགས། ཚངས་སྤྱོད་གྱིས་དམག་ལན་གཉིས་
 བཅུག་ཀྱང་། རྒྱོན་པོས་གཡུལ་སྤྲད་པས་ཚངས་སྤྱོད་ཁོ་ན་པས། སྐབས་དེར་ཀོ་
 སྤྲ་ལར་བམ་ཟེ་སེར་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་བར། གྱུ་ལ་པོ་དབྱིག་གི་གོ་ཆས་ཤོར་གྱི་ཆད་པ་
 མང་པོ་ཤོག། རྟོར་མ་ལུས་པ་ལུལ་ཡང་མ་ཁྱེར་བས། བམ་ཟེད་པ་དང་། མ་དང་།
 སྤོང་མོ་དང་། སྤུན་རྒྱ་དང་། བྱ་མོ་དང་། བྱུལ་སོགས་པ་གཉིས་ཚན་རྣམས་བཅོན་
 རར་བཅུག་ནས་བཅིངས་པས། བམ་ཟེད་བསམ་པར་གྱུ་ལ་པོ་ཆོས་ལ་སྤང་བས་
 རྟོར་མེད་ན་གཉིས་རྣམས་བཅོན་ལས་མི་གོལ། ཡང་ན་ཡུལ་འདི་སྤངས་ནས་གཞན་
 དུ་འགོ་འཇུག། ཡང་ན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་འཆིངས་ཐག་བཏང་ངམ་སྟམ། ཇི་ལྟར་
 བསམ་ཀྱང་གཉིས་རྣམས་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པར་ཤོར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཞན་མ་རྟོག་
 པར། གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་གགས་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས། དེ་
 བཅུལ་སྤྱེ་ཤོར་སྒྲོང་སྟམ་ནས་བྱིན་པས། དེ་ཅུའི་སྤྱི་ལ་པོ་ན་བཞུགས་པས་གཟིགས་
 བས། ངལ་ཞིང་དུ་བལ་པོ་ཁྱོད་ཐག་རིངས་ནས་འོངས་པ་འདྲ། དོན་ཅི་ལ་འོང་
 གསུངས། ཅུ་དང་ཤིང་འབྲས་སྤྱོད། དེར་བམ་ཟེས་རང་གི་ལོ་གྱིས་རྣམས་བཤད་
 ཅིང་གསེར་མང་པོ་གཞན་དགོས་ཞུས་པར། གྱུ་ལ་པོ་རྟོར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་གཏམ་

མི་སྣ་ལ་དེ་ཐོས་ནས་དེ་ལ་གསུངས་པ། བདག་ནི་གྲུ་སྲིད་བདང་ནས་ནགས་སུ་
གནས་པས། དུས་མིན་སྤོང་བ་བྲོད་ལ་ཕྱིར་གྱུ་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས་པས། བྲམ་
ཟེ་གཉེན་རྣམས་བཅོམ་ར་ལས་མི་ཐར་བར་བསམ་ནས་དཀྱིལ་མེད་དུ་བགྱུལ་སོང་།
དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། བདག་བསོད་ནམས་རེ་ཆུང་། ཡ་རོལ་
སྤོང་དུ་འོང་པའི་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་བརྒྱུག་མི་ལུས། གཞན་དུ་བསོད་སྟོམས་
སྤངས་ནས་སྤྱིན་ཀྱང་འདི་ལ་ཕུལ་གྱི་ཟེས་སྟོམ་ཙམ་ལས་ཞོར་ནི་མི་འབྱོར། ད་ཇི་
ལྟར་དུག་སྟམ་ནས་ཐུགས་ཤིན་དུ་མི་བདེ་བར་གྱུར། ཡང་བསམ་པས་ཐབས་ཞིག་
ཆེད་དེ་བྲམ་ཟེ་བོས་ནས་ཡར་ལོངས་དང་། བྲོད་ལ་ཞོར་འབྲུང་བའི་ཐབས་ངས་
བྱུང་གསུངས། གྲུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་ངའི་གྲགས་པ་མ་བཟོད་པར་སྤིག་པའི་ལས་
ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེང་ལ་སྤང་བས། ད་བྲོད་རང་ངའི་མགོ་བོ་འདི་བཅད་ནས་འབྲེར་
དེ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་ཕུལ་ན་ཞོར་མང་པོ་ཕྱིར་བར་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་
ན་རེ། རྒྱུ་བགྱུ་རྣམས་ཀྱི་འཕོངས་པ་སེལ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་བྲོད་ཀྱི་
མགུལ་ལ་མཚན་གྱི་གཞོན་པ་སུས་ལུས། དེས་བདག་གིས་རེ་བའི་དོན་མི་འབྱུབ་
ཟེར་ཡི་སྒྲག་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་གསུངས་པ། འོ་ན་བྲོད་རང་ང་ཐག་པས་
བཅིངས་ནས་འབྲིད་དེ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་ཕུལ་ལ། བྲོད་ཀྱི་དབྱ་བདག་གིས་བཅིངས་
ཡོད། བདག་བྲམ་པ་ཆེ་བས་ཞོར་སྟོལ་ཞིག་ཞེས་བཅོད་ན་བྲོད་ལ་ཞོར་མང་པོ་ཐོབ་
པར་འབྱུར་རོ་གསུངས། དེར་བྲམ་ཟེས་གྲུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་བཅིངས་
ནས་འབྲིད་དེ་གྲུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་ཕུལ་བས། ཞོར་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ལས་ལྟག་
མ་སྤྱིན་དེ་བྲམ་ཟེའི་གཉེན་རྣམས་བཅོམ་ར་ནས་ཐར། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་
ལོ་གྲུས་རྣམས་བྲམ་ཟེས་ཞིབ་པར་བཤད་པས། གྲུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་རབ་དུ་མགུ་
ཞིང་དེའི་སྤྱིང་སྟོབས་ལ་ཉ་ལས་དེ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་

གྲགས་ཀུན་དུ་གྱིས་པ་ལ། གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་ཀྱིན་མི་བཟེད་པའི་ཕྱག་དོག་གིས་སྒྲང་
 པོ་ཆའི་དཔུང་སོགས་དམག་བཤམས་ནས་གཡུལ་སྤྱད་ཅིང་གོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་
 བསྐོར་བས། གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། ཡ་རེལ་འཛུམས་པ་
 བྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པས་འཐབ་ལན་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུན་པོས་གསང་
 བས་དམག་གྱུབ་པས་ཚངས་སྤྱིན་པས། དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པས་མཁྱེན་
 བས་པ་རེལ་དང་ཚེད་པ་འདི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་འདི་བརྒྱང་བས་ལན་དགོངས་དེ། ཀུན་གྱི་
 མ་ཤེས་པར་དབྱུག་གུ་དང་ཤིང་ཤུན་ཐོགས་ནས། བགས་ཚལ་དབེན་པར་དྲང་
 སྤོང་གི་བདུལ་ཞུགས་བརྒྱང་ནས་བཞུགས། ཚངས་སྤྱིན་གྱིས་དམག་ལན་གཉིས་
 བཅུག་ཀྱང་། རྒྱུན་པོས་གཡུལ་སྤྱད་པས་ཚངས་སྤྱིན་ཁོ་ན་པས། སྐབས་དེར་ཀོ་
 སྤྲེལ་ར་བཅའ་ཟེ་སོར་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་བར། གྱུ་ལ་པོ་དབྱིག་གི་གོ་ཆས་ནོར་གྱི་ཆད་པ་
 མང་པོ་ཕོག། རོར་མ་ལུས་པ་ཐུལ་ཡང་མ་ཁྱེར་བས། བཅའ་ཟེ་པ་དང་། མ་དང་།
 སྤོང་མོ་དང་། སྤུན་རྒྱ་དང་། བྱ་མོ་དང་། བྱུལ་སོགས་པ་གཉིས་ཚན་ནམས་བཅོན་
 རར་བཅུག་ནས་བཅིངས་པས། བཅའ་ཟེ་པས་མ་པར་གྱུ་ལ་པོ་ཚོས་ལ་སྤང་བས་
 རོར་མེད་ན་གཉིས་ནམས་བཅོན་ལས་མི་གོལ། ཡང་ན་ཡུལ་འདི་སྤངས་ནས་གཞན་
 དུ་འགྲོ་འས། ཡང་ན་གཉིས་ནམས་ཀྱི་འཆིངས་ཐག་བཏང་ངམ་སྟུམ། ཇི་ལྟར་
 བསམ་ཀྱང་གཉིས་ནམས་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པར་ནོར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་
 པར། གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་ནགས་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས། དེ་
 བཅའ་སྤྱེ་ནོར་སྒྲོང་སྟུམ་ནས་ཕྱིན་པས། དེ་ཙྰའི་སྤྱིལ་པོ་ན་བཞུགས་པས་གཟིགས་
 བས། ངལ་ཞིང་དུ་བལ་ཁྱོད་ཐག་རིངས་ནས་འོངས་པ་འདྲ། རོན་ཅི་ལ་འོང་
 གསུངས། ཅུ་དང་ཤིང་འབྲས་སྤྱིན། དེར་བཅའ་ཟེས་རང་གི་ལོ་གྱིས་ནམས་བཤད་
 ཅིང་གསེར་མང་པོ་གནང་དགོས་ཞུས་པར། གྱུ་ལ་པོ་ནོར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་གདས་

མི་སྒྲན་པ་དེ་ཐོས་ནས་དེ་ལ་གསུངས་པ། བདག་ནི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་བཅད་ནས་ནགས་སུ་
གནས་པས། དུས་མིན་སྤོང་བ་ཁྱོད་ལ་ཕྱེར་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས་པས། བྲམ་
ཟེ་གཉིན་ནྟམས་བཅོན་ར་ལས་མི་ཐར་བར་བསམ་ནས་དུན་མེད་དུ་བགྱུལ་སོང་།
དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། བདག་བསོད་ནམས་རེ་རྒྱུང་། ཡ་རོལ་
སྤོང་དུ་འོང་པའི་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་བརྒྱུག་མི་ལུས། གཞན་དུ་བསོད་སྟོམས་
སྤངས་ནས་སྤྱིན་ཀྱང་འདི་ལ་ཐུལ་གྱི་ཟས་སྟོམ་ཙམ་ལས་ནོར་ནི་མི་འབྱོར། ད་ཇི་
ལྟར་དུག་སྒྲམ་ནས་ཐུགས་ཤིན་དུ་མི་བདེ་བར་གྱུར། ཡང་བསམ་པས་ཐབས་ཞིག་
རྟེན་དེ་བྲམ་ཟེ་བོས་ནས་ཡར་འོངས་དང་། ཁྱོད་ལ་ནོར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ངས་
བུའོ་གསུངས། གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་ངའི་གྲགས་པ་མ་བཟོད་པར་སྤིག་པའི་ལས་
ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ང་ལ་སྤང་བས། ད་ཁྱོད་རང་ངའི་མགོ་བོ་འདི་བཅད་ནས་འཁྲིར་
དེ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་ཐུལ་ན་ནོར་མང་པོ་ཕྱེར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་
ན་རེ། སྤེ་བགྱི་ནྟམས་ཀྱི་འཕོངས་པ་སེལ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་
མགུལ་ལ་མཚན་གྱི་གཞོན་པ་སྤྲུལ་ལུས། དེས་བདག་གིས་རེ་བའི་དོན་མི་འགྲུབ་
ཟེར་ཡི་སྤྲུག་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་གསུངས་པ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ང་ཐག་པས་
བཅིངས་ནས་འཁྲིར་དེ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་ཐུལ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་དག་བདག་གིས་བཅིངས་
ཡོད། བདག་བྲས་པ་ཆེ་བས་ནོར་སྤྱོད་ཞིག་ཞེས་བཅོམ་ན་ཁྱོད་ལ་ནོར་མང་པོ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། དེར་བྲམ་ཟེས་གྱུ་ལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་བཅིངས་
ནས་འཁྲིར་དེ་གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་ལ་ཐུལ་བས། ནོར་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ལས་ལྷག་
མ་སྤྱིན་དེ་བྲམ་ཟེའི་གཉིན་ནྟམས་བཅོན་ར་ནས་ཐར། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་
ལོ་གྱུས་ནྟམས་བྲམ་ཟེས་ཞིབ་པར་བཤད་པས། གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་རབ་དུ་མགྱུ་
ཞིང་དེའི་སྤྱིང་ཕྱོགས་ལ་ཉ་ལས་དེ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་

བདུན་ཅིང་། འཁོན་དང་སྤང་སེམས་གདུག་པའི་དུག་ཞིན་ས་རང་གི་གྱིལ་སྤིད་ཀྱི་
གོ་ས་མཐོན་པོར་བཀོད་ཅིང་ཤིན་དུ་མཛའ་བར་གྱུར་དོ། དེའི་དུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
མི་དམན་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟུན་ཕྱིན་ལ་སོགས་འཁོར་ནྟེས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ལ་མཚོག་དུ་དད་ཅིང་། སྤྱུ་ལོང་གཡོ་བར་གྱུར་
རོ། འདི་ནི་སྤྱིན་པའི་ཚས་འཁོར་དུ་གསུངས་པའོ། མཛའ་བསྟུན་དཔག་བསམ་འཁྲི་
ཤིང་ལས། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་རྟོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་བྱིས་
པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཕྱི་ལྟ་བུ་ཙམ་གཉིས་པའོ།

LIII.

ཡལ་འདབ་ལྡ་བུ་ཙམ་གསུམ་པ།

ལེགས་བཤད་འཚལ་གྱི་རྟོགས་བཞེད་ནི།

སྐབས་ཤིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་འཇུག་པ་མཛའ་བས། བསྟུན་ཕྱིན་གྱི་གྱི་
ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤོན་ལྡ་ར་ཅ་སིར་གྱིལ་པོ་ལེགས་བཤད་འཚལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ། སྤྱིང་ཇི་དང་གཏོང་པོད་ཆེ་བ། བྲགས་པས་ཀུན་དུ་བྱུངས་པ། བང་
མཛའ་ནྟེས་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་མར་མེ་ལྟར་གསལ་ཞིང་རྫོ་བས་
ཀུན་སྤྱོད་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟན་དང་གས་དང་
ལེགས་བཤད་ལ་མཁས་ཀྱང་། ད་དུང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་འཚལ་
ཞིང་བསྐྱུད་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱི་སྤོན་པོ་དང་གོང་བྱིར་པ་
ནྟེས་ཀྱང་མཁས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཀྱང་། གྱིལ་པོ་ནི་དེས་
ཀྱང་ཐུགས་མ་ཚིམས་དེ། སྟན་དང་གས་དང་ལེགས་བཤད་ལ་མཁས་པའི་སྤྱུལ་དུ་

གུར་པ་སྟོན་ཤེས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཞིག་ཀྱང་ན་མཁས་པར་བསྐྱབ་ཏེ་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ་དགོས་དགོངས་ཏེ། སྟོན་
པོ་སྟོན་ལྟ་རྣམས་མདུན་དུ་བོས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་
གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། རང་རེདི་ལྟོངས་ན་ལེགས་བཤད་གསར་པ་བརྩོམས་པ་
ལ་མཁས་པའི་སྟོབ་དཔོན་འདྲ་ཡོད་དམ་གསུངས་པས། སྟོན་པོ་སྟོན་པོས་དང་ལྟན་
པ་སྟོན་བཟང་ཞེས་པས་ཡིད་ལ་ཕན་ཕན་པའི་ཚིག་དེ་ཐོས་པས་གསོལ་པ། མི་དབང་
བྱིད་སྟུན་དང་གསར་དང་ལེགས་བཤད་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་ཡུལ་ཕྱོགས་རྣམས་
ཀྱང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་ཁོ་ནར་གུར་པས་བྱིད་ལས་ལྷག་པའི་སྟོབ་
དཔོན་ཅི། བྱིད་ནི་གུས་པ་དང་གཏོང་པོད་མཆོག་གུར་རིགས་པ་ལ་དབྱེས་པ་ཉི་མ་
ཤར་བ་དང་འདྲ་བས་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིབ་ལྟན་པ་སེལ་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་གྲིལ་
པོའི་མཛད་སྟོད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་པའང་དེདི་ཆ་
ཤས་སུ་འགྱུར་པས། གྲིལ་པོ་སྐྱུ་ཙམ་དང་ལྟན་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུ་ཙམ་སྟོངས།
ཅེད་མོ་ལ་དགའ་ན་ཅེ་འདྲོ། མོས་གུས་ལྟན་ན་མོས་གུས། ཡོན་ཏན་ལྟན་ན་ཡོན་
ཏན། མཁས་ན་རིག་པ་ལ་སྟོབ་། དཔའ་ཙམ་ཆེན་གཡུལ་ལ་དཔའ་བ། བདུལ་
བཞུགས་ཆེན་བདུལ་ཞུགས་འཛིན་པར་འགྱུར། གྲིལ་པོ་སྐྱུན་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་
མོངས་ཤིང་། གཡོ་ན་ཀྱན་ཀྱང་གཡོ་ལ། གདུག་སེམས་དང་ལྟན་ན་ཐམས་ཅད་མ་
བྱངས་པའི་སྟོད་པ་བྱེད། གྲིལ་པོ་མཁས་ཤིང་བརྩེ་བ་ནི་སྐྱེ་གྲིབ་བསོད་ནམས་
ལས་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལེགས་པར་སྟོད་པ་དང་། སྟོན་པོ་སྟོན་ལྟ་མཁས་ཤིང་
བདེན་པར་སྐྱབ་སོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་དག་པ་དར་བའི་མཚན་ཉིད་བཟང་པོ་ཡིན།
ད་གྲིལ་པོ་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉིར་ན་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ནགས་སུ་བྱུང་བའི་རྩོད་པ་
གདུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏོར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ལས་ཡོན་

འདྲུག་། སྒྲོག་པ་ལ་ག་བྱར་བྱགས་ཀྱང་སྒྲོག་པའི་དྲི་མི་གཏོང་བ་ལྟར། ཞི་བར་སྦྲས་
 ཀྱང་འདིའི་སེམས་མ་རྩངས་པ་མི་སྟོངས། འོན་ཀྱང་གདུག་པ་སྦྲུལ་གྱི་ཁྲོ་བས་
 གཞོད་པ་བྱེད་ཀྱང་གདེང་ཀའི་གཙུག་ན་ནོར་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ལེགས་བཤད་ལེན་
 སྟུང་པར། རྒྱུ་པས་ཆོས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་དེ་སྐད་བཞེད་པས། གྱུ་ལ་པོ་མགུ་
 ནས་སྟོན་ལམ་བདེ་བ་ཏེ་རི་ཅེ་ནས་མཆོངས་པ་གཞོད་སྟོན་ནས་པར་གྱུ་ལ་བས་གཟུང་
 ནས་སྟོན་མེད་པ་ས་ལ་བབས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་རྒྱུ་ལ་པོ་མཆོན་ཏེ་
 འཁལ་ཆོང་དུ་ཕྱིན་པས། ཡུལ་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་ཀྱན་པོ་ཡིན་པ་འདྲུག་སྟུང་
 བཟུང་ནས་གྱུ་ལ་པོའི་དྲུང་དུ་འཁྲིད་པས། གྱུ་ལ་པོས་དོ་འཁལ་གྱི་འོད་ཟེར་རིང་མོ་
 གཟིགས་པའི་འདི་ནི་བདག་གིས་ལེགས་བཤད་སྟོབ་དཔོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་གྲུས་
 པ་དང་བཀྲར་ལྷུ་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་པོ་ལེགས་བཤད་འཆོལ་དེ་ནི་ད་
 ལྟར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ནས་མེད་ཏན་འཆོལ་བ་ལ་སྟོ་ཞིང་ཇེས་
 སུ་ཡི་རངས་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་ཡང་རབ་དུ་གཡོས་སོ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པའི་ཆོས་སྟོར་རོ། མཛད་བགྱིད་པག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལེགས་བཤད་
 འཆོལ་བའི་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། སྟོན་ཆོངས་འབྲེག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
 བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་ལྟ་བུ་ཅི་གསུམ་པའོ།

LIV.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བཞི་བ།

སེམས་ཅན་སྤྲོད་ཀྱི་རྟོགས་བརྟུན་ནི།

བཅོས་ལྡན་འདས་མེ་དོག་ཅན་མ་ཞེས་པའི་མཚན་མོ་གྱི་འཕྲོག་བྱེད་བདུལ་
 བའི་ནགས་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཞལ་འཇུག་མཛད་པས། བཟྱ་བྱིན་གྱིས་གྱི་
 ཞུས་པས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤྲོན་སྤྲོ་གྱི་ནྤམས་ཚེ་ལོ་ལྟོང་ཕྱག་བདུན་བཅུ་གཉིས་ཐུབ་
 པའི་དུས་སུ། བློང་ཁྱེར་དབང་ཆེན་ལྡན་ཞེས་པ་ལྷ་ཡུལ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་དུ།
 གྱུལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤྲོ་ཞེས་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ། བྱ་སེམས་ཅན་སྤྲོད་ཞེས་
 བྱ་བ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་བསམ་སྦྱོར་ལ་སྦྱོ་བསྐྱུན་མེད་ཅིང་།
 ག་བྱར་གྱི་སྤྲོང་པོའི་དྲི་བཞིན་སྤྲོད་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་བྱུང་བ། སྤྲོ་འགོ་སྤྲོ་
 དང་ལྷག་པར་སེམས་ཅན་ནད་པ་ནྤམས་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ། ཕྱོགས་མཐའ་དག་
 གི་འགོ་བ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། རེག་པ་
 དང་། དྲི་ཚོར་བ་ཅམ་གྱི་ནད་ཆེན་པོ་ནྤམས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ། ཆད་
 པ་མེད་པའི་སྤྲོད་གདོང་གིས་དབུལ་འཕོངས་ནྤམས་སྤྲངས་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་
 ནད་པ་དང་། སྤྲོང་བ་མེད་པ་ཅམ་དུ་གྱུར། དེ་ནས་གྱུལ་བྱ་སེམས་ཅན་སྤྲོད་སྤང་
 ངན་ལས་འདས་པས་སྤྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཞིང་། བྱུང་པར་ནད་པ་ནྤམས་
 མགོན་སྤྲུག་དང་འབྲལ་བའི་ཆོ། སྤྲོན་པོ་སྤྲོ་གྲོས་ཅན་ཞིག་གིས་གྱུལ་བྱའི་སྤྲུལ་ས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས། ནགས་ཚལ་གཙང་མར་རྫོང་བྱའི་མགོར་གཞོན་ནུའི་སྤྲུ་
 གདུང་ལ་མཚོད་རྟེན་བྱས་པས། རྫོང་བྱ་མེ་དོག་པལྟོའི་ཆལ་གྱིས་ཤིང་བདུད་ཅིའི་
 རྩུང་གྱར་ནས། སེམས་ཅན་ནྤམས་འབྱས་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་

ཐོས་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ནད་ཀྱི་སྤྱལ་བསྐྱེད་ཞི་ཞིང་། གྱུ་ལ་པོ་སེམས་ཅན་སྤྲོད་ཀྱི་
མཚན་དང་། རྒྱུ་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་ནིམས་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཞི་བར་
འགྱུར་རོ། མ་འོངས་པ་ན་གྱུ་ལ་པོ་སྤྲོད་ཅེས་པས། མཚན་དྲན་བྱེད་བྱེད་
ཅིང་རབ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྲོད་ནི་ད་ལྟ་འོ།
ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ནིམས་ཅེས་སྤྱི་ཡི་རངས་འོ། འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་
ཆོས་སྒོར་རོ། མཛད་བགྱིད་པག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སེམས་ཅན་སྤྲོད་ཀྱི་
དོགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མཛད་འབྲོག་གིན་བྱས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
བྱས་པ་ལྟེང་བཞི་པའོ།

LV.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙུང་ལ།

ཐམས་ཅད་ལྷེར་བའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོམ་ལྔ་འདས་སྤྱོད་བདུལ་ནས་སྤྲོད་ཀྱི་ནགས་ནས་གཤེགས་ནས་
ནགས་ཚལ་གཞན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེར་ཞལ་འཇུག་མཛད་པར་བགྱིད་བྱིན་གྱིས་གྱུ་
ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྲོད་གོང་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ལྔ་ཞེས་པ། རོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་
ནས་མཁའ་མཛོད་བཞིན་གང་བཞིན་དུ། གྱུ་ལ་པོ་རྒྱའོད་ལྗར་རྒྱ་མཐོང་པ་ཐམས་
ཅད་ལྷེར་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ཅིང་གཏོང་པོད་ཆེ་བ། ཡོངས་སྤྱོད་ནིམས་ཆགས་
མེད་སྤྱོད་པར་གཏོང་བཞིན་བྱུང་། དེའི་གྲགས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་ཉིན་མཚན་
མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལས། སྐབས་ཤིག་སེམས་ཅན་ནིམས་ལ་བརྟེན་པས་དབྱེ་
འཕོངས་ནིམས་གཞིགས་པའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་བྱོན་པས། ལྷོགས་ཀྱི་

གྱུ་ལ་ཕྱན་ཞིག་གིས་སྤོང་བ་བྱུང་བས་རིན་པོ་ཆའི་དབྱ་གྱུན་སྤྱོད། དེའི་ཚེ་ཕྱག་རོན་
 གཤོག་ཅེ་ཟད་པ་དབྱགས་ཉམ་པ་དང་ས་སྐྱག་གིས་གདུངས་པ་ལུས་ཁམས་པ་ཞིག་
 མིག་གཟུང་ཅིང་འཛིགས་སྐྱག་དང་བཅས་བྱིན་པར་འབྲིལ་བ་ཞིག་བྱུང་བས། དེ་ལ་
 མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་ཇི་དྲག་པོ་འབྱུངས་ནས་བྱོགས་སུ་གཟིགས་པས། རྩོད་པ་ཞིག་
 གྱུ་ལ་མའོང་ལྟེ་འདི་བདག་ཉམས་ཀྱི་ཟས་ཡིན། འདི་གཅིག་པོ་སྐྱབས་ནས་བདག་
 ཉམས་ཡལ་བར་གཏོང་ངས་ཞུས་པས། བྱོད་ལ་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པའི་ཟས་ཞོར་ངས་
 ལྟེར། བྱ་འདི་བསད་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་གསུངས་པས། རྩོད་པས་སྐྱས་པ།
 བདག་ཉམས་ནགས་ནགས་པའི་འབྲུ་སོགས་མི་ཟས་ནི་གཅིག་ཀྱང་ཟ་མ་མྱོངས།
 རྩོད་པར་ཉིད་ཀྱིས་གསད་པའི་གསལ་པ་ཁོ་ན་ཟ་བ་ཡིན། བྱ་འདི་བདག་
 གིས་ལྷན་རིང་དུ་བཅའ་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། འདི་ཟ་གྱུ་མ་བྱུང་ན་བདག་དང་
 རྩེང་མ་བྱ་དང་བཅས་པ་འཛིངས། གྱུ་ལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སྒྲོམས་པ་
 ལ་བྱ་འདི་ལ་བྱམས་ཤིང་བདག་ཅག་ལ་སྤང་བའི་ཚོས་འདི་ཅི་འདྲ། དེ་བས་ན་བྱ་
 དང་བདག་ཅག་གིས་སློབ་མཉམ་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། གྱུ་ལ་པོ་ལྷ་གཅིག་ཅད་དེ་
 སྤྱོད་ཞིག་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོ་དགའ་ནས་བྱ་དང་བྱོད་ཀྱི་སློབ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་
 མ་སྤྱོད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བཅིངས། ད་བྱོད་ཀྱི་ཐབས་བཟང་པོ་དེ་བརྗོད་པ་ལེགས་
 གོ། བྱོད་ཀྱི་མིག་གི་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་བྱ་འདི་ཐོངས་ཤིག་གསུངས།
 གསེར་གྱི་གདུ་བྱས་སྐྱས་པས་ཕྱག་རྩེང་གིས་བྱ་དེ་བསྐོར་བ། རྩོད་པས་བྱ་དང་གྱུ་ལ་
 པོ་ལྷ་གཅིག་ལ་བཏོགས་ནས་ཉིས་འབྱུར་སྤྱོད་ཞིག་ཟེར། དེར་གྱུ་ལ་པོས་གྲོང་བྱིར་
 དུ་བདེ་བས་ཏིང་པོ་གཅིག་ཅད་དེ་སྤང་ལ་འཇལ་བའི་མི་སྐྱ་བྱུང་ཀྱང་དེ་ལ་གསེར་
 མང་པོ་ལྟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཡི་ཐུག་ཅིང་ཉ་ལས། གདུག་
 པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་མིག་སེར་སྐྱ་ཡོད་པ། བྱ་བཅའ་ན་པ་ལ་སྐྱར་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་

ཡོད་པ་དེས། སྤྱི་གྲི་རྣམས་པོས་གྱུ་ལ་པའི་བྱིན་པ་གཡས་ཀྱི་ཤ་རྣམས་གཙང་ནས་
 ཕུག་རེན་དང་སྤང་ལ་ཕྱེགས་པས་ཕུག་རེན་གྱི་ལྷིད་མ་ཡོང་། དེ་ནས་ཁྲག་གཟུགས་
 པ་ས་ལ་སེམས་པས་ས་ཡང་རབ་དུ་གཡོས། དུན་པ་གཡོན་དང་བསྐྱེད་དང་ཉ་བཞི་
 དཔུང་ཤ་སོགས་མགྲིན་པའི་བར་གྱི་ཤ་ཐམས་ཅད་གཙང་ཀྱང་མ་ཡོངས་པར་ལུས་
 རིལ་པོ་སྤང་དུ་བཅུག་ནས་བཏེགས་པའི་ཆོ། རྩོན་པ་དེ་སྤྱིང་ལྷོ་བས་ལ་མགྱུ་ཞིང་
 ཉ་ལས་ནས་སྤྲུས་པ། གྱུ་ལ་པོ་བྱེད་འདི་ལྷ་བྱའི་དཀའ་བ་དུང་དུ་ལེན་པ་འཛིག་རྟེན་
 འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་འདོད་པ་ཡིན་ཞུས་པས། ང་ཆོ་འདི་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདོད་
 པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་ཁོ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལྷ་བྱ་ལ་འབྱོར་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་དམ་ཞུས་
 པས། ང་ལ་འབྱོར་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེ་བདེན་ན་ལུས་འདི་སྤར་བཞིན་གསོས་
 པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས་པས་དེ་མ་ཐག་ལུས་ཀྱི་མ་ཐམས་ཅད་གསོས་ནས་སྒྲུ་འོད་
 ལྷར་མཛེས་ཤིང་གྱིས་པར་གྱུར་དེ་པོ་བྱང་དུ་བྱོན། བྱ་དང་རྩོན་པ་ཡང་སོ་སོར་རང་
 གནས་སུ་སོང་ངོ་། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷེར་དེ་ཉིད་ད་ལྷ་ངའོ། གདུག་
 པའི་སྒོ་སོར་སྒྱུ་དེ་ལྷས་སྤྱིན་ནོ། རྩོན་པ་དེ་ནི་ངས་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པར་
 བཏང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་མེད་བདག་པའི་ཕྱིར་ལྷའི་དབང་པོས་སྤྲུལ་པ་བྱས་པའོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཆོས་
 རྣམས་རོ། མཛེད་བགྱེད་པག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གྱུ་ལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷེར་གྱི་
 དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆོ། ལྷན་སྐྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྷེང་
 ལྷ་པའོ།

LVI.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙུག་པ།

ཁྲུ་བ་ཁྲུང་སྒྲིང་བདུལ་བའི་དོགས་བཅོད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞོན་སྤྱི་ཁ་ལ་གཞོན་གྱི་གནས་ནས་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་མ་དུ་
 བར་གཤེགས་དེ། གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤྱི་ཁ་གྱིས་གསུངས་པས་མཆོད་དེ། དེར་གྲོང་ཁྱེད་གྱི་
 མི་ཞིག་འོང་ནས་གསོལ་པ། བདག་ཅག་གིས་གྲོང་ཁྱེད་གྱིས་མཐའ་ན་དོའི་རི་
 པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་ཁྲུ་བ་ཁྲུང་སྒྲིང་ཞེས་གདུག་ཅུ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གནས་པས་
 མི་ཕུགས་ལོ་དྲུག་སོགས་ལ་གཞོན་པ་ཆེ་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་
 བས་དེ་འདུལ་བར་མཇོད་དུ་གསོལ་ཞུས་ནས་ཁོང་ཞིག་སོང་བའི་ཆོ། གྱུ་ལ་བས་
 དོའི་རི་ལ་བྱོན་ནས་དེར་སྤྱི་ཁ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པས། རི་དོའི་ནང་ན་ཁྲུ་འི་པོ་བྲང་
 དུག་མཚོ་ཁོལ་ཞིང་དུག་རིགས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་མེ་སྤར་ཞིང་། སྤུལ་མང་པོས་གང་ལ་
 འདུག། དེ་ལ་སྤྱི་ཁ་འོད་ཟེར་པོག་པས་ཁྲུ་དེ་ཁོས་ནས་མིག་ཁྲུ་ལྷར་དམར་ཞིང་
 བས་མཁའ་འཕགས་ནས་སྤྱི་ཁ་ཀྱང་། འབྲུག་དང་། རྒྱུ་དང་། མེ་ལྷེ་དང་།
 ཐོག་དང་། སེར་བ་དང་རྩྱ་མཚོ་གྱི་ཆར་དུག་པོ་ཕབ་ཕྱེ། རི་དང་། འཕྲང་དང་།
 བགས་ཚལ་དང་། ས་གཞི་ཞིགས་ཀྱང་འཁོལ་ཞིང་བྱིས་དང་། ས་ཕུག་ཞིགས་ཀྱང་
 དེབས་པར་རྩྱ་མཚོ་པའི་ཆོ། གྱུ་ལ་བས་སྤྱི་ཁ་འོད་ཟེར་གྱི་ཁྲུ་འི་དུག་དང་གདུག་
 ཅུ་བ་ཞི་ཞིང་། རྩྱ་མཚོ་བདུད་ཅི་དང་། རྩྱ་མཚོ་མེ་དྲོག་གི་ཆར་དུ་གྲུར་བས་
 ཁྲུ་ཞི་དུལ་གསུངས་འདུད་པར་ཆོས་བཟུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་བཞོན། དེ་མེས་
 ཞལ་འཛུམ་མཇོད་པར་བཞུ་བྱིན་གྱི་འཛུམ་པའི་གྱུ་ཞུས་པས། བཀས་འདིར་དེ་ལྟ་
 ངས་འོང་པ་བཞིན་སྤྱི་ཁ་སངས་གྱུས་འཁོར་བ་འཛིག་དང་། བཀས་ཐུབ་དང་།

འོད་སྤང་མྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་འདིར་བྱོན་ཞིང་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། གསུངས། དེར་
གཞོད་སྤྱོད་ལག་ན་དོ་ཇེས་ཀྱང་བདུད། ཇོན་པ་ཞིག་གིས་བདུད་ཅིང་དབྱ་སྒྲ་དང་
ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སེན་ཆ་སྤངས་ནས་མཛོད་དེན་སྤྱོད་པས་འཁོར་མྱེས་ཡི་རང་ངོ་།
འདི་ཡང་སངས་གྱུས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་བཟུན་པའོ།
མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། གྲུ་བ་སྤང་སྤྱོད་བདུལ་བའི་དོགས་བཅོམ་
རིན་པོ་ཆེ། སྤྱོད་མཛོད་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེང་
དྲུག་པའོ།

LVII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙྰ་བདུན་པ།

མཛོད་དེན་གྱི་དོགས་བཅོམ་ནི།

བཅོས་ལྔ་འདས་ལ་བཟྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་ཤིང་། སྤྱོད་གྱི་སངས་གྱུས་གསུམ་
གྱི་མཛོད་དེན་དང་། ཇོན་པའི་མཛོད་དེན་བཅས་བཞིའི་ཁར་ཤུག་ཐུབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་
མཛོད་དེན་བཅས་དོའི་རིལ་ལྔ་མྱེས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་དེན་འོད་ཟེར་འབར་
བ་ལྔ་བཞེངས། དེ་ནས་སྤྱོད་ལྔ་ཞེས་པའི་ཡལ་དུ་བྱོན། མོང་དཔོན་ལེགས་པར་
རབ་སད་ཞེས་བྱ་བའི་མཛོད་ཅིང་། འཁོར་བཅས་འདུལ་བའི་ཚོས་བཟུན་ནས་
མོངས་པའི་གཉིད་རབ་དུ་སད་པ་བཞིན་གྱུར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བཞིན་མཛོད་
པར་མཐོ་བའི་སྤྱོད་ལྔ་ཞེས་པ་བཞེངས། དེ་ནས་ཁམ་པ་རའི་གྲོང་
ཁྱིམ་དུ་བྱོན་ནས་གཞོད་སྤྱོད་ལྔ་ཞེས་པ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བསྒྲོར། དེ་ནས་
གཏུམ་པོའི་གྲོང་དུ་བྱོན་ཏེ། གཏུམ་མོ་མ་ལི་གཞེས་བྱ་བདུན་དང་བཅས་པ་སེམས་
གཏུམ་པོའི་རིགས་བཅོས་སྤྱོད་ནས། སྤྱོད་མཛོད་ལྔ་ཞེས་པ་སེམས་དུངས་པ་

ལ་བཞུགས། དེ་ནས་གྲོལ་བ་འཁོར་བཅས་པ་འཕྲི་བྱོང་དུ་བྱོན། བྱིས་བདག་གྲོ་
འཛིན་ཞེས་པས་མཚོན་ཅིང་ཚོས་བསྟན་ནས་བསྐྱབ་གཞིར་བཞུགས། དེས་དབུ་སྒྲིལ་དང་
སེན་ཆ་ཞུས་ནས་རིན་པོ་ཆའི་མཚོན་དེན་བཞུགས། དེ་བཟུ་བར་ཆེ་དབང་འོངས་
པར་གྲོལ་པོ་མི་ལེན་དུ་ཞེས་པས་ཀྱང་མཚོན་དེན་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ས་
ཕྱོགས་དང་གནས་ལུང་ཇི་སྟེན་དུ་མཚོན་དེན་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། སིལ་སིལ་དུལ་
བྱའི་སྒྲིལ་དང་། སྟན་གྲགས་དར་དེར་སྒྲོག་པའི་མཚོན་དེན་མང་པོ་སའི་གྱོན་དང་།
འགོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་པའོ། འདི་ཡང་སངས་གྲོས་འབྲས་བྱའི་
མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བཟྱ་དཔལ་བསམ་འཁྲི་
ཤིང་ལས། མཚོན་དེན་གྱི་དྲིལ་སྒྲིལ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་
རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེང་བདུན་པའོ།

LVIII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙུ་བཟྱད་པ།

བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་དྲིལ་སྒྲིལ་བཞུགས།

བཙུགས་ལྔ་པའི་བྱོང་བྱིར་པར་ལྟོ་ལྟོ་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་ཤིག་ཞལ་
འཛུམ་པ་མཛད་པས། བཟྱ་བྱིན་གྱིས་ཞལ་འཛུམ་པའི་གྲོ་ཞུས་པར། བཀའ་སྐུལ་
པ། སྟོན་བྱོང་བྱིར་བསོད་ནམས་ལྟན་བྱ་བར་གྲོལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་
བཟྱང་བྱིར་སྟོང་ཕྱག་བཟྱད་ཅུ་སྟོངས་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་
པོ་བྱང་ཤེལ་གྱི་མཁར་པ་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ནས། སྟེན་མོས་ཚལ་གསར་བ་
གཟིགས་སུ་བྱེད་པའི་དུ་ཤིང་དྲར་ཞོན་ནས་བྱོན་པས། ལམ་དུ་མི་ཟས་ཀྱི་གདུང་བས་
འཁྲུགས་པའི་ནད་པ་ཉམ་མག་པ་ཞིག་གཟིགས་པས་སྟོང་ཇི་དཔལ་པོ་འཁྲུངས་

ཤིང་། ཀན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་ནས། གྲོང་བྱིར་མཐའ་དག་གི་
 ཀན་པ་གང་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅོད་བཅད་ཟྱེ། ཀན་པ་དྲག་ཞུ་མེད་པར་ཟུམ་
 དང་། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། བྱི་ཕྱོད་དང་། སྤྱིལ་འབོལ་དང་། ཀན་གཡོག་དང་།
 མཐུན་ཀྱེན་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྦྱིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་རིམ་གྱོ་བ་དང་སྦྱན་
 པ་ཀྱིས་ཀྱང་མཁམས་པ། ཞི་བ་དུལ་བ། སྦྱིང་ཇེ་དང་། བཙུན་འགྲུམ་ཆེ་བ། ངག་
 འཇམ་ཞིང་། ངང་གྱུད་རིང་བ་དག་བསམ་གསུམ་ནས། འདོད་པ་མེད་པའི་རིམ་གྱོ་བ་
 གི་འཕྲོར་པ་དགའ་བས། དེ་དག་གི་བསྟེན་བཀྱར་དང་། ཡོན་དང་། བྱ་དགའ་ལ་
 རོགས་པ་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་ནས་ཀན་པ་ཀྱུན་གསོ་བར་མཇེད་
 ཅིང་། གཞན་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་ཀྱུན་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པར་མཇེད་པ་ལ།
 བགྱི་བྱིན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་མཇེད་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་ཁེངས་གྲགས་ཡོད་མེད་
 སྦྱིང་སྟོབས་བདུག་པའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་མིག་ཡོང་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱུལ་ནས། བདག་ཏིག་ཏུ་
 སྦྱན་པར་གནས་པ་འདི་ལ་ཐུགས་ཅེ་བས་སྦྱན་གཤམས་པ་སྦྱོལ་ཞིག་ཞུས། དེ་མ་
 ཐག་སྦྱན་གཤམས་པ་མཚན་གྱི་བདོན་ཏེ་སྦྱོན་ལས་དང་པཅས་སྦྱིན་པས་བྲམ་ཟེ་མིག་
 གཤམས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བས། གྱུ་ལ་པོ་དགའ་ནས་གཡོན་པའང་འགྲུ་བར་
 བཙུན་པའི་ཆོ། བགྱི་བྱིན་གྱུ་ལ་པོའི་སྦྱིང་སྟོབས་ལ་མགྱུ་ནས་རང་གཟུགས་བསྟན་
 ཏེ་གྱུ་ལ་པོའི་སྦྱན་སྤར་བ་ཞིན་གསལ་བར་བྱས་སོ། དེའི་དུས་ཀྱི་གྱུ་ལ་པོ་བསོད་
 ཀྱིས་སྟོབས་དེ་དྭ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ཀྱིས་སྦྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་ངོ་།
 འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཚས་སྟོར་རོ། མཇེད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བསོད་
 ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སྦྱན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཟྱེང་བགྱིད་པའོ།

LIX.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་དག་པ།

ཀུལ་ལའི་དོགས་བཞེད་ནི།

སྒྲིབ་གོང་ཁྱེད་གྱི་མཚོག་ལྟ་པ་ལེ་ཞེས་པའི་སའི་སྒྲིབ་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 དུ་གྱུ་ལ་པོ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཐོག་མར་གདུམ་ཞིང་རྩལ་བ། སྤྱིས་སྤྱད་གོ་
 བའི་སྒྲིབ་སྒྲོལ་ས་དང་ལྡན་པ་ཞིག། བཅུན་མོ་བསྐྱེད་ལྡན་ཞེས་པ་བྱུང་མེད་ཐམས་ཅད་
 གྱི་གཙུག་གྱིན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ། སྤྱིས་སྤྱད་སྤྱིས་ཚོགས་པ་སྤྱད་གཉིས་གསེར་རིའི་བྱ་
 ཀུལ་ལའི་མིག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིང་ལ་གྱུ་ལྟ་བུ་ཀུལ་ལེ་
 སྒྲིབ་སྒྲོལ་ས་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྱིན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནི་སྒྲོ་བྱོས་དང་སྒྲུ་ཙལ་
 འགྲན་རྒྱ་སྤུལ་ཞིང་། མཛེས་སྤྱིག་མཚུངས་པ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པས་ཀུན་ཏུ་
 ཁྱེད་པ་ལས། སྤྱིགས་ཀྱི་གྱུ་ལ་ཁག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་བྱ་མོ་ནི་མས་དེའི་བཅུན་
 མོར་འབྱུལ་འདོད་པ་གསུག་བྱུང་། ཁྱེད་པར་བཅུན་མོའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསེར་
 གྱི་འབྲེང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་དང་བཤེ་བར་བཅེ། གྱུ་ལྟ་བུ་སྒྲུ་ཙལ་དང་། མཛེས་སྤྱིག་
 དང་། འབྲེར་པས་སྤྱིགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་བའི་ཚོ། གནས་བདེན་གསུངས་
 པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མཐོང་བས་སྤྱིར་འབྱུང་འབྱུར་ཤེས་ནས་རང་གནས་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་འབྲིན་ཅིང་། མཁན་པོ་བགྱོས་པོ་མཛོན་ཤེས་དུག་ལྡན་དེས་གསུངས་པ།
 གྱུ་ལྟ་བུ་ཁྱེད་གྱི་གཞིང་དང་མིག་མཛེས་པ་འདི་དྲི་ཉལ་པ་མ་ཡིན། སྤྱིར་ཉམས་པའི་
 མཚན་མར་འདུག་པས་རྩལ་ཁྱེད་ལ་གནས་ན་སྤྱིར་ཉམས་པ་གསོས་ཤིང་
 འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་གྱུ་ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་བཅགས་ཤིང་
 ཐོ་བྱང་དུ་ཡོག་གོ། དེ་ནས་གྱུ་ལྟ་བུ་གནས་བདེན་གྱི་གསུང་བཞིན་རྩལ་ཁྱེད་ཀྱི་

དཔེན་པར་འདུག་པ་དེས། ཡལ་གྱི་བཙན་མོ་པདྨ་ལྷན་ཞེས་གྱུ་ལ་བྱ་རང་གི་ཡུམ་
 དེའི་ཚུན་མ་བཙན་མོ་སྐར་གྱུ་ལ་སྤུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་མཐོང་ནས། གྱུ་ལ་བྱ་བྱེད་ནི་
 བཞིན་དང་སྤྲོན་པདྨ་ལྷན་མཚོག་དུ་མཛེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིག་དེན་ན་དཀོན་པས།
 བདག་ནི་བྱེད་ལ་ཡིད་ཆགས་པས་དྲིལ་དུ་འཛེལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཟེར། ཆགས་པས་
 གདུངས་བས་ངོ་ཚ་བོར་དེ་གྱུ་ལ་བྱའི་མགུལ་ལ་ལག་པས་འབྱུང་ལྟེ། རྩོན་ཤིང་གི་
 འདབ་མ་རྒྱང་གི་བསྐྱོད་པ་ལྟར་འདར་རོ། དེ་ལ་གྱུ་ལ་བྱས་ཡལ་གྱི་བཙན་མོར་
 གསུངས་པ་རང་གིས་མ་བཞིན་དེའི་ཀྱང་པར་ཕྱག་བཙལ་ཞིང་སྤྲོས་པ། མ་མ་དེ་ནི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་དེ་ངན་པས་སྤྱོད་པ་ནི་ཅོམ་པ་ཀུན་དུ་ཉམས་པའི་གྱུ་ལྟེ། དེ་བས་
 འཛིག་དེན་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་བྲིས་ལ་གནས་ན་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་
 ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། བཙན་མོས་སྤྲོན་
 པའི་ངག་གིས་ཡང་ཡང་དུ་སྤྲོས་ཀྱང་། གྱུ་ལ་བྱས་ཚུལ་མིན་ངན་སྤྱོད་དེ་མི་རུང་བར་
 ཅན་གྱིས་བཀག་པས་མཐར་མོ་བྲིས་ནས་སེམས་ལ་འཁོན་ཆེན་པོ་བཞག་པར་གྱུར་
 ཏོ། དེ་ནས་རྫོང་འཛིག་གི་གྱུ་ལ་པོ་སྤྱང་པའི་ནི་བཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཁམས་དང་བཅས་
 པ་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་གྱུ་ལ་བྱ་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཡལ་གྱིས་གྲོང་བྱིར་རྫོང་
 འཛིག་དུ་བདང་བས། རྫོང་འཛིག་གྱུ་ལ་པོས་གྱིས་བྱའི་ཞབས་ལ་བདུད་ཅིང་། ཏིང་ངེ་
 སྤྱང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཅོམས་ཕུལ་དེ་པོ་བྱང་དུ་སྤྲོན་དངས། རང་གི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་ལ་
 མཉམ་པོར་དབང་བསྐྱར། ཤིན་དུ་འཛེལ་བར་གྱུར་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་ཆོ།
 གྱུ་ལ་པོ་བྱ་ངན་མེད་པས་བྱ་དཔན་ནས་བལྟ་བར་འདོད་པའི་ཆོ། གྱུ་ལ་པོ་ལ་ཁྱེ་སྤྲོན་
 གྱི་ནད་དག་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་སྤྲོན་བ་མང་པོས་སྤྲོན་དཔུད་སྤྲོ་ཆོགས་བྱས་ཀྱང་ཕན་
 བསྐྱེད་མེད་པ་ངོ་ཅག་ཅིང་། བཙན་མོ་ཅོམས་ཀྱང་བྲིས་པའི་རི་མོ་ལྟར་ངོ་ཡལ་
 རྩོགས་ཤིང་གཡོ་འགུལ་མེད་པ་བལྟ་བར་བྱེད། གྱུ་ལ་པོ་ཆོའི་དུས་བྱས་པར་

བསམ་ནས་སྒྲིམ་པ། རང་རང་ལས་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་སྒྲན་པ་དང་སྒྲན་དབྱེད་ཀྱིས་
 མི་པན་ངེས། ངའི་བྱ་དོ་འཛིག་གི་བྱུང་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་བྱུར་དུ་བོས་ཤོག། ངའི་
 གཙུག་བྱུན་དང་གདུགས་དཀར་སོགས་བྱུང་སྤྱོད་ནྟེས་བྱ་ལ་འབྱུལ་བ་ཡིན་
 གསུངས་ནས། བཅུན་མོའི་བྱང་ལ་དབྱ་བཅུགས་པས། བཅུན་མོ་སྐར་བྱུང་སྤྱོད་
 བཟེད་ནས་བྱུང་བོ་ལ་སྒྲོག་དུ་ཞུས་པ། སྒྲན་པ་ངན་པ་ནྟེས་ཀྱིས་སྒྲན་བྱི་གོ་མ་
 མཆོད། བདག་གིས་རིག་པས་བྱུང་བོའི་སྤྱང་ནད་བྱོལ་བར་བྱས་ཀྱི། བྱུང་སྤྱོད་
 སྤྲས་ལ་མ་གཏོད། རང་གི་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་སྤྱད་ན་ཀུན་གྱིས་བརྟུས་པར་བྱེད་ཅེས།
 སྤྲས་འབོད་དུ་མ་བཅུག་པར་བཅུན་མོ་པོ་བྱང་གི་བྱི་རོལ་དུ་སོང་ནས་བྱུང་བོའི་
 བྱང་དང་འབྲེ་བའི་ནད་པ་བྱོང་བྱིར་ཀུན་དུ་བཅོལ་བས་བ་ཇི་བྱུང་བོའི་ནད་ཇི་ལྟ་བས་
 གཟེར་བ་ཞིག་རྙེད་པས། དེ་དབུན་པར་འཁྲིད་ནས་གཡོག་མོ་སྤྱིང་ཇི་མེད་པ་ཞིག་
 བྱང་པ་དེ་གསོད་དུ་བཅུག། དེ་སྤལ་ལྟོ་བ་གཤགས་ནས་བལྟས་པས་བྱུ་མའི་ནད་
 བ་སྤྱིན་བྱ་གདུག་པ་ཅན་མང་པོ་འདུག་པ་འབྱོགས་པར་བྱེན་དུ་བྱུ་ན་ཡར་སྤོས་
 ཤིང་བུ་བ། མར་བྱུ་ན་ལྷོ་བ་འཁྱུ་འམ་འགག་པ་འདུག། དེ་ལ་སྒྲན། བྱི་ཐང་ཀའི་
 སྤྱོར་བ་དང་། ཤིང་ཀུན་དང་། དི་དེ་ལོང་དང་། པོ་བ་རི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོར་སྤྱེ་སྤྱེ་
 ཚོགས་སྒྲུག་ཀྱང་སྤྱིན་བྱ་ནྟེས་མི་ཤི་བར། སྒྲོག་སྤྱིང་ཙུ་བ་བདུབ་ནས་བདུབ་པས་
 སྐར་ཅིག་ལ་སྤྱིན་བྱ་ནྟེས་ཤི་བས། བཅུན་མོས་སྒྲོག་སྤྱིང་ཙུ་བ་སྤྱུབས་པ་བྱུང་བོ་
 ལ་སྤྱིན་པས་བྱུང་བོ་སྤྱང་བ་ལས་སྤལ་དུ་བྱོལ་ལོ། དེ་ནས་བྱུང་བོས་བཅུན་མོ་ལ་
 བྱས་ཤེས་རིན་གསོའི་བྱིར་དུ་ཅི་འདོད་རྒྱས་པས། བདག་ཞག་བདུན་བྱུང་སྤྱོད་ལ་
 དབང་བསྐྱར་ཅིག་ཞུས་པས། སྤྱིར་ཡང་བྱེད་མེད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་འདུན་མ་
 ཉམས་པའི་བྱུ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོག་སྤྱིང་སྤྱོད་མེད་ལ་གཏོང་བ་ཤིན་དུ་མི་རིགས་
 ཀྱང་། བཅུན་མོ་བྱུན་དུ་འཛོལ་བ་དང་། བྱང་ལ་བྱས་པ་ཆེ་བས་ཞག་བདུན་དབང་མ་

བསྐྱར་བས་མ་འཕུས་སྒྲུབ་དེ་བཞིན་གནང་བས། བཅུན་མོས་སྤྲོས་ལ་འཁོན་
 བཞག་པའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པས་གྱུ་པོའི་སྤྲིངས་ཡིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོ་
 འཛོག་གྱུ་པོར་ཡིག་ཚུས་ཀྱི་བཀའ་གྱི་རིན་པོ་ཆའི་དེན་དང་བཅས་སྤྲིངས་པ།
 རྟོ་འཛོག་གྱུ་པོས་གུས་པ་དང་བཅས་པས་སྤྱི་པོར་སྤྲངས་ཤིང་ཁ་ཕྱེ་ནས་སྒྲགས་
 པའི་ཆོག་ལ་འདི་ལྟར་འདུག། སྤྱི་ལྟེ། བྱོང་ཁྱེར་ལྟ་ལེ་བྱ་བ་ལས་མཚུངས་
 མེད་གཤམ་ལ་དཔའ་བས་གྱི་མཚོའི་མཐའ་མཚམས་ཚུན་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་དེ་
 བྱལ་དུ་ཀུ་མའི་རས་དཀར་པོས་ས་ཐངས་ཅད་ལ་འོངས་སྦྱོར་པ་སྐལ་བཟང་སྒྲིམས་
 པ་བྱལ་བ་དགུ་རྟོམས་གཟེ་བྱིན་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་ཅེ་དགའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་
 མེད་ནོར་བྱའི་ཀྱང་འདེགས་མཐའ་ཡས་པའི་གྱུ་པོར་ཐུན་རྟོམས་ཀྱི་རབ་དུ་བདུད་
 པའི་ལེགས་བྱས་དགའ་བའི་པརྟོ་རྟོམ་པར་གྱིས་པར་བྱེད་པའི་ཉིན་མའི་དབང་བྱུག།
 རྟུལ་པོར་དང་བཅོན་འགྲུས་དང་སྦྱོ་བ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་གྱིས་པའི་སྦྱ་བའི་སང་གོ་
 དཔལ་ལྷ་བྱ་ངན་མེད་པས། རྟོ་འཛོག་གི་དབང་པོ་དཔལ་སྤང་པོ་ནི་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྤྲིངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གིས་བྱ་བྱེད་བཞིན་དང་འདྲ་བའི་དགའ་བོ། ཁྱེད་
 མེད་ཅིང་ངན་སྦྱོར་ལ་བྱམས་པ། མི་གཙང་ཞིང་བཞུན་བཅོས་ལ་སྤང་བ། མིག་གི་
 པརྟོ་ཆུང་མ་ལ་སྟེད་པ་དུག་གི་སྦོད་ལྟ་བུ། སྤྱི་པའི་ཇེས་མཐུན་གཟུགས་དང་།
 འང་ཆོ་དང་། སྦྱོ་བ་དང་། རྟུལ་པོར་དང་ལུན་པའི་སྦྱེ་བོ་དེའི་མིག་གི་ནོར་བྱ་ཕྱང་
 ལས་གོས་དང་བྱལ་བར་བགྱིས་ལ་བསྐྱར་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་འདུག་པས། གྱུ་པོ་
 བྱ་དང་སྤྲིང་བཅེ་བས་གཞོད་པ་མི་ཉུས། ལྟ་ལེའི་གྱུ་པོ་དབང་ཆེ་བས་འཛོགས།
 རྟོ་འཛོག་གྱུ་པོ་ཅེ་བྱེད་ཅེ་དག་དུ་གྱུར་ནས་གཞོད་པ་ལ་པམས་ཅིང་མཆི་མ་གཞོད་
 ཞིང་འདུག་པ། གྱུ་པོ་བྱས་གཟིགས་ནས་ཅེ་འདུག་དེས་པར། སྤྲིང་ཡིག་བཞུན་
 པས། ཐུགས་ལ་འདི་ང་ལ་སྤང་བས་ཡབ་ལ་ཐུ་མ་བྱང་བ་ཡིན་པ་འདུག། ད་པའི་

དགོངས་དོན་མ་འགྲུབ་ན་ཐུགས་མི་སྒོགས་ཤིང་། རྫོང་འཛོག་གྲུལ་པོ་འདི་ཡང་
 བསྐྱུལ་འགོ། དེ་བས་ཡབ་ཐུགས་དགོངས་ཚོགས་པ་དང་། རྫོང་འཛོག་ལ་བཀའ་
 བཀྲོན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བདག་གིས་གཞུགས་ཅིའི་སྒོན་མེ་ལྟར་མི་དྲག་ཅིང་།
 མིག་ཆུ་བྱར་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་དེ་བཞིན་བུའོ་སྒྲུལ་ལྟེ།
 རྫོང་འཛོག་གི་སྤྱོད་པོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆན་གྱི་ཞུས་ཀྱང་མ་གསན་པར།
 སྤྱོད་པོ་ནར་ལ་ཆགས་པ་ཞིག་ལ་གསེར་མང་པོ་སྤྱིན་དེ་སྤྱན་གཉིས་འདོན་དུ་བཅུག།
 དེར་རང་གི་བཅུན་མོ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྟར་མ་བྱུང་བས་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་དུ།
 བགྲུལ་ཞིང་འབྱེལ། གྲུལ་བྱ་ནི་མི་དྲག་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་གྱུན་ཞུགས་
 ཐོབ། བཅུན་མོ་བགྲུལ་བ་སངས་ནས་གྲུལ་བྱས་སྤྲོས་པ། སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
 གིས་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་བྱེད་ཅིག། ང་ནི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་
 མེད་པས་བཀའ་བྱུང་གྱི་ཆགས་སུ་འགྲོ། བྱོད་རང་དཀའ་བྱུང་མི་བཟོད་པས་པོ་
 བྱང་འདིར་བཞེད་ཅིག་གསུངས་པས་བཅུན་མོ་འདར་ཅིང་སྤྲོས་པ། གྲུལ་སྤྲོས་པོ་
 བྱང་དུ་མི་བཞུགས་ཀྱང་། འབྱོར་ཆོ་འཇམ་ཞིང་། བྱུང་ཆོ་འབྲལ་བ་ནི་ཅི་ལ་བཟོད་
 བྱང་པར་ཡོང་བའི་གོགས་ནི་མཁར་བ་མཆོག། བཅེ་བའི་གོགས་མེད་གཏོང་བར་
 ག་ལ་ཤོད། ཀུང་དུ་འབྱོན་ཀྱང་བདག་ནི་འཁྲིད་པར་ཞུ་ཟེར། དེ་ནས་གྲུལ་བྱ་དང་
 བཅུན་མོ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྟར་མ་གཉིས་གོང་ཁྱིམ་དུ་བྱུགས་ཤིང་། གྲུལ་བྱ་གྱུང་
 མངས་དང་སྤྱུགས་ལ་མཁམས་པས་སྤོང་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་
 གྲུལ་པའི་པོ་བྱང་དང་ཉེ་བའི་སྤྱོད་མོས་ཆལ་ཞིག་དུ་ཕྱིན་པས། སྤྱོད་མོས་ཆལ་སྤྱང་
 བ་པས་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཕྱིར་བསྐྱོད་དེར་བཅུན་མོ་བགྲུལ་ཞིང་། དྲན་པ་རྙེད་ནས་
 གྲུལ་པའི་སྤྱང་པོ་འཇུག་པའི་ར་བ་ཞིག་དུ་སྤྲོབས་པས། སྤྱང་པོས་ངོ་ཤེས་ནས་
 ཞབས་ལ་བསྐྱུང་ཅིང་སྐད་ཆ་པོ་འདོན། མ་གྲུ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་སྤྱོད་མེད་ངས་

ངོམས་ཞིང་གར་བྱས་པས་བཅུན་མོ་མཆི་མ་ཤོར། གྱུལ་བྱ་བྱ་དང་གྱུད་མངས་ལ་
 མཁམས་པས་སྤང་པོ་སྤྱོངས་པས་ནི་བ་སྟན་པས་གནས་ཚང་གཡར། སྐབས་དེར་
 གྱུལ་བྱ་བྱ་དན་མེད་པའི་ཐུགས་ལ་ངའི་བྱ་རྩེ་འཛེག་ནས་ཡི་གེ་ཅམ་ཡང་ཕྱིས་སྤྱ
 མ་བྱུང་། ཡུན་རིང་སོང་ན་མཛའ་བ་འདྲ་བཞེད་ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་པ་གོན་བཞེད་པ་
 བོ་མིན་ལས་ཆེ་སྟམ་ཞིང་ཤིན་དུ་དྲན་པས་སྤྲོས་དང་མཛའ་འདོད་ཆེ་བའི་ཆོ། སྤང་
 པོ་སྤྱོངས་པས་ནས་གང་ལ་གྱུད་མང་དང་བཅས་སྤྱལ་ཡོང་ཟེར། གྱུལ་བྱ་གཉིད་ས་
 སངས་པས་སྤྲོ་ཆུང་ཏུ་བཅས་སྤངས་པར་མ་མག། ཐུགས་ལ་གྱུལ་པའི་འབངས་
 རྣམས་སྟག་དང་འདྲ་ཞིང་གཏུམ་པས་སྤྲོ་དང་བསྟན་དགོས་དགོངས་ཏེ། སྤྲོ་ཆེ་ཞིང་
 སྟན་པས་སྤྱུ་སྤངས་གྱུད་མངས་སྤྲོར་བས། གྱུལ་པོ་བྱང་དུང་མཁམ་སང་ནས་
 གསན་པས་རང་གི་སྤྲོ་ལྟར་སྤྱུ་དང་གྱུད་མངས་ལ་མཁམས་པ་འདི་སྤྱུ་ཡིན་ནས།
 བདག་ལ་ཕྱིས་སྤྱ་མི་ལམ་ངན་ཅིང་གོང་ཁྱིར་གུད་པ་འདྲུག་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྤྱུ་སྟན་པ་
 འདི་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟམ་ཕྱེ་ལྟ་སྤྱུལ་བ་བདང་བས་སྤྲོས་ཀྱུ་ལྱུ་ཡིན་བར་ཤེས་ནས་
 པོ་བྱང་དུ་བོས་པས། དེ་ནི་མིག་དང་བྲལ་ཞིང་། ལྟོད་གཡོགས་སྤྱུལ་པོ་ཅམ་ལས་
 མེད་པ་སོགས་ཡབ་ཀྱི་གཟིགས་པས་ཉ་ལས་ཤིང་བགྱལ་བར་བྱུར། དེར་སྤྲིང་ཁ་
 ལ་ཆུ་བསིལ་བྱན་པས་བགྱལ་བ་སངས་ཏེ། བྱའདི་ལྟ་བུ་ཅི་ཉེས་གསུངས་པས།
 ཡབ་ཀྱི་སྤྲིང་ཡིག་བྱང་ཆུལ་སོགས་ཞིབ་པར་སྤྲོས་པས། ཡབ་ཤིན་དུ་ཁྱོས་ནས་
 བཅུན་མོ་སྤྲོ་གྱུལ་སྤྱང་བ་གསོད་ཅེས་བཀའ་དྲག་པོ་བསྐྱོས་བས། སྤྲོས་ཀྱིས་
 བདག་རང་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བཅུན་མོར་བཀའ་བཀྱོན་མི་མཛའ་བ་ཞུ་ཞུས་པས།
 བྱའོད་ལ་མི་མཚམས་པའི་གཞོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་དགྲ་འདི་མི་གསོད་པ་ཅི
 བྱེད། འདི་ངས་པ་ཚར་གཏོད་འོས་ཞེས་ནན་གྱི་གསོད་པར་བརྩོན་པའི་ཆོ། སྤྲོས་
 ཀྱིས་ཞུས་པ། ཡབ་བདག་ལ་འདི་ལྟར་ཁྱོང་ཆ་རང་ལས་ཡིན་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྤུལ་

དང་། གཞན་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་ཆ་ཙམ་མེད། དེ་བདེན་ན་བདག་གིས་མིག་
 སྟོན་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བརྟེན་མ་ཐག་སྟེན་གཉིས་སྤར་བཞིན་
 གསལ་ཞིང་མཛེས་པ་གྱུར་དོ། དེར་ཡབ་ཀྱང་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་དེ་གོང་ཁྱེད་
 སྤྲུལ་དང་། རྟོ་འཛོག་སོགས་གྱི་ལྟོན་འབངས་བཅས་ཞི་དུ་འདྲ་བའི་བལ་
 འཁོད་དོ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་སྟོན་གྱི་གྱུ་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་གནས་བདེན་གསལ་པ་
 ལ་ཞུས་ཤིང་གསུངས་པ། གྱི་ལ་བྱ་ཀྱ་ལྷ་ལ་འདི་སྟོན་ཀ་ཤིའི་གོང་ཁྱེད་དུ་རྟོན་པ་
 ཞིག་དུ་སྟེས་པའི་ཆེ། གངས་ལྷན་ངོས་ཀྱི་ཕུག་པ་ཞིག་དུ་ཞུགས་པའི་རི་དྲགས་ལྷ་
 བཟྱ་དུས་གཅིག་ལ་མིག་ཕུངས་ནས་རིམ་ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་གསལ་ད། ཡང་སྟེ་བ་
 གཅིག་ལ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ཕུག་རི་ཞེས་པ་སྟོན་གྱིས་ཆོངས་པ་གཅིག་དུ་སྟེས་ནས་
 མཆོད་རྟོན་ལ་སངས་གྱིས་སྐྱ་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྟེན་བྱས། སྤར་དེ་ལ་འགྱོད་མྱེ་
 ཡིན་དུ་ནི་ལའི་སྟེན་འབྲས་ཡོད་པའི་སྟེན་ལེགས་པར་བྲིས་ཤིང་། གཞན་མཆོད་
 རྟོན་མང་པོ་ལ་ཉམས་གསོ་བྱས་པས་སྟེ་བ་མང་པོར་མིག་དང་བྲལ་ཞིང་ད་ལྟ་འདྲ་
 མིག་ཉམས་པ་ནི། རི་དྲགས་ཀྱི་མིག་བདེན་པ་དང་། མཆོད་རྟོན་གྱི་སྟེན་བྱས་པའི་
 རྟོན་སྟོན་ཡིན་ཅིང་། སྤར་མཆོད་རྟོན་ལ་རིན་པོ་ཆའི་སྟེན་དང་གཞན་ཡང་ཉམས་
 གསོ་བཟིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱི་ལ་བྱའི་སྟེན་སྤར་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། མཛེས་
 ཤིང་ཕུན་སྟེན་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིང་གྱུན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་དང་།
 ཆགས་བྲལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་ལ། སྤར་མཆོད་པར་རྟོགས་པར་སངས་གྱིས་པར་
 འགྱུར་རོ་གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བྱའི་མཆོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟོར་
 རོ། མཆོད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཀྱ་ལྷ་ལའི་རྟོགས་བརྟེན་རིན་པོ་ཆེ།
 སྟེན་ཆོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་མྱེང་དགུ་པའོ།

LX.

ཡལ་འདུག་དུག་ཅུ་པ།

ཁྲུ་གཞིན་ཀྱི་དོགས་བཅོམ་ཤིང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཚལ་ན་བཞུགས་དུས། གྱི་མཚོའི་མཐར་ཁྲུ་ཁོར་
 རི་ཞེས་གཞིན་མང་པོ་དང་བཅས་པ་གནས་པ་ལ་དྲིལ་དུ་བྱེ་ཚན་གྱི་ཆར་བབས་ནས་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་པར། ཁྲུ་འི་བྱ་ཁོར་བཟང་གཞིན་ཀྱི་ཞེས་གཞིན་པ་ཞིག་གིས་པ་ལ་སྤྱུས་
 པ། ཡབ་བདག་ཅག་ཁྲུ་ཀློང་སྤྱི་ཕྱོད་མ་རབ་དུ་ཆ་བས་གཟེར་བ། བདག་ཅག་དང་
 མཚུངས་པ་དང་། བདག་ཅག་ལས་མཐོ་བ་དང་། དམན་པའི་ཁྲུ་དབང་དུ་མེད་པ་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་བའདི་ཅིས་ལན། འདི་ལ་པན་པའི་སྤྱུགས་དང་སྤྱུག་སྤྱུགས་ཅི་ཡོད་
 དྲིས་པས། ཁྲུ་པ་མས་སྤྱུས་པ། གཞན་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་པ་ཀློང་ཆོས་ཐོས་
 ཤིང་། སངས་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཚོག་བཅས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་
 སྤྱུགས་སྤྱི་མོང་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་བཞི་ཐོབ་པ་ཀློང་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 ལྷན་ཡང་མི་འབྱུང་། ཕྱི་ཅག་ཆོས་མ་ཐོས་ཤིང་བསྐྱེད་བཞི་མ་བསྐྱེད་པས་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་བའི་ན། ཆོས་ལྷན་པ་དེ་ད་ལྷ་མཉན་ཡོད་གྱི་ཕྱོད་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཡིན་
 ཟེར། དེར་ཁྲུ་གཞིན་ཀྱི་མེ་ཏོག་གིས་ཚུན་པོ་ཐོགས་ཏེ་གྱི་ཕྱོད་ཚལ་དུ་ཕྱིན། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་རབ་དུ་མོས་པ་ཐོབ་ནས་རང་གནས་སྤྱི་ཕྱོད་པར་གསོལ་བཅུ་བ་
 བཞིན་ཐུགས་ཁྲུ་དགོངས་ནས་ཁྲུ་པོ་ཆེར་ཆོབས་ནས་ཁྲུ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཁྲུ་
 ཀློང་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་སྤྱུགས་འགྲོ་ཐོག། ཁྲུ་ཀློང་སྤྱི་ཕྱོད་བསྐྱེད་ཞི་ཞིང་
 དགའ་བས་གཏན་དུ་བཞུགས་པར་ཞུས་པས། འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་ཕྱོད་དགོས་
 པས་འདི་གཞིག་ཕྱར་མི་ལྟོད་གསུངས། དེར་ཁྲུ་འི་གནས་གནས་སྤྱི་གཙུག་ལག་

ཁང་མང་པོ་བྱས། ག་བྱར་དང་། ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་ཕུལ་ཞིང་མེ་
 རྟོག་གཏོར་ཅིང་བསྟེན་བསྐྱར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཀྱི་ལན་དཀའི་གནས་
 འོད་མའི་ཚལ་དུ་ཕེབས། གྱུ་ལ་བ་འཁོར་བཅས་དག་སྟོང་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་
 རྣམས་ལ་ཁྲུས་རྒྱ་བ་གསུམ་བསྟེན་བཀྱར་ཞུས་ཤིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྲུ་
 བཞེན་ནུ་འདི་དཀ་དུ་བདེ་བ་ལ་སྟོད་ཅིང་། མཐར་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་
 བསྐྱེད་པས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་བསྐྱོར་རོ། མཛེད་བགྱིད་པག་བསམ་འཁྲི་
 ཤིང་ལས། ཁྲུ་བཞེན་ནུའི་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མངས་འབྲོག་གིན་བྱས་
 པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཉི་དུག་ཅུ་པའོ།

LXI.

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་ཙཱ་གཅིག་པ།

ཞིང་པའི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཚོ། བྱམ་ཟེ་བཀྱ་ཤིས་ཞེས་པ་
 རོར་མེད་ཅིང་ཤིན་དུ་དབྱུལ་བས་ཞིང་ལས་ལ་བཙོན་པ། རྟོག་ཅེ་དང་ཐོང་པ་འབྲལ་
 མེད་དུ་འབྱེར་ཞིང་སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་ལོ་རྟོག་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་ཚོ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གོང་ཁྱེད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པ་མཐོང་ནས། བྱམ་ཟེ་
 བཟང་མི་གཉིས་ཀྱིས་གྲོས་སུ། བྱ་ཅག་ལ་ནི་སངས་གྱིས་ལ་བསྟེན་བསྐྱར་རྟོག་
 ཅིག་ལྷུ་ཡི་སྐལ་བ་མེད་པ་དབྱུལ་ཞིང་འཕོངས་པ་འདི། སྟོན་ཡང་མཚོད་ཡུལ་ལ་
 མ་མཚོད་ཅིང་བསོད་ནམས་མ་བསམགས་པས་ལན། རང་ཅག་ལྟོ་དན་གོས་དུལ་
 ཀྱན་ལས་ཁ་ཞན། ཉམས་དམའ་བ་འདི་ཤི་བ་དང་འདྲ་བས་གསོན་ནས་ཅི་ཡོང་།

ད་ཅི་འབྱོར་པའི་བསྟེན་བཀུར་ཞིག་སངས་གྱིས་ལ་ཕུལ་ན་ཕྱི་ས་འབྲས་བྱ་ཅུང་ཟད་
 ཐོབ་པ་སྤྱིད་ཞེས་བྱས་ཏེ། བྱས་ཟེམས་ཀྱིས་དུ་ལོག་ནས་ཅི་ཡོད་པའི་ཟས་གཙང་
 བར་གཡོས་ཏེ་བཤམས་པ་ན། སངས་གྱིས་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་ཡིད་ནིས་བར་དག་
 པ་དེ་གཟིགས་ནས་སྒོ་བྱ་ཐེབས་ཞལ་ཟས་བཞེས་པའི་འཇུག་དུ་བྱས་ཟེས་བདག་
 དབུལ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་ནོར་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལས་བདེ་བས། དེ་ནས་བྱས་
 ཟེའི་ཞིང་ལ་གསེར་གྱི་ལྗང་པ་བཟང་པོ་སྟེས་པས་བྱས་ཟེགས་ལ་ལོངས་སྟོན་
 ཅིང་དབང་ཕུག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་བས། གྱུ་ལ་བའཁོར་བཅས་ལ་བསྟེན་བཀུར་
 ཕུན་ཚོགས་སྟུབས། ཚོས་ཉན་པས་གྱུན་ཞུགས་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས་བསོད་
 ཅས་ས་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རངས་ནས། གྱུ་ལ་པོ་གསལ་གྱུ་ལ་གྱིས་གྱུ་ལ་བའཁོར་བཅས་
 ཆེད་དུ་མཆོད། བྱས་ཟེབ་དེན་པ་མཐོང་ཞིང་རབ་དུ་བྱུང་བས་དགྲ་བཙུག་པོ་ཐོབ།
 དེའི་གྱུ་དག་སྟོང་ནིས་ཀྱིས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། འདི་སྟོན་སངས་གྱིས་
 འོད་སྤང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཚངས་པར་སྟོན་པ་སྤྱད་པས། ཉེ་དབང་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་
 ཅིས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། ཤྲུ་ཐུབ་པའི་དུང་དུ་དགྲ་བཙུག་པོ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ལུང་
 བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་པས་འཁོར་ནིས་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་
 སྟོར་རོ། མཛད་བཤུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཞིང་པའི་དོགས་བཅོམ་རིན་
 པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲོག་གིན་བྱས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟ་ཅིག་
 པའོ།

LXII.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཙུག་ཉིས་པ།

གྲགས་ཕྱིན་གྱི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཏུ་གྲོ་རྒྱའི་ཀུན་དགའ་བར་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལཱ་རི་ཁ་སིར་
 བྱིས་བདག་ལེགས་པར་རབ་སད་ཅེས་བྱ་བ་ནོར་ཕྱག་པ། གཏོང་པོད་པ་དང་
 འབྱོར་པ་གྱིས་ཀྱང་། བྱ་མེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ། གཉིན་མྱམས་
 འདུས་ནས་གྲོས་བདེ་བ་པ། ཏུ་གྲོ་རྒྱའི་ཤིང་སྤོང་མཆོད་པའི་དེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་
 མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བདེ་བ་ན་བྱ་དང་ནོར་གང་འདོད་འབྱུང་ཟེར་བར། བྱེད་མྱམས་
 ལྷན་པོའི་གདམ་ཡིན། ཤིང་སྤོང་སེམས་མེད་ལ་རང་གི་ཡལ་ག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་
 བ་ཡང་དགའ་ན། གཞན་ལ་བྱ་ནོར་སྤྱོར་བའི་རྒྱས་པ་གཤམ་ཡོད་ཟེར་བར། ཡང་
 གཉིན་མྱམས་ཀྱིས་ཤིང་སྤོང་ལ་མཆོད་ན་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་གྲུབ་སྤྱོར་བ་ཡིན་ཞེས་
 བཤད་པ་སྤྱུག་ནས་བྲམ་ཟེས་གསང་བ་བྱས་ཕྱིན་དེ། ཤིང་ལ་མཆོད་པ་ཞིག་བྱ་ཆེས་
 ལྷ་རེ་རྣོན་པོ་འབྱར་དེ་སྤྱོད་པ། ང་ལ་བྱ་སྤྱོན་ན་ཤིང་ཁྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་
 མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད། བྱ་མ་སྤྱོན་ན་ཤིང་ཁྱོད་ཙུ་བ་ནས་བཅད་དེ་མེ་ལ་བསྐུལ་ས།
 ཐམ་བཅུ་ལ་སྤྱོར་རོ། ཞེས་བཞེད་དེ་ཡོག། དེ་ལ་ཤིང་གི་རྣམ་པ་འཛིགས་སྤྱུག་སྤྱོད་
 བ་གྱི་ཕྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པ། བདག་ལ་བྱ་སྤྱོར་བའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་སོ་
 སོའི་ལས་ཀྱི་བྱ་འབྱུང་བ་དང་འགྲིག་པ་སྤྱོད་བྱའི་ཟེས་ཆེས་ལ་ཡིག་གཟུགས་བྱུང་
 བ་དང་འདྲ། ད་འདི་ལ་བྱ་མ་བྱུང་ན་བདག་གིས་གནས་དེན་གྱི་ཤིང་གཅོད་ངེས་
 པས། ཇི་ལྟར་དག་ཅེས་འདར་ཞིང་ཞུས་པས། བ་གྱི་ཕྱིན་གྱིས་དེ་ལ་བྱ་འབྱུང་བའི་
 ཐབས་བསམ་པར། རྣམ་པ་སྤྱོད་བྱ་ལ་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི་དགྲས་བསམ་ནས་འོག་

དུ་མུང་བ་ཤེས་ནས། བགྱི་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བཟང་ལ་སྦྲས་པ། ཁྱོད་མིའི་ཁྱིམ་དུ་
ལེགས་པར་རབ་སང་གི་བྱ་བ་སྒྲིབ་པའོངས་ཤིག་སྦྲས་པས། དེས་ཞུས་པ། བདག་
སྒྲིབ་དེར་ཤུག་ཐུབ་པའི་བྱ་བ་དུ་བྱུང་བར་ཤོག་ཅིག་ཞུས་ནས་སོང་། ཤིང་གི་
ལྗང་དེ་དགའ་ནས་ལེགས་པར་རབ་སང་ཙན་དུ་བྱིར་དེ། ཁྱོད་ལ་བྱ་བ་བྱུང་བར་འགྱུར་
ཞིང་དེ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྦྲས་པས་དེ་དགའ་ནས། བདག་ལ་བྱ་
བྱུང་ན་རབ་དུ་འབྱུང་བ་བཀག་པས་ཆོག་སྟུང་མོ། དེ་ནས་དུས་སྤེལ་ཆུང་མ་རེལ་
པ་མ་ཞེས་པར་བྱ་གསེར་འོད་དང་ལྗན་པ་རིན་པོ་ཆའི་གདུགས་དང་བཅས་པ་ཞིག་
སྦྲས། དེ་སྒོ་གོས་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་པ་དཔལ་འབྱོར་ཤིས་སྤྲུང་དང་བཞིན་གྱིས་
གུབ་པ། ལྷན་གཤམས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་བས་མིང་ཡང་གཤམས་སྦྱིན་དུ་
བདགས། དེ་རབ་དུ་བྱུང་དོགས་པས་སྒོ་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཤིས་སྤྲུང་བ་པོ་
བསྒོམས། རྒྱབས་ཤིག་རབ་གིས་སྦྱིད་མོས་ཚལ་དུ་བྱིན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཐེབས་པ་མཐོང་ནས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཞབས་ལ་བདྱགས། གྱུ་ལ་བས་དགོ་སྒོང་དྲི་
ཐུལ་ལ་འདི་ལྟུང་མོ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ལས་སྒྲིབ་གྱིས་ཤིག་གསུངས་ནས་གཤེགས།
དེར་བགྱི་བྱིན་གྱིས་སྦྱིད་ཚལ་དུ་བྱུང་མེད་གི་ལུས་ཅུལ་ཞིང་དྲི་གནམས་པ། ཤིག་
སྒོ་སོགས་སྦྱིན་བྱས་གཤེགས་པ། གཅིན་དང་བྱི་ས་འཛེག་པ་སྦྱག་དྲོ་བ་ཞིག་དུ་
སྦྲུལ་པ། གཤམས་སྦྱིན་གྱིས་མཐོང་ནས། བྱུང་མེད་བྱ་བ་ལང་ཆོ་ལྷན་དུས་བཞིན་
མཛེས་སྦྲུ་མཁམས་ཀྱི་འབྱུར་གྱིས་ཤིང་བསྦྱིབ་བྱིད་མཁམས་ཀྱང་། དོན་དུ་མི་གཙང་བའི་
ཇིས་ལྷགས་པས་གཤེགས་པ། སྦྱིང་མི་སྦྱག་པ་འདི་ལྟ་བུར་འདུག་པས། བྱུང་མེད་
ལ་ཆགས་པ་ཞེ་རེ་ལོག་ན་བདག་ནི་ཆགས་ཐུང་རབ་དུ་འབྱུང་བར་བྱོལ་སྦྲས་སྟེ།
སྤྲོ་ཁྱིམ་དུ་ལོག། དའི་ཤིན་མོ་སེམས་སྦྱི་ཞིང་གནས། ལྟུང་མོ་དེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་
བསྦྱང་བའི་བྱིར་བྱུང་མེད་མང་པོ་པོ་ཡང་དང་། སྦྱིང་བྱ་དང་། ཇི་ཇི་སོགས་སྦྱག་པ་

དེད་པ་ཀློང་གཉིད་ཀྱིས་དུབ་ལྟེ་པེ་ལྷང་དང་། ཇི་ཇི་ཀློང་ལག་ནས་ཤོར་། ལ་ལ་
 བཞག་ཀྱིས་། ལ་ལ་ཁ་བྱུང་། ལ་ལ་སྒྲོལ་གྱིང་ཁ་བཞེངས་ནས་ཐམས་ཅད་གཉིད་
 ལ་ཤོར་བ་བཟུ་བྱིན་གྱིས་བྱིན་བསྐྱབས། གྲགས་སྤྱིན་ནི་དེ་དག་མཐོང་བས་ཤིན་
 དུ་སྒྲོལ་ཞིང་ཁྲིམ་ནས་ཕྱི་རེལ་དུ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷ་ས་གྱོན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱིན་།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆུ་ཁྲུང་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་བཅེ་བས་བྱོན་དེ། བྱ་ཚུར་
 ཤོག་གསུངས་དེ་རབ་དུ་དགའ་ནས་ལྷ་ས་དེ་ཆུ་ཁར་བོར་ནས་ཆུ་བོ་བགྱལ་། དེ་ནས་
 སྤྲོད་གྲགས་སྤྱིན་སོང་བ་ཡས་ཤེས་ནས་ཆོལ་དུ་བྱིན་པས་ཆུ་ཁར་རིན་པོ་ཆའི་
 ལྷ་ས་བོར་བ་མཐོང་། ཆུ་བོ་བགྱལ་ནས་བྱིན་པས་གྱུལ་བའི་ཞབས་ཇེས་ཟེན་ཀྱང་
 སངས་གྱིས་ཀྱི་མཐུས་གྲགས་སྤྱིན་མ་མཐོང་། བྱ་མོ་ཞིག་དུ་མཐོང་། དེ་ནས་
 སངས་གྱིས་ཀྱི་མཐུས་གྲགས་སྤྱིན་མཐོང་བས་ཕྱིར་ལོག་དུ་རེ་ནས་སངས་གྱིས་
 འཁྲོར་བཅས་བྱིས་དུ་སྤྱན་དྲངས། བསྟེན་བསྐྱར་གསོལ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་པ་
 མ་དང་གཉིན་འདུན་ཀློང་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་བཀོད་། གྲགས་སྤྱིན་རབ་དུ་བྱུང་
 བའི་ཁྱེན་གྱིས་དད་ནས་གྲོགས་མཆོག་དྲི་མེད་དང་། བཀ་པོ་དང་། ལག་བཟང་དང་།
 བ་ཁྲུང་བདག་དང་བཞི་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་བཞིན་མི་ལྔ་དང་གྲགས་སྤྱིན་བཅས་
 དག་སྟོང་བཅུ་ཆོས་འདུལ་བ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། སྤར་ཡང་གྲགས་
 སྤྱིན་གྱི་གྲོགས་པོ་མི་ལྔ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེའི་གྲགས་པ་ལ་
 བསྟེན་ནས་གཞན་མི་ལྔ་བཟུ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་འབྲས་བྱ་ཐོབ། དེ་དག་ལ་ངོ་མཚར་
 དུ་བྱུར་ནས་གྲགས་སྤྱིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱུ་དག་སྟོང་ཀློང་ཀློང་གིས་ཞུས་པས་
 བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྟོན་སངས་གྱིས་གཙུག་ཏྲར་ཅན་གྱི་བྱིར་དུ་བསོད་སྟོན་མས་ལ་
 བཤེགས་པ། ལམ་གྱི་འགྲམ་པ་ཚད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གྱུལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ལས་
 དེར་འགྲོ་བའི་འཁྲིམ་གྱི་ནང་ནས་འོད་བཟང་ཞེས་པས་སངས་གྱིས་ཉི་མའི་འོད་

ལྟར་འབར་བ་མཐོང་ནས་རབ་དུ་དད་གས་ཀྱིས་འདུད་ཅིང་། སྒྲིབ་བསིལ་གྱི
གདུགས་བརྒྱུད་ཞིང་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་དགོ་བ་བཙུན་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས།
ཁྱེད་མ་འོངས་པའི་དུས་ཤུག་ཐུབ་པའི་དུང་དུ་དག་བཙུན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་
ལུང་བསྟན། དེ་ཆོ་འཕྲོས་ནས་ལྟའི་བྱ་སྒོ་བརྒྱུད་དུ་སྦྱོར། འཕྲོས་ནས་གསལ་སྦྱོར་
དུ་སྦྱོར། བཞུགས་ཡང་གྱུ་ལ་པོ་གྱི་གྱི་ཞེས་པས་སངས་གྱུས་འོད་སྤྱང་གི་སྒྲིབ་དུང་
ལ་རིན་པོ་ཆའི་མཚན་དྲན་བྱས། དེའི་བྱ་གསུམ་པ་གསལ་ལྟར་དགའ་བས་མཚན་
དྲན་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་གདུགས་ལྟུལ། དེའི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་སྤྲ་
མ་འཛིན་སྒྲིབ་པའི་སྤྲུལ་གསལ་སྦྱོར་རིན་པོ་ཆའི་གདུགས་དོག་དང་བཙུན་པ་
ལྟར་སྤྲུལ་ཚེགས་པར་གྱུར་ཅིང་དག་བཙུན་པ་ཐོབ་པ་དང་། རང་གི་གྲོགས་པོ་སོགས་
དགོ་བས་འབྲེལ་བ་འཛིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་བཞུགས་པས་འཁྲིར་
འཛིན་པོ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཁྱེས་སྤྱི་རངས་པོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་
སྒོར་རོ། མཚན་བཞུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གསལ་སྦྱོར་གྱི་དོགས་བཞེད་
རིན་པོ་ཆེ། ལྟར་མོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་རེ་
བཞུགས་པའོ།

LXIII.

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པ།

འོད་སྤྱང་ཆེན་པོའི་དོགས་བཞེད་ནི།

མ་གཏུའི་ཐང་ཆེན་ཞེས་པའི་གོང་ཁྱེད་དུ། བྲམ་ཟེ་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་
པོ་ལྟ་བུའི་ཁྱ་གོ་ལྟའི་དོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུང་མ་གཏུགས་བརྒྱུ་མ་ཞེས་པ་ལ།

ཤིང་པིས་པ་ཡའི་གྲིབ་བསིལ་འོག་དུ་བྱ་གསེར་འོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྐྱེས་པས།
 བྱའི་གོས་ཤིང་དེ་ལས་སྒྲིའི་ན་བཟའ་བཟང་པོ་བྱང་བས་བྱའི་མིང་ལ་ཡང་པིས་པ་
 ལ་སྐྱེས་ཞེས་བཏགས། དེ་སློང་དང་རིག་པ་སྦྱ་ཙམ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སྡུམ་ཚུགས་
 པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱང་། གཞོན་ནུ་ནས་འཁོར་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡིད་མི་འཇུག་ཅིང་།
 ཚུགས་བྲལ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བར། རིགས་གྱུར་ཆད་ཀྱི་དོགས་ནས་ཡ་མ་རྣམས་
 སློམ་བདེ་བས་བྱ་ལ་བྱིས་ཐབ་ལེན་དགོས་ཡང་ཡང་བྱས་པར། བདག་ནི་འཁོར་
 བ་སྤྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་དུ་ལེན་ན་ཤིན་དུ་སྒྲིངས་པ་ཡིན།
 ཆགས་བྲལ་རབ་དུ་བྱུང་ན་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་པར་ད་དུང་པས་ནན་གྱིས་
 སྦྱས་པར། བྱས་བཟོ་བོ་སྐལ་པ་སྐལ་པ་གསེར་གྱི་བྱ་མའི་གཟུགས་ཤིན་དུ་
 ལེགས་པ་གཙོག་བཟོ་བྱ་བཅུག་ཕྱི་འདི་ལྟ་བུ་མི་རྒྱུད་སྦྱས་ནས་ཡ་མ་ལ་སྦྱས་པ།
 གལ་ཕྱི་བདག་བྱིས་ཐབ་བྱེད་ཆོ་བ་མ་འདོག་དང་གཟུགས་བྱང་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་
 བྱང་ན་བྱིས་བཟང་ངོ་། ཞེས་སྦྱས་པས། འདི་ལྟ་བུ་མི་འབྱོར་སྦྱས་ཡ་མི་སྤྱུག་པར་
 བྱུར་པ་ལ། སའི་གྲོགས་པོ་ཙུ་ཀ་ར་ཞེས་པས་སྦྱས་པ། སློང་ལྷན་བྱེད་དེ་ཙམ་
 ཡི་སྤྱུག་མི་དགོས། བྱོང་བྱོར་ཀུན་དུ་བཅའ་ན་བྱ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྦྱིད་ཀྱི་ཙམ་
 སྦྱས་དེ། གྲོགས་པོས་གོས་གྱུན་བཟང་པོ་བྱས། གསེར་གྱི་གཟུགས་དེ་བྱོར་དེ་
 ཕྱོགས་སུ་མཚམས་ཀུན་དུ་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས་སུ་རྒྱུད། མཐར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱ་མོ་
 གསེར་གྱི་མའོག་དང་མའོས་སྤྱུག་ལྷན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ནས་ཡ་མ་ལ་སྒྲིངས་པས། འདི་
 ནི་བྱིས་ལ་མི་དད་ཅིང་ཆགས་བྲལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། བྱང་བར་བྱོང་
 འོད་སྤང་གི་རིགས་ཡིན་པས་དེད་རྣམས་ཀྱི་ཞོར་གྲོགས་པའི་ཞོར་ཆེན་པོ་མེད་ན་
 བྱ་མོ་ཕྱིར་དུ་མི་བྱང་། ཞེས་སྦྱས་པས། བྱས་ཟེས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བརྗོད་
 ཅིང་། བྱ་མོ་སེར་སྦྱ་བཟང་མོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་པིས་པ་ལ་སྐྱེས་གྱི་ལོ་གྱིས་བཤད་ནས་

རང་ཡུལ་དུ་ལོག། ས་ལ་གཞུགས་བརྟན་ལས་སྒྲག་པའི་བྱ་མོ་རྟེན་སྒྲུབ་པས་ས་
 མག་ནས་གྱུན་གོས་སོགས་ནོར་མང་པོ་སྒྲུབ། དེས་པ་ལ་སྒྲེས་ཀྱི་བོས་ནས་ལ་
 མཚན་དེ་སྒྲོང་མོ་བར་རྗེས་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་པས། ཡན་ཚུན་མཐོང་ནས།
 གཞུགས་དང་ལང་ཚོ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ལུངས་ཤིང་ཚངས་སྤྱོད་པ་ལ་མོས་
 པ་སོགས་བསམ་པ་གཅིག་དུ་མཐུན་པ་ལ་ཡན་ཚུན་མག་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཛཱ་གྲོགས་
 བྱེད་པར་གཉིས་ཀས་ཁས་སྒྲུབ། དེས་པ་ལ་སྒྲེས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཅིང་། ཡས་
 བསྐྱ་བ་ཆེན་པོ་བདད་ནས་གསེར་སྒྲ་བཟང་མོ་མནའ་མར་སྒྲུབ། དེ་གཉིས་
 བྲོགས་ནས་ཚངས་སྤྱོད་བསྐྱུང་ཞིང་མིང་སྤིང་ལྟར་འཛཱ་བར་བྱས། གཅིག་གཉིད་
 ལ་སོང་དུས་གཅིག་གིས་སེལ་ཚོ་བྱེད་པ་བྱས། དེ་ལྟར་བཟང་མོ་གཉིད་ཀྱི་རེ་མོས་
 སྐབས་དེས་པ་ལ་སྒྲེས་ཀྱང་གཉིད་དུ་སོང་། བཟང་མོའི་འགྲམ་དུ་སྒྲུལ་ནས་ཆེན་
 པོ་ཞིག་བྱུང་བ་མཐོང་ནས་བཟང་མོ་ལྟུ་མ་དང་ཡན་ལག་ནིས་ཀྱང་འདར། བྲོས་
 རིམ་བུ་དང་གོས་ཀྱིས་སྒྲིབས་ནས་སྒྲུལ་དེ་བསྐྱུངས། བཟང་མོས་བྲིད་ཀྱི་ཁས་
 སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་མ་འགལ་ལམ་ཟེར་བས། བདག་གི་བྲོད་ལ་བརྟེ་བ་བརྗོད་པ་
 མེད་པས་མ་འགལ་ལོ་ཟེར། བྱི་ལྟར་བྲོ་ཞུགས་ཀྱི་ནིས་པས་པའི་ངག་བཞིན་སྒྲུབ་
 པའི་ངང་ནས། ས་ལྟ་གྲོ་དེའི་དོག་དེ་རྒྱང་མ་དང་བཅས་པ་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས།
 ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་པའི་ཤུལ་བཟང་ལྟེ་བྲིས་དང་བཅན་གཡོག་ནིས་སྒྲར་བཞིན་
 བསྐྱུངས། སྐབས་ཤིག་བཅན་ནིས་འཛཱ་དུ་བཅུག་པས་ཁྲ་མཚོག་མཐོན་དུ་
 བཅུག་ནས་བཙོར་བའི་མར་ཁྲ་མང་པོ་སྒྲོད་མང་པོར་སྒྲུག་ནས་བཞག། དེ་ནིས་
 ལ་སྤོག་ཆགས་མང་པོ་སྒྲུངས་ནས་ཤི་བ་དེས་པ་ལ་སྒྲེས་ཀྱིས་མཐོང་བས་བཟང་
 མོ་ལ་སྒྲུབ་པ། འདི་ལྟ་བུའི་སྤོག་པ་ནིས་བྲོད་ལ་འོང་བ་འདྲག་ཅིང་། རང་རེ་
 གཉིས་བྲིས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཀྱང་དྲིལ་དུ་མི་སྤོད་འབྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་

ཡིན། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཟེན་དུས་མེད་ཅིང་སྤྱིང་པོ་མེད། བྱ་བ་ཡོག་བསྐྱངས་ཡང་རང་གཞན་འབྲུལ་པའི་ལས་ཁོ་ནར་འདུག་པས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ན་ལེགས་སྤྲུལ་པས། བཟང་མོས་ཀྱང་ལེགས་སོ་བཅོམ་དེར་ཁོར་ཀློགས་མ་ལུས་སྤྱིན་པར་བཏང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཕྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅེ་བས་བསྟ་བར་བྱོན་དེ་བྱ་མང་མཚོད་དེན་གྱི་དྲུང་དུ་བཞུགས་པས་དེར་མཇལ་ནས། དེས་པ་ལ་སྤྱེས་དེ་འོད་སྤྱང་གི་རིགས་ལས་འབྱུངས་པས་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་ཞེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་ཕྱག་གིས་གནས་སུ་གུར། གསེར་སྤྱོད་བཟང་མོ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གུར་ནས་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱུང་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱོད་ཀ་ཤིང་གོང་དུ་ཁོར་ཆུང་ཞེས་པས་ད་གར་ཤི་ཁྱི་ཞེས་པར་ཟས་དང་འབྲུ་སོགས་བསོད་སྤྱོད་མས་ཉུང་དུས་རང་གི་ཟས་ཀྱི་མཚོད་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་གྱི་གྱིས་བཞེངས་པའི་མཚོད་དེན་ལ། དེའི་བྱས་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཕུལ་བ་སོགས་སྤྱོད་བདེ་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་ལྷ་མེད་ཕྱག་མཚོད་ཀྱི་གནས་སུ་གུར་པ་འདྲི། འདི་ཡང་འབྲས་བྱ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྒྲིབ་རོ། མཚོད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། འོད་སྤྱང་ཆེན་པོའི་དོགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་རེ་གསུམ་པའོ།

LXIV.

ཡལ་འདབ་དྲུག་བཅུ་ཙ་བཞི་བ།

ཁོར་བཟང་གི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་ཡལ་གྱི་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཡང་ཡང་ནན་གྱི་གསོལ་
བ་གདབ་པས། རང་གི་པོ་བྱང་དུ་སྦྱན་དངས་པར་ཐེབས་པའི་ཚོ། བཅུན་མོ་
གྲགས་འཛིན་མས་མཐོང་ནས་སྤར་གྱི་བག་ཆགས་དྲན་ཞིང་། དེ་འགྲོགས་པ་དང་།
ལྟུང་པ་དང་། རིག་པའི་རེ་བ་མེད་སྒྲིམ་བ་གས་ཅེ་ནས་གཤམ་དུ་མཛོངས།
སངས་གྱིས་ཀྱི་ཐུགས་ཁྲིམ་ལུས་ལ་སྦྱོན་མ་བྱུང་། དེ་ཁྲིམ་ནགས་ཚལ་དུ་དེའི་ལོ་
གྱིས་ཞུས་པས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་མཆུ་པདྨ་འདབ་མ་ལྟར་འཛུམ་ཞིང་།
ཚམས་འཕྲེང་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་དཀར་བས་གསུང་གི་བདུད་ཅིང་འདི་སྐད་སྦྱལ།
གྲགས་འཛིན་མ་འདི་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྦྱིབ་སྦྱོན་དུའང་བདག་ལ་སེམས་
བཅེ་ཞིང་། བདག་གིས་ཀྱང་སྦྱིབ་སྦྱོན་ནས་འདི་ལ་སེམས་བཅེ་ཞིང་། ཆགས་པས་
ཉན་མངས་པའི་དཀའ་བ་སྤྲད་པ་ཡིན། སྦྱོན་ཏེ་མྱི་ནའི་གོང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་སྒྲིའི་
ཡུལ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་དུ། གྱིལ་པོ་ཁོར་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ། སྦྱས་
བའི་ངག་དབྱངས་ཅན་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཅིག་བྱུང་། དེའི་བཅུན་མོ་མཛེས་མ་ལ་
བྱ་ཁོར་བཟང་ཞེས་གདོར་བཟྱད་དང་སྦྱན་གྲགས་སྦྱན་ཅིག་དུ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་།
དེ་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་མཁས་ཤིང་སློབ་ཤོས་ཀྱི་ཀྱ་སྤྱད་གྱིས་པ། སྦྱ་ཙལ་དང་ལྷན་
ཞིང་མཛེས་སྤྱུག་དྲི་མེད་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་ལུས་ལྟར་དངས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་
གོང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་ལོགས་ཉེ་བར་སྤང་བར་སེམས་པའི་གྱིལ་པོ་དབང་ཆེན་སྦྱེ་ཞེས་
པ། གཞན་གྱི་ཁོར་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པ། ལས་ཅོམས་སྤྱད་དུ་བྲལ་གྱིས་མཉན་

གཞོན་དྲག་པོ་གཏོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ། དེས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱས་
 བས་ཆར་དཀོན་ཆེང་ལོ་དྲོག་ཉམས་པས་སྟ་གོ་དང་། གྱུལ་པོ་ངན་པས་འབངས་
 ཉམས་ཁྲད་པར་དུ་གཟེར། དེ་ཉམས་ཚོགས་ཤིང་གོས་བྱས་པར། གྱུལ་པོ་ངན་པ་
 ཟུན་པ་ལྟ་བུ་འདིས། བདག་ཅག་ཉམས་བདེ་བའི་པརྟོ་ཁ་ཟུམ་ཆིང་། དཔུ་ཁྲལ་
 གསར་པ་ཆར་བཞིན་དུ་འབབས་པ་དང་། སྟོན་པོ་ངན་པའི་ངག་ལ་ཉན་ནས་སྟུན་པོ་
 དང་། བཅུ་ཉམས་གསོ་ཆིང་ངན་སྟོད་ཉམས་འཇུག་པར་བྱེད། གྱུལ་ངན་སྟུག་ལ་
 སྟོད་པར་ཆར་མེད་སྟ་གསོ་གདུངས། ཉམས་མེད་གོང་བྱེད་གྱི་གྱུལ་པོ་ནི་དགེ་བའི་
 ཆོས་ཀྱིས་གོང་བྱེད་འཇོ་ཆིང་འབངས་ཉམས་ལ་བྱ་བཞིན་བརྟེ། འུ་ཅག་ཉམས་
 ཀྱང་གྱུལ་ངན་འདི་སྤངས་ཏེ་དེར་ཕྱིན་ན་པ་བྱིས་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་སྟེད་དང་མཇུག།
 ཞེས་ཡུལ་དེ་སྤངས་ནས་ཉམས་མེད་གོང་བྱེད་དུ་ཕྱིན་པས། གྱུལ་པོ་ཞོར་དང་། སྤུས་
 ཞོར་བཟང་སོགས་ནི་རང་གིས་ལྷས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མི་བཟུ་བར་སེམས་ཅན་
 བྱམས་ཅད་སྟོང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཉམས་ཀྱང་བྱམས་པས་འཇོ། དེའི་ཆོ་གྱུལ་
 པོ་དབང་ཆེན་སྟེས་དེ་དག་སོང་བ་ཤེས་ནས་འགྱོད་ཅིང་རབ་དུ་བྲིས་པས་སྟོན་པོ་
 ཆེན་པོ་ཉམས་མདུན་དུ་བོས་ནས་སྟུག་པ། ཉམས་མེད་གྱུལ་པོ་ལ་བདག་ཅག་ལས་
 ལྟག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། མི་ཉམས་གསར་པ་ལ་དགའ་བས་རང་རེའི་ཡུལ་ནས་
 སོང་བ་ཉམས་ལ་དྲག་དུ་བྱམས་པས་ག་ལ་སྟོངས། ད་དགའི་ཡུལ་དུ་རེ་མོས་ལྟར་
 སྟ་གོ་འབྱུང་བ་དང་། གྱུལ་པོའི་འགྱོར་པ་དང་གྲགས་པ་ཉམས་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་
 དྲག་བྲིས་པས། སྟོན་པོས་སྟུག་པ། གྱུལ་པོ་དེའི་གོང་བྱེད་ན་མི་ཉམས་ཀྱི་བསོད་
 ཉམས་ལས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱའི་གྱུལ་པོ་ཆུ་མང་ཅི་དུ་ཞེས་པ་ཡོད། དེའི་མཐུ་ལས་
 ཆར་དང་ལོ་དྲོག་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པས་འབྱུ་མང་པོ་འཕེལ་བ་ཡིན། ཁྱའི་འཕྲོག་
 ཐུབ་ན་ཡུལ་དེའི་སྟུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རང་རེའི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བས། རིགས་

སྤྲུམ་གྲུབ་པ་པོ་བཅུ་ལ་ནས་ཀླ་དེ་འགྲུག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་མཛོད། ཅེས་
སྤྲུམ་པས། གྲུལ་པོས་བདེན་ནོ་ཞེས། རིགས་སྤྲུམ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གསེར་མང་
པོ་ཕྱེར་རོ་ཞེས་སྤྲུམ་ཤིང་། རིག་པ་འཛོན་པའི་སྤྲུམ་པ་རྟེན་ཕྱེ་ཀླ་ཙོ་དྲ་
འགྲུགས་སུ་བདང་། དེ་ནས་སྤྲུམ་པས་ཉལ་ནི་གོང་མཐར་ཕྱིན་པས་ནགས་ཚལ་
སྤྲུམ་ཞིང་འཇམ་པའི་ས་ན་དྲི་མེད་དྲངས་པའི་མཚོ་དང་། སྤྲོ་སངས་ནས་མཁའ་
ལྷ་དག་པའི་ཀླུ་འི་ཕོ་བྲང་མཐོང་ཕྱེ། དེར་སྤྲུམ་པས་ཕྱོགས་དང་མཚམས་
ནམས་བཅིངས་ཤིང་། ཀླ་གཟེར་བའི་སྤྲུམ་པ་སྤྲུམ་པས་ཀླུ་འི་གྲུལ་པོ་མགོ་བོ་
གཟེར་ཞིང་ལྷན་པ་དང་གདོངས་ཀ་དང་ལུས་འདར་ཞིང་གདུངས་བས་ལངས་ནས་
བལྟ་བར་ཕྱིན་པས། བྲོ་བོ་སྤྲར་སྤྲིན་མ་སེར་བ། མིག་སེར་སྤྲ་སྤྲོག་ལྷ་འབྲུག་
པ་ཞིག་ཀླུས་མཐོང་ནས་འཛིགས་དྲང་འདི་གང་ནས་ཡོན་འདིས་བདག་བཅིངས་
པས་སྤྲོག་སྤྲོབས་པའི་སྤྲུམ་པ་ཤིག་གང་ནས་འཛོལ། ནགས་ཚལ་འདི་དེ་འོག་
སུ་དྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཤིང་ཤུན་ཅན་ཞེས་བྲུ་བ་ཡོད་ཕྱེ་དེས་ཀྱང་སྤྲོབས་པར་མི་རྒྱས་
པ་འདུག། དེའི་ཞབས་དོག་སྤྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོན་པ་པདྨ་ཅན་ཞེས་པ་ཡོད། དེས་
སྤྲོབས་པར་རྒྱས་པ་འདུག་སྤྲུམ་ནས་དེ་དག་ལ་གསོལ་བ་བདེ་པས། སྤྲུམ་པས་
ཀླ་གྲུལ་པ་གྲུག་ཕྱེ་ཆུ་རྫོང་ཞིག་དུ་བཅུག། མཚོ་དེ་འཁོལ་ཞིང་ཆུ་ལྷུང་དཀྱིལ་ནས་
ཀླུ་འི་ཆུང་མ་དང་འཁོར་ནམས་འདར་ཞིང་ཐལ་མོ་སྤྲར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས།
དེར་ཚོན་པས་མདའ་གཞུ་ཐོགས་ནས་ཕྱིན་པས་སྤྲུམ་པ་མཐོང་། དུག་མདའ་
གྲུབ་པ་མིག་ལ་ཕོག། རལ་གྱི་འཛིགས་པས་མགོ་བོ་བཅད་ནས་གསལ། སྤྲོན་པོ་
ནོར་ལ་ཆགས་པའི་རིག་པ་ནི་རང་ཉིད་འཛོམས་པའི་ཐབས་སུ་ཟད། དེ་ནས་ཀླ་
གྲུལ་དགའ་བས་ཚོན་པ་ཀླུ་འི་ཕོ་བྲང་དུ་བོས། དུས་པ་དྲིན་དུ་བཟོ་བའི་མཚོད་པ་
ཆེན་པོ་བྲམ། དེར་རི་ཞིག་གནས་པའི་ཚོ། ཀླ་ནམས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དོན་ཡོད་

ཞལ་པ་བྱ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་བས། རྟོན་པས་དྲིས་པས་ཞལ་པ་དེའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀླས་པ་ཤད་པས་རྟོན་པ་ནོར་བུ་དོན་ཞལས་དེ་ལ་ཆགས་ནས་ནན་
 གྱིས་སྤངས་པས་ཀླས་བྱིན། དེ་ནས་ཀླའི་མཐུས་སྐྱལ་ནས་རང་གནས་སུ་སླེབས།
 ཀླུ་ནོར་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཡུན་རིན་སོང་ཇེས་རྟོན་པ་ཆོ་ལས་འདས་ཁར་རང་གི་
 བྱ་ལྟ་དྲུལ་ཅན་ཞེས་པར་དོན་ཞལས་སྤྱིན། རྟོན་པ་གཞིན་རྒྱས་ཀྱང་པའི་ལྷང་བཞིན་
 དང་སྤོང་གི་ཞལས་དོག་སྤར་ལྟར་སྤྱུབ། སྐབས་ཤིག་ཀླུ་དབྱངས་སྟན་པ་མང་དུ་
 ཐོས་པས་དང་སྤོང་ནི་རི་བོ་བཞིན་གཡོ་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ལ། རྟོན་པས་འདི་ལྟ་
 བུའི་ཀླུ་དབྱངས་སྟན་པ་གང་ལས་བྱུང་ཞུས་པས། དང་སྤོང་གིས་གསུངས་པ།
 འདི་ནི་མི་འམ་ཅིའི་བྱ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལྔ་བཅུ་དང་བཅས་པ་
 ཀླུ་ཡུལ་དུ་ཅེད་མའི་ཕྱིར་འོད་པས། དེ་དག་གིས་ཀླུ་དབྱངས་ཡིན་གསུངས། རྟོན་
 པས་ཞུས་པ། མི་འམ་ཅིའི་བྱ་མོ་དེ་མིས་བདག་དུ་བརྒྱུད་ནས་སམ་མི་རྒྱས་དྲིས་
 པས། དང་སྤོང་གིས་གསུངས་པ། ཁྱོད་རང་གི་ལག་ཅེར་ཡིད་པའི་ཞལས་པ་དེས་
 བརྒྱུད་ན་འཛིན་རྒྱས་གསུངས་པས། རྟོན་པ་གཞིན་རྒྱ་དགའ་ནས་ཞལས་པ་ཐོགས་
 དེ་ཀླུའི་ཕོ་བྱང་དུ་ཕྱིན། དེ་ན་ཡིད་འཕྲོག་ལ་སོགས་མི་འམ་ཅིའི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀླས་
 དང་ཅེ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་འདུག་པས། རྟོན་པ་ཞལས་པ་ཐོགས་པ་མཐོང་ནས་ཐམས་
 ཅད་ནས་མཁའ་ལ་ཕྱར་སོང་། ཡིད་འཕྲོག་ཀླས་བྱེད་འཕྲོར་ལངས་པ་ལ་རྟོན་པས་
 ཞལས་པ་འཕངས་པས་ཐེབས་ནས། རི་དྲགས་སྟེ་ལ་ཐེབས་པ་ལྟར་དངངས་སྐྱག་
 དང་བཅས་མིག་རིག་རིག་འདུག་ཅིང་རྟོན་པ་ལ་སྤྱུས་པ། བདག་ནི་མི་འམ་ཅིའི་
 བྱ་མོ་རིགས་བརྒྱུད་སྤྱོད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་རིགས་ངན་པས་རིག་ན་ད་ལྟ་
 འཆི་བས་བདག་ཐོངས་ལ། རིགས་འོས་པའི་གནས་སུ་འཕྲིད་ན་ཁྱེད་ལ་གདམ་
 དང་ནོར་གྱི་བདེན་པ་ཆེན་པོ་འོང་། ཁྱེད་གར་འགྲོའི་བའི་ཇེས་སུ་བདག་རང་འོང་།

གིས་བདག་གི་སྒྲ་གནས་པའི་གཙུག་གྱིན་ཅོར་བྱ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བཟུང་ན། བདག་
ནས་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཀྱང་མི་ཐུབ་པོ་ཞེས། གཙུག་གྱིན་དཀྲོལ་དེ་དོན་པའི་ལག་དྲུ་
སྤྲད་བས། དོན་པ་ཡང་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོང་ཆེ་དང་བཅས་རིག་མ་རྒྱས་པར་ཞགས་
པ་དཀྲོལ་ནས་འབྲིད་པའི་ཆེས་སྤྱིད་འཕྲོག་འོངས་སོ། དེར་ཡིད་འཕྲོག་ཆོང་
འདོན་ཞིང་མཆིས་བཏོང་བ་ལ་དོན་པས་སྦྲས་པ། ཁྱེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཛད་མི་དགོས་
ཀྱིས། ཕྱོགས་འདི་ན་རིན་པོ་ཆའི་པོ་བྱང་གི་ནང་ན་རིགས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་གྱུ་ལ་
པོ་མཛེས་སྤྱུག་དང་ལང་ཆོ་གྱིས་པ་སྒྲོ་གྱོས་དང་སྒྲུ་ཅལ་འགན་རྒྱ་བྲལ་བ། རིག་
གནས་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། དཔལ་དང་འཕྱོར་པ་ཐུན་
སྤྲུམ་ཚོགས་པ་ནོར་བཟང་ཞེས་པ་ངོ་མཚར་མཚོག་དྲུ་གུར་པ་ཞིག་ཡོད། ཁྱེད་དེའི་
བཙུན་མོའི་འོས་སྤྱུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནི་ཟེར། དེའི་ཆོ་ནོར་བཟང་འཁོར་བཅས་འབྲིགས་
བྱེད་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ལ་ཅེ་འཛའི་ཕྱིར་བྱོན་ནས་ཕྱིར་ལོག་འོང་པའི་ལམ་དུ་ཤིང་
དེའི་ཁ་ལོ་པར་སྦྲས་པ། ཡུན་རྒྱུ་ལའི་ཚལ་ལྟར་སྒོ་ལྷང་ཅའི་སྤྱུ་གུ་དངས་པའི་
ཚལ་ན་ཀྱང་འཕྱང་གསར་པའི་འདབ་མཛེས་མེ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་མཛེས་པ་དང་། རྒྱུན་
ཤིང་གསར་པའི་འདབ་ཕྱེང་དྲི་གཞོན་བསེར་བྱས་སྦྱོད་པའི་གར་དང་བཅས། ངོ་
མཚར་ཡིད་འོང་ཉམས་དགའི་གནས་འདིར་མགྲོགས་པའི་ཤིང་དྲི་རྒྱང་ལྟར་འཕྱོ་
ཞིང་དྲུལ་གྱི་སྦྱིན་ཚོགས་འབྲེལ་བ་སྦྱོ་དགའི་བདེ་བ་ཉམས་སྤྱུ་ཕྱོངས། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་དོན་པས་ཡིད་འཕྲོག་གྱུ་པ་པོའི་དྲུང་དུ་འབྲིད་ཅིང་
ཡིད་འཕྲོག་ལ་སྦྲས་པ། གྱུ་ལ་པོ་འདི་ནི་ལྷ་དང་། མི་དང་། དྲི་ཟ་དང་བཅས་པའི་
འཛིག་དེན་ན་མཚུངས་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། འདི་ལ་བྱེད་མགུ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྦྲས་དེ།
གྱུ་ལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུག་འཚལ་ཞིང་གསོལ་བ། མི་འམ་ཅིའི་བྱ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་
མོ་ངོ་མཚར་ཅན་འདི། གྱུ་ལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་འོས་སྤྱུ་བདག་གིས་ཞགས་

བས་གཟུང་བ་ཡིན། འདིའི་གཙུག་གྱིན་ཞོར་བྱ་རིན་ཆེན་འདི་མ་བུ་ལ་བར་གཟུང་ན།
 ལྷ་མོ་འདི་ནས་མཁའ་ལ་འགོ་མི་ཐུབ་ཅིང་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་ཡིད་
 འཕྲོག་གཙུག་གྱིན་དང་བཅས་པ་གྱུ་ལ་པོ་ལ་ཐུལ་བས། ཡིད་འཕྲོག་ཀྱང་གཞོན་ནུ་
 ལང་ཚོ་གྱིས་ཞིང་ཆགས་པས་ཡིད་དྲངས་ནས། འདི་ནི་ཁྱའི་གནས་ན་འང་མེད་ལ་
 མེད་ལུལ་ན་གདས་ཅམ་གྲགས་མ་གྱིང་། འདིའི་མཛེས་སྤྱུག་ནི་ལྷ་བཟོ་མཁས་པ་
 སྤངས་པ་ཐུལ་དུ་ཐྱིན་པས་རི་མོ་བྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དགའ། ལྷ་འི་ལུལ་དུ་ལྷ་བྱ་
 གསར་དུ་འབྱུངས་པ་འམ་ཅི། ལྷ་མ་ཞིང་རི་དུགས་མོ་རི་དུགས་ཀྱི་ཁྱུ་དང་བུལ་བ་
 ལྷ་བྱའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་བཞེད་པར་གྱུར་དོ། གྱུ་ལ་པོ་ཡང་རབ་དུ་མཉེས་ནས་ཐོན་པ་
 ལ་རིན་པོ་ཆེ་མང་དུ་སྦྱིན། ཡིད་འཕྲོག་ཤིང་དེའི་སྤྱིང་དུ་གདན་དྲངས་དེ་གོང་ཁྱེར་
 ལྷོ་ནུའི་པོ་བྱང་དུ་བྱོན། རང་གིས་ཡབ་ལ་ལོ་གྱིས་བཞེད་པས། ཡབ་ཀྱང་དགའ་
 ལས་མནར་མ་སྤྱིབས་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། དེ་ནས་ཞོར་བཟང་དང་ཡིད་
 འཕྲོག་གིན་དུ་མཛེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། བསྐྱེད་སྦྱོར་
 ཡངས་བཟླ་ཞིང་མེ་དོག་འདབ་འདྲའི་མཆུ་འཛིབ་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུབ་བྱ་
 སིལ་སིལ་སྦྱ་དང་བཅས་པས་པོ་བྱང་དུ་ཅེད་དགའ་བདེ་སྦྱོད་དཔལ་གྱི་ཐུན་
 ཚོགས་ལ་ལོངས་སྦྱོད་ཅིང་གནས་སོ། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་བྲམ་ཟེ་སེར་སྦྱ་དང་།
 བྲམ་བྱ་བ་གཉིས་ཟས་ཞོར་འདོད་པས་འོངས། ཡབ་གྱུ་ལ་པོ་ཞོར་གྱིས་དེ་གཉིས་
 རིག་པ་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་བདག་ཀྱིན་བྱས་དེ་སེར་སྦྱ་ཡབ་ཀྱི་ནང་སྦྱོན་དང་། བྲམ་
 སྦྱ་ཀྱི་སྦྱོན་པོར་བཅུག། དེ་གཉིས་སེམས་མ་རུང་པ་ཐུག་དོག་གིས་གྱུ་ལ་བ་ཡིན་
 པས། སྦྱ་ཞོར་བཟང་དང་། བཅུན་མོ་ཡིད་འཕྲོག་གཉིས་ལ་རིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཐུག་དོག་གིས་སྤང་ཞིང་། ཞོར་བཟང་གསོད་ཐུབ་པ་
 ཞིག་རེ་བའི་བསམ་པ་ངན་པ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གྱུར། དེའི་ཚོ་སྦྱིན་ཞེས་པར་

ཀར་པ་ཁོ་གྱི་ལ་ཕན་ཕྱིན་པ་ཅན་གྱི་ཉལ་ཉེ་གོང་ལ་ཀྱན་དམག་བྱེད་པར་
 བཅོམས་པས། ཡབ་ཀྱིས་དམག་དེ་འཛུགས་པར་གྱིས་ཞེས་སྒྲོན་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་
 པས། སྒྲོན་པོ་མེས་ཀྱིས། སྤྱི་དཔལ་བ་བདུལ་པོད་པ། སྤྱི་ཅུལ་དང་ལྷན་པ་
 འདི་དབྱང་དང་བཅས་པ་གཡུལ་དུ་བྱོན་ན་གཡུལ་ལས་གྱིལ་བར་གྱུར། ཞེས་སྤྱི་
 པས། ཡབ་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པས་ཡིད་འཕྲོག་གྲགས་ལ་འཕྲད་
 ཀྱང་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་ཆེ། ཡིད་འཕྲོག་ནི་མཆི་མའི་དོ་ཞལ་སྤྱི་གི་དོགས་
 ལྟར་གྱུབ་ཞིང་། གདོང་ས་ལ་ཕབས་དེ་ལག་པས་ས་ལ་རི་མོ་འབྲི་བར་འགྱུར། དེར་
 སྤྱི་ལ་ཡབ་ཀྱིས་གསུངས་པ། བྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཅུལ་དང་དབྱང་དང་བཅས་པས་ཕ་རོལ་
 གྱི་དག་པོ་ངན་པའི་དབྱང་ཚོགས་བསྒྲོག་ཅིང་བསད་ན་གྲགས་པས་ཀྱན་དུ་བྱུབ་
 ཅིང་། ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྒྱུལ་བས། སྤྱི་འབྱོན་
 དགོས་པའི་ཆེ་ཡིད་འཕྲོག་ལ། ང་ཐག་རིང་པོ་འགྲོ་མི་དགོས་ཤིང་ཡུན་རིང་པོ་
 མི་ཐོགས་ཞེས་སེམས་གསོ་ཞིང་། ཡུམ་ལ་སྒྲོག་དུ་ཡིད་འཕྲོག་གི་གཙུག་གྱིན་
 བཅོལ་དེ། མ་མ་བདག་དང་འབྲལ་བའི་སྤྱི་གཟུངས་ཀྱིས་གདུངས་པ་འདི་མ་མས་
 སྒྲོངས་པར་མཛོད། གཙུག་གྱིན་འདི་མོ་རང་གི་སྒྲོག་ལ་འབབས་པ་བྱུང་ན་མ་
 གདོགས་མ་སྒྲོན་པར་བདག་པོ་མཛོད་ཅིག། ཅེས་ཡིད་འཕྲོག་གཙུག་གྱིན་དང་
 བཅས་པ་ཡུམ་ལ་བཅོལ་ནས། སྤྱི་པོ་ཆེའི་ཚོགས་སོགས་དབྱང་དང་བཅས་
 གཡུལ་དུ་བྱོན་ནོ། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་མི་ལས་དུ་གོང་བྱེད་གྱི་མཐར་དགའི་དབྱང་
 སྤྱི་བས་པར། རང་གི་ལྟོ་བ་བཤགས་ནས་གྱི་མ་བདོན་དེ་གོང་བྱེད་གྱི་མཐའ་བསྐྱར་
 བའི་མི་ལས་བྱང་བས་དོག་པ་རྩོམ་ནས། སྒྲོན་པོ་སེར་སྤྱི་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲིས་པས།
 སྒྲོན་པོས་གྲུས་གྲུས་ལྟར་བྱས་ནས། བདག་ནི་གྱིལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལས་ཡིད་
 ལ་བསམ་པ་མེད། འདི་ལྟ་བུའི་ཚོག་ངན་པ་ཐོས་པས་སེམས་མ་དགའ། འདི་ནི་

གྱལ་པོའི་སྐྱོ་སྤྱོད་དང་གྱལ་སྤྱི་ཉམས་པའི་ལྷ་ས་ཤིན་དུ་ངན་པ་ཡིན་ཞེས་ཐུང་ན་
 ཆེ་བའི་ཚུལ་ཀྱས་པས་གྱལ་པོས་སྦྲས་པ། ངན་ལྷ་ས་ཞི་བའི་ཐབས་དང་རིམ་འགྲོ་
 བསམ་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། སེར་སྐྱ་དང་ཕུ་ཤར་གྲོས་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་ཡིད་
 འཕྲོག་འདི་མེད་པ་བྱ་བ། འདི་མེད་ན་ནོར་བཟང་སྤྱོད་ཆད་འགྲོ། ཞེས་དགའ་
 ཉམས་གྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པ། གྱལ་པོ་མི་ལམ་ངན་པ་འདི་ཞི་བའི་ཐབས། རྒྱུ་ལ་
 ལྷགས་མང་པོའི་ཁྲག་ཁྲག། དེ་ལ་བུམ་ཟེས་གྱལ་པོའི་སྐྱུ་ལུས་བཀུས་པའི་ཚུ་
 ཁྲག་ཅིང་། གསེར་དང་རིན་ཆེན་མང་པོ་བྱིན། མི་འམ་ཅི་མའི་ཆོལ་བུས་སྦྱིན་སྤྲོག་
 བྱས་ན་མི་ལམ་ངན་པ་ཞི་ཞིང་བསམ་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། མི་འམ་ཅི་མའི་
 ཆོལ་གཞན་དུ་དཀོན་ཀྱང་འདི་ན་གྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཀོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡིད་འཕྲོག་བསའ་དཔའི་ཆོལ་གྱིས་བྱས་པས་ཆོག་གོ། ཞེས་སྦྲས་པས། ཆོག་མ་རུང་
 བ་དེ་ཐོས་ནས་གྱལ་པོས་སྦྲས་པ། རང་གི་སྤྱོད་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུང་མགསོད་པ་
 མི་རིགས་ཤིང་། རྒྱུད་པར་ཡིད་འཕྲོག་འདི་མེད་ན་བདག་གི་བྱ་སྤྱོད་མི་འཚོ་སྦྲས་
 པས། ཡང་སྒོན་པོས་སྦྲས་པ། གྱལ་པོ་སྤྱོད་གྲོས་ཆེ་ཡང་སྤྱོད་པོའི་ལྷགས་མི་མཁྱེན་
 པ་འདྲུག། གྱལ་པོའི་སྤྱོད་དང་གྱལ་སྤྱི་ཉམས་པའི་ལྷ་ས་བྱང་ན་བྱ་དང་མནའ་
 མ་ལ་ཆགས་པ་ཅི། སྤྱོད་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་ལྷུ་ལ་གཞིས་ནོར་ཁང་
 གཏོང་བའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། གྱལ་པོ་སྤྱོད་འཚོ་ན་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་སྦྲས་ཡང་
 འབྱུང་། གྱལ་སྤྱི་ལྷུ་ལ་འཁོར་བ་དེ་བར་འཚོ། འཛིག་དྲེག་ཁམས་ན་རང་གིས་
 སྤྱོད་ལས་གཅེས་པ་སྤྱ་ཡང་མེད་ཅེས་སྒོན་པོ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ལ་ངམས་ཤིང་
 གཏུམ་པ་དེས་དཔེ་དང་གྱུ་མཚན་མང་པོས་བྱིད་ནས་མོལ་བས། གྱལ་པོ་ཡང་སྤྱོད་
 ཁྲོག་ཅིང་འགྱུར་ནས། རང་གི་བཙན་མོ་མདུན་དུ་བོས་ནས་སྦྲས་པ། མི་ལམ་བྱང་
 ཚུལ་དང་རིམ་འགྲོ་དགོས་ལྷགས་སོགས་བཤད་པས། བཙན་མོའི་བསམ་པར།

གྱུ་ལ་པོ་དང་སློན་པོ་སྤྱི་ག་ཅན་གཏུ་མ་པོ་འི་སེམས་ཀྱིས་བག་མེད་དུ་སྤྱི་ག་སོག་པ་
 འདུག། བདག་གིས་བྱས་མནའ་མ་འདི་བདག་ལ་བཅོལ་བ་ཡིན། སྤྱི་ག་ལ་བབས་
 ཅན་གཙུག་གྱིན་ཅོར་བྱ་སློང་ཅིག་ཟེར་བ་ཡོད། འདི་སྤྲད་ནས་ནས་མཁའ་ལ་འཕུར་
 ཅན་སྤྲད་བྱ་དང་ཕྱད་པ་སྤིང་སྤྱི་ག་ཡིད་འཕྲོག་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་གྱུས་ཞིབ་དུ་བཞེད་
 ཅས། དེ་ནི་ཁྱོད་རང་གཙུག་གྱིན་ཅོར་བྱ་འདི་སྤྱི་ག་པོར་བཅེངས་ལས་མཆོད་སྤྱི་ག་
 བྱེད་པ་བོས་ཆོ་སོང་ལ་ནས་མཁའ་འཕུར་ཞིག་ཅེས་མངགས་སོ། དེ་ནས་ཇིང་བྱ་
 གྱུ་གས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་བཀའ་ལྟེ་མཆོད་སྤྱི་ག་གི་སར་ཡིད་འཕྲོག་བོས་བས། གཙུག་
 གྱིན་བདགས་ནས་དེར་ཕྱིན། གསོད་ཁར་ནས་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་སྤྲས་པ། གྱུ་ལ་
 པོ་ཁྱོད་ནི་བྱ་ལ་པ་ཅེ་ཡང་མནའ་མ་གསོད་པ་འོས་མ་ཡིན། ཁྱོད་ནི་གིས་པར་གུར་
 ཅིག། བདག་ནི་རང་གནས་སུ་འགྲོ། གྱུ་ལ་བྱ་གཞོན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ན་ཡལ་གྱིས་གྱུ་ལ་
 བྱེད་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་པར་མཇོད་ཅིག་ཅེས་བཞེད་ནས་ཁྲ་ཞིང་འབྲུག་ཅིང་སྤྱི་ག་ལྟར་
 ཅས་མཁའ་ལ་སོང་ངོ་། དེར་གྱུ་ལ་པོ་མཆོད་སྤྱི་ག་རིམ་འགྲོའི་གོགས་སུ་བསམ་
 ཅས་བྲགས་མ་བདེ་བར། སློན་པོ་སེར་སྤྲས་ཚུན་སྤྲས། འདི་ནི་མཆོད་སྤྱི་ག་མ་སྤྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་གཏུག་པ་ཆང་བའི་སྤྱི་ག་པོ་ཞེས་བས། སྤྲགས་ཀྱིས་བཀྲུག་ནས་བདག་
 པ་ཡིན་པས་མཆོད་སྤྱི་ག་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྲས་པས། གྱུ་ལ་པོ་ཡིད་ཆེས་སོ།
 དེ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་རང་ལྷུ་ལ་དུ་སྤྱོད་པ་ནས་ཡལ་བྱི་ཟེར་གྱུ་ལ་པོ་ལྷོན་པ་དེ་མགོ་
 ཅན་གྱི་དྲུང་དུ་ལོ་གྱུས་ནིམས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། མིའི་བྱི་མ་དག་ཕྱིར་ཉིན་རེ་
 བཞེད་སྤྱོད་མོས་ཆལ་དུ་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ལྔ་བཅུ་སྤྲས་ཁྲ་དུ་བཅུག་གོ། ཡིད་
 འཕྲོག་ནི་ནས་མཁའ་ལ་འཕུར་པ་ནས་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ཅོར་བཟང་དུན་པས་ཡིད་
 གཏུངས་སོ། དེ་ནས་འཕུར་དེ་སྤྱི་ག་གས་ཀྱི་མཆོད་འབྲས་དུ་ཕྱིན་ནས་དྲང་སྤྱོང་
 ཤིང་ཤུན་ཅན་ལ་ཕྱག་བྱས་པས་འདྲད་ཅིང་སྤྲས་པ། དྲང་སྤྱོང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་རྒྱུ་ལ་

ལ་བདག་འཛིངས་པའི་རིག་པ་སློབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། ད་བདག་གི་ཚོག་
 འགའ་གསལ་དུ་གསོལ་ཞུས་པས། དང་སྟོང་ཅུང་ཟད་ངོ་ཚ་བའི་ནོམ་པས་སྦྱས་པ།
 འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན། བྱིད་རང་གི་སྒྲིན་གྱི་ལས་དང་། རྩོན་པ་གཡོན་
 ཅན་གྱི་ཁོར་བུ་དོན་ཞགས་ཐེབས་པའི་འབྲུལ་གྱིས་བཅིངས་པ་ཡིན་གསུངས། ཡིད་
 འཕྲོག་གིས་ཞུས་པ། བདག་ནི་རིགས་ངན་རྩོན་པས་བརྒྱང་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་
 འདས་དུ་ཚུད་ཀྱང་། ཁོར་བཟང་ཞེས་པའི་མི་མཚོག་གྱུ་བུའི་བཙུན་མོར་གྱུར་པ་
 སྐལ་བ་བཟང་ན་ཡང་། ད་ལྟ་དེ་དང་བྲལ་བས་གདུངས་ནས་བཟེད་ཁྲགས་མེད།
 བཅེ་ལྟ་དེ་ཡང་བདག་དང་བྲལ་བས་ཐུགས་སྦྱོར་བར་ངེས། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་བྱིད་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བཅེ་ཞིང་སྤྱུག་པར་གདུངས་པས་གཟེར་བ་ལ་ཕན་མཛད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གྱུ་བུ་དེ་བདག་འཛོལ་བའི་སྤྱད་དུ་ལམ་འདི་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་
 སྤྱད་པས་འཕྲིན་པ་འདི་ལྟར་གསུང་རོགས་མཛོད། བདག་ནི་བྱིད་དང་བྲལ་བའི་
 གདུངས་པའི་སེམས་ཚོག་ཅིང་བཞེད་པ་མེད་པར་རང་གི་ཡུལ་ན་ཡོད། བྱིད་ནི་དེར་
 འབྱོན་ན་ལམ་ལ་བགྱོད་དཀའ་བའི་འཛིགས་པ་སྤྲོལ་ཡོད་པའི་མི་ནོམས་
 བགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན། དཀའ་བྱུང་ནགས་འདིའི་མཐའ་མ་ནགས་ཚལ་ན་
 བདུད་ཅི་ཞེས་པའི་སྤྲོན་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མར་ཁྱེད་པ་སྤྲོལ་ནས་བདུང་ན་སྤྱིང་སྟོབས་
 ཆེན་པོ་བྱིད་གངས་རི་ལྟར་དཀར་བའི་ལམ་ལ་བདེ་བར་ཐར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལམ་
 གྱི་བགྱོད་ཚུལ་ནོམས་ཞིབ་པར་མངགས་ནས་བདག་གི་ལག་དྲགས་འདི་ཡང་དེ་
 ལ་སྤྱོད་པར་ཞུ་ཞེས་སོར་གདུབ་བཅོལ་ཏེ་ནོམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་སོང་ངོ་། དང་སྟོང་
 གི་ལམ་གྱི་བགྱོད་ཚུལ་ནོམས་མ་བཞེད་པར་ཐུགས་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་སོར་
 གདུབ་དང་བཅས་གཅེས་པར་བརྒྱང་ངོ་། དེའི་ཚོ་ཁོར་བཟང་གིས་སྤྲོན་ཞེས་གདུག་
 པའི་གྱུ་ཕན་དེ་བཅོས་ནས་བང་མཛོད་ནོམས་ཀྱང་སྤངས། ཡིད་འཕྲོག་བརྩ་

བར་འདོད་ནས་སྤྱར་དུ་འོངས། ཉམྱ་ནའི་གྱུ་ལ་སྒྲོན་ནམས་དག་པོ་གྱུ་ལ་ཕྱན་རང་གི་
 གདུགས་འོག་མངའ་ཞབས་སུ་འཁོད་པས་དགའ་ཡང་། མཉམ་མ་སྒྲོན་གྱི་མེད་
 པས་ཇི་ལྟར་ཤོད་ཅེས་འཆོར་ཞིང་འདར་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཁོར་བཟང་པོ་བྲང་གི་
 འཁོར་དང་ཡབ་ཀྱི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་གསུམ་པས་བདུད་ཅིང་། བཞིན་བཟང་མ་འཆོ་
 འམ་ཞེས་སུ་ལ་དྲིས་ཀྱང་ཡན་ནི་མི་སྤྱོད་བར་གཏོང་ས་ལ་འབབས་ཅིང་འདུག། ཡུམ་
 གྱིས་སྤྲུམ་པ། བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་སྒྲོན་མེད་འཆོ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལ་ཐེ་ཆོས་དུ་
 བྱུར་ནས་ངས་གཙུག་གྱིན་སྤྲད་ཅིང་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་སོང་། ཞེས་པས། གྱུ་ལ་
 བྱ་ནི་མཆི་མཁའ་བའི་ཁྱབ་ལྗང་འབབས་ཅིང་ས་ལ་སྤྱེལ་བར་གྱུར་ནི། དེ་ནས་ཉ་རི་
 ཅན་དན་གྱི་ཆུ་སྤྱིང་ཁར་བྲན་པས་སྤྲར་དུན་པ་རྒྱེད་ནས་མཆི་མས་བཞོངས་ཤིང་
 རྒྱལས་དེར་འདི་སྤང་བཅོམ་དེ། ཁ་བ་མ་ཡིན་ཆུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དོངས། སྤུབ་པ་
 མ་ཡིན་བདུད་ཅིང་གྱུན་དང་འདྲ། འབད་པ་མ་ཡིན་མེ་དོག་ལྷ་བྱ་ཡི། བདག་གི་
 ཡིད་འཕྲོག་མ་དེ་གང་དུ་སོང་། ཅེས་བཅོམ་ཅིང་སྤྱོད་མེས་ཆལ་དུ་སོང་ནས་འཆོལ་
 བར་བྱེད། དེར་འཁོར་ནམས་བྱིད་ཅིང་ཉིན་མོ་འདས་ཏེ་མཆོན་ལ་མ་ཆོར་བར་
 གཤམ་གསེབ་དུ་འཆོལ་དུ་སོང་། དེ་ནི་སྒྲོན་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཡིད་ཅན་གྱི་མི་དང་
 ཕྱགས་དང་། བྱ་དང་། རི་དྲགས་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་དོད་དང་། ཤིང་ལ་སོགས་
 མིག་གིས་མཐོང་ཆད་ལ་འདྲི་ཤིང་། གྲོགས་པོ་ནི་ཅོད་ཕྱག་གྱུ་བདག་གིས་གྲོགས་
 མོ་རྒྱབ་ཉམ་པ་ལྟར་བྱ་དཀར་ལ་མཛེས་པ། བདུད་འདབ་ལྗང་དམར་བའི་མཆུ་
 ལ་དཀར་བའི་ཆོསས་ཀྱི་གེ་སར་བཀོད་པ་ཅན། རི་དྲགས་མིག་ཅན་ནི་གྱིན་རིན་
 ཆེན་འབྲས་པ་མཛེས་པ་ཉིད། ཟུ་དྲིག་འཕྲིང་བས་རྒྱམ་གྱིས་པ་གྱིན་བྱས་པའི།
 བདག་གིས་ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་མཐོང་ངམ་ཞེས་ཀུན་ལ་འདྲ་ཞིང་གྱུག་པ་
 ལ། དེའི་འམ་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནས་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་དལ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐོང་ནས་

- སྤྲོད་ཆེན་བདུད་ཅི་བདུས་ནས་མར་ཁྲར་སྤྲོད་པར་བྱས་ཏེ་བདུང་བས་རྩྭ་འཕྱལ་དང་
ལྷན་པར་བྱུར། མཚན་ཆ་ཕོགས་ནས་བྱོན་པས་གངས་ཅན་གྱི་རི་གྲོང་ནས་ཀུ་ཀུ་ལྷ་
ཡི་རི་ལ་སྤྲོལ་འབྲས་བྱའི་སྤྲོས་ཀྱིས་འཛོལ། དེ་ནས་སྤྲུའི་ཁྲུའི་བདག་པོ་རྒྱང་
ཤུགས་ཞེས་པ་ལ་ཞོན་ནས་རི་དེ་བཞུགས། དེ་ནས་ལྷག་གི་ཞེས་པའི་རི་པོ་བཞུགས།
དེ་ནས་སྤྱལ་ཆེན་གདུག་པ་དང་འཕྲད་པར་མདའ་བྱུང། སྤྲོད་མོ་བྱུང་མངས་ཕོགས་
བསྐྱེད་བྱེད་པར་ཐེ་ཚོས་མེད་པར་བྱོན་ནས་རི་པོ་སྤྲུ་གྱི་རི་སོ་རྣོན་ལྷ་བྱ་ལ་སྤྲོད་
སྤྲོལ་དང་དཔའ་ཚལ་ལྷན་པས་འཛོལས། དེ་ནས་ཡང་རྩྭ་ཅི་ཅན་ཞེས་པའི་རི་ཡང་
འཛོལས། དེ་ནས་སྤྲོད་མོ་ག་ཟེན་བྱ་ཤོད་གཏོང་གི་གནས་སྤྲུ་རི་དྲགས་ཀྱི་ལྷགས་
པ་རྒྱུན་བས་ལྷས་གཏོགས་ནས་རི་ཅི་ཆེ་མོར་བཞུགས་པས། མཚན་མོའི་དུས་
སྤྲོད་མོ་བྱ་ཤོད་གཏོང་ག་ཟེན་པར་འོངས་པ་ལྷགས་རྒྱུན་པོར་ཏེ་བསལ་ནས་བདུལ།
དེ་ནས་སེང་ཁེང་གི་གནས་རི་སྤྲུ་པོ་འཛོལས་ཤིང་། བབས་པའི་འགྲམ་ན་ཕྱག་
པར་བཞུགས་ནས་རྩྭ་བསགས་པས་ཆ་གང་དང་། ལྷན་པ་དང་། སྤྱལ་དང་། སྤྲོད་
པོ་ལ་སོགས་འཛོལས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པའི་སྤྲོད་ཆེད། དེ་ནས་རི་འཕྱུག་
འཁོར་རི་གཉིས་སྤེལ་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་འཕྱུག་འཁོར་དང་།
ལྷག་གི་འཕྱུག་འཁོར་དང་། སྤྲོས་བྱའི་འཕྱུག་འཁོར་ལ་སོགས་པ་འཕྱུག་འཁོར་
འཛོལས་པ་ཤིས་པ། མདའ་ཅི་དང་། ཕྱར་བྱའི་ཅིས་ཕྱག་ཅིང་འཕྱུག་འཁོར་གྱི་སྒོ་
ཤིས་པ་བཅོས་ནས་བྱོན། དེ་བཞིན་འཛོལས་ཅུང་ཆུ་སྤྲོད་ཀྱི་འཕྱུག་འཁོར་དང་། སྤྲོད་
པོའི་སོའི་འཕྱུག་འཁོར་དང་། ལྷན་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དང་། རྩོད་པ་གཉིས་དང་།
ཆུ་པོ་ཆེན་པོ་ཤིས་པ་བཞུགས་ནས་བྱོན། ཆུ་དེའི་ངོགས་སྤྲུ་སྤྲོད་པོ་ཤིས་པ་བསལ།
མཆེ་བའི་དྲག་ཅན་གྱི་སྤྲོད་བཞུགས་པའི་པ་དམ་ག་ཞེས་པའི་ཕྱར་བཞོད། གངས་
འགྲམ་དུ་མིའམ་ཅིའི་འབངས་ཤིས་ཏུ་བ་དང་། ཤོད་པའི་གནས་སོ་སོར་ཏུ་ཤོད་

གྱི་སྤྲུལ་ལས་དུ་བགོད་མི་ལུས་པ་ཤིས་སྤྲུལ་སོ་སོར་བགོད་། དེ་ནས་སྤྲུལ་ཅན་
 བང་། མི་འམ་ཅི་མོས་གདུང་བས་ལམ་འགག་པའི་ཐུར་སོགས་བགོད་དཀའ་
 ཐམས་ཅད་བགོད་། དེ་ནས་ཆུ་བོ་རྒྱ་བས་ཅན་གྱི་ཆུ་རྒྱུང་ཆེན་པོར་བོ་རྒྱ་བས་དང་
 རྩོན་ཤིང་རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བགོད་། དེ་ནས་མི་འམ་ཅིའི་གོང་ཁྱེད་ཤེལ་ལས་
 གྲུབ་པའི་ཁང་པ་འདུག་པའི་གསེབ་དུ་བྱོན་པས་པདྨ་འི་ཚལ་གྱི་འགྲམ་དུ་རྩོན་
 ཤིང་གི་ཅེར་འཛོལ་ནས་ཡལ་གའི་སྤྲུབ་ལ་བལྟས་པས་སྤྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་ནང་ན་
 རྒྱས་གྱི་ཆུ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་མཐོང་། རྩི་བཟང་བདེ་བ་པའི་ཆུ་དེ་ནས་མི་འམ་
 ཅི་མོ་ཤིས་སྤྲུལ་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་བཀའ་ནས་ཁྱེད་ཅིང་འདུག། དེར་གཅིག་པལ་
 ཞིང་ཆུ་འདེགས་གྱི་ཁར་བྱམ་པ་བཞག་ནས་པལ་གསོ་བར་། ཞོར་བཟང་གིས་དེའི་
 མདུན་དུ་བྱོན་ནས། མ་མ་ཁྱེད་ཤིས་སྤྲུལ་ཆུ་འདི་འབད་པས་སྤངས་ནས་ཅི་བྱེད་ཞེས་
 ཚིག་འཇམ་པོས་དྲིས་པས། ངག་སྒྲན་འཇམ་པོའི་གདམ་གྱིས་ཕྱོགས་སུ་ཡིད་ལྷུང་
 བས་མཇེལ་བར་སྤྲུལ་པ། རྒྱས་གྱི་ཆུ་འདི་མི་འམ་ཅིའི་གྲུལ་པོའི་སྤྲུལ་མོ་ཡིད་
 འཕྲོག་མ་མའི་རྩིང་འཁྱུང་པའི་ཕྱིར་ཡབ་གྱིས་བཀའ་བཞེན་ལེན་པ་ཡིན། ཞེས་
 བཅོམ་པས། ཞོར་བཟང་ནི་བདུད་ཅིས་བྲན་པ་བཞེན་རབ་དུ་དགའ་ཉེ་ཆུ་རྩོད་གྱི་
 གསེར་བྱམ་ནང་དུ་ཡིད་འཕྲོག་གིས་སོར་གདུབ་བཅུག་ནས་བྱམ་པ་བཟེན་པའི་
 བོགས་གྱི་རྩྭ་ལྟས། དེ་ནས་གཡོག་མོས་ཡིད་འཕྲོག་ལ་རྒྱས་ཆུ་འབྱུལ་བའི་ཆོ་
 བྱམ་པའི་གདིང་ནས་སོར་གདུབ་འཕྲོན་དེ་ལྷུ་མ་རྒྱུང་ལ་ཕོག་པས། བདག་པོ་སྤྲུལ་
 པར་ཤེས་དེ་དངོས་སུ་མཇེལ་བ་ལྟ་བུའི་ཅི་དགའ་ཐོབ། དེ་ནས་གཡོག་མོར་དགའ་
 བའི་འཇུམ་གྱི་སོར་གདུབ་འདི་ནི་ཁྱེད་ལ་གང་ནས་ཐོབ་ཅེས་དལ་བུའི་དྲིས་པས།
 སྤྲུལ་པ། ལྷ་མོ་རྫིང་བུའི་འགྲམ་ན་མཇོས་སྤྲུག་ལང་ཚོ་ལྷན་པའི་སྤྲུལ་བཞེག་
 འདུག་དེས་བཅུག་པ་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་སྤྲུལ་པས། དེ་འབོད་དུ་བཅང་ནས་སྤྱིད་

མོས་ཚལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་སྦྲས་དེ་བཞག། ཕན་ཚུན་མགོང་བས་སྟོན་བྲལ་བའི་སྤྱག་
བསྟུལ་དང་དེ་ཚེ་མཇལ་བའི་དགའ་སྟོན་སྦྲ་མི་ཤེས་པ་ཐོབ། དེ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་
གིས་ཡབ་ཡུམ་ལ་ལོ་གྲུས་བཤད་པས། ཡབ་རབ་དུ་ཁྱིམ་ནས་མཚུ་བསྟོད་ཅིང་
འབར་བ། སྤྱི་མཉམ་ལ་ཁྱོད་རིགས་མགོ་ཞིང་མཛེས་སྤྱག་སྟེ་གོགས་བྱ་འོས་
པས། སྤར་མའི་དྲི་མ་དག་སྤར་བྱས་ལ་འབད་ཀྱང་ཅི། སེམས་ལ་ཆགས་པའི་
དྲི་མ་ཡོངས་སྤྱི་གཏོང་། ཁྱོད་ནི་མའི་གནས་སུ་འགོ་འདྲད་ཐུང་ལ་སྤྱང་བ་ཡིན།
ཁྱོད་སྟོང་བའི་སྤྱི་མཉམ་ལ་ང་ནི་གཏོང་ཡང་སྟོན་མི་ཉུས། ཁྱོད་ཀྱི་གོགས་དེ་ང་
ཡིས་གསོད་དེ་ཞེས་རབ་དུ་འབྲགས་པས། ཡིད་འཕྲོག་གིས་སྦྲས་པ། ཡབ་
གཅིག་བདག་ལ་དེ་ལྟར་གསུང་བ་མི་རིགས་ཀྱིས། འདི་ནི་མི་ཡིན་ན་བགོད་པར་
དགའ་བའི་ལས་ཅིས་ཅི་ལ་བགོད། བྱ་ཡང་བགོད་དགའི་གནས་ཅིས་སྟོབས་
ལྡན་འདི་ཡིས་ཚུ་འབྲུལ་མཐུ་ཡི་བགོད། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་མེད་ལྡན་པས་
སྤྱི་ལས་སྤྱི་གཏོང་། ཡོན་ཏན་མེད་ན་རིགས་ནི་མགོ་ཡང་ཅི་ཞེས་བརྟུན་པས། ཡབ་ཀྱིས་
དེ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་དེ་གོག་མ་བདེ་གཏོགས་སྦྲས་ནས། འོ་ན་མགས་པ་དེ་འབྲིད་ཤོག་
གསུངས། ཡབ་ཀྱི་མདུན་དུ་བཀྲུག་སྟེ་མི་འོས་པའི་ལས་སྦྱབ་པར་དགའ་བ་
བསྟོས་དེ། ཁྱོད་རང་ག་རིད་ནགས་ཀྱི་ཐང་ལ་དེ་ལ་བྱེད་ལས་མི་ཉུང་བ་མཛད་
ནས། དེའི་ལོ་རྟོག་བསྟུས་པའི་འབྲུ་འབྲེར་ཤོག་ཟེར། ཅོར་བཟང་ནི་ཡིད་འཕྲོག་
ཐོབ་དུ་རེ་བས་དགའ་ཡང་ཅི་བསྟོས་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་པས་སྤྱི་དབང་པོས་ཤེས་
ནས་བསམ་པ། བསྟུལ་བ་བཟང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་དོན་མེད་པའི་
ལས་ཀྱི་ངལ་བ་འདི་ལ་བདག་གིས་སྟོང་ས་གོགས་བྱ་བ་རིགས་སོ་སྦྲས། གཞོད་
སྟོན་ཕག་གི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ག་རིད་ནགས་ཀྱི་ས་ཅིས་སྟོགས་ཤིང་བདབ།
གོག་སྤར་མང་པོ་འབྲུ་བསྟུད་དུ་བཅུག་ནས་འབྲུ་ཅིས་གཅིག་དུ་སྤྱངས་པ་ནི་ཟེར།

ཡབ་ལ་ཕུལ་བས་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཡང་མདའ་ཅེས་བལྟ་འོ་ཟེར། གསེར་
 གྱིག་པ་བདུན་དང་། ཏཱ་ལི་སྒོང་པོ་བདུན། ལྷགས་ཀྱི་པག་འཁོར་གཅིག་རྒྱུ་ས་
 མདའ་ཤིན་དུ་རྫོག་གཅིག་གིས་ཕུག་པས་ངོ་མཚར་རབ་དུ་ཆེ། ད་དུང་སྟོབས་དང་།
 གྱུ་ཅེས་དང་། བཞོ་དང་། སྟོ་དང་། རིག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་དག་ལ་མགུ་
 ཞིང་ཡ་མཚན་ཀྱང་ད་དུང་གྲུ་གུའི་གདམ་གྱིས། ཡིད་འཕྲོག་འདྲ་བའི་དྲི་ཟེའི་བྱ་མོ་
 གཟུགས་དང་། བོངས་ཚད་དང་། གཙུ་དང་། བྱད་བཞིན་རྒྱུ་ཤིན་དུ་འདྲ་བའི་
 བྱ་མོ་ལྟ་བུ་བསམ་གསལ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་ངོས་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་སོགས་ཐབས་ཇི་
 རྟེན་བྱས་ཀྱང་ཕྱོགས་པ་མ་བྱུང་བས། ཞོར་བཟང་ལ་དྲི་ཟེའི་གྱལ་པོ་མཚོག་དུ་དང་
 ཅིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཡིད་འཕྲོག་ཕུལ་ཞིང་། ཞོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་
 མཉམ་དུ་བཞུགས་སོ། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་ཡོན་མང་
 པོ་ཕུལ་ཞིང་མཚན་ནས་ཞོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྐྱབས། ཡབ་
 ཡུམ་འབངས་དང་བཅས་པ་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་། ཞོར་བཟང་གྱལ་སྤྲིད་དུ་དབང་
 བསྐྱར་ཅིང་། ཡབ་དཔེན་པར་ཞི་བ་གནས་པར་མཇེད། ཞོར་བཟང་གྱལ་སྤྲིད་དུ་
 དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྱོད་རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་གྱལ་སྤྲིད་ཆེན་པོའི་འབྲོར་པ་
 རྒྱུ་ས་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་ཞིང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་མཇེད་དོ། དེའི་དུས་ཀྱི་ཞོར་
 བཟང་དེ་ནི་ད་ལྟ་འོ། ཡིད་འཕྲོག་དེ་ནི་གསལ་འཛིན་མའོ། སྟོན་ཡང་ཞེན་ཅིང་
 ཆགས་པས་ཞགས་པས་འཛིང་བ་དེ་འདྲ་ན། ཞམས་གསུམ་འདྲིར་འཛིངས་བྱེད་
 ཀྱི་ཞེན་པ་སྟོང་པོ་འདི་ཐར་པ་འདོད་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་སྤངས་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པས། འཁོར་རྒྱུ་ས་འཁོར་བ་འཛིངས་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པ་ལ་ཇེས་སྟེན་ཡི་རང་ངོ། འདི་ཡང་སྟོན་པའི་ཆོས་
 རྟོག་རོ། མཇེད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཞོར་བཟང་གི་དོགས་བཞེད་

རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྒྲིལ་འབྲེག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་རེ་
བཞིས་འོ།

LXV.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཙུལ་པ།

དྲུག་ཅུ་པའི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཙུག་ལྷན་འདས་ཤུག་འཁྲིལ་གྱི་ལྷན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་ཤིང་།
དག་སྒྲོང་ནམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་ནི་ཞེན་འདོད་དང་ཆགས་པ་
ཡོངས་སུ་གྲོལ་ཞིང་། དཔེན་པར་བཞུགས་ནས་ཞི་བར་གནས་པ། བྲགས་འཛིན་
མས་གྱུལ་བ་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དྲུག་ཅུ་པའི་མཐོང་ནས་སྤོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
རིན་པོ་ཆེས་ལྷས་བཞུན་ཅིང་། ལ་དུའི་ཞལ་ཟས་ཀྱི་སྒྲོང་ཐོགས་ནས་འདོད་པ་གཡོ་
བའི་ནམ་འགྲུར་སྤོན་པ་སོགས་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྲགས་
འཛིན་མ་འདི་སྤྱི་བ་འདི་ཙམ་གཅིག་ཕྱུ་མ་ཡིན་དེ། སྤྱི་བ་གཞན་དྲུག་པ་ལ་
ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ལྷན་དྲུག་གོམས་པ་ཡིན་དེ། སྤོན་ཀ་འདི་གྲོང་དྲུག་ལ་
ཀ་ཤུ་ཞེས་པ་བྲགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་བྱ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དཀའ་བ་
མང་པོ་སྤྲད་ཀྱང་བྱ་མ་བྱུང་ཞིང་། བྱ་མོ་བསྐྱེད་ལྷན་བྱ་བ་གཅིག་བྱུང་། གྱུལ་པོ་
རིགས་ཆད་པ་ལ་ཡིད་གཏུངས་ཤིང་སྤོན་པོ་ནམས་མདུན་དུ་བཅས་ནས་གསུངས་པ།
བདག་རིགས་འཛིན་པའི་བྱ་ནི་མེད། བྱ་མོ་བསྐྱེད་ལྷན་གཅིག་ཕྱུ་འདི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྷན་ཀྱང་། བཤོམ་དང་། གྲོང་པ་དང་། རིགས་མི་མཉམ་པ་ལ་སྤྱིར་བའི་འོས་ཀྱང་
མིན། ཐག་རིང་པོའི་གྱུལ་རིགས་ལ་སྤྱིར་བར་འོས་ཀྱང་། བྱ་མོ་གཅིག་ཕྱུ་འདི་

ཐུག་རིང་དུ་སྔོང་ན་ཡིད་དང་འདྲ། དེ་བས་བྱ་མོ་འདི་ལ་མག་པ་གྱུ་ལ་རིགས་རང་
 བྱིས་སྤངས་ནས་བདག་གི་གྱུ་ལ་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ལྟར་འཇུག་སྤྱོད་
 བ་འདུག་པས། བདག་གིས་ཐོས་པ་ལ་ཆུ་ཀླུང་གི་ངོགས་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་གནས་ན་
 གྱུ་ལ་རིགས་དཀར་ཐུབ་སྤྱོད་པའི་དྲང་སྤྱོད་ཀྱི་པ་གནས་ཡིང་། དེའི་བྱི་ཆུ་དང་
 རྩེབས་ནས་ཁྱུ་བ་ཐོག་པ་ལྟེ་བ་ཞིག་དོ་དམའ་བའི་ཁྱུ་དུ་ལྟུངས། དེ་ལྟུངས་བསྐྱུངས་
 པ་རི་དྲགས་མོ་ཞིག་སྒྲིམ་ནས་བདུང་བས་དེ་ལ་བྱ་ཡོན་དན་དང་ལྷན་པ་གཙུག་ན་
 མོར་ཚད་ཅས་གྱི་དུ་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོག་ཀྱིས་བྱུང་ནས། དུ་གཅིག་པ་ཞིས་གྲགས་པ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་བདག་གི་བྱ་མོའི་མག་པར་འཇུག་སྤྱོད་སྒྲིམ། དེ་ནི་འཁོར་
 བར་མི་ཞེན་དཀར་ཐུབ་སྤྱོད་ཅིང་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ལ་བཏེན། གསེར་གྱི་
 མཛེན་ཅན་ལང་ཚོ་དར་བས་འོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདུག། དེ་མག་པར་
 འགྲུགས་པའི་ཐབས་བསམ་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། སྒྲོན་པོ་ནོམས་ཀྱི་ཡུན་རིང་
 བསམ་ཞིང་། ཁོས་བྱས་ནས་གྱུ་ལ་པོར་ཞུས་པ། དྲང་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་དུ་གཅིག་པ་དེ་
 འགྲུགས་པ་ལ་བསྐྱུངས་པར་བྱོན་ནས་དྲིས་པ་ལེགས་ཞིས་བགོས་དེ། བྱ་མོ་པདྨ་ལྷན་
 གོས་གྱིན་བཟང་བོས་མཛོས་པར་བྱས་དེ་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པ་མེ་
 ཏོག་འཕྱུ་བའི་ཆོ། དུ་གཅིག་པས་མཐོང་ནས་པན་ཚུན་བག་ཆགས་སད་པས་ཡིད་
 ཆགས་ཡིང་། དྲང་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཡིན་པ་ཤེས་ནས། པདྨ་ལྷན་གྱིས་དེ་ལ་ཐུག་
 འཚམ་ཞིང་ཀ་རའི་རོ་དང་། ག་བྱར་གྱི་བྱི་ལྷན་པའི་ལ་དུ་ཐུག་ཞིང་ངོ་ཚ་བཏང་ནས་
 རྩེ་ལ་གྱི་ཐོག་པ་དང་། རྩེན་ཡིང་གི་ཡལ་འདབ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་འདར་བའི་
 ལག་པས་དམ་དུ་འཁྱུད་ནས་ཚུར་ཤོག་ཞིས་འདོད་ཚོགས་སྤྱོད་ཡིང་། བྱིད་ནི་དཀར་
 ཐུབ་ནགས་འདྲིར་ལུས་སོ་ཡིང་བཞིན་སྒྲིམ་པ་འདྲ་སྤྱོད། བྱིད་ཀྱི་བཟླ་གནས་དེ་ནི་
 གང་ན་ཡོད་ཞིས་སོགས་བཞུགས་པར། དུ་གཅིག་པས་ཀྱང་མཛོད་པའི་ཚོགས་གིས་

བདག་གི་གནས་ནི་ནགས་འདྲི་ངོགས་ན་ཡོད་ཅེས་སོགས་བཞུང་། དེ་ནས་པད་
ལུ་མས་སྐར་ཡང་འོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཅིག་པ་ཤིང་དེའི་ཕྱིང་དུ་བཞག་པས།
ཤིང་དྲང་དེ་འདྲན་པའི་ཉི་བཅས་རི་དྲགས་སུ་འབྱུང་ནས་དུ་གཅིག་པས་བདག་
ནི་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་རི་དྲགས་ཀྱི་ཕྱིང་ཀྱང་པ་མི་འཛོལ་ཅེས་ཟེར། དེ་གཉིས་རང་
གནས་སུ་སོང་ནས། པད་ལུ་མས་ཡབ་ལ་ལོ་གྱུས་ཞིབ་པར་བཤད། ཕྱི་ཉིན་
དེ་ཡབ་དང་སློན་པོ་བཅས་གྲག་ཟེངས་འཁྱེར་ནས་གང་གྲའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན། པད་
ལུ་གཤམ་ག་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་གྱུན་གོས་ཐབ་པར་བྱས་དེ་ཕྱིན། དུ་གཅིག་
པས་མཐོང་ནས་པན་ཚུན་ཤིན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་། དུ་གཅིག་པས་ཡབ་དྲང་
སློང་ལ་ཞུས་པ། བདག་གིས་དཔེན་པའི་ནགས་འདྲི་ཁྲ་ཡུག་གི་སྐད་ཀྱང་མིན་ལ་
བྱང་བའི་སྐད་ཀྱང་མིན་པའི་སྐད་སྟན་ཐོས་པར་བལྟས་པས། རབ་མཛེས་བྱ་མོ་
འདི་ལྟར་མཐོང་བར་སེམས་ཆགས་ཞིང་བདག་གི་བསམ་པ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་
ལྷུངས་ཞེས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། ཡབ་དྲང་སློང་གིས་བྲལ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གོགས་
སུ་བར་ཆད་བྱང་བར་བསམ་ནས་སྦྲས་པ། བྱ་འདི་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་དེ། བྱང་
མེད་བྱ་བ་འཁོར་བའི་ཞགས་པས་འཛིངས་ཤིང་སྲུག་བསྐྱལ་གྱི་འདམ་དུ་ཚུད་པ་
ཡིན། དཀའ་ཐུབ་ནགས་ནི་གདུང་བ་མེད་ཅིང་རང་དབང་ལུན་པས་སྦྱིད་ཞེས་
སོགས་མང་དུ་སྦྲས་ཀྱང་དེ་ཡི་སློབ་ཤོག། དེ་ནས་དྲང་སློང་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱི་དང་
ཡམ་ཤིང་འཐུ་དུ་སོང་བའི་ཚོ། པད་ལུ་མས་དུ་གཅིག་པར་བདག་གི་སྦྱིད་ཚལ་
གང་གྲའི་འགྲམ་ན་ཡོད། དེ་གཟིགས་སུ་བྱོན་ཞེས་སྟན་དྲངས་ནས། རྒྱ་བའི་ནང་
དུ་གྲག་ཟེངས་ལ་ཞུན་ཤིང་དང་པད་ཚལ་མང་པོས་བཙུན། མཐིལ་དང་ལོགས་
ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱིས་བཙུན་དེ་སྦྱིད་མོས་ཚལ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་
ཆུག་པ་དང་གྲག་ཟེངས་མཐོགས་པར་སྦྱིད་ནས་རྒྱ་བོ་བཙོལ་ཞིང་། ལྷ་ར་ཆ་མིར་

གྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་ཕྱིན། གྱལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་བས་བག་མའི་སྤྱིན་བསྐྱེག་བྱས་
 པ་དུ་གཅིག་པས་སྤྱིན་སྤྱེག་གཞན་ཡིན་ནས་སྒྱུ་མ། དེ་ནས་པདྨ་ལྷན་དུ་གཅིག་པར་
 སྤྱལ་ནས་མག་པའི་དགའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱས། དུ་གཅིག་པ་བཙན་མོར་བཅས་པ་
 རང་གནས་ནགས་སུ་ཕྱིན་པས། མ་རི་དུགས་མོས་མཐོང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ལོན་པར་
 ཤེས་ཤིང་རབ་དུ་དགའ། ཡབ་བྱང་སྤྱིང་འོད་སྤྱང་ཀྱང་མཉེས་བཞིན་སྤྱར་ཡང་པོ་
 བྱང་དུ་ཕྱིན། གྱལ་པོས་རང་གི་གྱལ་སྤིང་གྱལ་ལྷན་དང་བཅས་པ་དུ་གཅིག་པར་
 བཀྲད་ནས། གྱལ་པོ་དཔེན་པར་ཞི་བ་ལ་གནས་པར་མཛེད་དོ། དུ་གཅིག་དེ་ནི་ད་
 ལྱང་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱ་མོ་པདྨ་ལྷན་དེ་གྲགས་འཛིན་མའོ། ཞེས་གསུངས་པས་
 འཁོར་ཤིང་མས་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་དོ། འདི་ནི་བསམ་པ་ཀུན་གྱི་ཆོས་བསྐྱོར་དུ་
 བསྐྱངས་སོ། མཛེད་བཤུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས་དུ་གཅིག་པའི་དོགས་
 བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་
 ལྟེ་རེ་ལྟེ་པའོ།

LXVI.

ཡལ་འདབ་དུག་ཅུ་ཅུ་དུག་པ།

གཞིན་ནུ་སྒྱུ་དང་གས་མཁན་གྱི་དོགས་བཞེད་ནི།

ནས་ཞིག་ལྷས་སྤྱིན་གྱིས་དོ་བཤུ་བ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཞབས་
 མཐེབ་བཀྲད་ནས་མཚལ་ཁྲག་བྱང་བར། དག་སྤོང་ཤིང་སྤྱི་གྱུ་ཞུས་པས། འདི་ནི་
 སྤྱིན་གྱིས་ལས་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་སྤྱིན་བྱང་བཀྲད་སྤྱལ་པ།
 སྤྱིན་ལྷ་ལེན་གྱི་ཡལ་ཤོང་བྱང་ཀ་བི་ལར་གྱལ་པོ་བདེན་པར་དགའ་ཞེས་པ། བདེན་

པ་དང་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་གྲྭ་མཐུངས་པ། དེའི་བཙུན་མོ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་པ་
 མཚན་སྤྱོད་ལ་ཚན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་གཉིས་ལ་བྱ་མེད་པར་བཙུན་མོས་བྱུང་པོར་
 རྒྱུ་མ་ལེན་པའི་གསོལ་བ་བདུག་ནས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཚེས་བཟང་མ་བྱ་
 བ་རྒྱུ་མར་སྤངས། དེའི་ཚེ་བཙུན་མོ་མཚན་ཉིད་ཅན་མར་བྱ་ཞིག་བཅས་པས་
 རྒྱུ་མ་སྤངས་པར་འགྲོད། བྱ་སྤྱོད་པས་བྱུང་པོ་དགའ་ཞིང་བྱའི་མིང་ལ་མ་དུད་
 ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་ཚེས་བཟང་མ་སྤྱོད་དང་ལུས་ཞིང་བྱུང་པོ་འདས། མཚན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་བྱ་དེ་ཆོ་ལུག་མཐུས་ཤིང་སྤྱི་ཚེལ་དང་ལུག་པ་ཞིག་བྱུང་བས་སྤོན་པོ་མཐུས་
 ཀྱིས་བྱུང་མྱིད་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་མ་དུད་པ་བྱ་བྱའི་སྤོད་པ་ཅན་དུ་བྱུར། དེ་ནས་
 ཚེས་བཟང་མར་བྱ་སྤྱོད་ནས་མཚན་མཐུན་གྱི་འདི་ཡོངས་ནས་བྱུང་མྱིད་བརྒྱུ་
 པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྱོད་པས། བྱུང་པོ་མ་དུད་པས་གཤེད་མ་བསྐྱོས་ནས་མཚན་ཆ་
 འཕྲོགས་ཤིང་ཚེས་བཟང་གི་བྱ་གསོད་པར་བཅུས་པས། མས་མ་མཚན་པར་
 སྤོན་པོ་བསྐྱུང་དུ་ཞེས་པར་སྤྱོད་པས་བཅུས་པས། སྤོན་པོས་བྱ་དེ་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་
 སྤྱོད། ཉ་པའི་ཁང་པར་གནས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་
 དང་། སྤྱི་ཚེལ་དང་། ཅེད་འཛོམས་ཀྱི་ལ་སོགས་མཐུས་པར་བྱུར་པས་གཞིན་ཏུ་
 སྤོན་དང་གསུམ་མཐུན་དུ་གྲགས། དེ་གཞན་གཞིན་ཏུ་དཔྱང་ཚེགས་མང་པོ་དང་
 བཅས་ཅེ་བ་སྤོན་པོ་མཚན་མཐུན་གྱིས་མཐོང་ནས་བྱུང་པོ་ལ་ཞུས་པ། བདག་
 གྱིས་སྤོན་དུ་ཞུས་པའི་གཞིན་ཏུ་སྤོག་དང་བྱུང་མྱིད་བརྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་རིག་
 གནས་དང་། སྤྱི་ཚེལ་ཕུན་སུམ་ཚེགས་པ་དང་བཅས་ཉ་པའི་གྲོང་ཁྱེད་ན་གཞིན་ཏུ་
 དཔྱང་དང་བཅས་པ་འདུག་ཞེས་སྤྱོད་པས། བྱུང་པོ་ཁྲིམ་ནས་ཚེས་བཟང་མར་
 འབར་ཞིང་། སྤོན་པོ་བསྐྱུང་དུ་འགྲུག་ནས་སྤྱོད་པ། བདག་གི་སྤོག་དང་བྱུང་མྱིད་
 ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ། མཚན་མོས་ཚོད་དུས་ཁྲོད་ཀྱིས་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་སྤྱོད། དེ་ནི་ཉ་

རེས་མི་ཚོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སོང་འདུག་པས། འདི་ཁྱིད་རང་གིས་གསོད་
 བུལ་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཟེར་བས། སློན་པོ་སྐབས་ནས་དཔུང་དང་གྱུ་པ་པོའི་གཤེད་
 མ་དང་བཅས་གཞིན་ནུག་སོད་པར་བཅོམ་པ་ན། མ་ཚེས་བཟང་གིས་གཞིན་ནུ་ཞོག་
 ནུ་པོས་ནས་རང་གིས་གཙུག་གྱིན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པ། བུས་སྤྱི་པོར་བདག་ས་ཤིང་
 མགོགས་པར་བྲོས་པས། གཤེད་མས་མཐོང་ནས་དེད་པས་ཚུ་ལ་མཚོངས་པ་ཁྲུས་
 བཟུང་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་འོས་པའི་བསྟེན་བསྐྱར་ཞུས། དེ་ནས་སློན་པོ་ཆེན་པོས་པ་དྭ་
 ཀ་ཞེས་པ་གསར་བས་ཉལ་དུ་བཏང་བས་ཁྲུའི་གནས་ན་ཡོད་པ་ཤེས། གཤེད་
 མའི་ཚོགས་ནི་མས་དེར་ཕྱིན་དེ་སློན་པོས་སྐྱས་པ། ཁྲུའི་ཀྱི་མི་པན་བཞིན་དུ་གྱུ་ལ་
 པོའི་བྱ་དེ་བཟུང་བ་མི་འོས་པས་དེ་ཐོངས་ཤིག། མི་གཞིང་ན་ཁྲུའི་གནས་དེན་
 རྟོགས་དུ་ལ་ཕྱན་བཞིན་དུ་འཐོར་བ་དང་། ཚུ་རྟོགས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་སྐྱས་
 རྟོགས་སྐྱལ་རྟོགས་ཤི་ཞིང་ཁྲུ་གནས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པས་ཁྲུ་སྐྱབ་
 རྟོགས་དེའི་ནུ་མོ་གཞིན་ནུ་བཏང་། དེ་སོང་བ་ཤེས་ནས་གཤེད་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་
 སྟེགས་པས་ཁྲུས་མཐན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་། ལོས་ལ་བྱིལ་ནས་རོ་སྐྱེལ་བའི་
 ཚུ་ལ་གྱིས་དུར་ཁྱོད་དུ་སྐྱེལ། ཡང་པ་དྭ་ཀས་རིག་ནས་ཇེས་ཅོད་ཅོད་ཕྱིན་པས།
 གཞིན་ནུ་ཇི་མཐན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཚུད། གཤེད་མས་ལས་བཀག་ཅིང་བསྐྱོར་བས།
 གཞིན་ནུ་ལོས་ཀྱིས་གཡོགས་ཤིང་མེ་དོག་གི་འཕྲེང་བ་བདག་ས་ནས་རོ་ཡིན་པ་
 ལྟར་བྱས། གནས་ཚང་དེའི་ནད་ཀྱིས་མི་ཤི་ཞེས་མི་ཤི་བ་ལྟར་དུ་འཐོད་ཆེན་པོ་
 བཏོན། རུབ་མོ་བྲོས་སུ་བཅུག། དེ་ནས་གཞིན་ནུ་མགོགས་པར་བྲོས་པ་གཤེད་
 མས་རིག་ནས་དེད་པས་མི་ཐར་བར་ཉེ་བའི་ཆོ། ངལ་དུ་བ་དང་འཇིགས་སྐབས་གིས་
 གཤེད་མ་ཉེ་གཤེད་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་མཚོངས། གཙུག་གྱིན་རིན་ཆེན་ཤིང་གི་ཡལ་
 ལྟར་སྐྱོགས་པ་གཤེད་མ་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱངས་དེ་འཁྱེར་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་ཕྱལ།

མ་ཆོས་བརྒྱུད་མས་དེའི་ལོ་གྲུས་ཐོས་པས། བྱ་གཡང་ལ་རྒྱུངས་ནས་གི་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་གྲིས་རང་ཉིད་མཆོངས་ནས་འཆི་བར་བཅོམས་པའི་ཆོ། ལྷ་མོ་ནྟེས་གྲིས་
 བསྐྱེད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་ལ་ཉེས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་དབྱུགས་དབྱུང་། གཞོན་ཏུ་ནི་གཞོན་
 སྤྱན་ལ་ཇ་ལོ་ཞེས་པས་ བརྒྱུད་ནས་སྟོན་མེད་བྱ་བཞིན་ས་ལ་བབས་ནས་ཕྱིན་པས།
 སྤྱག་གི་སྤེར་མོ་ནྟེས་པོས་དེའི་ཐང་ཡང་ཡོང་པོར་གྱུར་ཅིང་། སྤྱང་ཆེན་བསད་པའི་
 བྲག་གིས་སྤྱགས་པའི་ནགས་གསེབ་དུ་སྤྱོད་པས། དེ་ན་རྡོ་པ་མིག་སེར་ཅན་ཞེས་པ་
 ལུས་ཐམས་ཅད་མིས་ཤགས་པ་ཞིག་མཐོང་། དེ་ལ་སྤྱིང་ཇི་སྤྱིས་ཤིང་དྲིས་པས་
 སྤྱིས་པ། ནགས་འདི་ན་གཏུམ་པོ་བྱ་རེངས་ཞེས་པ་གདུག་པ་ཅན། དུང་གི་ཁ་ཞེས་
 པའི་བྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད། གཏུམ་པོ་ཉིན་གུང་ངལ་བའི་ཆོ་བྱི་དུང་
 ཁས་མཐོང་ཆད་བསད་ནས་གཏུམ་པོ་བྲག་གིས་འཆོ་བར་བྱེད། དེས་བདག་གིས་
 ལུས་སྤྲད་ཅིང་གདུང་བ་འདི་བྱུང་བ་ལགས་ཞེས་བཤད་པའི་ཆོ་གཏུམ་པོ་བྱི་དང་
 བཅས་པ་བྱུང་བས། གཞོན་ཏུས་བྲོས་ཤིང་སྤྱུ་རའི་ཤིང་ཅེར་འཛོགས་པས།
 གཏུམ་པོས་མཐོང་ནས་གཞུ་ནི་བའི་བར་དུ་བཀང་ནས་མདའ་གྱུ་བར་གཞོན་ཏུས་
 བདག་ལྟ་བུ་གང་དུ་བྲོས་ཀྱང་འཛིགས་པ་ནྟེས་ལས་བཞིན་ཇེས་སྤྱ་འབྲངས།
 འཐབ་པ་ལ་ནི་མཆོན་ཆ་མེད། ད་ནི་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་ལས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།
 ཞེས་བསམ་ཞིང་གནས་པའི་ཆོ། དུང་སྤྱོང་མ་དར་ཞེས་པའི་ལྷ་མིག་གིས་གཟིགས་
 ནས་སྤྱིང་ཇེས་ནས་མཁར་འོང་ཞིང་། འུབ་མེད་པའི་རལ་གྱི་ཐོགས་ནས་ཁྲོས་པའི་
 སྤང་མིག་གིས་གཟིར་ཞིང་གཏུམ་པོ་བྱི་དང་བཅད་པ་བསད། གཞོན་ཏུ་དབྱུགས་
 ཕུངས་ཏེ་རང་གནས་སྤྱ་འབྲིང་། དེར་གནད་མཇའ་བས་དུང་སྤྱོང་གིས་སྤྱ་མའི་
 རིག་པ་བསྐྱབས། མཐར་གཞོན་ཏུས་རང་གི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་འདོད་པ་དང་། སྤར་གྱི་ལོ་
 གྲུས་ནྟེས་ལས་དུང་སྤྱོང་གིས་རང་གནས་སྤྱ་བཏང་། དེ་ནས་གཞོན་ཏུས་ཀམ་

དེ་ལས་ཕྱིན་དེ་བྱུང་མེད་ལུས་སུ་སྤྲུལ་ནས། གོས་དང་གྱིན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་
 ནས་གར་གྱི་རེལ་ཅེད་སྒྲ་ཚོགས་བསྐྱར་བས་གོང་ཁྱིམ་པ་ནས་སྤྲུལ་མཛེས་ཚོས་སྤྲུལ་
 ཤིང་འོ་མཚར་རབ་དུ་ཆེ་བ་གྱི་ལ་ཤོས་ཤོས་ནས་ཤོ་བྱང་གི་སྒྲིང་གར་མཁན་མོ་བོས་
 ནས་ཅེ་བྱ་བཅུག། ལྷ་མོའི་ཁང་པ་ནས་གཟིགས་པས། གར་མཁན་མོ་མཁས་
 ཤིང་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་ལྷ་བས་མི་ངོས་པར་གྱུར་ནས་དགོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་མང་བོ་
 སྤྲུལ། ལུ་མོ་ཤོ་བྱང་དུ་བོས་ནས་གར་ཅེ་བྱ་བཅུག་ཅིང་ཆགས་པས་གདུངས་ནས་
 གར་མཁན་མོ་མ་གཏོགས་སྒྲོན་པོ་སོགས་འཁོར་མེད་པ་བྱས། མཐར་མཚན་མོ་
 དེའི་མགུལ་ལ་འབྱུང་པས་གཞིན་ལུས་གར་མཁན་མའི་སྤྲུལ་པ་བཞེག་ནས་རང་
 གཟུགས་བསྟན་དེ། རེད་གཉིས་གྱི་ལ་སྤྲིད་མཉམ་པོར་ཤོས་པ་ལ་ཁྱོད་གཅིག་བྱས་
 གྱི་ལ་སྤྲིད་དཔང་། ང་གསོད་པའི་ལས་མང་བོ་བཙུགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཆོག་དུག་པོ་
 བཞེད་ཅིང་ལུ་མོ་དེ་དམ་པར་བཙུངས་ནས་ནང་པར་རྩོམ་གྱི་བ་ནས་བསད། རྒྱུ་
 འབངས་ནོམས་ལ་དུལ་བར་སྤྲུལ་དེ་གྱི་ལ་སྤྲིད་བསྐྱངས། མཐར་གཞིན་ལྷ་མོའི་དུས་
 བྱས་ནས་དཔྱལ་བར་སྤྱངས། ལོ་སྤྱོད་གི་བར་སྤྲུལ་བསྤུངས་ཤིང་ལས་ཟད་
 ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་ཀྱི་སྒྲུག་མས་ཀྱང་པ་སྤྲུལ་པ་ཡིན། དེའི་དུས་ཀྱི་གཞིན་ལྷ་སྤྲུལ་
 དང་གས་མཁན་དེ་ད་ལྟ་ལ་ཡིན་གསུངས་པས་འཁོར་ནོམས་ལས་འབྲས་ལ་ཤིན་དུ་
 ཅེས་ཆེ་བས་སྤོང་ལེན་ཤིན་དུ་ཞིབ་པར་གྱུར་དོ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་སྒྲིང་རོ།
 མཛེད་བཞུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སྤྲུལ་དང་གས་མཁན་གྱི་དོགས་བཞེད་
 རིན་པོ་ཆེ། སྤྲུལ་མོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟ་རེ་
 དུག་པའོ།

དགེ་འདུན་བསྐྱངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

Digitized by Google

ཞུས། ཚེས་གསུངས་པས་ཀློན་མས་མེས་ཤིང་དག་བ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཀླུ་ས་
 དག་འདུན་སྤངས་ཚེང་པའི་གྲུ་གཟིངས་སུ་སྤྱལ་ནས་ཀླུ་དགའ་ཞིང་དོན་འགྲུབ་
 ཅིང་ཕྱིར་ལོག་ནས་གྲི་མཚོའི་མཐའ་བྱེ་མའི་ཐང་དུ་དག་འདུན་སྤངས་ངལ་ཞིང་
 གཉིད་དུ་སོང་བ། ཚེང་པ་ནི་མས་མི་མང་བས་བརྗེད་ནས་ཕྱིན། དེ་རྗེས་གཉིད་སང་
 ནས་སློ་ཆེན་དེས་བསམ་པ། གྲུ་མ་འདུས་པའི་གཉིན་གོགས་སོགས་སྤུང་ཚེགས་
 ནམས་ཀྱི་ཟུང་གོང་ཁྱེད་ལྟར་འདི་དང་མཚུངས་པས། ཡང་དག་པའི་ཚེས་ཉམས་
 སུ་ལེན་དགོས་པར་བསམ་ཞིང་ཕྱིན་ནས། བྱེ་ཐང་དེ་བགོད་པའི་མཐའ་ནགས་ཀྱི་
 སྤྲིང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ལེགས་པའི་ནང་དུ་དག་སློང་ཆོས་གོས་དང་ལྷན་ཞིང་ཡོ་
 བྱང་འཛིན་པ། ཞི་ཞིང་དུལ་བ་མང་པོ་འདུག། དེ་ནས་ཀྱི་སྤྲུལ་བཤམས་པ་ལ་
 བོས་ཏེ་མགོན་བཟང་པོ་བྱས། དེ་ནས་དག་སློང་ནི་མས་ཚེས་སྟོན་གྱིས་འཛོལ་རན་
 པའི་དུས་སུ་སོ་སོའི་མདུན་དུ་ལྷུང་བཟེད་བཤམས་ནས་ཟས་གསོལ་བར་བཅོམས་
 པ་ན། ལྷུང་བཟེད་ནི་མས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བར་སོང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་གར་སོང་
 མེད་པར་གྱུར་ནས་ལག་དུ་ཐོ་བ་ཐོགས་ཤིང་གཅིག་གི་མགོ་ལ་གཅིག་གི་ཐོ་བ་
 གྱིབ་སྟེ་དག་སློང་ནི་མས་ཐམས་ཅད་མགོ་བོ་ཐོ་བས་བཅོམས་པའི་ཁྲག་གིས་ས་
 གཞི་དམར་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚེས་སྟོན་གྱི་ཉི་ཚོད་ཡོལ་བ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་
 སྤར་བཞིན་དུ་བྱུང་། དག་སློང་ནི་མས་ཞི་དུལ་ཆོས་གོས་དང་ལྷན་པ་སྤར་བཞིན་བདེ་
 བར་སྟོད་པ་ལ་དག་འདུན་སྤངས་ཀྱིས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པར། བདག་ཅག་ནི་མས་སྟོན་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆོས་བཞིན་སྟོད་པ་ལ། ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་འབྲུག་ཅོད་བྱུང་བའི་
 ནམ་སྟོན་འདི་བཞིན་ཉིན་ཅེ་བཞིན་འཛོལ་བའི་དུས་ཚོད་ལ་དྲིལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར།
 དེ་ནས་ཕྱིན་པས་ཡང་གཉིས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྤྲོབས་
 ཅིང་། དག་སློང་ནི་མས་བཟས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལ་བབས་པའི་ཆོ་མདུན་དུ་ཁ་ཟས་ལ་

ལྷགས་ཁྱད་མར་པོར་གྱུར་པ་མཐོང་། དེ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། བདག་ཅག་ནྟེན་ས་
 སྟོན་ཁ་ཟས་ཀྱི་དུས་སྟེ་སེམས་ངན་པས་དག་སྟོང་རྗེས་སྟེ་འོང་པ་ནྟེན་ལ་ཟས་
 མེད་པར་བྱས་པས། དེའི་ནྟེན་སྟོན་དུ་ལྟེ་བར་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་དྲི་བ་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་ཡང་གསུམ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གྱིས་པ་མདུན་དུ་
 གསེར་གྱི་ཞིང་འབྲུ་ལེགས་པ་དག་སྟོང་མང་པོ་དང་བཅས་པ་འདུག། དེར་ཡང་
 གོང་བཞིན་གྱི་མཐར་དག་སྟོང་ནྟེན་ས་ཟས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བས་ཀུན་
 བསྐྱེད་པ་མཐོང་བས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པར། བདག་གིས་སྟོན་གཞན་གྱིས་ལེགས་པ་
 མཐོང་ནས་སེམས་ངན་པས་དེ་དག་མེས་བསྐྱེད་པའི་ནྟེན་སྟོན་འདི་དྲི་བ་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་ལྷན་ཀ་པ་འདྲ་བ་དབང་པོའི་བྱ་ག་
 སོགས་མེད་པ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་ཀ་བའི་ལྷིད་ཀྱིས་སྟེན་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་
 དེ་བཞིན་ཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ལྷན་ཅིག་པས་གནན་པ་ལྟར་སྟེན་བསྐྱེད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱི་ལྟ་བུ་དང་། གུ་ལྟ་བུ་དང་།
 དྲི་བ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐགས་ཀྱི་སྟེན་མའི་ལྟ་བུ་དང་། ནྟེན་པ་གཉིས་པ་དང་།
 ཉལ་ནས་སེམས་སྟེན་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་འགྲུལ་མི་ལྟས་པ་སོགས་མཐོང་། དེ་ནས་
 དཀར་ཐུབ་ཀྱི་ལྟས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས་དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་དངས་པོ་ནས་མཐོང་
 བས། ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་དག་སྟོང་ནྟེན་ས་ལ་གནས་མི་གཡར་ཞིང་གཏམ་མི་སྟེན་བའི་
 གྲོས་བྱས། དེ་ནས་དྲང་སྟོང་ཀུན་གྱིས་གཏམ་མི་སྟེན་ཞིང་གནས་མ་གཡར་བས་ངལ་
 དུབ་པར། ལྟ་བུ་མེད་པའི་དག་སྟོང་གཉིས་སྟེན་པོ་སྟོང་པ་ཞིག་གཡར་བར་གནས་
 པའི་ཆོ། དེའི་ལྟ་བུ་མེད་པའི་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་གསུམ་པས་མཆོད་ཅིང་། ཐོག་
 མར་བདག་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིག། དེ་ནས་དྲང་སྟོང་ནྟེན་ས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིག་ཟེར་
 བར། དྲང་སྟོང་ནྟེན་ས་བདག་ལ་གཏམ་མི་སྟེན་བའི་ཆོད་དོན་བྱས་འདུག་སྟེས་པས།

ནམ་མཁའི་བྱ་དང་ཅི་བས་ཀྱི་རི་དྲགས་དང་། ཤིང་ཁའི་ནེ་ཅོ། རྩ་ཡི་སྤྲུལ་ལ་
 སོགས། ཐང་ཁའི་ཟེ་མོ། སའི་བྱི་བ་བཅས་སྤྱོད་ཆགས་ཀྱན་ལ་གོ་བ་ཡོད་པས་
 ན་དང་སྤོང་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་སྤྲ་གོ་ལྷ་མོ་ལ་ཆོས་བཟུན་པས་
 དང་སྤོང་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་ཞུས་པར། མ་རིག་པ་ནས་གོ་ཤིང་
 བར་དེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འབྱུང་དང་། གོ་གོ་ནས་མ་རིག་པའི་བར་
 ལྷགས་ཐོག་དུ་འགོག་པའི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་རེ་ཞིག་ཤིང་དུང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
 བས་དགོ་འདུན་སྤངས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་དང་སྤོང་ལྷ་བགྱིས་བདག་ཅག་
 གྱུལ་བ་ཤུ་ཐུབ་པའི་དུང་དུ་འབྲིད་ཅེས་ཆོས་གོས་ཀྱི་སྤྲེལ་འཇུགས། རྣམ་མཁའ་
 ཕུར་ནས་གྱུལ་བའི་དུང་དུ་སྤྱོད་ས། རབ་དུ་གསུམ་པར་ཆོས་བཟུན་པས་དང་སྤོང་ལྷ་
 བགྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེ་དག་སོང་བའི་རྗེས་སྤྲ་དགོ་འདུན་སྤངས་ཀྱི་གྱི་མཚོའི་
 ལམ་དགོ་སྤོང་གི་སྤྲེལ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་ཀ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཅིག་པ་དང་།
 འབྲས་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་དང་། དུགས་མ་དང་། བྲི་དང་། ཀུན་དང་། དྲིག་པ་
 དང་། ལྷལ་མ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཉལ་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ལས་ཞུས་
 བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་དག་ནི་སྤོན་སངས་གྱིས་འོད་
 སྤངས་ཀྱི་བཟུན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོ་སྤོང་ཡིན་ཅིང་། ལས་དེ་དང་དེ་བསགས་
 བས་རྣམས་སྤོན་དེ་དང་དེ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། ཀ་བ་ལྟ་བུ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་བ་
 ལ་མཆིལ་སྤྲེལ་བས་དོར་བའི་རྣམས་སྤོན་དང་། དེ་བཞིན་ཅིག་པ་ལ་སྤྲེལ་ལུང་དོར་བ།
 དགོ་འདུན་གཞན་མེད་ཀྱི་དང་འབྲས་བྱ་ལེན་པ་ལ་གོགས་བྱས་པ་དང་། ཤིང་འཐུ་
 བའི་ཐག་པ་དང་། གཙུག་ལག་གི་དུགས་མ་ཀྱིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྲི་དང་།
 ཀུན་སྤོང་སོགས་ཀྱང་མཐོང་བའི་རྣམས་པ་དེ་དང་དེའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་སྤོན་དེ་དག་
 སྤོངས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་དགོ་འདུན་སྤངས་དང་སྤོང་ལྷ་བགྱི་དང་བཅས་

དག་མཚོས་ཐོབ་པའི་གྱུ་དགོ་སྒྲོང་ནྟམས་ཀྱིས་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་
 སངས་གྱིས་འདྲ་སྤྲུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞལ་དྲ་
 བ་བསམ་སྒྲོར་དག་ལ་ཞིག་བྱང་ཞིང་། དེའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྟ་བུ་
 དང་བཅས་པ་ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་ཅིང་། མཆུག་དུ་སྒྲོན་ལས་ནྟམ་དག་བདེ་
 བས་ཞལ་དྲ་བ་དེ་དགོ་འདུན་སྤྲུང་དུ་སྦྱེས་ཤིང་། དེའི་གྲོགས་ལྟ་བུ་པོ་དྲང་སྒྲོང་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཀྱན་ལྷག་བསམ་དགོ་བ་སྤྲད་པའི་མཐུས་ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དག་
 བཅོས་པ་ཐོབ་པོ་གསུངས་པས། འཁོར་ནྟམས་གྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 ཤིང་སྒྲོངས་ལེན་གྱི་སྤྱིང་སྒྲོབས་ལ་གོ་བ་ཆེ་བར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་
 མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛད་བུ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས།
 དགོ་འདུན་སྤྲུངས་ཀྱི་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། སྒྲུན་སྒྲོངས་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་
 རང་ཉིད་གོ་བ་དེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་རེ་བདུན་པ་རོ།

LXVIII.

ཡལ་འདབ་དུག་བཅུ་ཙེ་བཤུད་པ།

པདྨ་ལྷན་གྱི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཅོས་ལྷན་འདས་ལ་དགོ་སྒྲོང་ནྟམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཅོས་ལྷན་བྱེད་རང་གི་
 པོ་དྲང་ནས་གཤེགས་དུས། གྲགས་འཛིན་མས་མངལ་བཟུང་ཞིང་། གྱུ་ལ་བས་ལོ་
 དུག་བཀའ་ཐུབ་སྤྲད་ཅིང་དེ་ཇི་གདན་དུ་དེ་ཇི་ལྟ་བུའི་དྲིང་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་
 དུ་གྱུར་ནས་སངས་གྱིས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲགས་འཛིན་མར་སྤྲུང་བྱེད་དང་
 མཚུངས་པ་འབྲུངས་ནས། ཡལ་ཟས་གཙང་ཡིད་མ་ཆེས་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དབའ་བྱིས་སྤངས་ནས་ལོ་དྲུག་སོང་བས། བྱིད་ཀྱི་བྱ་འདི་སྤུའི་བྱ་ཡིན་ཞེས་
 གསོད་པར་འབྲིད་པའི་ཚོ། བཅོམ་ལྷན་སྤྱིང་ཇེས་ཚུ་འབྲུལ་གྱིས་འཕྲིན་བྱང་ནས་
 མ་བསད་ཅིང་། སྤྲུམ་དག་ཅན་འཛིན་དོ་བ་ལ་བསྐྱམས་ནས་དམོད་པ་བོར་ཞིང་ཆུ་
 ལ་སྤྱར་བས་མ་བྱིངས་པར་དོད་མྱེང་དུ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་ཀྱང་། ཡབ་ཁྲིམ་
 པ་མ་ཞི་བས་འབར་བར། གྲགས་འཛིན་མ་ཡིད་སྤྱོད་སྤྱུག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་སྤྱོང་
 བ་དེ་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤོན་གྲོང་
 བྱིར་ཀ་པི་ལ་ཞེས་པར་གྱུ་པོ་ཚངས་བྱིན་བྱ་བ་བྱང་། དེ་རལ་གྱི་རྒྱ་ཅེས་དང་
 ལྷན་ཞིང་དཔྱད་དང་བཅས་དག་ཅེས་སྤྱན་པར་བཏང་། རྣམས་ཤིག་དེ་ལ་བཞུགས་
 ཅས་ནགས་ལྗོངས་སུ་བྱིན་པ་ན། ཉི་མ་ཚ་བས་འགྲམ་པར་ཕྱིལ་གྱི་ཐིག་པ་སྤྱིག་
 ལྷན་ཆགས་པའི་ཚོ། རི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱུ་གྲུ་ཅེས་པ་ཡོ་མེད་དུ་བཞུ་བར་བྱེད། ཅགས་
 དེ་དེ་འདབས་སུ་དྲང་སྤོང་དཀར་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གི་དེ་ཆུ་རི་དྲགས་མོ་
 རྣོམས་པས་བདུང་བར་བཞེན། རི་དྲགས་མོ་དེར་བྱ་མོ་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་ཀྱང་པ་
 བཞག་སར་བདུ་སྤྱིབ་ཞིག་བྱང་བ་བདུ་ཅན་དུ་གྲགས། དེ་ཆུ་ལེན་དུ་བྱིན་པས་
 གྱུ་པོས་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་ཡིད་ཆགས་པར་གྱུར། བདུ་ཅན་ཡང་
 གྱུ་པོ་ལ་སེམས་ཆགས་ཤིང་། གྱུ་པོས་བྱིད་ངའི་བཅུན་མའི་འོས་སུ་འདུག་
 པས་ཤོག་ཟེར་བར་བདུ་ཅན་མས་ཀྱང་བྱིད་སྤྱིལ་གང་དུ་གནས་སོགས་པ་ན་ཅུན་
 ལོ་སྤྱུས་ཞིབ་དུ་འདྲི་ཞིང་བཤད་ཅིང་། གྱུ་པོ་ཆུ་ཁྱང་ངོགས་སུ་བཞུགས། བདུ་
 ཅན་རང་གི་ཡབ་དྲང་སྤོང་གི་དྲུང་དུ་བྱིན་ནས་གྱུ་མཚན་ཅེས་ཞུས་པས། བྱིད་ཞི་
 བའི་གནས་སུ་མི་ཚུགས་པར་འཁོར་བའི་བྱིས་ཐབ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་
 གྱུ་པ་ཐུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྱུ་པོ་དེ་ང་ལ་སྤོན་ཅིག་ཅེས་བདུ་ཅན་འབྲིད་ནས་
 བྱིན་པས། གྱུ་པོ་དང་འཕྲད་ནས་གྲོགས་སུ་འོས་པར་མཐོང་ནས་སྤྱིན། བྱ་མོ་

འདི་ནགས་དབེན་པར་གནས་ཞིང་སྤར་མི་དང་མ་འགོགས་པས་འདི་ལ་ཚིག་ཚུབ་
 པ་དང་། ཁྱོད་ནས་ཡང་མ་མཛད་ཅིག་ཞེས་པར། གྱུ་ལ་པོས་ཀྱང་བཅུན་མོ་ཚོ་ནས་
 འཚོའི་བར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་ཁས་སྒྲུངས། གྱུ་ལ་པོ་དང་པས་ཅན་ཏེ་ལ་བཞེན་ཏེ་པོ་
 བྱང་དུ་སླེབས། བཅུན་མོའི་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཞིང་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས།
 དེ་ནས་ཇེས་སུ་སྤྱུས་དང་ལུན་པར། བཅུན་མོ་གཞན་ནི་མས་པ་ལ་དོག་སྤྱེས་ནས་ངན་
 པའི་གོས་བཅོས་པ། པད་ཅན་མར་བྱིའུ་ནས་བཅའ་བའི་ཚོ་མའི་མིག་རས་ཀྱི་
 བཅིངས་དགོས་ཞེས་སྤྱུས་ཏེ། མིག་རས་ཀྱིས་བཅིངས། གང་བཅས་པ་དེ་གསོད་
 པའི་གོས་བྱས། དེ་ནས་བཅའ་དུས་མའི་མིག་རས་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ་གདོང་ལ་ཁྱག་
 བྱགས། པད་ཅན་མ་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་མོ་མི་དང་མ་འགོགས་པར་དབེན་པར་གནས་
 པས་བཅུན་མོ་གཞན་ནི་མས་ཀྱིས་ཅི་སྤྱུས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་གང་འདོད་བྱེད་དུ་
 བཅུག། བྱིའུ་གསེར་གཙོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུ་གཉིས་བཅས་པར། གཞན་ནི་མས་
 ཀྱིས་བྱིའུ་མེད་པར་ཤ་དུས་བྱ་གཉིས་བཅས་སོ་ཞེས་སྤྱེས་ཏུ་བཅུག་ནས་ཆུ་ལ་
 སྤྱར། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོས་བཅུན་མོ་གཞན་སུ་བྱོན་ནས་ཅི་སྤྱེས་དྲིས་པས། བཅུན་
 མོ་གཞན་ནི་མས་དང་། པོ་བྱང་འཁོར་གྱི་སྤྱེ་བོ་ནི་མས་ཁ་མཐུན་པས་ཞུས་པ། འདི་
 ལ་བྱིའུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉིས་བཅས་པ། མ་འདི་ཤ་ཟ་མོ་ཡིན་འདུག་པས་གཉིས་
 ཀ་མོ་རང་གིས་ཟས་སོང་ཞུས་པས་གྱུ་ལ་པོས་བཅུན་མོ་པས་བཅུན་མོའི་གདོང་དང་
 ཁ་ལ་ཁྱག་འདུག་པ་མཐོང་ནས་ཏེ་ལས་ཏེ་བཅུན་མོ་གསོད་པར་བསམ། བྱི་རོལ་
 དུ་གསོད་དུ་བཤང་། རྒྱུན་པོ་སྤྱོད་པོས་རིང་པོ་ཞེས་པས། འདི་ནི་བཅུན་མོ་ཆུན་མ་
 ནི་མས་ཀྱི་གཡོ་འདུལ་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་སྤྱུས་བཅུན་མོ་མ་བསད་པར་རང་གི་བྱིས་
 དུ་སྤྱུས། དེ་ནས་པས་ཅན་གྱི་སྟོན་གྱི་གནས་དང་སྤོང་གི་བཞི་གནས་ཤུག་པའི་ལྟ་
 མོས་ནས་མཁའ་ལ་འོངས་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་སྤྱེ་བོས་ཐོས་པར་གྱུ་ལ་པོ་ལ་

སྤྲུལ་པ། བྱིད་ནི་བདེག་དཔྱད་མ་གྲས་པར་བཅུན་མོ་ཉེས་མེད་གསོད་པའི་ལས་
བྱེད། བརྒྱ་ཅན་འདི་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སྒྲིངས་ཤིང་གཞན་ལ་སྒྲོ་བཀལ་བས་ལེན།
འདི་ནི་བཅུན་མོ་ཚུན་མ་ནྟམས་ཀྱི་ཕྱག་དྲོག་གིས་གཡོ་འཕྱལ་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་
བརྗོད་པས། གྱུལ་པོ་ཤིན་དུ་འགྱོད་པས་དྲན་མེད་དུ་ས་ལ་འབྱེལ། གྱུལ་པོ་དྲན་
པ་རྙེད་ནས་བཅུན་མོ་ཚུན་མ་ནྟམས་ལ་ལྟ་མའི་ཚོག་ཐོས་པ་བརྗོད་ནས་བྱིད་རང་
ནྟམས་ཀྱང་གསོད་ཅེས་དྲག་དུ་འབར་བས་སྤྲུལ་ནས་ཚུལ་ནྟམས་བརྗོད། དེའི་ཆོ་
གང་གའི་ཚུ་ནས་ཉ་པ་ནྟམས་ཀྱིས་གྱུ་སྒྲོམ་གྱུལ་པོའི་ཕྱག་དྲགས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱང་
བ་གྱུལ་པོར་ཕུལ་བས། ཁ་ཕྱེ་ནས་གཟིགས་པས། བྱིའུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉིས་
འདུག། སྒྲེ་པོ་ནྟམས་ཀྱིས་བྱིའུ་ནྟམས་གྱུལ་པོའི་གཟུགས་བྱས་འདྲ་བ་འདུག་ཞེས་
གྲགས་པས། གྱུལ་པོས་བྱིའུ་གཉིས་པང་དུ་སྒྲིངས་ཏེ་མཆི་མ་བདད། ད་དེ་ལྟ་བུའི་
བཅུན་མོ་དང་བུལ་བས་ད་ནི་འགྲོགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་སྤྲུལ་བསྐལ་གྱིས་མོན་
པའི་ཆོ། སྒྲོན་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་གྲས་རིང་གིས་གྱུལ་པོ་ལ་བཅུན་མོ་མ་གསད་པ་ཡོད་
ཞེས་སྤྲུལ་པས། གྱུལ་པོ་སྒྲོག་རྙེད་པ་ལྟར་དགའ་ནས་ལངས་ཏེ་དེ་དང་ལ་སྒྲོན་ཅེས་
སྒྲོན་པོའི་བྱིས་དུ་སོང། བཅུན་མོ་མཐོང་ཉེ་བྱིད་ལ་མི་འོས་པ་འདི་བྱིད་པའི་ཚུན་
མ་ནྟམས་གསོད་པས་ལྟོས་ཤིག་སྤྲུལ་པས། བརྒྱ་ཅན་ན་རེ། མི་དབང་བྱིད་དེ་
སྐད་མ་གསུངས། ཁྱོད་པའི་ལན་ལ་ཁྱོད་ན་སྤྲར་ཡང་ཁྱོད་པའི་ལམ་ལ། སྤང་བའི་ལན་ལ་
སྤང་ན་དག་ནྟམས་ཟད་པ་མེད་མེ་འབར་བ་གསོད་ཕྱིར་ཤིང་གཞན་སྤྲར་ཡང་མེ་
འབར་བྱེད། སྒྲེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྤྲུལ་སྒྲོན་གྱི་ལས་དབང་ཡིན། སྤང་ལ་བཟོད་པ་
སྒྲོམ་ན་མྱམས་ཅད་གྲོགས་སུ་འགྱུར། བདག་ནི་རེ་ཞིག་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་ཡབ་
ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ། ཞེས་སྤྲུལ་པ། གྱུལ་པོས་གྲུས་པས་ནན་གྱིས་བཞེལ་ཀྱང་མ་ཉན་
སྒྲོན་གྱི་གནས་སུ་སོང་བ་རི་དྲགས་ཚོགས་ཀྱིས་བསུ་ཞིང་བསྐྱོར། ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་

ཕྱིན་པས་དེ་ནི་གཤམས་ནས་བསྟེ་གནས་ལྟོང་པར་སོང་བ་མཐོང་། ཁམས་གསུམ་
 འཛིག་དེན་ཐམས་ཅད་མི་དྲིལ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། སྟོན་ས་
 ཆགས་བྲལ་ཚུལ་གྱིས་དབེན་པར་གྱུ་ཞིང་ལྟ་ར་ཁ་སིར་ཕྱིན། གྱུལ་པོ་གྱི་གྱིས་
 མཐོང་ནས་ཆགས་ཤིང་སོས་ནས་གྲུས་པས་བརྒྱུང་། དེ་དུས་གྱུལ་པོ་ཆངས་བྱིན་
 བཅུན་མོར་བཅས་པས། བདྲ་ཅན་གར་ཡོད་པ་ཉན་གྱིན་བ་བདང་བས། ལྟ་ར་ན་
 སིར་ཡོད་པ་ཤེས་ནས། ཆངས་བྱིན་གྱིས་བྲམ་ཟེའི་གཞུགས་སུ་ཚུས་ནས་ཕྱིན་
 པས་བདྲ་ཅན་དང་འཕྲད་པ་རང་གི་པོ་བྱང་དུ་འཁྲིད་ཕྱིན། བད་ཅན་མར་གྱུལ་པོ་
 དང་བྲལ་བ་ནས་ཀྱང་བའི་བདྲ་ནས་ཡང་ས་བྱུང་། གྱུལ་པོ་དང་འབྲོགས་པ་ནས་
 ཀྱང་པ་བཞག་སར་བདྲ་སྒར་བཞིན་བྱུང་། དེ་ནི་སྟེ་བ་གཅིག་ལ་རང་སངས་གྱིས་
 དང་མཇལ་ནས་བདྲའི་ཚུན་པོ་ཕྱལ། ཆགས་སེམས་སྟེས་ནས་བདྲ་ཚུར་སྒྲངས།
 དད་ནས་ཡང་པར་ཕྱལ། དེ་ལྟར་རང་སངས་གྱིས་ལ་མེ་དོག་ཕྱལ་བས་ཀྱང་ཇེས་
 བདྲ་སྟེས་བ་དང་། ཚུར་སྒྲངས་པས་བར་སྐབས་བདྲ་མེད་ཅིང་གསོད་པའི་ཉན་ལ་
 བབས། སྒར་ཡང་མེ་དོག་ཕྱལ་བས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བར་འཛོལ་ཞིང་
 སྒར་ཡང་བདྲོའུ་བྱུངས། དེ་ཕྱིར་བདྲ་ཅན་དེ་གྲགས་འཛོམས་འདི་ཡིན། རང་གི་
 ལས་ཀྱི་བར་སྐབས་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་བཀྲོན་བསྐྱུག་བསྐྱལ་བྱིང་བ་སྟོན་གྱི་ལས་
 ཤུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ནིས་ས་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ནི། འདི་
 ཡང་འབྲས་བུས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྟོར་རོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་
 ལས། བདྲ་ཅན་གྱི་དོགས་བཞེད། སྟོན་ཆོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
 བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་རེ་བཟྱད་པའོ།

LXIX.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཙུག་པ།

ཆོས་གྱུ་ལ་རབ་གནས་ཀྱི་དོགས་བཟོད་ནི།

པ་ཏ་ཡི་ཤུ་དྲར་ཆོས་གྱུ་ལ་ཐུང་མེད་ཅེས་པ་ཞིག་བྱང་། གྱུ་ལ་པོ་དེ་འཛིག་
 དེན་གྱི་ཐུང་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
 བྱུས་སྐྱབ་ཅིང་གསེར་གྱི་ཆར་པས་སྒྲེ་འགྲོ་ཆོས་ཞིང་། ཆོས་གོས་གསུམ་བསྟེན་
 བཀྱར་གྱི་དགོ་འདུན་མཆོད་པ། བྱང་པར་གནས་བསྟན་གསུམ་པ་མཆོད་བྱའི་ཡལ་
 དམ་པར་བསྐྱར་ཞིང་། འདས་པའི་སངས་གྱུས་ཀྱི་སྐྱ་གདུང་རིང་སྤེལ་འབྱོར་ཆད་
 བསོག་ཅིང་། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞུས་ཀྱང་སྐྱབ་མེ། དེ་དག་ལ་གྱུ་བྱས་
 སངས་གྱུས་ཀྱི་རིང་སྤེལ་ཅན་གྱི་མཆོད་དེན་མང་དུ་བཞེངས། གྱུ་ལི་ཡལ་དུ་འང་
 བྱོན་ནས་གྱུ་ཞུས་ཀྱིས་ཀྱང་རིང་སྤེལ་ཡལ་བ་སོགས་སངས་གྱུས་ཀྱི་རིང་སྤེལ་
 བཞུགས་པའི་མཆོད་དེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྤྱ་དྲིལ་གྱི་བྱ་ཅན། མཆོད་དེན་ཆོས་གྱུ་ལ་
 ལྷགས་ཞེས་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་གི་གནས་གནས་སྤྱ་དུས་ཅིག་ལ་སྤེལ་པས་མཆོད་དེན་
 མྱོང་ཤུག་བཟུང་ཅུ་ཙུ་བཞི་བཞེངས། དེ་ལ་གནས་བདེན་གྱིས་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་
 ཅས་མཁའ་ལ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་དེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲིབ་མས་ས་གཞི་བྱབ་
 པར་མཛད། དེའི་དུས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གནས་བདེན་གཞན་ཞུས་ཀྱང་དྲིལ་མཆོད་
 དེན་འཛུག་པ་ལ་དགའ་ནས་ལྷས་ཁོགས་ནས་ལྷས་ཤིང་། དེ་ཞུས་ལ་གྱུ་ལ་པོ་འོས་
 པའི་ཟས་བཟང་པོ་ཡལ་བས་ཀྱན་བདུད་རྩི་མྱོང་བ་ལྟར་གསོལ། གཙོ་བོར་དགོ་
 སྤོང་གིན་པོ་འོལ་བ་དེ་ལ་དེར་གནས་པའི་དགོ་སྤོང་ཞུས་ཀྱིས་སྤྱས་པ། བྱང་
 གྱུ་ལ་པོའི་བསྟེན་བཀྱར་འདི་བཞེས་ནས་དོན་ཅི་འདོད་པ་ཡིན། གྱུ་ལ་པོ་ནི་ཆོས་

དོན་དུ་གཉིས་བས་རང་ལ་འོས་པའི་ཟས་ཀྱི་བྱིད་མཆོད་པ་ནི། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་
འོང་བའི་དགོས་ཤིང་གོ་པོ་བྱིད་ལ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་གསུངས་དུ་རེ་ནས་
མཆོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་པས། དགོས་ཤིང་གོ་པོ་དེ་སྤྱིངས་ཤིང་ངོ་ཆ་ནས། བདག་
ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མེད། ཡི་གེ་ཡང་མི་ཤེས། ད་
གྱུལ་པོས་མི་མང་སར་ཆོས་དྲིས་ན་གང་ཤོད་སྒྲུབ་སེམས་ཤིན་དུ་ནས་ས་བདེ་ཞིང་
ཅི་དག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། སངས་བྱེས་ལ་སྐབས་སུ་འཛིན་པའི་ལྷ་མོ་དད་པ་ཅན་ཞིག་
གིས་དེ་ཤེས་ནས་དགོས་ཤིང་ལ་སྒྲུས་པ། བྱིད་ལ་གྱུལ་པོས་དྲིས་པའི་ཆོ། འདི་སྐད་
སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་ཆོག་བསྒྲུབ་པ། ཆོས་ནི་ཤིན་དུ་གྱི་ཆེ་མཛོད་བསྐྱུས་གྱུལ་པོ་གསོན།
ནོར་ནི་འཁོར་ཙམ་ཡན་ཐོགས་བྱ་བ་ཉུང་ལ་སྤྱིད། འཆོ་བའི་ཟས་ནི་རྒྱུང་ཞིང་ལྷས་
བདེ་གཉིད་ཀྱང་སྤྲུབ། ཟས་ནོར་ལྷག་ནི་མས་བཟང་ན་འོངས་སྤྱོད་གྱིས་པར་འགྱུར།
ཞེས་དགོས་ཤིང་གོ་པོ་ཆོག་དེ་འཛིན་དུ་བཅུག། དེ་ནས་གྱུལ་པོའི་དུང་དུ་དེ་སྐད་
བརྗོད་པས་དགའ་བ་དད་པས་གྱུས་པར་གྱུར་ནས། ཆོག་ཉུང་དོན་ཆེ་ལེགས་བཤད་
འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ནི་བསོད་ནམས་རེ་བསམགས་སྒྲུབ་ཞིང་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་དགོ་
སྤྱོད་ལ་ཆོས་གོས་འོད་ལྡན་གསེར་གྱིས་བཀྲས་པ་ལྟུང་། དེ་ནས་དགོས་ཤིང་ལྷ་མོས་
བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་བསྒྲུབས་ཅིང་། ལམ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་བསྐྱོམས་པས་དག་
བཅོམ་ཐོབ། རྒྱུན་པའི་ཡལ་ག་ལས་དྲི་བཟང་འཕྱུལ་བའི་ཆོས་གོས་མེད་ཤོག་གིས་
བཀྱན་པ་བྱུང་། སྤྲུང་གྱུལ་པོས་དགོ་འདུན་མཆོད་པའི་དུས་ལྷོན་ཞིག་ལ་དགོས་ཤིང་
དེ་ཡང་བྱོན་པས་གྱུལ་པོས་བྱིད་ལ་ཆོས་གོས་དྲི་བསྐྱུང་ལྡན་པ་འདི་གང་ནས་བྱུང་
དྲིས་པས། ལྷའི་རྒྱུན་ཤིང་གི་ཙ་བར་བསམ་གཏན་སྤྱོད་དུས་ལྷས་ལྟུང་ཞེས་བརྗོད་
པས། གྱུལ་པོ་ངོ་མཚར་མཆོག་དུ་གྱུར་པས་གྱུས་ལྟག་འཚལ་ཞིང་སངས་བྱེས་
དང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་མི་ཕྱིད་པའི་དད་པས་མཆོད་ཅིང་འདུད་པར་གྱུར་

དོ། དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་དད་ན་སློབ་ཡོད་གསེན་པོ་ཡིན། བདེན་ཆོག་དྲང་པོར་བཅོམ་
ན་སློབ་ཡིན། རྗེས་ཡོང་སློབ་དུ་བསམ་ཞིགས་བཏང་ན་སློབ་ཤིང་ཡིན། སློབ་ཤིང་
མཆོད་སློབ་བཏང་ན་ཡོངས་སློབ་ཡོད་པའི་དགོ་བ་ཡིན། ཅེས་སོ། འདི་ཡང་སངས་
གྲུས་འབྲས་བུའི་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་རོ། མཛད་བསྟེན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་
ལས། ཆོས་གྲུལ་རབ་གནས་ཀྱི་དོགས་བཅོམ་། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་
ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་རེ་དག་པའོ།

LXX.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་པ།

ཉི་མ་གྲང་བའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

དགོ་སློབ་དག་བཅོས་པ་ཉི་མ་གྲང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་བཀའ་
སྤྲུལ་པ། ཁ་ཆེད་ཡུལ་དུ་སངས་གྲུས་ཀྱི་བཟུན་པ་དར་བར་བགྱིས་ཤིག་གསུངས་
པ་ལྟར་ཉི་གྲང་པས་ཁ་ཆེད་ཡུལ་དུ་བྱོན་པས། ཡུལ་དེའི་ཁྲ་མི་སྤྲུན་པ་ཤིས་ཀྱིས་
མ་བཟོད་པར། ས་གཡོ་ཞིང་། ཐོག་སེར་དང་། མའི་ཆར་ཕབས་པ། དགོ་སློབ་གི་
དབྱེལ་མེ་དོག་གི་གདུགས་སྤྲུལ་གྱར་པས། ཁྲ་ཤིས་དད་ནས་ཅི་འདོད་ཞུས་པས།
ང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་ང་རང་གི་སྤྱིལ་ཀྲང་གི་ཁྲབ་པ་ཞིག་དགོས་
གསུངས། དེ་བཞིན་ཡུལ་བས་སྤྱིལ་ཀྲང་གྱི་ཆེར་བཞུགས་པའི་སར་གཙུག་ལག་
ཁང་དགོ་འདུན་ལྟ་བུ་ཤིང་བའི་གནས་བཏབ་ལྟེ་ཆོས་གསུངས་པས། དགོ་འདུན་
ཤིན་དུ་མང་བ་འདུས་ནས་ཆོས་ལ་སློབ་པར་གྱུར། ཉི་གྲང་པའི་སློབ་དང་ལྷང་བའི་
རི་ནས་གྲར་གྱུས་གྱི་ས་བོན་སྤངས་ནས་བཏབ་པས། ཁ་ཆེད་ཡུལ་ཀུན་གྲར་གྱུས་

གྲིས་ཁྱབ་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྒྲོར་རོ། མཛད་བགྱིད་པག་
བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཉི་མ་གྲུང་པའི་དོགས་བཞེད། ལྷན་སྐོང་ས་འབྲོག་གིན་
བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་ཏེ་བདུན་ཅུ་ཐམས་པ་འོ།

LXXI.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙ་གཞིག་པ།

ཤུ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་དོགས་བཞེད་ནི།

ཞི་བ་ལ་རིག་ངོ་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་དཀར་ཅེ་དགའ་ཡིས། མཛོས་པས་
བཞུན་ཅིང་ཡུལ་དང་ཆས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་ནི་མས་ལ། དར་གོས་དག་དང་ཤུ་
ནའི་གོས་ལྷུ་ལྷི་མ་ཅན་གྲིས་ཀྱང་། མཛོན་པར་ཁེངས་པ་བསྐྱེད་མིན་དམན་པ་ཉིད་
དུ་བསྐྱབ་པ་མིན། ཞེས་པའི་དོན། དག་སྒྲོང་ཤུ་ནའི་གོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། གོས་ངན་
ལྷུ་པོ་ལ་མཉམ་པ། ཞི་བའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཀྱན་དགའ་བོས་
གྱུལ་བའི་བཞུན་པ་དར་བའི་ཕྱིར། བྱོང་བྱིར་བཅོམ་བཞུག་ཅན་དུ་སྒྲོམ་དུ་བཏང་
བས། ལས་དུ་གྱུར་རིགས་ཀྱི་དག་སྒྲོང་གཉིས་དང་འཕྲད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
སྒྲུལ་བ། བྱིད་ན་བཟའ་འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་དག་སྒྲོང་ཤུ་ནའི་གོས་ཅན་ཡིན་ངེས།
བྱིད་ནི་ལྷ་ལ་འོས་པའི་གོས་ལས་ཤུ་ནའི་གོས་ལ་དགའ། བཟོད་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། ཡོད་དན་མཚོག་དུ་གྱུར་ཀྱང་ཁེངས་ངེགས་མེད་ཅིང་ཞི་བ་དུལ་བ་
གྲགས་པས་ཀྱན་དུ་ཁྱབ་པ། བྱིད་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་ཚོས་ཚོག་ནི་མས་དག་སྒྲོང་
ནི་མས་ཀྱིས་ཁ་འདོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་བར། དེས་སྒྲུལ་པ། བདག་
སྐྱེ་བ་སྒྲོན་སྒྲུན་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་དུས། རང་སངས་གྲིས་ཞིག་སྒྲིང་གི་ནད་ཀྱིས་གཟེར་

བ་སྐྱེན་གྱིས་གསོས་ཤིང་། དེ་ཤུ་མའི་གོས་ལྟལ་པོ་འདུག་པ་ལ། བདག་གི་ལྟལ་
འོས་པའི་དར་གོས་བཟང་པོ་ཕུལ་བས། རང་སངས་གྱིས་དེས་བདག་ལ་གསུངས་
པ། བོགས་པོ་ང་ནི་གོས་བཟང་པོ་མི་འདོད། ཤུ་མའི་གོས་ལྟལ་གྱི་ནས་བསམ་
གཏན་སྒྲིམ་པ་ལ་དགའ་གསུངས་པས་བདག་ཀྱང་རབ་དུ་དད་ཅིང་དེ་ལ་མཆོད་པ་
བཟང་པོ་ཕུལ་ནས། བདག་ཀྱང་ཤུ་མའི་གོས་ལ་དེ་ན་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པར་
ཤོག་ཅེས་སྒྲིམ་ལས་བདེ་བས། དེའི་མཐུས་ད་ལྟ་ཤུ་མའི་གོས་ཅན་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གྲགས་ཤིང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏེ་གསུངས། དེ་ནས་གོང་ཁྱིམ་བཅོས་བསྐྱུག་
གི་རི་བོ་མགོ་ཆེན་ཞེས་པར་འཛེགས་པའི་ཅེ་མོར་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པས་རི་
དེ་འདྲར་ཞིང་། གྲུག་དུག་པས་བགོགས་བྱེད་པ་བདུལ་ནས་བཞུགས་ཤིང་། དེར་
གོང་དེའི་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ན་ཏ་བླ་ཏ་ཞེས་པ་བོགས་སུ་བཟུང་ནས། གནས་དེར་
གཙུག་ལག་ཁང་རིན་ཆེན་འབར་བ་དང་། ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་བ་གས་ལྡན་པ། ཁྲི་
དང་ཁྲིའུ་མལ་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་མཛེས་ལྟའི་ཁང་བཟང་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞེངས་
ཏེ་འགོ་བའི་ཕུག་མཆོད་ཀྱི་དེན་དུ་གྱུར་ཅིང་། དགེ་སློང་ཤུ་མའི་གོས་ཅན་དག་
བཅོས་ཐོབ་ཅིང་མཐར་དེའི་གདུང་ལ་ཆོང་དཔོན་བྱས་མཆོད་དེན་བྱ་ཤིང་ན་ཏ་བླ་ཏའི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་གྲགས་སོ། འདི་ཡང་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛོད་
བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཤུ་མའི་གོས་ཅན་གྱི་དོགས་བཛོད། ལྷན་མོངས་
འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དོན་གཅིག་པའོ།

LXXII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ཉིས་པ།

ཉར་སྤྲུལ་གྱི་དོགས་བཞེད་ནི།

སྤྱི་བོ་འདོད་པའི་དུལ་གྱིས་མིག་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཀུན།
 ཡལ་ནི་གང་དག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པས་འདོད་པའི་སར་གྱུར་པ།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་བསོད་ནམས་ཡོངས་གཙང་དག་པ་བསྟན་ནི་མས་ཀྱི།
 ཡིད་ནི་རབ་དུ་ཞི་ཞིང་ཆགས་བྲལ་ལྡན་པ་དག་དུ་གྱུར།

སྤྱི་བོ་འདོད་པའི་བཞུགས་དུ། སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་འཛོལ་ཞིག་ལ།
 བྱ་ཉར་སྤྲུལ་ཞེས་པ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གྱུར། དེ་མ་སྤྲུལ་གོང་ནས་པའི་
 རབ་ནས། འདི་བྱ་སྤྲུལ་ན་དག་སྤོང་གྱི་ནི་གོས་ཅན་གྱི་སྤོང་མར་འབྱལ་ཞེས།
 དེ་ལ་མོས་གྱས་ལྡན་ཅིང་བྱ་དེ་ན་ཚོད་ཡོངས་ནས་རབ་དུ་གྱུར་བར་དད་པ་ན།
 བགཟུགས་ཀྱི་བར་གཙོད་ཀྱིས་མ་ཚུགས་པས་བདུད་ནི་མས་ཡིད་ཆད་པར་གྱུར།
 ནས་ཞིག་པའི་རབ་བཞིན། ཉ་རི་ཅན་དན་དང་། སྤྱི་ཅིང་། ཨ་ཀ་ཅུ་དང་། ག་བྱར་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཉ་ཚོང་དང་སྤྲུལ་ཐབས་ནི་མས་མཁུལ་པར་གྱུར། དེ་ནས་
 སྤྲུང་འཛོལ་མ་ཞོར་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བས་གཡོག་མོ་སྤྲུལ་ཉ་ཅུ་བཏང་བས། མོས་
 ཉར་སྤྲུལ་གྱི་གཟུགས་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དེའི་ལོ་གྱིས་སྤྲུང་འཛོལ་
 མར་བཤད་པས། དེ་འབྱུགས་ཉར་སྤྲུལ་འབྱུགས་སུ་བཏང་ནས་འདོད་པ་བཞིན་
 སྤྲུལ་པས། ཉར་སྤྲུལ་གྱི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བསམ་ནས་འཇུག་དང་ལྡན་པས་
 སྤྲུལ་པ། དེ་དང་བདག་ད་ལྟ་འཕྲད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ཞེས་མ་ཕྱིན་པས། སྤྲུང་
 འཛོལ་མ་ཁོ་ཐོག་ཚོད་པས་ཚོ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ལང་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དེའི་བྱིས་
 དུ་གཞས་པ་ལ། གཞན་གྱང་བྱོགས་ནས་འོངས་པའི་འཛོལ་པ་ཞོར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་

བྱང་ནས། དེས་མཚན་མོ་ཡོངས་སྤྱད་ཅིང་གོས་དང་གསེར་སོགས་སྦྱིན་པས། སྤྱད་
 ཚོང་མ་དང་རང་གི་མ་གྲོས་བྱས་ཏེ། བདག་པོ་སྤྲུམ་འདི་ལང་ཚོ་ལྷན་ཁྱེད་ཀྱི་
 མེད། ཟས་མེད་པས་བསྐྱད་ཁྱེད་འགྲོ་བ་དཀའ། གསུམ་པ་འདི་ལྷན་དང་ལྷན་ཞིང་
 རང་ཅག་ཚོས་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཆགས་ཕྱིར་མ་ཡིན་ལྷན་ཕྱིར་ཁོ་ལྷན་ཡིན་པས། ཚོང་པ་
 གསུམ་པ་ལྷན་ལྷན་འདི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་འདི་གསུམ་པར་འོས་ཞེས། ཆང་
 ལ་དུག་བདུག་ནས་སྦྱིན་ཏེ་གསུམ་པ། དེ་ནས་ཡུལ་མི་ཤིས་ཀྱིས་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་དེ་
 སྤྱད་འཚོང་མའི་ཁང་པར་ཞུགས་པས་འཕྲོད་མ་བྱུང་ཞེས་སྤྱོད་ནས་ཉེ་དུ་ཤིས་ཀྱིས་
 སྤྱད་འཚོང་མའི་ནང་ག་ཡོངས་པས་ཕྱག་དར་གྱི་ཐལ་ཕྱང་འོག་ནས་རོ་བརྟེན་
 ལྷན་གྱི་པོ་ལ་ཞུས་པས། སྤྱད་ཚོང་མ་གྱི་པོ་པོ་དུང་དུ་བཀྱག་ནས་དེ་བ་བྱས་
 པས་བསད་པར་ངོས་སྤངས་ནས། སྤྱད་འཚོང་མ་གསོད་པར་འབྲིད་དེ་ཀྱང་ལག་
 བཞི་དང་། སྤྱད་དང་། ལྷན་པ་ཤིས་ཀྱིས་ཐོས་པས་སྤྱད་ཚོང་མ་བཟོད་པར་དེར་
 ཕྱིན་པས། སྤྱད་འཚོང་མ་སྤྱད་པོས་བཤུས་ཡན་ལག་ཤིས་ཀྱིས་ཐོས་པས་ཚོང་གཡོག་
 མའི་གོས་འདོམས་པ་བཀའ། ལག་ངར་རྩམ་པ་བཀའ། སྤྱད་ཉེར་སྤྱད་པས་ཤིས་ཀྱིས་
 ཆགས་པས་འདོད་པའི་བཀའ་ཆགས་ཀྱིས་གདོང་དམད་ནས་སྤྱད་པ། སྤྱད་བྱེད་
 སྤྱད་ལང་ཚོ་དང་འབྲོར་བ་ལྷན་ཞིང་བདེ་བར་གནས་དུས་འབྲོད་དུ་བཏང་ཁྱེད་
 འོང་བའི་དུས་མིན་གསུངས། ད་བདག་གནས་སྤྱད་པས་འདི་ལྷན་གྱི་དུས་འབྲོན་
 པའི་དུས་གཡོག་ཞུས་པས། ཉེར་སྤྱད་ཀྱིས་སྤྱད་པར། ད་ཁྱོད་ལྷན་དང་གཞོན་
 སྤྱད་སོགས་གང་ལ་སྤྱད་པས་ཁྱེད་མི་ཚངས་ཀྱི། སངས་གྲོ་ཁོ་ལ་སྤྱད་པས་སྤྱད་
 འགྲོ་དཔོན། ལུས་མཛེས་སྤྱད་པས་དང་མཚུངས་ཁྱེད་། ཀྱང་ཅུས་དང་། སྤྱད་པ་
 དང་། ལྷན་སྤྱད་སོགས་བསྐྱེད་སྤྱད་པས་ཕྱང་པོ་ལ་དགའ་བ་མེད། བདག་གི་

དགེ་བའི་བོགས་ཀྱིས་སྒྲོན་ལས་བདེ། བྱོད་ཀྱང་དཀོན་པ་སྤྲུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ས་
 བརྗོད་པར་བགྱིས་ཤིག་བརྗོད་པས། སྤྲོད་འཛོང་མས་ཆོས་ཀྱི་ལས་ལ་གྲུས་པའི་
 བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། གྱུན་ཞུགས་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་ཤི་བས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲུབ་
 སྐྱེས་པ་གོང་ཁྱེད་བཅོས་བརྒྱུག་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་དེའི་ལྷན་ལ་སྤྱང་བ་
 གྲུས། དེའི་ཆོ་དག་སྤོང་ཤུ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་ཉར་སྤྲུམ་རབ་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་
 བབས་པར་དགོངས་རབ་དུ་གྱུང་། དེ་དག་བཅོས་པ་ཐོབ་ནས་གོང་ཁྱེད་གྱི་མི་རྣམས་
 ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པས། བདུད་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བས་བྱས་ཏེ་ཡུལ་དེར་གསེར་
 དང་ཐུད་ཀྱི་གི་ཆར་བབས། གར་མཁན་མཛོས་སྤྲུག་འཛོལ་ཞིག་ལྡན་པས། གར་སྤྲུ་
 ཆོགས་བྱས་པས། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་གཡེངས་ཤིང་གྱུད་ལ་ཆགས་པ་སྤྱི་བར་
 གྱུར་བ་ལ། ཉར་སྤྲུམ་ཀྱིས་བདུད་དེ་རྣམས་འདུལ་ཕྱིར་ཞི་དུལ་གྱིས་གར་མཁན་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་དུང་དུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གར་མཁས་པ་འདི་དག་གི་བསྟན་མོས་
 བདག་ཆོས་མོ་ཞེས་མོ་དོག་གི་འཕྲིང་བ་བདགས་པས་གར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་
 མགོ་ལ་སྤྲུལ་གྱི་རོ་དང་། མགྱིན་པར་མི་དང་བྱིའི་རོར་སོང་ལྟེ། རོ་གསུམ་པོ་
 དེས་བདུད་རྣམས་བཅིངས་པ་འགོལ་མ་ཐུབ་པར་དབང་པོ་ཉི་དབང་དང་ཆངས་པ་
 སོགས་ལྟ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་མ་གོལ་བས། བདུད་རྣམས་ཁེངས་དྲེགས་
 ཉམས་ནས་ཉར་སྤྲུམ་ལ་དུལ་བས་ཕུག་འཛལ་ཞིང་ཞབས་ལ་གདུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་
 སྤྲུར་ནས་གསོལ་པ། བདག་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་རོ་གསུམ་
 གྱིས་བདག་ཅག་བཅིངས་པར་མཛད་ཀྱི། ད་བྱེད་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཅོས་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་བྱ་བ་གྱུད་ཡིན་པས། དེ་ནི་དོན་མཁན་དུ་གྱུང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་བརྟེན་པའི་
 ཆོ། བདག་ཅག་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་བར་གཞོད་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་མེད་ཅིང་སྤྲུན་ཟུར་
 ཅམ་མི་གཡོ་ཞིང་། བྱས་པའི་དོང་འཛིན་གྱིས་སྐྱབས་པ་ལགས་ལ། བྱོད་ཀྱིས་

ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་ཁྱོད་མི་མཛད་པ་སྤྱིང་ཇེས་རོ་གསུམ་པོ་འདི་དགྲོལ་དུ་གསོལ་
 ཞེས་ཞི་དུལ་གྱས་པས་གསོལ་བ་བདེ་བ་པས། སྤྱིན་ཆད་དག་སྤྱོད་ནས་ལ་གཞོན་
 འཛོམས་བྱེད་ན་འགྲོལ་ལོ་གསུངས། རོ་གསུམ་དགྲོལ་བས་མེད་ཤོག་གི་ཚུན་པོར་
 སོང་། དེ་ནས་ཉར་སྤྱས་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱི་སྤང་བརྟན་མཐོང་བར་འདོད་ནས་
 སྤྱས་པར། ངས་ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་སངས་བྱེས་ཀྱི་ཚོས་ཐོས་པས་ཐུགས་
 ཀྱིས་དེ་ཉིད་དོགས་པས་སངས་བྱེས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་བྱེས་
 གི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མ་མཐོང་བས། བྱིད་སྤྱུལ་པ་གང་ཡང་སྟོན་ནུས་པ་འདུག་ཅིང་།
 སྤྱིན་སངས་བྱེས་བཞུགས་དུས་བྱིད་ཀྱིས་མཐོང་ཐོང་བས། བྱིད་ཀྱི་སངས་བྱེས་ཀྱི་
 སྤྱི་ཇི་ལྟར་བ་སྤྱུལ་ནས་ང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཞེས་བཟོད་པས། བདུད་ཀྱིས་སྤྱས་པ། བདག་
 གིས་སངས་བྱེས་མཐོང་ཐོང་ཡང་། སངས་བྱེས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་དང་གཞུལ་བར་མི་
 རུས་ཇི་ལྟར་བ་ཞིག་སྟོན་པའི་མཐུ་བདག་ལ་མེད། འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་ཤུགས་སྤྱུ་
 ཕྱར། འདུལ་བའི་ལུང་དང་མཐུན་པའི་སྤྱི་ཆ་འདྲ་ཞིག་བསྟན་གྱིས་ཟེར། སྤྱི་གསར་
 གི་མདོག་ལྟ་བུ། སྤྱི་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཤངས་དབྱིབས་མཐོ་བ་སྤྱི་ལལ་རིང་ཞིང་
 ཕྱག་རྒྱང་འཇམ་མཉམ་གཙུག་ཏེར་ཚོས་གོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུ་ཉར་སྤྱས་ཀྱིས་མཐོང་
 བས་མཆི་མ་ཤོར་ཞིང་དད་པས་སྤྱི་ལོང་གཡོས་ནས་ཕྱག་བཅའ་བས། བདུད་
 ཀྱིས་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས། སྤྱིས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་ཕྱག་འཇམ་མི་རིགས་
 ཞུས་པས། མཁས་པ་ནོམས་ནི་སངས་བྱེས་ཀྱི་སྤྱི་ས་དང་ཤིང་ལས་གྲུབ་པའང་
 ཕྱག་གི་གནས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤང་བརྟན་མཐོང་བ་ལ་ཕྱག་
 འཇམ་པར་འོས་གསུངས། དེ་ནས་བདུད་ཀྱང་དུལ་ཞིང་གསུངས་པར་གྱུར། དེ་ནས་
 ཉར་སྤྱས་ཀྱིས་གོང་བྱིས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནོམས་ལ་ཚོས་མང་དུ་བསྟན་པས། འཁོར་འབྱས་
 ཕྱག་བཅོད་གྱིད་དག་བཅོས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནི། དེ་ལྟར་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉ་

གནས་ཀྱན་དགའ་བའི་སྟོབ་མ་ཤུ་ནི་གོས་ཅན་དེའི་སྟོབ་མ་ཉར་སྤྲུལ་དེ། འཁོར་
རེ་རེས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པར་འགྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་
ཆོས་སྟོར་རོ། མཛད་བགྱིད་པག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཉར་སྤྲུལ་གྱི་རྟོགས་
བརྗོད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གོན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བསྐྱས་པ་ལྟེ་དོན་གཉིས་
པའོ།

LXXIII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པ།

ཁྲུ་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་བཏང་བའི་རྟོགས་རྗོད་ནི།

ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དང་ཡངས་པའི་དཔལ།

གྲགས་པ་བསིལ་ཟེར་བྱེད་པ་རྩེ་ལྷན་དཀར།

ངོ་མཚར་སྟོད་པས་མཛེས་པའི་མཐུད་གནི།

བདེ་གཤེགས་མཆོད་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་ཤས་ཡིན།

ཞེས་པའི་དོན། ཁོང་བྱིར་བཤེས་པ་ལྟ་བུར། ལྱུ་ལ་པོ་ལྟ་བུ་འདྲ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་
སྟོན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཉམས་ཞིག་དྲུང་དྲུང་ཆོང་པ་ཙོར་ཉམས་པ་ནིམས་
འཁོར་ནས། བདག་ཅག་ནིམས་ཀྱི་མཆོར་ཙོར་གང་ཡོད་ཁྲུ་སྤྲིངས་ནས་
ཅི་ཡང་མེད། བདག་ཅག་གི་ལྟོ་གོས་པར་ཞིག། ལྱུ་ལ་པོའི་དཔྱད་ཁྲུ་ཀྱང་
འབྲུལ་གྱི་མེད་པས་བང་མཛོད་ཀྱང་སྟོང་པའི་གྱིར་འགྲོ་བར་འདུག་པས། འདི་
ལ་གྱུ་ལ་པོའི་དཔྱད་གིས་བརྟེན་གསུམ་ཇི་ལྟར་དྲག་ཞུས་པས། ལྱུ་ལ་པོ་ནི་ཕྱག་གིས་
ཚོལ་གོ་བདེན། འཇུབ་མོས་སྤྲོ་བ་ཀུན་ལྟེ་ཡུན་རིང་དུ་བསམས་པར། ལྱུ་མཆོའི་
ཁྲུ་ལ་དཔྱད་གིས་མོལ་དུ་མེད། ཅི་དྲག་སྟུམ་པར། དྲུང་ན་དགོ་སྟོང་དབང་པོ་

ཞེས་པ་མངོན་ཤེས་དུག་ལན་ཞིག་ཡོད་པས་གྱལ་པོ་ལ། འདི་ལ་དཀའ་
 བའི་ཐུགས་བསམ་མང་པོ་བཏང་མི་དགོས། ལྷུ་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་བཏང་བས་ཆོག་
 ཞུས། གྱལ་པོས་སྤྲིངས་ཡིག་ཆུ་ལ་བསྐྱར་ཞིང་། མནལ་མེད་ཅིང་མཚན་རིང་བར་
 བྱུར་པས་ཐོ་རངས་ནས་མཁའ་ནས་ལྷ་མོས་ལུང་བསྟན་པ། དཀོན་མཆོག་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་གྱི་མཆོད་པ་ལྷུ། གསོལ་བ་བཏབ་ན་དོན་འགྲུབ་ཟེར་བར། གྱལ་པོས་བྱས་
 དང་གཙང་སྤྱད་པས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཤམས། གསོལ་བ་དྲག་དྲུག་བཏབ། ཕྱོགས་
 ཕྱོགས་ནས་དགོས་ཤིང་ཕྱོང་ཕྱག་དུག་ཆུ་སྟན་དངས། དགོས་ཤིང་དབང་པོས་གསེར་
 ལས་གྱལ་པོའི་གཟུགས་གཅིག་དང་། དེ་དང་མཉམ་པའི་ལྷུ་གྱལ་གྱིས་གཟུགས་
 གཅིག་བཅོས་ཏེ་མཉམ་དུ་བཞག། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པས་དང་པོ་ལྷུ་གཟུགས་
 མཐོང་ཞིང་གྱལ་པོའི་གཟུགས་དམའ་བ་བྱུང་། མཆོད་པ་གྱུན་བསྤྲིངས་པས། མཐར་
 གྱལ་པོའི་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་ལྷུ་གཟུགས་དམའ་བར་བྱུར་པའི་ཆོ། ཟངས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པས་བྱར་ཟོང་གིས་བཞོས་ཏེ་གྱི་མཆོར་སྐྱར་ནས་སྤྲིང་ཡིག་བཏང་བ་ལྷུ་མཐོང་
 བས། ཆོང་པའི་ནོར་ནོམས་ལྷུ་ཕྱག་པར་འཁུར་ནས་གྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱལ་བ།
 གྱལ་པོས་ཆོང་པ་ནོམས་ལ་གནང་། དེ་ནས་གྱལ་པོས་སངས་གྱིས་ལ་དད་པས་
 མཐོང་བར་འདོད་ཀྱང་། སངས་གྱིས་བྱང་ཆུང་ལས་འདས་ནས་མེད་པས། ཉེར་སྤྱོད་
 སངས་གྱིས་དང་འདྲ་བར་ཐོས་ནས་སྟན་དངས། མཆོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་
 ཆོས་མང་དུ་ཉན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱལ་པོའི་དབྱང་གཉིས་དུ་བྱུར་པས། ལྷུ་ལ་
 མོགས་པའི་སྤྱི་གྲུ་ཀུན་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་གྱིས་སྤྱི་པོས་བསྐྱར་
 བར་བྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྒྲིབ་རོ། མཛད་བཀྱིད་དཔག་བསམ་འཁྲི་
 ཤིང་ལས། ལྷུ་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་བཏང་བའི་དོགས་བཞེད། ལྷན་ཆོངས་འབྲོག་གིན་
 དུས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དོན་གསུམ་པའོ།

LXXIV.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བཞི་པ།

ས་གཞི་ཡོངས་སུ་ཕུལ་བའི་དྲིལ་པོ་དང་།

གང་ཞིག་སྤྱིན་ལ་བཙོན་པས་ཕུལ་ལ་དགའ་བ་ཁྲུང་ཆེན་བཞིན།

ཡན་ལག་ཆོག་ས་ཤིང་མཛེས་སྤྱད་གྱིས་ལ་གྱི་ཆེ་དབུས་ཉིས་ཕྱོགས།

དཔེར་ན་རང་གི་མཉེས་གཤེན་དང་བཅས་རབ་དུ་ཕྱེར་བྱས་པ།

དེ་དག་བསོད་ནམས་རབ་སྤྱིན་ལས་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་མ་ཡིན།

ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་གྱིས་ཁྲུང་ཆེན་དེ་སྤྱིན་པ་ལ་དྲིལ་དུ་གོས་ས་པས་ཕྱོགས་
མཚམས་ཀྱི་སྤྲོང་བ་པོ་ནམས་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་དགོས་འདོད་ཐམས་
ཅད་ཕྱེར་ཞིང་། གྱིལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཟས་དང་གོས་གྱིན་གྱིས་དགོས་འདུས་ཕྱག་
གསུམ་གྱིན་དུ་མཆོད་པ་དང་། གསེར་བྱི་བ་དགུ་ཅུ་ཙུ་བཞི་པ་ཕུལ། དེ་ནས་དུས་ལ་
བབས་པ་ན་གྱིལ་པོ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པས་མི་དྲིལ་པར་ངེས་ནས་ནོར་གང་ཡོད་ཀྱི་
གཤམ་གྱི་ཀྲུན་དགའ་ར་བར་དགོ་འདུན་ལ་འབྱུང་བར་བཙོན་ས་པས། གྱིལ་པོ་འདི་ཆ་
བོ་ཕུན་ཆོག་ས་ཅན་ཟེར་བས་ནོར་ལ་ཆགས་པའི་མཛོད་བསྐྱུང་བ་བསྐྱོས་ནས་སྤྱིན་
པ་བཀག་ཆུ། གྱིལ་པོ་ལ་རང་སྐལ་སྐྱུ་རུ་རའི་ཕྱིར་མ་ལས་མ་ཐོབ་པ་དགོ་འདུན་ལ་
ཕུལ། དེ་ནས་སྤོན་པོ་སྤོན་གྱིས་དང་ལྷན་པ་སྐབས་བྱེད་སྐབས་པ་ཞེས་པས་གྲོས་བསྐྱེད་
ནས་གྱིལ་པོས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དགོ་འདུན་ནམས་ལ་ཕུལ་བས།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆད་གཤམ་དང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས།
དེ་ནས་ཆ་པོ་ལ་སྤོན་པོས་གྲོས་བསྐྱེད། གསེར་གྱི་ལྷག་མ་བྱི་བ་ཕྱག་བཞི་དགོ་
སྤྲོང་ནམས་ལ་ཕུལ་ནས་ས་གཞི་ཉིས་པར་གྱུར། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་

སྟོར་རོ། མཛད་བགྱིད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ས་གཞི་ཕྱུལ་བའི་རྟོགས་བརྟུན་།
 ལྷན་སྐྱོང་ས་འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་མྱེ་དོན་བཞི་པའོ།

LXXV.

ཡལ་འདབ་བདུན་བཅུ་ཙུ་པ།

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱང་བའི་རྟོགས་བརྟུན་ནི།

མ་རིག་པ་ཡི་ཙུ་བ་ཙན།

འཁྲིར་བའི་ལྷོན་པ་ནིས་བཀྲ་ཀུན།

ཤེས་དང་བརྟུན་དང་གཞིས་པ་ནི།

ཀུན་མཁྲུན་མ་གཏོགས་སུ་ཡིས་ཀུས།

ཞེས་པའི་དོན། སྟོན་མཉན་ཡོད་གྱུ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་
 ཅད་མཁྲུན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་དག་སྟོང་ནིམས་ལ་བཀའ་སྣུལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ལྷང་བ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡིད་ཅན་ནིམས་ལ་བྱུང་བས། དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་
 ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་རིམ་བཞིན་བཤད་ཀྱི། ཀུན་ལ་དགོ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་
 ཅིག་གསུངས། ཐོག་མར་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་འདི་འཁྲིར་བ་དུག་གི་ལྷོན་ཤིང་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་སྤང་བོ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཙུ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྟོན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནི་
 འཆིང་བ་འབྱུབ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདུ་བྱས། དེའི་རྟོན་གྱིས་ནིས་ཤེས་ནི་
 མིག་གི་ནིས་ཤེས་དེ་བཞིན་ནི་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ནིས་
 ཤེས་སོགས། དབང་པོ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཙན། དེའི་རྟོན་གྱིས་མིང་དང་གཞུགས།
 མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞུགས་སུ་འཛིན་ཅིང་མིང་སྤྲོ་ཚགས་སུ་བདགས་པའོ།

དེ་ལ་རྟེན་ནས་ཡིད་ནི་དབང་པོ་ནི་བས་ལ་གནས་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུ་། དེ་ལས་ཡུལ་
 ཀྱན་ལ་ཡིད་སྦྱོར་ཅིང་སྦྱོར་བ་ནི་རིག་པ་ཞེས་བཅོད། དེ་དག་གི་རོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
 བ་ནི་ཚོར་བ་ཞེས་གྲགས། དེ་ལས་ཡུལ་ནི་བས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་
 སྤེད་པ་སྦྱོང་བ་ནི་སྤེད་པ་ཞེས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེན་པ་ནི་འདོད་པ་སོགས་ལ་
 འཇུག་པར་འགྱུར། དེ་ལས་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་འཇུག་
 པས་སྤྲིད་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལས་སྐྱེ་གནས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བའོ། དེ་ལས་གྱི་
 ཤིང་དང་མུ་ངན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་ཅིང་འབྲེལ་བས་
 འཁོར་བ་འཁོར་མོར་བགྱུད་པ་ཡིན། དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགོག་པས་འདུ་བྱེད་འདོག་
 པ་སོགས་དེ་བཞིན་རིམ་གྱིས་འགོག་པས་ཞི་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པས་
 དྲངས་པའི་ལུས་མང་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་འདི། དཔེན་པའི་
 གནས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཞི་བའི་དོན་ལ་ཡང་དག་བསམ་པར་བྱ། ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་
 རིམ་བཞིན་ཕྱ་བར་གྱུར་ནས་འཁོར་བ་བརྒྱུག་ཅིང་ཞི་བ་ཡང་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུས་ཚོས་སྟོར་རོ། མཛེད་བསྟེན་དཔག་བསམ་
 འཁྲི་ཤིང་ལས། བརྟན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་དོགས་བཅོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་
 འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དོན་ལྡེ་པའོ།

LXXVI.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་དྲུག་པ།

བི་དུ་རའི་རྟོགས་བརྗེད་ནི།

འདོད་ལྡན་རབ་གདུང་ཡིད་ཅན་ནྟམས་ལ་ཕྱག་དོག་དང་ནི་ཁྲོ་བ་ཉེ་བར་གནས།
 ཁྲོ་བས་ཡོངས་བཞིན་སློ་གྲོས་ཉྟམས་ནྟམས་མི་ཟད་རབ་རིབ་གཡངས་པར་ནྟམ་
 པར་སྒྲུངས།

དེར་ནི་རབ་དྲུག་ནྟམ་མང་དཔྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཆ་བས་མོངས་པ་སྟེན་བྱེད་ཅིང་།
 བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་སྤྱ་གྱི་མལ་སྟན་དུ་བདགས་ཡུལ་གྱི་ས་གཞིས་བཅོམ་ནྟམས་
 བརྒྱག།

ཞེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཅུ་གྲུང་བྱམས་ལྡན་ཞེས་པར་བྱོན་
 པའི་ཆོ། མ་ཉེ་ལྷ་བྱེད་སེམས་ཅན་ལྟས་ཆེ་བ། མགོ་མཆུག་ཐམས་ཅད་མས་གང་
 བ། མ་ནྟམས་ལ་སློན་འབྲུ་མང་པོ་སྤྱེས་དེ་ཟ་བར། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིང་རོ་འདོན་བ་
 ཞིག་གོང་བྱིར་གྱིས་མི་ནྟམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བལྟ་བ་ལ། སྤྱིལ་བས་དེ་ལ་སྤྱིང་
 རྩས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། བི་དུ་ར་བྱོད་སྟོན་ལས་ངན་སྤྱད་པའི་ནྟམ་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱི་བ་
 དྲན་ནྟམ་གསྐྱངས། སྤྱི་བ་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གོང་བྱིར་བས་སྟན་
 བ་ཤམས་པ་ལ་བཞུགས། སེམས་ཅན་དེས་སྤྱི་བ་དྲན་ནས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་བདག་མི་དགོ་བའི་ལས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་དཔྱལ་བ་ལྷ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ཟད་མི་ཤེས་པ་འདི་འབྱུང་ཞེས་ཆོང་དྲག་པོ་འདོན་ནོ། དེར་མི་ནྟམས་འདི་ཅི་ཡིན་
 ཟེར་བར། ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། སྟོན་
 འཕགས་སྤྱིལ་དུ་སྤྱིལ་པོ་བི་དུ་ར་ཞེས་པ་བཅུན་མོ་ནྟམས་ལ་ཤིན་དུ་ཆགས་པ་

ཞིག་བྱང་། ཅམ་ཞིག་དཔྱིད་སོས་དུས་སྤྱ་ནགས་ཚལ་མེ་དྲོག་གི་སྤྱིང་དུ་ཕྱིན་པས།
 བཅུན་མོ་ནྟམས་མེ་དྲོག་འཕྱུ་ཞིང་ཕྱིན་པས། ཅམ་ས་སེབས་ན་རང་སངས་གྱིས་ཞིག་
 འཁོར་དག་བཅོམ་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ནས། རབ་དུ་དད་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ཞིང་མགོ་བདུད་དེ་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། བདུད་ཅི་ལྟ་བུར་སེམས་ལ་ཕན་
 པའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆོ། གྱུ་ལ་པོ་བྱང་ནས་བཅུན་མོ་ནྟམས་གསུམ་པས་འདུད་
 པ་མཐོང་བ་ལ་ཕྱ་དྲོག་སྤྱེས་ནས། རང་སངས་གྱིས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཡན་ལག་
 ཅྟམས་བདུབ་དུ་བཅུག། དེའི་ལས་ཀྱིས་དབྱལ་བ་མི་བཟད་པ་དཔག་མེད་ཚྱོང་ཞིང་
 ད་ལྟ་འང་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཚྱོང་ཞིང་། ད་དུང་དབྱལ་བ་ཁོ་ནར་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 ཡུན་རིང་པོར་སྤྱད་ནས་མཐར་གཏུས་པོ་ཞེས་པ་ངོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་སྤྱེས་ནས་རང་
 སངས་གྱིས་ཞིག་གསོད་པར་གྱུར། དེའི་ནྟམ་སྤྱིན་དབྱལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
 ཚྱོང་བར་འགྱུར། གངས་ལས་འདས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བརྗོད་མེད་ཚྱོང་ཇེས། ལས་
 ཅྟམས་ཟད་ནས་མ་ལུས་ཐོབ། ལས་ལ་འགྱོད་པས་ཡིད་འབྱུང་དྲག་པོས་སངས་
 གྱིས་མུད་ཏར་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱང་། ཀ་ཤི་གྱུ་པོས་སྤྱོད་མོས་
 ཚལ་དུ་བཅུན་མོ་ནྟམས་ཀྱིས་མཚོད་པ་མཐོང་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ཕྱ་དྲོག་སྤྱེས་པས་རབ་
 དུ་བྱང་བའི་ལུས་ལ་ཆད་པ་དྲག་པོ་གཅད། དེ་ནས་སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་ཟད་པའི་མེ་
 ཆེན་པོ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཆགས་བྲལ་གྱིད་ལ་
 སྤྱེས་པར་འགྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཇུག་བརྗོད་དཔག་བསམ་
 འཁྲི་ཤིང་ལས། བེ་དུ་རའི་དོགས་བརྗོད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བདུན་ཅུ་ཙ་དུག་པའོ།

LXXVII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བདུན་པ།

ཀེ་ཞེ་ཡ་ཀའི་དོགས་བཞེད་ནི།

མི་བསྐྱུན་རབ་དུ་གྱིས་པ་ཡིས།

ཀུན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཉམས་པར་བྱེད།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི།

མངོན་པར་དར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷ་ཏུ་མའི་ནགས་མཐའ་འབྱུང་པོའི་ཕྱག་པ་ན།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་དུས། ཞིང་པ་ཁྱུང་མཆོག་བཅས་ལ་ནམ་ཁའི་ཤོག་
 དྲག་པོ་བབས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་བཞག་ལ་དགོད་པ་ཡང་ནས་འབྱུག་
 བོ་སྒྲུ་མ་གསན། དེ་ཇེས་ཅུ་པོའི་འགྲམ་དུ་གྱུ་ཆེན་བཞི་ཕྱེད་པའི་དུང་དུ་སྒྲགས་
 ནས་ཆོས་ཞུས། དེ་ཡང་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་དང་འཕགས་སྤྱེས་པོ་འཕགས་པའི་
 རིགས་ཡིན་ལགས། མིག་མི་བཟང་དང་ནོར་བདག་རྣམས་སྤྱི་གདུག་པའི་
 རིགས་ཡིན་གསུངས། དེ་དག་སོ་སོ་རང་རང་གི་སྒྲོད་དུ་ཆོས་བསྐྱུན་པས་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་གྱུས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བགོད། རིན་
 པོ་ཆེ་དང་མེ་རྩོག་གིས་གཏོར་དེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་སོང་། དེ་ལ་དགོས་ཆོད་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤོན་གྱི་གྱུ་ཞུས་པར། སྤོན་ཁྲུ་དབྱགས་ཅུང་དང་དབྱགས་ཆེན་ཞེས་པ་གཉིས།
 དག་ཏུ་ཁྱུང་འདབས་བཟང་གཙུག་ལྷན་དང་མི་ཁའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་
 འཛིགས་པར། ཁྲུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་གྱིས་འོད་སྤྱང་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་
 སུ་སོང་བས་འདབ་བཟང་གིས་བཞེ་བར་མ་ལུས། དེར་འདབ་བཟང་གཉིས་ཡིད་མ་

རང་ལྟེ། འབྲན་སེམས་ཀྱིས་འོད་སྤང་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
 གྲུ་གཉིས་ཡུལ་འཁོར་སྤང་དང་འཕགས་སྦྱོར་སོ། འདབ་བཟང་གཉིས་སྦྱན་མི་
 བཟང་ཚིས་སྤྲས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས། བླམ་དེའི་དྲང་སྤོང་ཀེ་ནེ་ཡ་ཀམ་ཐོས་
 པས་སྦྱབས་འགྲོ་ལ་མཆོག་དུ་དད་ནས་ཀེ་ནེ་ཡ་ཀ་དང་། དེའི་ཚ་བོ་ཤི་ལ་གཉིས་
 གྱིལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་སྦྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་གཞི་རྒྱུང་། ཕྱིར་མི་འོང་
 བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་གཉིས་འཁོར་བཅས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་
 དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཞི་བ་བརྟེན། དེའི་རྣམ་མ་ཚིས་གྱིལ་བས་ཀ་པི་ནར་ཤུ་
 རིའི་བྱ་དང་མོ་འགལ་བས་སྤངས་པར་མཛད། དེའི་ལས་ཀྱི་གྱུ་དག་སྤོང་ཚིས་ས་
 ཀྱིས་ཞུས་པས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རྩོན་ལྷ་ར་ཆ་སིར་བྱིས་བདག་ཡང་གསར་ཡུལ་ག་
 ཞེས་པ་གཉིས་གྲོགས་པོ་འཛེལ་ཞིང་ཚོས་ལ་དད་པ་གཉིས་བྱུང་བས། ཁྲིང་གཉིས་
 སངས་གྱིས་འོད་བསྤང་གི་དྲུང་དུ་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱོན་ལས་ལེགས་པར་
 བདབ་པས་ད་ལྟ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནི། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་
 ཚིས་སྤྲས་སུ་ཡི་རངས་ངོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྒོར་རོ། མཛད་བགྱུ་
 དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཀེ་ནེ་ཡ་ཀའི་དོགས་བཅོམ་། རྩོན་ཚིངས་འབྲོག་གིན་
 བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བདུན་པའོ།

LXXVIII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙ་བཤྱིད་པ།

བཤྱི་བྱིན་ལྷང་བའི་དོགས་བཅོད་ནི།

གང་གི་སྐབས་གསུམ་དབང་ཕྱག་པ་ཡང་བཙེ་བ་དང་ལྷན་པའི།

མིག་ནི་ཞི་བ་མིན་པ་ཞི་བྱེད་ལ་དཔལ་ལྷང་བྱེད་པ།

ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་མས་ཀྱི་མཐུན་ཆེར་བོས་ཆེན་པོ་ཉིད།

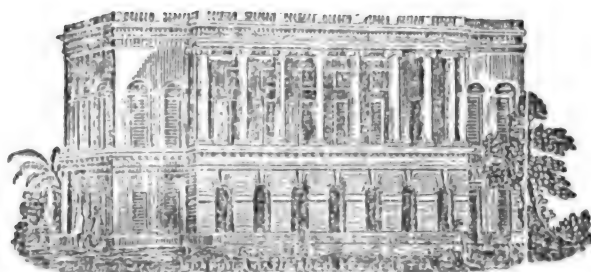
དག་མཚན་གྱིས་ནི་ཅེ་མོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་དག་དུ་འཛོལ།

ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྷའི་མདུན་སར་བཤྱི་བྱིན་གནས་པ་ལྷང་བའི་ལྷས་ནི་མས་
བྱང་ཞིང་། མགོ་ལ་མེ་དོག་མན་དུ་ར་གསེར་གྱི་འོད་ཆགས་པ་ཡང་མདོག་ཉམས།
ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལ་ཅུ་ལྷར་འཛོལ། སང་གའི་ཁྲིལ་ཉམས་
བས་ལྷང་དུ་ཉེ་བའི་ཆོ། རང་གི་སྟོབས་དང་བཟུན་པ་ནི་མས་བྲོས་པ་བཞིན་སོང་།
དེའི་ཆོ་རྩ་མོ་འཛོལ་པའི་སྤེ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། ལྷའི་དབང་ཕྱག་བྱེད་ལ་ཡང་
ལྷང་བའི་འཛོལ་པ་བྱང་ན། འདི་ལས་སྟོབས་པའི་ཐབས་འཚོལ་མཛོད། འཛོལ་
བྱ་སྒྲིང་དུ་བོབས་ལ་དག་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ན་འཛོལ་པ་ལས་གྲོལ་བར་
ཐོས་སོ་ཟེར། དེར་བཤྱི་བྱིན་གྱིས་འཛོལ་བྱ་སྒྲིང་དུ་འོང་ནས་དག་འདུན་ནི་མས་ཀྱི་
བྱང་དུ་བྱིན་པས་བཤྱི་བྱིན་གྱི་གཟེ་བཅིང་མ་བཟོད་པར་དག་འདུན་ནི་མས་ཀྱིས་ཕྱག་
འཚལ་བདུད་པས་བཤྱི་བྱིན་གྱིས་བསམ་པར། འདི་དག་བདག་ལ་འདུད་ན་སྦྱབས་
གལ་འོང་སྦྱས་ནས་རང་གནས་སུ་ལོག། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་དབང་པོའི་
ཕྱག་ན་བཞུགས་པ་དེས་འཛོལ་པ་སྟོབས་ནས་པར་ཤེས་ནས་དེར་བྱིན། བྱལ་བ་
མེ་ཁམས་ཀྱི་དྲིང་འཛོལ་ལ་ཞུགས་པས་སྐབས་མ་རྟེན་པར། སྦྱོམས་པར་འཛོལ།

པ་ལ་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། འཛོལ་དང་། འབད་པ་སོགས་མི་རིགས་པར་བསམ་
ནས། དྲི་ཟེའི་བུ་ཟུར་ཕྱད་ལྟ་པ་ལ་བསྟུ་བྱིན་གྱིས་གསུམ་པས་སྦྱས་པ། བེདྲུའི་
དབྱུག་ཐོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་གྱུར་མང་གི་སྦྱ་སྦྱར་པོས་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་བཅོམ་
པས། ཟུར་ཕྱད་ལྟ་པས་སངས་གྱིས་ལ་བསྟོད་བསྟེན་གསུམ་དང་བཅས་གྱུར་མང་གི་
སྦྱ་དབྱུངས་སྦྱར་པོས་གསོལ་བ་བདེ་བ་པས། སངས་གྱིས་མེམ་མས་ཀྱི་སྦྱོམས་
པར་འཛོག་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྐབས་ཕྱེ་བས། བསྟུ་བྱིན་འཁོར་བཅས་ཕྱག་ནང་དུ་
བཞུགས་ནས་ཞབས་ལ་བདུད་པས་ཞབས་སེན་སྦྱི་པོར་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་མཁའ་
མེན་དྲ་ར་མེ་ལོང་ཕྱིས་པ་བཞེན་གསུམ་དུ་གསོས་ཤིང་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་བས་ཆོས་
གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་མེག་དང་ལྷན་བཞེན་བདེན་པ་མཐོང་། དེའི་མཐུས་བསྟུ་
བྱིན་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་ནས་ཕྱར་བཞེན་རང་གནས་སུ་སྦྱར་ལ་ཁོད་ཅིང་ནོམ་པ་ཀུན་དུ་
སངས་གྱིས་ལ་གསུམ་ཤིང་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད། དམ་པ་ནོམས་ནི་ཕན་བདགས་
པ་ལ་བུ་ལོན་བཞེན་ལན་འཇལ་བ་ཡིན་པས། ཟུར་ཕྱད་ལྟ་པ་ལ་དྲིན་བཅོམ་ཕྱིར་
གཏུམ་བུ་རའི་བུ་མོ་མཛེས་མ་བྱིན་པར་གྱུར། དགོ་སྟོང་ནོམས་ཀྱིས་དེའི་གྱུ་ཞུས་
པས། སྦྱོན་གྲོང་ཁྱེར་མཛེས་ལྷན་དུ་གྱུ་ལ་པོ་སྐལ་བཟང་ཞེས་པས་སངས་གྱིས་
ལོག་པར་དད་སེལ་གྱི་སྦྱ་གདུང་ལ་མཆོད་ཏེན་བྱས་ཤིང་སྦྱོན་ལམ་བདེ་བ་པས་བསྟུ་
བྱིན་འདྲིར་སྦྱོས་པའོ་གསུངས་པས་འཁོར་ནོམས་ཡི་རངས་ངོ། འདི་ཡང་འབྲས་
བུའི་ཆོས་སྟོར་རོ། མཛོད་བསྟུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བསྟུ་བྱིན་ལྷུང་བའི་
དོགས་བཅོམ་། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ།
བདུན་ཅུ་ཙ་བསྟུད་པོ།

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES, No. 845.

APPENDIX
TO
PAG-SAM 'THI SĪN

NOW FIRST EDITED
BY
ÇARAT CHANDRA DAS, C. I. E.,
ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.
FASCICULUS IV.

~~~~~
CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.
1894.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, MESSRS. KEGAN PAUL, TRENCH,
TRÜBNER & CO., LD.

PATERNOSTER HOUSE, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W. C., AND

MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some
of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	Rs.	1	8
*Agni Purāṇa, (Text) Fasc. 2-14 @ /6/ each	...	...	4	14
Aitareya Aranyaka of the Rig Veda, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	...	1	14
Aṇu Bhāṣyam, (Text) Fasc. 1-2	...	...	0	12
Aphorisms of Sāṅdilya, (English) Fasc. 1	...	...	0	6
Ashtasāhasrikā Prajñāpāramitā, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	...	2	4
Āśvavāidyaka, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	...	1	14
Avadāna Kalpalatā, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-1; Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/	...	...	6	0
*Bhāmati, (Text) Fasc. 2-8 @ /6/ each	...	...	2	10
Brahma Sūtra, (English) Fasc. 1	...	...	0	12
Bṛhaddvāta (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	...	1	8
Bṛhadharma Purāṇa, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	...	1	8
Bṛhatāranyaka Upanishad (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	...	0	12
Chaitandya-Chandrodāya Nāṭaka, (Text) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	...	0	12
*Chaturvarga Chintamani (Text) Vols. II, 1-25; III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	...	19	8
*Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. 2	...	...	0	6
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	...	0	12
Kāla Mādhava, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	...	1	8
Kātantra, (Text) Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	...	4	8
Kathā Sarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each	...	...	10	8
Kūrma Purāṇa, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	...	3	6
*Lalita-Vistara, (Text) Fasc. 3-6 @ /6/ each	...	...	1	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	...	2	4
Madana Pārijāta, (Text) Fasc. 1-11 @ /6/ each...	...	...	4	2
Manutikā Sangraha, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	...	...	1	2
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Text) Fasc. 4-7 @ /6/ each	...	...	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	...	2	4
*Mīmāṃsā Darśana, (Text) Fasc. 8-19 @ /6/ each	...	...	6	6
Nārada Smṛiti, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/	...	...	1	2
Nyayavārtika, (Text) Fasc. 1-2	...	...	0	12
*Nirukta, (Text) Vol. I, Fasc. 4-6; Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6; Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /6/ each	...	...	8	10
*Nītisāra, or The Elements of Polity, By Kāmaṇḍaki, (Sans.) Fasc. 2-5 @ /6/ each	...	...	1	8
Nyayabindutika, (Text)	...	...	0	10
Nyāya Kusumāñjali Prakaraṇa (Text) Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1-2 @ /6/ each	...	...	3	0
Parīśiṣṭa Parvan, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each...	...	...	1	14

རྟོགས་བཞིན་དབག་བསམ་འབྲི་གིང་།

299

LXXIX.

ཡམ་འདབ་བདུན་བཅུ་ཙོ་དགུ་པ།

དབང་ཆེན་མེད་རྟོགས་བཞིན་ནི།

བྱད་མེད་སྒོ་ཡི་སྤྱོད་མོ་ནམས་ཀྱིས་སྒོ་གྲོས་སྒོངས་བྱས་གིང་། བདེ་བ་
འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ནི་ཞོར་ལ་ཞུགས་གུར་པ། སྤྱིས་བྱ་གང་ཞིག་རབ་ཞི་དང་
བྲལ་ཞི་བར་མི་འགོད་པ། དེ་དེངས་བར་བྲལ་ལ་ཉོན་མོངས་དག་དུ་ལྷུང་བར་
འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་བྲམ་ཟེའཚོ་བ་བདེ་ཞེས་པ། གཞོན་
དུས་ཆོ་ཕྱེད་ཙམ་རིག་གཞུང་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱད་ཅིང་། དེ་ནས་གསུངས་གིང་ཁ་
སྤྱོད་པར་གྱུར་ཆོ་མཛོད་བའི་གཉིན་ནམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བདབ་སྟེ། བྱད་མེད་
གཡོ་ལྷན་མ་ཞེས་ན་སོ་དར་བཅས་ཤིན་དུ་མཛོས་པ་ཞིག་ཆུང་མར་སྒྲུངས། དེ་ནི་
བྲམ་ཟེའི་བོད་ཡིད་ནས་ཡང་མི་ཆགས་གིང་། བདག་པོ་བྱོད་ཞོར་མེད།
གཡོག་མེད། བྱི་ཕྱན་དང་མལ་ཆ་མེད། དེ་བྱོད་སྒྲོམ་ལས་སྤྱི་མ་སྤོང་ཞོར་འགྱུ་བ་
པའི་ཐབས་མཛོད་ཟེར། མོ་རང་ཀྱན་བོ་དང་འགྲོགས་གིང་ཡོངས་སྤོང་དོ། དེ་ནས་
བྲམ་ཟེས་དཔེན་པ་བོར་ནས་གོང་ཡུལ་དུ་ཞོར་འཚོལ་བར་ཕྱིན། མཐུར་པ་མཐུར་
གྱི་མཚོའི་འགྲམ་དུ་གསེར་དང་གོས་སོགས་ཞོར་མང་པོ་ཐོབ་ནས་ལང་ཡུལ་དུ་
ཡོག་ཡོངས་པས། ཡུལ་དང་ཉི་བའི་ནགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིན་དང་འཕྲད་ནས་ཞོར་གང་
ཡོད་འཕྲོགས། བྲམ་ཟེས་བསམ་པ། དཀའ་ལས་ཆེན་པོས་ཞོར་དེ་ཙམ་བརྟེན་
ཀྱང་བདག་ནི་སྐལ་བ་དཔལ་ན་མི་ལས་ལྟར་དེ་ནི་ཅི་ཡང་མེད། ལག་སྟོང་དུ་
ཕྱིན་ཀྱང་བྱད་མེད་དེས་ཞེ་སྤང་དང་ཆོག་ཚུབ་ཀྱི་འབར་བས་བཟོད་སྒྲགས་མེད།
དེ་བས་འདིར་གིན་ལེགས་སྐྱུ་ནས། གིང་སྤོང་གི་ཤུན་པས་སྤེལ་སྤེལ་ཞེ་འཆི་

བར་བཅོམ་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱིས་མཐུན་དེ་དེར་བྱོན་ནས། ཐུག་
 པ་དགོལ་ཞིང་སྦྱོན་པའི་གཏོར་སྒྲངས་ནས་བྲམ་ཟེལ་གནང་བས་དགའ་ཞིང་བྱིས་
 ཏུ་སོང་ནས་ནོར་ཐུག་པར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱུ་མ་དེ་བྲམ་ཟེལ་ནས་ཡང་མགྱུ་བར་མི་
 བྱེད། གཞན་ཁོང་དུ་ཞུགས་པའི་བྱད་མེད་ནོར་གྱིས་ཚིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་
 བྲམ་ཟེལ་བསམ་པ། འཁོར་བ་འདི་སྦྱུག་བསྐྱེལ་ཞིང་། རྩད་པར་དབུལ་འཕོངས་
 སྦྱུག་བསྐྱེལ། དེ་བས་ཀྱང་ནོར་འཚོལ་བ་སྦྱུག་བསྐྱེལ། འབྱོར་ཀྱང་མི་སེམས་
 འཛིན་པ་སྦྱུག་བསྐྱེལ། བསམ་མེ་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་ལ་མོས་ཤིང་། གྱུལ་བ་ལ་དང་
 ནས་གྱུལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱིན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དེའི་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་
 བ་ཡོངས་སུ་མཐུན་དེ། སྤྱིད་པས་གདུང་བའི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེལ། བདུད་ཅི་ལྟ་
 བུའི་ཚོས་ཀྱིས་སྦྱོན་སྦྱུལ་བས། བྲམ་ཟེལ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་
 དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། དེ་ལ་ལ་མཚན་ནས་དགོ་སྒོར་ནོམས་ཀྱིས་སྦྱོན་གྱི་གྱུ་ཞུས་
 པས། བག་ལ་སྦྱུལ་པ། སྦྱོན་ལྟ་རྒྱ་སེར་གྱུལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤེལ་ཞེས་པ། ཐམས་
 ཅད་བྲམས་པས་སྦྱོང་བ། ཐྱོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ནོམས་སྦྱོན་པས་ཚིམ་པར་མཛད་པ་
 ཞིག་བྱུང་། རྣམས་ཤིག་གྱུལ་ཕྱན་གཞན་གྱི་དམག་བྱུང་བར་བཞོལ་ན་གསོད་པའི་
 ལས་སུ་གྱུར་དོགས་མ་འཐབ་པར་གྱུལ་སྤྱིད་སྦྱོས་བཅད་། གཅིག་ཕུར་གསང་ནས་
 ནགས་སེབས་དུ་བྱོན། སྦྱོན་པོ་ནོམས་ལ་གྱུལ་ཕྱན་དེས་ནོར་བྱིན་པས་སྦྱོན་པོ་ངན་
 པ་ནོམས་ཨ་གསར་གྱིས་གྱུལ་ཕྱན་གསར་པ་དེའི་གཡོག་བྱེད། དབང་ཆེན་སྤེལ་
 གང་དགར་སྦྱར་བཅད་། དེ་ནས་སྦྱོང་ན་ནོམས་གྱུལ་པོ་གསར་པ་དེས་ནད་དུ་མ་
 བཅད་བ་པོ་བྱང་གི་སྦྱོ་བ་བསྐྱུངས་པས་དེ་དག་སྦྱོ་ནས། གསར་པ་མེད་ཚ་བས་
 གདུང་བའི་ཚོ། དབང་ཆེན་སྦྱར་བའི་བསེལ་འོད་དྲན་ནས་བྱུང་། ཞེས་སོགས་སྒྲུ་
 ལེན་ནོ། དེ་ཚོ་བྲམ་ཟེལ་ཀུན་གྱི་ཀུན་དབུལ་པོ་ཞིག་གྱུལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤེལ་ལ་ནོར་

སློང་དུ་འགོ་བཙགས་སེབས་དུ་མཇལ་ནས་དེ་ལ་སྤྲིའི་ཙ་བའི་ཟས་ཞིས་པོས་
 མགོན་པུས་དེ་ཞི་དུལ་གྱི་གདམས་དྲིས་པས། གྱུ་ལ་པོ་དབང་ཆེན་སྤེལ་ནོར་སློང་དུ་
 པོ་བྲང་སློར་འགོ་ཟེར། དེ་ནི་ང་ཡིན། མངའ་ཐང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཚུལ་
 གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་དེ་རང་གི་མགོ་ལ་རྩོད་ཤིག་ཅིང་དུན་མེད་དུ་གྱུ་ལ། སངས་
 ཀས་གྱུ་ལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱང་ལ་ཅི་འདོད་པའི་ནོར་ལྟེར་བ་ལ། དཔག་བསོད་ནམས་
 དམན་པས་སྐལ་བ་མ་ཐོབས་དུ་གི་བ་དྲག་ཟེར། སྤེལ་ཙུ་ཐག་བདགས་པས།
 གྱུ་ལ་པོས་བྱེད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག། ངའི་ལྷས་འབྲས་བྱ་མེད་མེད་པའི་ཤིང་སྐམ་
 ལྟ་བུ་འདིས་ཅི་བྱེད། ཁྱོད་ལ་ནོར་འབྱུང་བའི་ཐབས་བྱའོ། ང་ཐག་པས་བཅིངས་
 ལ་དགའི་སར་འཁྲིད་ནས་ཆོང་ཞིག། ང་གསོད་པའི་ཕྱིར་ཉོས་ནས་ཁྱོད་ལ་ནོར་
 འོང་གསུངས། དེར་བྲམ་ཟེས་གྱུ་ལ་པོ་བཀྱིགས་དེ་འཁྲིད་པས། གྱུ་ལ་པོ་གསར་
 པ་དེས་ལོ་གྱུས་ཞིབ་དུ་ཐོས་པས། གྱུ་ལ་ཕན་དེ་ཆོས་གྱུ་ལ་དབང་ཆེན་སྤེལ་སྤྱིང་
 ལྟོབས་ལ་རབ་དུ་མག་ཞིང་མཆོག་དུ་དད་པར་གྱུར་དེ་བྲམ་ཟེ་ལ་ནོར་མང་པོ་སྤྱོན།
 ཆོས་གྱུ་ལ་དབང་ཆེན་སྤེལ་ལ་རང་གི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་ཕྱིར་ཐུལ། མངའ་གསོལ་ཞིང་སྤྱི་
 བོས་བསྐྱར་རོ། དབང་ཆེན་སྤེལ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ཅིང་དུས་ཀྱང་དུ་སེམས་ཅན་ལ་
 ཕན་པ་སྐྱབས་པ་དེ་ལྟ་བུ་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ནིམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་
 པ་སྤྱོད་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རངས་ངོ། འདི་ཡང་སྤྱོན་པའི་ཆོས་སློར་རོ། མཛད་བཀྱི་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དབང་ཆེན་སྤེལ་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་
 ཆོངས་འགྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་དོན་དགུ་པའོ།

LXXX.

ཡལ་འདབ་གཞི་བཟུང་བ།

རབ་བཟང་གི་དྲིལ་སྒྲིལ་བཞུགས་པ།

གདུངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་མི་འགྱུར་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་བཟུང་བ་
ཡིད་ཀྱང་ཕན་པར་བཞུགས་། གཞན་ལ་ཕན་པ་དག་ལ་ཆེར་ཞུགས་པ། དམ་པས་
མཆོག་དུ་བདག་ཉིད་གདུང་བ་བཞུགས་། ཞེས་པའི་དེ་ནི་། ལྷ་དབང་པོ་བཟྱ་བྱིན་
གྱིས་། དྷི་ཟེའི་གྱུ་ལ་པོ་རབ་དགའ་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་དུང་དུ་བྱིན་པར་།
རབ་དགའ་སྐྱོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་། དབང་པོས་སྐྱེས་པ། རབ་དགའ་
རང་རེ་སའི་ཕྱིར་དུ་ཆུར་ཤོག། ཟས་གཙང་སྐྱེས་ཕྱིན་པ་སངས་གྱིས་གྱིས་འགྲོ་བ་
ཀུན་ལ་རབ་ཞིའི་ཆོས་ཕྱིན་པས་ཕྱི་ཙམ་ཀྱང་ཉན་དུ་འགྲོ་བྱས་པར་རབ་དགའ་ས་
བདག་ནི་གྱུང་མང་གི་སྐྱེས་ཕྱིན་པོ་ལ་ཆགས་པས་ཆོས་ཉན་པས་སྐྱེས་པ་བྱེད་མི་ལུས་
ཞེས་ཆོས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་བཟྱ་བྱིན་ཡིད་ཕྱུང་ཞིང་རང་གནས་སྤྱོད་ཅིང་། དེའི་
ཆོ་རབ་བཟང་ཀྱི་ཤིང་དུང་གི་མཆོ་འགྲུལ་ལྷུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་དོག་གི་ཆལ་དུ་སྤྱོད་
བཅོན་གྱིས་གནས་ཤིང་། ཡང་བཟྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་དགའ་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་
གོང་བཞིན་གྱུང་མང་ཆགས་པས་ཉན་དུ་མ་འདོད། དེའི་ཆོ་རབ་བཟང་གིས་ལྷུ་
དུམ་ལྷ་རའི་མེ་དོག་རབ་དུ་གྱིས་པ་མཐོང་ནས་འདི་ནི་སངས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དུ་
བྱིན་ནས་ཆོས་ཕྱིན་པའོ། འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་གྱུ་ཕྱིན་པ་ལ་འབྱུང་གི། འདི་ནི་
བདག་གི་བསོད་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་མཐུའི་སྐྱེས་ཞིང་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་དག་བཅོས་ཐོབ། དེ་
ནས་བཅོས་ལྷན་འདས་སྐྱེས་ཕྱིར་ལས་འདའ་བའི་མཇུག་པ་ཕྱིན་དུ་ཉེ་བ་ན། བདག་
གི་གདུལ་བྱའི་ལྷག་ས་དྷི་ཟེ་རབ་དགའ་དང་། དགོ་སྤོང་རབ་བཟང་ཅམ་མོ་

དགོངས་ནས་རབ་དགའི་གནས་སུ་བྱོན། དྲི་ཟེའི་གྱུ་ལ་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་
 སྤྱུལ་ནས་བེ་རྒྱུའི་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་དམངས་ལྷན་པར་འགྱུར་བས་རབ་དགའ་གྱི་དམངས་
 ཡོངས་སུ་ཆད་ནས་དཔའ་ལྷན་ཞིང་ཁྲིའི་དྲུག་ས་འཛམས་པར་ཆོས་བཟུན་
 ལྷན་གྱི་ན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ། དེ་ནས་ཀུ་ཤའི་གོང་དུ་མཐའ་མའི་གཟིམ་
 མལ་དུ་གཟིམས་པས། ལྷ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་རྟོག་ལྷ་ས་རྩིང་ཞིང་གིས་པ་མཐོང་
 ལས། རབ་བཟང་སྒོ་མ་བདེ་བར། བདག་གི་བསོད་ནམས་ཉམས་སམ་སྒྲུབ་པར།
 ཚལ་གྱིས་རྩ་མོས་སྤྲོས་པ། རབ་བཟང་ཁྱོད་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་བྱེད། ལྷ་དུམ་ལྷ་
 རའི་མེ་རྟོག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་མ་ཡིན། འདི་གྱུ་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེས་
 པའི་དུས་སུ་འབྱུངས། བྱང་ཚུབ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་བར་བཟུན་པ་གྱིས་པས་མེ་
 རྟོག་རབ་དུ་གྱིས། ད་མེ་རྟོག་རྩིང་ཞིང་གིས་ནས་ཉམས་པ་འདི་གྱུ་ལ་མཐའ་མའི་
 གཟིམས་མལ་དུ་བྱུང་ནལས་འདྲའ་བའི་ལྷ་ས་ཡིན་ནི་ཟེར། དེ་ནས་རབ་བཟང་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་བཟུ་བར་འདོད་ནས་ཕྱིན་པས། ཀུན་དགའ་བོས་རབ་
 བཟང་ལ་སྤྲོས་པ། ད་ལྷ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེ་གིན་དུ་བརྟེན་བས་སྤྱུལ་ཡང་མཇུག་
 བའི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བཀག་ཀྱང་། རབ་བཟང་གིས་སྤྲོས་པ། ཀུན་དགའ་བོ་
 ང་གྱུ་ལ་བའི་ཞལ་བཟུ་བར་འདོད་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུབ་མོ་འདི་མ་མཛད་མཇུག་
 བའི་གོགས་མཛོད་ཟེར། ཀུན་དགའ་བོས། གྱུ་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེས་ནས་མཇུག་བའི་
 སྐབས་མེད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་མེད་རང་འདོད་འདི་སྤྲོ་བ་མི་རིགས་ཞེས་བཅོད་
 ཀྱང་རབ་བཟང་གིས་ཡང་ཡང་མི་ཉན་པར་ནན་གྱིས་ཞུས། ཀུན་དགའ་བོས་ཡང་
 ཡང་ལོ་གྱིས་བཤད་ནས་གྱུ་ལ་བའི་དྲུང་དུ་བཀག་པས། ད་དྲུང་མ་ཉན་པར་ནན་
 གྱིས་སྤྲོས། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གྱུ་ལ་བས་གསུང་ཆེན་པོས་རབ་བཟང་ནང་དུ་
 ཐོངས་ཤོག་གསུངས། རབ་བཟང་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེ་འདས་འདྲའ་བར་

དགོངས་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་ཐུན་པར་མཛད་པ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རབ་བཟང་
 འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དྲག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་བསྟན་པས་
 རབ་བཟང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་དེ། སངས་གྲུ་མ་ལས་འདུང་
 བའི་གོང་དུ་བདག་འཛི་བར་འཐད་དོ་སྟུག་ནས། སྤྱལ་ཤུན་བཟེ་བ་བཞིན་ལྷས་
 བདང་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། དེར་ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་རབ་བཟང་གི་
 སྤྱར་ལ་ཚོད་པ་སྤྱ་སྟེགས་པ་ནི་མས་ཁྱོགས་འཁྲེར་དེ་ཡོག་སོང་། ནང་པའི་དག་
 སློང་ནི་མས་གྲིས་རབ་བཟང་གི་སྤྱར་མེ་ལ་བཞུ་ནས་མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། དེའི་གྲུ་
 མཚན་ཞུས་པས། སྟོན་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་བྲས་ཟེ་སྤྱ་ངན་མེད་བྱ་བ་སངས་གྲུ་མ་འོད་
 སྤྱང་སྟོག་ལྷར་བསྟན་པ་ཞིག་བྱུང་། སངས་གྲུ་མ་ལས་འདུང་གོང་འཛི་བར་
 སྟོན་ལས་འདེབས། དེ་བཞིན་ལྷས་སྟོན་ལས་བསྐྱབ་པའི་ལས་གྲི་བདེན་ཚོག་དེ་
 ལྷར་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་ང་རི་དྲགས་སྤྱ་སྟེགས་ནས་ཁྱུ་དང་བཅས་པོན་པས་གཟེར་བ་ན།
 ངས་རི་དྲགས་བྱིངས་ནི་མས་གྲི་བ་ལ་འཁྲེར་ནས་ཚུ་བོ་བསྐྱལ། བདག་ཉིད་ལ་
 ཆད་ནས་འཛི་ལ་ཐུག་པ་ན་རི་དྲགས་གཅིག་བདག་གི་སྟོན་དུ་ཚུ་བོ་བཞུགས། དེ་
 ཡང་རབ་བཟང་ངོ། ཞེས་གསུངས་པས། ཡང་དྲི་ཟ་རབ་དགའི་གྲུ་ཞུས་པས།
 སྟོན་སངས་གྲུ་མ་འོད་སྤྱང་གི་སྟོན་མ་དག་བསྟན་སྟོ་བཟང་ཞེས་པ་ཞིག་སངས་
 གྲུ་མ་དུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཐོབ། དེས་དྲི་ཟ་ནི་མས་བདེ་དགའ་དང་སྤྱ་དབྱངས་
 སྟན་པར་ཡིད་ཆགས་པས་སྟོ་བཟང་དེ་དྲི་ཟ་རབ་དགར་སྟེས། སྟོན་ལས་མཐུང་
 བཅན་པས་ད་ལྷ་རབ་བཟང་དང་རབ་དགའ་བདག་གིས་ཞི་བ་ལ་བཀོད། སྟོན་
 གོང་ཁྲེར་མཆོད་འོས་ཞེས་པ་ལྷའི་གོང་ལྷ་བྱ་ཞིག་དུ་གྱུ་པོ་ནི་མ་པར་གྱུ་བ་
 ཞེས་དཔལ་ལྷན་བཤྱ་བྱིན་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྱུང་བ་མཆོད་སྟོན་ལ་བཅོན་པ་ཞིག་བྱུང་།
 དེའི་སྟོང་སྟོབས་བདག་པའི་ཕྱིར་བཤྱ་བྱིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གདུག་པ་བཀྲེས་པ་

ཞིག་དུ་སྐྱུལ་ནས་ཤུགས་སྤངས་ཤིང་པས་གྱུ་ལ་པོས་རང་གི་ཤུགས་ཅན་བཅད་ནས་
སྦྱོན། སྤངས་བཟུང་བྱིན་རང་གཟུགས་བསྐྱེད་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་འགྲོད་པ་
ཡོད་མེད་དྲིས་པས། བདག་ལ་འགྲོད་པ་སོགས་སེམས་ལ་ལྟ་འབྲིག་མེད་པ་
བདེན་ན་ལུས་ཀྱི་མ་ཚམས་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བཞེད་མ་གྲགས་སྤར་བཞིན་
གསོས་ནས་དཀར་མདངས་འོད་དང་ལྗན་པར་གྱུར་དོ། གྱུ་ལ་པོ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་འོ་
གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛེད་བཟུང་དཔག་བསམ་འབྲི་
ཤིང་ལས། རབ་བཟང་གི་དོགས་བཞེད། ལྷན་སྐྱེད་འབྲོག་གི་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་
གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བཟུང་བཅུ་པའོ།

LXXXI.

ཡལ་འདབ་བཟུང་བཅུ་ཙུག་ཅིག་པ།

གྱུའི་མཚོག་གི་དོགས་བཞེད་ནི།

ལེགས་སྒྲིལ་ཞིང་ལ་རབ་ཉུང་གང་བདུག་དང་། དུས་ཤེས་དགོ་ལ་ཕན་པ་
གང་བྱས་དང་། ཡོན་ཏན་དག་གིས་མཐོ་ལ་གང་བྱིན་པ། དེ་ནི་ལོ་མ་སྤྱོད་ལྷག་
འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱུ་ཤིང་ཆལ་
དུ་བཞུགས་ཤིང་། དགོ་སྒྲོང་ནིམས་ལ་གདམ་གྱི་ཞེས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་
སྒྲོང་དག་འཛིག་དེན་ན་རང་གིས་གང་སྤྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་།
དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མཚོད་ཡུལ་ལ་གང་སྤྱུལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་དེ།
གོང་བྱིར་པ་པའི་བྱ་ཁར་དོན་མཐུན་གྱི་ཚོང་པ་འགའ་གྱི་མཚོར་ཕྱིན་ནས་ཙན་དན་
ས་མཚོག་སོགས་མང་པོ་སྤངས་ནས་རྩྭ་འོང་བས་མི་འདོད་པའི་རྒྱུང་དྲག་པོས་

གཟིངས་ཞིག་པ་ལ་ཐུག་པས་ཚང་པ་ནི་མས་སྒོག་དང་བྲལ་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ། དེད་
 དཔོན་བསོད་ནམས་སྤེལ་བ་འདར་བཞིན་དུ་བསམ་པ། བདག་གི་བྱིས་དང་ཉེ་
 བའི་གནས་ན་དག་བརྟེན་ཚེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བྱ་བ་ཡོད། དེ་དག་དུ་གྱུ་འི་མཚོག་སྟོན་
 པ་སངས་གྱིས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བདག་ཙམ་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱབས་པ་ལེགས་
 ལྷན་འདར་བའི་ངག་ལྷ་པ་ལྷིག་གིས་སྦྲས་པ། ཉམ་ཐག་འཛིགས་པས་གདུང་
 བའི་འགྲོ་ལ་སྐྱབས་པའི་དཔག་བསམ་སངས་གྱིས་གྱུ་འི་མཚོག་དག་བཅོམ་ཆེན་
 བོ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད་ཞེས་བཅོམ་ཅིང་ཡིད་ལ་དྲན་པས། གྱི་མཚོའི་རྣམས་དེ་དག་
 མཚོའི་ངོགས་སུ་བསྐྱལ་ནས་འཛིགས་པ་ལས་གོལ་བར་གྱུར་དོ། འཛིགས་ཆེན་
 དེ་ལས་གོལ་བ་ནས་བརྒྱུད་དེ་དག་གྱུ་འི་མཚོག་སངས་གྱིས་ལ་ཐུག་འཕྲིད་ཞིང་
 སྐྱབས་སུ་འགྲོ། དེ་ནས་གྱི་ལ་པོ་རྒྱ་བ་སྤྲང་ཞེས་པས་ཅན་དན་ས་མཚོག་ཀྱན་དུ་
 འཕྲིད་ཞིན་དེད་དཔོན་ལ་དོང་ཅི་འབྱུང་ཕྱག་བཞི་སྟེན་ནས་ཅན་དན་ས་མཚོག་ཉེ་
 བར། དེད་དཔོན་གྱིས་ཅན་དན་ཆལ་པ་ཅམ་མ་བཅོང་། གྱུ་འི་མཚོག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱལ་ཅན་དན་ས་མཚོག་གི་བྱུག་པ་དང་། གཙུག་ལག་དུ་དོ་འཕ་
 དང་འཕྲུང་བས་བཀྱིན་པ་ཕྱལ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དེད་དཔོན་བསོད་ནམས་
 བདེ་ལུས་དང་ཡན་ལག་རྒྱ་བ་ལྟར་དཀར་སིལ་འོད་དང་ལྷན་པར་གྱུར། གྱི་མཚོར་
 གཟིངས་གཞིག་པའི་ཅན་དན་རྒྱུད་ལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་བྱིས་དང་ཉེ་བར་ཁྱོད་
 པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་འཕྱོད་པ་ཚོང་པ་ནི་མས་ལ་བྱིན་ཞིང་ཅི་འདོད་སྤངས་ནས་དག་
 འདུན་ནི་མས་ལ་འབྱལ་ཞིང་བསྟེན་བསྐྱར་གྱི་ཆེན་པོ་བྱས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་
 མོན་རྒྱུད་དུ་བདག་པས་དག་བའི་ལོ་འདབ་དཔག་མེད་གྱིས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་
 འབྱས་བྱ་མཚོག་དུ་སྦྱོན་པར་གྱུར་དོ། དེད་དཔོན་འདི་ཚེས་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་
 མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅན་དན་དཔལ་ཞེས་པར་འགྱུར་དོ་གསུངས་པས།

འཁོར་ནྐས་བསོད་ནྐས་ཀྱིས་ལས་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རངས་བར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་
འབྲས་བུའི་སྒོར་རོ། མཛད་བཤྱོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གྱུའི་མཚོག་གྱི་
དྲོགས་བཅོད་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱན་མོངས་འབྲོག་གོན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་
བྱས་པ་ལྟེ། གྲག་ཅིག་པའོ།

LXXXII.

ཡལ་འདབ་བཤྱོད་བཅུ་ཙུ་གཉིས་པ།

དབྱལ་བ་སྤོན་ལྷན་གྱིས་དྲོགས་བཅོད་ནི།

འཇིག་རྟེན་པ་རེལ་སྒོ་ལྷན་དོན་མེད་བྱ་ལ་ཆགས་པ་ཅི་སྤྲད་སྤྲུབས། བསོད་
ནྐས་གང་རིགས་དེ་ནི་རང་གིས་བྱས་དེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་སྤྱོད་མ་ཡིན། གང་
གིས་སྤྲིག་པའི་ལས་ནྐས་མ་ལུས་རིགས་ནི་ནྐས་པར་ལྷུང་ཞིང་དམན་ཉམས་
བྱེད། དེ་དག་མཚུངས་མེད་གདུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་བྱ་ནི་དགའ་ཡིས་ནྐས་
པ་སྤྲུབས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱོང་བྱེད་མཉན་ཡོད་དུ་བྲིས་བདག་ཐོས་པའི་གོ་
ཆ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུང་མ་གྱུལ་བའི་བདེ་བྱ་བ་གཉིས་ལ་བྱ་སྤྲོད་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་
བ་ཞིག་བྱུང་། ཡམ་རིགས་མཐོ་བས་རིགས་བཤྱོད་ལ་ཡན་དུ་དེ་ནས་གཅེས་པར་
སྤྲངས། དེ་ནས་པ་འདས་ཇེས་མས་སྤྱོད་བསྤྲོངས། བྲིམ་ཆོས་ཀྱི་བྲོག་པོ་འཛའ་
བ་ཞིག་དང་ཅེ་ཞིང་ལང་ཚ་གྱིས་པས་སྤྲང་པོ་ཆེ་ལྷགས་ཀྱས་མ་མཚན་པ་བཞིན་
སྤྱོད་ལམ་མ་བཟུམ་པ་ཀུན་དུ་འབྲས་ཞིང་བྱོང་དུ་གྱུ་བས། ཁང་བཟང་ཞིག་གི་
ཅེ་ནས་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་གིས་བཟུ་བ་དེ་གཉིས་པན་རྒྱན་ཡིད་ཆགས་ཤིང་
འཛའ་བའི་ནྐས་འགྱུར་གྱིས་བདེ་ལྷ་ཆོགས་དང་། བྱ་མོ་དེ་མེད་ཤོག་འཕངས་པ་

སྤྱད་པའི་གོ་ཆའི་མགོ་ལ་ཐོག་པ་སོགས་གོགས་པོས་མཐོང་བས་བསམ་པར།
 འདི་ནི་མཚན་མོ་སྤྱལ་ལྟར་འབྲམས་ཆོ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་གཡོན་ཅན་གཞུ་ལྟ་
 བྱས་གནོད་པའི་དུག་མདའ་ཐོག་ཉན་འདུག་བསམ་མ་མོད་པར་ཡུལ་དུ་འོང་མྱེ་
 མ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་གྱིས་ཞིབ་དུ་བཤད། ཉན་དེ་ལྟ་བུ་འདུག་པས་ཉན་མོ་བདག་
 གིས་བསྐྱངས་ཀྱི། མཚན་མོ་མ་རང་གི་བསྐྱངས་ཞིག་སྤྲུམ་སོ། དེ་ནས་མཚན་མོ་
 བྱ་དེ་ཁྱིམ་གྱིས་སྤྲུག་དུ་ཉལ། མས་སྒོ་འགག་དུ་ཉལ་བས་ནམ་ལ་བྱ་དེ་འཕྱོད་བྱང་
 བ། མས་མ་བཟང་བར་བསྐྱངས་པས་བྱའི་བསམ་པར། བྱ་མོ་མཛེས་མ་དེ་དང་
 དུས་བདེ། བདག་གི་མི་ཉན་པར་ཕྱིན་ནམ་འདིས་སྐད་བཟང་ནས་ཁྱིམ་ཆོས་གྱིས་
 ཤེས་མོད། དེས་ན་བདག་མཛེད་མོ་དང་འགོགས་པའི་གོགས་མ་འདིས་བྱེད་པ་
 འདུག་སྟུང་ནས་རལ་གྱི་བྱེད་དེ་མའི་མགོ་པོ་བྲགས་ནས་གསད། བྱ་མོ་དའི་ཁྱིམ་
 དུ་གཡེ་ཞུགས་པས་མོས་ཀྱང་བསྐྱས་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་མགུ་བར་བྱས། དེ་ཆོ་
 མོ་ལ་ངོ་སོ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་མ་གསད་པའི་གཏམ་བཤད་དར་ནས། སྤྱི་ག་
 ཅན་མ་གསོད་པའི་ལག་དམར་བ་འདི་དང་བདག་འགོགས་བྱང་སྟུང་ནས་ཁང་
 པའི་བ་གས་གྱི་ཅེར་འཛོགས་དེ་སྐད་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱིན་པ་འདུག་ཅེས་སྒྲགས་
 པས། བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ནི་མས་ཀྱི་དེད་པས་བྲོས་ལ་ཐར་ཅམ་བྱང་། ལང་པར་
 བདག་བདག་གི་མ་ཆོས་ཀྱིན་གྱིས་བསད་དེ་ཞེས་ཕྱང་པོ་ནི་མས་སྐྱངས། དེ་ནས་
 འགྱོད་དེ་བདག་དཔྱལ་བ་ལས་འགྲོ་ས་མེད་བསམ་ཅི་དུག་དུ་གྱུར། དག་འདུན་
 རྒྱུ་སྤྱི་ག་བཤགས་པའི་ཁ་དྲོན་མཛེད་པ་ཐོས་ནས་བདག་ཀྱང་འདིར་འཇུག་
 གོ་སྟུང་གསོལ་བ་བདེ་པས་དག་འདུན་རྒྱུ་སྤྱི་ག་དེ་རབ་དུ་བྱང་། འགྱོད་པ་
 དུག་པོས་ཁ་དྲོན་ལ་བཙོན་པར་གྱུར། དེ་ནས་བཙོས་ལྟན་འདས་དག་སྒྲོང་ཆོགས་
 ཀྱིས་དབྱས་སུ་བཞུགས་དུས། དག་སྒྲོང་སྤྱད་པའི་གོ་ཆ་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་མཁམས་

ཤིང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཁོང་སྤྱུ་ཚུད་ཀྱང་། མ་གསོད་པའི་སྤྲིལ་ཅན་འདི་སྤྲུམ་རབ་དུ་
 བྱུང་། འདི་ནི་མནར་མེད་ཀྱི་དབྱུང་པ་ཚ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ་གསུངས། མཐར་
 དེ་ཆེད་དུས་བྱས་མནར་མེད་དུ་སྦྱེས་ཤིང་། འོས་པ་ཀུན་དུ་ལྷས་ཚད་ཅིང་དབྱུང་
 སྤྱངས་འཛིགས་པ་འོས་སྤྲུམ་གྱིས་ཐོ་བས་བདུང་ཞིང་ཞིབ་མོར་སྤྲུབས་པ་སོགས་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཚན་ཆེ་ལ་དོས་དྲག་ཡུན་རིང་བ་སྟོང་སྟེ། མཐར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་པན་
 ཡོན་གྱིས་གྱུལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྦྱེས་ནས་དར་དང་རིན་པོ་ཆེས་གྱུན་ཅིང་
 སངས་གྱུས་ལ་གྱུས་པས་དུང་དུ་ལྷགས་ཏེ་ཞབས་ལ་ཐུག་འཚལ་ཞིང་ཆོས་ཉན་
 ནས་བདེན་པ་ཐོང་བར་གྱུར་ནི། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བགྱུ་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དབྱུང་པ་སྡོན་ལྷན་དོགས་བཞེད། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲོག་
 ལྷན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། བྱ་གཉིས་པའོ།

LXXXIII.

ཡལ་འདབ་བགྱུད་བཅུ་ཙ་གསུམ་པ།

སྤྲུལ་ཅན་འཛིན་གྱིས་དོགས་བཞེད་ནི།

མངལ་དུ་གནས་དང་སྦྱེ་དང་བྱིས་པ་དག་དང་ནི། དར་བབས་དེ་ནས་དལ་
 གྱིས་གླིང་པོ་ཉིད་ལ་བདེན་གྱུར་པ། སྦྱེ་བོ་མཚུངས་མེད་དུས་ཀྱིས་སྤྱང་པོས་ཐུང་
 བ་དག་གི་ནི། ལས་སྦྱུད་འདི་ནི་སྤྱུད་ཚུལ་གྱིས་ངས་པར་གཡོ་མི་འགྱུར།
 ཞེས་པའི་དོན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་སྦྱོང་གི་འཁོར་དང་ཉི་མ་དེང་ཡིན། གྱུལ་
 པོ་སྤྲུལ་བ་དེ་བྱེད་སྤྲུལ་ཅན་འཛིན་འདི་ཡིན། དེའི་ཆོ་དྲང་སྟོང་ཉི་མ་ཞེས་དྲུག་ཉན་
 མོངས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་མའི་མངལ་དུ་གནས་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་།

ཡང་བ་ཇི་མོ་བཟང་མོ་ཞེས་པ་ལ། བྱ་མོ་རི་དྲགས་མོ་ཞེས་པ་མ་མད་གཉིས་
 གོང་ཁྱིམ་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཕྱིད་གཉིས་ཀྱི་སར། དར་བ་ཚོང་དུ་འགོ་བར།
 མ་གཏོང་མོ་ལྷས་གྲུང་པར་དར་བའི་སྒོད་བྱས་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་ལྷི་བ་བསྐྱར། བྱ་མོ་
 དར་བབས་ལྷས་ཤིད་བཟང་ཀྱང་བྱས་པ་ཡང་བཀྲར། གྱིང་ཁྲགས་དྲུག་གི་བར་དུ་
 མ་དེ་ངལ་དུ་བ་ཡི་ཆད་པ་བྱུང་བས། བྱ་མོ་དེ་གྲགས་འཛིན་མ་འདི་ཡིན་པས་ལོ་
 དྲུག་ཁྱིམ་ཁྱོ་བར་ཉིན་མཚན་དུས་མེད་དུ་ཁྱར་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་གསུངས་པས།
 ཡབ་ཟས་གཙང་དང་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། སྤང་སྤངས་ལ་
 བཙོན་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་བསྐྱར་རོ། མཛད་བགྱུད་པག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། སྤྱི་ཅན་འཛིན་གྱི་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱི་མོངས་
 འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གྲགས་པ་ལོ།

LXXXIV.

ཡལ་འདབ་བགྱུད་བཅུ་ཙེ་བཞི་པ།

སྤང་ཆེད་དབྱངས་ཀྱི་དོགས་བཞེད་ནི།

གང་གི་ལས་པའི་ཡིད་ཅན་ནྟམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ཀྱན་དགའ་གཉེན་ལྡན་རིགས་
 པར་བྱེད། གང་གི་མཐུ་ཡི་གདུག་ནྟམས་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་ཐུན་པ་ཞི་
 པར་བྱེད། གང་གི་བསོད་ནྟམས་གྲངས་མེད་གྲངས་ཀྱིས་ཆོག་གི་ཚད་ཀྱིས་ལྷལ་
 དུ་མི་འགྱར་བ། འགོ་བ་དུལ་བའི་མགོན་པོ་རབ་གྱིས་མཐུ་ལྡན་དེ་ཉིད་གཙུག་སུ་
 འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་ཤིན་དུ་བདྱན་པ་དང་།
 རྒྱང་མ་མིག་བཟང་མ་ཞེས་པ་ལ། བྱ་མོ་ངོ་མཚར་ཅན་གཙུག་སྤྱིས། དེ་སྤྱིས་མ་

ཐག། སྤྱིན་འཇམ་པོ་ལས་དབངས་སྟན་པ་སྒྲོག་ཅིང་། སྤང་ཅི་དང་། མེདྲོག་དང་།
 རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས། བྲུ་དེ་ཁྲི་དང་སྟན་སོགས་རིན་པོ་ཆེས་གྱན་པ་རང་
 གྲུབ་དུ་བྱུང་། མིང་ཡང་སྤང་ཅིའི་དབངས་སྟུ་བདགས། བྲིམ་ནང་ཐམས་ཅད་རིན་
 པོ་ཆེས་གང་བཞིན་བསྒྲེར། དེ་ཡར་ཙམ་ལོངས་ནས་དེའི་བྲིམ་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་
 བྱོན་པ་མཐོང་བས་དད་ཅིང་མོས་པས་སྟུ་ལོང་གཡོ་ཞིང་རང་གི་ཡ་ལ་དེ་སྟུ་ཡིན།
 ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ངོ་མཚར་ཙན་དེ་བྲད་དུ་འཕགས་པ་འདུག་ཟེར། ཡ་ཡིན་དུ་བདྱན་
 པས་སྤྲས་པ། དེ་ནི་སེམས་ཙན་ཀུན་ལ་བཅེ་བའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མེ་སངས་གྱིས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཡིན་བྱས་པས། དད་པ་རབ་དུ་གཡོས་བཞིན་ཀུན་
 དགའ་བོ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་དང་མཉམ་པོར་གྱུ་
 བྱེད་ཆལ་དུ་ཕྱིན་ནས་སངས་གྱིས་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་ལྷན་པ་གསེར་གྱི་ཏལ་ལྷ་བྱ་
 ངོ་མཚར་མཆོག་དུ་འབར་བ་མཐོང་ནས་བྲག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་སེན་སྤྱི་ཐོར་
 སྤངས། གསོལ་བ་བདབ་ནས་རང་གི་ཡ་ལ་བྲིམ་དུ་སྟན་བྱངས། གྱུ་ལ་བ་དགེ་འདུན་
 གྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། དེ་དག་གཤེགས་ཇེས་གྲོང་
 བྲིར་གྱི་སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས། དེ་དག་གི་བྲིམ་དུ་རིན་པོ་
 ཆེ་སོགས་ནོར་ནྟམས་སོལ་བའི་ཕུང་པོར་གྱུར། དེ་ཐོས་པས་སྤང་ཅིའི་དབངས་
 མ་དགའ་ནས་དེ་དག་ལ་སྤྲས་པ། བྲེད་ནྟམས་སྒྲོན་ཡང་བསོད་ནྟམས་མ་བསགས།
 ད་ལྷ་ཡང་དད་པ་མེད་པས་སངས་གྱིས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་མ་མཆོད་པས་
 ལན། ད་བདག་གི་མཐུན་ཁྱེན་སྤྲར་གྱིས་གྱུ་ལ་བ་འཁོར་བཅས་མཆོད་ཅིག་ཟེར།
 གྲོང་བྲིར་གྱིས་སྤྱེ་བོ་ནྟམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགེ་འདུན་བཅས་མཆོད་
 པས་སོ་སོའི་བྲིམ་ནྟམས་རིན་པོ་ཆེས་གང་། དེ་ནས་སྤང་ཅིའི་དབངས་གྱུ་ལ་བའི་
 དུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་པར་མཛོད་ནས་དབེན་པའི་གནས་རི་བྲག་

མཚམས་སྤྱི་བཅུག་ལག་ཁང་བྱས་པར་བཞུགས། དེར་འཁོར་མང་པོ་འདུས་མྱེ་
 ཚོས་བཟུན་པས་ཀྱན་ཞི་དུལ་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེའི་ཚེ་ནགས་མཐར་ཚུལ་ཀྱན་མང་
 པོ་གནས་པ་དུར་གྱི་ལྷ་གསོལ་བའི་ཕྱིར། དམར་མཚོད་བྱེད་པའི་ཡས་དྲགས་ལ་
 ཁས་སྤངས་པའི་མི་འཚོལ་དུ་ཡོང་ནས་རི་བྲག་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་བཅེངས་དེ་
 ཁས་སྤངས་དྲིས་པར། དགེ་འདུན་གྱི་རིམ་གྱིས་བདག་འཁྲིད་ལ་དགེ་སྤྱོད་གཞན་
 ལ་གཞོན་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཟེར། ལྷག་པར་སྤྱི་ཚུལ་ལྷན་པ་སྤྱང་ཅིའི་དབྱངས་
 ཀྱིས་གཞན་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཁོ་ན་འཁྲིད་ཅིག་གསུང་བ་བཞིན་འཁྲིད་
 མེ། དུར་སའི་གནས་དེ་འཛིགས་སྤྱི་རྩེ་བ་མ་དེ་དང་། རྩ་རྩའི་ཤ་ཁྲག་གི་གང་
 ཞིང་མི་མགོ་མང་པོའི་འཕྲེང་བས་འབྲུམས་རྣམས་བཀྱིན་ཅིང་མི་ཁྲག་མང་པོས་
 ཕྱོགས་མཚམས་བྲལ་བ། བྱ་མེད་མང་པོ་རང་གི་བྱའི་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་
 ཡུག་བྲིན་པ། དེར་སྤྱང་ཅིའི་དབྱངས་ལ་གོས་དྲགས་ཀྱི་མེ་དྲོག་བདགས་ནས།
 སྤྱི་གསེར་གྱི་གདན་པར་བྱིས་པ་ལྷ་བྱ་ལས་གོས་རྣམས་བཤུས་པས། གོས་ཡང་
 ཡང་བྱུང་བ་མཐུན་དུ་སྤྱངས། སྤྱང་ཅིའི་དབྱངས་ཞུས་པ་དང་། སྤྱི་དངངས་དང་།
 དགའ་དང་མི་དགའི་སྤྱང་བ་མེད་པ་དག་བཅོམ་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་གཡོ་མེད་དུ་
 བཞུགས་པར། དུར་གྱི་ལྷ་མོ་འབྱུང་པོ་ལྷ་བཀྱི་དང་བཅས་པས་ཚོལ་ཀྱན་ལྷ་བཀྱི་
 པོ་རིངས་པར་བྱས་པས་མཚོན་ཆ་རྣམས་ལག་ནས་བྱུལ་ཞིང་གཡོ་འགུལ་མ་ཐུབ་
 པར་ལུས་སོ། དེ་ནས་སྤྱང་ཅིའི་དབྱངས་ནས་མཁའ་ལ་འཕགས་ཤིང་དབུ་ལ་མི་
 དྲོག་གི་ཆར་བབས། དེ་དག་མཐོང་ནས་ཚོལ་ཀྱན་རྣམས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཕྱག་
 འཚལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སྤྱང་ཡང་བཟུན་ལ་བཞུགས་ནས་མི་དགེ་སྤྱོད་ཞིང་དགེ་
 བསྐྱབས་པའི་ཚོས་བཟུན་པས་དེ་དག་རབ་དུ་བྱུང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་
 དག་བཅོམ་དེ་དག་དང་རི་བྲག་གི་དག་བཅོམ་རྣམས་དང་ལྷན་གཅིག་དུ་སྤྱང་ཅིའི་

བ། བྱད་པར་འགྲོ་བ་ནད་པ་ནི་མས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཚོག་དུ་བྱས་པ་འདི་
 ལྟ་བུ་འཛུགས་ཆེ་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་བཞིན། ང་ད་ལྟ་མ་ཟེང་
 སྤྱོད་ཡང་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་ལ་ལྟག་པར་བརྩེ་བས་པན་པ་ཁོ་ན་འཚོལ་བ་ཡིན།
 སྤྱོད་བྱོང་བྱེད་ཤི་བའི་དབྱངས་ཞེས་པས། གྱུལ་པོ་ཤི་བེ་བྱ་བ་སྤོང་བ་ནི་མས་ལ་
 པ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་། དེས་བྱོང་བྱེད་ཀྱི་ནད་པ་ནི་མས་གསོ་བར་བརྩོན་ཅིང་། ཅམ་
 ཞིག་ནད་པ་ཤིན་དུ་གསོ་དཀའ་བ་ཞིག་བྱུང་བར། གྱུལ་པོས་སྤྱན་པ་བགྱི་ཐུག་
 བསགས་ནས་གསོ་བྱ་བཅུག་པས། སྤྱན་པ་ནི་མས་འདི་ནི་ཤིན་དུ་གསོ་དཀའ་འོ།
 འདི་ལ་གསོ་བའི་སྤྱན་ཀྱང་མི་འབྱོར་རོ་ཟེར། སྤྱན་ཅི་དགོས་དྲིས་པས། སྤྱེས་པ་
 ཅམ་ཁོ་བ་མ་མཉུང་བའི་མའི་ཁྲག་དགོས་ཟེར། དེར་གྱུལ་པོས་འོ་ན་ཁོ་བ་མེད་
 བའི་མི་མེད་ཀྱི། ངས་སྤྱེས་པ་ནས་ཅམ་ཡང་ཁོ་བ་མཉུང་མ་ཟེང་། མ་སྤྱེས་གོང་
 མངལ་ན་ཡོད་དུས་མ་ཡང་ཁོ་བ་མ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ངའི་ཁྲག་གི་གསོས་
 ཤིག་གསུངས། ཀྱན་གྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་གསལ་པར་དབྱུལ་ས་ཁྲག་གཞོན་ནས་
 ནད་པ་དེ་ལ་ཁྲུ་བ་དུག་གི་བར་དྲིག་དུ་ཁྲག་སྤྱིན་པས་ནད་པ་ནད་ལས་གྲོལ། གྱུལ་
 པོ་ཤིན་དུ་རིད་པར་གྱུར་ཀྱང་དགའ་བས་བསམ་པ་ཐོགས་པར་གྱུར། དེའི་ཆོ་གྱུལ་
 པོའི་བྱ་པན་པ་འཚོལ། ལས་དབང་གིས་གཞིགས་སྐྱམ་ནད་ཀྱིས་ཤིན་དུ་གཟེར་བ།
 སྤྱན་པ་སྤོང་གིས་མར་གྱི་སྤྱིང་པོ་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་། བྱ་ཤང་ཤང་གི་ཁྲུ་ཆུ་
 དང་སྤྱར་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྐྱབས་པའི་སྤྱན་མར་གྱིས་པན་པར་ཤེས་ནས།
 དེ་ཇི་བཞིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཞུ་མར་དེ་གྱུལ་བུས་གསོལ་བར་བརྩམས་པའི་ཆོ།
 རང་སངས་གྱིས་ནད་དེ་ལྟ་བུས་ཟེན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྤྱན་མར་སྤྱངས་པས། གཞན་
 ཅི་མས་ཀྱིས་སྤྱན་འདི་འབྱོར་བ་དཀོན་ཞིང་། ཡུན་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱབས་པ་གྱུལ་བུའི་
 གསོལ་བ་ལས་གཞན་ལ་ཕྱིར་བའི་སྐབས་མེད་ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་ཀྱང་མ་གསལ་

པར། གཞན་ལ་ཕན་པ་བཤོལ་ནས་བདག་དོན་འགྲུབ་པ་མི་རིགས་གསུངས།
 སྤྲོད་མར་དེ་སྤྲོད་པས་རང་སངས་གྱིས་དེ་ནད་ལས་གྲོལ། རང་སངས་གྱིས་དེས་
 བདེན་ཆོག་སྤོང་ལས་གྱིས་གྱུ་ཡང་ནད་ལས་གྲོལ་ལོ་གསུངས། ཕན་པ་འཚོལ་
 དེ་ནིང་ལོ་གསུངས། དག་སྤོང་ནམས་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་རང་སངས་གྱིས་དང་གྱུ་
 བུ་དེ་གཉིས་ནད་ཀྱང་མཚུངས་པ། སྐབས་ཀྱང་འགྲིག་པ་སྤོང་གིས་ལས་ཅི་ཡིན་
 ཞུས་པས། སྤོང་ཕྱར་རྒྱ་སིར་གྱུ་པོ་ཚངས་སྤོང་ལ་བུ་དགའ་བོ་དང་། ཉེར་
 དགའ་བུ་བགཉིས་བུང་། དགའ་བོ་གྲགས་པ་དགའ་ཞིང་ཉེར་དགའ་གྱུ་སྤིང་
 ལ་དགའ་ཡང་། གྱུ་སྤིང་ཕྱ་བོ་དགའ་བོས་ཐོབ། ཉེར་དགའ་གྱུ་སྤིང་མ་ཐོབ་
 པས་ཡི་ཐུག་མེ། བོགས་པོ་སྤོང་བའི་བུ། ཁ་གསལ་ཅན་བུ་བཤོད་པས་དེ་ལ་
 སྤྲོས་པ། བདག་གི་ཕྱ་བོ་ནི་གྲགས་པ་དང་གྱུ་སྤིང་ལ་དབང་བསྐྱར། སྤོང་
 འབངས་ཀྱན་གྱིས་སྤྲོ་བོས་འདུད། བདག་ནི་ཀྱན་གྱིས་སྤངས་ཞིང་གྱུ་སྤིང་མེད།
 འདི་ལས་དབེན་པར་གྱི་བ་དགའ། བྱོད་ཀྱང་འདྲ་བས་རང་གཉིས་དབེན་པར་
 འགྲོ་ཞེས་སྤྲོས་པས། སྤོང་བའི་བུས་བྱོད་ལ་བདག་གི་ཕན་པ་སྤྲོ་བས་པོ་ཞེས་
 བཞེད་ནས། ཇེས་ཀྱི་སྤྲོར་བ་བྱས་པས་གྱུ་པོ་ཕྱ་བོ་ལག་པ་ཉམས་ནས་གྱུ་
 སྤིང་མ་འཁྱོངས་པས་རྒྱ་བོ་ཉེར་དགའ་ལ་གྱུ་སྤིང་གཏང་། དེར་ཉེར་དགས་
 བོགས་པོ་སྤོང་བའི་བུ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གོ་སར་བཀོད། དེ་ནས་ཕྱ་བོ་ལག་པ་
 ཉམས་པ་མཁའ་བ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཉེར་དགའ་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་ཏེ་སྤོང་བའི་བུ་
 ལ་སྤྲོས་པ། བདག་གི་ཕྱ་བོ་ལ་མི་མཚམས་པ་སྤིག་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་རབ་དུ་
 འགྱོད་དོ་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ། བདག་ཀྱང་རབ་དུ་འགྱོད་དོ་ཟེར། དེས་ཕན་
 པའི་ཇེས་སྤྲོར་བུས་པས་ཕྱ་བོ་ཡན་ལག་སྤྲར་བཞིན་གསོས། ཁོང་དཔོན་གཡོག་
 གིས་གྱུ་སྤིང་ཀྱང་ཕྱ་བོ་ལ་ཕྱུལ། གཉིས་པོས་རང་སངས་གྱིས་ལ་མཚོད་པ་

ཆེན་པོ་བྱས། གྱུ་ལ་པོ་འི་བྱ་ཉར་དགའ་པན་པ་འཚོལ་དུ་སྒྲེས། གློན་བྱ་རང་སངས་
 གྱིས་སུ་སྒྲེས། ཐོག་མར་གཞན་ལ་འཚོ་བས་ནད་ཀྱང་མཚུངས་ལ་ཇེས་སུ་འགྱོད་
 ཅིང་བཤགས་པས་སྐབས་དང་འགྲིག་ལ་མཉམ་དུ་གསོས་པར་གྱུར་ཏི་གསུངས་
 པས། འཁོར་ཤིངས་དག་དང་མི་དགའི་བསམ་སྒྲུར་ལ་སྤང་སྤངས་མཁུངས་པར་
 གྱུར་ཏི། འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཆོས་སྒོར་རོ། མཛད་བཅུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་
 ལས། པན་པ་འཚོལ་གྱི་དོགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ། གློན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱས་
 པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཕྱི་གྲ་ལཱོ།

LXXXVI.

ཡལ་འདབ་བཅུད་བཅུ་ཙ་དུག་པ།

བྱ་སྤོག་གི་གྱི་དོགས་བཅོམ་ཤིང་།

ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་གང་གི་མཚན་བྱ་ཤིངས་ལ་དུལ་བར་གྲོན་རིམ་
 གྱིས། མཚན་བྱའི་ཆོགས་ལ་རབ་འདུད་དུལ་བས་ཕྱག་བྱེད་དེ་དག་མཐོ་བ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར། གྲོགས་པས་འཕུར་ལས་སྒྲོ་གྲོས་ཤིངས་པར་མ་བསྐྱམས་རྣེད་སལས་
 འོག་དུ་འགྱོ་བྱེད་ཅིང་། གྲོན་འདས་ཤིངས་ཤི་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་དེ་ཡང་
 དག་དུ་སྒྲུང་ན་བཅས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དག་སྒྲོང་
 ཤིངས་གྲོན་རིམ་ཀྱིས་ཕྱག་དང་ཞེས་བསྐྱར་བཅིང་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲོད་ལས་
 ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རིམ་གྱིས་གྲོན་རིམ་ལ་དེ་ལྟར་བྱའོ། གྲོན་ལྟ་རྒྱ་སིར་
 གྱུ་ལ་པོ་ཚངས་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ཞིང་། བྱོང་བྱོར་ཤིངས་བདེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱིས་
 འགྱོར་བ་གྱིས་པར་གྱུར་པ་ནི། བྱགས་མཐའ་ཞིག་ན་སྤོག་ཆགས་འཛུལ་བ་བཞི་

གནས་ཏེ། བྱ་སྤྱོད་པ་དང་། རི་བོང་དང་། སྤྱི་བྱ་དང་། སྤྱི་ཆེན་ཏེ་བཞི་ལོ། དེ་དག་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐུས་ཏུ་ཅག་གིན་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་གིན་གཞོན་ཇི་ལྟར་
ཤེས་ཅེས་སྒོ་བསྐྱར་བས། ཉུ་གྲོ་དེའི་སྤོང་པོ་ཆེ་བ་འདབས་མ་ལྟུལ་པོ་ཞིག་ལ་
ཚད་བྱས་པས། སྤྱི་ཆེན་ན་རེ་ཤིང་འདྲིའི་འདབས་མ་གསལ་པའི་དུས་ངའི་
ལུས་དཔང་མཉམ་པ་དྲན་ཟེར། སྤྱི་བྱ་ས་བདག་ཀྱང་དྲན་དུས་ཤིང་འདྲི་ཆུང་བ་
བདག་ལུས་དང་མཉམ་ཟེར། རི་བོང་གི་འདྲི་བདག་དྲན་དུས་འདབས་མ་གཉིས་པ་
སོར་ལྡ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེལ་བ་མངར་པོ་ཆགས་པ་བདག་གི་སྤོང་ཟེར། བྱ་སྤྱོད་པ་ན་
རེ་ཤིང་འདྲི་འབྲས་བྱ་ས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིང་དུ་བདག་གི་གཅི་བ་དོར་བ་ལ་དེན་ནས་
སྤྱིས་སོ་ཟེར། དེ་ནམས་ཀྱིས་གིན་གཞོན་གོ་རིམ་ཤེས་ནས་གིན་རིམ་ལ་གཞོན་རིམ་
གྱིས་ཞེས་དང་བསྐྱོན་བསྐྱར་གྱས་འདྲུད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། བྱ་སྤྱོད་པས་བསྐྱོ་བས།
སྒྲིག་གཅོད་པ་དང་། ཀྱི་བ་དང་། འགྲོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩོན་སྒྲིབ་དང་། ཤིང་
འབྲས་སྐྱར་པོ་ཟ་བ་ནམས་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་བསྐྱངས། དེའི་མཐུས་
སྤྱིན་ལས་དུས་སྤྱི་ཆར་བབས། ས་ལས་ལོ་དོག་འབྲས་བྱ་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་པ་བྱུང་
བས་ཡུལ་བྱོགས་བདེ་སྤྱིད་དཔལ་འབྱོར་ལྟན་པར་གྱུར་དོ། དེའི་ཆོ་གྱུ་པོ་ཆངས་
སྤྱིན་གྱི་བསམ་པར་འདྲི་དག་ངའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའོ་སྤྱི་ཆས་ནས་ཁེངས་དེགས་
སྤྱིས་པར། དྲང་སྤོང་མངོན་ཤེས་ཅན་གཅིག་གིས། འདྲི་ནི་གྱུ་པོ་ཆངས་མཐུ་མ་ཡིན།
ནགས་ཚལ་ན་སྤྱི་བྱ། སྤྱི་ཆེན། རི་བོང་། བྱ་སྤྱོད་པ་ནམས་གིན་རིམ་མཆོད་
ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིད་ལས་སྤོང་བ་འདུག། དེའི་མཐུའོ་ཞེས་ཐོས་ནས་ལ་མཚན་པས།
གྱུ་པོ་བཅུན་མོ་སྤོན་འབངས་དང་བཅས་པ་བཟླ་བ་བྱེད་པས། ཇི་བཞིན་མཐོང་
ནས་མཆོག་དྲུ་དྲུ་ཅིང་མི་ནམས་ཀྱང་གིན་རིམ་ལ་ཞེས་དང་གྱས་པའི་བསྐྱར་སྤྱི་
ལ་མཁུས་པར་གྱུར་དོ། སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ངའོ། རི་བོང་ཤུ་རིའི་བྱ། སྤྱི་བྱ་མོ་འགལ་བ།

མྱང་ཆེན་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིན་གསུངས་པས། ལམ་ར་ནམས་གན་རིམ་ལ་བསྐྱར་
བསྐྱོ་སོགས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བཙོན་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛད་བསྟེན་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དུ་སྟེག་པའི་དོགས་
བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མེངས་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་
ལྟ་བུ་དུག་པའོ།

LXXXVII.

ཡལ་འདབ་བཟྱད་བཅུ་ཙྰ་བདུན་པ།

པདྨ་ཅན་གྱིས་དོགས་བཞེད་ནི།

གང་ཞིག་གཡོ་དང་ཡོངས་ཁབ་དྲེགས་པ་མི་བཟད་གང་ཡང་གདུག་པ་ནིས་
པར་བཅས། གང་ཡང་ཤིན་དུ་བྲག་རི་ནག་པོ་བཅེགས་པ་བཅོས་པ་ཆེར་གནས་
བཞེན་པ་དང་། གང་དག་གཞན་ཡང་བཟོད་དཀའ་དུག་ནིས་གསལ་བར་གཅིག་དུ་
བྱས་པ་དེ་དག་གི། ཆོག་ཚུབ་དུག་གི་ནོ་བ་ཉིད་ལ་ཆ་དང་དཔེར་ཡང་མཚུངས་
པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན། མཉན་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
བྱ་བ་དྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་མཛད་ས་དང་ལྡན་པ། ཞི་བ། དུལ་བ། ཆོས་དང་།
དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་ཞིག་བྱང་། དེ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ས་ནས་ལང་ཚོ་གྲུས་པ་
དང་ཆགས་བྲལ་ལ་མོས་པས། དགོས་ཤིང་ཉེ་མའི་དུང་དུ་རབ་དུ་བྱང་། འདུལ་བ་
ལ་བཙོན་ཅིང་ལྷང་ཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལྡན་པས་སྐབས་ཤིག་བསོད་སྟོན་སལ་ལྟེན་
ཆོ། རྒྱུངས་དང་སྐྱེད་ཆལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་བྱུ་ཞིང་གཅིག་བྱ་བཅོས་
བསྐྱེད་གི་གྲོང་དུ་སོང་བས། དགོས་ཤིང་གསལ་བར་སོང་མི་སེམས་པ་སྤང་ཆོང་ས་

སྐྱབ་པའི་རི་མོ་ཞེས་པའི་ཁང་པའི་འབྲུགས་སུ་བཞུགས་པས། སྤང་ཚོང་མས་
 མཐོང་ནས་དག་སྒོང་དེ་ཡིན་དུ་མཛོམས་པ། ཡང་ཚོ་དར་བ། བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་
 མཐོང་ནས་ཡིད་རབ་དུ་ཆགས་པས་སྤྲོས་པ། བྱིད་ནི་ན་སོ་དང་ཡང་ཚོ་གྱིས་པ་
 འདི་ལྟ་བུ་འཕྲུལ་དུ་ལྷུང་བཟེད་འཛིན་པ་མི་རིགས། ཆགས་བྲལ་དེ་ནི་གྲོང་པོའི་
 འོས། བདག་ནི་ཡང་ཚོ་དང་ལྷུ་མའི་ཁྲུང་གིས་ཤོན། ཆགས་པས་རབ་དུ་གདུངས་
 པས། བྱ་བྱ་གཉིས་འགྲོགས་པའི་འོས་སུ་འདུག། ཅེས་མཛོམས་པའི་རྒྱུ་མིག་
 དང་པད་འདབ་ལྟ་བུའི་མཚུ་སྤྲོས་དང་། གྲུར་གྲུས་བྱུགས་འདྲ་དམར་སེར་ན་
 འབྲུར་བཅུན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ། མ་གཅིག་བདག་ནི་བཅུན་པ་སྤྲོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་
 བཟོད་པར་མཛོམས་ཅིག་ཅེས་བསོད་སྒྲོམས་ཀྱི་རེ་བ་མེད་པར་ཕྱིར་བྱོན་དེར་སྤྲོད་ཚོང་
 མས། སྤང་ཚོང་མ་གཏུམ་མོ་འོད་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོར་བ་
 ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལོས་ནས་ཟས་ཤོར་གྱི་མགྲུ་བར་བྱས། ཡོ་གྲུས་ཞིབ་དུ་བཤད་
 བས། གཏུམ་མོས་སྤྲུགས་དང་། ཇིས་དང་འབྲུལ་འཁོར་དང་བཅས་པས་འགྲུགས་
 པའི་དབང་བསྐྱེད་བྱས་པས། བསྐྱེད་ཚུ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྲོད་ཚོང་མའི་མདུན་
 དུ་བྱུང་ནས། བདག་ཅི་བྱེད་ཟེར། གཏུམ་མོས་སྤྲོས་པ། བྱིད་ཡང་ན་སྤྲོད་ཚོང་
 མ་སྐྱབ་པའི་བཞེན་རས་འདྲ་བ་འདི་དང་འགྲོགས་ཤིག། ཡང་ན་མེད་པུང་འདི་ལ་
 ཚོངས་ཞིག། ཅེས་བཅོམ་པས། བསྐྱེད་ཚུ་གྱིས་བདག་ནི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལས་ལྟག་
 པའི་གྱིན་མེད། ཆགས་པའི་མེ་ལ་ཚོངས་ན་སྤྱི་བ་བཞུགས་མང་པོར་ཀུན་དུ་
 བསྐྱེད། བསྐྱེད་པའི་མེ་ལ་ཚོངས་ཀྱང་སྤྱི་བ་འདི་ཅུ་མ་སྤྱི། ཞེས་བཅོམ་ནས་གོས་
 ཕྱད་ཉེ་མེད་པུང་ཆེན་པོ་འདུག་པ་དེ་ལ་ཚོངས་པར་བཅོམས་པས། གཏུམ་མོ་དང་
 སྤང་ཚོང་མ་གཉིས་ཀྱང་མཚར་དུ་གྲུར་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་དེ་ལ་ཚོས་
 ཉན་ཅིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། དེ་ནས་བསྐྱེད་ཚུ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།

གྱི་ལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སྟོན་པའི་དུང་དུ་སོང་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། དག་སྟོང་རྣམས་
ལ་རང་གི་གཏམ་བཤད་པས་ཀུན་ལ་མཚན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གྱུ་ཞུས་
བས། སྟོན་སངས་གྱིས་འོད་སྤང་གི་བཟུན་པ་ལ་བྱིས་བདག་བཤེས་གཉིན་ཞེས་
པ་རབ་དུ་བྱུང་། དེའི་རྒྱུང་མ་དགའ་མོ་དང་རབ་དགའ་མོ་དང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་
རབ་དུ་བྱུང་། དེ་རྣམས་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདུལ་ཞུགས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིང་།
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པས་དག་སྟོང་མ་གཞན་ལ་ཚོག་ཅུབ་བཞེད་དེ། གཅིག་
གི་གདུམ་མོ་འདྲ་བཞེད་པས་ད་ལྟ་གདུམ་མོར་སྦྱེས། གཅིག་གི་སྦྱང་ཚོང་མ་འདྲ་
ཞེས་བཞེད་པས་ད་ལྟ་སྦྱང་ཚོང་མར་སྦྱེས། དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་རབ་དུ་བྱུང་བས་ད་
ལྟ་གཉིས་ཀས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། བྱིས་བདག་བཤེས་གཉིན་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདུལ་
ཞུགས་ལྷན་པས་ད་ལྟ་འང་རྣམ་དག་གཙང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། བདུ་ཅན་འདི་
སྦྱེ་བ་གཞན་ཡང་མེ་དོག་སྟེ་ཞེས་པར་གྱུར་དུས་མེ་དོག་གི་ཚོགས་སྦྱོན་པས་སྦྱེ་བོ་
ཀུན་མགྱུ་བ་དང་། རང་སངས་གྱིས་བདུ་དང་། ཡུ་དུལ་དང་། ཀ་དར་སོགས་མེ་
དོག་གིས་གཏོར་ཞིང་། གོས་ཀྱིས་གཤོགས་ཤིང་མཚོད། དེའི་མཐུས་ད་ལྟ་བདུ་
ལྟར་མཛོས་ཤིང་རྩལ་ཁྲིམས་གཙང་བ། ལྷའི་དྲི་བཟང་འཕྱལ་བ། ངའི་བཟུན་བ་
ལ་འོས་པ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་དགའ་མག་
ཡི་རངས་ངོ་། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཚས་སྟོར་རོ། མཛོད་བགྱིད་པག་བསམ་
འཁྲིལ་གྱི་ལས། བདུ་ཅན་གྱི་དོགས་ཞེད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་
ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཉེ་གྲ་བདུན་པའོ།

LXXXVIII.

ཡལ་འདབ་བཟྱད་ཅུ་ཙྰ་བཟྱད་པ།

ནག་པ་སྤང་པའི་བདེན་གྱི་རྟོགས་བརྟུན་ནི།

ཤིན་དུ་དྲག་པའི་འདུལ་བ་མཐོང་ནས་འཕྲོག་ཅིང་ཞི་བ་ངེས་པར་བརྟུན་མི་
 བྱེད། ལྷུང་བར་ཡིད་དགའ་ཁ་བ་དང་མཚུངས་མཆུག་དུ་བསྟེན་པར་བརྟུན་པའི་
 ལས་དག་བྱེད། དུ་མིན་དག་ལ་འཛིགས་བདང་སྟོ་གྲོས་རབ་འཇུག་འཁོར་བའི་
 བྲོགས་མོ་བྱད་མེད་ཀྱི། མི་ལམ་དག་དང་མཚུངས་པའི་ནོམ་འབྲུལ་མཚན་ཉིད་
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛིན། ཞེས་པ་ནི། གྱུ་པའི་ཁབ་དུ་གྱུ་པ་
 གཟུགས་ཅན་སྟོང་པའི་སྤང་པའི་སྟོང་བ། སྤང་ཆེན་བདེན་ཞེས་པའི་བྱ་ནག་པ་
 ཞེས་པ་གྱུ་པའི་པའི་འབྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ལ། ཅུང་མ་སྤངས་ཤིང་འདོད་
 ཡོན་ཆེ་ཡང་། ནག་པ་དེ་གཞིན་རྒྱ་ནས་ཆགས་བྲལ་ལ་མོས་པས་ཡོ་བྱད་ནོམས་
 བོར་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བས། ཅུང་མ་དེ་དཔལ་འབྱེད་ལོངས་སྟོན་ལྡན་ཡང་བདག་
 བོས་བོར་བས་ཡུན་རིང་དུ་བསམ་པ་འབྲུགས་པར་གྱུར་ལ། ཇེས་སྟུ་ནག་པ་སྤང་
 པའི་བདེན་གྱི་བྱ་རང་གི་བྱིས་དུ་འོངས་པས། ཅུང་མ་དེས་མཚོན་པ་བཟང་པའི་
 མགྲོན་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས། འཛེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་སྟོ་བྱིད་པས། དེས་བསམ་པ།
 གཞིན་རྒྱུ་མ་འདི་ཤིན་དུ་མཛེས་ཤིང་ལང་ཚོ་དང་ལྡན་ལ་འོངས་སྟོན་གྱིས་ལྷུག་པ།
 བདག་ཀྱང་ན་སོ་དར་ཅིང་ཆགས་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པས་ནགས་སྟུ་དུ་བ་ན་བྱིས་
 གྱི་བདེ་བ་དྲན་ལ་འདི་ཡང་བསྟུ་མི་རིགས་བསམ་དེ་ཡིད་གཉིས་སྟུ་གྱུར་པ་ལ།
 ཅུང་མས་བགས་གྱི་ཅེ་ནས་ཟས་སྟོན་གྱི་ཟངས་བོར་བས་སྤྲོད་ནག་པ་ཡོད་ཀྱི་
 དངངས་སྒྲག་པས་ཚོད་ལོངས་དེ། སྤང་འདི་ཙམ་ལ་སྒྲག་ན་བདག་གི་ཡིན་ལྷུགས་ཀྱི་

བཀའ་བཞེད་ན་འདི་ཡིད་ཅིས་མི་འགྱུར་སྐྱུ་ནས་སྤྲུམ་པ། བདག་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་
 ལྡན་ཡང་བདག་པོས་བོར་བའི་ཆུང་མ་ལ་སྒོ་བྲི་ཡང་སྤང་། རང་གི་འཁོར་གཡོག་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱས་པ་ཆེ་ཞིང་། མགོ་བའི་སྤྲོ་ནས་འདྲུ་ལ་ཁད། རྩལ་འདི་ལྟ་
 བྱལ་གཟིགས་ཤིག་ཟེར་བས། དེ་གཡོག་འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲོས་ནས། ཆགས་པ་
 དང་། བཀྲི་སྤྲུག་། ང་གྱུལ་ཕྱག་དོག་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་གྱིས་ནས་ཆོས་གོས་དང་རྒྱུང་
 བཟེད་བོར་སྟེ་རལ་གྱི་ཐོགས་ནས་འཁོར་གཡོག་རྣམས་གསོད་དུ་ཆས་པས། ཆུང་
 མས་ཟེན་ནས་སྤྲུག་པ་དེ་བསྐྱུངས། དེ་ནས་གྱུལ་པོས་སྤྲང་ཆེན་གྱིས་སྟེ་སྤྲར་བཞིན་
 བདད་པས་འབྱོར་པ་གྱིས་ཤིང་ཡོད་པ་ལ། དག་སྤོང་རྣམས་གོང་བྱིར་དུ་བསོད་
 སྤྲོས་པ་ལ་བྱོན་པས་སྤྲང་པོའི་བདེན་གྱིས་བྱ་ནག་པོའི་སྤྱོད་རྩལ་ངན་པ་མཐོང་ནས།
 བཅོས་ལྡན་འདས་ནགས་ན་བཞུགས་བའི་དུང་དུ་ལོ་གྱིས་ཞུས་པས། དེ་ནི་དགོ་
 བའི་འབྲས་བུ་མ་སྤྲོད་པས་དཔེན་པར་ཞུགས་ལ། སྤྲར་ཡང་བྲིས་དུ་འཇུག་ཅིང་
 འདོད་དོན་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དྲན་པས་ལན། ད་ཡང་བདེན་པས་
 དྲངས་ཆོད་གོ་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་ངེས་གསུངས་ཞིང་། བག་པའི་བྲིས་དུ་
 ཐེབས་ནས་སྤྲིའི་ངོད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་སྤྲན་པའི་རབ་རིབ་གསལ་ཞིང་ཆོས་བཟུན་
 པས། བག་པ་ཆགས་བྲལ་ཡང་དག་པ་གྱུད་ལ་སྤྲུམ། དེ་རང་གི་གནས་སྤྱོད་
 ཐེབས་ཅིང་ཆོས་བཟུན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་དག་བཅོས་པ་ཐོབ་བོ། དེ་དག་གི་
 གྱུ་དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་ཞུས་པས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བག་པ་འདི་སྤྱོད་བསྤོན་རང་
 སངས་གྱུལ་ལ་དྲག་དུ་མཆོད་ཅིང་མཇུག་དུ་མཆོད་དེན་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ངའི་བཟུན་
 པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དག་བཅོས་ཐོབ། སྤྱོད་པ་དེ་སྤོན་ལྟ་རྒྱུ་སྤྲུམ་གྱིས་པོ་ཆངས་སྤྲན་
 ལ་སྤོན་པོ་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་བྱིན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་བྱུ་འཕྲོག་བྱེད་བྱ་དང་། འཕྲོག་བྱེད་
 ཅེ་ཞེས་པ་རིག་པ་དང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་བྱུང་། བཅིས་ཀ་རབ་དུ་བྱུང་

ཞིང་དག་བཅོམ་པ་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་གྱུར། གྱུ་ལྟོན་འབངས་དང་དྲང་སྟོང་
 སོགས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱར་བཞིན་བཞུད་བསྐྱགས་སྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་ཚེ་དྲང་
 སྟོང་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་ནས་མཁའ་ནས་གྱུ་ལྟོན་འབངས་པར་སོང་། དེ་ལ་གྱུ་ལྟོན་པ་
 ཏུ་དང་ཅིང་ཡུན་དུ་མཆོད། དེ་ནས་གྱུ་ལྟོན་པ་གཞན་དུ་དོན་གཉིས་ལ་འགྲོ་དུས། རང་
 གི་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངའི་མཆོད་འོས་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོད་
 ཅིག་ཅེས་བསྐྱགས་བྱ་བྱས། དེ་ནས་བྱ་མོས་འདོད་ཡོན་ཀྱན་གྱིས་རབ་དུ་མཆོད་
 ཅིང་སེམས་ཤིན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར། དེ་གཉིས་འཛུལ་བས་འཆལ་བའི་ནྟ་
 འགྱུར་གྱི་སྟོད་ལས་མི་མཛེས་པ་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་ཀྱང་བརྗོད་མ་ནུས་པར་འདུག་
 པའི་ཚེ། གྱུ་ལྟོན་པ་ལྟོད་དུ་འཁོར་ནས་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས། ཁྱུད་པར་
 དྲང་སྟོང་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་ལ་གྱུ་ལྟོན་པ་ལྟོད་པ་ལྟོས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོས་
 མཆོད་ཅིང་མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། དེ་གཉིས་སྟོན་དུ་སྟོད་པ་ངན་པ་ལ་གོམས་པའི་
 བག་ཆགས་ནི། གྱུ་ལྟོན་པ་ལྟོད་དུ་སྟོད་པ་ལྟོས་པས་འཁྱུང་ཅིང་མཆུ་ཡིས་
 འོ་བྱེད། དྲང་སྟོང་གིས་ཀྱང་བྱ་མོའི་ནྟ་མ་ཉེད་པ་སོགས་ལང་ཤོར་གྱིས། བྱ་མོས་
 གསེར་གྱི་བྱ་མ་པའི་རྩས་དྲང་སྟོང་གི་ལག་པ་བྲན་པ་ན། དྲང་སྟོང་གིས་ལག་པ་
 བཀྱིངས་ནས་རྩར་ཤོག་ཅེས་དེའི་ལག་པ་ནས་བརྒྱུང་བ། གྱུ་ལྟོན་པ་ལྟོད་ནས་
 འཕྲལ་ལ་ཁྱོས་དེ་དང་པས་གྱུ་ལྟོན་པ་ལྟོད་པ་འདི། རྩ་མ་ཡིན་པ་འདི་བྱེད་
 ན་འདི་ལ་ཆད་པ་གཅོད་དགོས་བསམ་བ། བྱ་མོས་ཡབ་ཀྱི་བཞིན་འགྱུར་བ་མཐོང་
 ནས་འཕྲལ་དུ་བརྩོན་སྤྲོས་པ། འདི་མགྲིན་པ་ཟས་ཀྱིས་འགགས་པ་ཡིན་པ་འདུག་
 ཞེས་མགྲུལ་ལ་རྩ་བྲན་པས། གྱུ་ལྟོན་པ་ལྟོད་ཅེས་ནས་ལོག་ལྟ་ཞི་བར་གྱུར་དོ།
 དེ་ནས་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་བར་བཅོམས་པས་བདུལ་ཞུགས་ཉམས་
 ནས་འགྲོ་མ་ཐུབ། དེའི་ཚེ་ཕུ་པོ་དྲང་སྟོང་འཕྲོག་བྱེད་བྱས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་

གི་ལྷ་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་མཐོང་ནས་དེར་བྱོན་དེ་རང་གནས་སྤྱི་ཁྲིད་ནས་འོང་། དེས་
བསམ་གཏན་བཞིའི་དྲིང་འཛིན་སོགས་བསྐྱེད་པས་དགྲ་བཅོམ་མཛོན་ཤེས་ལྔ་དང་
ལྷན་པར་གྱུར། དེའི་དུས་ཀྱི་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་དེ་ད་ལྟ་སྤང་བའི་བདེན་གྱི་བྱ་ནག་པ་
འདི་ཡིན། གྱུ་ལ་བའི་བྱ་མོ་དེ་ནག་པའི་རྒྱང་མ་འདི་ཡིན། ལྷ་པོ་འཕྲོག་བྱེད་བྱ་
དེ་ད་ལྟ་འདི་ཡིན། དེ་དུས་ཀྱང་འཛེས་མས་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་འང་
ནག་པ་དཀའ་ཐུབ་ལས་ཕྱིར་བྱོགས། བྱིས་དུ་ཉམས་སྤྱི་ཁྲིད་བའ། ངས་ཁྲིས་
སྤྱི་བཟུང་ལྟེ་བའི་བའ་བཀོད་ཅིང་ཞིབའི་བདུད་ཅི་ཐོབ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པས། འཁོར་ནིམས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་ལས་ཉམས་སྤྱི་ཁྲིད་པ་ལ་རྒྱུན་ལ་གཟུབ་
དགོས་པར་གོ་བཞིན་ཁྲིས་སྤྱི་ཁྲིད་པ་འོ། འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ།
མཛེད་བཟྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ནག་པ་སྤང་བའི་བདེན་གྱི་དོགས་བཞེད།
སྤྱི་ཁྲིད་མཛེད་འཕྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བའི་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གྲ་བཟྱ་བའོ།

LXXXIX.

ཡལ་འདབ་བཟྱ་ད་བཅུ་ཙ་དགྲ་པ།

ཆོས་སྤྱི་དུ་དོགས་བཞེད་ནི།

འཛིགས་རྒྱང་སྤྲུག་བའི་རྒྱང་གིས་རབ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པས་ཉམས་སྤྱི་ཁྲིད་པས།
མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀུན་ཡོངས་འགོངས་དག་བའི་སྤྱི་དང་རབ་དུ་ལྷན། རྒྱ་སྤྱི་ཁྲིད་
གནས་བཟོད་དཀའ་རྒྱ་ཡིས་ཉམས་འགྱུར་ཅན་དེ་ཡང་། བའི་གཤེགས་དུན་པའི་མི་
ཉམས་དག་ལ་མཐའ་རྒྱ་གྱུར་པ་ཉིད། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་
གྱུ་ཁྲིད་ཆལ་གྱི་ཀུན་དག་འ་ར་བ་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་དོན་མཛེད་ཅིང་

བཞུགས་པ་ན། བོད་བྱིར་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཐུན་ཚེ་པ་མང་
 བོ་གྱུ་མཚོར་གཞིངས་ལ་ཆས་པས། གྱུ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཚོང་པ་དྭ་ཅང་མང་བས་
 ལྷིད་ཀྱི་གཞིངས་གཏིང་དུ་བྱིངས་དོགས་དེད་དཔོན་ནི་བ་འཛིན་གྱིས་སྦྲས་པ། རིན་
 ཆེན་མི་འདོད་པ་སྤྲུལ་ཡང་མེད་དེ། གཞིངས་འདི་བྱིས་དང་ས་གཞི་མ་ཡིན།
 གྱུ་མཚོའི་གླིང་ན་བོ་རྒྱ་བས་དང་རྒྱུད་དཔར་དྲག་པོས་མི་འདོད་པའི་སར་འབྱེར་བ་
 དང་ཆུའི་གཏིང་ནས་རི་ཅེར་ཐུག་པས་གཞིངས་འཕྲོར་བ་དང་། སྤྲུག་གཏོང་གི་མེ་
 དང་། ཆུ་སྤྲོད་ཉ་མིད་ཅན་དང་། འཛིགས་པའི་ཉེན་མང་པོ་ཡོད། ཐེ་ཚོམ་མེད་
 པའི་མི་ལྷོས་མ་གཏོགས་ཡིད་གཉིས་ཅན་ལྷོས་འགྲོ་མི་རུང་ངོ་ཅེས་བརྗོད་པས།
 མི་འགའ་ཞིག་ཕྱིར་འཕྲོན། དེ་ནས་དོན་མཐུན་ལྷོས་པ་རིན་ཆེན་གླངས་ནས་ཕྱིར་
 ལོག་པའི་གྱུ་མཚོའི་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་རི་རབ་ལྟར་མཐོ་བ་སྤྱི་བོར་ཉི་མ་བཅུ་
 གཉིས་བཅེགས་པ་ལྟར་འབར་བ། མིག་གཉིས་ཉི་མ་འདྲ་བ། ཁ་ཕྱབ་ལྟ་བུ་
 མཐའ་མ་རི་ཅེ་སྤྲོད་དཀར་གྱི་བསྐོར་བ་ལྟར་སེའི་འཕྲུང་བ་འཛིགས་པ། དེས་ཆུ་
 ལ་རྒྱབ་དྲངས་པས་ཉ་དང་རྩས་སྤྲུལ་དང་སྟོག་ཆགས་སྤྲོ་ཚོགས་ཁོའི་ཁར་གཡང་
 ལ་ལྷུང་བ་ལྟར་འཇུག་ཅིང་། ཚོང་པ་ལྷོས་གཞིངས་དང་བཅས་པ་ཡང་འཇུག་ལ་
 ཁད་དུ་གྱུར་པས་ཤིན་དུ་སྒྲག་ནས་དྲིས་པར། ལྷོ་བ་འཛིན་གྱིས་སྦྲས་པ། འདི་ནི་
 ཆུ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་ཉ་མིད་ཅན་བྱ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་འཛིགས་པ་འདི་ལ་ཐབས་གཞན་
 གང་ཡང་མེད། སངས་གྱིས་ལ་སྤྲུག་སྤྲུ་སོང་བ་དྲག་ཅེས་ཀུན་གྱིས་ཚོང་དྲག་
 བོ་བརྗོད་ཅིང་། སངས་གྱིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཡང་ཡང་བརྗོད་པས་ཆུ་སྤྲོད་
 དེ་ཁ་གཡེ་རྒྱུ་ཞིང་མིག་ཀྱང་རྒྱུ་པར་གྱུར། བཙོམ་ལྟར་འདས་གྱུ་ཕྱེད་ཚལ་
 ན་བཞུགས་པས་ལྷོ་རི་སྤྲོད་ལྷོས་པར་དག་པས་གསན་ནས་དེ་དག་འཛིགས་པ་ལས་
 སྤྲུག་པས་དེ་དག་གྱུ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ཅིང་། དེ་ནས་རང་གནས་སྤྲུ་སྤྲུག་

དེ་གྱི་ལ་བའི་དྲུང་དུ་གྲུས་པས་ཕུག་འཛལ་བ་ལ་ཆོས་བཟུན་པས་དད་ཅིང་རབ་དུ་
 བྱང་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། འདི་དག་སྤོན་སྤོན་པ་འོད་སྤུང་གི་བཟུན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ད་
 ལྟོ་བྱུང་བ་བཤད་པ་ནི། གྱི་མཚོའི་ཚུ་སྤྱན་ཉ་མིང་དེ་སློག་ཆགས་མང་པོ་ཟེས་
 བས་མཚོས་པར་ཆོད་དུས་བྱས། དེའི་རོ་དེ་དྲི་དང་མི་གཅིང་བས། ཀླུ་སྤྱོདས་
 ལྡན་ཞེས་པས་གྱི་མཚོའི་མཐར་ཕུང་བས་རུས་པའི་ཕུང་པོ་ཁ་བའི་རི་ལྡར་དུ་གྱུར།
 ཅིས་ཤིས་ནི་བྱས་ཟེ་སོ་སྤྱན་དུ་ཞེས་པའི་བྱ་བྱུང་། མངལ་ན་ཡོད་དུས་མ་དེ་གི་ན་
 དུ་བསྐྱེས་པས་ཟས་ཀྱིས་མི་འགྲངས་པ་བྱུང་། སྤྱིས་ནས་བྱད་མེད་བགྱའི་འོ་མས་
 གཤེས་ཀྱང་མི་ངོས་ཞིང་། ཆེར་ཡོངས་ནས་ཟས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཟ་དགོས་ཤིང་
 ཡིད་བྱུང་ནས་དག་སློང་ནིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། དེར་བསོད་སྤྱོདས་ཀྱི་མི་
 འགྲང་ཞིང་དག་འདུན་ལ་ཆོས་སྤོན་ཇི་ཅམ་བྱུང་ཀྱང་དེ་ནི་མི་ཆོས་པ་བྱུང་། སྐབས་
 ཤིག་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་ལྡན་སྤྱིན་པའི་བདེ་ལ་ཞུགས་ཞེས་པས། དག་འདུན་ནིས་ས་
 ལ་བསྐྱེན་བསྐྱར་བཤམས་དེ་རང་གི་བྱིས་དུ་སྤྱན་འདྲན་པར་ཕྱིན་པས། དག་སློང་
 ཐམས་ཅད་གཞན་དུ་ཐེགས་གྱུབ། དག་སློང་ཟས་མང་དེ་གཅིག་པོ་ཐོབ་ནས་གདན་
 དྲངས། དེ་ལ་ཆོས་སྤོན་དྲངས་པས་རང་སྐལ་གྱིས་མ་འགྲངས་པར། དག་སློང་
 གཞན་ཀྱན་གྱི་སྐལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དྲངས་པས་ཀྱན་ཟེས་ཤིང་། ཁྱི་བདག་རབ་
 དུ་འཇིགས་ནས་འདི་དག་སློང་ག་ལ་ཡིན། གཞོད་སྤྱིན་ཤ་ཟ་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག།
 བདག་ཀྱང་ཟ་ཉེ་ཆེ་བས་མ་ཡོན་ཐུར་དུ་ཕུལ་ནས་ཕྱིར་མིག་བཟུ་བཞིན་བྱོས་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་དེའི་ལོ་གྱུས་ཞུས་ཤིང་འདི་གཞོད་སྤྱིན་ཤ་ཟ་
 འམ་སྤྱིན་པོ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་ཤ་ཟ་དང་སྤྱིན་པོ་སོགས་མིན། དག་སློང་
 ཆོས་སྤོད་ཞེས་བྱ་བ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་གསུངས། ཆོས་སྤོད་ངོ་ཚ་བར་གྱུར་དོ།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚུ་འཕུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲིད་ནས་གྱི་མཚའི་
 འགྲམ་དུ་བྱོན་དེ་ཆུ་སྤོང་གིས་ཅུས་པ་དེ་བཟུན་པས། བོ་དང་ཀེང་ཅུས་འཛིགས་
 པ་སྤོང་བུས་ཕྱགས་གྲུ་ཆོགས་འབྱར་དྲ་བར་འབྲེལ་བ། ཅུས་པའི་ཕྱང་པོ་མི་
 སྤྱུག་པ་དེ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་ནི་ཆོས་སྤྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ཅུས་པའོ།
 ཞེས་ཉ་མིང་ཅན་གྱིས་ཚུལ་གསུངས་པས་ཆོས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱོར་བར་གྱུར། དེ་ནས་
 རང་གནས་སུ་བྱོན་དེ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་གདམས་པ་གསུངས་པས། སྤོང་བཞུགས་དང་
 སྤྱིར་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་བདུད་ཅི་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་དང་། སྦྱོར་བ་
 ཐམས་ཅད་དྲན་པར་གྱུར་དོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་ཁྱོད་སྦྱོར་བ་མང་བ།
 ཡུན་རིང་བ་ཡང་རིང་བ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཆེས་རིང་བ་འཁོར་བར་དུབ་པ་ཤེས་སམ་
 གསུངས་པས། ཆོས་སྤྱོད་སྦྱོར་བ་དྲན་པས་འཇུག་ཅེས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་བདག་འཁོར་བའི་སྦྱོར་བ་མང་བ་ཆེས་མང་བ་ཡུན་རིང་བ་ཆེས་ཡུན་རིང་
 བར་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར། སྤོང་བ་ཁྲིད་ཀྱི་ཕྱགས་ཇེས་ད་ལྟ་ཞི་བ་རབ་དུ་ཐོབ་པ་བཀའ་
 རྒྱུ་ཆེས་ཆེ་བར་གྱུར་ལགས་ཞེས་ཞུས། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་གདམ་འཕྲོས་མཛད་པ་
 ཐོས་པས་དགོ་སྤོང་ནིམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་ཞུས་པས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། སྤོང་བསྐྱེད་པ་
 དགོ་བ་ཞེས་པར་སངས་གྱིས་དགོ་མཛད་ཞེས་བྱ་བུར། དེའི་དུས་ཀྱིས་བདག་ཆོས་
 ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཞེས་པ་བྱུང་། དེས་གྱི་མཚོར་བགྲོད་ནས་རིན་ཆེན་མང་པོ་ལོན་ཅིང་
 འབྱོར་པ་ནིམ་ཐོས་བྱ་ལ་འགྲན་པ་ཅོམ་བྱུང་། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་སངས་གྱིས་དགོ་
 བ་བཞེས་བཅིང་དཔག་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པས་ཀྱིས་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་
 ཚུལ་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུག་པོས་ཟེན་ཅིང་། སངས་གྱིས་དེའི་མཚོད་དེན་གསེར་དང་
 རྟོག་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་པར་བཅོམས་པ་ན། སྤྱིལ་བའི་བཟུན་པ་
 ལ་སྤང་བའི་བྲམ་ཟེ་ནིམས་ཀྱི་བཞེངས་སུ་མ་བཅུག་པས་དེས་སྤྱིལ་པོ་ལ་ཞུས་

ཤིང་། གྱུལ་པོས་དཔའ་པོ་ལྷོང་ཐུབ་ཞེས་བྱ་བ་གནང་ནས་བྱས་ཟེ་ནི་མས་ཆད་པས་
 བཞིར་བས་བྱིས་བདག་གི་མཆོད་དེན་གསེར་དང་། རོར་བྱ་དང་ཐུང་གི་གི་ནི་
 པར་སྤྲུལ་པའི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་བཞེངས་དེ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་འགྲོ་བ་
 མཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་མེད་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་
 ལམ་བདུབ། ལྷོང་ཐུབ་གྱིས་བདག་ཀྱང་བྱིད་གྱི་ཉན་ཐོས་སུ་སྤྱོད་བར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་
 ལམ་བདུབ་པས། བྱིས་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་རྩལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུན་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་
 པས་དེ་ལ་སྤྲུལ་པ། ལྷོང་ཐུབ་བྱིད་ཐྱིག་པ་མང་པས་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་སུ་
 གྱུར་ནས་སངས་གྱིས་ཀྱི་མཆོན་ཐོས་པས་དགེ་བ་ཐོབ། ཆོས་ཀྱི་ངང་རྩལ་དེ་ནི་
 ད་ལྟ་ལོན་ལ། ལྷོང་ཐུབ་དེ་ཆོས་སྤྱིར་འདི་ཡིན་ཅིང་། འདི་སྤྱོད་བ་གཞན་ལ་
 བསྐྱལ་བ་གཉིས་པར་གྲོང་བྱིར་མར་མེ་ཅན་དུ་གྱུལ་པོ་མར་མེ་ཞེས་པས་སྤྲོན་པ་ལ་
 མར་མེ་མཛོད་བྱང་ཐུ། སངས་གྱིས་དེ་ནགས་རབ་དུ་གྱིས་པའི་ཆོལ་ལ་བཞུགས་
 པའི་དུང་དུ་གྱུལ་པོས་ཕྱིན་ནས་གནང་བ་ཞུས་དེ་བཀོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་དེ་ནས་
 གྱུལ་པོས་ཀྱི་ཤིང་གྲོང་ན་གྱུལ་པོ་ནོར་རྩེ་བྱ་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལ་ཕོ་ཉ་བདང་ནས།
 བྱིད་སྤྲོན་པ་སངས་གྱིས་ལ་ལྷོས་ཤིག་ཅེས་སྤྲིངས། དེའི་ཆོ་གྱུལ་པོ་ནོར་རྩེ་བྱ་
 ལོ་བཅུ་གཉིས་མཆོད་སྤྲོན་གྱི་ཆོ་ག་ཇོགས་ནས་ཡོན་ལཱ་འདི་བདག་པ་བྱས་པས་རྩེ་
 སྤྲུལ་པ། བྱིད་ཀྱི་དུང་དུ་བྱས་ཟེ་སྤྱོད་གྲོས་བཟང་པོ་དང་། སྤྱོད་གྲོས་ཞེས་པ་གཉིས་
 འོང་། དེ་གཉིས་མཆོད་ཅིང་ཐོག་མར་སྤྱོད་གྲོས་བཟང་པོ་མཆོད་ཟེར། དེ་ནས་གྱུལ་
 པོ་ནོར་རྩེ་བྱ་ཅན་དུ་བྱས་ཟེ་གཉིས་བྱང་ཐུ་བསྤྲོན་བསྐྱར་ཟེབ་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་
 ལྷན་དང་། གསེར་གྱི་དབྱིག་པ་དང་རིལ་བ་སོགས་གསེར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
 ལྷུལ། མཆུག་དུ་གསེར་གྱི་སྤྱོད་དུ་གསེར་ལྷ་བགྱི་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཡོན་མང་དུ་
 ལྷུལ། རང་གི་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ཞེས་པ་ཡང་རིན་པོ་ཆེས་བགྱིན་པ་ཡང་ལྷུལ་བས།

བྱས་ཟེ་སློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཚངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པས་བྱ་མོ་མ་སྤངས། བྱ་མོས་བྱས་
 ཟེ་གསེར་གྱི་འོད་ཅན་དེ་མཐོང་ནས་ངོ་ཚ་པོར་བས་བདག་བཞེས་པར་ཞུས་ཀྱང་མ་
 སྤངས་པར་རང་གི་ཚལ་དུ་སོང་། དེ་ནས་བྱ་མོས་གོང་ཁྲིར་མར་མེ་ཅན་དུ་ཕྱིན་
 ནས་རང་གི་གྱུན་ནིམས་རིམ་པས་བཙོང་ནས། དེའི་རིན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་དོག་
 ཉིས་ཏེ་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད། བྱས་ཟེ་སློ་གྲོས་བཟང་པོས་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་
 ནིམས་སྤྲོ་མ་ལ་ཕུལ་ཞིང་རྒྱུང་མ་འབྲོགས་པར་ཞུས། གསེར་ལྷག་མ་ནིམས་རང་
 གི་ཉར། དེའི་རྒྱལ་མི་ལས་བཅུ་མཐོང་སྟེ། བདུད་ཅིའི་གྱི་མཚོ་འབྲུང་བ་དང་།
 ནམ་མཁར་འབྲོ་བ་དང་། ཉི་མ་མཐོང་བ་དང་། སྤྲོ་བ་མཐོང་བ་དང་། གྱལ་པོ་
 མཐོང་བ་དང་། དྲང་སྤང་མཐོང་བ་དང་། ཤིང་དྲོ་ཞེན་པ་དང་། སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་
 ཞེན་པ་དང་། ངང་པ་ཞེན་པ་དང་། སེའྲུའི་རི་ལ་འཛོགས་པ་དང་བཅུ་མཐོང་ངོ་།
 དེ་གཉིད་སད་ནས་རང་གི་སྤྲོ་མ་མངོན་ཤིང་ཕྱ་ལྷ་ལོ་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པར་
 ཕྱིན་ནས་ཞུས་པས། བྱོད་ཀྱི་མི་ལས་འབྲས་བྱ་གྱིས་པ་དེ། མར་མའི་བྱོང་གི་
 ཚལ་ན་སངས་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བཞུགས། དེ་ལ་ཞུས་ཤོག་གསུངས་
 པས། མཆོད་གྲོགས་སློ་གྲོས་དང་སྤེབས་ནས་ཕྱིན། སྤེབས་དེར་གྱལ་པོ་མར་
 མས་སངས་གྱིས་རང་གི་བྱིས་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་
 དང་མཆོད་པ་གྱི་ཆེན་པོ་འབྲུལ་ཞིང་། སངས་གྱལ་ལ་འཕྱོར་བའི་ཕྱིར་མེ་དོག་
 ནིམས་གྱལ་པོས་བསྐྱམས་པས་གཞན་ལ་མེ་དོག་ཉེ་ཆོང་མ་རྟེན་པས། གྱལ་པོའི་
 བྱ་མོ་མཛོས་མ་ཡང་མཆོད་པའི་མེ་དོག་མ་འབྱོར་བར་སྤྱུག་བསྐལ་ཞིང་འཕྲིང་བ་
 མཁན་ལ་གཉེར་གདང་བྱས། དེའི་ཆེ་སློ་གྲོས་བཟང་པོར་ཡང་མེ་དོག་མ་འབྱོར་
 བར་ཉར་བས་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འདམ་སྤྱིས་མེད་པའི་ཇིང་བྱར་མེ་དོག་ཁྱད་
 འཕགས་བདུན་འབྲུངས་པ་འཕྲིང་བ་མཁན་གྱི་གྱལ་པོ་སོགས་གཞན་གྱི་མ་ཆོར་

བར་གྱི་པོ་ལོ་བྱ་མེད་སྤྱིན། དེས་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཆུ་དང་བཅས་སྤྲས་ནས་འབྲིར་
 བས། གློ་གྲོས་བརྗེ་པོ་དང་འཕྲད་པར་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རིག་ནས། ང་ལ་སྤངས་
 སྤྲས་པས་མཛེས་མས་ངོ་ཤེས་དེ། བྱིད་ཀྱི་བདག་ཇེས་སྤྲུ་མ་བརྒྱུད་བས་ད་བདག་
 ལ་མེད་ཀྱི་སྤངས་ན་བྱིད་ཀྱི་ཆངས་སྤྱོད་དང་མི་འགལ་ལས། འོན་ཀྱང་མེད་ཀྱི་
 འདི་ཕུལ་བས་བདག་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་བྱིད་ཀྱི་ཆང་མར་སྤྱི་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་མེད་ཀྱི་
 ལུ་ཕུལ། དེ་གློ་གྲོས་བརྗེ་པོས་སངས་གྱིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏོར་བས་བཀོད་པས་
 མཛེས་པས་ཕྱང་པོར་གྱུར། དེར་གྱི་པོ་མར་མེས་གསེར་གྱི་རྩིབས་མ་ཙན་གྱི་
 གཏུགས་དང་། གྱི་པོ་པོ་ལོ་བྱ་སྤྱི་བ་ལྟར་དཀར་པའི་ང་ལ་བ་ཐོགས་ཤིང་
 མཛོད་པར་བྱེད། གློ་བརྗེ་གིས་ཕུག་འཛལ་ཞིང་རལ་པ་ས་ལ་བགྲས་པ་སྤྱོན་
 པའི་ཞབས་ཀྱི་མནན་དེ་མཁའ་ལས་མེད་ཀྱི་བབས། རལ་པ་ཆད་པ་ནི་མས་མཛོད་
 ལ་རབ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་གློན་པོ་ནི་མས་ཀྱིས་བརྒྱུད། གྱི་པོ་པོ་བྱ་མོ་མཛེས་
 མས་རང་གི་བྱས་པར་བརྒྱུད་པའི་མེད་ཀྱི་གཉིས་པོ་སངས་གྱིས་ལ་གཏོར་བས་
 སྤྱོན་གྱི་གྱིན་དུ་གྱུར། གློ་གྲོས་ཀྱིས་ཕུག་འཛལ་ཞིང་རལ་པ་ས་ལ་བགྲས་པ་
 སྤྱོན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་སེམས་འབྲུགས་པར་གྱུར། དེའི་ཆོ་སངས་
 གྱིས་ཀྱི་གློ་གྲོས་བརྗེ་པོ་བྱིད་ཀྱི་ཕྱུ་ཕྱུ་པ་ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
 འགྱུར་རོ་གསུངས། མས་མཁའ་འགྲོ་ཞིང་ཆོའི་མཐར་དགའ་ལྡན་དུ་སོང་སྟེ་དེ་
 ད་ལྟར་འོ། གྲོགས་མཛོད་གློ་གྲོས་ནི་དཔུལ་བར་སོང་། དེ་ད་ལྟ་ཆོས་སྤེད་དོ།
 གྱི་པོ་པོ་བྱ་མོ་མཛེས་མ་ནི་ད་ལྟ་གྲགས་འཛིན་མའོ། ཡང་བསྐལ་པ་གསུམ་
 བར་སངས་གྱིས་འཁོར་བ་འཛིག་གི་དུས་གོང་བྱིར་འཕགས་གྱི་པོ་དུ་ཆོང་པ་
 ཙན་དན་བྱིན་ཞེས་པ་ནོར་ཆོང་གིས་ཕུག་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་ཆུང་མ་འདོད་
 པའི་སྤྱོབས་ཞེས་པར་བྱ་ནོར་ལྟ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་ལང་འཛོ་ལྟ་པ་ཞིག་བྱུང་།

མིང་དོས་ཕྱིན་ཞེས་པར་གྲགས། ས་ཤུལ་འཛིན་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་བསྐྱེད་
 བསྐྱངས། ཞོར་ལྷན་ནི་མས་ནི་ལན་ཚུའི་ཆུ་ལྟར་ཞོར་མང་ཞིང་སྤྲོད་པ་འཕེལ་བ་ཡིན་
 པས་པ་ཚང་པ་དེ་གྱི་མཚོར་ཞོར་བསྐྱབ་དུ་སོང་། དེའི་དུས་མ་དེ་ལང་ཚོ་གྱིས་ཤིང་
 འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཟིར་བས་རང་གི་བྱ་ཁང་བཟང་སྤྲུགས་སུ་སྤྲས་ནས་གཞན་
 དང་འཕྲད་དུ་མི་འཇུག། འཛེལ་ཞིང་དུང་བའི་འགྲལ་མེད་འཚོ་བར་བསྐྱངས།
 བྱས་བདག་ནི་ཞོར་མང་ཀྱང་རང་ཉིད་བསྐྱབ་པ་འདི་སྐྱོ་བས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་
 ཞེས་བཅོམ་པར་མས་སྤྲས་པ། བྱིད་ནི་བྱིས་དང་ཞོར་མང་འདོད་ཡོན་འདི་ཀུན་
 བཞག་ནས་གཤམ་འགྲོ། བྱིད་ནི་ལང་ཚོ་གྱིས་ཤིང་སྐྱོབས་དང་ལྷན། བདག་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་མཉམ་པས་པ་དང་བྱ་གཉིས་སྤྲོད་ཅིག་ཡིན། དེ་ཕྱིར་རང་གཉིས་དགའ་
 འགྲུར་སྤྲོད་ཅིག་ཟེར། དེར་བྱས་མི་རིགས་པར་བསམ་ཀྱང་ལང་ཚོ་དར་བས་
 ཆགས་པས་གཟིར། དེ་ནས་ཡུན་རིང་བག་ཤེབས། དེ་གཉིས་དགའ་འགྲུར་
 སྤྲད། མཐར་པ་དེ་གྱི་མཚོ་ནས་སྤེལས་པར་ཤེས་ན་འབར་གྱི་དོགས་པ་ལ་དུག་
 སྤྲོད་ཅིགས། དེ་ནས་མ་དེ་ཆགས་པ་གྱིས་པས་འཁོར་གཞིག་དང་ཡུལ་མིས་
 མ་བྱ་སྤོངས་པ་ཤེས་དོགས་གྲོག་པར་གུར་ནས་རང་གཉིས་ཞོར་གྱིས་སྤྲོད་པ་
 རྣམས་འབྱེད་ནས། ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་བཅོམ་པར། བྱ་དེ་སྤྲོད་པ་
 འཕེལ་བས་གདུམ་མོ་ལྟར་སྤྲོད་པ་བའི་མས་པར་གུར་པས་དེ་བཞིན་བྱས། དེ་
 གཉིས་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པས་ཟ་མི་ཡིན་ཤིག་གི་འཛེལ་མེད་དུ་བྱོ་
 བྱས། སྐབས་ཤིག་ངོ་ཤེས་པའི་དགོ་སྤོང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞིག་བསོད་སྤྲོད་མས་སུ་
 ཕྱོགས་དེར་ཕྱོན་པས་ངོ་ཤེས་ནས་འདི་གཉིས་མ་བྱ་ཡིན་གསུངས་པས། ཁོང་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་དུ་མགོན་ལ་བོས། བྱིས་སྤྲུག་དུ་གསང་ནས་དགོ་སྤོང་དེ་གསལ།
 དེ་ནས་གཉིས་བག་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་བཞིན་པར། སྤྲོད་པའི་ལས་འདི་བྱས་ཤིང་མང་དུ་

འཕེལ་བ་མྱིག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྐབས་ཤིག་ཚེ་པའི་བྱ་མཆོས་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་མ་དེ་རང་གི་བྱས་ཆགས་པ་ཆོས་ཀྱང་། ཞོར་ལ་སྟེད་པས་ཚེ་པའི་བྱ་
 མཆོས་པ་དང་གསང་ནས་འགྲོགས་པས་ཞོར་མང་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་དེས་སྦྱོན་གྱིས་
 ཤེས་ནས་ཁྲིམ་དེ་མ་ལ་རལ་གྱི་གྱིབ་ནས་གསལ། དེ་ནས་ཡུལ་མི་ནྟམས་ཀྱིས་ས་
 མཚམས་ལས་ཕྱིར་བསྐྱད། དེས་སྦྱོན་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྦྱིས་ནས་དགོ་འདུན་
 ནྟམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བར་གསོལ་བས། སྦྱིག་ཅན་ཁྱོད་ལ་རབ་དུ་
 འབྱུང་མི་ནུས་གསུང་བས། ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་ལངས་དེ་མཚན་མོ་དགོ་སྤྱོད་ནྟམས་མེས་
 བསྐྱེད་པར་བསམ། དེ་ལ་བརྟེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་གི་
 རབ་དུ་བྱུང་། བསྐྱེད་པའི་གནས་མ་སྦྱོན་པས་ཡང་ཡང་ཞུས་པར། སྦྱིག་ཅན་
 ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་གསུམ་གྱི་ལས་བྱས་པས་བསྐྱེད་གནས་མི་ཐོབ། དེ་བས་
 སངས་གྲིས་ལ་ཐུག་འཇལ་ལོ་ཞིས་ཡང་ཡང་གྱུན་དུ་བཞེད་ཅིག། སངས་གྲིས་ཀྱི་
 མཚན་ཐོས་པས་མཐར་ཁྱོད་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་བཞེད། རྗེས་སུ་ཆོད་དུས་བྱས་
 ནས་དཔྱལ་བར་སོང་ཕྱི་ཚ་གང་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སྦྱིག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་མྱོང་ཤིང་
 ཡུན་རིང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ་མྱོང་ཕྱི་མཐར་ཆོས་སྟེད་
 འདིར་སྦྱིས་པའོ་གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བཟྱ་
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ཆོས་སྟེད་ཀྱི་དོགས་བཞེད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་
 གོན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཕྱི་གྲ་དག་པའོ།

XO.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་པ།

ནོར་ཅན་གྱི་དྲིམས་བཞེད་ནི།

ཡིད་ནི་དགེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན། སྤྱན་པ་ཤིན་དུ་རྒྱུང་བྱ་ཡིས། སྤྱིང་སྟོབས་
ཅན་ལ་ཡུན་ཚོགས་ནི། བདྲག་པས་འགོ་བ་པར་བྱ་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་མཁོ་
ཡང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱུ་རྩིང་ཞེས་པའི་འགྲུལ་ཁང་བཟང་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་
བཞུགས་པའི་དུས། བྱིས་བདག་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོག་དུ་གྱུར་ཅིང་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་
པ་གྱིས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་རྒྱུང་མ་ཚོས་གྱི་གོགས་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་པ་དང་།
བྱ་གཏོང་མོད་ཅན་བྱ་བ་དང་། མནའ་མ་བདེ་ལྷན་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅས་ཡོད་པ་
ལས། ཡངས་པ་ཅན་གྱིས་བྲམ་ཟེ་ནྟམས་ཚོགས་བྲམ་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་
བཅས་སྤྱན་དྲངས་དེ་ཞབས་དྲོག་ཞུ་བར་བྲམ། མི་གྱུ་ཤིང་ཅན་གཅིག་གིས། རང་
དེ་གྱུ་ལ་བམ་ཚེད་དུས་ཀའན་གྱིས་གོགས་བྲམ་ན་དེ་ཡུལ་ནས་འདོན་ནོ་ཟེར་ཁ་
འཆས་མོ། དེ་ནོར་ཅན་གྱིས་མ་ཤེས་པར་གྱུ་ལ་བའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་དེ་འཁོར་བཅས་
བདག་གི་བྱིས་དུ་གཤེགས་པར་གསོལ་བ་བདེ་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དགེ་ཞིང་
རང་བྱིས་དུ་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱི་སྤྱན་དང་། ཞལ་ཟས་སོགས་ལྷ་ལ་འེས་
པའི་ཡོ་བྱད་སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པ་བཤམས། དེ་ཚོ་ཡངས་པ་ཅན་བྲམ་ཟེ་ནྟམས་
གྱིས་གྱུ་ལ་བའི་དྲུང་དུ་གསོལ་བ་བདེ་བས། ང་འཁོར་བཅས་ཐོག་མ་ནོར་ཅན་གྱི་
བྱིས་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་གསུངས། དེ་ནྟམས་གྱིས་ནོར་ཅན་གྱི་མཚོད་པ་ལ་མིག་
དྲོག་ཅིང་རང་གནས་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་ནས་སངས་གྱིས་འཁོར་བཅས་ནོར་ཅན་གྱི་བྱིས་
དུ་ཐེབས་ནས་མཚོད་སྟོན་སྤྱོད་ཅིང་བཞུགས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནོར་ཅན་རྒྱུང་མས་ཞུས།

དེ་མེས་མཉམ་མས་བསྟེན་བསྐྱར་ཞུས་དེ་དེ་དག་པོ་སོས་འབྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་
 མཚོག་དུ་གྱུར་བས་མཚོད་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་བཞུགས་པ་མཚོད་པའི་སྐབས་
 མཚོད་པས་ནོར་ཅན་གནས་ནས་དབྱངས་བར་ཁ་འཛམ་བར་གྱིས་བས་ནོར་ཅན་
 གྱིས་མ་ཤེས་པ་སོགས་བཀའ་བཀྲོལ་བས་ཅོད་པ་ཞི། དེར་དགོ་སྤོང་ནི་མས་གྱིས་
 ནོར་ཅན་འབྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པའི་གྱུ་ཞུས་པས་སྟོན་བྱང་གསུངས་བ། སྟོན་
 ལྟ་ར་ཁ་སིར་འཕྲེང་གྱུར་མཁམ་བསྐྱེད་ཞེས་པ་དང་། རྒྱང་མ་ཡང་འདཔ་ཅན།
 བྱུ་ལྟ་དཔ་ཞེས་བ། མཉམ་མ་བ་དཔ་ལ་ཞེས་བཞུགས་བྱང་། ཐུགས་ཉེན་པའི་དུས་
 དེ་དག་གི་ནད་དབྱེད་བར་གྱུར། ཉེ་འདཔ་ན་མེ་དོག་གི་ཚལ་ཡོད་པ་ནས་གྱུ་པོ་
 ལ་ཉེན་རེ་བཞིན་མེ་དོག་འབྱུང་དུ་འགོ་བར། མི་བཞི་པོ་དེར་གོས་གཅིག་ལས་མེད་
 བས་སུ་འགོ་ཡང་གོས་དེ་རེ་མོས་གྱི་གྲོན་འགོ་བལ། སྐབས་ཞིག་སྟེད་ཚལ་ན་
 རང་སངས་གྱིས་ཞིག་འདོད་ཟེར་ལྷམ་མེད་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་ཁོང་བཞི་རབ་དུ་
 དད་ནས། ལ་ཤོགས་པ་ཆད་པའི་བྱ་བཞིན་ནོར་མེད་པས་བསྟེན་བསྐྱར་ཞུ་གྱུ་མ་
 འབྱོར་བར་གྲོས་མཐུན་བར། གྱུ་པོ་ལ་མེ་དོག་འབྱུང་བར་གཅེར་བྱར་འགོ་
 དགོས་བྱང་ཀྱང་། གོས་གཅིག་སྟེད་སངས་གྱིས་ལ་འབྱུང་ཞེས་དད་པས་ཕུལ་
 ནས་སྟོན་ལས་བདེ་བས་འཕྲེང་གྱུར་མཁམ་དེ་ད་ལྟ་ནོར་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་དེ་དུས་གྱི་རྒྱང་མ་བྱ་དང་མཉམ་མར་བཅས་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་ནོར་ཅན་གྱིས་བཟུང་
 ཚང་འདི་ནི་མས་ཡིན། སྟོན་བསོད་ནམས་གྱི་གྱུ་འདིས་ད་ལྟ་འདི་དག་འབྱོར་བ་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་
 བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར། དགོ་སྤོང་ནི་མས་ཀྱང་དད་པས་ཀུན་ནས་སྤངས་པས་ཅ་
 ཅེ་འདི་ཟེལ་པ་ཅམ་ཡང་མཚོད་པར་འགྱུར། དགོ་བའི་ཅ་བ་རང་གི་སེམས་ལ་ཐུག་
 སྐྱེ་ཕྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རངས་བར་གྱུར། དེ་མེས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་བྱམ་ཟེ་

ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཕུན་སྲུང་ཆོགས་པས་མཆོད་ཅིང་བསོད་ནམས་བསགས་
པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རེ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་
ཤིང་ལས་ནོར་ཅན་གྱིས་དོགས་བཅོམ་། ལྷན་སྐོང་ས་འབྲུག་གིས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
བདེ་བར་བྱས་པ་ཕྱི་དག་བཅུ་པའོ།

XCI.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙ་གཅིག་པ།

ཤི་པོའི་ལེགས་བཤད་ནི།

སྤང་བ་མེད་པའི་གནས་ནམས་དག་ཏུ་སྒྲིན་མེད་བཞིན། ལེགས་པར་བཤད་
པ་བདེན་པའི་ལས་ནི་གསལ་བར་བྱེད། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ནི་དྲག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལས།
བདག་ཉིད་ཆེ་ནམས་དབེན་པ་སྤྱོད་ལ་ཡིད་དུ་འོང་། ཞེས་པ་ནི་བཅོས་ལྡན་འདས་
བྱུང་སྤྱི་བའི་གནས་ཀྱང་ཤི་པོའི་དུ་དག་སྤྱོད་ནམས་ལ་དག་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པར་
མཛོད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཞུས་པ། གྱུ་ལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོག་ལ་མཆོད་ཏུ་
མཉམ། བདག་ཅག་གི་འདི་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་སྤྱི་བར་མི་སྤྱོད་པས་ཞེས་ཞུས་
པས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། ང་སྤྱོད་ཡང་ལེགས་བཤད་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཤིང་ཁྱེད་ཞི་ལྡན་བྱ་བར་གྱུ་ལ་པོ་ཞི་སེར་སྤྱི་བས། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་
དང་གྱུ་ལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་ཅིང་། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོག་གི་མི་ནམས་སྤྱོད་
པལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེའི་སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། འཇིགས་བྱང་ཤི་ཐ་སྤྱི་ན་
པོའི་ཚུལ་དུ་སྤྱུལ་ནས་ཁང་བཟང་གི་རྩེར་གྱུ་ལ་པོའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས། འདུ་བྱེད་
མི་དྲག་གི་དྲག་པོའི་བའི་ཁྲོག་རབ་མཛེས་པ་དག་དང་མཚུངས། རབ་དུ་སྤྱི་བ་ཤིང་།

འཇིག་པའི་མི་དྲུག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཆགས། ཞེས་སྣམས། གྱུ་ལ་པོ་ལེགས་
 བཤད་དེ་ལ་འགྱུ་ནས་སློན་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་དང་ཞེ་པར་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྲར་དེ་
 མཁའ་པ་ཉིད་ལེགས་བཤད་དེའི་འཕྲོས་གསུངས་དུ་གསོལ། བདག་ཉན་པར་
 འདོད་ཞུས་པས། སློན་པོས་སྣམས་པ། འཇིག་དེན་གྱིས་མི་རྣམས་ཟས་དང་འགྱུ་
 དང་ཤིང་དོག་ལ་སོགས་ཟ་ཡང་བདག་ནི་གསུང་དུ་བྲེགས་པའི་ཤ་དང་ཁྲག་གིས་
 འཚོ་བ་ཡིན། བདག་བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ལེགས་བཤད་ལྷག་མ་བརྗོད་མ་ཐུབ་
 ཤིང་ཁྲག་འཚོལ་དུ་འགྲོ་ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོ་ལེགས་བཤད་ཉན་འདོད་ནས་རང་གི་
 ཤ་རྣམས་གཙང་ནས་ཤ་ཁྲག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སློན་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པས་
 བགྱི་བྱིན་རང་གཟུགས་བསྟན་ཅིང་ལེགས་བཤད་སྣམས་ནས། སྤྱིང་སྦྱོབས་འདི་ལྟ་
 གྱུ་ལ་མི་འགྱོད་དམ་ཞུས་པས། བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལེགས་
 བཤད་འཚོལ་བའི་ཕྱིར། དཀའ་བ་སྦྲད་པ་འདིའི་དོག་པས་སངས་གྱིས་ཐོབ་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ལ། འགྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། དེ་བདེན་
 ན་བདག་གིས་ལུས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་གསུངས་མ་ཐག་མི་རྣམས་བསོས་
 ནས་གཟི་བརྗོད་གྱིས་པར་གྱུར། གྱུ་ལ་པོ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་ཐུགས་དགེས་
 ཤིང་། མཁའ་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་ལས་ལྷག་པའི་མགྱུ་བ་བསྐྱེད་བྱེད་གང་
 ཡང་མེད། འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་སྒྲོར་རོ། མཛད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་
 ལས། ཤི་པོ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲོག་གིན་
 བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་གཅིག་པའོ།

XCII.

ཡལ་འདབ་དག་ཅུ་ཙ་གཉིས་ལ།

འཛའ་བའི་བྱ་མའི་དོགས་བཞེད་ནི།

སྒྲ་མ་ནི་མས་ཀྱི་མདུན་དག་ཏུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་མའི་གནས་སྤྱུ་ཆེ། འབྲུང་བོ་
ནི་མས་ནི་འཛིན་བྱེད་མཐའ་དག་རོ་ཡིས་སྒྲིང་བོ་རབ་ཏུ་བསྐྱུན། ལྷས་ནི་འཛའ་
གཙུག་མ་བཞིན་ཏུ་གྱུས་བྱེད་སྐབས་གསུམ་ཆུ་བོ་གཙང་བའི་ལྷས། མ་དེ་ཉིད་ཉི་
དྲུག་ཏུ་མཁའ་པས་མཚན་བྱ་ཡིན་གྱི་ནོར་འཛིན་མིན། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་
འདས་མཉན་ཡོད་གྱུ་ལ་བྱེད་ཚལ་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་ཏུ་འཁོར་ནི་མས་ལ་ཟབ་པ་དང་
གྱུ་ཆེ་བའི་ཆོས་གསུངས་མཐར། མ་དེར་བསྐྱུས་འདི་གསུངས། གང་ཡང་སྒྲོག་
བསྐྱེད་པའི་པ་བས་ལྷག་པའི་སྒྲ་མ་ཡང་མེད་ལགས། མས་མངལ་ཏུ་འཁྱར་བའི་
མ་བས་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡང་མེད། དེ་ཕྱིར་པ་མ་གཉིས་ནི་སྒྲ་མ་ལྷ་ར་མཚན་དང་
བསྐྱར་བའི་ཡུལ་དམ་པ་ཡིན། པ་མ་མཚན་ན་དམ་པའི་ལྷགས་དེ་ཀྱན་ཏུ་བསོད་
ནམས་འཕེལ། པ་མ་ཡིད་གསད་སྤྱི་བོར་གནས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་འབབས་དང་
མཚུངས་པའི་གདུང་བ་ཐོབ། ངས་ཀྱང་སྒྲོན་ལྷ་ར་ཆ་སིར་བྱིས་བདག་འཛའ་བོ་
ཞེས་པ་ལ་རྒྱང་མ་ནོར་འཛིན་མ་ཞེས་བྱ་འགའ་བྱང་ཡང་བཅས་སྤལ་ཤིབས་གྱུར།
ན་སོ་མཐོ་ཙམ་སྤེབས་དུས་བྱ་ལེགས་པ་གཅིག་བྱང་། དེ་ཡང་ཤི་ཡིས་དོགས་
ནས་བྱ་མའི་མིང་བདགས་པས། འཛའ་བའི་བྱ་མ་ཞེས་པར་གྲགས། དེ་ནས་པ་
དེ་གྱུ་མཚན་ཕྱིན་པས་ཤི་ནས་ལོག་གྱུ་མ་བྱང་། བྱ་དེ་མས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་
གདོར་བཞིན་བསྐྱུངས་ཞིང་བསྐྱེད་བསྐྱེངས། ཆེར་ལོངས་ནས་རིགས་ནི་གྱུ་མཚོའི་
སྤིང་ཏུ་འགྲོ་བའི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། མས་གདོང་མ་ཐོད་པ་རང་ཡུལ་ཏུ་ཆོང་།

ཆུང་བུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཉིན་དང་པོར་ཀ་ཤུག་ན་བཞི་ཐོབ། གཉིས་པར་བཞི་འགྲུར།
 དེ་ཇེས་དྲུག་འགྲུར་བཅུད་འགྲུར་སོགས་ཁེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཀུན་མ་ལ་ཕྱལ་བས་
 མ་དགའ་སྟོང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ། དེ་ནས་མཛའ་བའི་བྱ་མོས་གྱུ་མཚར་འགྲོ་
 བའི་བསམ་པ་སྦྱེས། མས་ནན་དན་བཀའ་ཀྱང་མ་ཉན་པར་འགྲོ་བ་བཅོམས་པ་ན།
 མ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་བཅུལ་ཞིང་འགྲེལ་ཡང་མ་ཉན་པར་ཀྱང་པ་དོག་ཤུགས་
 ར་སྦྱེད་ནས་ཕྱིན། གྱུ་མཚར་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱིང་དུ་གྱུ་ཟིངས་གཞིག་སྤྱང་
 ཤིང་གི་ཚལ་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་ནས་ག་ལེ་འཕྲོན་ཐུབ། དེས་བསམ་པ། ཡ་ནི་
 དང་པོ་བྱ་སྦྱེས་ནས་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་བཅས་བསྟོད་བསྐྱེད་གྱི་ཆར་འབེབས།
 བར་དུ་ཡིད་དུ་འོང་ཤིང་རེ་བ་ཆེན་པོས་བྱམས་པས་སྦྱོངས། མཐར་ལང་ཚོ་གྱིས་
 རྣམ་རང་ཤེས་གྱི་དཔའ་ཚལ་ངོམས་ནས་པ་མའི་བཀའ་བཅག་ཅིང་ཡིད་གསད།
 བདག་ཀྱང་མའི་ངག་ལ་མ་ཉན་ཅིང་ཐུགས་དཀྱུགས་པས་ལ་ཡོགས་ཡིན་པར་ངེས་
 བསམ་ནས་ནགས་ཚལ་ཞིག་དུ་ཡུན་རིང་ཕྱིན་པས། བྱོང་བྱོར་བཅེ་དགའ་ཙན་
 ཞེས་པ་ནོར་བུའི་བཅུན་དང་ཁང་བཟང་། ཇིང་བྱ་སྦྱེད་ཚལ་ཁྲི་ཕྱན་ལོངས་སྟོད་
 དང་ལྷན་པར། ལྷ་མོ་རྒྱ་བའི་འོད་ལྗང་མཛེས་པ་གཞིས་མགོན་དུ་གཉེར་ཞིང་
 དགའ་བས་ཆགས་ནས་དེ་ནི་མས་དང་འགྲོགས་ཤིང་བདེ་བར་གནས། ལྷ་མོ་དེ་
 དགའ་གི་བྱོང་བྱོར་འདྲིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནས་ཡང་འགྲོ་བར་མ་མཛའ་ཅིག་ཞེས་སྤྲུལ་
 ཀྱང་། དེ་ནི་ཤིན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པས་ལྷོ་ཕྱོང་བྱོང་བྱོར་
 དྲུག་ཕྱོས་བྱ་བར་མཛེས་པའི་ལྷོ་མོ་བཅུད་གྱི་སྤར་བས་ལྷག་པ་ཡུན་རིང་མཛོད།
 དེ་དག་གིས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མ་འགྲོ་བཅོམ་གྱང་། ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པས་བྱོང་
 བྱོར་དགའ་བྱེད་བཅས་སྤར་བས་ལྷག་པ་ཞིག་དུ་ལྷ་མོ་བཅུད་དྲུག་གིས་རབ་དུ་
 མཛོད། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་བཀའ་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས།

གྲོང་ཁྱིམ་ཚངས་པའི་མཆོག་ཅེས་པར་ལྷ་མོ་སྐུམ་ཅུ་ཙུག་གིས་སྤར་བས་
 འགྲོ་བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། གྲོང་ཁྱིམ་ཚངས་པའི་མཆོག་ཅེས་པར་
 ལྷ་མོ་སྐུམ་ཅུ་ཙུག་གིས་སྤར་བས་ལྷག་པ་མཆོད། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷ་
 ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། གྲོང་ཁྱིམ་ཚངས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅུ་བ་ལྷགས་ཁང་མང་བའི་ཁྲོད་དུ་སྤྲེལ་ས་པས། སྒོ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་
 བར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཅུག། དེ་ནས་ས་གཞི་བྲག་དུ་འབྱིས་ཞིང་སྐྱེས་བུ་
 བཅོམ་འདུག་པ་མགོ་ལ་གནས་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཙུག་ནས་དུག་དུ་འཁོར་
 བས་མགོ་ནས་ནིག་ཀྱི་འཕྲོད་པ་ནི་མས་རང་གི་ཟས་སུ་ཟ་བ་གཅིག་འདུག། དེ་ལ་
 སྤྱིང་ཇེས་སྤྲེལ་བ། ཁྲོད་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ལས་ཅི་
 སྤྱད་པའི་ནི་སྤྱིན་ཡིན་དེས་པས། དེ་ན་རེ། བདག་ནི་མ་ལག་ནོད་པ་བྱས་པའི་
 ནི་སྤྱིན་ཡིན་ཟེར། དེ་ཐོས་པས་འཛའ་བའི་བྱ་མོ་སྐྱབ་ལྟེ་མ་ལག་ནོད་པ་བྱས་
 པའི་སྤྱུག་ཅན་བདག་ཀྱང་ཡིན། ལྷ་མོ་གྲོང་དུ་ལྷ་མོ་དེ་ནི་མས་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་འདོད་
 དགའི་མཆོད་པ་བཞག་ནས་འདིར་ལྷགས། དེ་ཡང་མ་ལག་ནོད་པའི་ལས་ཀྱི་
 ཞགས་བས་བདག་དངས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་བས་མ་པའི་ཆོ། ནས་མཁའ་ལས་སྤྱི་
 བྱང་ལྟེ། དེ་ནི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་གྱིས། བཅིངས་པ་སྤྱི་མཁའ་ལ་གསར་པ་
 འཛིངས་ཤིག་ཞེས་གྲགས་མ་ཐག་སྤྱི་བུ་སྤྱི་མ་དེ་བཅིངས་པ་གོལ། སྤྱི་བའི་འཁོར་
 ལོ་ཡང་གོལ། འཛའ་བའི་བྱ་མོ་ལུས་དམ་དུ་བཅིངས་ཤིང་མགོ་ལ་གནས་ལྷགས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བབས་ནས་གཟིར་བས་ཤིན་དུ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉེན་
 པ་ན། སྤྱི་བུ་དེ་ལ་སྤྲེལ་བ། བདག་གི་མའི་ཡིད་བསད་པའི་སྤྱུག་བའི་ལས་
 རང་ཉེས་ཡིན། གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱིང་བ་དག་འོང་ངས་བྱས་པས། དེས་སྤྲེལ་
 པ། འདིར་སྤྱི་ནས་ལོ་སྤོང་ཕྱག་དུག་བཅུ་དང་བཅུ་ཕྱག་དུག་བཅུ་སྤོང་དགོས་

ཤིང་། གཞན་ཡང་མ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་མི་མང་པོ་འདིར་འོང་ངེས་ཟེར་བར།
 འཛའ་བའི་བྱ་མོས་སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོད་པར། འདི་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་གྱིང་དགོས་
 པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཅད་བདག་གཅིག་ཤུའི་ཐོག་དུ་སྤྲོད་
 ཅས། ཀུན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་མས་བདག་གི་གྱིང་བ་དང་། གཞན་ལ་ལས་
 ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྤྱིང་ནས་ཞེ་ཐག་པའི་སྒྲོན་ལམ་བདེ་བོ།
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་མཐུས་སྤྱོད་བའི་
 འཁོར་ལོ་ནམ་མཁའ་སོང་། དེ་ཉིད་ལྟའི་གནས་སུ་ཆོ་འཕེས་སོ། མའི་ངག་བཅག་
 པས་དཔྱལ་གནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་གྱིང་ཞིང་མ་ལ་ཀ་ཤ་བ་ནས་མཆོད་པས་
 ལྷ་མོ་ནི་མས་ཀྱི་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ས། དེས་ན་ཕ་དང་མ་ལ་
 གུས་པས་བསྐྱར་ཞིང་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་འདུད་པ་ནི་དམ་པའི་སྦྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན།
 དེ་དུས་ཀྱི་འཛའ་བའི་བྱ་མོ་དེ་ནི་ངའོ་གསུངས། དེར་འཁོར་ནམས་མ་ལ་ལྷས་
 དྲིན་འཇལ་བའི་བརྟེ་སེམས་དང་། ཕ་མ་ལ་གུས་པས་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བ་ལ་ངེས་པ་
 བསྐྱེད་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་བཟོད་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་
 འཁྲི་ཤིང་ལས། འཛའ་བའི་བྱ་མོའི་རྟོགས་བརྗེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲོག་
 གན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་གཉིས་པའོ།

XCIII.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙུག་སྟུམ་པ།

མ་ག་རྩ་བ་ཟུང་མའི་རྟོགས་བཞིན་ནི།

གང་གི་མཚན་འོས་མཚན་པར་སྐྱབ་ལ་མེད་ཀྱི་ལ་སོགས་དེ། སེམས་མེད་
 རྟོགས་ཀྱང་འོས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། གྱུ་ལ་ལྷས་པས་བྱུང་
 པར་བཞེན་པ་རྟོགས་ལ་བསྐྱབས་འོས་ཤིང་། དད་པ་རབ་གྱུས་བདུད་ཅིང་གྱུན་
 ཐིག་དེ་དག་གྱུ་ལ་གྱུར་ཅིག། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱུ་ལ་བྱེད་ཚལ་དུ་
 བཞུགས་པའི་དུང་དུ། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བདག་
 གི་བྱ་མོ་མ་ག་རྩ་བ་ཟུང་མོ་འདི་ན་སོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་། བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་
 བྱིས་བདག་མགོན་པོ་ཞེས་པའི་བྱ་བྱ་མཚན་གྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱིས་འཛིན་དུ་
 སྦྱངས་ཟེར་བ། བདག་གི་སྟོག་དང་ཡོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལགས་ན། བཀའ་གྲོལ་ན་བྱ་མོ་ཕྱེར་རམ་སྦྱས་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་
 པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གནང་བ་ཐོབ་དེ་ཕྱེར་བར་ཁས་སྦྱངས། དེ་ནས་མ་
 ག་རྩ་བ་ཟུང་མོ་དར་ཟབ་མང་པོས་བཟྱན་ཅིང་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་མནའ་མར་
 བཞིངས་པས་ཐག་རིང་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་མ་འཇལ་བས་སྦྱོ་ནས་དུ་ཤིང་
 ཕྱིན། དེ་ནས་ཁྱོ་པོའི་བྱིས་དུ་གྱུས་པོ་གྱུས་མོ་བྱིས་བདག་བཅས་ཞབས་དོག་ལ་
 བཅོན་ཅིང་། ཡང་སྐབས་ཤིག་བྱིས་དེར་ཕྱི་པའི་མཚན་གནས་ཡོན་ཏན་མེད་པ་
 དང་། གཅེར་བྱ་པ་སྦྱེད་བལ་བ་སོགས་ལ་བསྐྱབས་པ་མང་པོ་པོས་ནས་བསྟེན་
 བསྐྱར་མང་པོ་བྱེད་པ་ལ་བཟང་མོ་ཡིད་མ་འགྲུ་ཕྱི་སྦྱུག་མོ་ལ་སྦྱས་པ། བྱེད་རྟོགས་
 བ་སྦྱང་ཕྱགས་དང་འདྲ་བའི་མཚན་ཡུལ་འདི་རྟོགས་མཚན་པར་ཞེ་རེ་བྲེལ་སྦྱས་

བས། སྐྱུག་མོ་ན་རེ་འོ་ན་ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་ན་མཚོད་འོས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཟེར་བར། བཟང་
 མོས་སྐྱུས་པ། བདག་གི་བྱིས་དུ་མཚོད་འོས་ནི། སྟོན་པ་སངས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
 མཛེས་ཤིང་ལྟ་བུས་མི་ངོམས་པ་མཚན་བཟང་པོ་སྐྱུ་ཆུ་ཙུ་བཞིས་པོ་རེ་རེ་ནས་
 བཤད་དེ། དེ་ལྟར་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྟ་བུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་མངོན་ཤེས་དང་རྩོ་
 འཕྱུལ་གྲོགས་པ་མེད་པ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་
 ག་ས་ལྟར་ཐུགས་ལྟག་པར་བརྟེན་པ་སོགས་ངོ་མཚར་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་ཆུལ་
 རྣམས་གྱིས་པར་བཤད་བས། དེ་དག་དད་པར་གྱུར་ནས་ཁྱོད་གྱི་མཚོད་ཡུལ་དེ་
 བདག་ཅག་གི་མཐོང་བའི་སྐབས་ཡོད་དམ་མེད། འདིར་སྐྱུན་འདྲེན་པར་ཕྱིན་ན་
 བཤན་འདྲོངས་ངས་མི་འདྲོང་དྲིས་པས། འདི་སྟོན་པ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་ཐུགས་
 རྩེ་ལ་ཕྱིན་མེད། གསོལ་བ་བདེ་བ་སྐྱུན་འདྲོང་ཞིང་ཞལ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཟེར། དེར་
 ཁང་བྱིས་བྱི་དོར་དང་མཚོད་བའི་ཡོ་བྱད་བྱད་འཕགས་བཤམས་དེ། བཟང་མོས་
 སྐྱེས་དང་མེ་དོག་ཁྱེར་དེ་ཁང་བཟང་གི་ཅེར་འཛེགས་ནས། བཅོམ་ལྟན་འདས་
 བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་དེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་མཆི་མ་གཏོང་ཞིང་གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཁྱེར་གྱི་ཞབས་འབངས་མོ་བདག་པ་དྲུའི་ཚལ་ནས་རི་དྲགས་
 དེད་པ་བཞིན་ཐག་རིང་འདིར་སྤེལ་ས། འོན་ཀྱང་ཁྱེར་གྱི་ཐུགས་རྩེ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་
 པའི་ནང་པར་བདག་གི་མགོན་དུ་གཉེར་བར་བརྟེན་བས་བཟུང་ཚལ་ཞེས་གསོལ་བ་
 བདབ་ཅིང་ལག་པའི་སྒྲིམ་པས་མེ་དོག་གཏོར་བས། མེ་དོག་དཀར་སེར་དམར་སྟོ་
 རྣམས་བདུག་སྐྱོས་གྱི་དུད་སྐྱིན་དང་དྲི་བཟང་ཐུལ་ཞིང་ནས་མཁའ་ལ་དལ་བྱས་
 མོང་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱི་ཞབས་པད་ལ་མེ་དོག་རྣམས་སྐྱོས་དུད་དང་བཅས་གུས་
 པའི་ཆུལ་གྱིས་བབས་ཅིང་། ཞུ་བའི་ཆོག་དབྱངས་བཅས་བྱུང་བས། ཀུན་དགའ་
 བོལ་བཀའ་སྐྱུལ་པ། ནང་པར་མ་གཏོ་བཟང་མའི་བསྐྱེན་བསྐྱར་གྱི་མགོན་དུ།

འགྲོ་བས། དེ་ཐག་རིང་བ་དཔག་ཚད་བརྟུ་དང་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ཕྱིད་ལ་
 སླེབས་པ་བྱ་དགོས་པས། དགོས་པ་ལྟར་ཆུ་འཕྲུལ་དང་ལྷན་པ་གང་ཡོད་ལ་ཚུལ་
 ཤིང་བྲིས་ས་ཤིག་གསུང་། ཀུན་དགའ་བོས་སྟོད་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིས་ས་པས།
 གང་པོ་བགོས་པོ་བྱས་པ་ལ་སྤྲས་བྱས་པས་ལག་པ་བཀྱངས་པས་ཀུན་དགའ་
 བོས་འཇུག་མཛད་ནས། གང་པོ་ནང་པར་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བྲིས་དུ་ཀྱང་
 པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། མ་གཞི་བཟང་མོ་གནས་པ་དཔག་ཚད་བརྟུ་དྲུག་བཅའི་ས་
 ཉིད་ཕྱིད་ལ་བགོད་ནས་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་འབྱོན་དགོས་པས་ཆུ་འཕྲུལ་གྱི་
 རྒྱུ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་ཡིན་བརྗོད་པས། གང་པོ་དེའི་མཐུ་མེད་ནས་བསྐྱེད་ས་
 དེ་གཞི་སྤྲན་ནས་བསམ་པ། ཐོག་མེད་ནས་བྱས་པས་གསུང་གི་སྦྱིབ་པ་ལྟ་མོས་
 བདག་དགའ་བཅོས་ཐོབ་ཀྱང་ཆུ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པ་འདི། དགོས་པ་རང་སྤེའི་མཐུན་
 དུ་ཉམས་རེ་དམའ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བས། དེའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཅིག་ལ་ཆུ་འཕྲུལ་ཐོབ།
 ནང་བར་སྤྲུལ་བར་དགའ་བཅོས་ཆུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་ནི་མས་ལྷའི་གོས་བཟང་པོའི་ཆས་
 བྱོན་དེ་གཞུག་ལག་ཁང་དུ་འཇོག་ནས་ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་ལ་བྱོན། དེའི་ཆོ་བྱ་
 རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་མ་གཞི་བཟང་མོ་གོས་སྦྱག་ཁྱོད་དང་བཅས་པ་གོས་བགྱན་ཟབ་
 དེ་ཁང་རྩེར་མེ་དྲོག་དང་བདུག་སྟོས་མང་པོ་ཐོགས་ནས་ནས་མཁའ་ལ་བལྟ་ཞིང་
 གསོལ་བ་འདེབས་པར། རྒྱུ་མཁའ་ནས་ཤིང་དུ་ལ་ཆིབས་པའི་དགོས་པ་གཞི་
 བཞིན་ཉི་མ་ལྟར་འོད་འབར་ཤིང་བྱོན་པ། གོས་སྦྱག་སོགས་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ནས་
 ཉལ་ས་དེ། བཅོས་ལྷན་འདས་ཡག་ཡིན་ནམ་ཟེར། བཟང་མོས་འདི་དགོས་པ་
 ཀུན་གསུང་གི་ཆོ་བྱ་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་རིའི་རྩེ་མོ་ལ་ཆིབས་པའི་དགོས་པ་ཞིག་
 བྱོན་པས། ད་ལྟོན་པ་ཡག་འཇུག་ཟེར། མིན་དེ་འདི་ནི་དཀར་ཐུབ་ལ་ཞི་བར་གནས་
 པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཚོག་གསེར་གྱི་ལྟོན་པ་ལྟར་འོད་འཕྲོ་བ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཡིན་

ཟེར། ཡང་སྤྱིན་དང་འབྲུག་འབྲོག་སྤྱིང་ཆིབས་པ་གཅིག་ཕྱོན། འདི་འམ་ཟེར།
 མིན་ཏེ་འདི་ནི་ས་ཕྱེད་གྲགས་པས་ཁྲུབ་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་སྤྱིང་ཆེན་
 གངས་རི་ལྷ་ར་དཀར་བ་མཆེ་བ་བཞི་ལྷན་ལ་ཆིབས་པ་གཅིག་ཕྱོན། ད་འདི་འམ་
 ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཕྱལ་དུ་གྱུར་པ་མོ་འགལ་བྱ་ཞེས་བྱ་ཡིན། ཡང་
 གསེར་གྱི་པ་སྒྲོ་བེད་དུ་འདབ་ལྷན་ནས་སཁའ་རྩི་བཟང་གིས་འགོངས་པ་ལ་
 ཆིབས་པ་གཅིག་ཕྱོན། ད་འདི་འམ་ཟེར། འདི་ཡང་མིན་ཏེ་འདི་ནི་དགོས་ཤིང་ས་
 འགགས་པ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་སཁའ་མིང་བྱ་བྱང་ལ་ཆིབས་ཏེ་གཤོག་ཅེས་དང་
 ལྷན་པས་སྤྱིན་ནམས་འཕྲོར་ཞིང་མགོགས་པར་འབྱོན་པ་ཞིག་བྱང་། ད་འདི་འམ་
 ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་བྱམས་པའི་བྱ་གང་པོ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ཆུའི་རྒྱུ་ཆིབས་
 ཏེ་ཤིན་དུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་དགོས་ཤིང་གཅིག་ཕྱོན། འདི་འམ་ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་
 དུལ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཐུབ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། ཡང་གསེར་གྱི་དུལ་འཁྲི་ཤིང་ཆུ་སྤྱེས་
 གཡོ་བ་ལ་ཆིབས་པ་གཅིག་བྱང་། འདི་ནི་བསོད་ནམས་སངས་པར་གསལ་ཞིང་
 རྒྱལ་པ་ཉེ་བ་འཁོར་ཡིན། ཡང་བེད་དུ་འཁྲུག་ཁང་བཟང་གསེར་དང་མོར་བུའི་པ་ཏ་
 རིས་ཀྱི་གྱིན་ཅིང་འོད་ཀྱིས་བྱགས་པ་ལ་ཆིབས་པ་གཅིག་ཕྱོན། འདི་ནི་དགོས་ཤིང་
 ཀླ་དུལ་ན་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ཁྲུ་མཆོག་ས་ཏེ་ལ་ཆིབས་ནས་ཤིན་དུ་བདྱན་པས་མིང་
 ཞིང་ཕྱོན་པ་གཅིག་བྱང་། འདི་ནི་སྤྱོད་པ་དུ་བདྱན་པ་དགོས་ཤིང་ཀོ་ཤི་ལ་བྱ་བ་ཡིན།
 ཡང་ངང་པ་རྒྱབས་ཀྱི་འཕུར་ཡང་འོད་ཟེར་འབྱེད་པ་ཞིག་ཕྱོན། འདི་དཀར་ཐུབ་
 ཀྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དགོས་ཤིང་སི་ལིན་ད་པད་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ཐུན་ཤིང་
 དང་གསེར་གྱི་པ་ད་ཆལ་གྱིས་པ་ལ་ཆིབས་པ་གཅིག་ཕྱོན། འདི་ནི་འཛིག་དེན་གྱི་
 འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ན་བ་བྱེ་བར་གྲགས་པ་ཡིན། ཡང་སཁའ་ཕྱི་
 རྣམས་གསེར་འོད་ཀྱིས་འགོངས་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱར་ཞིང་འབྱོན་པ་

གཅིག་གྱུང་། འདི་ནི་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་སྐྱབས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་གྱི་པ་ཡིན། དེ་ནས་ས་གཞི་རི་
 བྲག་ནས་མཁའ་སོགས་འོད་དང་ཟེར་གྱི་གང་ཞིང་དགེ་འདུན་གྲངས་མེད་ཚོགས་
 བཅས་བྱོན་པའི་མཐར། སངས་བྱུས་ནི་ཉི་མ་བགྱི་སྟོང་གི་ཟེར་འོད་ལས་འབར་
 ཞིང་། ལྷ་བ་བགྱི་ཕྲག་ཚོགས་པས་དཀར་བའི་བསིལ་འོད་ཅན། གསེར་གྱི་འོད་
 ཟེར་ཉི་ལྷ་བྱེ་བ་སྦྱངས་པར་བྱེད་པ་ཅན། འཁོར་དུ་བྱུང་ཆེན་བཞི་སོགས་ནོར་ལྷ་དེ་
 ཚོགས་དང་། མངས་པ་དང་བགྱི་བྱིན་ལྷ་ཡིས་བསྐྱོར་ནས་མཚོན་རྩིས་དུ་མར་
 བཅས་ལྷ་མོ་ནས་མཁའ་གང་བས་མེ་དོག་གཏོར་ཞིང་རབ་དུ་མཚོན། དེ་ལྷ་བྱུང་
 སྟོན་པ་སངས་བྱུས་དེ་ནས་མཁའ་ལ་བྱོན་དེ། བྱོང་བྱིར་དེ་ལ་སྒོ་ལས་བཅོ་བགྱིད་
 དུ་སྤྱུལ་ནས་སྒོ་རེ་རེ་ནས་སྤྱུ་རེ་རེ་བྱོན། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་
 བཟང་སྤྱུལ་ནས་འཁོར་བཅས་བཞུགས་པ་ལ། མ་གཤལ་བཟང་མོ་གཉེན་ཙེ་ལག་དང་
 བཅས་པས་དཔག་དུ་མེད་པས་འདྲོད་ཡོན་ཆེན་པོས་རབ་དུ་མཚོན་ཅིང་ཕྲག་འཛལ་
 ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་པར། བྱོང་བྱིར་གྱི་སྦྱེ་བོ་ནང་དུ་མ་ཚུད་པ་ནི་མས་ཀྱང་ཕྱི་ནས་
 མཚོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར། ཤོ་བྱང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཅིག་པར་དེ་མོ་བྲིས་པ་
 བཞིན་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་གི་མཚོན་པ་ནི་མས་ཀྱང་སངས་བྱུས་འཁོར་བཅས་
 ཀྱིས་བཞེས་ནས། མ་གཤལ་བཟང་མོ་གཉེན་བཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་མས་
 དང་། བྱོང་བྱིར་གྱི་སྦྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་གྱི་ཆེར་བཟུན་པས་ཀུན་གྱིས་
 བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་། དུམ་ཁམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་ལ་བའི་བཟུན་
 པའི་འདུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་གྱུར་དོ། དེར་མ་གཤལ་བཟང་མོའི་བསོད་ནམས་ལ་ངོ་
 མཚར་དུ་གྱུར་པས། དགེ་སྟོང་ནི་མས་ཀྱི་སྟོན་གྱུང་ཞུས་པས། ཞལ་འཇུག་ཆོས་ས་
 འཕྲིང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་བཀའ་ལྟུང་པ། སྟོན་ལྷ་རྩ་སྤྱི་ལ་པོ་གྱི་གྱི་
 ལ་བྱུ་མོ་གསེར་འཕྲིང་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་གསེར་གྱི་འཕྲིང་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གྱུང་།

དེ་ནས་སངས་བྱིས་འོད་སྤང་ལ་མཆོག་དུ་དད་པས་རང་གི་བོགས་མོ་ལྔ་བཅུ་དང་
 བཅས་པས་དྲུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད། དེའི་ཆོ་ནམ་ཞིག་གྱུ་པོ་གྱི་གྱི་
 ལ་མི་ལམ་འདི་དག་མིས་དེ། གྱི་སྐར་ཞིག་ནས་སྤང་བོ་ཆེ་འཕོན་པ་རྒྱ་མཐོག་ས་
 པ་དང་། སྐྱོམ་པའི་རྩིས་སུ་ཁྲོན་པ་ལས་ཆུ་གྱུགས་པ་དང་། བྱེ་བྱེ་གང་དང་སྤྲུག་
 བྱེ་གང་ཆོང་བྱེད་པ་དང་། ཤིང་ངན་པ་ནིམས་དང་ཅན་དན་སྤང་མཉམ་པ་བྱེད་པ་
 དང་། གཡུལ་དུ་སྤང་བྱུག་གི་སྤང་བོ་ཆེ་འཕོད་པ་དང་། སྤྲེའུ་ཆོགས་ལུས་ལ་མི་
 བཀའ་བ་བྱགས་པས་གར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་བྱགས། སྤྲེའུ་ངན་པ་ཞིག་ལ་
 གྱུ་ལ་སྤྲིད་གཏང་ནས་གྱུ་ལ་བོར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། སྤྲེས་བྱ་བཅོ་བཅུ་དྲུ་གྱི་རས་
 ཡུག་གཅིག་གངས་ཀྱང་མ་ཉམས་པ་དང་། མེ་དོག་དང་འབྲས་བུའི་དགའ་ཚལ་
 ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དྲུག་གྱི་དྲུགས་པ་དང་། སྤྲེ་བོ་མང་པོ་ཞེས་པ་བཞུགས་ཀྱིས་བརྩོན་པ་
 བྱེད་པ་སོགས་མིས་པས། གྱུ་ལ་བོ་དོག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲེས་ནས་མཆོན་མཁམས་མཁམས་
 པ་ལ་དྲིས་པས། བྱ་མོ་གསེར་འབྲེང་མ་ལ་སྤང་བ་དེ། མི་ལས་ངན་པ་ཆེན་པོ་
 ཡིན། དེ་བརྒྱུག་ལ་གྱུ་ལ་པོ་རང་གི་ཐུགས་ཤིན་དུ་བརྩེ་བ་ཞིག་གི་སྤྲིང་མེ་ལ་
 བསྐྱེགས་ན་པན་ཟེར། དེ་ལ་གྱུ་ལ་པོས་བདེན་པར་མ་བརྒྱང་བས་སངས་བྱིས་འོད་
 སྤང་གི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པས་ལག་འཁྱུལ་པ། གྱུ་ལ་པོའི་མི་ལམ་དེ་ནི་སྤྲེ་བོ་
 ནིམས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་སངས་བྱིས་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བདུན་
 ཅུའི་གཏེར་ཆེན་པོ་གཅིག་འབྲུང་བ་དེ་སྤང་ཆེན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། ཇི་མཐོགས་པ་
 དེ་དེའི་བཅུན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནིམས་རང་གི་བཅུན་པ་ལ་རབ་དུ་བདེན་པར་འཛིན་
 ཅིང་བརྩོན་པ་དང་། འཆལ་བས་བསྐྱར་པ་རྩལ་བྲིམས་མ་བསྐྱམས་པ་དག་བཅུན་
 པའི་འཇུག་དུ་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོམ་ཡང་འདོད་པའི་ཁྲོན་
 པ་ནས་སྤྲིད་པའི་ཆུ་ལ་སྤྲེགས་པ་དང་། མཐར་བཅུན་པའི་སྤྲིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུ

དྲིལ་བྱེ་གང་དང་ཆགས་པའི་དངོས་པོ་ཕྱེ་བྱེ་གང་བཞེ་བ་དང་། ལྷ་ལྷུགས་ཀྱི་ལོག་
 ཆོས་ཤིང་ངན་ལྟ་བུ་དང་། སངས་བྱུས་ཀྱི་གསུང་ཡང་དག་པ་ཙན་དན་ལྟ་བུ་དཔྱེ་
 མི་ཤེས་པ་མཉམ་པོར་ཅི་བ་དང་། རྩལ་འཆལ་གྱི་དགོས་སྤོང་སྤྱད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས། ཞི་དུལ་ཡང་དག་པའི་དགོས་སྤོང་རྣམས་ལ་འབྲན་སེམས་ཀྱི་འཕོད་པ་
 དང་། གཡེང་བ་དང་རྩལ་འཆལ་གྱི་མི་གཙང་བས་དགོས་སྤོང་སྤྱེའུ་འདྲ་བ་རྣམས་
 བྱུང་ཞིང་། རང་གི་སྤྱོད་རྩལ་མི་གཙང་བ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་བྱུག་པར་བྱེད། གཡོ་བ།
 མི་བདྱན་པ། ངན་པ། སྤྱེའུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་བཟུན་པའི་ཁྲུང་འཁྲིར་ནས་བཟུན་འཛིན་
 དུ་སྒྲིམ། སངས་བྱུས་ཀྱི་བཟུན་པའི་རས་ཡུག་ནི་གངས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར།
 དེའི་དུས་དགོ་འདུན་གྱིས་རྩིས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དགའ་ཚལ་དང་བཅས་པ་
 ཡང་ཀྱབ་རྒྱུ་དེ། ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་ཡན་རྩལ་འབྲན་སེམས་དང་། སྤྱད་པ་དང་།
 འཐབ་པ་སོགས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་བྱུལ་པོ་ཀྱི་གྱིས་
 ཡ་མཚན་ཅིང་། སྤྱལ་པོ་བཙན་མོ་འབངས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། གསེར་
 གྱི་འཕྲེང་ལྷན་མ་སོགས་ལ་ཆོས་བཟུན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་གྲུས་པས་མཆོད་པར་
 བྱུར། གཞན་ཡང་སྤྱི་བ་གཙོ་བོ་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་རྟོག་ན་རང་གའི་འཕྲེང་བས་
 མཆོད་པས་གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྷན་མར་བྱུར་ཅིང་། དེ་མ་གཏོགས་པ་མཆོད་པའི་སྤྱིས་
 རྣམས་གྱུལ་བ་འཁོར་བཅས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱས་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་དང་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་སྤྱི་བོ་མཉམས་ཅན་བསོད་
 རྣམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བཟུན་པ་ལ་རིས་གྲོ་ཆེ་བར་བྱུར་ནི། ལྷན་པ་འཁོར་བཅས་
 འཇའ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པས་ཕྱོགས་ཀྱན་འགོངས་ཤིང་ནས་མཁའ་ལ་
 གཤེགས་ནས་གྱུལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱོན་ནོ། འདི་ཡང་འབྲས་བྱའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ།
 མཛོད་བསྟེན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། མ་གཏོགས་པ་མཆོད་པའི་རྟོགས་

བཅུད། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གིས་བྱས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ།
གོ་གསུམ་པའོ།

XOIV.

ཡལ་འདབ་དག་ཅུ་ཙུ་བཞི་པ།

གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དོགས་བཅུད་ནི།

སྐལ་པ་ཉམས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་གཏོ་བ་རྒྱབས་སྦྱས་པ་ཡིས། ཟབ་མོའི་རྒྱ་
ལྷན་འགོ་བ་དག་དུ་གཏུང་བ་ཉིད་འཛིན་ཅིང་། བསོད་ནམས་གྱིས་པ་ཁ་ཅིག་ལྷ་
ངན་དག་པོས་ཡོངས་གཏུང་ལ། ལྷན་སྦྱས་རྒྱ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་བཟད་སྟེད་པ་
གཏོང་བར་བྱེད། ཞེས་པ་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་བསོད་ནམས་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་བྲ་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་གྲགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཅིག་
བྱུང་། དེ་སྦྱིས་ཙུ་རྒྱ་དཀོན་པའི་གཏུང་བ་དག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱིས་ཆེ་ཆར་གྱི་
གྱུན་བབས་གཏུང་བ་ཞི་བར་གྱུར། ཆེར་ཡོངས་ནས་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་
པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་ལྟེ་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་ཕྱིན་པས། གྱུ་ལ་
བས་ཆོས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། རང་གི་སོ་
མཆེ་བ་ནས་རྒྱ་རོ་བཅུད་དང་ལྷན་པ་ཤེས་གྱི་ཁྲ་བ་ལྷར་བབས་ནས་དེས་འཚོ་བ་
བྱུང་། གསེར་དང་རྟོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་བདག་འཛིན་གྲོལ། དགའ་བ་དང་མི་
དགའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པར་གྲོལ། དེ་ལ་དག་སློང་ནམས་ལ་
མཚན་ནས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་རང་གི་མཆེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱས་འཚོ་བ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱུ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྤྱོད་ཀ་ཤིའི་གྲོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མཆོས་

པ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སངས་བྱུང་འོད་སྤྲུང་གི་དྲུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་སྐོས་
བས་གདུང་ནས་སོ་གའི་ཙུ་སྤར་སྐམ་པོ་ལྟར་ཆུ་དང་ཆུ་སྟོད་དང་ཁྲོན་པ་སོགས་
ཐོས་པ་ཅད་སྐམས། ཤིན་དུ་སྐོས་པས་ཆོ་ངོ་འདོན་ཅིང་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པས་རང་གི་
མཁན་པོས་ཆུ་སྟོན་ཀྱང་མ་མ་གྲོང་། དེའི་ཆོ་སངས་བྱུང་གི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་
ནས་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་བྱམ་པ་ཐུག་གི་པརྟོས་ཀྱན་ལ་བྲིམས་པས་ཆུ་མི་ཟད་པར་
འབབས་ཅིང་ཀྱན་གྱི་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱུང་། དེ་ལྟར་སངས་བྱུང་ལ་བཞུགས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་རང་གི་མཆེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདུན་
ཅུའི་ཆོས་པ་འདི་ལྟར་བྱུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁྲོར་ནིམས་དགའ་མག་
ཞིང་ཆེས་སྤྲ་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛེད་བསྟི་དཔག་
བསམ་འཁྲིལ་ཤིང་ལས། གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དོགས་བཞེད། ལྷན་སྐྱོངས་
འབྲོག་གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་བཞི་པའོ།

XCv.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙུ་པ།

ལྷག་མའི་དོགས་བཞེད་ནི།

གྱི་ཆེ་སྒྲིག་པའི་ལྷན་པར་འདུག་པ་དག་ནི་རབ་སྤྲུངས་ནས། ལྷན་ལ་སྤྱིང་
ཆེའི་འོད་ཟེར་སྤང་བ་རབ་དུ་བྱུང་བ་འཕེལ། སྟོན་སེལ་ཅི་ཡང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་
དག་ཀྱང་འབྲོག་བྱེད་པ། སངས་བྱུང་འོད་སྤྲུང་ལྷན་པས་དམ་པའི་ལམ་ནི་སྟོན་
པར་བྱེད། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་པོའི་ཁབ་བྱ་ཀ་ལེན་དགའི་གནས་
འོད་མའི་ཆལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། བོང་ཁྱེར་དེར་དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་ཞེས་པའི་ཆུང་

མ་ནོན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་གཉིས་མཚེ་མར་སྦྱེས། དེ་ཇེས་པ་དེ་གི་ནས་མ་དེ་
 ཆོགས་ཆེན་པོས་གསོས་པས་བསྐྱེད་བསྐྱངས། རྩོམ་རྩིས་ཟད་ནས་མས་ལུལ་
 དེའི་ཆོས་ཀྱི་ན་རྩིས་ལ་གཉེར་ཞིང་། ཤ་ཀྱ་དང་ལ་མཚམས་བྱིན་ཞེས་བྱ་གཉིས་
 བོས་ཀྱང་ཀྱིན་མོ་ཆུང་བྱ་བྱས་ནས་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྩོམ་ཆུང་བྱ་དང་སྒྲོད་རྩིས་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཆེར་ཡོངས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱིས་ལ་འཛོག་པ་དང་། ཁང་པ་
 འབྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་མོའི་བྱ་བ་ལ་ཅུལ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་གོང་ཁྱེད་གྱིས་
 རྩོམ་རྩིས་མང་དུ་བསྐྱེད། དེ་གྱུལ་པོའི་ས་ཉལ་ཉན་ན་བས་ཤེས་ནས་གྱུལ་པོ་ལ་
 ཞུས་པས། གྱུལ་པོ་མ་སྦྱོར་དགས་བཀའ་བསྒྲོལ། མ་བྱ་གསུམ་བཅེངས་ལ་ཀྱང་
 ལག་གཅོད་ཅིང་གསལ་ཤིང་ལ་བསྒྲོན་པ་སོགས་ཁྲིམས་གཅོད་དང་བཅས་གསོད་
 ཅེས་གསུངས། དེ་གསུམ་གསོད་པར་འབྲིད་སྟེ་གོས་བཀའ་བ་པའི་མཐའ་ཕྱི་
 གོང་ཁྱེད་གྱིས་མིས་བསྒྲོལ་ནས་བཟུ་བའི་ཆོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
 མཁྱེན་ནས་བཅེ་བས་དེར་བྱོན་ཏེ་སྦྱབས་པས་དེ་དག་སྟོག་ཐར་པར་གྱུར། གྱུལ་
 པོས་བཅེངས་པ་ལས་དགྲོལ་ནས་བཏང་བས། གྱུལ་བའི་ཞབས་ཇེས་སུ་འབྱེངས་
 པས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། དག་བཅོམ་ཐོབ། མ་དང་བཅས་པའི་གསུམ་ཀ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་འབྱེད་པ་ཐོབ་པ་མཐོང་པས་ཡ་མཚན་ནས་དག་སྒྲོལ་རྩིས་ཀྱི་གྱུ་ཞུས་པས་
 བཀའ་སྦྱུལ་པ། འདི་དག་སྒྲོན་ཡང་ངས་སྦྱབས་ཏེ། མ་འདི་ནགས་གསེབ་དུ་
 སྦྱག་མོ་འཛོགས་སུ་བྱུང་བ་གཅིག་དུ་ཡོད་དུས་བཀྲེས་ནས་སྦྱག་ཐུག་གཉིས་ཟེལ་
 ཁང་འདུག་པར། ང་ཉིད་གྱུལ་པོའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟིང་ཇི་དུལ་ཞེས་
 བྱ་བས་སྟིང་ཇེས་མ་བཟོད་པར་སྦྱག་མོ་མ་བྱལ་ལུས་སྦྱིན་ཏེ་སྟོག་སྦྱབས་དེའི་ལས་
 ཀྱི་སྦྱག་མས་སྦྱག་མོ་མ་བྱུ་ཆོས་ཀྱི་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ངའི་ལུས་སྦྱིན་པས་མཐར་
 བཅོན་པ་མཐོང་བའོ་གསུངས་པས། འཁོར་རྩིས་གྱུལ་བ་སྟིང་ཇི་གཏོར་ལ་

མཚོག་དུ་དང་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཚོས་སྟོར་རོ། མཛེད་བཤྱོད་དཔག་
བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། ལྷག་མའི་རྟོགས་བརྟུན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོང་ས་འབྲོག་
གིན་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་ལྟ་པའོ།

XCVI.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙ་དུག་པ།

སྤྱང་པའི་རྟོགས་བརྟུན་ནི།

ལྷ་བའི་ཀུན་དགའི་ཉི་མའི་རབ་གསལ་དང་། མེ་ཡི་ཚ་བ་རྒྱུད་གིས་
མགྲོགས་པ་དང་། སྤྱིང་ཇེ་ལ་དགའ་སྤྱོད་པོ་ཆེ་ཞེས་སྤྱིས། གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྷན་
སྤྱོད་རང་བཞིན་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། འཕགས་གྱུ་ལ་དུ་གྱུ་ཡེ་པའི་འཆར་བྱེད་ཞེས་
སྤྱོད་པ་དང་ལུན་པ་ཅེད་དགའ་ཅན་གྱི་བཅུན་མོ་ཞེས་མེ་དོག་འབྲུ་བྱ་ཕྱིན་པས།
དང་སྤྱོད་དགའ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་འབྱོན་པ་མཐོང་ནས། བཅུན་མོ་ཞེས་དང་ཅིང་
གྱས་པས་མེ་དོག་འབྲུ་ཞིང་འདྲུད། དེ་དག་གྱུ་ཡེ་པའི་མཐོང་ནས་སྤྱག་དོག་གིས་
དང་སྤྱོད་ཞེས་ཀྱང་ལག་གཅད་པས་སྤྱག་གིས་འདས་ཚུབ་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤྱོད་སྤྱགས་
འདོན་པ་ལ། བཅོས་ལུན་འདས་ཀྱིས་སྤྱགས་ཇེ་འདྲི་སྤྱན་གྱི་གཟིགས་པས། སྤྱན་གྱིས་
འོད་ཟེར་བདུད་ཅི་ལྟ་བུས་རེག་པས་དང་སྤྱོད་ཞེས་སྤྱག་འཚོ་ཞིང་ཀྱང་ལག་
ཞེས་སྤྱར་བཞིན་སྤྱར་ཅིང་བདེ་བར་གསོལ། དེ་དག་ལ་ཚོས་གསུངས་པས་ཕྱིར་
མེ་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ། འཁོར་ཞེས་འོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་སྤོན་གྱི་གྱུ་ལྷས་
པས། འདི་དག་སྤོན་ཡང་ངས་སྤྱོད་པ་ནི། ལྷ་ར་རྒྱ་སྤྱོད་པོ་ཆངས་སྤོན་
གིས། གདུག་པའི་སྤོན་པོ་སྤྱིག་ཅན་ལྟ་བུ་ཡུལ་ནས་བསྐྱེད། དེ་དག་གྱུ་ཡེ་པའི་

འཛིགས་པས་ཐག་རིང་སོང་ཕྱི་སོས་ཀ་ཆད་པས་གདུང་ཞིང་ཆུ་དང་གྲིབ་མ་ས་རྙེད་
 པར་སྒོམ་པས་ཆོང་འི་མདས་སྒྲིང་ཕུག་པ་ལྟར་འཛིལ་ཕུག། དེར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བྲུང་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དག་མཐོང་ནས། སྒྲིང་ཇེས་ས་
 བཟོད་པར་སྒྲ་ཞེགས་ཀྱི་ལག་པ་བཀྱངས་ནས་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཆུ་བྲངས་དེ་སྒྲིན་
 པས་སྒྲོན་པོ་ནམས་སྒོལ་འཛོལ་ཞིང་གདུང་བ་ཞི། མཐར་དེ་དག་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་བྲུང་
 བོས་རང་གི་ལུས་བདང་ནས་ཤས་དེ་དག་ཚོམ་པར་བྱས། སྒྲོན་པོ་ནམས་ཀྱང་བྲུང་
 བོ་ལ་དྲིན་བཟོ་བས་བྲུང་བའི་ལུས་སྒྲུངས་ཤིང་ལྟ་ལ་འཕྲོ་པའི་མཚོད་པ་བྱས་སོ།
 སྒྲོན་པོ་ནམས་ད་ལྟ་དྲུང་སྒོང་ནམས་ཡིན་ཞིང་། བྲུང་བོ་ནི་ང་ཡིན་དེ་དེ་དུས་ཀྱང་
 ངས་པན་བདག་སོགས་སྒྲུངས་པས། འཁོར་ནམས་སངས་གྲིས་ལ་འགོ་བཀྱན་གྱི་
 གཉན་གཅིག་ཕྱར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་སྒྲིན་པའི་ཆོས་
 སྒོར་རོ། མཛེད་བཀྱིད་པག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བྲུང་བའི་དྲོགས་བཞེད་
 རིན་པོ་ཆེ། སྒྲན་སྒྲིངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་
 དུག་པའོ།

XCVII.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙ་བདུན་པ།

སྤྲལ་གྱི་དྲོགས་བཞེད་ནི།

སྤྲམ་སྤང་སྒྲོན་གྱི་དུག་གིས་ཡིད་ནི་སྒྲན་ཕུང་གྱུར་ནམས་ཀྱི། དམ་པ་དག་
 ལ་གཞོད་པ་བསྐྱབ་ལ་འབད་པ་རབ་ཞོག་པ། དེ་ཉིད་གཤམ་དེ་དེ་ཡིས་ཡོན་ཏན་རབ་
 འབར་ཇེས་བྱེད་པར། གྱུར་ནས་སྤིང་འདིར་སྤྲ་ཞིག་གྱི་ཆེར་གཞོད་དང་ལྡན་པར་

གུར་ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱུ་ལ་པའི་ཁབ་དང་ཉེ་བའོད་མའི་ཚལ་དུ་
བཞུགས་ཤིང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྤང་བའི་སྒོས་དྲང་སྤྲོད་ལྟ་བུ་ལ་བའོད་པ་བྱིན་
ཅིང་མཚན་ཆ་སྤྲད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གསོད་པར་བསྐྱལ། དྲང་སྤྲོད་ནི་མས་
ཀྱིས་གྱུགས་ནས་མཚན་ཆ་ཐམས་ཅད་གྱིས་པས་གྱུ་ལ་བའི་སྐུ་ལ་བསྐྱེད་དང་།
ཡུ་དྲུལ་ལ་སོགས་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་གུར་ཅིང་། གྱུ་ལ་བའི་སྐུ་སྤྲིབས་པར་བྱེད་
པའི་ཁོར་བུའི་ཁང་ཅེགས་ནས་མཁའ་འོད་འཕྲོག་པ་བྱུང་བས་གཞོད་པར་མ་ལུས།
ཚུབ་པའི་མཚན་ཆ་ཡང་འཇམ་པའི་བརྒྱ་དང་། ཁྲོ་བའི་གདུག་སེམས་ཀྱང་བྱམས་
པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཞི་བར་མཛད། དྲང་སྤྲོད་ལྟ་བུ་སྤྲོངས་ཤིང་ངོ་ཚ་སེམས་ཞུས་དད་
ཅིང་གུས་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། གྱུ་ལ་བས་ཁྲོ་བ་མེད་པ་བྱམས་པས་
བྱ་བཞིན་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པས་དེ་དག་རབ་དུ་བྱུང་ཤིང་ཟག་པ་ཟད་
ཅིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གུར་པས་དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་གྱུ་ཞུས་པས་
བཀའ་སྐུ་ལ་པ། སྒྲོན་ཀ་ཤིའི་གོང་གི་ཚོང་པ་ལྟ་བུ་གྱུ་མཚོར་བྱིན་པས་གྱུ་
གཟིངས་གཞིག་ནས་འཛི་བར་ངེས་པའི་ཚོ། བདག་ཉིད་ཅུས་སྤྲུལ་དུ་སྤྲོས་པས་
སྤྲིང་ཇེས་མ་བཟོད་པར་དེ་དག་གྱུ་ལ་འཁུར་དེ་གྱུ་མཚོ་ལས་སྤྲུལ། དེར་ཅུས་སྤྲུལ་
དེ་ཐང་ཆད་ནས་གཉིད་ལ་ཤོར་བས་ཚོང་པ་རྣམས་ཁྲོགས་པས་ཅུས་སྤྲུལ་གྱི་ཤ་ཟ་
བར་འདོད་ནས་ཀུན་གྱིས་རྟོ་མང་དུ་གྱུ་བ་པར་ཁོག་མཐུག་པས་མ་ཤི། ཡང་སྤྲིང་
ཇེས་མ་བཟོད་པར་ཅུས་སྤྲུལ་གྱིས་རང་གི་སྒོག་བཏང་ནས་ལུས་ཀྱི་ཁོག་ཤས་ཚོང་
པ་རྣམས་ཆོམས་པར་བྱས། དེ་རྣམས་སངས་གྱིས་འོད་སྤྲང་གི་དྲུང་དུ་དགྲ་བཅོམ་
ཐོབས་ཏེ་དེའི་རྣམ་པས་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས།
འཁྲིར་རྣམས་གྱུ་ལ་བ་སྤྲིང་ཇེའི་གཏོར་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ས་གཞི་ལྟར་བདན་པ་ལ་
དད་ཅིང་ཡི་རངས་བར་གུར་དོ། འདི་ཡང་སྤྲིན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རོ། མཛད་བཤྱོད་

དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ཡས། ཅུས་སྤྲུལ་གྱི་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་
འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་བདུན་པའོ།

XCVIII.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙེ་བཤྱིད་པ།

དཀའ་ཐུབ་པའི་དོགས་བཞེད་ནི།

རིགས་ཀྱི་རི་བོ་དག་གི་ཆེ་མོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་དང་། དམའ་ཞིང་མི་གཙང་
ཚོགས་དང་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གང་བར་ཡང་། ཉིན་མོ་འདྲན་པའི་སྤང་བ་མཚུངས་
བར་ཡན་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན། འདི་ནི་བྱེད་བྲག་མེད་པ་འཇུག་པར་ངེས་པར་བབས་
པ་ཉིད། ཞེས་པ་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་
ཤིག་ཐུགས་ཉམས་ཐུག་པའི་ཚོ། བྱད་ནྟམས་དང་ལྷོགས་པས་ཉེན་ནས་བཙོམ་ལྷན་
འདས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས་དེ་དག་ལ་ཟས་ཀྱིས་བསྐངས་ཤིང་ཚོས་བཟུན་པས་
རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་བཙོམ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བའི་མཚོད་པའི་གནས་སུ་བྱུང་། དེའི་
ཆེ་གོང་ཁྲི་གི་མི་ཐམས་ཅད་དེ་དག་དང་གྱུན་དུ་མི་མཐུན་པས་ཕྲག་དོག་བྱེད་
ཅིང་རིགས་ཤིན་དུ་ངན་པ་ཁྲོའི་བྱད་ནྟམས་ཀྱང་ལྷོན་པའི་བཟུན་པ་ལ་འཇུག་པ་
འདི་འདྲ་མི་རིགས་ཅེས་ཁ་ཁྲོད་བར་བྱེད། ཐུགས་མཚོད་ལྱལ་ལ་ཡོན་ཆུང་བ་
ལས་མེད་པའི། གསུམ་པ་རིགས་ངན་ལ་འབྱལ་སྟོ་མི་འདུག་ཅེས་པར། གྱུལ་
བས་སྟེ་བའི་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཀའ་བསྒྲིམས་བྱད་ནྟམས་སྟེ་མི་སྟན་དུ་
ནས་མཁའ་ལས་འགྲོ་འོང་བྱས་པས་ཀུན་ངོ་མཚར་དུ་བྱུང་། ནས་གྱུལ་པོ་དང་གོང་
ཁྲིར་བ་ནྟམས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཚོད་པའི་གནས་ཀྱི་དག་སྟོང་མཚོག་དུ་བྱུང་པར།

ཡ་མཚན་ཏེ་གྱུ་ཞུས་པས། རྩོན་ཀ་ཤིང་གོང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཚལ་དུང་ཉིད་དང་
སྤོང་དགོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཞེས་པར་གྱུར་ཆོ། གུང་འདི་ནི་མས་དང་སྤོང་དཀའ་ཐུབ་
ཡིན་པ་ལ། རས་ཆོས་བཤད་པས་ཁོང་ནི་མས་སངས་གྱིས་འོད་སྤྲུང་གི་དུང་དུ་
རབ་དུ་བྱུང་། གྱུལ་བའི་དུང་དུ་གནས་པས་ད་ལྟ་གུང་དུ་སྦྱེས་ཤིང་། རས་ཆོས་
བཟུན་པས་དུང་སྤོང་མངོན་ཤེས་ལྡན་དུ་གྱུར་བའི་སྦྱོང་བའོད་སྤྲུང་ལ་རབ་དུ་བྱུང་
བ་བཅས། ད་ལྟ་འབྲས་བྱ་འདི་ལྟར་སྦྱོང་བཅས་གསུངས་པས། རིགས་རི་བོ་ལྟར་
མཐོ་བ་དང་། ཤིན་དུ་དམའ་བ་ཆག་དར་ཁྲོད་པ་སོགས་གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤོང་དུ་
བྱུང་ཞིང་གྱུལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་དད་ཅིང་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། འདི་ཡང་བསམ་
ཤིང་གྱིས་ཆོས་སྒྲོར་དོ། མཛད་བཀྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དཀའ་ཐུབ་
པའི་དོགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྐྱོངས་འབྲུག་གི་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
བར་བྱས་པ་ལྟེ་གོ་བཀྱིད་པའོ།

XCIX.

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙེ་དག་པ།

པདྨ་ཙན་གྱིས་དོགས་བཅོམ་ནི།

ལུས་ཙན་ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནི། སྤིད་པའི་རང་བཞིན་ནད་ཆེན་འབྲེག་
བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་རེལ་གཉན། སངས་གྱིས་བཅོས་ལྡན་
བདུད་ཅིང་གཏེར་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་ནི། བཅོས་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་
ཤིང་། གོང་བྱིས་གྱི་མི་དང་དགོ་སྤོང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་གསོ་དཀའི་ནད་ཀྱིས་
གཟིར་པ་ནི་མས། གྱུལ་བའི་ཐུགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛད་པས་ཀུན་

དགའ་མག་དང་ཡི་རངས་པ་ཐོབ་ཆོ། བཀའ་སྒྲུབ་པ། ད་ལྟ་མ་ཟད་སྤྲོད་ཡང་
 བྱེད་ཀྱིས་སངས་ནད་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་དེ། སྤྲོད་པ་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 གྱུལ་པོ་པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། སྤྲོད་པོ་ཀྱིས་སངས་བདེ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པ་སྤྲོད་
 དགའི་པ་མ་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱུང་། བྱོང་བྱེད་དེར་གནས་གྱི་ནད་དྲག་པོ་གཟེར་ཞིང་།
 གྱུལ་པོས་སྤྲོད་པ་ཀྱིས་སངས་གསོ་བྱ་བ་ཅུག་ཅིང་ཡོ་བྱད་སྤྲུང་ཡང་མ་པན་པར། སྤྲོད་པོ་
 མང་པོ་འཛི་ཞིང་སྤྲུག་བསྒྲུབ་པར་སྤྲོད་པ་མཁས་པ་ཀྱིས་སངས་འདི་ལ་ཉ་ཆེན་
 ར་ཉི་ཉ་ཞེས་པའི་ཤ་བྱུང་ན་པན་ཟེར་བར། ཉ་པ་ཀྱིས་སངས་ཀྱི་གང་དུ་བཅའ་ཡང་ཉ་
 དེ་མ་འབྱོར་བས། གྱུལ་པོས་ནད་པ་ཀྱིས་སངས་བཅུ་བས་མ་བཟོད་པར་པོ་བྱང་བ་གས་
 ཅེར་བྱུན་དེ། བདག་སྤྲོད་པོ་ཀྱིས་སངས་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་ཅུ་ཁྲུང་ཆེན་པོ་འདི་ནད་དུ་ཉ་
 ཆེན་ར་ཉི་ཉར་སྤྲོད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྤྲོད་ལས་བདེ་བ་ལྟེ་མཆོངས་པས། འཕྲལ་དུ་
 ཉ་ཆེན་ར་ཉི་ཉར་སྤྲོད་ཀྱིས་ནས། ནད་པ་ཀྱིས་སངས་ཀྱིས་ཤ་གང་འདོད་བཅད་ནས་བདུང་བས་
 ནད་ལས་གྲོལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ནད་པ་ཀྱིས་སངས་ད་ལྟ་བྱོང་བྱེད་གྱི་མི་དང་དག་སྤོང་བྱེད་
 ཀྱིས་སངས་ཡིན། ངས་ནད་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་སྤྲོད་པར་ནད་དཀོན་པ་ཡིན་གསུངས།
 འཁོར་ཀྱིས་སངས་འགྲོ་བའི་སྤྲོད་པ་ཆེན་པོ་སངས་གྱིས་ལ་མཆོག་དུ་གསུམ་པར་གྱུར་དོ།
 འདི་ཡང་སྤྲོད་པའི་ཆོས་སྤོར་རོ། མཛད་བཟྱ་དཔག་བསམ་ལཱ་ཤིང་ལས། པདྨ་
 ཅན་གྱི་དོགས་ཟོད་རིན་པོ་ཆེ། སྤྲོད་པོ་ཀྱིས་སངས་འཁོར་གྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་
 བར་བྱས་པ་ལྟེ། གོ་དག་པའོ།

O.

ཡལ་འདབ་བགྱི་བ།

བསོད་ནམས་རབ་གསལ་གྱི་དོགས་བཅོམ་ནི།

གང་གི་བསམ་པར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད། བདུན་ཅིའི་ཕོ་ཉ་དང་པོ་རྒྱ་
 ཆོས་ཞིང་། བསོད་ནམས་གྱིས་ནི་གསར་དུ་འཇུག་བྱེད་པ། སྤྱིང་སྤྱོད་སྤྱི་མཚར་
 སྤྱི་ཞིག་དེར་ཕྱག་འཇུག། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ཁྲན་འདས་གྱི་ལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བཞུགས་
 སྤྱང་དུ། ཀོ་ས་ལའི་གྱི་ལ་པོ་གསལ་གྱི་ལ་གྱིས་གསལ་པ་དང་དྲངས་བསམ་གསལ་པ།
 བཅོམ་ཁྲན་འདས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་མཚོག་དུ་ཐུགས་དང་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་བ་གང་འདྲ་ཞིག་
 ལ་བསྐྱེད་པ་ལགས་ཞུས་པས། འཇུག་པའི་ཆོས་མཁྲོམ་འཇུག་འཇུག་འཇུག་འཇུག་འཇུག་
 དུ་བཀའ་སྤྱོད་པ། སྤྱི་གོང་ཁྲིར་འཇུག་ཞེས་བྱ་བར་དེ་ཉིད་གྱི་ལ་པོ་རབ་གསལ་
 ཞེས་པར་གྱུར་དུས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་དེ། དེ་ཡང་
 གྱི་ལ་པོས་སྤྱང་ཆེ་ཀུན་དུ་བསྐྱོད་དང་བཅས་སྤྱང་པོ་ཆེ་ལ་བཞེད་ཏེ་ཐོངས་གྱི་བ་
 ལས། སྤྱང་པོས་ནགས་སྤྱང་མེའི་དྲི་ཆོར་ཏེ་འདོད་པས་དྲངས་ཏེ་ནགས་དང་
 གཡང་ས་གར་ཡང་གྱིགས་པའི་ཆོ། གྱི་ལ་པོ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་
 ལ་འཇུག་ཤིང་བབས་ནས་པོ་བྱང་དུ་ལོག། སྤྱང་པོ་ཡང་འདོད་པས་ཆོས་ནས་ཐེས་
 སྤྱོད་ལོག། དེ་ཆོ་ཀུན་བསྐྱོད་གྱི་སྤྱོད་པ། གྱི་ལ་པོ་ཆེན་པོ། བདག་གི་སྤྱང་པོའི་
 ལྷས་དུལ་བར་བདུལ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་འདུལ་བར་མི་ལུས། སེམས་འདོད་
 ཆགས་གྱི་སེམས་གདུངས་ཆོ་མེད་ཉི་མས་ཀྱང་མི་ཚུགས་མཚུངས། མ་ཕྱིན་པར་
 དཀྱལ་བ་དང་འདྲ། མིག་ལོང་བ་དང་མཚན་མོ་མིན་ཀྱང་རབ་རིབ་སྤྱན་པ་དང་
 འདྲ། སྤྱི་མིན་པའི་དུག་ལས་ལོད། ཆང་མིན་པའི་ཕྱོས་བྱེད། དམའ་བ་མིན་

བར་ལྷུང་བའི་གཡང་པ། གཞོད་འདྲེ་མེད་པའི་སྟོ་འདྲེ་མེད་ལྷ་བྱ་འདོད་ཆགས་
 གྱི་སེམས་ནི་འདུལ་དགའ། ལྷས་པས། གྱུལ་པོས་འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་དུལ་
 བའི་ཆགས་བྲལ་སྲུ་ཡོད་གསུངས་པས། ཀུན་བགོད་གྱིས། འཇིག་རྟེན་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞི་བ། དུལ་བ། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ། རྒྱན་པ་སེལ་བའི་
 སྟོན་མེ་ལྷ་བྱ་ནི་སྒྲ་མེད་སངས་གྱིས་ལགས་སོ། ལྷས་པས། གྱུལ་པོ་དེ་འབྲལ་སྒྲ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་དོ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱི་ནི་
 སྟོན་ཇི་མཁའ་ཁྱིམ་བདག་ཅེས་པར་གྱུར་དུས། རྒྱ་གོས་དབྱེལ་ཚེ་བྱ་རམ་ཟན་གྱིས་
 སངས་གྱིས་མཆོད་ནས་སྟོན་ལམ་བདེའ་པས་རབ་གསལ་དུ་སྐྱེས་དེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སྲུ་གུ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ད་ལྷ་ང་བྱང་ཆུབ་གྱི་འབྲས་བྱུང་སྟོན་པའོ་
 གསུངས་པས། གྱུལ་པོ་གསལ་གྱུལ་དྲང་བས་ཐུགས་བསྐྱེད་པལ་རབ་དུ་དགའ་
 ཅས་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་ངོ་། འདི་ཡང་ལེན་དང་པོ་དང་འདྲ་ལྟ། བྱང་ཆུབ་དུ་
 ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྟོར་རོ། མཇོད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བསོད་
 ཅས་ས་རབ་གསལ་གྱི་དོགས་བཞེད་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱན་མོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་
 རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བགྱི་ཐམས་པའོ།

 OI.

ཡལ་འདབ་བགྱི་ཙ་གཅིག་པ།

སྟོ་བསངས་ཙན་གྱི་དོགས་བཞེད་ནི།

བཀ་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་ཚ་ཟེར་ལྷན་པ་གྱི་བའི་ཞབས་ནི་ཉི་མར་བཟུན་པ་འཇིན།
 བཀ་གི་མིང་ནི་ཐོ་རངས་སྤང་བ་མཆོད་འོས་དྲིག་པར་གྱིན་དུ་རབ་གསལ་འཛར།

སྒྲེ་བ་ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་ཕྱི་དོ་དེ་ཉིད་ཉིད་མོ་དགའ་ལ་བསྒྲགས་པར་འོས། དེ་
ཡིས་ཇེས་འབྲང་འཛིག་དེན་འདི་འམ་གཞན་དུ་འགར་ཡང་སྒྲན་པས་རེག་མི་
འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། ཤུག་འི་གྱུ་ལ་པོ་ཟས་བཟང་སྒྲུ་ཆོ་འདས་པས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་དེན་མཛད་པས། དག་སྒོང་ཐེ་
ཆོས་དུ་གྱུར་ནས། གྱུ་ལ་བའཛིག་དེན་གྱི་བྱ་བ་སྤངས་ནས། འཛིག་དེན་དང་
མཐུན་པའི་མཛད་པ་འདི་འདྲ་ལ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། མཆོད་འོས་སྒྲུ་གྱུར་
པ་པ་མ་ནི་སྒྲུ་མས་ཀྱང་མཆོད་པར་འོས་ཤིང་། པ་མ་མི་མཆོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱང་
འོག་ཆོས་ཡིན། ངས་སྒྲོན་ཡང་པ་མ་བསྐྱར་སྒྲེ་བྱས་པ་ཡིན་དེ། ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་
བྲམ་ཟེག་ཉེན་དང་བཅས་པར། རྒྱུང་མ་གྲོ་དེ་མི་བྱ་བར་བྱ་རིགས་དང་སྒྲོད་པ་
གཙང་བ་སྒྲོ་བས་ངས་ཅན་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། མཐར་པ་མ་གཉིས་གིས་ཤིང་མིག་
འོང་ནས་བྱུ་ལ་བྱིས་གྱི་བདག་པོར་བསྐྱོས་དེ་པ་མ་ནགས་ཚལ་དཔེན་པར་སོང་བུ་
དེ་གྱུ་ལ་པོའི་སྒྲོན་པོར་བསྐྱོས་ཀྱང་པ་མ་ལ་གསུམ་པས་ནགས་སྒྲུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱ་དང་
མེ་དོག་འབྲས་བུར་བཅས་པས་པ་མ་མཆོད་ཅིང་དཔེན་པར་སྤང་། སྐབས་ཤིག་རི་
དྲགས་ཤི་བའི་ལྷགས་པ་གྲོན་ནས་རྒྱ་ཁྱང་ངོགས་སྒྲུ་རྒྱ་ལེན་དུ་ཕྱིན་པས། གྱུ་ལ་པོ་
ཆངས་ཕྱིན་ནགས་སྒྲུ་རི་དྲགས་འདྲེད་དུ་བྱོན་པས་མཐོང་ནས། རི་དྲགས་སྒྲུ་འབྲུལ་
ནས་ཐག་རིང་པོ་ནས་གཞུ་ནི་བའི་བར་དུ་བཀའ་སྒྲེ་མདའ་འཕངས་དེ་སྒྲོ་བས་ངས་
ཅན་ལ་ཐོག། གྱུ་ལ་པོ་དེར་བྱོན་པས་སྒྲོ་བས་ངས་ཅན་གྱིས། བདག་གིས་མ་ཉེས་
པར་གྱུ་ལ་པོས་མདའ་གྱུ་བ་ནས་བསད། ད་བདག་གི་པ་མ་གཉིས་སྒྲུས་གསོ།
བདག་བསད་པས་པ་མ་གཉིས་བསད་པ་དང་འདྲ། དེས་གྱུ་ལ་པོས་མི་གསུམ་
བསད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། མདའ་གནད་པ་ཐོག་པས་རྒྱག་གཟེར་དང་སྒྲེ་སྒྲགས་
འདྲེ་ཐོག་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་ནས་གྱུ་ལ་པོ་ཐུགས་མི་བཅོད་པ་རང་གི་མདའ་དེ་རང་གི་

སྤྱིང་ལ་ཕོག་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཀྱིས་བྱུང་བུ་སྤྱི་སྤྱི་པ་། ཐུབ་པ་བྱིན་པའི་ལ་རི་
 དུགས་ལྷགས་པ་བྱོན་པས་བདག་སྤོངས་ནས་རི་དུགས་སུ་འབྱུང་དེ་མདའ་
 འཕངས་པ་ཕོག། འབྱོན་ཀྱང་བྱ་ཐབས་བྱལ་ནས་ཉམ་རེང་། དེ་ཞི་བྱིན་དཀར་
 ཐུབ་པ་ནམས་ཀྱི་དམོན་པའང་རྒྱག་པར་ཞེས་བྱུང་པོ་ཡི་སྤྱག་པར་བྱེད། དེ་སྤྱི་
 བསངས་ཅན་ཁོ་བའི་དེ་རལ་པ་ས་ལ་བཀྲམ་ཞིང་། བྱུང་པོ་སྤྱི་འབྱོན་ཀྱང་རང་
 རང་ལས་ལ་སྤྱོད་པས་བདེ་སྤྱག་དང་ཕན་གཞིན་དང་འབྱུང་གང་ཡང་འབྱུང་། དེའི་
 ཐུར་བྱིན་ལ་དམོན་པ་ཅི་ལ་བྱེད། ཐུགས་མི་བདེ་བར་མ་མཛད་ཅིག། བདག་གི་
 ས་མ་གཉིས་སྒྲིམ་པས་གདུང་བ་ཡོད། རྒྱ་བྱམ་འདི་བྱུང་པོས་སྤྱི་ལ་བར་བྱ་ཞེས་
 རྒྱག་དུས་དུགས་འཛང་ཞིང་སྤྱི་རྒྱང་དུ་ཅེག་ཅིང་སྤྱི་པས། བྱུང་པོས་གྲུས་
 ཤིང་རྒྱ་བྱམ་འབྱེད་ནས་ཕ་མའི་ཕྱོགས་སུ་བྱིན། ཉ་ཅང་ཉེ་བར་འགོ་མ་ནུས་པར།
 ས་མ་འོང་བ་གཉིས་པོས་དོག་སྤྱི་ཐོས་ནས་བྱ་བྱ་ཞེས་པོས་པར། བྱུང་པོས་དུང་
 དུ་བྱིན་ནས། བྱིན་ཀྱི་བྱ་མིན་བདག་བྱུང་པོ་སྤྱི་ཅན་གྱིས་མདས་ཐུག་ཞེས་ལོ་
 བྱུས་ནམས་བཤད་པས་དེ་གཉིས་དུན་མེད་དུ་བབྱུང་། བྱུང་པོས་རྒྱ་གང་གཏོར་
 བས་དལ་བྱས་དུན་པ་གསོས་དེ། བདག་ཉིད་བྱའི་ཅོར་འབྲིད་པ་ཞུས་པས་ག་ལེ་
 འབྲིད་ནས་བྱའི་ཅོར་སྤྱི་བས། འཇུས་ཤིང་དམ་དུ་འབྱུང་ནས་མདའ་དེ་ལག་པས་
 མཉེད་པ། བྱ་བྱིན་ཀྱི་བདག་ཅག་ཕ་མ་གཉིས་ལ་སྤྱིང་ཇེ་ཞིང་གྲུས་པས་དྲིག་དུ་
 མཛོད་པའི་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད། དེའི་བདེན་པས་བྱིན་ཀྱི་སྤྱི་ག་
 འཛོ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དམོན་པ་བོར་ནས་མདའ་བཏོན་པས། བབྱུ་བྱིན་གྱིས་
 ཤེས་ནས་རྒྱའི་བདུད་ཅི་བྱན་པས་མ་ནམས་གསོས་ཤིང་བདེ་བར་གྱུར། དེ་ལྟར་
 ངས་སྤྱི་བསངས་ཅན་དུ་གྱུར་དུས་ཀྱང་ཕ་མར་གྲུས་མཛོད་བྱས། ད་ལྟ་ཤུགས་
 རིགས་ཀྱི་ཕ་མར་བཀྲམ་པའི་བྱ་བྱ་འོས་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་པས། འཁོར་ནམས་སྤྱི་

མ་དང་པ་མ་མཚན་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་བསམ་ཞིང་དད་པར་
གུར་དོ། འདི་ཡང་བསམ་གཏན་གྱིས་ཚས་སྟོར་རོ། མཛེད་བགྱིད་པག་བསམ་
འཁྲི་ཤིང་ལས། སྟོབས་ངས་ཅན་གྱི་དོགས་བཅོམ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྟངས་འབྲོག་
གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ། བགྱིད་དང་གཅིག་པའོ།

OII.

ཡལ་འདབ་བགྱི་ཙ་གཉིས་པ།

སེདྤའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

དམན་པའི་སྤྱོད་པས་སྟེ་པོ་དམན་པ་ནི་མས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ། རྒྱལ་ཁྲིམས་
ཀྱིས་ནི་སྟེ་པོ་དམ་པའི་ཡིད་དག་ཚེས་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་
དབེན་པ་དང་བྲལ་གཏི་ལྷག་འབྲོག། བཙུན་འབྱུས་ཀྱིས་ནི་འཛིགས་སུ་བྱང་བའི་
འཛིགས་པ་བརྒྱུག་པར་བྱེད། ཞེས་པ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱུ་ལ་
བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། བགྱི་བྱིན་དང་གྱུ་ལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་དང་དགོ་
སྟོང་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་རྩེ་ན་སོགས་ལ་ཚེས་གསུངས་པས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་ཅིང་། དེའི་
ཞེས་ལ་ལྷ་འབྱུང་ལྷག་གཉིས་དང་བྲི་ཚེ་བཞི་བདེན་པ་ལ་བཀོད། དེ་ལ་ངོ་མཚར་
དུ་གུར་ནས་དགོ་སྟོང་ནི་མས་ཀྱི་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་གང་ཟག་གངས་མང་བ་འདི་
ཙམ་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་གྲོལ་བར་མཛེད་པ་ད་ལྟའི་རྒྱུན་ནས། ལྷན་སྟེས་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ངས་ད་ལྟ་གཅིག་བྱ་ཙམ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
བདགས་པ་མ་ཡིན། སྟེ་བ་ཀྱན་དུ་འགྲོལ་ཕན་པ་འབྱུང་བའི་ལྷན་སྟེས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཡིན་དེ། སེདྤའི་སྟངས་པོ་སོགས་སུ་སྟེས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སེམས་

ཅན་ལ་ཕན་བདགས་པ་ནི། སྤྱོད་དེད་དཔོན་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དྲག་པོ་ཞེས་པ་
 བྱ་མེད་དང་དོན་མཐུན་འབྲས་ཕྲག་གཉིས་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་གྱི་མཚོར་འགྲོ་
 བ་ལ། གྱི་མཚོའི་འགྲམ་དུ་དུག་སྤྱུལ་ཆེན་པོ་ཕམ་པ་ཞེས་པ་བྱུང་ལྟེ། ཚོང་པ་དེ་
 དག་ཟབས་འདོད་ནས་ལམ་གྱི་མཐའ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་དེའི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱར་ཞིང་
 དགྲིས་པས། ཚོང་པ་ནམས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ཏུ་འཕོད་ཐེག་ཐེག་བྱེད་
 པའི་ཚོ། རི་ཕྱག་ན་གནས་པའི་སེདྤ་གྲགས་པའི་རལ་ཅན་ཞེས་པ་དང་། དེའི་
 བོགས་པོ་ཐང་ཆེན་མན་རྒྱ་ར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་སྤྱིང་ཇེས་མ་བཟོད་
 པར། ཐང་ཆེན་ལ་སེདྤ་ཞེན་དེ་དག་སྟོག་སྟོབས་པའི་ཕྱིར་གྱུགས་ཤིང་། སེདྤ་
 དུག་སྤྱུལ་གྱི་སྤྱི་བོར་སྤེར་མོ་གྱི་བ་ནས་སྤྱུལ་དེ་བསད་སྤྱུལ་དེ་དབྱགས་འགྲོ་ཁར་
 ཁ་རྒྱུངས་ཀྱི་དུག་དྲག་པོ་སེདྤ་དང་ཐང་པོ་ལ་ཕོག་ནས་གཉིས་ཀ་ཤི། ཚོང་པ་
 ནམས་ཀྱིས་སེདྤ་ཐང་ཆེན་གཉིས་ལ་དད་ཅིང་གདུང་བ་དྲག་པོ་སྤྱེས་ནས་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་ལུས་ལ་སྦྱངས་བ་བྱས་དེ་མཚོད་དེན་བཞེངས་ཤིང་རབ་དུ་མཚོད། དེ་དུས་ཀྱི་
 དུག་སྤྱུལ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཡོན་ལ། ཚོང་པ་ནམས་ལ་སྟོག་སྟེར་བའི་སེདྤ་ང་ཉིད། ཐང་
 པོ་ནི་ཤ་རིའི་བྱའོ་གསུངས། འཁོར་ནམས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྟོབས་སུ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོད་བ་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། འདི་ཡང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཚོས་སྐྱོར་རོ། མཛད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། མེད་གའི་དྲོགས་
 བཟོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མོངས་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་
 བགྱི་དང་གཉིས་པའོ།

OIII.

ཡལ་འདབ་བགྱིལ་གསུམ་པ།

དགའ་བའི་གོང་བུའི་དོགས་བཅོམ་ནི།

དོ་གཤམ་རབ་གསལ་གོས་མཚོག་ཅོད་པན་དང་། གདུགས་དང་ངེ་ཡལ་དཀར་
 བོས་འཛུམ་བའི་དཔལ། མཚོག་གི་ཡོངས་སྟོན་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་གྱིས། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བྱས་གསལ་བར་བྱེད། ཞེས་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚས་
 གྱི་འབྱོར་པ་གྱིས་པའི་ངོ་མཚར་ལ་འཁོར་ནྟེ་མས་ཡ་མཚན་པར། ང་སྟོན་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་བདེན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ཚས་གྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་དེ།
 སྟོན་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་དེ་ཆེ་ཅན་ཞེས་པར། གྱུ་ལ་པོ་དེ་ཆེ་གདུམ་པོ་ཞེས་
 ཕྱག་ན་དེ་ཆེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་གྲོང་ཁྱིམ་གང་གཞི་བདག་པོ་གྱུ་
 པོ་ལྷན་པོ་ཞེས་བདུལ་ནས། དེའི་བྱ་མོ་སྤར་མ་ཞེས་བ་བཅུན་མོར་སྤངས། དེ་ལ་
 བྱེད་གདུགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་གྱན་སོགས་རང་བྱུང་བྱུང་བ་ཞིག་བཅས། སྤྱིས་
 བ་ཅམ་གྱིས་གྲོང་ཁྱིམ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷན་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བསམ་པ་
 ཅམ་གྱིས་ལྷན་བྱུང་བྱུང་བས་ཀྱན་དགའ་ནས་སྤྲས་གྱི་མིང་ཡང་དགའ་བའི་གོང་
 བུ་ཞེས་བདགས། དེ་ནས་ཡལ་གྱི་ཆེས་སྤྱད་དགའ་བའི་གོང་བུ་གྱུ་པོར་མངའ་
 གསོལ། དེ་ཆོ་དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྟོང་ན་པ་སྟོང་ན་ཞེས་བ་གཅིག་ཡོད། དེས་གྱུ་པོ་
 ལ་མི་དགའ་བར་ངན་སེམས་ཁོ་ན་བྱེད། ལྷག་པར་ལྷན་པོའི་གྲོང་གི་གྱུ་པོ་སྟོན་ལ་
 སྤྲས་བྱས། ལྷན་པོ་པ་ནྟེ་མས་ཞེས་པའི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལ་སྤྲས་
 ཡིག་བསྐྱར་བ། བྱིད་ཀྱི་བྱ་དེ་དགའི་བྱ་ཡིན། ངེད་ལྷན་པོའི་གྱུ་པོ་འབངས་ནྟེ་མས་
 ཉམས་པ་ནི་བྱིད་ཀྱི་པས་ལེན། ད་ངེད་རང་གི་མངའ་རིས་གང་ཡོད་ཕྱིར་ཐོག་

དགོས། མི་འབྲོད་ན་དཔག་བསམ་ཉེ་ཁྱོད་ནི་མས་གསོད་དོ་ཟེར། གདམ་པོ་པ་
 མས་ཀྱང་གཡུལ་གཤོམས། དེ་མ་མས་གྱུ་ལ་བཤད་ཅིང་ལྷན་པོ་པའི་
 སྤྲངས་ཡིག་བསྟན་པས། གྱུ་ལ་བཤད་པའི་གོང་བྱས་བསམ་པ་འདི་ནི་ཉེས་
 མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་ལས་ཡིན་པ་འདུག། དེ་བས་ལྷན་པོ་
 པར་གསུམ་པས་འདུད་དགོས་སྐྱེས་ནས་ཕྱིན། མ་མས་ཀྱང་སྤོན་དུ་ཕྱིན་ནས་འདུས་
 པའི་མཚམས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། དགའ་བའི་གོང་བྱ་དབྱང་བཅས་གང་གྲུ་འབྲས་
 དུ་བསྐྱེད། མ་མས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྤོན་འབངས་ཀྱིས་རབ་དུ་མཆོད། ལྷན་པོའི་
 གྱུ་ལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཕན་ཚུན་གྱི་ལྷོ་ཞེས། མ་མས་གྱུ་ལ་པོའི་མགོན་པར་འབྱུང་
 ཉེ་མཆི་མ་བདང་ནས་ལྷུ་པར་སྤྲོས། དགའ་བའི་གོང་བྱས་འཛམ་གླིང་ན་དཀོན་
 པའི་ཞོར་ཇོས་སྤྱིན། ལྷན་པོ་པ་དགའ་ཞིང་དད་པར་གྱུར། དེ་དག་གི་གྱུ་ཞུས་པས་
 སྤོན་པ་རྒྱ་སྤྲོས་བྱས་ཟེ་ཙེ་བ་ཅན་ཞེས་པས་རང་སངས་གྱིས་ནད་ཀྱི་བདེ་པ་ཞིག་
 ལ་སྤྲོས་བཟང་པོ་ལྷུ་ལ་ནས་གསོལ་ཤིང་གདུགས་མཆོག་ལྷུ་ལ་བས། བྱས་ཟེ་དེ་
 དགའ་བའི་གོང་བྱ་གདུགས་དང་ལྷན་པར་སྤྱིས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་ཡིན། སྤོན་པོ་
 སྤོང་ན་དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་འཁོར་ནི་མས་ཇེས་སུ་ཡིད་རང་ངོ་། འདི་
 ཡང་སྤྱིན་པའི་ཆོས་སྟོར་རོ། མཇོད་བགྱི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། དགའ་
 བའི་གོང་བྱའི་དྲི་གས་བཟློང་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་སྤོངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་
 གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ཕྱི་བགྱི་དང་གསྤྱི་པའོ།

OIV.

ཡལ་འདབ་བགྱུ་ཙྰ་བཞི་པ།

རི་བོང་གི་དོགས་བརྗོད་ནི།

ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡིད་ལ་རེ་བ་རབ་གྱིས་གྲུབ་གྱུར་ཅིག། དམ་པའི་
 ལེགས་བྱས་ཀྱི་མེད་འཇུག་འོགས་གཙང་མ་བསྐྱུགས་པར་འོས། འཇིགས་བྱང་
 འཁོར་བའི་ཚུ་སྟོན་འབྱུང་གནས་དག་གི་ཟམ་སྟེགས་གྱུར། དམ་པའི་གྲོགས་ཉིད་
 དག་བསྐྱོ་བའི་རང་བཞིན་པོ་ཉ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་
 ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། བྱིས་པོ་དག་བསྐྱེད་ཞེས་པའི་བྱ་ངང་པ་ཅེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ནན་ཏན་གྱིས་རབ་བྱ་བྱང་བ་ལ་བཅུག། དེ་ལ་དག་སྟོང་ནྟེ་མས་ཀྱིས་
 འདི་ནན་ཏན་གྱིས་རབ་བྱང་ལ་བགོད་པ་སྟོན་གྱི་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། འདི་སྟོན་
 ཡང་ངས་དག་བ་ལ་བགོད་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་དྲང་སྟོང་དཀའ་ཐུབ་པ་
 བདུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་བྱ་བ་ཅིག་བྱང་། དེའི་ཉེ་ལོགས་སུ་རི་བོང་གསལ་བར་སྦྱ་
 བདུག་ཏུ་འདྲིས་ཤིང་འཛེལ་བར་གྱུར། སྐབས་ཤིག་ཆར་མེད་པས་ཙྰ་བ་དང་
 འབྲས་བུ་ཚུ་དང་བཅས་པ་སྐྱམས་ནས། དྲང་སྟོང་དེ་ནགས་སུ་ཡིད་སྟོལ་ཞིང་གོང་
 མཐར་འགྲོ་བར་བཅོམས་པ་ན། རི་བོང་གི་སྦྱས་པ། ཐུབ་པ་བྱིད་དཔེན་པར་དོན་
 ཆེན་སྦྱབ་པ་པོ་གོང་མཐར་གལ་འགྲོ། གོང་བྱིད་ནི་མི་གཙང་བ། གཡེང་བ།
 མི་ནྟེ་མས་འདོད་པས་གདུང་བ་དལ་མེད་ལས་ཀྱི་བྲེལ་བ། ཐོ་མོ་ཀུན་མཆོག་མི་
 ཤེས་པ། བྱ་ཚ་དང་བྲན་གཡོག་ངན་པས་གང་བ། འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་གནས་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མེས་ཚོག་པ་ཅིག་བྱས་མི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཞིང་མི་བདེ་བ་མང་
 བ། དེ་འདྲའི་གོང་མཐར་བྱམས་ན་སྟེགས་པ་དང་ལྷུང་བ་ཁོ་ན་འབབས་པ། མེས་ས་
 གཡེངས་ཤིང་འཚལ་བ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པར་འཇིག་དྲིང་ན་པའི་སྟོན་ལམ་

འགོ་བ། ངན་འགྲོའི་ལམ་དོད་པ། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྒོ་འགགས་པ་ངུམ་གྱི་སྒྲིང་
 པའི་ས་ས་དེར་འབྱམས་པའི་གང་ཟག་ནི་ནགས་སུ་གནས་ན་གྲོང་མཐར་གཏུང་།
 གྲོང་དུ་འབྱམས་ན་ནགས་ཚལ་དུན། སྒོ་མང་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་གྱུ། དེས་ན
 བྱིད་ལ་ཐར་པའི་གོགས་ཆེན་འབྱུང་ལ་ཉ། དེ་བས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་གཙང་
 ཞིང་དངས་སྒོ་དགོ་བ་འཕེལ། ཐུབ་པ་དཔེན་པར་གནས་ན་ཐམས་ཅད་གུས། དེ་ཕྱིར་
 གནས་འདིར་བཞུགས་ལ་བདག་གི་ཤ་འདིས་བྱོད་ཀྱི་སྒོག་འཛོལ་བར་མཛོད་ཅེས།
 རི་བོང་གིས་ཤིང་ཕྱང་ལ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་མཛོངས་པས། དྲང་སྟོང་གིས་རི་
 བོང་གཟུ་ལུས་དྲག་པོའི་ཐོ་ཚོ་འདི་འདྲ་མ་བྱེད། བདག་གྲོང་མཐར་མི་འགོ་ཡིས།
 བྱིད་ལས་ཉེ་བའི་གོགས་གང་ནས་འབྱོར་ཞེས་སྒྲུས། རི་བོང་གིས་མེ་ནང་ནས་
 གས་མཁར་མིག་བལྟས་པས་དེ་འཕྲལ་ཆར་དྲག་པོ་བབས་ནས་ནགས་ཚལ་ཙུ་བ་
 མེ་དོག་འབྲས་བུ་གྱིས་པར་གུར་དོ། དྲང་སྟོང་གིས་རི་བོང་དེ་ལ་དྲིས་པ། བྱིད་སྟོང་
 ལྟོབས་ཀྱི་བདུལ་ཞུགས་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་ནས་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད་དྲིས་པས། བདག་
 མེས་མས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲ་མེད་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཟེར། འོ་ན
 བྱིད་ནི་ཡང་དག་ཆོགས་པའི་སངས་གྱིས་ཐོབ་པར་ངེས། དེ་ཚོ་བདག་ཀྱང་ཆེས་
 སུ་བཟང་ཞིང་འཁོར་དུ་སྒྲེབ་པར་ཤོག་ཟེར་བས། རི་བོང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་
 བར་ཁས་སྒྲངས་སོ། རི་བོང་དེ་ནི་ད་ལྟ་འོ། དྲང་སྟོང་བདུལ་བཞུགས་བཟང་པོ་དེ་
 ད་ལྟ་བྱིས་པར་གྱི་བྱང་པ་འདི་ཡིན་དེ། འདི་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་ཅིང་ནན་དན་
 གྱིས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ནམས་བྱང་ཆུབ་སྟོད་པའི་
 སྟོང་སྟོབས་ལ་གུས་པས་ཡིད་རང་བར་གུར་དོ། འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཆོས་སྟོར་རོ།
 རི་བོང་གི་དོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷན་མེངས་འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་
 བདེ་བར་བྱས་པ་ཉྱེ་བཀྱི་དང་བཞེ་པའོ།

CV.

ཡལ་འདབ་བགྱི་ཙ་ལྔ་བ།

རེ་བ་དེ་དོགས་བཞེད་ནི།

ལྷོ་གཉིས་གང་ཞིག་འཕྲོས་པས་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ་ནི་མས་ལ་ནི། རྩོན་གྱིས་
 རྩོན་བཞེད་མི་བཟང་དུག་ནི་རབ་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་བ། སྤྱི་དམོད་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་
 བགྱིད་མས་གཟིར་བ་དེ་དག་ནི། མི་བཟང་འདོད་ཀྱི་མིན་པའི་རབ་རིག་ཁྲད་
 དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་བ་ནི། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རི་ལ། དག་སྤོང་རེ་བ་ཏ་
 ཞེས་པ་བདུལ་ཞུགས་གཙང་བ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གྱུང་། སྐབས་ཤིག་གོང་གི་
 འབྲིའི་བེའུ་ཕྱོར་བའི་རྩི་པོ་བྲམ་ཟེ་ཕྱ་མ་ཙན་ཞེས་པས་བེའུ་ཆོལ་དུ་ཕྱིན་པས།
 དག་སྤོང་རེ་བ་ཏ་ཆོས་གོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དཔ་རིང་མོ་ནས་མཐོང་བས། ཁྱ་བ་དམར་
 པོ་བཅས་རྩི་མར་ཆོད་པ་མཐོང་བས་བེའུ་གསད་པའི་གཙོད་པ་ཡིན་ནས་བསམ།
 མི་གཞན་འཁྲིད་ནས་བཟུ་བྱ་ཕྱིན་པས། དག་སྤོང་ལ་ཞི་བས་སྦྱས་པ། དག་སྤོང་བྲམ་
 པར་ཅི་ཆོད་ཞུས་པས། བདག་ཆོས་གོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱས་པས། དེ་དག་གིས་
 བཟུས་པས་བ་སྤྲང་གི་གཞུག་དུ་འདུག། དེ་ལ་གནས་གྱུང་དེས་པས། དག་སྤོང་
 གི་བསམ་པར་བདག་ལ་འདི་འདྲ་ལྟ་འདྲའི་འཁྲུལ་ལས་པལ་ཆེར་སྤོན་གྱི་ལས་
 ཤིག་ཡིན་པ་འདྲ། བདེ་བ་ལ་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཀྱུང་། དཀར་པོ་ལ་ནག་པོ་གྱུང་། ཆོས་
 ལ་ཆོས་མིན་གྱུང་། འདི་དག་ལས་ཀྱི་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱང་ལས་འོས་མེད། དངོས་སུ་
 གསལ་བ་འདི་ལ་བདག་གི་དྲང་པོར་སྦྱས་ཀྱང་བདེན་པར་དུ་ཡིད་འཇོན་སྤྲུལ་ཕྱི་
 གང་ཡང་བཞེད་མ་ཤེས་ཁ་རོག་བསྐྱེད་པས་བྲམ་ཟེ་དེ་ཁྲོས་ནས་དབེན་པར་གནས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞིག་ཁྲོའི་མི་ངན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲ་ཀྱང་པ་ཞེས་དཔྱད་པ་སྟོན་

དཔེག་དག་སྤོང་གི་མགོ་ལ་གྱུ་བ་པས་ཁྲག་ཟག་ཅིང་བཅིངས་ནས་འབྲིད་དེ་གྱུ་ལ་
 བའི་དྲུང་དུ་སྐྱལ། དེས་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག། དེ་ནས་ཇེས་སུ་ཇི་བུའི་བེའུ་མྱོར་
 བ་ཅོམས་ཆེད་ཀྱང་། གྱུ་ལ་པོས་དག་སྤོང་བཙོན་དུ་བཅུག་པ་བཤེད་ནས་ལོ་བཅུ་
 བཅིས་ལས། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོས་དྲན་དེ་བཙོན་ཁང་ནས་བཏོན་པས་ཤིན་དུ་རིད་ཅིང་
 སྐྱ་ཡང་གུན་དུ་ཟེང་། གྱུ་ལ་པོ་ཤིན་དུ་འགྱོད་དེ་བསྟེན་བསྐྱར་ཞུས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ན་
 བཟའ་ཕྱལ། ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཞུས་པ། བྱིད་ལ་ཉེས་མེད་བྲམ་ཟེ་ཇི་བའི་
 བེའུ་ཅོམས་ནི་སྟོན་མེད་ཆེད། བདག་ལྟ་བུའི་གྱུ་ལ་པོ་སྤྲིག་ཅན་དྲན་པ་སྤོངས་ནས་
 ལོ་བཅུ་བཅིས་བཤེད་པ་འདི་བདག་ནི་བསོད་ནམས་དམན་པས་ལན། བཙེ་ལྟན་
 བྱིད་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། ཞུས་པས། གྱུ་ལ་པོ་བྱིད་ཀྱི་མ་ལན། བདག་གི་
 སྟོན་ལས་ཡིན། ལས་ནི་རྟོ་ལ་རི་མོ་བཞོས་ལྟར་བསྐྱབ་མེད། ཟོལ་ཐབས་མེད་
 པའི་ལས་འདི་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཟོལ་མི་ལུས། བདུད་ཅི་འང་དུག་དུ་འགྱུར་
 ཞིང་བདེན་པའང་ཚུན་དུ་འགྱུར། རང་ལས་སྤྱོད་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བདག་
 གི་ལས་ལས་གཞན་ལ་ཁྲོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཞེས་བཤེད་པས།
 གྱུ་ལ་པོས་འོ་ན་བྱིད་ཀྱི་སྟོན་ལས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞུས་པས། སྟོན་པར་རྒྱ་སིར་ཀྱ་ཐ་
 ཞེས་པའི་མི་གཏུག་པ་ཅན་བྱིས་མཆོས་ཀྱི་བ་ཁྲོང་བ་ཀྱིས་ནས་གསལ་པའི་ཤ་ཟ་བ་
 ཞིག་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་གཞན་གྱིས་རིག་དོགས་ཤིག་གསལ་པ་འབྱེད་དེ་བྲོས་པས་
 མི་ཅོམས་ཀྱིས་དེད། དཔེན་པར་རང་སངས་གྱིས་ཞིག་བཞུགས་པའི་འགྲམ་དུ་ཤ་
 ཅོམས་སྐྱལ་མྱེ་འདིས་ཀྱིས་སོ་སྐྱས་པས། དེ་དག་གི་རང་སངས་གྱིས་དེ་གསོད་དོ་
 ཟེར་བཅིངས་ནས་བཙོན་དུ་ཅུག། ཞག་བཅུ་བཅིས་ནས་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་
 ནས་འདི་བདག་གིས་བྲམ་སོ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྐྱས་པས། རང་སངས་གྱིས་དེ་བཙོན་
 ལས་བདང་། དེའི་ལས་ཀྱི་ཅོམ་སྟོན་དཔྱལ་བར་མང་དུ་སྤྱོད་། ཀྱ་ཐ་དེ་བདག་ཡིན་

དེ་ལས་ཀྱི་རྣལ་མས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྤྱད་བཤལ་མོང་། ཞེས་དག་སྒོང་རེ་བ་དཔལ་
བཤད་པས། གྱུ་ལ་པོ་ལ་སོགས་མི་ནྱམས་ལས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པས་ཡིད་
ཆེས་ནས་དག་སྤྱད་སྒྲུང་དོར་བཅོན་པར་གྱུར་དོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྒོར་
རོ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རེ་བ་དཔེ་དོགས་བཅོད་། ལྷན་སྐྱོངས་
འབྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་བརྒྱ་དང་ལྔ་པའོ།

OVI.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་ཙྰ་བྱག་པ།

གསེར་གྱི་གོ་ཆའི་དོགས་བཅོད་ནི།

གྱུ་ལ་བར་འདོད་ནྱམས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་ནི། བཅོད་དཀའ་འཁོར་བའི་
དག་ཡི་སྤྱོད་ས་བཅོས་ནས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་ཆེན་པོ་ནི། གྱུས་པ་བདྱན་
པ་ནྱམས་ཀྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲོང་བྱིར་ལྟ་
བུའི་མདོ་གསུངས་པའི་ཆོ། དག་སྒོང་ནྱམས་ཀྱི་ཞུས་ཤིང་གསུངས་པ། གྲོང་བྱིར་
གསེར་ཅན་ཞེས་ལྷའི་འོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དུ་གྱུ་ལ་པོ་གསེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་
གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། བྱ་མོ་གསེར་འོད་བྱ་བ་བྱུང་། དེ་ཉིད་ལང་ཆོ་གྱིས་ནས་སོ་
གའི་ལྷོན་ཤིང་གཞོན་ནུ་ལྟར་མཛོས་ཤིང་མཛོད་པ་དང་ལྡན་པས། ལྷོན་པའི་བྱ་འོད་
དང་ལྡན་པ་འདོད་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་གྱུར། དེ་དག་འཛོལ་བས་
འབྲོགས་པ་ལ་ཡབ་ཁྲིས་དེ་ཐུགས་མའི་ཆ་བས་གདུང་པ་ལྟར་གྱུར་ནས། བྱ་མོས་
སྤྱོད་ཚུལ་ཉམས་པར་བྱས་པས་སྤྱགས་ཤིང་། ལྷོན་པའི་བྱ་གསོད་ཅིག་གསུངས།
གྱུ་ལ་པོའི་སྤྱས་དང་། ལྷོན་པོ་ནྱམས་ཀྱི་ས་བསད་པར་བྱོགས་སུ་སྤྱགས་པས་སྤྱར་

CVII.

ཡལ་འདབ་བགྱི་ཙ་བདུན་པ།

བྱིས་བདག་ཟས་གཙང་མའི་དྲོགས་བཟོད་ནི།

བསོད་ནམས་འབར་བ་བསམ་བ་དྲི་མེད་ནྟེས་ས། ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་ནས་
སྤང་ནོར་ལ་མིན། རྟལ་འབྱོར་ལ་འབྱོར་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ལ་མིན། དྲུལ་གྱི་ཆགས་
བྲལ་ལ་དཀའ་འདོད་ལ་མིན། ཞེས་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དག་སྦྱོང་ནྟེས་ས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྱུ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྱོན་དུ་བསྐྱབས་པ་
ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། གཞན་ཡང་ངས་སྤྱོན་ལྟ་རྒྱ་ཅེས་
གྱུ་ལ་པོ་ཆངས་སྤྱོན་གྱི་དུས་སུ། བྱིས་བདག་ཟས་གཙང་མ་ཞེས་བྱ་བ། གཞོད་སྤྱོན་
ནོར་ལྷའི་བྱ་ལྷར་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་གྱུ་མཚོར་ཡང་ཡང་སྤྱོན་
དེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྤྱི་གཤེགས་མང་དུ་སྤྲངས་ནས་བྱིས་གང་ཞིང་། སྦྱོང་བ་ནྟེས་ས་
ལ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྷར་སྤྱོན་པས་ཆོས་པར་བྱས། སྐབས་ཤིག་དེས་རིན་
པོ་ཆེའི་སྤྱིང་གཞན་དུ་སྤྱོན་པ་འཁོར་ནས། གྱུ་ལ་པོ་མཇལ་དུ་སོང་ནས་སྤྱི་གཤེག་
ཤལ་དཀར་ཆེན་སྤྱད་པར་བགྱིས་པ་ལྷར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཕུལ་བས་གྱུ་ལ་པོ་
ཕྱགས་རབ་དུ་མཉེས། དེ་དུས་གྱུ་ལ་པོའི་བྱ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བ་གས་གྱི་
ཁང་བཟང་ན་ལེགས་བཤད་སྤྱུ་ལེན་པ་ཐོས་ནས། བྱིས་བདག་ཟས་གཙང་དགའ་
མགུ་སྤྱུ་ཡོང་གཡོ་བཞིན་རང་གྱི་བྱིས་དུ་སྤྱོན་པས། ཟས་དང་ཅེད་འཇོ་མི་དུན།
གཉིད་མི་ཁྲགས། ལེགས་བཤད་ཁོ་ནས་ཡིད་འཕྲོགས་ཤིང་བསམ་པ། ཀྱི་མ།
བདག་གི་ཡོ་བཅུ་གཉིས་གྱུ་མཚོ་ལ་སྤྱོན་ནས་འབད་པས་བསམ་གས་པའི་ནོར་དང་།
རྫོང་དང་རིན་ཆེན་སོགས་མང་ཡང་། ལེགས་བཤད་ཆ་ཙམ་མ་ཐོབ། ལེགས་པར་
བཤད་པའི་སྤྱོན་དང་གས་མེད་ན་རིན་ཆེན་མང་པོས་ཅི་བྱེད་སྤྱོས། ནང་པར་གྱུ་ལ་

OVIII.

ཡལ་འདབ་བགྱི་དང་བགྱིད་པ།

སྤྱོད་ཞོན་གྱི་དོགས་བཅོམ་ནི།

གྱུལ་བའི་དབང་པོས་སྤྱོད་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དག་གི་ཚོགས། མཚོན་
 ཉན་བྱས་ས་སྤྱོད་གསེར་གྱི་རི་མོའི་ཡུག་གི་ཁང་པ་ནི། སངས་བྱིས་དོགས་བཅོམ་
 རྣམས་ལ་མཛད་བྱུང་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་འདི། མིག་གི་བདུད་ཅི་རབ་བསྐྱེད་
 ཡི་གའི་རང་བཞིན་དག་ཏུ་འབྱུངས། ཞེས་པས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཚོས་གྱི་གྱུལ་པོ་
 སྤྱོད་དངགས་མཁན་དག་བའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་སངས་བྱིས་གྱི་མཛད་
 པ་ངོ་མཚར་ཅན་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ཞེས་བྱ་ངོ་མཚར་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 སྤྱོད་རབས་གྱི་དོགས་བཅོམ་སོགས། ལེའུ་ཡལ་འདབ་བགྱི་དང་ཅ་བདུན་པོ་འདི་
 དག་གྱུལ་བའ་ལྟག་པར་གྱས་པའི་བཀྱར་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱར་པ་གསལ་
 བའི་ཉི་མ། ཇེས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སེལ་བའི་སྤྱོད་མེ། དོན་ལ། དོགས་
 པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་ཅི། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱོད་དངགས་
 འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བའི་དགའ་སྤྱོད། ངོ་མཚར་སྤྱོད་ཏུ་གྱུར་པའི་ལེའུ་བགྱི་ཅ་
 བདུན་པའི་ཁ་བསྐྱོངས། བགྱིས་གངས་ངེས་ལེའུ་ཇོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྐྱར་པ་
 གྱིས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ཡལ་ཇེ་དག་བའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་
 སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་པར་ལས་གསུང་གི་བདུད་ཅི་འབྱུང་བའི་བྱང་
 པ་གཞིན་ཏུ་བདག་སྤྱོད་དངགས་མཁན་སྤྱོད་པའི་དབང་པོས་ཡལ་འདབ་བགྱི་ཅ་
 བགྱིད་པ་འདི་ཉིད་བྱས་པ་ནི། སྤྱོད་པོང་ཁྱེད་གསེར་བྱ་བར། གྱུལ་པོ་སྤྱོད་གྱི་དོག་
 ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་གྱིས་པ། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔག་བསམ་གྱི་

ཤིང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་། གྱུ་ལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་གསེར་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ལས་
 འདོད་དག་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་། དེ་ལས་སྤྲུལ་སྤྲོ་གྲོས་དང་ཡོན་ཏན་དུ་མས་
 བསྟན་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་མངའ་ཐང་གིས་ལྷུག་པ། སྤྲིན་ཞོན་ཞེས་པ་གཅིག་ཀྱང་།
 ལྷན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་གྱུ་ལ་སྤྲིན་གཏད་དེ་ཡབ་མ་ལ་ཡའི་དབེན་གནས་སུ་ཞི་
 བ་དོན་གཉེར་གྱིས་བྱོན། དེ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་དབེན་པར་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་དཔལ་དང་
 ལྷན་ཅིང་འཁོར་ལོས་སྤྲུར་བར་གྱུར་ཀྱང་། བདག་ནི་མངའ་ཐང་གྱིས་ཀྱང་ལོང་བ་ལ་
 རི་མོ་བསྟན་པ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་མ་བཞུགས་པའི་འབྱོར་པས་ཅི་བྱེད་སྤྲུལ་ནས་གྱུ་ལ་
 སྤྲིན་བདང་ལྷུ་མ་ལ་ཡར་ལྷན། ཡ་མ་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་དགའ་ལྷན་ཉན་དུ་མེད་པའི་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་མངའ་ཐང་གིས་ཅི། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་དབང་ལྷུག་
 འདོད་པ་ནི་མས་ལ་ཕན་སྤྲུལ་ས་གཞི་གསེར་གྱིས་གང་བ་བདང་། དེ་ཉིད་ནས་
 མཁའ་བྱོན་ཏེ་མ་ལ་ཡའི་རི་བོ་དཔལ་གྱིས་དུས་བྱས་གྱིན་པར་འབྱོར། ཡབ་ཡུམ་
 མཇལ་བས་བྲལ་བའི་གདུང་བ་སེམས་ནས་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་
 བསྟོན་གནས་ལྷ་ཡི་དཔལ་དང་ལྷན་པར། གྱུ་ལ་བྱ་རིགས་འཇིན་གྱུ་ལོ་བདེ་བའི་
 དཔལ་ལ་སྤྲོད་ཅིང་ལང་ཚོ་དར་བས་འདོད་པ་གྱིས་བཞིན་མེ་རྟོག་ཚལ་དུ་གྱུ་བ་ན།
 གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲོ་མོ་མ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ཡང་ལང་ཚོ་དར་བས་འདོད་པ་གྱིས་
 བཞིན་མེ་རྟོག་ཚལ་དུ་གསེར་གྱི་ཁང་པར་གོ་རི་མཚོད་པའི་ཁྱུ་དབྱངས་གྱུད་མང་
 བསྐྱར་ཞིང་སྤྲོགས་པའི་ཚོ། སྤྲིན་ཞོན་མཐོང་བས་རབ་དུ་སེམས་ཆགས་གྱུད་མང་
 ལག་ནས་ཤོར། མ་ལ་ཡ་ཅན་མཐོང་བས་སྤྲིན་ཞོན་ཀྱང་ཆགས་པ་གཡོ་ཞིང་ཕན་
 ཚུན་མིག་གི་ཟུར་མདའ་འཕེན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་བདང་ནས་འཇོལ་བའི་ནི་མ་
 འབྱུར་ཅི་ཡང་ཉོན། སྤྲིན་ཞོན་གྱི་སྤྲུལ་པ། བྱོད་ནི་ཡིད་འོང་མཛོས་ཤིང་འཇོལ་
 དང་མེ་རྟོག་འདྲ། རྒྱ་ལྟར་དཀར་བའི་ལྷ་མོ་བྱེད་འདྲ་མཐོང་བས་བདག་ནི་ལྷས་

སེམས་གཡོ། བྱིད་ཀྱི་རིགས་དང་མིང་ལ་ཅི་ཟེར། རིགས་འཛིན་བདག་གི་གྲོགས་
 ལུ་འོས་སམ་སྒྲམ། ཞེས་བཞེད་པས་བྱ་མོང་ཚས་བཅིངས་ནས་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུབ་
 ལ། གྲོགས་མོ་མ་དུ་མི་ཀས་སྒྲུས་པ། གྱུ་ལ་བྱ་བྱིད་ནི་གྱུ་ལ་རིགས་ངོ་མཚར་ཅན་
 གྲུབ་པའི་བདག་པོ་རིགས་འཛིན་དཔལ་དང་ལྡན། ལྷན་མོ་འདི་ནི་གྲུབ་རིགས་ལྟ་
 མོ་ཡིན། མ་ལ་ཡའི་གནས་སུ་འབྱུངས་པས་མ་ལ་ཡ་ཅན་ཟེར། འདི་ལ་ལྟ་དང་
 ལྟ་མིན་ནི་མས་ཀྱི་འདོད་པ་མང། འདི་ལྟེ་ཐུགས་ནི་བྱིད་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ཟེར།
 དེའི་ཆེ་གྱུ་ལ་བྱ་སྤྱོད་ཞོན་གྱི་ཡབ་ཡུམ་བཀའ་བགྲོས་དེ་མ་ལ་ཡ་ཅན་མཉན་མར་
 རྒྱུང་བའི་འཕྲིན་བཟང་བས་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤྲངས། དེར་མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱིས་ཡབ་ཀྱི་
 བྱ་མོ་འབོད་པར་ཉུག་རྩམ་གོང་པོ་བཟང་ནས་དེས་འཁྲིད་པ་ན། བྱ་མོ་ནི་སྤྱོད་ཞོན་
 ལ་ཡིད་ཆགས་པས་མགྲོགས་པར་མི་འགྲོ། གཡོག་མོ་ཇེས་མ་ནི་མས་ལ་བྱི་མིག་
 བཟུ་ཞིང་གཏམ་ཟེར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་སྤྱོད་ཞོན་ཁོ་ལ་ཟུར་མིག་ལ། དེ་དེའི་
 ཚུལ་ཉུག་རྩམ་གོང་པོས་རིག་ནས། བྱིད་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཡབ་ཀྱིས་བག་མར་
 རྒྱུངས་བའི་གྲུབ་མཆོད་ཀྱི་གདུག་ཟེར། དེ་ནས་གྱུ་ལ་པོ་སྤྱོད་གྱི་དོག་བག་མ་ལེན་
 པའི་ཡོ་བྱད་ནི་མས་སྤྱོད་གོན་བྱེད། གྱུ་ལ་བྱ་སྤྱོད་ཞོན་བྱ་མོ་དེས་གོམ་པ་ལམས་དུ་འགྲོ་
 ཡང་སེམས་ཡིད་བདག་ལ་ལྷས། དེ་ནི་འབྲུལ་བར་མི་པོད་ཀྱང་རང་གི་གནས་སུ་
 སོང་། བདག་ནི་མེ་དོག་སྤྲིང་ན་གྱི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་དུན་སྒྲུམ་ནས་རྩོལ་བ་ལ་དེའི་
 གཟུགས་བྱིས་པས་གྲོགས་པོས་ཚུལ་དེ་རིག་ནས། བྱིད་དེ་ལྟར་མཆོད་མི་དགོས།
 ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མཉན་མ་ལེན་པའི་གྲུབ་མཆོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར། དེ་ནས་གྲུབ་
 རིགས་མིང་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུངས་པ་ཟབ་པའི་གྲ་འགྲིགས། སྤྱིལ་བསུ་གྱིས་པར་
 བྱས་དེ་སྤྱོད་ཞོན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་འབྱོར། དེར་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་གྱིས་པ་བྱས་
 ཐསས་ཅད་དགའ་བདེ་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྤྲུང་ཡང་མཉན་མའི་

དགའ་ལྷོ་མ་གར་སོགས་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་དུ་གྱིས་པར་བྱེད་བཞིན་པར།
 ཞལ་དུག་སོང་བདུན་གྱི་ཉིན་གྱི་ལ་བྱ་སྤྱོད་ཞོན་རི་ངོགས་སུ་སྤྱོད་སངས་ལ་བྱོན་པས།
 ལྷ་མོ་མཛེས་མ་བྱ་པར་དུ་བརྒྱུད་ཞིང་བུའི་གདོང་ལ་མིག་ཕུར་པ་གཙུགས་པ་ལྟར་
 བལྟས་ནས་དགའ་དུ་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པས་ཁྱོད་འདི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་ཅི་ཡིན་
 རྒྱུ་ཡིན་པས། བདག་གི་བྱ་འདི་དུང་སྤྱོད་གི་རིགས་ཡིན། མཁའ་ཁྲིང་གི་ཟས་སྤྲུལ་
 ལྷ་མོ་མས་ཅེ་མོས་བྱེད་པས་དེའི་ཅེ་མོས་བྱ་འདི་ལ་བབས་པ་ཡིན་པས་བྱ་ཐབས་
 གང་ཡང་མེད་ཟེར། དེ་ལ་སྤྱིང་ཇེ་དག་པོས་མ་བཟོད་པར། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་
 འདིའི་ཚབ་དུ་འདི་ལྟས་འདི་གཏོང་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་བྱེད་ཅིག་གསུངས། ཇིང་
 ལྷ་མོ་མས་ཟོལ་ཐབས་མེད་པའི་ལས་ཡིན་གྱི་ལ་བྱ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱེད་ལ་
 དེ་འདྲ་མི་རིགས་ཟེར་གྱང་ནན་གྱིས་གསུངས་པར། འོ་ན་ལྷ་མོ་མས་གསོད་ཅེས་
 བབས་པའི་དྲུག་སྤྱོད་མེད་པར་བཀའ་བ་ཡིན་ཟེར། གོས་དམར་སྤངས་ནས་
 སྤྲུལ་བ་གྱི་ལ་པོས་ལྟས་ལ་བཀའ་བ་ནས་བྱ་བྱང་འབབས་པའི་དོ་བ་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིང་
 དུ་བཞུགས། དེ་ནས་བྱང་ནས་མཁའ་བྱང་ཕྱི་གོས་དམར་མཐོང་ནས་ལྷ་ཡིན་པར་
 བསམ་སྤེར་མོ་གྱི་བ་ཕྱི་འཁྲིང་ག་ཟེས་པས། ད་གཟེད་མི་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་
 བདག་གཞིགས་བྱས་པས་གྱི་ལ་བྱ་སྤྱོད་ཞོན་ཡིན་པ་རིག་ཏེ་རྩས་སྤང་དོ་ལེབ་ཕྱིང་
 དུ་བཞུགས་ཅིང་འགྱོད་པའི་ཚོ། ཡབ་ཡུམ་སོགས་སྤྱོད་ཞོན་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས་མ་
 རྟོན་པར་ཐེ་ཚོས་ཟེས་ནས་བྱ་བྱང་འབབས་སར་ཕྱིན་པས་གྱི་ལ་བུའི་གཙུག་གྱིན་
 གྱི་ཁོར་བྱ་ལྷག་གི་གོས་པ་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་དུ་ས་ལ་འབྱེལ། དེ་ནས་བལྱེད་པ་
 བསངས་ནས་ལྷ་མོ་མས་ཡོངས་ཞིང་འགྱོད་པས་བདག་ཅག་ཟོལ་ཐབས་མེད་པའི་
 ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་གྱི་ལ་བྱས་ཐུབ་ཆོད་འདི་འདྲ་མཛོད་ཅེས་གསུང་བས་མེད་ཀྱི་
 འཕྲོད། མ་ལ་ལ་ཅན་མས་གོ་རི་མཚོད་ཅིང་མེད་ཀྱི་གཏོར། བྱ་བྱང་འགྱོད་དེ་གོ་

Digitized by Google

བའི་ལམ་གཅིག་པོ་ལ་དྲེགས་པའི་ཚོགས་བཅད་སྟན་དངགས་དང་སྤར་བར་
 ཚུམས་པར་བསྐྱལ་མ་ཞུས། དེ་ལ་ལེའུ་བགྱིད་པ་གསུམ་ཙམ་བཙུགས་པ་ཏེ་ཅང་
 གྱིས་པས་རེ་ཞིག་དོར། མཐར་མཁལ་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་
 གཟེགས་ནས་ཚུམས་ཤིག་ཞེས་བཀའ་བསྐྱལ་བས་དང་དུ་བཞེས་ཏེ་ལེའུ་བགྱི་དང་
 ཙ་བདུན་པོ་འདི་མཛད་ལ། བཀྲ་ཤིས་གངས་ངེས་ཀྱི་ཕྱིར་ལེའུ་གཅིག་སྤྱོད་བའི་
 དབང་པོ་ལ་ཚུམས་ཤིག་གསུངས། བགྱི་ཙ་བགྱིད་པོ་འདི་བཅོམ་བྱ་དོན་དང་འབྲེལ་
 བས་དོགས་སྤྱོད། བཅོམ་བྱེད་གྱིན་དང་འབྲེལ་བས་ནི་བར་སྟན། ཚོགས་སྤེལ་སྤྱོད་
 དང་འབྲེལ་བས་གཏོད་མཚམས་ཕྱེད། མིང་མངོན་བཅོམ་དང་འབྲེལ་བས་ངོ་མཚར་
 ཆེ་བ་ལྟེ་བྱུང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསྟན་བཙུགས་
 ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དཔག་དུ་མེད་པས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དམ་
 པ་ཆོས་ཀྱི་གྱུལ་པོ་དང་། མིའི་དབང་པོ་དཔོན་ཆེན་གྱི་བཟང་པོའི་བཀའ་ལྟངས་
 གིས། གྱུ་ལར་གྱི་མཁན་པོ་སྟན་དངགས་མཁན་ཆེན་པོ་ལྟ་སྤྱོད་ཀར་དང་། བོད་
 ཀྱི་ལོ་ཙ་བ་དག་སྤོང་ཤོང་ཕྱོད་དེ་ཆེ་གྱུལ་མཚན་གྱིས་མང་ཡུལ་འདམགས་པའི་དུང་
 དག་འདུན་བཞི་སྤེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་པམས་པ།
 སྤར་དཔལ་ས་སྤེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གྱི་དཔེ་དང་གཏུགས་ནས་ཞུས་དག་མཛད།
 དེ་ཆེས་ཞུས་ལོ་ཙ་བ་ཆོས་སྤོང་བཟང་པོས་སྤྱོད་གཉིས་ཤན་སྤར་དག་པར་མཛད་
 པ་ལ། གྱུལ་བའི་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱོག་དུ། གྱུལ་བའི་དབང་པོ་
 བསམ་ཅད་མཁུན་གཟེགས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྤོང་བཟང་གྱི་མཚོས་གྱི་སྤར་
 བོད་སྤར་གཉིས་ཀར་རིན་སྤངས་ས་སྤོང་དབང་པོའི་ཕྱག་དཔེ་ཁངས་དག་ལ་
 བསྟན། དར་པ་ལོ་ཙ་བ་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲུ་ཞུས་སྤྱོད་ཞབས་
 འབྲུང་ཞུས་ཏེ་ཁངས་ཤིན་དུ་དག་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལང་དག་བའི་དབང་པོས་

མཛད་བགྱིའི་ཚོག་དོན་མདོར་བཟུན་དུ། དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་དང་ལྷན་བཟུན་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་ཙ་བས་བསྐྱར་ཅིང་བསོད་ནམས་དུ་བར་གནས། སློང་དང་རིག་པ་སྦྱང་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་ཆུ་ཡི་ནྱེ་པར་གྱིས་པའི་ཡལ་ག་ཅན། ཚོག་ཤེས་དྲི་མེད་ཡལ་
 འདབ་གྲགས་སྟན་དཀར་པའི་མེ་དོག་དྲི་དམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་ཀྱན་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ཆོགས་པར་མཛད་བ་དཔལ་ལྷན་སངས་གྱིས་ལྷོན་པ་ནྱེ་པར་གྱིས་གྲུ་
 ཅིག། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་སྟོན་པས་སངས་གྱིས་ཀྱི་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་
 མཚོག་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས།
 མཐའ་མར་བདུད་བཞི་བཅོམ་ནས་སངས་གྱིས་པ་ནི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་
 རྣམ་པར་ཐུབ་པའི་ཙ་བ་ཡིན་པས། དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་འདི་
 དང་མཐུན་པར་བཤད་ན། དང་པོར་ཐོག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་དམ་བཅད་
 བདུན་པའི་ཚོས་ནི། སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་སྦྱེད་ཀྱི་ཙ་བས་རབ་དུ་བསྐྱར་
 ཅིང་འཕེལ་བ་ནི། ཡལ་འདབ་དང་པོར་རབ་གསལ་དང་། བགྱི་པ་བསོད་ནམས་
 རབ་གསལ་གྱི་དོགས་བཅོམ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུན། བར་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ར་བར་གནས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སློང་དང་རིག་པ་ཤེས་རབ་དང་། བརྟེ་བ་
 སྦྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་བཟུན་ལ། སོགས་ཁོངས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། ཆུལ་
 བྲིས་ས་དང་། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་ལྡན་གྲགས་ཀྱི་བཟུན་པའི་
 སྟོན་སྐུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་ཆུ་ཡིས་ནྱེ་པར་མཛོས་པར་བྱས་ནས་
 གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོང་པ་ཆེ་ཆེ་གྱིས་པ་ཡིན་པས། དེའི་དོན་
 དོགས་བཅོམ་འདིར་གྱིས་པར་ཆེ་བའི་སྐབས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཚོས་སྟོར་
 རྣམས་རང་རང་གི་ལུང་གསལ་ཞིང་། མཐར་མཛོད་པར་རྒྱུ་ཆོགས་པར་སངས་གྱིས་
 པའི་ཚུལ་དྲི་དམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་སྦྱར་ཚོགས་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རང་རང་གི་རེ་བ་དང་མཐུན་པར་བསམ་བ་ཀུན་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པར་མཛད་པ་ནི་
 སངས་བྱེད་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལ་བཞུན་ནས་གསུངས་བའི་ཚོས་སྐོར་སོགས།
 གྱུལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ཐུགས་སྒྲོལ་བ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནིམས་ཀྱི་སྤྱོད་
 རྒྱུ་སོགས་ཡལ་འདབ་མེ་དྲོག་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་དྲི་གས་བཅོད་རིན་པོ་ཆེ་
 དཔག་བསམ་གྱི་སྤོང་པོ་འདི་ལ་ལེའུའི་ཀྱང་གངས་དཀར་ཆག་ལྷ་བྱར་བཀོད་ན།
 ༡ དང་པོར་གྱུལ་པོ་རབ་གསལ་ ༢ དཔལ་སྤེ་ ༣ བཅུག་ཞོར་ ༤ ང་ལས་ཏུ་
 ༥ གྱུལ་པོ་ལྷེ་འོད་ ༦ ཤིན་ཏུ་བགྱོད་དཀའ་བ་བ་ད་རར་བགྱོད་པ་ ༧ ལྷ་དྲི་གས་
 འཁྲི་ཤིང་ ༨ དཔལ་སྤེས་ ༩ མོ་སྤྱེས་ ༡༠ མངལ་ནས་བྱང་བ་བཅུན་པ་ ༡༡ དགའ་
 བོ་ ༡༢ འཕགས་སྤྱེས་པོ་ ༡༣ འཕྲོག་མ་ ༡༤ ཚོ་འཕྲུལ་བཅུན་པ་ ༡༥ ལྷ་བབས་
 ༡༦ བྲག་འཕངས་པ་ ༡༧ བྲམས་པ་ལྷང་བཅུན་པ་ ༡༨ མེ་ལོང་བཞིན་ ༡༩ ཤུ་
 རིའི་བྱ་ ༢༠ ཁོ་བཞིན་བྱེད་པ་ནི་ ༢༡ ཡུ་སྤྱོད་པ་ ༢༢ གྱུལ་བྱེད་ཚལ་བཟུང་བ་
 ༢༣ ཡལ་སྤྱུས་མཇལ་བ་ ༢༤ ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ ༢༥ མཛོན་པར་བྱང་བ་ ༢༦ བདུད་
 བདུལ་བ་ ༢༧ ཤུ་བྱང་བ་ ༢༨ ཁོ་བཞིན་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ ༢༩ སྤང་ཆེན་ཞོར་སྤོང་
 ༣༠ ཀ་ཤི་མཛོས་པ་ ༣༡ བསེར་ལོགས་ ༣༢ དགེ་བྱེད་ ༣༣ བྱེད་པར་ལོ་མ་
 ༣༤ དགའ་བོ་ཉར་དགའ་ ༣༥ ལེགས་བྱིན་ ༣༦ བཀོངས་ཅན་ ༣༧ བཀང་པོ་
 ༣༨ རྒྱགས་པ་འཕྱེའོ་ ༣༩ བཟོད་པ་དགའ་བ་ ༤༠ སེར་སྤྱེ་ ༤༡ ཡུ་དྲུལ་ན་
 ༤༢ མཁས་པ་ ༤༣ བསེར་མདོག་ ༤༤ བསེར་ལོག་ ༤༥ མ་སྤྱེས་དགྲ་
 ༤༦ བྲས་ཤེས་ ༤༧ སྤྱུ་ལེའི་སྤོང་བྱ་ ༤༨ རོན་གྲུབ་ ༤༩ སྤང་པོ་ཅན་ ༥༠ ལས་
 བཅུ་སྤྱད་ ༥༡ བསེར་ལྷན་ ༥༢ བསོད་ནམས་མི་དམན་ ༥༣ ལེགས་བཤད་
 འཛོལ་ ༥༤ སེམས་ཅན་སྤྱན་ ༥༥ ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ ༥༦ བསྤང་སྤོང་བདུལ་བ་
 ༥༧ མཛོད་དེན་ ༥༨ བསོད་ནམས་སྤྱོད་པས་ ༥༩ ཀུལ་ལ་ ༦༠ ལྷ་གཞིན་

༡། ཞིང་པ་ ༢། གྲགས་སྤྱིན་ ༣། འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་ ༤། རྩེ་བཟང་ ༥། རྩེ་
 གཅིག་པ་ ༦། སྤྱན་དངགས་མཁན་ ༧། དག་འདུན་སྤྱང་ ༨། བདྲ་ལྷན་
 ༩། ཆོས་གྲྱུལ་རབ་གནས་ ༡༠། ཉི་མ་གུང་པ་ ༡༡། འཕྲི་ལོས་ཅན་ ༡༢། ཉེར་
 སྤྱོད་ ༡༣། གྲྱུལ་སྤྱིངས་པ་ ༡༤། ས་གཞི་ཕུལ་པ་ ༡༥། ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
 ༡༦། བེ་དུར་ར་ ༡༧། ཀེན་ཡ་ཀ་ ༡༨། བཤྱི་བྱིན་རྒྱུང་པ་ ༡༩། དབང་ཆེན་སྡེ་ ༢༠། རབ་
 བཟང་ ༢༡། བྱུང་མཆོག་ ༢༢། དབྱུལ་བ་མཛོན་ལྷན་ ༢༣། སྤྱོད་ཅན་འཛིན་ ༢༤། སྤྱང་
 རྩེ་དབྱངས་ ༢༥། ཕན་པ་འཛོལ་ ༢༦། སྤྱོད་པ་ ༢༧། བདྲ་ཅན་ ༢༨། གྲག་པ་
 སྤྱང་པའི་སྤྱན་ ༢༩། ཆོས་སྡེ་ ༣༠། རྩེ་ཅན་ ༣༡། ཤི་བེ་ལགས་བཤད་ ༣༢། འཛེལ་
 བའི་བྱ་མོ་ ༣༣། མ་གཏུ་བཟང་མོ་ ༣༤། གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ ༣༥། སྤྱོད་མོ་
 ལུས་སྤྱིན་ ༣༦། སྤྱང་པོ་ ༣༧། རུས་སྤྱོད་ ༣༨། དཀའ་ཐུབ་པ་ ༣༩། བདྲ་ཅན་
 ༤༠། བསོད་ནམས་རབ་གསལ་ ༤༡། སྤྱོད་བསངས་ཅན་ ༤༢། མེང་གི་ ༤༣། དགའ་
 བའི་གོང་བྱ་ ༤༤། རི་བོང་ ༤༥། རི་བ་དྲ་ ༤༦། གསེར་གྱི་གོ་ཆ་ ༤༧། ཟས་
 གཙང་ ༤༨། སྤྱིན་གྱི་ཞེན་པ་ནམས་བཞེད་བྱ་ཆེད་བྱེད་ཆོག་དང་། མཛོན་བཞེད་
 བཅས་སྤྱན་དངགས་སྤྱོད་གསུངས་པས་ངོ་མཚར་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་མཁས་མང་མགྱ་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་འདུག་ཅེས་པ་། མཐུང་
 འཁོབ་ཁྲོ་ཁྲོའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་མོན་མཚམས་ཡུལ་དན་འདི་ཕྱོགས་སྤྱོད་གནས་
 ལཱའི་རིག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དར་པོ་རྒྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་བདག་ཅག་གྲུ་བུལ་
 རྩེང་མ་པའི་དོགས་ལྷན་དགོན་རྒྱུང་དུ་སོང་། ལཱའི་རིགས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ལ་སྤྱང་པ་ཕྱ་ཞིང་། རང་ཚན་བདག་ལྷ་བྱུང་གང་ཟག་ནི་སྤྱོད་སྤྱངས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་གཉིས་ཀ་ཆེས་ཕྱ་བ་ཡིན་གཤིས་། གྲྱུལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནམས་
 བྱ་རྒྱུང་གི་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ལྷ་ར་གོ་བ་མེད་པ་ཞིག་ལགས་མོད་། འོན་ཀྱང་

བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་ཇི་བཅུན་ཙུ་བའི་སྒྲ་མ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་དྲོ་ཇི་ཇི་ཐུགས་
 ཇི་ཇི་བྱིན་སྒྲ་བས་དང་། གསུང་གི་འོད་ཟེར་དངོས་དང་གྱུན་མར་བཅས་པའི་སྒྲ་
 བ་ཅུང་ཟད་དཀར་ཆ་ཅམ་ལ་བརྟེན། རིས་མེད་གྱུ་ལ་བའི་བཟུན་པ་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་
 མེད་དུ་དང་ཅིང་། བྱད་པར་བཟུན་པའི་བདག་པོ་མཉམ་མེད་ཤུག་འེ་གྱུ་པོ་ལ་
 མཚོག་དུ་དང་པའི་སྒྲ་ལོང་གཡོ་བས། དེའི་བཀའ་དང་བཟུན་བཅོས་ཤིས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་རྟེན། གྱུ་ལ་བའི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མཁོས་བསགས་ཕན་
 བྱ་དང་། བྱད་པར་བཀའ་འགྱུར་བཟུན་འགྱུར་ཚར་གཉིས། མཛེད་བགྱེད་ཞལ་
 བྱང་ཚར་གསུམ་བཅས་བཞེངས་ཀྱང་། གསུང་རབ་བྱིངས་ལྟ་པ་རི་ཞོག། བཟུན་
 འགྱུར་མདོ་གོ་པར་གསུང་བའི་མཛེད་བགྱེད་སྒྲིམ་རབས་ཤིས་དངགས་སྒྲ་
 མོང་གཤིས་དཔུས་ལོང་ལ་ཇིས་བཟུན་པ་དང་། ཐུག་གཟིག་གི་མདུན་དུ་ཙུ་སྒྲུངས་
 པ་ལྟར་དོན་མི་གོ་བར། ཞལ་བྱང་གི་མཚན་ཡིག་གསལ་བ་ཤིས་ཀྱི་གང་ཤེས་
 ལས་མཛེད་པ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་པར། རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་ལ་རང་ཉིད་ཡི་ཐུག་པ་
 བཅས་ཏུ་བྲོ་བ་ཅམ་དུ་ཟད། འོན་ཏེ་དམ་པའི་དྲིན་གྱིས་གཞིགས་ངན་ཅུང་ཟད་ཆོག་
 དོན་གོ་བདེ་བ་ཅམ་འདུག་པས་རང་གི་བཞེད་གསོ་ལྟ་བུར་པལ་བའི་བྲོགས་ཆོག་
 གོ་བདེ་བར་ཟེན་བྲིས་ཞིག་བྱས་པ། སྒྲོ་གྲོས་ཤིན་དུ་སྒྲུན་ཅིང་རིགས་མོངས་པས་
 གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཇི་བཞིན་གལ་དོགས་ཀྱང་། གཡག་ཞར་གྱི་ཙུ་ལྟར་གོ་བ་
 ཤིས་རགས་བསྐྱས་ཅམ་བྲིས་པ། དེ་ཡང་བཙོམས་པའི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཅམ་མེད་
 པའི་སྒྲིན་གདམ་འབྲོག་གིན་པོ་ཆང་གིས་བཟི་བ་ཟིལ་ལྟམ་གྱི་མཁར་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཐེ་ཆོས་གྱི་གོམ་པ་བྱར་བྱོར་གར་གྱིག་མེད་པ་དང་ལུས་གིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
 སྒྲུངས་པ་ཞན་པས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ནུ་ཆོད་སྒྲེ་བོ་པལ་པའི་ནང་ནས་སྒྲོ་ཆུང་བྲིས་པ་
 ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཕགས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པའི་ཁུའུ་དང་པོ་ནས་

བཅུ་གསུམ་པ་འཕྲོག་མའི་རྟོགས་བརྟུན་བར་བྱིས་སྐབས། རང་གི་སློབ་མ་རེ་
གཉིས་ནས། ཤེས་གྱུ་མེད་པའི་རོ་བཙོམས་མི་བཙོམས་དག་བཙོམས་བཞག་ན་
ཡོང་། མི་ནྱམས་ཀྱིས་ནི་བདུད་སྤྱུལ་ཡིན་ཟེར་གྱིན་གདུག་ཟེར་བའི་འབར་སྟག་ཆེ་
ཅམ་བྱུང་བར་བཞུན། བདེན་བསམ་ཅན་བཞག་གི་སྒོ་བྲེལ་བད་སང་ཡིན་ཀྱང་། དད་
གཏོང་མཁུན་བཙེ་ཕུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིན་བདག་ཕུ་དམར་བར་ཆོ་བ་ཡལ་སྤྱས་ནས་
མཛད་བགྱའི་ཞལ་ཐང་གསར་བཞེངས་མཛད་སྐབས་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་གི་ཕུ་
སྟེ་གཡལ་བོ་དགོས་པེབས་པ་ལ། སྐད་གཉིས་ཤན་སྤར་གྱི་ཕུ་སྟེ་གཡལ་ཕུལ་
ཞོར་དུ་གོང་གསལ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པོ་གཟིགས་པས་འདི་ལྷང་ཁྲག་སྟན་
དངགས་སོགས་མི་ཤེས་པ་ནྱམས་ལ་ཤིན་དུ་མཁོ་བས་མེད་ཐབས་མེད་འདུག་
པས་ཆང་མ་འགྲོལ་དགོས་ཞེས་གནང་སྤྱེས་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་དང་བཅས་ནན་
བསྐྱལ་གནང་ཡང་། གོང་གསལ་སྤར་བགྱའི་གྱི་ནེས་རྒྱར་ཁོ་ནར་ལྷས། ཇེས་སུ་
ཞིག་ན་རང་སློབ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བཀྱོན་ལས་གཞན་གྱི་བཀའ་ཀྱོན་རང་ཡིན་
ཆོད་མི་འདུག་པ་དང་། དད་སྤྱིན་པར་ཆོ་ནས་ཇོ་ལགས་ཞལ་ངོ་དབང་གྱིལ་གྱིས་
ཕུག་བྱིས་ཀྱི་ལས་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་མ་མཛད་པ་ལ་བདེན་ནས་ཡོངས་ཇོགས་
སུ་བྱིས་པ་འདི་ཉིད་གོང་དུ་གསལ་བ་བཞིན་སྒོམ་ཚུལ་ལྷན་དད་ཀྱི་པལ་ཚོགས་ཁྲར་
ཁྲོར་འདི་འདྲ་རང་ཡིད་སྟོན་བཤགས་ཞན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐལ་བ་དམན་པ་ནི།
ཀུན་མཁུན་ལྔ་པས། བོད་གོན་དང་སྟོང་མང་བོས་ལྷན་དད་ཀྱིས། སྟོང་མཚན་
རྟོགས་བརྟུན་མགྱིན་སྟོན་ལ་པཔས་མཐར། གོང་ཚོགས་མཚན་མ་ཅམ་ལྟར་བརྒྱང་
ནས་ནི། དམ་པའི་གསུང་ཞེས་བདུད་ནྱམས་སྐལ་བ་ཕྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ཐོག་དུ་
འཁེལ་བ་བཅས་ལྷན་བཙོམས་འདི་དག་དགོས་པ་ཕྱ་ན་ཡང་། གཏི་ཐུག་ཐུག་
འཐིབས་ལོག་སྒོམ་ཁང་བྱ་ཅ། སྒོམ་པས་རབ་འབྱེལ་ཉོན་མོངས་དུག་གི་སྟེ། ཐར་

འདོད་སྤྱོད་ལ་ཞོལ་བ་ཕུག་གྱི་འི་བྱ། བ་སྒྲ་ཅི་ལ་ཕྱག་དོག་དབང་གིས་བཤུང་།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི། རང་གི་བྱ་བ་མཐའ་གཏི་མུག་སྒྲིངས་པའི་ཁྲུང་བྱར་རང་
 ཉིད་མཁས་པར་སྒྲིམས་པའི་ང་གྱི་ལ་དང་། གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་སྤྱུལ་ལྟར་འབྲིལ་
 བས་ཉེན་མོངས་དུག་ལྷེ་གྱང་ནས་ཐར་པའི་སྤྱོད་ཅི་བཅོད་བཞིན་དུ་བ་སྒྲ་དོགས་
 མཁས་པའི་གསུང་ནི་མས་ལ་སྒྲ་ཅིའི་དྲི་ལྟ་བུ་སྤང་སེམས་སྤྱེ་བའི་དུག་སྤྱུལ་གྱི་བྱ་
 ལྟ་བུས། ཆོས་གཞུགས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་འདི་སྤང་རང་འདོད་སྤྱུལ་པའི་
 བསམ་སྟོར་ཕུགས་སུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི། ལཱ་པ་ཆེན་པོས་དེ་ཉིད་ལས།
 དེ་ཕྱིར་སྒྲོལ་ལམ་དུས་ནས་འགོ་ཀུན་ལ། བཙེ་བས་བདག་གཞན་བཞི་བའི་ནོམ་
 ཐར་གྱི། ལོ་གྱུས་མ་ལ་ལ་རྒྱུང་གིས་དངས་པས། ཡིད་ཀྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་
 འཛེལ་བཅུགས་མ། གླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱ་དགའི་ཆོགས། བྲངས་མེད་བསྐྱལ་
 གསུམ་བསམས་པའི་བདེན་དབང་དུ། ས་ཡི་ལྷ་མོ་ཀུན་བཟོད་ལས་འཕགས་ཕྱིར།
 བརྩོན་འཕྲུང་གཞན་འབྲིབ་སྤྱོད་མའི་ཆེས་འགོ་མིན། འདུལ་དགའི་ཞིང་འདིར་
 བད་མཚོར་ངང་པ་ལྟར། དབྱུས་དགུར་འཇུག་པའི་ལྷག་བསམ་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེ།
 སྤྱས་བཅས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་གྱུས་མ་ལུས་པས། ཆེས་ཆེར་བསྐྱུགས་པའི་
 གཏམ་སྒྲན་སྤྱིང་ལ་སེམས། དབྱུང་བཟོད་གྱི་མཚན་ཤེས་ནས་དད་པའི་ཟླ། ཀུན་
 དོག་འབྲུམ་ཕྱག་རྒྱུང་བྱར་ཤར་པའི་གཞུགས། གཞན་ཀྱེན་རྒྱུང་གིས་བསྟོད་མིན་
 རོ་བའི་ངོས། བྱིས་པའི་རི་མོ་གཡོ་མེད་དངོས་པོའི་གཤིས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། སྒྲོལ་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྤངས་བ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་སྤྱད་པའི་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱལ་བ་བྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསམས་
 པའི་དབང་པོར་ས་ཡི་ལྷ་མོས་ཡིད་ཆེས་བདེན་པོར་མཛད་པ་བཞིན། མི་བདེན་
 བརྩོན་ཕྱིང་གྱི་འཕྲུང་བ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་མོ་དང་མི་འདྲ་བར་འདུལ་བར་དགའ་

བའི་དུས་འདིར་པརློའི་མཚེ་ལ་ངང་པ་འཇུག་པ་ལྟར་སྒྲག་བསམ་གྱི་སྒྲིང་ཕྱོགས་
 འགན་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་གྲུལ་བ་སྤྲོས་དང་བཅས་པས་ཆེས་ཆེར་
 བསྐྱུགས་པ་མཛད་པའི་ཀློང་མཐོང་འདི་ཉིད་སྒྲིང་ལ་སེམས་པ་གཤམ་ཆེ་བས་དེ་ལྟ་བུར་
 དད་ཅིང་གུས་པའི་སྒྲོ་བྱི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་བ་ལྟར། ཀུན་དུ་དོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཇིང་བྱ་
 འབྱུངས་ཕྱག་དུ་འཆར་བ་ཀྱིན་དབང་རྒྱུད་གིས་མ་བསྐྱོད་པར་དོ་བའི་ངོས་ལ་བྲིས་
 པའི་རི་མོ་ལྟར་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པར་གསུངས། དེས་ན་བདག་ལྟ་བུའི་
 ཀག་ཟག་གིས་དེ་འདྲའི་སྒྲིང་ཕྱོགས་ལྟ་ཅི། གྲུལ་བ་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་
 པའི་མཛད་པས་སྤྲོས་རབས་ཀློང་མཐོང་འདི་ཉིད་བྲིས་ནས་མིག་གི་བལྟ་བུ་ཡོད་པ་
 དང་། གསུང་གི་ཚིག་སྒྲུན་ནི་བར་ཉན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཉ་གང་ཡང་མིག་གི་བལྟ་བུ་དོན་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་པུ་དུ་རེ་ནས་གོ་བདེ་བར་པལ་ཚིག་ཡུལ་སྐད་དུ་
 བཀོལ་བ་འདི། བདག་གཞན་པ་མ་རིགས་དུག་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་མ་རིག་པའི་མིག་ཕྱི་སྒྲོའི་ཐུན་པ་སྤྱུག་པོ་མ་ལུས་པ་སངས་ནས་གྲུལ་བའི་
 ལུང་དོགས་མན་ངག་གི་སྒྲིང་པོ་མི་ལྟ་བུས་པའི་ཉི་མས་འཚོ་ཞིང་སངས་གྲུལ་
 ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག། ཨོྫ་སྤྱི། ཀློང་འདྲེན་
 ་ཤྱའི་དོག་གི་གསང་བ་གསུམ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྤྱུ་འཕྲུལ་རྒྱས་གར་བཅས།
 མཚོག་གསུམ་ཀུན་ལ་མི་ཕྱིད་དད་པས་རྒྱོས། ཀློང་པ་ཀུན་དུ་བདག་ཡིད་གས་
 ཕྱག་འཚལ། ཀག་གི་གསུང་རབ་སྤྱི་སྤྱོད་བཅུག་ཉིས་ཀྱི། རང་ཚན་སྤྲོས་པའི་
 རབས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས། ཀློང་ཐར་སར་བཀྱི་ཅོ་བཀྱིད་འདི་མཚར། དེ་ཕྱིར་དོག་དུ་
 དུངས་བས་འདྲེད་ཅིང་མཚོད། མཁས་མང་ཀློང་དཔྱོད་ལྟ་ཡི་ལམ་ཡངས་པོར།
 ཚོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་དྲི་བདུན་ཁྲི་གདུགས་ཅན། ཉིན་མོར་བྱེད་ལ་མར་མས་
 དགོས་པ་ཕྱིར། ཁྲོ་སྤྱུལ་ལོང་བྱོད་བདེ་བར་གཉིད་བྱོས་ཤིག། ཚ་ཟེར་གྱིས་

སྤངས་བྱང་བསྟན་ཐུག་སྤྲུལ་དུ། ཡན་སེམས་འཁོར་ཡུག་ཟོལ་མེད་མར་ཁྲས་
 གཏམས། རྒྱལ་བསམ་སྤོང་བྱར་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ་འདི། ལྷན་མོངས་ཐུན་པ་
 སེལ་ཕྱིར་སྤར་བར་བྱས། ལེགས་བཤད་དར་གོས་རིན་ཆེན་བཟྱན་སྤྲུབས་མཛེས།
 བཀྲོལ་ནས་གཤོལ་ཆོག་གེ་མོར་བསྟན་པ་འདི། ངོ་ཚ་བཏང་ཡང་ཕན་པ་རྒྱར་སྤངས་
 མཐུས། བདག་ལ་ཉེས་ལྷུང་སྒྲིབ་པར་མ་གྱར་ཅིག། དགེ་འདིས་མཐའ་ཡས་
 མཁའ་མཉམ་སྤྱེ་འགྲོ་ཀུན། ཚད་མེད་སྒྲོན་པའི་སྤིང་ལྷོབས་རབ་གྱུས་ཤིང་། ཡར་
 ཕྱིན་རོ་གངས་ལ་འཇུག་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད། ལྷབས་ཆེན་སྤྱོད་ནུས་གྱུས་སྤྲས་མཐུ་བོར་
 ཞོག། མ་རིག་ལས་ཉོན་སྒྲིབ་ཐུན་ཀུན་ནས་སངས། ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལྷར་རབ་གྱུས། ལྷ་མེད་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱུར་ཐོབ་པའི། བགྲིས་
 དཔལ་དེ་ལག་རྩེར་སོན་གྱར་ཅིག། ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཤུག་འདི་དགེ་བསྟན་སྤྲུབ་
 གཞུགས་སྤྱོན་སྒྲོམ་འབྲོག་གིན་བྱིས་སྒོ་ཙན་པ་རྒྱ་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བས་དགོན་
 བྱང་བསམ་གཏན་ཆེས་ཐུག་དུ་བྱས་པའོ།

Pingala Chhandah Sūtra, (Sans.) Fasc. II—III @ /6/ each	Rs.	0	12
Prithirāj Rāsan, (Sans.) Part I, Fasc. I, Part II, Fasc. I—V @ /6/ each	2		
Ditto (English) Part II Fasc. I	0	12	
Prākṛita Lakṣaṇam, (Sans.) Fasc. I	1	8	
Parāsara Smṛiti (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—8, Vol. II, Fasc. 1—4, Vol. III, Fasc. 1—2 @ /6/ each	5	4	
Parāsara, Institutes of (English)	0	12	
Śranta Sūtra of Anantamba, (Sans.) Fasc. I—XII @ /6/ each	4	8	
Ditto Kīvalāyana, (Sans.) Fasc. I—XI @ /6/ each	4	2	
Ditto Lāṭyāyana (Sans.) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6	
Ditto Śāṅkhāyana (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—7, Vol. II, Fasc. 1—2, @ /6/ each	3	6	
Sāma Veda Saṃhitā, (Sans.) Vols. I, Fasc. 5—10; II, 1—6; III, 1—7; IV, 1—6; V, 1—8. @ /6/ each Fasc.	12	6	
Śāṅkhya Sūtra Vṛtti (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8	
Sāhitya Darpaṇa, (English) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8	
Śāṅkhya Aphorisms of Kapila, (English) Fasc. I and II @ /6/ each	0	19	
Sarva Darśana Saṅgraha, (Sans.) Fasc. II	0	6	
Sankara Vijaya, (Sans.) Fasc. II and III @ /6/ each	0	19	
Śāṅkhya Pravachana Bhāṣya, Fasc. III (English preface only)	0	6	
Ś'ri Bhāṣyam, (Sans.) Fasc. I—II	0	12	
Suśruta Saṃhitā, (Eng.) Fasc. I and II @ /12/ each	1	8	
Taittiriya Aranya (Sans.) Fasc. I—XI @ /6/ each	4	2	
Ditto Brāhmaṇa (Sans.) Fasc. I—XXIV @ /6/ each	9	0	
Ditto Saṃhitā, (Sans.) Fasc. IX—XXXV @ /6/ each	10	2	
Ditto Prātisākhya, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2	
Ditto and Aitareya Upanishads, (Sans.) Fasc. II and III @ /6/ each	0	12	
Tāṇḍyā Brāhmaṇa, (Sans.) Fasc. I—XIX @ /6/ each	7	2	
Tattva Chintāmaṇi, Vol. I, Fasc. 1—9; Vol. II, 1—7 (Sans.) @ /6/ each	6	0	
Tul'si Sat'sai, (Sans.) Fasc. I—III	1	2	
Uttara Naishadha, (Sans.) Fasc. III, V—XII @ /6/ each	3	6	
Urāsagadaśāo, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/	4	8	
Varāha Purāṇa, (Sans.) Fasc. I—XIII @ /6/ each	4	14	
Vāyu Purāṇa, (Sans.) Vol. I, Fasc. I—VI; Vol. IV, Fasc. I—VII, @ /6/ each Fasc.	4	14	
Vishṇu Smṛiti, (Sans.) Fasc. I—II @ /6/ each	0	12	
Vivādārāṇakara, (Sans.) Fasc. I—VII @ /6/ each	2	10	
Vrihannārādiya Purāṇa, (Sans.) Fasc. I—6 @ /6/	2	4	
Yoga Sūtra of Patañjali, (Sans. & English) Fasc. I—V @ /14/ each	4	6	

Tibetan Series.

Sher-Phyin Vol. I, Fasc. 1—5 Vol. II, Fasc. I—2 @ 1/ each	7	0
Pug-Sam thi S'tā, Fasc. I—II @ 1/ each	2	0
Rtogs brjod dpag bsam hkhri S'tā (Tibetan & Sans.), Vol. I, Fasc. 1—3 @ 1/ Vol. II, Fasc. 1	4	0

Arabic and Persian Series.

'Alamgirnāmah, with Index, (Text) Fasc. I—XIII @ /6/ each	4	14
Am-i-Akbari, (Text) Fasc. I—XXII @ 1/ each	22	0
Ditto (English) Vol. I Fasc. 1—7 Vol. II Fasc. 1—2	15	12
Akbarnāmah, with Index, (Text) Fasc. I—XXXVII @ 1/ each	37	0
Arabic Bibliography by Dr. A. Sprenger	0	6
Bādshāhnāmah with Index, (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each	7	2
Catalogue of Persian books and MSS. in the library of A. S. B., Fasc. I	1	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix, Fasc. I—XXI @ 1/ each	21	0
Farhang-i-Rashidi (Text), Fasc. I—XIV @ 1/ each	14	0
Fihrist-i-Tūsi, or, Tūsi's list of Shy'ah Books, (Text) Fasc. I—IV @ /12/ each	3	0
Futūh-ul-Shām Waqidi, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6
Ditto Azādi, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	
Haft Asmān, History of the Persian Mansawi (Text) Fasc. I	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. I—VI @ /12/ each	4	8
Iqbāl-nāmah-i-Jahāngiri, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
Isabāh, with Supplement, (Text)—51 Fasc. @ /12/ each	33	4
Muāsir-ul-Umara, Vol. I, Fasc. 1—9, Vol. II, 1—9 Vol. III, 1—7 @ /6/ each	9	6
Maghāsi of Wāqidi, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	1	10
Muntakhab-ul-Tuwārikh, (Text) Fasc. I—XV @ /6/ each	5	14

(Turn over.)

Muntakhab-ul-Tawárikh (English) Vol. II, Fasc. I—V @ /12/ each	Ra.	3	12
Muntakhab-ul-Jubab, (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each	..	7	4
Mu'ábir-i-'Alamgiri (Text), Fasc. I—VI @ /6/ each	..	2	2
Nokhbat-ul-Fikr, (Text) Fasc. I	..	0	6
Nizámí's Khiradnámah-i-Iskandari, (Text) Fasc. I and II @ /12/ each	..	1	8
Riyazu-s-Salátin, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	..	1	8
Suyúty's Itqán, on the Exegetic Sciences of the Koran, with Supplement, (Text) Fasc. II—IV, VII—X @ 1/ each	..	7	0
Tabaqát-i-Násiri, (Text) Fasc. I—V @ /8/ each	..	1	14
Ditto (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	..	10	8
Tárikh-i-Firás Sháhí of Ziaa-ul-dín Barní (Text) Fasc. I—VII @ /6/ each	..	2	10
Tárikh-i-Baihaqi, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	..	3	6
Tárikh-i-Firozshahi, of Shams-i-Siráj Afif. (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	..	1	14
Wis o Rámin, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	..	1	14
Zafarnámah, Vol. I, Fasc. I—IX, Vol. II, Fasc. I—VIII @ /6/ each	..	6	6
Túzak-i-Jahángiri (English) Fasc. I	..	0	12

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

1 ASIATIC RESEARCHES. Vols. VII, IX to XI; Vols. XIII and XVII, and Vols. XIX and XX @ /10/ each	..	Ra. 80	0
Ditto Index to Vols. I—XVIII	..	5	0
2 PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1865 to 1869 (incl.) @ /4/ per No.; and from 1870 to date @ /6/ per No.	..		
3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1843 (12), 1844 (12), 1845 (12), 1846 (6), 1847 (12), 1848 (12), 1850 (7), 1851 (7), 1857 (6), 1858 (6), 1861 (4), 1864 (6), 1865 (8), 1866 (7), 1867 (6), 1868 (6), 1869 (8), 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (6), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7). @ 1/ per No. to Subscribers and @ 1/8 per No. to Non-Subscribers,	..		
N. B. The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.	..		
4. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784—1883	..	3	0
General Cunningham's Archaeological Survey Report for 1863-64 (Extra No., J. A. S. B., 1864)	..	1	8
Theobald's Catalogue of Reptiles in the Museum of the Asiatic Society (Extra No., J. A. S. B., 1868)	..	1	8
Catalogue of Mammals and Birds of Burmah, by E. Blyth (Extra No., J. A. S. B., 1875)	..	3	0
Sketch of the Turki Language as spoken in Eastern Turkestan, Part II, Vocabulary, by R. B. Shaw (Extra No., J. A. S. B., 1878)	..	3	0
Introduction to the Maithili Language of North Bihár, by G. A. Grierson, Part II, Chrestomathy and Vocabulary (Extra No., J. A. S. B., 1882)	..	3	0
5. Anis-ul-Musharrahin	..	2	0
6. Catalogue of Fossil Vertebrata	..	2	0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal	..	3	8
8. Examination and Analysis of the Mackenzie Manuscripts by the Rev. W. Taylor	..	2	0
9. Han Koong Tsaw, or the Sorrows of Han, by J. Francis Davis	..	1	8
10. Ittiláhát-uz-Súriyah, edited by Dr. A. Sprenger, 8vo.	..	1	8
11. Ináyah, a Commentary on the Hidayah, Vols. II and IV, @ 16/ each	..	32	0
12. Jawámi-ul-'ilm ir-riyázi, 168 pages with 17 plates, 4to. Part I	..	2	0
13. Khizánat-ul-'ilm	..	4	0
14. Mahábhárat, Vols. III and IV, @ 20/ each	..	40	0
15. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I—III, with 8 coloured Plates, 4to. @ 6/ each	..	18	0
16. Purana Sangraha, I (Markandeya Purana), Sanskrit	..	1	0
17. Sharaya-ool-Islám	..	4	0
18. Tibetan Dictionary by Osoma de Kóros	..	10	0
19. Ditto Grammar	..	8	0
20. Vuttodaya, edited by Lt.-Col. G. E. Fryer	..	2	0

Notices of Sanskrit Manuscripts, Fasc. I—XXIV @ 1/ each .. 24 0

Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra .. 6 0

N. B. All Choques Money Orders &c. must be made payable to the "Treasure .. only.

**This book is a preservation photocopy.
It was produced on Hammermill Laser Print natural white,
a 60 # book weight acid-free archival paper
which meets the requirements of
ANSI/NISO Z39.48-1992 (permanence of paper)**

**Preservation photocopying and binding
by
Acme Bookbinding
Charlestown, Massachusetts
☐
1996**